ARCHITECTURE WEEK PRAHA 2015

9. ročník mezinárodního festivalu architektury a urbanismu v Praze
9th international festival of architecture and urbanism in Prague

17. 8. – 18. 10. 2015

Klášter sv. Jiří, Pražský hrad, Praha
Convent of St. George, Prague Castle, Prague, Czech Republic

Památky mého kraje
Heritage of my homeland

Prezident České republiky

Miloš Zeman

uděluje

ZÁŠTITU

9. mezinárodnímu festivalu

architektury a urbanismu

„Architecture Week Praha 2015“

17. srpna – 18. října 2015

v Praze dne 29. ledna 2015

PAMÁTKY MÉHO KRAJE

HERITAGE OF MY HOMELAND

HRAD HUKVALDY / HUKVALDY CASTLE, ZDROJ / SOURCE: MORAVSKOSLEZSKÝ KRAJ / MORAVIAN-SILESIAN REGION

Francesco Bandarin

Centrum světového kulturního dědictví UNESCO
World Heritage Center UNESCO
7, place de Fontenoy 75352, 07 SP Paříž / Paris
Francie / France

whc.unesco.org

UNESCO je hrdé na to, že může navázat spolupráci s festivalem Achitecture Week v Praze v otázkách týkajících se oboustranného zájmu: ochrany kulturního a přírodního dědictví, podpory role kultury v udržitelném urbánním rozvoji a vytváření sociálně přijatelných a harmonických městských prostředí. To byly dlouhodobé cíle programu UNESCO týkajícího se měst a sahajícího od seznamu světového kulturního dědictví s neméně než 300 historickými městskými oblastmi až po úspěšný program Sítě kreativních měst, do nějž je zapojeno přes 70 měst. V posledních desetiletích se staly programy MOST pilířem podpory sociálně zaměřené strategie, a to obzvlášť s ohledem na migranty a menšiny. Města byla rovněž ve středu zájmu mnohých programů se zaměřením na vědecké a přírodní dědictví, jako např. Člověk a biosféra.

Nedávné schválení nových cílů udržitelného rozvoje Valným shromážděním OSN otevírá další možnosti pro partnerství zaměřená na zlepšení života měst a ochranu urbánního dědictví. Cíl 11 je zaměřen na nezbytnou ochranu kulturního a přírodního dědictví měst jako nezbytné podmínky k dosažení udržitelnosti vývoje v městských prostředích.

Výše zmíněné partnerství posiluje úsilí mezinárodního společenství zajistit udržitelný rozvoj jako podmínku spravedlivého, harmonického a mírového sociálního životního prostředí v našem budoucím urbánním světě.

UNESCO is proud to establish partnership with the Architecture Week Prague on issues that are of common interest: the protection of our cultural and natural heritage, the promotion of the role of culture in sustainable urban development, the creation of socially inclusive and harmonious urban environments. These have been longstanding goals of UNESCO's program dealing with cities, ranging from the World Heritage List that numbers no less than 300 historic urban areas to the Creative Cities Network, a successful program that counts already with the participation of over 70 cities. In the past decades, the MOST programs have been the pillar for the support of socially inclusive policies, in particular with regard to migrants and minorities. Finally, cities have been at the centre of many science and natural heritage related programs, such as Man and the Biosphere.

The recent approval by the United Nations general Assembly of the new Sustainable Development Goals opens new opportunities for partnerships aimed to improve urban life and protect urban heritage. In particular, Goal 11 related to Cities specifically addresses the need to protect cultural and natural heritage as a condition for the achievement of sustainability in urban environments.

This partnership strengthens the efforts of the International Community to ensure sustainable development as a condition for equitable, harmonious and peaceful social environment in our future urban world.

Asociace krajů ČR
Association of Regions of the Czech Republic
Zborovská 11, 150 21 Praha 5 / Prague5
Česká republika / Czech Republic

Korespondenční adresa / Mailing address:
Kancelář Asociace krajů ČR
Office of the Association of Regions of the Czech Republic
Magistrát hlavního města Prahy / Prague City Hall
Mariánské náměstí 2, 110 01 Praha 1 / Prague 1
Česká republika / Czech Republic

www.asociacekraju.cz

Michal Hašek

Předseda Asociace krajů ČR a hejtman Jihomoravského kraje
President of the Association of Regions of the Czech Republic and Governor of the South Moravian Region

Letošní ročník mezinárodního festivalu Architecture Week Praha symbolicky zastihl kraje České republiky v době, kdy slaví 15. výročí svého vzniku. V rámci těchto oslav hodnotíme především nedávno uplynulé úspěchy či nezdary v novodobé historii krajů. Ovšem zároveň se v naprosté symbióze zamýšlíme nad potenciálem a hodnotami, jež jsou krajům dány historickým vývojem. Mezi tyto hodnoty bezpochyby patří stopa, kterou v našich regionech, v naší krásné zemi, zachovala architektura ve spojení s umem a dovedností našich předků, stavitelů a odvážných architektů.
Mám vzácnou příležitost, jako předseda Asociace krajů České republiky, navštívit v průběhu každého roku téměř všechny kraje naší země, protože zasedání hejtmanů se koná pokaždé v jiném kraji. Při těchto cestách se díky kolegům hejtmanům mohu seznámit se zajímavostmi jednotlivých regionů. S nekonečným množstvím památek a architektonických skvostů, které nám zanechali předkové z dob jak dávno, tak nedávno minulých. Mohu tak, stejně jako návštěvníci našich krajů, ocenit nevyčíslitelné bohatství, které vznikalo v dobách více či méně pohnutých, a které v konečném důsledku vykresluje běh času, dějin a významných událostí ve vývoji krajů.
Pochopit a přijmout dědictví, které pochází z práce našich předků, znamená, že jej také budeme opatrovat, renovovat, zhodnocovat a rozvíjet, že uchopíme nekonečný potenciál, který významně oceňuje celý kulturní svět a z naší země dělá vyspělou a kulturní enklávu ve středu Evropy a s hrdostí můžeme světu nabízet k ocenění krásu a ducha naší země.
Genius loci je to, čím se pyšníme díky specifické architektuře, která díky historickému vývoji v našich krajích dostala příležitost nekompromisně, ale s respektem ke krajině, vytvářet konečnou podobu a charakter naší země. Země, kterou obdivuje celý svět a jejíž krásu a půvab můžeme hrdě sdílet ve svých každodenních životech. Ve spěchu moderní doby často zapomínáme pozvednout oči od tabletů, mobilních telefonů či prostě od dlažby chodníků, po kterých chvátáme do práce či na pracovní jednání. Často nám uniká, že smyslem našich životů není pouhá existence a pachtění se za úspěchem. Vytrácí se z nás hrdost na naši zemi, na naše předky. Právě proto oceňuji mezinárodní festival Architecture Week Praha jako mimořádně prospěšnou akci, které Asociace krajů České republiky poskytuje svou záštitu.
Naše země se může hrdě hlásit ke svému národnímu dědictví. Máme na čem stavět a jsem si jistý, že sílu každého národa tvoří právě uvědomění si jeho minulosti a schopnost vnímat historii jako součást přítomnosti.
Přeji nejen letošnímu ročníku mezinárodního festivalu Architecture Week Praha úspěšný rok, ale přál bych si, aby se pevně ukotvil v kalendáři pro každý příští rok a stal se platformou pro budování přirozené jednoty naší země, našich občanů a naší politické reprezentace.

This year's international festival Architecture Week Prague has symbolically caught the Czech Republic's regions at the time when they are celebrating the 15th anniversary of their formation. As part of these celebrations we are evaluating above all the recent successes or failures in the modern history of the regions. At the same time, naturally, in complete symbiosis, we are reflecting on the potential and values determined by the historical development of the regions. Among those values is undoubtedly the footprint left in our regions, in our beautiful country, by architecture in connection with the craft and skill of our ancestors, builders and bold architects.
I have a rare opportunity as the chairman of the Association of Regions of the Czech Republic to visit nearly all the regions in our country over the course of the year, because the meeting of governors takes place in a different region every time. Thanks to my fellow governors, on these trips I can get acquainted with the sights of each region, with the endless number of monuments and architectural treasures that our ancestors have left us from long ago, as well as not so long ago. Thus can I, just like visitors to our regions, appreciate the incalculable wealth that was created at times of lesser or greater turmoil and which ultimately reflects the course of time, history and important events in the development of the regions.
Understanding and accepting the heritage that comes from the work of our ancestors also means taking care of it, restoring it, appraising and developing it, grasping hold of the endless potential that the whole cultural world appreciates and makes our country an advanced and cultured enclave in the centre of Europe, and that we can offer the world the beauty and spirit of our country for its appreciation.
Genius loci is what we pride ourselves on due to the specific architecture which, thanks to the historical development in our regions, has had the opportunity to uncompromisingly but with respect for the landscape create the final appearance and character of our country – a country admired by the whole world, whose beauty and grace we can proudly share in all our everyday lives. In the hurry of modern times we often forget to lift our eyes from our tablets, mobile phones or even just the pavement along which we are rushing to work or a business meeting. We often miss the fact that the point of our lives is not mere existence and the chase of success. Pride in our country and our ancestor is disappearing from us. This is why I appreciate Architecture Week Prague as an exceptionally beneficial event that the Association of Regions of the Czech Republic lends its auspices.
Our country can proudly profess its national heritage. We have something to build on, and I am confident that the strength of every nation stems from its awareness of its past and its ability to perceive history as part of the present.
I wish this year and all years of Architecture Week Prague success, and I hope that it becomes firmly established in the calendar for every following year and becomes a platform for building the natural unity of our country, our citizens and our political representatives.

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR

Karla Šlechtová
Ministryně / Minister

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR
Ministry of Regional Development Czech Republic
Staroměstské náměstí 6, 110 15 Praha 1 / Prague 1
Česká republika / Czech Republic

tel.: +420 224 861 142
e-mail: ministr@mmr.cz
www.mmr.cz

Vítejte na devátém ročníku mezinárodního festivalu architektury a urbanismu Architecture Week Praha, který letos v Jiřském klášteře Pražského hradu představí českým i zahraničním návštěvníkům třináct krajů České republiky.

Zvyšování prestiže „značky" Česká republika na domácím i zahraničním trhu je hlavním cílem České centrály cestovního ruchu, která láká turisty do českých a moravských regionů širokou škálou svých aktivit. Je nám ctí být partnerem ústřední výstavy letošního ročníku festivalu, která nese název Památky mého kraje, a která je pořádána ve spolupráci s jedním z našich partnerů – Asociací krajů České republiky. Jsou to právě architektonické památky, které společně s geniem loci lákají zahraniční turisty k návštěvě regionů Čech a Moravy. Nejedná se přitom pouze o jedinečnou přehlídku památek České republiky zapsaných na seznam světového dědictví UNESCO, kterou vám zde letos představujeme, ale stoupající oblibě se těší i ostatní turistické cíle. Očarováni Prahou, Karlovými Vary, Českým Krumlovem, Mikulovem, Kutnou Horou i krajinou jižní Moravy, odjíždějí turisté z celého světa. Je naším posláním, aby jejich počty dlouhodobě stoupaly.

Přírodní a kulturní dědictví krajů Čech a Moravy vám na výstavě předáváme formou krátkých filmů, fotografií i prostřednictvím architektonických modelů. Ráda bych vás touto cestou pobídla, aby nezůstalo pouze u prohlídky výstavy, ale abyste si památky Čech a Moravy jeli prohlédnout osobně. Atmosféru a unikátnost míst, do kterých vás výstava zve, totiž nelze nijak přenést ani převyprávět. Vlastní zkušenost je v tomto ohledu nenahraditelná. Památky našeho kraje jsou navíc součástí odpovědi na otázku „odkud jsme?". CzechTourism prezentuje Českou republiku v zahraničí jako zemi příběhů – místo, ve kterém můžete zažít a sdílet jedinečné životní události a prožitky. Historie, kterou doma i v zahraničí „prodáváme" pod značkou Česká republika, vypráví příběhy jejích obyvatel, i těch, kteří zde působili v minulosti. A právě jejich životní příběhy a peripetie se odrazily v architektonickém dědictví, které dnes Česká republika nabízí a kterým se ve světě prezentuje. Ať šlo o románské či gotické stavitele, barokní sochaře a malíře, renesanční umělce i panovníky českých zemí, ze kterých vyniká postava Karla IV., jehož sedmisté výročí narození si prostřednictvím mnoha oslav připomeneme příští rok. Přeji vám, aby architektonický odkaz České republiky dopomohl vyprávět i váš osobní příběh.

Welcome to the 9th international festival of architecture and urbanism Architecture Week Prague, this year presenting thirteen Czech regions in the Convent of St. George at the Prague Castle.

Enhancing the prestige of the Czech Republic "brand" in the domestic as well as foreign markets is the main goal of CzechTourism that attracts tourists to the Bohemian and Moravian regions through a wide range of its activities. We are honoured to be partners of the central exhibition of this year's festival named Heritage of My Homeland which is organized in cooperation with one of our partners – Association of Regions of the Czech Republic. Architectural heritage together with genius loci is what attracts foreign tourists to visit the regions of Bohemia and Moravia. It's not just the unique display of Czech heritage listed as UNESCO World Heritage, that we are presenting this year, but more and more popular are other touristic destinations. Tourists from all over the world are leaving "enchanted" by Prague, Karlovy Vary, Český Krumlov, Mikulov, Kutná Hora, or southern Moravian landscape. Our mission is to raise their numbers in the long term.

Natural and cultural heritage of Bohemian and Moravian regions will be shown in the form of short films, photographs, and architectonic models. I would like to prompt you to go and visit this heritage in person not just at the exhibition. The atmosphere and originality of places presented at the exhibition can't be mediated or transferred in any way. Your personal experience is irreplaceable. Heritage of our homeland is an answer to the question "Where are we from?" CzechTourism presents the Czech Republic abroad as a Land of Stories – place where one can experience and share unique events and emotions. History that we are "selling" here as well as abroad under the brand of the Czech Republic tells stories of the inhabitants and those who lived here in the past. Their life stories and adventures was reflected in the architectural heritage that the Czech Republic has to offer today and through which it presents itself abroad. Be it Roman of Gothic builders, Baroque sculptors and painters, Renaissance artists and monarchs, dominated by Charles IV whose 700th birth anniversary will be celebrated next year. I wish you that the architectural heritage of the Czech Republic helps to tell your personal story, too.

Daniel Herman
Ministr kultury / Minister of Culture

Ministerstvo kultury ČR
Ministry of Culture Czech Republicc
Maltézské náměstí 1, 118 11 Praha 1 / Prague 1
Česká republika / Czech Republic

www.mkcr.cz

MINISTERSTVO KULTURY

S upřímnou radostí jsem poskytoval záštitu devátému ročníku festivalu Architecture Week Praha, neboť velkoryse pojatá přehlídka s mimořádně kvalitním zastoupením vystavujících i bohatý doprovodný program zaručovaly smysluplnost takové podpory.
Činil jsem tak tím raději, že ústřední expozicí letošního ročníku je právě výstava Památky mého kraje. Péče o kulturní a historické dědictví v regionech a jeho ochrana je jedním z hlavních úkolů Ministerstva kultury a mně osobně leží velmi na srdci. Expozice jednotlivých krajů přitom často prezentovaly právě ty památky, na jejichž obnově a rozvoji se Ministerstvo kultury v uplynulých letech aktivně podílelo.
Architecture Week Praha se ale samozřejmě neomezuje na prezentaci zlatého fondu památek České republiky, jakkoli je jim v roce 15. výročí vzniku krajů přirozeně věnována velká pozornost. Dalších 13 výstav, prezentujících architektonické památky napříč staletími i zeměmi světa, dává festivalu i letos mezinárodní rozměr a význam.
Především v něm však jde o architekturu samu, o umění stavby, o vyjádření uměleckého názoru. Kulturní krajina a především krajina urbánní je stopou člověka ve světě. Zrcadlí se v ní jednou pokora, s níž jsou stavby vkomponovány do krajiny, a jindy je svědectvím o hrdosti, která přerostla v pýchu.
Především sakrální stavby trvale odkazují k lidské potřebě dát životu vertikální rozměr – a jejich utopení v pozdější zástavbě, jehož jsme někdy svědky, zase vypovídá o duchu zmatených let, kdy se tato vertikalita bortila.
Půdorys středověkých měst s centrálními místy shromažďování, s pevnou pozicí chrámu, obranných prvků, zdrojů vody a podobně odráží potřebu řádu, a téměř strojově přesně obdélníky a čtverce bloků a čtvrtí moderních měst ukazují, jak může řád ustrnout bez oživující síly tvořivosti a inspirace.
Architektura je pro mne konečně velkým a vznešeným zápasem mezi účelností a krásou, mezi užitkem a výrazem, mezi hmotou a myšlenkou, mezi „tady a teď" a „za horizontem aktuálního prostoru a přítomného času". Jen z tohoto napětí se rodí oplodňující síla umění, která nedopustí, aby naše sídla byla jen továrnami na bydlení, práci a odpočinek, ani jen pomníky, které se nikdy nestanou domovy.
Děkuji organizátorům výstavy za nesmírnou práci, jež je každému, kdo expozici navštíví, okamžitě zřejmá. Za úsilí, čas, energii, tvořivou sílu, jíž věnovali tomu, aby vyzdvihli klenoty naší i světové architektury a připomněli nám naši odpovědnost za jejich ochranu, obnovu a také za život, který v nich máme udržovat. Nedopustit, aby se staly mrtvým kamenem, kovem a sklem.

It was a genuine pleasure for me to provide patronage of the ninth Architecture Week Prague festival, since a broadly approached exhibition with an exceptionally high-quality exhibitors as well as a rich accompanying programme guaranteed the meaningfulness of such support.
I did so all the more gladly, because the central exposition of this year's festival is the exhibition Heritage of My Region. Preservation of cultural and historical heritage in regions and its protection is one of the primary aims of the Ministry of Culture and it is also among the main concerns for me personally. The expositions of individual regions often presented those monuments, which have been reconstructed and developed in recent years with active support of the Ministry of Culture.
Architecture Week Prague is of course not limited only to presentation of the golden fund of monuments of the Czech Republic, though naturally a great attention is paid to it in the year of the 15th anniversary of foundation of our regions. Other 13 exhibitions presenting architectural heritage across the centuries and countries of the world give the festival international dimensions and importance, just as in previous years.
Above all, however, the festival is about architecture itself, the art of construction, about expressing artistic opinion. A cultural landscape and mainly an urban landscape is a footprint of mankind in the world. One time it reflects humility, with which the buildings are incorporated into the landscape, other time it is an evidence of self-confidence that grew into pride.
Especially the religious buildings permanently refer to human need for providing the life with a vertical dimension – and their drowning in later housings, which we are sometimes witnessing, in turn gives an evidence of the spirit of confused years, when this verticality was being crumbled.
The ground plan of medieval cities with central gathering points, fixed position of a temple, defensive elements, sources of water and so on reflects the need for order, and nearly mechanically precise rectangles and squares of blocks and quarters of moderns cities show how this order can stagnate without the reviving power of creativity and inspiration.
For me an architecture is a great and noble struggle between practicality and beauty, between utility and expression, between matter and idea, between "here and now" and "beyond the horizon of the current space and present time". It is just this tension from which the fertilizing power of art is born, the power which will not allow our residences to be only the factories for housing, work and relax, nor only the monuments that would never become the homes.
I thank the organizers of the exhibition for an enormous work, obvious to every visitor at the first sight; for your effort, time, energy and creative power, devoted to highlighting the jewels of our and world architecture and reminding us of our responsibility for their protection, restoration, as well as for the life to be maintained in them. We mustn´t let them become a dead stone, metal and glass.

Adriana Krnáčová
Primátorka hl. m. Prahy / Mayor of Prague City

Magistrát hlavního města Prahy
City of Prague, Prague City Hall
Mariánské náměstí 2, 110 00 Praha 1 / Prague 1
Česká republika / Czech Republic

tel.: +420 236 003 401
e-mail: adriana.krnacova@praha.eu
www.praha.eu

PRAGUE EDITORIAL

Mezinárodní festival Architecture Week Praha 2015 nás prostřednictvím svých výstav již po deváté zve k žasnutí nad známými i méně známými pražskými architektonickými památkami a urbanistickými skvosty.

Stejně jako slavná Beethovenova Symfonie č. 9 bude i letošní festival s totožným pořadovým číslem svým způsobem ódou na radost. Ostatně není zřejmě náhodou, že básník Johann Wolfgang von Goethe označil architekturu za pevné skupenství hudby. Hudba totiž právě tak jako architektura vykazuje vnitřní strukturu, jejíž stavba odpovídá velmi zvláštním zákonitostem. Komponování hudebních opusů i projektování architektonických děl pak vyžaduje nejen hluboké porozumění těmto principům, ale též schopnost kreativního nakládání s nimi. Jedná se tak o výsady, jež přináleží výhradně člověku. Ani sebevíc vyspělý počítačový program doposud nedokáže složit jímavou symfonickou báseň či vyprojektovat dechberoucí stavitelské veledílo.

O řadě zaniklých civilizací a kultur máme povědomí založené převážně na základě dochovaných staveb. Právě díky nim si vytváříme konkrétnější představy o každodenním životě lidí od starověku, přes středověk a renesanci až po dobu nedávno minulou. Během našich zahraničních i tuzemských cest také nezřídka rádi jezdíme obdivovat rozličné architektonické památky. Jen málokteré historické artefakty pro nás totiž mají srovnatelně vysokou vypovídající hodnotu.

Architektura vskutku výrazně spoluurčuje tvář lokalit, ve kterých žijeme, a současně ustavičně posouvá hranice našeho subjektivního vnímání. Neboť stále platí to, co trefně vystihl již Winston Churchill: „Formujeme podobu našich budov, které posléze formují nás."

Letošní ročník festivalu Architecture Week Praha si v této souvislosti předsevzal specificky vyzdvihnout zcela unikátní genius loci jednotlivých regionů, mimo jiné prostřednictvím pozoruhodné výstavy nazvané Památky mého kraje.

S nelíčeným zájmem a radostí jsem proto nad festivalem Architecture Week Praha převzala záštitu a jsem skálopevně přesvědčena, že vás svou přepestrou nabídkou rovněž dokáže náležitě oslovit.

Through its rich exhibitions, international festival Architecture Week Prague 2015 invites us all for the ninth time in a row to marvel at well-known just as well as at less well-known jewels of architecture and urbanism hidden all ever the city of Prague.

Like the famous Symphony No. 9 by Ludwig Van Beethoven, I believe that the ninth anniversary of Architecture Week will also be a kind of ode to joy. After all, it can hardly be a coincidence that poet Johann Wolfgang von Goethe often compared architecture to frozen music. Architecture as well as music possesses special inner structure that is created in accordance with specific principles. In order for anyone to compose a symphony or to construct a building, one has to not only learn those principles but also find a way to apply them in a creative way. No one – not even the most sophisticated computer program – but human beings are capable of composing touching music or building breathtaking monuments.

In fact, most of the things we know about civilizations of past are largely based on their architecture. It is mainly because of it that we can imagine daily routines of people from ancient times, through Middle Ages and Renaissance till not so distant past. We ourselves often like to admire various architectonical monuments during our travels.

Indeed, architecture essentially constitutes the very appearance of localities that we inhabit. Furthermore, it has a power to push the boundaries of our imagination. In this regard, Winston Churchill once claimed: "We shape our buildings, and afterwards, our buildings shape us."

This year of the festival would specifically like to point out to the uniqueness beauty of various regions, for instance, throughout remarkable exhibition called Heritage of my Homeland.

I am, therefore, absolutely delighted that Architecture Week Prague 2015 can take place under my auspices and I am certain that you will find it highly inspiring, too.

Monika Palatková
Generální ředitelka / Managing Director

Česká centrála cestovního ruchu – Czech Tourism
Czech Tourism Board
Vinohradská 46, 120 41 Praha 2 / Prague 2
Česká republika / Czech Republic

tel.: +420 221 580 401
e-mail: palatkova@czechtourism.cz
www.czechtourism.cz

CzechRepublic Land of Stories

kudyznudy.cz

CZECHTOURISM EDITORIAL

Vítejte na devátém ročníku Architecture Week Praha, festivalu s mezinárodním věhlasem, který vám letos přiblíží památky 25 států v čele s francouzskými románskými kostely a anglickými katedrálami, aktivity organizace World Heritage Centre, ale především památky z krajů České republiky. Ústřední výstava festivalu, na kterou mi dovolte vás jménem CzechTourism srdečně pozvat, se letos opět koná v jírském klášteře Pražského hradu. Návštěvníkům bude prezentovat třináct krajů České republiky včetně památek zapsaných na seznam světového dědictví UNESCO.

Právě podpora regionů a jejich následný rozvoj je prioritou České centrály cestovního ruchu a dovolte mi tímto popřát akci hodně českých, ale i zahraničních návštěvníků, kteří v expozici naleznou inspiraci pro výlety mimo nejexponovanější turistické cíle. Památky UNESCO, které si zaslouží větší podporu a pozornost turistů leží např. ve Žďáru nad Sázavou, Kroměříži, Holašovicích nebo Třebíči. A to jsou jen některá z mnohých míst, pro která budeme chtít nadchnout turisty směřující do České republiky.

V rámci doprovodného programu mi dovolte vám doporučit mimo jiné procházky zaměřené na Pražské kostely.

Ráda bych vás pozvala i na trochu netradiční výstavu, která poodhalí, jak památky České republiky znají a vnímají školáci z prvního stupně základních škol. Výkresy žáků 3. a 4. tříd sice možná nevykazují přesné proporce jednotlivých památek, ale dokáží dokonale zachytit jedinečnou atmosféru z regionů Čech i Moravy a dětský pohled na svět. Výstava Hravé památky mé země, kterou bude hostit Rožmberský palác, možná odhalí nové architektonické talenty, kteří budou v budoucnu udávat ráz české a moravské krajině.

Přeji vám výbornou zábavu nejen v rámci festivalu, ale také při vašich výletech po regionech České republiky.

Welcome to the 9th international Architecture Week Prague, a festival with international fame that will present monuments of 25 countries, lead by French Roman churches and English cathedrals, activities of World Heritage Centre, but most importantly heritage of the Czech regions. The central exhibition, which I would like to invite you to on behalf of CzechTourism, will take place in the Convent of St. George at the Prague Castle. It will present thirteen regions including places listed as UNESCO World Heritage.

Supporting the regions and their development is priority of CzechTourism and I would like to wish the festival to have many Czech as well as foreign visitors that will find inspiration at the exhibition for their trips beyond the most exposed touristic destinations. UNESCO Heritage that deserves bigger support and attention are located for example in Žďár nad Sázavou, Kroměříž, Holašovice, or Třebíč. And these are only few of the many places we are willing to attract tourists to.

From the accompanying program, I would like to recommend, besides other, a walk focused on the icons of the Prague Old Town, a tour to the historical building of the National Theatre in Prague, one of the most frequently photographed monuments in Prague, or a tour to the State Opera.

I would also like to invite you to a slightly untraditional exhibition that will reveal how Czech elementary school kids know and perceive the Czech heritage. Paintings of 3rd and 4th graders may not show exact proportions of the monuments but they can capture the unique atmosphere of Bohemian and Moravian regions and children perspective. Exhibition Playful Heritage of My Homeland in Rožmberk Palace might reveal new architectonic talents that will set the character of Czech landscape in the future.

I wish you a lot of fun not only during the festival but also during your trips around the Czech regions.

ARCHI
TECTURE
WEEK

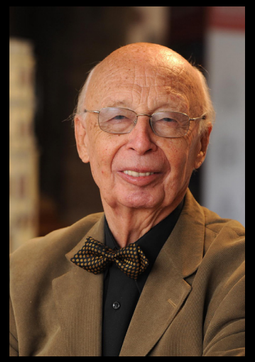

Miroslav Řepa
Kurátor výstavy Památky mého kraje
Heritage of My Homeland Exhibition curator

Po roce se festival Architecture Week Praha 2015 vrací na Pražský hrad – do lýtkého kláštera. Tentokráte s výstavou pod názvem Památky mého kraje. Základní osnovou letošní výstavy je scénář o architektonických a přírodních památkách ve 13 krajích naší republiky v kontextu času a zkoumání vztahů staré a současné architektury. Představuje především fotografickou dokumentaci z celé naší země, ale také modely významných památek, charakteristické obrazy a artefakty z dané lokality a navíc objekt, typický pro každý kraj.

Bylo naší snahou ukázat návštěvníkům podobu našich měst a vesnic i krajiny většinou z přelomu 19. a 20. století i starší, až po současnost, tedy v jakémsi proudu času. Historické fotografie mají být zároveň dokladem, jak se naši předkové starali o svá města a jaké architektonické poklady nám zanechali. Nechť „genius loci" námi vybraných památek ve svém kontrastu posoudí, čím naše doba a činy pomohly či případně uškodily těmto městům a jeho památkám.

Naše cesty za shromážděním materiálů ze všech krajů byly velmi náročné, ale věříme, že nebyly zbytečné. Měli jsme možnost seznámit se i se současnou architekturou a urbanismem. Výstava ukáže, do jaké míry může tato současnost obohatit naše dědictví o nové kulturní hodnoty a podpořit naše smysly při vnímání historické architektury.

Pro tuto výstavu se, obdobně jako v loňském roce, podařilo objevit a také zapůjčit řadu vzácných historických, ale i současných maket. Jsou to nejlepší svědkové historie i dnešních dnů, proto by tato výstava měla opět přispět k lepšímu poznání našich krajů a obohatit cestovní ruch o místa, která se nám dosud nepodařilo navštívit, nebo zůstala utajena. Toulky českou krajinou a cesty za poznáním dostávají nový rámec.

V duchu tradice festivalu Architecture Week Praha, jsou základní téma a obsah výstavy „Památky mého kraje" obohaceny o další krásné expozice. Významným městům je věnován samostatný oddíl, stejně tak i našemu hlavnímu městu Praze. Jistě zaujme i expozice věnovaná čtyřem brněnským vilám. Samostatný oddíl tvoří soubor modelů zahraničních architektonických skvostů z posledního období od světově uznávaných architektů. Do kontrastu pak můžeme vložit oddíl s výstavami románských gotických katedrál z Francie a Anglie.

O bohatosti a rozmanitosti letošního festivalu Architecture Week Praha není pochyb a snad i o jeho úspěšnosti. Celý tým se v krátké době vypořádal s mimořádnou náročností tak rozsáhlé expozice. Zaslouží si z mé strany nejvyšší uznání a dík za krásnou spolupráci. Stálo to za to.

Přeji všem návštěvníkům krásný zážitek.

A year has passed and Architecture Week Prague 2015 is returning to the Prague Castle – at the Convent of St. George. This time with an exhibition named Heritage of My Homeland. The basic structure of this exhibition is a scenario about architectural and natural heritage in the 13 regions of the CR in the context of time and exploration of the relations between the old and contemporary architecture. It presents mainly photographs from all over the country but also models of remarkable monuments, characteristic pictures and artifacts from the given locality, and on top of that one typical object for each region.

We were trying to show the visitors the appearance of our cities and villages as well as landscape from the turn of the 19th century and even older, up until the present days, i.e. in a certain flow of time. Historical photographs should also work as an illustration of how our ancestors took care of their cities and which architectural jewels they had left for us. Let "genius loci" of the selected monuments in their contrast judge how our times and deeds helped or hurt these cities and their heritage.

Gathering all the materials from all the regions was quite demanding but we believe that it wasn't worthless. We had an opportunity to get to know contemporary architecture and urbanism too. The exhibition will show to what extent can our presence enrich our heritage with new cultural values and support our senses when seeing historical architecture.

For this exhibition, we managed to discover and borrow many precious historical as well as contemporary models. These are the best witnesses of history and present days therefore this exhibition should contribute to better knowledge of our regions and enrich the tourism with places that we haven't visited yet or that were hidden from us. Wanderings through the Czech landscape and attaining new knowledge are getting a new framework.

In the spirit of the Architecture Week Prague tradition, the basic theme and exhibition Heritage of My Homeland are completed with other beautiful presentations. There is a separate section for great cities as well as the Capital of Prague. An exhibition dedicated to four villas in Brno is also very interesting. There is a separate section with a collection of models of foreign architectonic gems by internationally respected architects. In contrast with that, we may recommend a visit to the section with Roman Gothic cathedrals from France and England.

There is no doubt that this year's Architecture Week Prague is rich and colorful, and that it will be successful. The whole team has managed to put together a very demanding and extensive exhibition. They deserve an appreciation and I thank them for a beautiful cooperation. It was worth it!

I wish all the visitors a wonderful experience.

Petr Ivanov
Ředitel festivalu Architecture Week Praha 2015
Director of Architecture Week Prague 2015

Czech Architecture Week
Masarykovo nábřeží 250/1, 110 00 Praha 1 / Prague 1
Česká republika / Czech Republic

e-mail: ivanov@architectureweek.cz

www.architectureweek.cz

ARCHI
TECTURE
WEEK

In partnership with

United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization · World Heritage Centre

Rád bych vás po roce přivítal v publikaci k festivalu Architecture Week Praha. Opět ji vydáváme o něco později, abyste viděli, jak vypadaly výstavy v lýtkém klášteře, ústřední výstava Památky mého kraje, pořádaná k patnáctiletému výročí založení krajů, přednášky, i odborná konference, abyste si připomenuli atmosféru pražského babího léta, kterou jste si užili v případě, že jste některou z pořádaných akcí navštívili, nebo jste se jí účastnili.
Festival je organizován ve spolupráci se Správou Pražského hradu, které bych na tomto místě rád poděkoval za dosavadní výbornou, již čtyřletou, spolupráci. Letošní ročník jsme pořádali také v úzké spolupráci s Asociací krajů České republiky a agenturou CzechTourism – právě díky tomu jste měli příležitost obdivovat výstavu Památky mého kraje, jejímž hlavním kurátorem se stal architekt Miroslav Řepa. Věřím, že i přes rozsah záběru – zařazení všech třinácti krajů České republiky, představení jejich specifik, architektury a artefaktů – má výstava, kterou se nám podařilo nakonec návštěvníkům v lýtském klášteře Pražského hradu představit, vysokou úroveň a kvalitu. Ve spolupráci s velvyslanectvími a zahraničními institucemi jsme přivezli do Prahy řadu zajímavých architektonických projektů z 31 zemí světa a představili je návštěvníkům v rámci výstavy Místa/Places.
V letošním roce jsme zorganizovali 4. odbornou konferenci na téma Strategie financování obnovy nemovitých kulturních památek, letos ve spolupráci s Ministerstvem pro místní rozvoj. Po dvouleté spolupráci s WHC UNESCO jsme podepsali smlouvu o dlouhodobé spolupráci při vzdělávání a propagaci architektonického dědictví.
V každém správném úvodníku by mělo být poděkování: není bohužel v mých silách, abych zde vypsal všechny, kteří se radou, penězi nebo činem v průběhu celého roku podíleli na přípravě této velké akce. Dovolte mi však zmínit Ministerstvo kultury České republiky, České dráhy a ČKAIT, kteří podpořili třetí úspěšný ročník našeho mezinárodního výtvarně-architektonického projektu pro děti základních škol Hravý architekt, kterého se v letošním roce zúčastnily děti ze 17 států celého světa.
Rád bych poděkoval 49 muzeím, galeriím a pracovištím památkového ústavu, jež nám zapůjčily ze svých sbírek obrazy, historické exponáty a fotografie, které nám pomohly plasticěji vyobrazit bohatství našich krajů a měst. V neposlední řadě chci velmi poděkovat všem zúčastněným městům, partnerům a účastníkům festivalu, kteří nám v letošním roce důvěřovali a finančně nás podpořili, protože sebelepší vizi nemůžete realizovat, pokud na ni nemáte dost peněz.
Rovněž chci poděkovat kurátorům a odborníkům, kteří nám po celý rok pomáhali s přípravami, výběrem exponátů a poskytli nám své odborné znalosti. Na závěr mi dovolte poděkovat členům našeho realizačního týmu.
Samozřejmě jsme si vědomi toho, že památky krajů České republiky jsou tématem tak náročným, že jsme jej nemohli zachytit v celé jeho komplexnosti, přesto věřím, že návštěvníci ocenili snahu a s radostí si prohlédli ten rozsáhlý unikátní soubor, který se nám podařilo shromáždit a že jsme podnítili jejich chuť objevovat krásy českých architektonických památek na vlastní pěst.

I would like to welcome you again in the Architecture Week Prague publication. One year has passed and have decided once again to publish it after the festival so you could see the look of exhibitions in the Convent of St. George, the central exhibition Heritage of My Homeland, lectures, and conference; so you can remember the atmosphere of Indian summer in Prague that you could have enjoyed while visiting our events.
The festival has been organized in cooperation with the Prague Castle Administration and I would like to express my sincere gratitude for the excellent cooperation lasting already for four years. This year was also organized together with the Association of Regions of the Czech Republic and CzechTourism – this cooperation brought you the exhibition Heritage of My Homeland curated by architect Miroslav Řepa. I believe that despite the broad scope - all thirteen Czech regions, their characteristics, architecture, and artifacts – the exhibition presented in the Convent of St. George at the Prague Castle had an excellent quality and was a great contribution for the visitors. Together with embassies and foreign institutes, we have also presented a number of outstanding architectural projects from 31 countries all over the world within the exhibition Places.
This year we have organized the fourth expert conference… in cooperation with the Ministry for Regional Development. After two years of working with WHC UNESCO we have signed an agreement on long-term cooperation in education and promotion of architectural heritage.
Every editorial should include an appreciation but it's beyond my strength to write down everyone who has contributed to the preparations of this great event during the whole year. Let me mention the Ministry of Culture of CR, České dráhy (Czech Railways), and ČKAIT (Czech Chamber of Authorized Engineers) that supported the third year of successful art project for elementary school children called Playful Architect. This year, children from 17 countries have taken part in this project.
I would also like to thank to 49 museums, galleries, and conservation institutes, that have lent us pictures, historical objects, and photographs from their collections illustrating the richness of our regions and cities. And last but not least I have to thank to the participating cities, partners, and participants that trusted us this year and supported us financially because even the best vision can't be realized if you don't have enough funds.
My appreciation also goes to curators and experts who have helped us the whole year with the preparations, selection of exhibits, and gave us their advice. And finally, I would like to thank to our organizational team.
We realize that heritage of our regions is a topic so extensive and demanding that we weren't able to capture it in its whole complexity but I believe the visitors have appreciated our efforts and enjoyed the unique collection of projects from all over the Czech Republic, and that we have encouraged them to discover the beauties of Czech architectural heritage by themselves.

NÁRODNÍ PAMÁTKOVÝ ÚSTAV

Naděžda Goryczková
Generální ředitelka / General Director

Národní památkový ústav
National Heritage Institute
Valdštejnské nám. 3/162, 118 01 Praha 1 / Prague 1
Česká republika / Czech Republic

tel.: +420 257 010 166
e-mail: goryzczkova.nadezda@npu.cz
www.npu.cz

Letošní téma, Památky mého kraje, lehce voní domovem; jsou to totiž právě památky, které spoluvytvářejí podobu a nezaměnitelný ráz české krajiny a sídel, mají zásadní význam pro utváření pocitu domova, vědomí národní identity a její historické kontinuity.
V tradičním uspořádání světa se charakter kraje se specifickými přírodními podmínkami a způsobem života lidí propisuje také do podoby sídel i jednotlivých staveb, jež zase spoluvytvářejí specifický obraz prostředí, ve kterém se lidé pohybují a s nímž sdílejí své osudy. Názorně o rozmanitosti životních osudů našich předků a škále způsobů, jimiž se s danými podmínkami vypořádávali, vypovídá například tzv. lidová architektura – volutové štíty zděných statků jihočeských blat, pevnost uzavřených šumavských dvorců, vyřezávané pavlače a vykládané štíty pojizerských usedlostí, dekorativní hrázdění chebských domů, hliněné stěny staveb jižní Moravy i skromné šindelové střechy dřevěných chalup na Valašsku.
Stejně jako kraj utváří životy svých obyvatel, ovlivňují lidé od nepaměti svou prací tvář kraje. Tyto – ač neúmyslné – vzkazy našich předků jsou nesmírně cenným svědectvím, jemuž se postupně učíme rozumět.
Tak jako lze z podoby památek vyčíst mnoho o dobách minulých, lze z jejich stavu soudit na priority současnosti. A ne vždy je výsledek lichotivý. Zájem pečovat o nezměrné kulturní bohatství, které památky představují, se přitom kraj od kraje liší. Národní památkový ústav vede a od roku 1999 uveřejňuje Seznam ohrožených nemovitých památek, do něhož jsou zapisovány základní informace o památkách, které se z různých příčin ocitly ve stavu ohrožení. Kromě velikosti dluhu, který zanechalo čtyřicetileté hospodaření v období socialismu z něj lze vyčíst, jak péče o kulturní dědictví koresponduje s ekonomickou a sociální prosperitou konkrétních regionů. Situace je nejhorší v periferních a podhorských oblastech, konkrétně v Karlovarském a Ústeckém kraji, kde je počet ohrožených památek vzhledem k celkovému objemu i několikanásobně vyšší než jinde. Ale i v prosperujících lokalitách, v nichž jsou podmínky péče o místní kulturní dědictví obecně velmi příznivé, se najde řada negativních příkladů. Téměř vždy jsou však doprovázeny složitou situací vlastnických vztahů, lhostejnosti nebo spekulativním jednáním. Špatný stav kulturního dědictví v některých oblastech a špatná ekonomická a sociální atmosféra téhož místa potvrzují, že krajina, životy lidí a podoba staveb byly provázány v minulosti a vzájemně se ovlivňují i dnes. I památky by proto měly být chápány jako významní hráči ve strategii hospodářského dění a zaměstnanosti v regionech. Jak dokládá mnoho příkladů, památky – ať už jejich význam spočívá ve vysoké umělecké či architektonické kvalitě, výjimečnosti a ojedinělosti, nebo naopak v tom, že jsou typickou ukázkou produkce konkrétního místa v konkrétní době – patří velmi často k magnetům cestovního ruchu v dané oblasti a vhodně zvolené investice mohou přinést povznesení nejen kulturnímu dědictví, ale i rozvoji celému kraji. Česká republika je zemí přírodních krás a mimořádně kvalitního památkového fondu opředeného neuvěřitelnými příběhy. Nebuďme k tomuto dědictví lhostejní a zasaďme se, každý podle svých možností a schopností, o jeho uchovaní, péči a prezentaci.

This year's subject, Heritage of My Homeland, has a slight hint of home; it is the heritage that helps create the appearance and unmistakable character of the Czech landscape and residences, is crucial for creating the feeling of home, an awareness of the national identity and its historic continuity.

In the traditional arrangement of the world, the character of the landscape with specific natural conditions and the way of people's life are also reflected in the appearance of residences and individual constructions. This appearance co-creates a specific picture of the environment in which people mingle and with which they share their destiny. The diverse destiny of our ancestors and the whole range of ways in which they used to cope with specific conditions are illustratively manifested, for instance, by so-called vernacular architecture – shaped gables of brick farmhouses on South Bohemian marshlands, the solidity of enclosed farmsteads in the Šumava region, glyphic courtyard galleries and garnished gables of homesteads in the Jizera region, the decorative timber framing of houses in the Cheb region, the clay walls of constructions in South Moravia as well as the modest shingle roofs of wooden rural houses in Moravian Wallachia.
Just as the country shapes the lives of those who live there, people have from time immemorial influenced the character of the country through their work. These, though unintentional, messages of our ancestors are an immensely valuable testimony which we gradually learn to understand. And as the appearance of heritage assets can say much about the past, their condition suggests what the priorities of the present are. And the result is not always complimentary. The interest in caring for immeasurable cultural wealth which the heritage represents differs from region to region. The National Heritage Institute maintains, and since 1999 has made available to the public, a List of Endangered Immovable Heritage which records basic information about heritage assets which for various reasons have become endangered; besides the debt left behind by forty years of often insensitive management of the heritage fund during the socialist era, the list suggests how the care for cultural heritage corresponds with the economic and social prosperity of specific regions. The situation is worst in peripheral and submontane areas, specifically in the Karlovy Vary and Ústí nad Labem Regions, where the number of endangered heritage properties, with respect to their total number, is often several times higher than in other places. However, even in prospering locations, where conditions for the care for local cultural heritage are generally very positive, several negative examples can be identified. Nevertheless, in almost all the cases they are accompanied by a complex situation of ownership relations, indifference or speculative behaviour. The poor condition of cultural heritage in certain areas as well as the bad economic and social climate of the same place confirm that the country, its people's lives and the appearance of constructions were interconnected in the past, and they still influence each other today. Consequently, heritage as well should be perceived as an important player in the strategy of the economic course of events and employment in regions. As demonstrated by numerous examples, whether the significance of a specific heritage property consists in its high artistic or architectural quality, exceptionality and uniqueness or, on the contrary, in it being a typical example of production of that place in a specific period, they are very often the main magnet for tourism in that area, and appropriately targeted investments may not only revive the cultural heritage but also help the entire region to develop. The Czech Republic is a country featuring great natural beauty and a heritage fund of an extraordinary quality emblazoned with unbelievable stories – let us not be indifferent but dedicate ourselves, each to the best of their abilities and possibilities, to the preservation, care and presentation of this heritage.

Libor Honzárek
Předseda
Chairman

Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska
The Association of Historical Settlements in Bohemia, Moravia and Silesia
Opletalova ulice 29, 110 00 Praha 1 / Prague 1
Česká republika / Czech Republic

tel.: +420 224 267 558, 224 213 166
e-mail: info@shscms.cz
www.historickasidla.cz

SDRUŽENÍ HISTORICKÝCH SÍDEL ČECH, MORAVY A SLEZSKA

Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska je nevládní dobrovolnou organizací sdružující obce, na jejichž území jsou zachovány výrazné historicko-kulturní hodnoty. Tvoří jej 204 obcí (měst, jejich částí, městysů a vesnic) a 9 přidružených organizací.
Morální i zákonná povinnost starat se o svěřené historické dědictví, které má nevyčíslitelnou hodnotu nejen materiální, je pro představitele samospráv našich sídel prioritou… Tváře českých měst, městysů a vesnic se vytvářely po dlouhá staletí. Podoby nádherných hradů, zámků, kostelů, měšťanských rezidencí, prostých domů, vesnických statků, jedinečné uspořádání rynků a uličních struktur, či vesnice, zahrady, parky a další podoby krajinného rázu byly formovány architektonickými slohy v místě a čase, tak jak nastupovaly a vzájemně se prolínaly. Česká republika je autentickou učebnicí s nesčetnými dochovanými příklady kvalitního stavitelského umu praktikovaného od románského středověku po soudobou moderní architekturu.
Právě profesní soužití a porozumění si mezi architektem, památkářem a obecní samosprávou jsou atributy nezbytnými pro přijatelné a odborně kvalitní uspořádávání současného urbanizovaného prostoru, veřejného i privátního. Osobně jsem velmi rád, že festival Architecture Week Praha před léty vznikl a je vnímán jako tradiční přínosná akce, která oslovuje, kultivuje a vzdělává nejen profesionály, ale zejména laickou veřejnost.
Jedním z hlavních úkolů Sdružení historických sídel je popularizovat kulturní dědictví. Mezi jeho příkladné aktivity lze uvést spoluorganizování soutěže o „Historické město roku" (pořádané společně s MK a MMR). Prestižní titul (s bonusem 1 milion Kč), získává obec, která nejlépe uspěje při naplňování podmínek tzv. Programu regenerace městské památkové rezervace a městské památkové zóny. Titul je udělován jednou ročně u příležitosti mezinárodního dne památek a sídel (16. duben) ve Španělském sále Pražského hradu. Letošním vítězem se stalo město Cheb. Počátkem turistické sezóny organizujeme (letos potřetí) akci „Brány památek dokořán", kdy členská města u příležitosti mezinárodního dne památek zajišťují otevření historických objektů, památkových okruhů, výstavních sálů či organizování přednášek.
Soutěž „Památka roku" je určena nejlepšímu realizovanému projektu obnovy památkového objektu. Hodnotí se dvě kategorie památek, tzv. malá a velká (dle výše rozpočtových nákladů). Letos se stala vítězem v kategorii velká památka hřbitovní kaple ve Slavonicích, kategorii malá památka vyhrál měšťanský dům čp. 508 na náměstí v Chebu. Během letošní sezóny je pro milovníky českých měst pořádána již tradiční turistická soutěž v putování po 19 vybraných historických městech Čech, Moravy a Slezska. Do „cestovní knížky" si turista nechá v příslušném městském informačním centru potvrdit svou návštěvu, a když obdrží požadovaný počet potvrzení, může soutěžní kupon koncem roku odeslat na ústřední adresu SHS ČMS k losování o zajímavé ceny.
Sdružení každoročně pořádá celostátní odbornou konferenci, dále pak slavnostní zahájení Dnů evropského dědictví (EHD), organizovaných po celé Evropě pod patronací Rady Evropy. Pro své členy připravujeme každoročně odbornou zahraniční cestu, snažíme se poskytovat informační servis v oblasti památkové péče a další servisní služby. Zkrátka žijeme památkami a mezi památkami, ale hlavně jsme s nimi rádi!

The Association of Historical Settlements in Bohemia, Moravia and Silesia is a non-governmental voluntary organization uniting municipalities whose territories preserve significant historical and cultural value. It consists of 204 municipalities (towns, township areas and villages) and 9 affiliates.
The moral and legal obligation to care for the entrusted historical heritage of incalculable value -not only material- is a priority for the representatives of our Association. Czech towns and villages were developed for centuries. The forms of magnificent castles, churches, residences, town houses, rural properties, exterior arrangements, street structures, villages, gardens, parks and other forms of landscapes were shaped by the architectural styles of their time and place, and mutually intertwined. The Czech Republic is an authentic textbook with countless well-preserved examples of quality architectural skills practiced since the Medieval Romanesque to contemporary modern architecture.
Now a professional coexistence and understanding between the architect, the preservationist and the municipal authorities is a necessary attribute for professionally arranging the contemporary urban space with an acceptable quality, both private and public spaces. Personally, I am very happy that the festival Architecture Week Prague has been seen as a traditionally beneficial event since years ago, which addresses, cultivates and educates not only professionals, but especially the general public.
One of the main tasks of the Association of Historical Settlements is to popularize cultural heritage. Among its exemplary activities is included the competition "Historic Town of the Year" (co-organized with the Ministry of Culture and the Ministry of Development and Urban Planning). This prestigious prize (with a bonus of 1 million Czech Crowns) is handed to the community that best succeeds in fulfilling the conditions for a good regeneration program or urban conservation. The prize is awarded annually on the occasion of the International Day of Monuments and Sites (April 16th) in the Spanish Hall of Prague Castle. This year's winner was the city of Cheb. At the beginning of the tourist season we organize (for the third year running) the event "Monuments Open Doors", where member towns guarantee the opening of historical buildings heritage areas, exhibition halls and organize lectures.
The competition "Monument of the Year" is awarded to the best implemented project of restoration for a monument. There are two categories of monuments evaluated: small and large (in terms of budget costs). This year the winner of the large project category was the Memorial Cemetery Chapel in Slavonice, and the small project category was won by the small burgher house no. 508 in the main square of Cheb. During the summer season there is a traditional touristic competition for lovers of Czech towns consisting of a pilgrimage of 19 selected historical towns of Bohemia, Moravia and Silesia. In the "travel books" of the relevant touristic information centres the visit is recorded and travellers receive a confirmation number. At the end of the competition these numbers are sent to the central address of the Association to be drawn for multiple prizes.
The Association organizes an annual national professional conference, followed by the opening ceremony of the European Heritage Days, held throughout Europe under the auspices of the European Commission. For the attending representatives we organize an annual trip abroad, we provide information services in the fields of heritage preservation and maintenance. In short, we live monuments and live among monuments, but more importantly, we love monuments!

Jiří Zimola
Hejtman Jihočeského kraje
Governor of the South Bohemia Region

Jihočeský kraj
The South Bohemia Region
U Zimního stadionu 1952/2, 370 76 České Budějovice
Česká republika / Czech Republic

tel.: +420 386 720 111
e-mail: posta@kraj-jihocesky.cz
www.kraj-jihocesky.cz

Navštivte nás…

Žádný správný „světoběžník" nikdy nezapomene při výběru cílových destinací do svého cestovního plánu zahrnout jižní Čechy. Kraj, který po staleti spravují lidé v souladu s přírodou, si totiž získá každého návštěvníka. I světově proslulá symfonická báseň Bedřicha Smetany Má vlast ostatně začíná na jihu Čech a po proudu Vltavy mapuje nejslavnější místa českých dějin.

Koho zajímá historie, ocení, jak osvícené a bohaté musely být šlechtické rody při správě svých tehdejších panství a jak vynikající umělci a řemeslníci zde žili. Absence velkých průmyslových podniků zase podtrhuje jeho vysokou krajinnou hodnotu, jejímž důkazem je množství chráněných území, z nichž nejrozsáhlejším je šumavský národní park.

Jižní Čechy jsou krajem nabízejícím pestře modelovanou krajinu se zachovalou přírodou s množstvím jezer, rybníků, řek, potoků a potůčků. Krajinu orámovanou vrcholky Novohradských hor a Šumavy, plnou kulturních a historických památek, malebných vesniček s typickou jihočeskou architekturou. Unikátní přírodu, hrady a zámky střídají možnosti aktivního společenského, kulturního a sportovního vyžití.

Jižní Čechy jsou regionem plným úchvatných památek, kde na každého návštěvníka dýchne genius odkazu našich předků. V roce 2015 si navíc připomínáme událost, která se nesmazatelně zapsala do českých a moravských dějin. 6. července uplynulo 600 let od mučednické smrti mistra Jana Husa. Základy husitského hnutí byly položeny právě na jihu Čech. S připomínkou odkazu slavného rebela a významného církevního reformátora se u nás díky projektu Jižní Čechy husitské setkáte prakticky na každém rohu.

Jižní Čechy jsou rovněž krajem rybníků, lesů i rašelinišť. Opomenout nelze ani drsnou horskou krajinu majestátné Šumavy, Novohradských hor či Blanského lesa. Bezpočet krás skrývá i lokalita jihovýchodně od Jindřichova Hradce, takzvaná Česká Kanada. Na severu je region ohraničen Pískem v povodí řek Vltavy, Otavy a Táborskem. Zdejší malebná města a vesnice nejsou historickými skanzeny, ale dodnes v nich ve své neopakovatelné atmosféře tepe každodenní život.

Jihočeský kraj patří k regionům s největším počtem památek. Rožmberkové, Schwarzenbergové a další slavné rody, zde zanechaly obrovské historické dědictví, jehož krása dojímá a dramatická historie učí moudrosti. Třináct nejvýznamnějších objektů spravuje stát, jsou mezi nimi slavné hrady a zámky v Hluboké nad Vltavou, Českém Krumlově, Jindřichově Hradci a další místa, která patří k nejoblíbenějším výletním cílům. O další stovky památek pečují obce i soukromí majitelé, naprostá většina z nich je přístupná veřejnosti.

Come visit us…

No true "globetrotter", when choosing destinations for his world travel plans, would ever forget to include South Bohemia. This is a region where people have lived in harmony with nature for centuries, and it's sure to enchant each visitor. Even the world-famous symphonic poem "My Country" by Bedřich Smetana begins in southern Bohemia, mapping the famous sites of Czech history along the streams of the Vltava (Moldau) River.

Anyone who takes an interest in history will surely appreciate how enlightened and wealthy the noble families must have been in managing their estates, and how outstanding the artists and craftsmen were who lived here. The absence of large industrial enterprises underscores the great value of the countryside; this can be seen by the amount of protected natural areas here, the largest of which is the Šumava National Park.

The South Bohemian Region offers multicoloured sculpted landscapes with pristine nature and an abundance of lakes, ponds, rivers, streams, and creeks. This is a landscape framed by the peaks of the Novohradské Mountains and the Šumava forests, full of cultural and historical monuments together with picturesque villages adorned with typical South Bohemian architecture. The area's exceptional nature, castles, and chateaus are alternately filled with plenty of options for active social, cultural, and sports activities.

South Bohemia is a region full of breathtaking heritage where every visitor can feel the deep legacy of our ancestors. What's more, the year 2015 commemorates an event that is indelibly inscribed into Czech and Moravian history. On July 6, 600 years will have passed since the martyrdom of Jan Hus; the foundations of the Hussite movement were laid right here in South Bohemia. The project "Hussite South Bohemia" reminds us of this famous rebel and important church reformer on practically every corner.

South Bohemia is also a region of ponds, forests, and peat bogs, not to mention the rugged mountain landscape of the majestic Šumava Forest, Novohradské Mountains, and Blanský Forest. There are countless hidden beauties and areas southeast of Jindřichův Hradec in a place known as "Czech Canada". North of the region is the Písek area with its Vltava and Otava river basins, and the Tábor area. These picturesque towns and villages are not historical outdoor museums, but they still thrive in their unique atmosphere with the heartbeat of everyday life.

Within the Czech Republic, the South Bohemian Region boasts one of the largest numbers of heritage monuments. The Rožmberks,

Krása zdejší krajiny je rovněž dotvářena památkami lidové architektury. Jihočeské vesnice si na mnoha místech zachovaly ráz, který jim byl dán v průběhu 19. století. Dovednost lidových stavitelů a řemeslníků dokládají zděné domy, které byly postaveny pod vlivem baroka a empíru a jejichž styl se označuje jako jihočeské selské baroko. Setkat se s ním můžete například v Holašovicích, obci zapsané na seznamu světového kulturního dědictví UNESCO.

Kdo chce zažít atmosféru středověkého města, neměl by váhat s návštěvou „perly" Jižních Čech, Českého Krumlova. Nad meandry Vltavy zde stojí unikátně dochované historické jádro, jehož vzhled nebyl narušen novou zástavbou od 16. století. Český Krumlov sice není velký svou rozlohou, ale o to více přitahuje kouzelnou atmosférou dávných let. Díky jedinečné středověké zástavbě je jeho historické jádro od roku 1992 chráněno UNESCO.

Na jihu Čech se nachází také jedna z nejrozsáhlejších sítí upravených a srozumitelně značených cyklostezek v České republice. Jejich celková délka už překročila 5.000 km. Za každým prošlápnutým kilometrem přitom čeká cyklisty něco zajímavého. Zámek, hrad, divadlo, výstava, koncert, lidový trh, městská slavnost. Cyklistům slouží dobře fungující dopravní systém Cyklotrans a hustá železniční síť regionálních tratí. Cyklotrasy tak nyní vedou z oblasti České Kanady, Novohradských hor a celého pásma Šumavy nejen do vnitrozemí a sousedních regionů, ale překračují také hranice s Rakouskem a Německem. Samozřejmostí jsou hipostezky a v zimě upravené lyžařské stopy.

Navštivte nás. Pohostinná a vlídná náruč jižních Čech je Vás otevřena dokořán.

Schwarzenbergs, and other noble families have left their vast historical heritage behind, impressing us with their beauty and teaching us with their dramatic history. The thirteen most important properties are maintained by the State, among them the famous castles in Hluboká nad Vltavou, Český Krumlov, Jindřichův Hradec, and other most popular visitor destinations. The hundreds of others are cared for by municipalities and private owners, the vast majority of which are open to the public.

The beauty of our countryside is highlighted by its folk architecture monuments. In many places, South Bohemian villages have preserved the features that were bestowed them during the 19th century. The stone masonry houses built under the skilful hands of folk builders and craftsmen under the influence of Baroque and Empire style are referred to as South Bohemian Folk Baroque. One place where this style can be experienced is the village of Holašovice, a UNESCO World Heritage Site.

For those who wish to experience the true atmosphere of a medieval town, don't hesitate to visit the "pearl" of Southern Bohemia, Český Krumlov. Tucked within the meanders of the Vltava River, the town protects its uniquely preserved historical centre whose architecture hasn't fundamentally changed since the 16th century. Český Krumlov is not a large town, which makes its charming atmosphere of bygone years that much more alluring. The unique medieval architecture and completeness of its historic centre has been protected by UNESCO since 1992.

South Bohemia also contains one of the largest networks of maintained and clearly marked bicycle paths in the Czech Republic, extending a total length of over five thousand kilometres. Each kilometre pedalled brings something new and interesting to each cyclist – castles, theatres, exhibitions, concerts, folk markets, and town festivals. The well-functioning Cyklotrans transport system and the dense network of regional railway tracks serve the needs of bicyclists well. Bicycle routes now lead from Czech Canada, the Novohradské Mountains, and all of Šumava to the Czech inlands and the neighbouring regions as well as to the border crossings with Austria and Germany. And of course there are plenty of horse trails as well as maintained cross-country ski trails in the winter.

Come and visit us. The hospitality of South Bohemia will welcome you with open arms.

Klášter premonstrátů v Milevsku, foto: Archiv Jihočeského kraje. / Premonstratensian Monastery in Milevsko, photo: Archive of the South Bohemian Region.

Území jižních Čech se po celá staletí podílelo na vývoji, tvorbě a formování české architektury. Za dobu téměř deviti staletí vyrostla na jihu Čech řada staveb a architektonických souborů, které spoluurčovaly vývoj architektury daného období.

Doklady románské architektury nacházíme v Jihočeském kraji až z její pozdní fáze: bazilika Navštívení Panny Marie premonstrátského kláštera v Milevsku a panský kostel sv. Jiljí tamtéž. Vedle činnosti klášterní milevské hutě se zasadila o uplatňování románské architektury v jihočeském prostoru pozdně románská strakonická johanitská huť, jejíž produkce spadá do pol. 13. stol. Setkáváme se s ní v areálu strakonického hradu, v Blatné v pozůstatcích hradní kaple a v případě venkovských kostelů na Strakonicku (Volenice, Dobrš, Újezdec u Bělčic). Mimo tvorbu obou hutí stojí kostel sv. Mikuláše v Boleticích na Českokrumlovsku z konce 12. stol.

Přelom 12. a 13. stol. souvisí s nástupem rodu Vítkovců, z nichž páni z Hradce a Rožmberkové ovlivňovali vývoj jižních Čech až do poč. 17. stol. Reakcí na toto silící postavení šlechtických rodů bylo zakladatelské úsilí a stavební činnost za posledních Přemyslovců. Výsledkem těchto snah byly okolo pol. 13. stol. královské raně gotické hrady Hluboká nad Vltavou a Zvíkov, založení města Písku (1243), kláštera Zlatá Koruna (1263) a města České Budějovice (1265). S těmito fundacemi souvisel vznik významných staveb raně gotické architektury – městský hrad, kostel Narození Panny Marie, kamenný most v Písku a královský hrad Zvíkov. Vývoj od rané k vrcholné gotice posouvala výstavba cisterciáckých klášterů ve Vyšším Brodě a Zlaté Koruně.

Po pol. 14. stol. se začala vrcholná gotika prezentovat v sakrální architektuře dvoulodním kostelem. Na počátku řady jihočeských dvoulodních kostelů stál kostel augustiniánského kláštera v Třeboni, následovaly kostely v Bavorově, Soběslavi. Prostor dvoulodí podnítil realizace síňových trojlodí v dostavbě kostela sv. Jana Křtitele v Jindřichově Hradci na sklonku 14. stol. a v přestavbě kostela sv. Víta v Českém Krumlově na počátku 15. stol. Ve světské architektuře představují nejvýraznější pozůstatky vrcholné gotiky zříceniny hradů Divčí Kámen a Helfenburk.

K období husitství se váží rodný dům Mistra Jana Husa v Husinci, Kozí Hrádek u Tábora, rodiště Jana Žižky v Trocnově, bojiště bitvy u Sudoměře s pomníkem Jana Žižky od akademického sochaře Emanuela Kodeta z roku 1925, a též Městská památková rezervace Tábor.

Pozdně gotickou architekturu poč. 16. stol. reprezentuje produkce rožmberské stavební hutě: kostely ve Chvalšinách, Kájově, Hořicích na Šumavě, Dolním Dvořišti, Prachaticích či Trhových Svinech. Dekorativní sklípková klenba se uplatnila v interiérech kostelů v Táboře, Bechyni, Soběslavi a Blatné. V měšťanském prostředí se pozdní gotika prosadila zejména v Táboře objektem tzv. Staré radnice. Na pomezí pozdní gotiky a renesance stojí architektura paláce Lva z Rožmitálu v areálu blatenského hradu, dílo Benedikta Rejta.

Hospodářský rozmach v průběhu 16. stol. doprovázela výrazná stavební aktivita. Dosavadní hradní areály v Českém Krumlově, Třeboni a Jindřichově Hradci se proměnily v nové renesanční rezidence. Nástup nového životního stylu se odráží ve výstavbě rožmberského letohrádku Kratochvíle u Netolic podle návrhu Baldassara Maggiho v letech 1583–89. Rozkvět poddanských měst dokládají soubory renesanční měšťanské architektury v Českém Krumlově, Prachaticích, Třeboni či Slavonicích. 2. pol. 16. stol. přinesla proměnu krajiny jižních Čech v souvislosti s rozvojem rybníkářství.

Barokní architektura se v jižních Čechách prosadila méně než v jiných částech Čech a Moravy. Výraznější realizace se váží až

k poč. 18. stol. Z té doby vynikají originálním řešením barokní centrální poutní kostely na Lomci, Nejsvětější Trojice u Trhových Svin a na Dobré Vodě u Nových Hradů. Vrcholu dosáhla barokní sakrální architektura v realizacích návrhů Kiliána Ignáce Dientzenhofera ze 30. a 40. let 18. stol. – kostely v Opařanech, na Dobré Vodě u Českých Budějovic a v Paštikách.

Z velkých zámeckých komplexů stojí za zmínku zámek Ohrada u Hluboké nad Vltavou od Pavla Ignáce Bayera a zámeček Karlov u Čimelic z poloviny 18. stol. Hospodářský vzestup největších jihočeských měst dokládají barokní radnice v Českých Budějovicích nebo v Písku.

Konec 18. a 1. pol. 19. stol. přinesly vznik dvou inženýrských staveb: v letech 1789–1822 byl vybudován podle projektu inženýra Josefa Rosenauera tzv. Schwarzenberský plavební kanál. Dopravě soli z Horních Rakous do Čech měla sloužit koněspřežní železnice z Českých Budějovic do Lince budovaná v letech 1825–32 podle projektu Františka Antonína Gerstnera. Z doby před pol. 19. stol. pochází empírový řetězový most přes Lužnici u Stádlce z let 1847–48.

Architekturu empíru reprezentuje zámek Nové Hrady z let 1801–10 a přestavba zámku v Dačicích podle návrhu Karla Schlepse. Stylově vytříbenou empírovou architekturu představuje hrobka Vratislavů z Mitrovic v Čimelicích z roku 1817 od Jana Filipa Jöndla. Jednou z mála sakrálních realizací 1. pol. 19. stol. je kostel sv. Jana Křtitele ve Vodňanech. V prostředí jihočeských měst se objevovaly nové stavební typy (kasárna, nájemní dům, předměstská vila).

Počátky romantismu dokumentuje nejstarší kamenná rozhledna v Čechách, tzv. Josefova věž z let 1822–25 na hoře Klef či přestavba schwarzenberského zámku Hluboká nad Vltavou v podle projektu Franze Beera. Okolo pol. 19. stol. následovala vlna regotizací hradních areálů Orlíku a Blatné podle projektů Bernarda Gruebera, Červené Lhoty nebo Rožmberka nad Vltavou.

Po pol. 19. stol. se prosadila architektura historismu. Vedle přestaveb zámeckých areálů (Vráž u Písku, Dub u Prachatic) a výstaveb šlechtických rodových hrobek (schwarzenberská hrobka v Třeboni) se uplatnila v široké míře v podobě kostelů, škol, spořitelen, spolkových domů a činžovních domů – Josef Niklas (radnice v Netolicích) či Ignác Ullmann (Německý dům v Českých Budějovicích).

S 19. stol. je spjato také vytvoření osobitého výrazu venkovské architektury označované jako selské baroko. Dnes jsou nejvýznamnější celky této architektury chráněny jako památkové rezervace (Holašovice, Klečaty Komárov, Malé Chrášťany, Mazelov, Mažice, Plástovice, Vlastiboř, Záboří, Záliš, Záluží).

Jižní Čechy přinesly v meziválečném období osobitý vklad české architektuře v oblasti mostního stavitelství. Po železobetonovém mostě přes údolí Lužnice v Bechyni, tzv. Bechyňská duha, z let 1926–28, představoval vrchol mostního stavitelství Podolský most z let 1939–43, jehož návrh získal na Světové výstavě v Paříži v roce 1937 Zlatou medaili a byl nazván Le beau pont de l'Europe (Krásný most Evropy). V 2. pol. 20. stol. proběhla realizace Žďákovského mostu z let 1958–67. Také architektuře 2. pol. 20. stol. je postupně přiznávána určitá kvalita. Nicméně na plně objektivní zhodnocení této etapy architektury jižních Čech bude nutné si ještě počkat.

The territory of South Bohemia has shared in the development, creation, and formation of Czech architecture for many centuries. Over a period spanning almost nine centuries, a number of buildings and architectural aggregates has emerged in southern Bohemia which influenced the direction of architectural development for each respective period.

Evidence of Romanesque architecture in the South Bohemian Region is found in its later stages: the Basilica of the Visitation of Our Lady of the Premonstratensian Monastery in Milevsko and the Church of St. Giles from the same period. In addition to the activities of the Milevsko monastery workshop, the late Romanesque Strakonice Hospitaller workshop also contributed significantly to the implementation of Romanesque architecture in South Bohemia, the production of both declining however during the mid-13th century. Such examples of this workshop can be found within the Strakonice Castle complex, in Blatná in the remains of the castle chapel, and in rural churches in the Strakonice area (Volenice, Dobrš, Újezdec near Bělčice). The church of St. Nicholas in Boletice near Český Krumlov is placed outside the creative sphere of both workshops, its origin determined as the end of the 12th century.

The turn of the 12th and 13th centuries saw the rise of branches of the Vítkovec family. The Lords of Hradec and the Rožmberks, both descendants of the House of Vítkovec, fundamentally influenced the development of southern Bohemia until the early 17th century. The Přemyslids responded to the increasing prominence and growing status of the most powerful aristocratic families with the establishment of other territories and rich construction activities during the reign of the last Přemyslids. These efforts resulted in the middle 13th century origins of such early Gothic royal castles as Hluboká nad Vltavou and Zvíkov, the establishment of the town of Písek (1243), the Zlatá Koruna Monastery (1263), and the city of České Budějovice (1265). These foundation activities were closely related to the emergence of important buildings of early Gothic architecture, such as the town castle, Church of the Nativity of the Virgin Mary, and the Stone Bridge, all in Písek, and the Zvíkov royal castle. The construction of Cistercian monasteries in Vyšší Brod and Zlatá Koruna significantly shifted the development from early to late Gothic.

After the mid-14th century, the high Gothic in southern Bohemia began to appear in sacral architecture through the double-nave church. At the beginning of a line of South Bohemian double-nave churches stood the church of the Augustinian Monastery in Třeboň, followed by churches in Bavorov and Soběslav. The double nave led to the large scale implementation of a trial nave constructions with the completion of the church of St. John the Baptist in Jindřichův Hradec at the end of the 14th century and in the reconstruction of the church of St. Vitus in Český Krumlov at the beginning of the 15th century. In secular architecture, the most outstanding remnants of high Gothic are the castle ruins of Divčí Kámen and Helfenburk.

The Hussite period is visible through the birthplace of Jan Hus in Husinec, Kozí Hrádek in Tábor, the birthplace of Jan Žižka in Trocnov, the monument of the Battle of Sudoměř with its monument to Jan Žižka by sculptor Emanuel Kodet from 1925, and the Tábor municipal heritage reserve.

Late Gothic architecture of the early 16th century is represented by the activities of the Rožmberk building workshop: the churches in Chvalšiny, Kájov, Hořice na Šumavě, Dolní Dvořiště, Prachatice, and Trhové Sviny. Decorative vaults were built inside churches in Tábor, Bechyně, Soběslav, and Blatná. The late Gothic style manifested in burgher architecture in the city of Tábor, notably the Old Town Hall. The architecture of the palace of Lev of Rožmitál inside the Blatná castle complex, the work of Benedikt Rejt, occupies an exceptional position on the border between late Gothic and Renaissance architecture.

The economic boom in the 16th century was accompanied by a dramatic wave of building activities. The existing castle complexes in Český Krumlov, Třeboň, and Jindřichův Hradec were

Hrad Zvíkov, foto: Archiv Jihočeského kraje. / Zvíkov Castle, photo: Archive of the South Bohemian Region.
Cisterciácký klášter ve Vyšším Brodě, foto: Archiv Jihočeského kraje. / Cistercian Monastery in Vyšší Brod, photo: Archive of the South Bohemian Region.
Kostel sv. Víta v Českém Krumlově, foto: Archiv Jihočeského kraje. / Church of St. Vitus in Český Krumlov, photo: Archive of the South Bohemian Region.

transformed into new Renaissance residences. Still, the advent of this new lifestyle was reflected in the construction of the Rožmberk summer manor of Kratochvile near Netolice, designed by Baldassare Maggi in 1583 to 1589. The nearly complete aggregates of Renaissance urban architecture in Český Krumlov, Prachatice, Třeboň, and Slavonice still bear witness to the prosperity of feudal towns at the time. The 2nd half of the 16th century also brought about transformations of the South Bohemia landscape with the development of fish farming, in the Třeboň, České Budějovice, and Netolice areas.

The Baroque architecture in Southern Bohemia was less remarkable than in other parts of Bohemia and Moravia. More pronounced plans, then, were realized later, towards the beginning of the 18th century. From this period, it is the centrally-located Baroque pilgrimage churches on the Buquoy estates, such as the churches in Lomec, the Most Holy Trinity Church near Trhové Sviny, and churches around Dobrá Voda near Nové Hrady, which stand out in their original layouts and material design. Baroque sacral architecture reached its pinnacle in realizations of the works of Kilian Ignaz Dientzenhofer from the 1730's and 40's, such as the churches in Opařany, in Dobrá Voda near České Budějovice, and in Paštiky.

Large castle complexes worth special mention include the Ohrada chateau near Hluboká nad Vltavou by Pavel Ignác Bayer and the Karlov hunting chateau near Čimelice from the mid-18th The gradual economic, advance of at least the largest towns in South Bohemia, are illustrated by the Baroque town halls in České Budějovice and in Písek.

The end of the 18th and the 1st half of the 19th century brought the creation of two engineering works: in 1789–1822, the Schwarzenberg navigational canal was built by engineer Josef Rosenauer. Conversely, the horse-drawn railway from České Budějovice to Linz was built in 1825–1832 based on a project by Franz Anton Gerstner, primarily to transport salt from Upper Austria to Bohemia. Another transportation structure comes from the period before the mid-19th century – the Empire style chain bridge over the Lužnice River near Stádlec from 1847–1848.

Empire style is represented by the chateau in Nové Hrady from 1801–1810, and the reconstruction of the chateau in Dačice, designed by Karl Schleps. The family tomb of the Vratislavs of Mitrovice in Čimelice by Jan Filip Jöndl in 1817 is a stylishly refined example of Empire architecture. The church of St. John the Baptist in Vodňany is one of the few sacral structures of the 1st half of the 19th century. A broad range of construction activities creating new types of buildings (barracks, tenement buildings, suburban villas).

The beginnings of Romanticism is documented by the oldest stone lookout tower in Bohemia, Josef's Tower from 1822–1825, on Kleť Mountain or the reconstruction of the Schwarzenberg castle of Hluboká nad Vltavou, designed by Franz Beer. The middle of the 19th century saw a subsequent wave of re-gothization of castle complexes, such as Orlík and Blatná, both by Bernard Grueber, Červená Lhota and Rožmberk.

After the mid-19th century the applied period of historicist architecture came. Aside from a reconstructions of castle complexes (Vráž near Písek, Dub near Prachatice) and the construction of aristocratic family tombs (Schwarzenberg tomb in Třeboň) was applied mainly as churches, schools, savings banks, clubs, and especially apartment buildings – Josef Niklas (the town hall in Netolice) and Ignatius Ullmann (German House in České Budějovice).

The 19th century is associated with the creation of a original expression of rural architecture, known today as Folk or Rustic Baroque. The most important aggregates of this architectural style today are protected as heritage reservations (Holašovice, Klečaty Komárov, Malé Chrášťany, Mazelov, Mažice, Plástovice, Vlastiboř, Záboří, Zálší, Záluží).

South Bohemia brought a distinctive contribution to Czech architecture in the interwar period in bridge engineering. Following the reinforced concrete bridge over the Lužnice River valley in Bechyně (a.k.a. the Bechyně Rainbow) from 1926–1928, the pinnacle of bridge engineering is the Podolský Bridge from 1939–1943, whose design won the Gold Medal at the World Exhibition in Paris in 1937 and was named Le beau pont de l'Europe (Europe's beautiful bridge). In the 2nd half of the 20th century the Žďákov Bridge was realized from 1958–1967. The architecture of the 2nd half of the 20th century has gradually been acknowledged as bearing a certain quality. Nonetheless, it will still be necessary to wait longer for a fully objective evaluation of this phase of the architecture of South Bohemia.

Zámek Kratochvíle, foto: Archiv Jihočeského kraje. / Kratochvile Chateau, photo: Archive of the South Bohemian Region.
Zámek Hluboká nad Vltavou, foto: Archiv Jihočeského kraje. / Hluboká nad Vltavou Castle, photo: Archive of the South Bohemian Region.

Václav Šlajs
Hejtman Plzeňského kraje
Governor of the Pilsen Region

Krajský úřad Plzeňského kraje
Pilsen Regional Authority
Škroupova 1760/18, 306 13 Plzeň / Pilsen
Česká republika / Czech Republic

tel.: +420 377 195 229
e-mail: posta@plzensky-kraj.cz
www.plzensky-kraj.cz

Plzeňský kraj jako rozlohou třetí největší a počtem obyvatel devátý region České republiky je především regionem venkovským s nízkou hustotou osídlení. Jeho přirozeným centrem je město Plzeň, další města, jako Klatovy, Rokycany, Tachov nebo Domažlice jsou výrazně menší, a tak je pro náš kraj typický vysoký počet malých sídel.

Za posledních patnáct let prošel i náš kraj mnoha změnami. Především stoupla životní úroveň občanů, zvýšila se vzdělanost, zlepšila se zdravotní péče. Podstatnou změnou je to, že Plzeňský kraj může těžit z vybudované dálnice D5, která byla celá zprovozněna v roce 2006. Také díky ní se náš kraj stal branou do vyspělé Evropy. Spolupráce především s bavorskými regiony je daleko intenzivnější, což přináší profit v oblasti ekonomické, sociální i kulturní.

Patnáct let práce krajské reprezentace se spolupráci se samosprávami, privátním sektorem a vzdělávacími institucemi přineslo pozitivní vývoj v mnoha oblastech života. Plzeňský kraj tak patří dlouhodobě k těm s nejnižší nezaměstnaností, vysokou mírou bezpečnosti i úrovní vzdělávání.

I to bezesporu přispělo k tomu, že byl Plzeňský kraj ve srovnávacím výzkumu mapujícím kvalitu života v jednotlivých regionech vždy mezi nejlepšími, v letech 2011 a 2014 se dokonce umístil na příčce nejvyšší.

To, co však do Plzeňského kraje láká české i zahraniční turisty především, jsou přírodní krásy Šumavy a Českého lesa a množství památek i kulturních akcí, které se po celém regionu konají – letos zejména v souvislosti s titulem Evropské hlavní město kultury 2015, jehož nositelem je město Plzeň.

Slavíme 15. výročí vzniku novodobých krajů a jistě si všichni přejeme, aby i v dalších letech provázela naše regiony ekonomická stabilita a vysoká životní úroveň. Inspirací nám stále mohou být naši západní sousedé.

The Pilsen Region as the third largest region by area and ninth by population in the Czech Republic is predominantly a rural region with low population density. The city of Pilsen is its natural centre, other towns such as Klatovy, Rokycany, Tachov or Domažlice are much smaller, thus a high number of small settlements is typical of the region.

Our region has undergone many changes in the past fifteen years. Primarily, the standard of living and level of education have increased, and health care has improved. Another substantial change important for the region is putting motorway D5 into operation in 2006, due to which our region has become a gate into developed Europe. Economic, social and cultural spheres benefit from intensive cooperation with Bavarian regions.

For fifteen years, the representatives of the Pilsen Region have cooperated with local administrations, private sector and educational institutions, which has caused a positive development in various aspects of life. The Pilsen Region has long ranked among the regions with the lowest rate of unemployment, high security and good standards of education.

All these aspects unquestionably contribute to the fact that the Pilsen Region has always been among the best, and in the years 2011 and 2014, it even came first in a comparative research mapping the quality of life in the regions.

However, what attracts Czech as well as foreign tourists is the natural beauty of the Šumava and Český les Mountains, and numerous sights and cultural events taking place all around the region, especially this year when Pilsen holds the title of European Capital of Culture 2015.

We are celebrating the 15th anniversary of modern regions, and we all surely wish that in the future our regions will be accompanied by economic stability and high living standards. Our western neighbours can still be our inspiration.

Plzeňský kraj má vše, co si můžete přát. Krásnou, pestrou přírodu, historické skvosty, řadu památek, kouzelné hrady, zámky i romantické zříceniny, muzea, sportovní centra, atrakce pro rodiny, zábavu pro seniory, lázně, wellness, kouzelná města a místa. Stovky kulturních institucí po celém kraji zvou na nepřeberné množství zážitků.

Moderní metropole Plzeň je hrdým univerzitním městem a sídlem významných průmyslových podniků, které své kvality jen potvrdilo ziskem titulu Evropské hlavní město kultury 2015. V současnosti do Plzně míří i ty největší kulturní akce, hudební nebo divadelní festivaly, koncerty, výstavy atd. Plzeň se může pochlubit také zcela novou moderní divadelní budovou, otevřenou v září 2014. Za návštěvu stojí plzeňské divadlo Alfa navazující na starou loutkářskou tradici. Plzeň hostí každoročně mezinárodní festival Divadlo, filmový festival Finále, jazzový festival Jazz bez hranic a více než 30 let se ve městě koná také festival vážné hudby Smetanovské dny. Silnou loutkářskou tradici v kraji připomíná nejstarší profesionální divadelní festival v Čechách, Skupova Plzeň. Zajímavé kulturní programy se konají v průběhu celého roku na různých místech Plzeňského kraje. Mezi nejvýznamnější patří Mezinárodní folklorní festivaly v Plzni a Klatovech, Chodské slavnosti na Domažlicku, Haydnovy hudební slavnosti v Dolní Lukavici, Přešticích a Nebílovech nebo Přehlídka dechových hudeb v Klatovech.

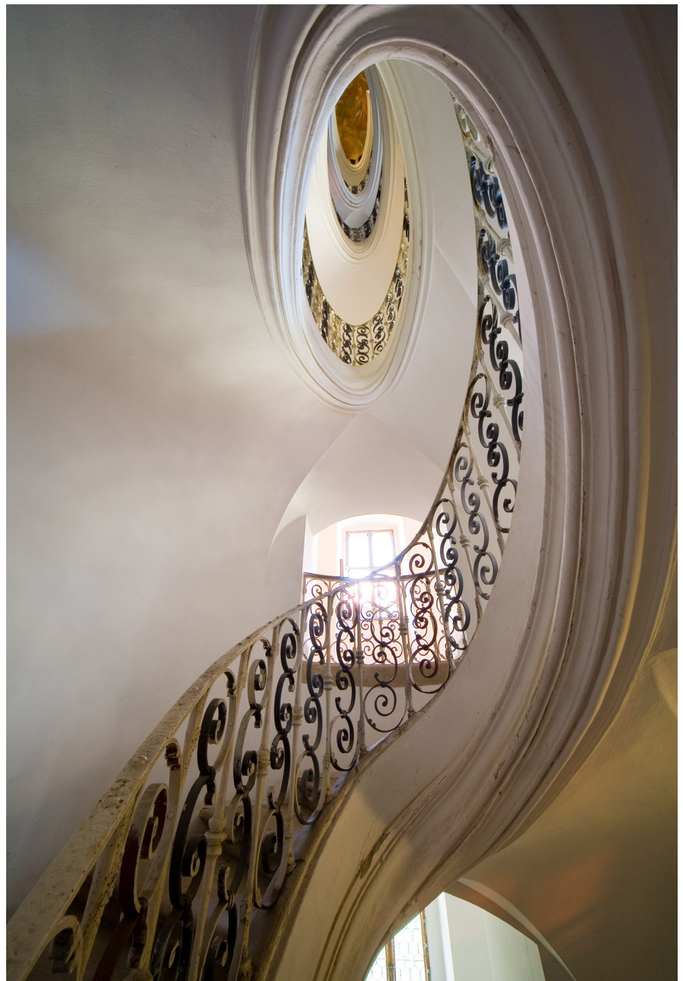

Nyní se vydáme na procházku Plzeňským krajem. Centru Plzně vévodí gotická katedrála sv. Bartoloměje s nejvyšší kostelní věží v Čechách. Židovskou kulturu připomíná zrekonstruovaná Stará synagoga a také Velká synagoga, která je největší v Čechách a třetí největší na světě. Doslova klenotem renesance je pak plzeňská radnice, v novorenesančním stylu byla postavena nádherná budova Divadla J. K. Tyla. Turisty láká plzeňské historické podzemí. Při procházce labyrintem chodeb, sklepů a studní ze 14. stol. poodhalíte tajemství města i života obyvatel ve středověku. Návštěvníkům se otevírají i unikátní zrekonstruované interiéry, které v Plzni navrhl světově uznávaný architekt Adolf Loos.

Na jižním Plzeňsku narazíte hned na dva barokní skvosty. Kostel Nanebevzetí Panny Marie v Přešticích, postavený podle návrhu stavitele Kiliána Ignáce Dientzenhofera a kostel sv. Víta v Dobřanech s unikátním dvoustranným oltářem. Rotundu sv. Petra a Pavla, nejstarší dochovanou církevní památku v Plzeňském kraji, najdete ve Starém Plzenci. V Chotěšově se nachází bývalý klášter premonstrátek ze 13. stol., u Nepomuku někdejší šternberský zámek Zelená Hora, kde byl v roce 1817 nalezen Rukopis zelenohorský. Návštěva klasicistního loveckého zámku Kozel se stane nevšední i díky procházce v rozsáhlém anglickém parku a okolních hlubokých lesích. V sezóně se návštěvníkům otevírá zřícenina kdysi slavného královského hradu Radyně, tyčící se nad Starým Plzencem. Putování jižním Plzeňskem vás dále zavede do města Blovice s pseudogotickým zámkem Hradiště. Vůně levandulí, procházející se páví, to je barokní květinový zámek Nebílovy s krásným romantickým nádvořím. Pohádkovou atmosféru objevíte na zámku Žinkovy.

Na severním Plzeňsku vítá návštěvníky Manětín, barokní perla západních Čech se zámkem hrabat Lažanských. Historie promlouvá díky barokním sochám i krásnému zámeckému parku. Zřícenina hradu Krašov se tyčí na skále nad řekou Berounkou a nabízí nádherný výhled na malebné údolí. Dalším klenotem je cisterciácký klášter založený roku 1144 ve městě Plasy a jeho proboštství Mariánská Týnice. Klášter byl vystavěný na zcela ojedinělém vodním základu, při jeho stavbě bylo použito více než pět tisíc dubových pilotů.

Při toulkách Klatovskem nelze vynechat tři nejkrásnější šumavské hrady – tajemný hrad a zámek Velhartice se zrekonstruovaným hradním pivovarem, nejvýše položený královský hrad v Čechách, Kašperk, a nejrozsáhlejší českou hradní zříceninu Rabí. Byli jste už na místě, kde se točily scény nejznámější české pohádky?

Tak hurá na vodní hrad Švihov nedaleko Klatov, vydejte se po stopách Popelky. Klatovsko dále nabízí Zámek Červené Poříčí v unikátním stylu saské renesance, zříceninu hradu a novogotický zámek s galerií Klenová nebo nejstarší rodové sídlo českého rodu Czerninů, zámek Chudenice. Další perlou

na Tachovsku. Jedinečným dílem stavitele Jana Blažeje Santiniho je chrám kláštera Kladruby, který můžete navštívit nedaleko Stříbra. Nový konvent kladrubského kláštera je z rukou neméně slavného Kiliána Ignáce Dientzenhofera. Za romantikou na Tachovsku se můžeme vydat na zříceninu nejstaršího gotického hradu v Čechách, Přimdu, nebo zříceninu Gutštejn.

je barokní zámek Týnec u Klatov. Samotné královské město Klatovy se pyšní Barokní lékárnou U bílého jednorožce, unikátními katakombami a majestátním jezuitským kostelem. Klatovy jsou tzv. bránou Šumavy, která je nazývána Zelenou střechou Evropy.

Druhou největší jízdárnu ve střední Evropě, vystavěnou na konci 50. let 19. stol. rodem Windischgrätzů, najdete ve Světcích

Malebnou promenádou a krásným lázeňským parkem se pyšní nejmenší lázně v České republice — Konstantinovy Lázně.

Na Rokycansku nelze zapomenout na zámek tří císařů, Zbiroh, s nejhlubší zámeckou studnou v Evropě. Nedaleko Rokycan probudila rozsáhlá rekonstrukce opět k životu zámek Mirošov. Historie kraje se odráží v unikátní technické památce – vodním hamru v Dobřívi.

Za dávnou historií se můžete vydat také na Domažlicko. Hrad a zámek Horšovský Týn, ležící ve středu památkové rezervace stejnojmenného města, má čtyři prohlídkové okruhy, přístupná je i historická mandlovna a přádelna. Pozoruhodným dokladem vrcholně gotické architektury je Kostel svatého Mikuláše v Čečovicích. Malebné náměstí lemované měšťanskými domy s loubím a šikmou kostelní věží najdete v historickém centru památkové rezervace Domažlic.

Dále se podíváme do muzeí Plzeňského kraje. V monumentální novorenesanční budově Západočeského muzea v Plzni je k vidění mimo jiné nejstarší soubor palných zbraní v Evropě. Národopisné muzeum Plzeňska dokumentuje prostřednictvím více než sedmdesáti tisíc sbírkových předmětů život na Plzeňsku od středověku po současnost. Muzeum Loutek představuje tradici loutkářství na Plzeňsku. Západočeská galerie v Plzni využívá pro výstavní účely unikátní budovu původní středověké tržnice Masné krámy. Další významná Galerie Klatovy/Klenová vedle stálé expozice pořádá výstavy moderního umění. Jednotlivé oblasti Plzeňského kraje a jejich historický vývoj můžete poznat v celé řadě regionálních muzeí, např. v Muzeu a galerii severního Plzeňska v Mariánské Týnici, v Muzeu Českého lesa v Tachově, v pobočce Západočeského muzea Dr. Bohuslava Horáka v Rokycanech a Muzeu jižního Plzeňska v Blovicích. Jedinečné Chodsko se živým folklórem ukazuje Muzeum Chodska v Domažlicích. V Klatovech za návštěvu stojí Vlastivědné muzeum Dr. Hostaše včetně skanzenu v Chanovicích. Šumavské sklářství přibližuje Muzeum Šumavy v Sušici a jeho pobočky v Kašperských Horách a Železné Rudě.

- Novogotický zámek Hradiště, Blovice, přestavba v 19. století, Muzeum jižního Plzeňska. / Neo-Gothic chateau Hradiště, Blovice, rebuilt in 19th century, Southern Pilsen Region Museum. Foto / Photo: Marek Vaneš
- Plasy: unikátní Santiniho barokní schodiště z 18. stol. v cisterciáckém klášteře z 12. stol. / Plasy: unique baroque staircase designed by Santini from 18th century in Cistercian monastery from 12th century. Foto / Photo: Jiří Koptik
- Klášter benediktinů, Kladruby, přestavěn dle architekta J. B. Santiniho-Aichla v letech 1712–1728 ve skvost barokní gotiky. / Benedictine monastery, Kladruby, transformed by the architect J. B. Santini in 1712–1728 into a Baroque-Gothic jewel. Foto / Photo: Marek Vaneš
- Hrad z první poloviny 14. stol., Velhartice, unikátní mostové spojení paláce s věží. / Velhartice Castle, first half of the 14th century, unique bridge linking the palace with the tower. Foto / Photo: Michal Váchal

Lidová architektura se zachovala zejména v malých vesničkách. Staré roubenky lze vidět na Šumavě či v Pošumaví nebo ve viskách na Domažlicku. S venkovskou lidovou architekturou se ale setkáme i v Plzni, dokladem je selský dvůr U Matoušů v plzeňském Bolevci nebo klasické venkovské domy v památkových vesnických rezervacích Plzni-Černicích, Koterově a Božkově.

Navštivte Plzeňský kraj — kraj kultury, památek a nezapomenutelných zážitků.

The Pilsen Region has everything you can wish. Beautiful and colourful landscape, historical gems, numerous sights, magical castles, chateaus as well as romantic ruins, museums, sport and wellness centres, attractions for families, entertainment for seniors, spas, and other charming towns and places. Hundreds of cultural institutions around the whole region invite to countless events.

Modern Pilsen, a proud university city and the seat of important industrial companies, confirmed its qualities by earning the title European Capital of Culture 2015. Currently, great cultural events, music or theatre festivals, concerts, exhibitions and others are heading for Pilsen. Pilsen can also boast a completely new theatre building that opened in September 2014. The Alfa Theatre with an old puppetry tradition is also worth visiting. Every year, Pilsen hosts the international Theatre Festival, the Finále Plzeň film festival, Jazz without Borders festival, and the festival of classical music Smetana Days Festival that has been held for more than thirty years. The oldest professional theatre festival in Bohemia, Skupa's Pilsen, reminds a strong puppetry tradition in the region. Interesting cultural programs take place throughout the year at various venues of the Pilsen Region. International folklore festivals in Pilsen and Klatovy, the Chodsko Folk Festival in Domažlice, Haydn Music Festival in Dolní Lukavice, Přeštice and Nebilovy, or the Brass Bands Show in Klatovy rank among the most famous ones.

Let's now take a walk around the Pilsen Region. The Gothic Cathedral of St. Bartholomew with the highest spire in Bohemia dominates the centre of Pilsen. The newly reconstructed Old Synagogue and the Great Synagogue, largest in the Czech Republic and third largest in the world, remind Jewish culture. Pilsen Town Hall is a true Renaissance gem and the stunning J. K. Tyl Theatre was built in Neo-Renaissance style. Pilsen historical underground is another attraction for tourists who can reveal the secrets of the town and people's lives in the Middle Ages while walking the labyrinth of corridors, cellars and wells from the 14th century. The reconstructed unique interiors designed by the world-renowned architect Adolf Loos have been opened for public.

Two baroque gems are found in the Southern Pilsen Region – the Church of the Assumption of Virgin Mary in Přeštice built by Kilián Ignác Dientzenhofer, and the Church of St. Vitus with its unique two-sided altar in Dobřany. The Rotund of St Peter and Paul, the oldest preserved religious structure in the Pilsen Region, is found in Starý Plzenec. The former convent of Premonstratensian sisters from the 13th century is located in Chotěšov; Chateau Zelená Hora nearby Nepomuk, which used to belong to the House of Sternberg, is a place where the Zelená Hora Manuscript was discovered in 1817. A visit to the classicist hunting lodge Kozel may become quite remarkable due to strolls around the extensive English park and surrounding deep forests. The ruins of Radyně, a once famous royal castle towering over Starý Plzenec, are opened in the season. Wandering south off Pilsen may lead you to the town of Blovice with Chateau Hradiště in the mock-Gothic style. The scent of lavender and strolling peacocks — that is the baroque Chateau Nebilovy with a beautiful romantic courtyard. Chateau Žinkovy offers a fairy-tale atmosphere.

In the north of the Pilsen Region, visitors are welcomed by Manětín, a Baroque pearl of West Bohemia with a beautiful chateau that belonged to the Earls of Lazansky. History speaks to us through Baroque statues as well as the lovely park. The ruins of Krašov Castle, towering on the rock above the River Berounka, offer a spectacular view of the picturesque valley. Another gem is the Cistercian Monastery founded in 1144 in the town of Plasy, and its provost office Mariánská Týnice. The monastery was built on unique water foundation and more than five thousand oak piles were used in the construction.

You can hardly miss the three most beautiful Šumava castles – the mysterious Castle Velhartice with the reconstructed brewery, the highest located royal castle in the Czech Republic–Kašperk, and Rabí, the Czech largest castle ruins. Have you been to the place where the scenes of the most famous Czech fairy-tale were shot?

If not, then let's go to Švihov and its water castle and walk in the footsteps of Cinderella. The Klatovy District then offers Chateau Červené Poříčí built in the unique style of Northern Renaissance, Klenová Castle, a Neo-Gothic castle with a gallery, or the oldest ancestral seat of the House of Czernin, Chateau Chudenice. Another pearl is Chateau Týnec u Klatov built in the Baroque style. The royal town of Klatovy itself boast the White Unicorn Baroque Apothecary, unique catacombs and a majestic Jesuit church. Klatovy is called 'the Gate to the Šumava Mountains', also known as the green roof of Europe.
The second largest riding hall in Central Europe, built in the late 1850s by the House of Windisch-Graetz, is found in Světce near Tachov. The Abbey of Kladruby, located near Stříbro, is a unique work of the architect Jan Santini-Eichel. The new convent of the Abbey of Kladruby was built by another famous architect, Kilian Ignaz Dientzenhofer. Visitors can look for romance at the ruins of the oldest Gothic castle in Bohemia, Přimda Castle, or at Gutštejn Castle. The smallest spa town in the Czech Republic — Konstantinovy Lázně boast a picturesque promenade and a beautiful park.

In the Rokycany District, we shall not forget the castle of three emperors, Chateau Zbiroh boasting the deepest well in Europe. Extensive renovations have brought Chateau Mirošov near Rokycany back to life. The history of the district is reflected in a unique technical sight – a water powered forge in Dobřív.

You can also seek history in the Domažlice District. Chateau Horšovský Týn situated in the town of the same name has four guided tours including a historical mangle room and spinning mill. An impressive proof of high Gothic architecture is the Church of St. Nicolas in Čečovice. The historical centre of the Domažlice preservation area boasts a beautiful square lined with archway townhouses and a leaning church tower.

Further we will have a look at the museums of the Pilsen Region. The oldest collection of firearms in Europe is on display in the monumental Neo-Renaissance West-Bohemian Museum in Pilsen. The Ethnographic

Museum of the Pilsen Region documents life of the region from the middle Ages to this day through more than seventy thousand collection items. The Puppet Museum introduces the puppetry tradition in the region. The West-Bohemian Gallery in Pilsen uses the unique building of the original medieval meat market Masné krámy for exhibition purposes.

The Klatovy/Klenová Gallery is another important gallery that apart from its permanent exhibition organizes exhibitions of modern art. The individual parts of the Pilsen Region and their history are introduced in many regional museums, such as the Museum and Gallery of the Northern Pilsen Region in Mariánská Týnice, the Museum of Český les in Tachov, Musem of Dr. Bohuslav Horák in Rokycany and the Museum of the Southern Pilsen Region in Blovice. The Museum of the Chodsko Region presents the unique region with its living folklore traditions. Dr. Hostaš Ethnographic Museum and the skansen are worth visiting in Klatovy and Chanovice respectively. Šumava glass industry is presented at the Museum of Šumava in Sušice and its branches in Kašperské Hory and Železná Ruda.

Folk architecture has been preserved mainly in small villages. We can see old log houses in the Šumava Mountains or in the villages of the Domažlice District. However, rural folk architecture also appears in Pilsen, e. g. the village farmstead "U Matoušů" in Pilsen-Bolevec or typical rural houses in preservation areas in Pilsen-Černice, Koterov and Božkov.

Do not hesitate and visit the Pilsen Region — a region of culture, sights and memorable experiences.

Kostel Zvěstování Panny Marie, Mariánská Týnice, J. B. Santini-Aichl, 18. stol. / The Church of the Annunciation, Mariánská Týnice, J. B. Santini-Aichl, 18th century. Foto / Photo: Václav Podestát

Klatovské katakomby byly budovány jako součást stavby jezuitského kostela v letech 1656–1676. / Klatovy Catacombs was built as part of construction of the Jesuit church in the years 1656–1676. Foto / Photo: Karel Nováček

Západočeské muzeum v Plzni, novorenesanční budova z konce 19. stol. nabízí množství expozic a bohatý kulturní program. / The West Bohemian Museum, Pilsen, late 19th century Neo-Renaissance building features many exhibitions and a rich cultural program. Foto / Photo: Alexander Vacek

Etnografický region Chodsko, zdejší tradice a zvyky oživují při každoročních Chodských slavnostech. / Chodsko ethnographic region, the annual Chodsko Folk Festival presents local traditions and customs. Foto / Photo: Jiří Koptik

Martin Havel
Hejtman Karlovarského kraje
President of the Karlovy Vary Region

Karlovarský kraj
Karlovy Vary Region
Závodní 353/88, 360 06 Karlovy Vary
Česká republika / Czech Republic

tel.: +420 354 222 300
e-mail: martin.havel@kr-karlovarsky.cz
www.kr-karlovarsky.cz

Karlovarský kraj sice patří mezi nejmenší regiony naší země, ale návštěvníkům a turistům nabízí celou řadu zajímavých možností kulturního, společenského i sportovního vyžití. Přírodní bohatství regionu, památky a historie lázeňství vtiskly kraji jedinečnou podobu. Dominantní lázeňská místa dodnes patří k nejnavštěvovanějším destinacím republiky, a to nejen díky účinkům horkých pramenů, ale také kvůli půvabné lázeňské architektuře.

Lázeňské kolonády v Karlových Varech, v Mariánských a Františkových Lázních stále tvoří centrum lázeňského života a právě Západočeský lázeňský trojúhelník v současnosti usiluje o zápis na seznam světového přírodního a kulturního dědictví UNESCO.

Kromě zdobné a velkorysé lázeňské architektury však kraj nabízí i tradiční lidovou architekturu s hrázděnými domky a usedlostmi především v oblasti Chebska. Zde se nachází mimo jiné hrázděný statek v Mílikově, který je ve správě krajského muzea v Chebu a jde o stavbu, jejíž nejstarší část pochází z 18. století. Podobně zajímavý je ale i Skanzen Doubrava, západočeský hrázděný domek chebského okruhu, který leží jihovýchodně od Chebu a tvoří součást vesnické památkové rezervace.

Karlovarský kraj, to je ale také technická architektura spojená s historií hornictví. Pozůstatky hornické činnosti se dnes snažíme představit veřejnosti, nalákat turisty k prohlídce významných svědků dobývání rud v regionu. Jedná se například o středověký cínový důl Jeroným na Sokolovsku, který je už dnes přístupný návštěvníkům, důl Mauritius na Hřebečné v Krušných horách či důl Johannes poblíž Božího Daru. Právě Hornická kulturní krajina Krušnohoří je dalším projektem, v jehož případě by chtěl kraj uspět v zápisu na seznam UNESCO.

Návštěvníky kraje ale přitahují tradičně také barokní zámky, gotické hrady a církevní památky, které byly či v současnosti stále zůstávají vyhledávanými poutními místy. K nejvýznamnějším památkám patří Hrad a zámek Bečov s relikviářem sv. Maura, zámek Kynžvart, hrad Loket, ale i méně známá místa, například architektonicky unikátní Krásenská rozhledna nebo karlovarská Rozhledna Diana. Z církevních památek stojí za zmínku kromě „známých" staveb, jako je tepelský klášter premonstrátů nebo klášterní areál v Ostrově, rovněž barokní loretánská kaple s ambity a poutní kostel sv. Ducha, nacházející se ve Starém Hrozňatově.

Náš kraj patří k nejproslulejším oblastem Čech. Jste u nás vítáni, abyste na vlastní oči uviděli velkolepé lázeňské domy, středověké hrady, tajemné pozůstatky důlní činnosti či romantické vyhlídky. Věřím, že se k nám rádi budete vracet.

The Karlovy Vary Region may be one of the smallest regions of the Czech Republic but it offers visitors and tourists a number of interesting opportunities for cultural, social and sports activities. The natural wealth of the region, its monuments, and its balneological history have shaped the region in a unique way. To this day, the dominant spa towns belong among the most visited destinations in the Czech Republic, not only due to the effects of their thermal springs but also for their charming spa architecture.

The spa colonnades in Karlovy Vary, Mariánské Lázně and Františkovy Lázně continue to form the centre of spa life, and the so called West-Bohemian Spa Triangle is now endeavouring to be inscribed on the UNESCO World Heritage list.

Besides the decorative and generous spa architecture, the region also offers traditional folk architecture with half-timbered houses and homesteads mostly in the area of Cheb. Among others, there is the half-timbered farmstead in Mílikov managed by the Regional Museum in Cheb, a building with its oldest parts dating back to the 18th century. The Doubrava Open Air Museum is just as interesting, as well as the West-Bohemian half-timbered house of the Cheb style located southeast of Cheb and forming a part of the rural monument reserve.

Nevertheless, the Karlovy Vary Region is also characterised by technical architecture related to the history of mining. We are now making efforts to present the remains of mining activities to the public, and to entice the tourists to see the important witnesses of ore mining in the region. They include, among others, the medieval Jeroným tin mine in the Sokolov district that has already been opened to visitors, the Mauritius mine at Hřebečná in the Ore Mountains (Krušné hory) or the Johannes mine near Boží Dar. The Mining Cultural Landscape Erzgebirge is another project that the region would like to succeed in entering in the UNESCO list.

The visitors are also traditionally attracted to the region by its Baroque chateaus, Gothic castles, and church monuments that have always been sought-after pilgrimage places. The most significant ones include Bečov Castle and Chateau with the St. Maurus Reliquary, Kynžvart Chateau, or Loket Castle, as well as less known places, e. g. the Krásno Observation Tower with its unique architecture, or the Diana Observation Tower in Karlovy Vary. From the church monuments, it is worth mentioning – besides the "well-known" sites, such as the Premonstratensian Monastery in Teplá or the monastery complex in Ostrov – also the Baroque Loreto chapel with ambits and the pilgrimage church of the Holy Spirit in Starý Hrozňatov.

Our region is one of the most famous parts of Bohemia. You are more than welcome to visit our region and to see with your own eyes the magnificent spa houses, the medieval castles, the mysterious remains of mining or the romantic views. I believe you will love coming back.

Karlovarský kraj leží v nejzápadnější části České republiky na hranici s Německem. Svou velikostí se řadí k nejmenším českým krajům. Na svém území má však množství památek, při jeho návštěvě si lze užít mnoho zážitků a shlédnout mnoho přírodních krás. Karlovarský kraj patří k těm nejkrásnějším a turisty vyhledávaným krajům.

Už více než 650 let je také kraj neodmyslitelně spjat s lázeňskou léčbou, která je založena na využívání přírodních léčivých zdrojů, jako jsou termální i studené minerální prameny, bahna, slatiny a plyny. Karlovy Vary, Mariánské Lázně, Františkovy Lázně tvoří unikátní seskupení „Lázeňský trojúhelník".

Karlovy Vary jsou lázeňské město v severním výběžku Slavkovského lesa. Jedná se o město s významnými termálními minerálními prameny, okouzlujícími kolonádami, půvabnou i působivou architekturou lázeňských domů a romantickými vyhlídkami v lesích, které lemují lázeňskou část města ze všech stran.

Mariánské Lázně jsou nejmladší ze slavného trojúhelníku západočeských lázní a zajímavostí je, že v jejich okolí vyvěrá přes sto minerálních pramenů. Centrum města je neobvykle tvořeno historickým a nádherným parkem autora V. Skalníka.

Františkovy Lázně představují nejmenší z lázní historického západočeského trojúhelníku.

Františkovy Lázně jsou jedinečné minerálními prameny s vysokým obsahem oxidu uhličitého, síro-železitou slatinou a přirozeně vyvěrajícím kysličníkem uhličitým.

K lázeňskému území také neodmyslitelně patří lázeňská architektura, která je k vidění v každém lázeňském městě. Kolonády, altány či lázeňské pavilony a celé lázeňské domy jsou ukázkou lázeňské architektury, která doplňuje atmosféru těchto míst. Za zmínku zcela jistě stojí Mlýnská kolonáda, která je nestarší a nejoblíbenější kolonádou v Karlových Varech. Útočiště pod ní nalézá orchestřiště a pět minerálních pramenů. V Karlových Varech je však k vidění mnoho kolonád, které stojí za návštěvu a jsou velmi zajímavě architektonicky řešeny.

V Mariánských Láznich hned vedle zpívající fontány naleznete novobarokní kolonádu, která se stala dominantou Mariánských Lázní.

Ve Františkových láznich se můžeme kochat vzácně jednotným stavebním stylem lázeňských domů téměř v celém lázeňském centru města. Z architektonického hlediska za zmínku určitě stojí i výlučně lázeňské objekty – např. Dvorana Glauberových pramenů, či neoklasicistní kolonáda Natáliina pramene.

Velkým kontrastem lázeňské architektury je architektura lidová, která má v Karlovarském kraji také velmi silnou historii. Především v oblasti Chebska se vyskytují vzácné hrázděné domy. Na jednotlivých staveních můžeme pozorovat typický roubený věnec s vyzdviženým hrázděným patrem a šikmou šachovnicí hrázděné výplně s barevně odlišenými styčnými plochami. V oblasti Sokolovska jsou k nalezení také budovy podkrušnohorského typu, který je typický právě pro tuto oblast.

Na velmi malém území se vyskytuje kontrast dvou druhů architektur, jenž ukazuje jistý druh rozmanitosti, který lze v nejmenším kraji České republiky nalézt.

- Mezinárodní filmový festival Karlovy Vary. / Karlovy Vary International Film Festival.
- Hlavní kolonáda, Mariánské Lázně. / Main Spa Colonnade in Mariánské Lázně.
- Hrad Loket / Loket Castle.

V rámci historických událostí se však můžete na území Karlovarského regionu setkat i s industriální architekturou a technickými památkami. Za zmínku v tomto případě stojí např. pozůstatky hornické činnosti a porcelánové výroby, jako je secesní objekt vzorkovny porcelánky Carla Knolla, či monumentální torzo továrny na zpracování cínu. Vedle těchto technických památek se v regionu vyskytují také přírodní technické památky, které jsou spojeny s důlní činností. A to například chráněná přírodní památka Vlčí jámy nebo Blatenský příkop, který je kulturní památkou.

V Karlovarském kraji je možné navštívit množství hradů, zámků, zřícenin, rozhleden či církevních památek. Představení všech zajímavých, známých či méně známých památek v regionu by vydalo na samostatnou knihu. Jako lákadlo tedy je potřeba zmínit národní kulturní památky, kterých je v Karlovarském kraji celkem 13. Patří mezi ně mimo jiné Klášter premonstrátů v Teplé, který je jedním z nejvýznamnějších v České republice. Klášterní areál zahrnuje barokní konvent, gotický presbytář klášterního kostela s románskou kaplí, unikátní klášterní knihovnu, která je se svými 100.000 svazky druhou největší historickou knihovnou v Čechách.

Výraznou dominantou v okolí říčky Teplé a města Bečov nad Teplou je gotický hrad s renesančním palácem a barokním zámkem. Barokní zámek však ukrývá další unikát, který lze v regionu nalézt. Je jím Relikviář sv. Maura, který je vystaven v trezorové místnosti zámku a je součástí nejcennějších pokladů České republiky. Relikviář je zvenku zdoben dvanácti reliéfy, čtrnácti soškami z pozlaceného stříbra, drahými kameny, polodrahokamy, antickými gemami, filigrány a emaily. Tento zlatnický skvost představuje dílo nevyčíslitelné hodnoty. Za významné místo církevní turistiky je považován poutní kostel v Chlumu sv. Maří. Vznik areálu je spjat s legendou. Celý areál poutního kostela a přilehlého proboštství je zapsán na seznam kulturních památek. Nebyl však udržován a postupně zchátral. Po návratu Rytířského řádu Křižovníků s červenou hvězdou však prochází areál postupnou obnovou.

Na břehu řeky Ohře stojí významný gotický hrad ze 13. století. Je jím hrad Loket, který je dnes jedním z nejvýznamnějších a nejnavštěvovanějších hradů v Karlovarském kraji. Hrad prošel za dobu své existence několika přestavbami. Například z románských staveb se zachovala mimořádně cenná rotunda, základy hradní věže a základy severního paláce. Současnou podobu získal hrad při výrazné obnově za vlády Václava IV. Několik dalších přestaveb se uskutečnilo v 15. století a dále v 19. století, ve kterém byl hrad přestavěn pro účely věznice.

Za návštěvu stojí také zcela jistě i novogotický zámek Chyše s rozsáhlým sklepením opředeným zajímavými pověstmi nebo přilehlý park a zámecký pivovar.

Karlovarský kraj je plný zajímavých míst, romantických zákoutí či lokalit spjatých s legendami. Na každém kroku Vás budou provázet přírodní krásy chráněných krajinných oblastí, setkáte se s historickými památkami, které Vás pohltí svými prostory. Při kulturních akcích pocítíte atmosféru pulzujících živých měst, můžete vidět slavné opery v přírodním amfiteátru v Lokti, užít si Mezinárodní filmový festival v Karlových Varech, prohlédnout zajímavé kroje na Karlovarském folklorním festivalu. Pro milovníky vážné hudby má kraj připraveny koncerty i hudební festivaly např. tradiční srpnový festival Fryderyka Chopina v Mariánských Láznich, zahájení lázeňských sezón a mnoho dalších významných a zajímavých akcí.

The Karlovy Vary Region is located in the westernmost part of the Czech Republic on the border with Germany. Although its area makes it one of the smallest regions, visitors may admire numerous monuments on its territory, as well as enjoy many unforgettable experiences and natural beauties. The Karlovy Vary Region belongs among the most beautiful and sought-after regions.

For over 650 years, the region has been inseparably tied to spa treatment based on the utilisation of natural curative sources, such as hot and cold mineral springs, mud, peat, and gases. The towns of Karlovy Vary, Mariánské Lázně, and Františkovy Lázně form the unique "Spa Triangle."

Karlovy Vary is a spa town in the northern projection of the Slavkov Forest. It is a city with significant thermal mineral springs, charming colonnades, graceful and impressive architecture of the spa houses, and romantic lookouts in the woods surrounding the spa part of the town all around.

Mariánské Lázně is the youngest of the famous West-Bohemian spa triangle towns and it is of interest that over a hundred mineral springs rise to ground in its surroundings. The town centre is unusually formed by the historical and beautiful park designed by V. Skalník.

Františkovy Lázně represents the smallest of the spas in the West-Bohemian triangle. The spa town is unique for its mineral springs with a high carbon dioxide content, there are also sulphur-iron fens and natural seeps of carbon dioxide.

The spa architecture that can be seen in every spa town is an inseparable part of the spa zones. Colonnades, gazebos or spa pavilions and whole spa houses are examples of the spa architecture which supplements the atmosphere of these places. Certainly worth mentioning is the Mill Colonnade, the oldest and most popular colonnade in Karlovy Vary. It provides shelter to an orchestra pit and five mineral springs. There are many colonnades in Karlovy Vary that are worth visiting and represent very interesting architectural solutions.

In Mariánské Lázně, you will find a Neo-Baroque colonnade that has become the dominant feature of Mariánské Lázně right by the Singing Fountain.

In Františkovy Lázně, you can admire the preciously unified construction style of spa houses almost across the entire spa centre. From an architectonic point of view, it is worth to mention purely spa structures – e. g. the Glaubner Springs Hall, or the Neo-Classicist Natalie Spring Colonnade.

The folk architecture that has a significant history in the Karlovy Vary Region presents a striking contrast to the spa architecture. Especially in the area of Cheb, there are some very rare half-timbered houses. You can see the typical timbered rim with an elevated half-timbered upper floor and slanting checkerboard filling with contact points in different colours on the individual houses. There are also buildings of the Ore Mountains foothills type in the Sokolov district that are typical specifically for this area.

The contrast of two architectural forms occurs on a very small area, pointing at a certain sort of diversity that can be found in the smallest region of the Czech Republic.

Industrial architecture and technical monuments are related also to the historical events that occurred on the territory of the Karlovy Vary Region. It is worth to mention the remnants of mining activities and porcelain manufacture in this respect, e. g. the Art Nouveau building of the Carl Knoll porcelain factory sample room, or the monumental remains of the tin-processing factory. Besides these technical monuments, there are also natural technical monuments connected to mining. This is the case of the Vlčí jámy Nature Monument or the Blatná Ditch, which is a cultural monument.

It is also possible to visit a number of castles, chateaus, ruins, observation towers or church monuments in Karlovy Vary. Presenting all interesting, famous or less known monuments in the region would take up a whole book. Let us then mention only the national cultural monuments as an enticement. There are 13 such monuments and they include, among others, the Premonstratensian Monastery in Teplá, which is one of the most important ones in the Czech Republic. The monastery premises include a Baroque convent, a Gothic presbytery of the monastery church with a Romanesque chapel, and a unique monastery library that is the second largest historical library in Bohemia with its 100,000 volumes.

A Gothic castle with a Renaissance palace and a Baroque chateau forms the prominent feature near the Teplá River and the town of Bečov nad Teplou. The Baroque chateau hides another remarkable work of art that you may find in the region. It is the St. Maurus Reliquary that is displayed in the vault of the chateau and belongs to the most precious treasures of the Czech Republic. The reliquary is decorated with twelve reliefs, fourteen gilded silver statuettes, precious stones, jewels, antique gems, filigrees, and enamels on the outside. This masterpiece of goldsmithery art represents an artefact of priceless value.
The pilgrimage church at Chlum sv. Maří is considered a significant place of church tourism. The foundation of the pilgrimage site is intertwined with a legend. The premises of the pilgrimage church and the adjacent provostry have been entered in the cultural

- Karlovarský karneval. / The Karlovy Vary carnival.
- Mezinárodní filmový festival Karlovy Vary. / Karlovy Vary International Film Festival.
- Becherova vila, Karlovy Vary. / Becher's Villa, Karlovy Vary.
- Klášter premonstrátů v Teplé. / Premonstratensian Monastery in Teplá.

heritage list. The complex was not maintained though and gradually fell into disrepair. After the return of the Knights of the Cross with the Red Star, the complex has been undergoing a gradual renewal.

An important Gothic castle from the 13th century is located on the bank of the Ohře River. It is Loket Castle, which is now one of the most significant and most visited castles in the Karlovy Vary Region. During its existence, the castle has gone through several reconstructions. For example, an extremely precious rotunda was preserved from the Romanesque period structures along with the foundations of a castle tower and foundations of the northern palace. The castle was given its contemporary look in an extensive rebuilding during the reign of King Wenceslas IV in the 14th century. Other reconstructions took place in the 15th and then the 19th century, when the castle was rebuilt for prison purposes.

The Neo-Gothic chateau of Chyše with an extensive system of cellars and enwrapped by engrossing tales, or the adjacent park and the chateau brewery are certainly also worth visiting.

The Region of Karlovy Vary is full of interesting places, romantic nooks or locations tied to legends. The natural beauty of the protected landscape areas will accompany you on every step, you will come across historical monuments that will engulf you with their overwhelming spaces. During the cultural events, you will experience the atmosphere of pulsating living towns, you can see famous operas in the natural open-air theatre at Loket, enjoy the Karlovy Vary International Film Festival, and study interesting folk costumes at the Karlovy Vary Folklore Festival. There are concerts and music festivals prepared for classical music lovers, e. g. the traditional August Frédéric Chopin Festival in Mariánské Lázně, spa season openings and many other interesting and important events.

Rozhledna Diana v Karlových Varech. / Diana Observation Tower in Karlovy Vary.
Představení Rusalka, hrad Loket. / The Rusalka opera performance, Loket Castle.
Večerní Mlýnská kolonáda, Karlovy Vary. / Mill Colonnade in Karlovy Vary in the Evening.

Oldřich Bubeníček
Hejtman
Governor

Ústecký kraj
Ústí Region
Velká Hradební 3118/48, 400 02 Ústí nad Labem
Česká republika / Czech Republic

tel.: +420 475 657 111
e-mail: urad@kr-ustecky.cz
www.kr-ustecky.cz

Letos je to přesně 15 let, co v rámci reformy veřejné správy, která představovala nové administrativní členění, vznikly kraje jako vyšší územně samosprávní celky. Nově vzniklé krajské úřady postupně začaly přebírat činnosti z územních pracovišť ministerstev a okresních úřadů. Ústecký je jedním ze 14 krajů vzniklých na základě reformy veřejné správy. První volby do krajských zastupitelstev proběhly 12. listopadu 2000. Kraje tak nyní mají za sebou již tři volební období, a čtvrté právě probíhá. Příští rok nás čeká rok volební, který bude plný příprav a završí jej říjnové volby.

Poslední čtvrtstoletí přineslo řadu událostí a změn, kdy v rámci decentralizace státní správy byly krajům svěřeny kompetence v oblasti zdravotnictví, školství, dopravy, oblasti sociální a přibývají kompetence další. Kraje se staly zřizovateli středních škol, nemocnic, muzeí i galerií. A rok co rok kraj investuje do svého rozvoje a dokonce oceňuje mimořádné činy a občany, kteří se zasloužili o rozvoj kraje a podepsali se tak na jeho dobrém jméně. A právě Ústecký kraj, zkoušený nejen historicky, je důkazem neustálého vývoje a zlepšování se. Není jen měsíční krajinou, jíž je stále v hlavách těch, kteří nezavítali do tak krásného koutu severních Čech. Ústecký kraj má turistům co nabídnout a jejich stále vzrůstající počty jsou jen dokladem toho, že předsudky, které vůči našemu kraji spousta lidí má, postupně překonává touha objevovat dosud nepoznané. V rámci projektu na podporu turismu a cestovního ruchu vznikly čtyři Destinační agentury – České Švýcarsko, České středohoří, Krušné hory a Dolní Poohří. Ty se snaží o rozvoj a zachování přírodních a kulturních hodnot v rámci regionu.

Kraj stále pracuje na systematickém snižování podílu nezaměstnaných a snaží se přilákat nové zahraniční i domácí investory, což se mu úspěšně daří. Za existence kraje vznikla strategická průmyslová zóna Triangle, která se postupně plní investory.

S naším krajem se také pojí dálnice D8, která je jedinou dálnicí v České republice vedoucí přes chráněnou krajinnou oblast. Její dostavba je důležitá nejen pro náš kraj, ale dosahuje i nadnárodního významu. Proto podporujeme její dokončení v co možná nejkratším termínu.

Patnáctiletá historie kraje je plná významných událostí, jak těch příjemných, tak bohužel i těch méně příjemných, jakými byly opakované povodně. Nejničivější povodně postihly kraj v letech 2002 a 2013. A pro kraj to byla velká zkouška nejen krizového řízení.

Také připravujeme Olympiádu dětí a mládeže, která se v Ústeckém kraji uskuteční v lednu 2016 už podruhé, v roce 2007 zde proběhla letní varianta.

A mohl bych pokračovat dál, jelikož 15 let je opravdu dlouhá doba plná mimořádných událostí a změn. Věřím, že náš kraj se bude úspěšně rozvíjet i v dalších letech.

It has been exactly 15 years since regions were established as superior local government administrative units within the public administration reform which changed the administrative division. Newly established regional offices started taking over activities from local workplaces of ministries and district offices. The Ústí region is one of 14 regions that arose under the public administration reform. The first election for the regional assembly of representatives was held on 12 November 2000. Regions have had three electoral terms with the fourth one now in progress. The elections will be held next year in October, so it is going to be a busy year preparing for the event.

Over the last twenty-five years, we have witnessed a number of events and changes; with the decentralization of state administration, regions were entrusted with competences in healthcare, education, transport and social welfare, with even more competences to come. Regions became providers and founders of secondary schools, hospitals, museums and galleries. Every year, the Ústí Region invests in its development, and it also rewards extraordinary achievements and residents who have helped develop the region and build its reputation. The Ústí Region has been through many difficult times in its history, so its current appearance reflects continuous development and improvements. It is not just a moon-like landscape, as believed by many of those who have never visited this beautiful corner of North Bohemia. The Ústí Region has much to offer visitors and tourists. Their number is growing every year, which shows that the prejudices many people have in terms of our region have been overwhelmed by the desire to explore new places of interest. Four destination agencies have been established within the project promoting tourism and the tourist trade industry – the Bohemian Switzerland, the Czech Central Highlands, the Ore Mountains and the Lower Poohří. The agencies strive to develop and maintain the natural and cultural heritage in the region.

The region continuously takes consistent measures to reduce unemployment and attract new foreign and local investors, with very good results. The Triangle strategic industrial zone established in the region has more and more investors based there.

Our region is also connected via the D8 motorway, being the only motorway in the Czech Republic that runs through a protected natural landscape. The completion of the motorway is of great importance both for our region as well as internationally. That is why we encourage its completion as soon as possible.

Over the fifteen years of its existence, the region has witnessed a lot of important events, both nice and less favourable, such as repeat floods. The most destructive floods happened in 2002 and 2013. The region went through a difficult trial of crisis management.

We also organise the Olympic Games of Children and Youth, whose second year will be hosted by the Ústí Region in January 2016. The first summer games were held here in 2007.

I could go on and on because 15 years is a really long time that has seen extraordinary events and changes. I believe that our region will continue developing successfully in the years to come.

Ústecký kraj je jedním ze 14 krajů vzniklých na základě reformy veřejné správy a samosprávy, která představovala nové administrativní členění, a znamenala tak i decentralizaci některých oblasti státní správy. Jeho nejdelší hranice je zároveň státní hranicí se Saskem. Dále sousedí s krají Libereckým, Středočeským, Karlovarským a z malé části s krajem Plzeňským. Dlouhodobě je Ústecký kraj pátým nejlidnatějším krajem v České republice.

Území Ústeckého kraje se dělí na sedm okresů – Ústecko, vnímané jako kolébka české státnosti, Děčínsko, které je považováno za ráj pro turisty, lázeňské Teplicko, chmelařské Lounsko, vinařské Litoměřicko a v neposlední řadě Mostecko a Chomutovsko, které procházejí rekultivacemi po těžbě uhlí.

Ústecký kraj stále pracuje na modernizaci jak dopravních spojení, tak služeb. Jednou z priorit je řešení problematiky nezaměstnanosti, kterou se kraj snaží systematicky snižovat. Usiluje o vytváření vhodných podmínek pro investory. Důkazem toho je strategická průmyslová zóna Triangle, která se postupně investory zaplňuje. V rámci zvýšení konkurenceschopnosti a zaměstnanosti v Ústeckém kraji byl již v roce 2013 podepsán Pakt zaměstnanosti, ve kterém se aktéři zavazují ke společnému postupu při řešení této problematiky.

V rámci podpory turistického a cestovního ruchu vznikl projekt Brána do Čech, který území kraje dělí do čtyř destinačních oblastí: Dolní Poohří, Krušné hory, České Švýcarsko a České středohoří. V jejich rámci můžete obdivovat přírodní krasy i historické památky Ústeckého kraje. V současné době se na území kraje nachází 14 národních kulturních památek.

- Rozloha: 5.335 km² (6,8 % rozlohy České republiky)

- Nejvyšší místo: úpatí hory Klínovec

- Nejnižší místo: výtok řeky Labe u Hřenska (115 m n. m.) – nejníže položené místo v ČR

- Nejsevernější místo: Lobendava

- Počet sídel: v Ústeckém kraji je 354 obcí, z toho 46 má statut města

- Počet obyvatel: 823.972 (k 31. 12. 2014), z toho 408.283 mužů a 415.689 žen

- Průměrná hustota osídlení: 154 obyvatel na km²

Dolní Poohří

Už z názvu této turistické oblasti vyplývá, že je situovaná v okolí řeky Ohře, na které leží hned čtyři královská města: Žatec, Kadaň, Louny a Klášterec nad Ohří. Nalezneme zde řadu pozoruhodných hradů a zámků, jmenovitě například zámek Nový Hrad, Libčkov, Stekník, Krásný Dvůr aj. Bohatá chmelařská historie oblasti se promítla do vyhledávaného atraktivního turistického komplexu Chrámu chmele a piva v centru Žatce, jehož součástí je také Chmelařské muzeum. Perlou na řece Ohři je město Louny, v jehož bezprostředním okolí se nachází areál archeologického skanzenu v Březně. V Kadani se zase můžete zkusit protáhnout nejužší uličkou v České republice – Katovou uličkou, která v nejužším místě měří 66,1 cm. Jedinečná lokalita okolí Ohře přímo vybízí k řadě zajímavých výletů jak pro pěší turisty, tak pro cyklisty.

Krušné hory

Nejhornatější část našeho kraje s nejvýše položeným místem na Klínovci představuje ideální prostředí k zimním i letním volnočasovým aktivitám. Tato oblast nabízí řadu turistických tras i cyklotras táhnoucích se po hřebenech hor Krušnohorskou magistrálou. Při tomto putování narazíte na řadu přírodních i technických památek a krás, jako jsou Vlčí jámy, Blatenský příkop, nejvyšší sopka střední Evropy – čedičová hora Špičák, Božídarské rašeliniště, Sfingy u Měděnce, Flájská přehrada nebo několik prohlídkových štol upomínajících na bohatou hornickou minulost Krušných hor. V zimě můžete využít služeb skiareálů – zejména modernizujícího se střediska na Klínovci či známe běžkařské krušnohorské bílé stopy. Pokud patříte mezi milovníky golfu, určitě oceníte golfové areály v Mostě, Teplicích a Libouchci. Dlouhodobou tradici zde má také lázeňství. V Teplicích, Dubí, Mšeném lázních a Bílině si můžete vychutnat množství termálních vod. V Mostě naopak naleznete autodrom, hipodrom i aquadrom.

České Švýcarsko

Skalní města, věže, soutěsky, říčky a lesy, to vše v sobě zahrnuje nejcennější oblast kraje, kde naleznete proslulý unikátní pískovcový útvar – Pravčickou bránu. Kromě národního parku České Švýcarsko, jehož vstupní branou je malebná obec a zároveň nejníže položené místo v republice – Hřensko, se zde nachází chráněná krajinná oblast Labské pískovce s Tiskými stěnami. Přilehá sem také část chráněné krajinné oblasti Lužické hory.

Navštívit můžete zříceniny hradů Falkenštejna a Tolštejna. Přes zimu jsou zde k vidění Brtnické vodopády či Jeskyně víl. Jako na dlani se vám otevře výhled do krajiny z rozhledny na nejvyšší stolové hoře na našem území – Děčínském Sněžníku. Z nejsevernější rozhledny Čech Tanečnice je velkolepý výhled na Českosaské Švýcarsko, Šluknovský výběžek, a za pěkného počasí spatříte i Krkonoše. Tato krajina je ideálním místem pro odpočinek i volnočasové aktivity.

České středohoří

Do této chráněné krajinné oblasti, která je známa již ze starých pověstí, vstupuje řeka Labe. Ta vytváří údolí známé jako Porta Bohemica. Podle pověstí zde, v blízkosti Roudnice nad Labem, praotec Čech vystoupal na horu Říp a do Stadic nedaleko Ústí nad Labem vyslala kněžna Libuše posly k Přemyslu Oráčovi, zakladateli přemyslovského rodu. Bohatství a pestrost přírodních krás můžete obdivovat právě z vrcholu hory Říp, Milešovky, Lovoše nebo Varhoště. Součástí oblasti jsou historická města Litoměřice a Roudnice nad Labem, válečné zločiny připomínající Terezín a částečně i krajské město Ústí nad Labem, na které můžete shlédnout z výletního zámečku Větruše. Také můžete navštívit malebné zámky Ploskovice, Libochovice, Velké Březno, Korozluky nebo hrad Střekov a Hazmburk, který lze označit za krále Českého středohoří. V Třebenicích pak naleznete Muzeum českého granátu.

Zajímavosti o Ústeckém kraji

- V roce 2014 byly Kryštofovy Hamry (okres Chomutov) obcí s nejvyšším průměrným věkem obyvatelstva v Ústeckém kraji, a to 49,8 let. Naopak Obrnice (okres Most) byly obcí s nejnižším průměrným věkem obyvatelstva, a to 33,9 let.

- V Ústeckém kraji vzniklo výzkumně vzdělávací centrum UNICRE, které bylo podpořeno z eurodotací ve výši 592 mil. Kč a v roce 2014 získalo cenu za významný počin v oblasti investic, již udělují CzechInvest a Sdružení pro zahraniční investice (AFI).

- Největší zaměstnavatel k 31. 12. 2014 v Ústeckém kraji byla Krajská zdravotní, a. s., která zaměstnávala 6.545 osob a sdružuje pět největších krajských nemocnic.

- V roce 2014 sídlilo v Ústeckém kraji celkem 159 velkých průmyslových podniků (se 100 a více zaměstnanci), ve kterých pracovalo celkem 50.435 zaměstnanců.

- V Ústeckém kraji se v roce 2014 rozkládalo 59,4 % chmelnic a 2,1 % vinic celé České republiky.

- Pouze v Ústeckém kraji jsou vyučováni žáci v jedinečném oboru lodník. Po úspěšném složení závěrečných zkoušek získává absolvent plaveckou knížku s hodností matrose (lodník I. třídy), která jej opravňuje k výkonu této funkce na všech vnitrozemských vodních cestách, a to nejen v ČR.

- Krajská zdravotní, a. s., provozuje robotický chirurgický systém „Da Vinci typ Xi", nejmodernější přístroj tohoto typu ve střední a východní Evropě a současně školí lékaře z celé Evropy a Ruska.

- K 31. 12. 2014 žili v Ústeckém kraji dva muži a jedna žena, kterým bylo 107 let (ročník 1907).

- Lanová dráha Bohosudov – Kněžiště (Komáří vížka) je nejdelší osobní lanová dráha v České republice bez mezistanice. Její šikmá délka je 2.348 m a doba jízdy je 15,5 minuty. Byla zprovozněna v roce 1952 a jedná se také o naši nejstarší provozovanou lanovou dráhu.

- Labská stezka v Ústeckém kraji je součástí trasy Eurovelo 7 „Sluneční stezka", která vede z North Cape v Norsku na Maltu. Tato cyklostezka spojuje pramen Labe v Krkonoších s městem Cuxhaven, kde ústí řeka Labe do Severního moře, a má délku 1.270 km.

- Na Žatecku je tisíciletá tradice pěstování chmele, a také je zde největší chmelařské muzeum na světě a nově otevřený Chrám chmele a piva.

- Hladina řeky Labe na vodočtu v Ústí nad Labem vystoupala při povodních dne 16. 8. 2002 do výšky 11,96 m a dne 6. 6. 2013 do výšky 10,72 m.

- V Ústeckém kraji jsou tři kandidáti na zápis na seznam světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO. Jsou jimi pevnostní město Terezín, památky pěstování a zpracování chmele a výroby piva v Žatci a hornická kulturní krajina Erzgebirge/Krušnohoří.

- Dnešní průmyslová zóna Triangle je nejlépe zregenerovaný vojenský brownfield, za který získala ocenění Brownfield roku 2003, následně Zóna s největším společenským přínosem roku 2005 a Nejlepší průmyslová zóna roku 2014.

- Nejvyšší dotaci získal z EU v Ústeckém kraji projekt „Rychlostní silnice R7 Bitozeves–Vysočany". V rámci operačního programu Doprava mu byla přidělena ve výši 674 mil. Kč z celkových 793 mil. Kč.

The Ústí Region is one of 14 regions arising under the reform of public administration and local government that represented new administrative division decentralization of some areas of public administration. Its longest border is with Saxony. Other neighbouring regions are Liberec, Central Bohemia, Karlovy Vary and a short section with the Plzeň Region. The Ústí Region has been the fifth most populated region in the Czech Republic for many years.

The Ústí Region is divided into seven districts – the Ústí district, perceived as the cradle of Czech statehood, the district of Děčín, known as a paradise for tourists, the spa district of Teplice, the hops growing district of Louny, the Litoměřice district with its vineyards and wine making and, last but not least, the districts of Most and Chomutov, going through a phase of reclamation and recultivation after coal mining.

Pomník Přemysla Oráče na Královském poli u Stadic. / Monument of Přemysl the Ploughman at the King's Field near Stadice.

1/2 Maraton v Ústí nad Labem. / 1/2 Marathon in Ústí nad Labem.

Josefínské slavnosti v bývalém pevnostním městě Terezín. / „Josefín" festivities in Terezín, former military fortress.

The Ústí Region continuously encourages the modernizing of transport links and services. The unemployment rate is one of the priorities the region systematically reduces. It strives to provide appropriate conditions for investors, which is evidenced by the Triangle strategic industrial zone, with more and more investors based here. To increase competitiveness and employment in the Ústí Region, the Employment Agreement was signed as early as in 2013, in which the stakeholders undertake to work jointly in dealing with this issue.

Within the support and encouragement of tourism and the tourist trade, the Gateway to Bohemia Project came into being, which divided the region into four destination regions: the Lower Poohří, the Ore Mountains, Bohemian Switzerland and the Czech Central Highlands. They boast natural beauties as well as historical sights. Currently, the region has 14 national cultural sights.

- Area: 5,335 km² (6.8 % of the area of the Czech Republic)
- Highest located point: the foot of Klinovec Mountain
- Lowest located point: the canyon of the River Elbe near Hrensko (115 m a.s.l.) where the River Elbe leaves the Czech Republic – is the place with the lowest altitude nationwide
- Northernmost place: Lobendava
- Number of municipalities: The Ústí Region has 354 municipalities, of which 46 with the status of a town
- Population: 823,972 (as of 31 December 2014), of which 408,283 men and 415,689 women
- Average population density: 154 persons per km²

Lower Poohří

As the name of this tourist area indicates, it is situated in the environs of the lower course of the river Ohře, with four royal towns — Žatec, Kadaň, Louny and Klášterec nad Ohří. This region features a number of remarkable chateaus, such as Nový Hrad, Ličkov, Stekník, Krásný Dvůr, etc. Hops have been grown here for centuries and the tradition of hops growing is displayed in the entertaining and informative centre devoted to hops and beer - the Hops and Beer Temple (Chrám chmele a piva), which is popular with visitors. It is situated in the centre of Žatec and also features the Hops Museum. A real beauty spot

on the river Ohře is the town of Louny, featuring an open-air archaeological museum in Březno, very close to the town. In Kadaň you can walk down the narrowest lane in the Czech Republic – Executioner´s Lane (Katova ulička), 66.1 cm at its narrowest point. The splendid and unique landscape around the river Ohře offers a number of interesting trips both for hikers and cyclists.

Ore Mountains

The most mountainous part of the region, with the top point located on Klínovec Mountain, is ideal for winter and summer leisure time activities. The area features a number of walking and cycle trails stretching over the ridges of the mountains called the Krušnohorská magistrála. Wandering around the region you can come across many natural and technical sights and beauties such as Vlčí jámy (Wolf holes), the man-made canal in Horní Blatná, the highest volcano in central Europe —the basalt mountain Špičák, the moorland in Boží Dar, Sphinges near Měděnec, the Fláje dam and several mining galleries open to the public and commemorating the abundant coal mining history in the Ore Mountains. Why not use the services offered by ski resorts in winter – particularly the resort situated at Klínovec, going through continuous modernization, or perhaps the famous White Track in the Ore Mountains. If you are keen on golf, you will definitely enjoy the game at golf courses in Most, Teplice and Libouchec. The spa industry has a long tradition in the region as well. You can enjoy tasting thermal water in the spas of Teplice, Dubí, Mšené and Bílina. On the other hand, Most offers a motor racing track, hippodrome and aquadrome.

Bohemian Switzerland

Rock towns, towers, defiles, canyons, brooks and forests, all of these represent the most valuable part of the region, where you can find the unique sandstone formation — the Pravčická Gate. Apart from the Bohemian Switzerland National Park, which you can enter via Hřensko – a picturesque municipality and also the lowest point nationwide — you will find here the Elbe Sandstone Natural Preserve as well as the Tisá Rocks. Part of the Lusatian Mountains National Preserve stretches into this region as well. Visitors can enjoy the ruins of the Falkenštejn and Tolštejn castles. In winter you can come and see the frozen Brtnické Waterfalls and the Cave of Nymphs. Děčínský Sněžník — the highest table mountain in the Czech Republic, features an observation tower from where you can enjoy views of the countryside. From Tanečnice, the northernmost observation tower in Bohemia, you will have a fantastic view of the Bohemian-Saxon Switzerland, the Šluknov Hook, and if the weather is good, you will spot the Giant Mountains as well. The countryside is an ideal place for relaxation and leisure-time activities as well.

Czech Central Highlands

This protected landscape area, well-known from old legends, features the River Elbe meandering through the region and creating canyons such as the well-known Porta Bohemica. According to legend, Forefather Čech climbed up to the top of Říp Mountain near today´s Roudnice nad Labem and Princess Libuše sent councillors to Stadice near Ústí nad Labem to find Přemysl the Ploughman, who became her husband and the founder of the Přemyslid dynasty. It is at the top of the mountains of Říp, Milešovka, Lovoš and Varhošť, where you will enjoy views of abundant and varied natural beauties. The region features the historical towns of Litoměřice and Roudnice nad Labem, Terezín, commemorating war crimes, and in some ways also the regional town of Ústí nad Labem, where you can visit the Větruše chateau. Or why not visit the remarkable castles in Ploskovice, Libochovice, Velké Březno and Korozluky, or Castle Střekov and Hazmburk, boasting the title of „King of the Czech Central Highlands". Třebenice offers the Museum of Czech Garnets.

Interesting information about the Ústí Region

- In 2014, the municipality of Kryštofovy Hamry (Chomutov district) had the population with the highest average age in the Ústí Region, i.e., 49.8 years. The municipality of Obrnice (Most district), on the contrary, featured the population with youngest average age, i.e., 33.9 years.
- The Ústí Region established the research educational centre – UNICRE - which was subsidized from EU funds by CZK 592 million and in 2014 was given an award for significant contributions to investment, awarded by CzechInvest and the Association for Foreign Investment (AFI).
- The biggest employer as of 31 December 2014 in the Ústí Region was Krajská zdravotní, a. s. (Regional Health Trust), which employed 6,545 persons and encompasses the five largest regional hospitals.
- 159 big industrial enterprises (with 100 and more employees) were based in the Ústí Region in 2014 with a total number of 50,435 employees.
- The Ústí Region featured 59.4% of hop fields and 2.1% of vineyards of the whole Czech Republic in 2014.
- Only in the Ústí Region can students be trained in the unique profession of boats man. Graduates who successfully pass the final exams obtain the boats man´s book and the rank of "Matrose" (the lowest enlisted rank in the navy), which authorises them to work on all inland waterways, not only in the Czech Republic.
- Krajská zdravotní, a. s., operates the robotic surgery systems "Da Vinci type Xi", state-of-the-art apparatus that is the first of its kind in Central and Eastern Europe, it provides training from physicians from all over Europe and Russia.
- As of 31 December 2014, two men and one woman over 107 years of age lived in the Ústí Region (born in 1907).
- The cable car in Bohosudov — Kněžiště (Komáří vížka) is the longest personal cable car in Bohemia without a middle station. Its sloping length is 2,348 m and the journey takes 15.5 minutes. It was opened to the public in 1952 and is also our oldest operated suspended cable car.
- The Elbe Trail (Labská stezka) in the Ústí Region is part of the Eurovelo 7 "Sun Trail", stretching from the North Cape in Norway to Malta. The cycle path connects the source of the River Elbe in the Giant Mountains with Cuxhaven, where the River Elbe reaches the North Sea. Its length is 1,270 km.
- The Žatec region has a thousand-year tradition of growing hops. It boasts the biggest hops museum worldwide and the newly opened Temple of Hops and Beer.
- The water level of the River Elbe reached 11.96 m on the water gauge in Ústí nad Labem during the floods on 16 August 2002 and 10.72 m on 6 June 2013.
- The Ústí Region has three candidates for entry into the list of world cultural and nature heritage of UNESCO. They are the former military fortress of Terezín, sights documenting the growing and processing of hops and brewing in Žatec, and the mining cultural countryside Erzgebirge/Ore Mountains.
- Today´s Triangle industrial zone is the best reclaimed military brownfield and won the Brownfield of the Year award in 2003, followed by the Zone with the most important social contribution award in 2005 and the Best industrial zone award in 2014.
- The highest EU funding in the Ústí Region was granted to the "R7 Bitozeves—Vysočany Highway" project. The subsidy amounted to CZK 674 million within the framework of the Operational Programme – TRANSPORT of a total subsidy amounting to CZK 793 million.

Den záchranářů Ústeckého kraje v Děčíně. / Day of rescue workers of the Ústí Region in Děčín.
Motocyklové závody na autodromu v Mostě. / Motorcycle race at the racing track in Most.
Memorial Air Show v Roudnici nad Labem. / Memorial Air Show in Roudnice nad Labem.

Martin Půta
Hejtman Libereckého kraje
Governor of the Liberec Region

Liberecký kraj
Liberec Region
U Jezu 642/2a, 460 01 Liberec 1
Česká republika / Czech Republic

tel.: +420 485 226 111
e-mail: martin.puta@kraj-lbc.cz
www.kraj-lbc.cz
www.liberecky-kraj.cz

Je mi potěšením vám představit památky mého, tedy Libereckého, kraje. Liberecký kraj je ideálním místem pro ty, kteří chtějí aktivně trávit svůj volný čas a naučit se něco z naší historie.

Osobně bych vás velmi rád pozval do Trojzemí, které se nachází na česko-německo-polském pomezí. Je to opravdu výjimečný bod, protože se zde setkávají hranice těchto tří států. Ze všech můžete vyrazit na výlet na kole po cyklostezkách tvořících okruh v délce asi 10 km. Pokračovat pak můžete za dominantou mikroregionu, kterou je státní hrad a zámek Grabštejn s pohnutou novodobou historií.

Pokud se z Trojzemí přesunete směrem na západ a jihozápad na Českolipsko, doporučuji navštívit vesnické památkové rezervace v Janovicích u Kravař, Lhotě, Raném či Žďáru. Jsem potěšen, že na obnově některých vesnických objektů se finančně podílel též Liberecký kraj. Jmenovat bych mohl postupnou obnovu sýpky v Bliževedlech, venkovských usedlostí ve Žďáru nebo v Zahrádkách u České Lípy.

V Českém ráji je mým oblíbeným místem Malá Skála. Je skvělým výchozím bodem jak pro pěší výlety, výlety na kole i po vodě. Milovníci skalních hradů a skalních stěn mohou vyrazit všemi směry na Suché skály, zříceniny hradů Vranov a Frýdštejn nebo až ke Klokočským skalám, v nichž se ukrývá skalní hrad Rotštejn. Své výpravy mohou všichni zakončit opět na Malé Skále posezením u Boučkova statku.

Jsem hrdý na to, že v loňském roce se soubor národních kulturních památek Libereckého kraje rozšířil o další dva objekty. Srdečně Vás zvu na prohlídku Janatova mlýna v Buřanech, s jehož obnovou finančně pomáhá také Liberecký kraj, a do Brusírny Harrachovské sklárny. A pokud se již budete pohybovat v oblasti západních Krkonoš, rezervujte si exkurzi do výrobny vánočních ozdob v Poniklé, která pokračuje v tradiční ruční výrobě ozdob ze skleněných perlí.

Nakonec nesmím opomenout oblast Jizerských hor. V Bílém Potoce vzniklo v areálu bývalé textilní továrny unikátní jizerskohorské technické muzeum s expozicí leteckých motorů. Na samém okraji Frýdlantského výběžku leží obec Višňová s ukázkou podstávkových domů.

Doufám, že se na některém z míst Libereckého kraje společně potkáme.

I am pleased to introduce to you the sights of my region, the Liberec Region. This region is an ideal place for those who want to spend their free time actively and to learn something about our history.

Personally, I would very much like to invite you to Trojzemí, which is located on the Czech-German-Polish border. It is really an extraordinary site connecting the boundaries of these three states. From all of them you can set out for a bike trip on cycleways within a radius of about 10 km. Then you can continue to see the state castle and chateau Grabštejn, the landmark of this micro-region, with a turbulent recent history.

Heading for the west and southwest from Trojzemí, to the Česká Lípa area, I recommend visiting village reserves in Janovice near Kravaře, Lhota, Rané or Žďár. I am glad that the renewal of some village buildings was financially supported also by the Liberec Region. I could name a gradual renewal of the granary in Bliževedly, village homesteads in Žďár or Zahrádky near Česká Lípa.

As for the Czech Paradise, Malá Skála is my favorite place. It is an excellent starting point for hikes, bike tours as well as water trips. Lovers of rock castles and rock walls can go in all directions to Suché skály rocks, Vranov and Frýdštejn castle ruins or up to Klokočské skály rocks, hiding the Rotštejn rock castle therein. They can all finish their trips in Malá Skála again, enjoying a nice sit-down at the homestead restaurant Boučkův statek.

I am proud to say that last year two new objects enriched the set of national cultural monuments of the Liberec Region. I invite you to explore Janata´s Mill in Buřany, the renewal of which is financially supported by the Liberec Region, and to Cutting works in Harrachov glass factory. And once you find yourself in the area of western Krkonoše Mountains, book an excursion in the Christmas decorations factory in Poniklá, which continues in traditional production of handmade ornaments of glass beads.

Finally, I must not forget to mention the Jizera Mountains region. In Bílý Potok, the former textile factory was rebuilt to a unique Jizera Mountains technical museum with an exhibition of aircraft engines. On the edge of the Frýdlant spur, there is a village called Višňová with examples of half-timbered houses.

I hope to meet at some of the sights of the Liberec Region.

Liberecký kraj se nachází na pomezí České republiky, Polska a Německa. Tvoří ho velmi atraktivní turistické regiony – Českolipsko, Český Ráj, Jizerské hory a Krkonoše. Ačkoliv je Liberecký kraj druhým nejmenším regionem České republiky, svým návštěvníkům nabízí architektonicky pestré a ojedinělé území, kde si mohou vybrat ze široké škály světských i sakrálních památek.

Hlavním městem kraje a současně přirozeným centrem regionu je stotisícový Liberec. Město leží v kotlině mezi Ještědským hřbetem a Jizerskými horami a nabízí řadu turistických zajímavostí. Pyšní se mnoha významnými budovami, například radnicí, divadlem F. X. Šaldy, Severočeským muzeem Libereckého kraje, Oblastní galerií Liberec, Strossovou nebo Liebigovou vilou.

Pro mnohé je synonymem pro Liberecký kraj, potažmo Liberec, národní kulturní památka Horský hotel a televizní vysílač Ještěd z roku 1973, oceněný Perretovou cenou Mezinárodní unie architektů a vyhlášený stavbou století. Liberecký kraj však může nabídnout mnohem více, od dokladů pravěkého osídlení přes středověké hrady, specifickou lidovou architekturu až po industriální a technické památky.

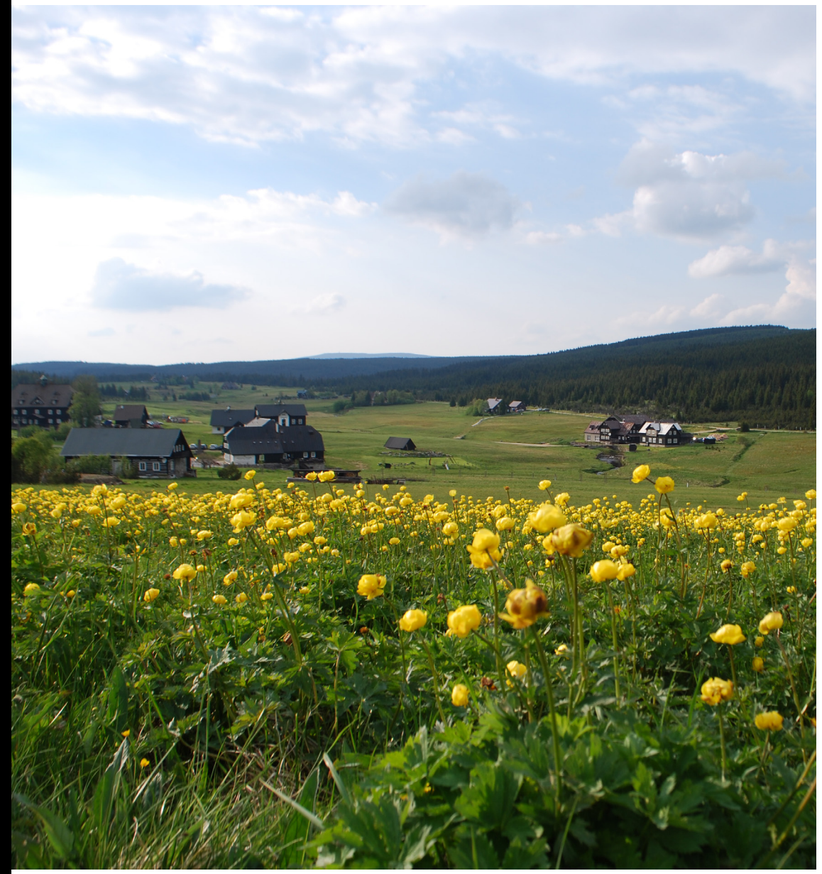

Nejstarší stopy přítomnosti lidí v kraji pod Kozákovem našli archeologové v Jislově jeskyni v Klokočských skalách, která sloužila jako obydlí už před 115 tisíci lety. Tehdejší „průmyslovou zónu" zase odkryli v obci Jistebsko u Jablonce nad Nisou, jejíž výrobky z přeměněné břidlice metabazitu jsou objevovány v okruhu 400 km. Senzaci roku 2010 v oblasti archeologie způsobil nález tzv. „hradeckého upíra", muže, který žil v Hrádku nad Nisou před více jak 700 lety a byl pohřben obličejem k zemi. Nálezy z dob pravěkého osídlení si můžete prohlédnout ve všech krajských muzeích — Vlastivědné muzeum v České Lípě, Severočeské muzeum v Liberci nebo Muzeu Českého ráje v Turnově.

Jizerské hory jsou pohořím s pozoruhodnými skalními útvary, strmými vodopády, chráněnými rašeliništi, nedotčenými horskými loukami a mnoha rozhlednami. Kromě přírodního bohatství stojí za zmínku obec Kořenov na pomezí Jizerských hor a Krkonoš s ojedinělou osmibokou tesařovskou kaplí. Sklářskou minulost pak připomíná nedaleká osada Jizerka, vesnická památková rezervace s roubenou lidovou architekturou v samém centru Jizerských hor, kde se pravidelně v květnu koná astronomický den. V roce 2010 zde byla vyhlášena tzv. „rezervace tmy", která se rozkládá na téměř 75 km^2 a kromě Jizerky se v ní nachází i polská obec Orle.

Národní kulturní památka Zámek Frýdlant v sobě snoubí dva architektonické útvary: gotický hrad a renesanční zámek, díky čemuž je zajímavým dokladem tehdejší adaptace a modernizace šlechtických rezidencí v kraji. V podzámčí najdeme zrekonstruovaný špitál, jehož výstavbu netradičně financovali měšťané již v 16. století a dnes slouží v klasicistní podobě jako muzeum. Raritou objektu je 500 let stará kamenná chlebová pec, která je datována ještě před výstavbu špitálu.

Významnou církevní památkou nejen v rámci Libereckého kraje je hejnický chrám Navštívení Panny Marie, který byl vystavěn

Chrám Navštívení Panny Marie v Hejnicích. / Church of St Mary´s Visitation in Hejnice.
Vesnická památková rezervace Jizerka. / Jizerka, village conservation area.

na místě dřevěného kostelíka v 18. století. Dalším neméně významným poutním místem je národní kulturní památka Kostel sv. Vavřince a Zdislavy v Jablonném v Podještědí. Původně na tomto místě stál gotický kostel s přilehlým dominikánským klášterem, založený sv. Zdislavou a rytířem Havlem z rodu Markvarticů. Zdislava se mimo duchovní a charitativní činnost věnovala i správě přilehlého panství a hradu Lemberk. Gotické sídlo na Lemberku prošlo pozdně renesanční, raně barokní a klasicistní přestavbou. Zájemci zde mohou spatřit i známý malovaný dřevěný kazetový strop se zvířecími bajkami z roku 1610.

Obdivovatelům díla a osobnosti Járy Cimrmana nabízí Liberecký kraj návštěvu rozhledny „Maják Járy Cimrmana" či cyklostezku věnovanou tomuto velikánovi českých dějin vedoucí z Návarova přes Tanvald až na hranici Jizera – Orle.

Krkonoše jsou nejvyšším pohořím České republiky a také jediným pohořím, které má vysokohorský ráz. Turisté zde najdou strmé ledovcové kary, rozlehlé horské louky, skalnaté hřebeny, vysoké vodopády a malebná údolíčka s roubenými domky. Charakteristickým prvkem Krkonoš jsou horské boudy, jejichž historie sahá až do 17. století. Mezi nejznámější, které se dochovaly až do současnosti, patří například Luční bouda nebo Vosecká bouda. Odkaz sklářské minulosti v sobě nese i národní kulturní památka Brusírna Harrachovské sklárny se strojním vybavením, ve které zájemci najdou mimo muzea skla i pivovar a pivní lázně. Za návštěvu stojí i malebné město Jilemnice, které několikrát získalo první místo v krajském kole soutěže „Cena za nejlepší přípravu a realizaci Programu regenerace městských památkových rezervací a městských památkových zón".

Český ráj je oblastí s charakteristickými pískovcovými skalními městy, která byla již roku 1955 vyhlášena první chráněnou krajinnou oblastí České republiky, a v roce 2005 získala statut geoparku UNESCO.

Přírodní dominanty Českého ráje, dvou lávových sopouchů, využil v druhé polovině 14. století Čeněk z Vartemberka. Dnes už vidíme jeho stavební počin v podobě zříceniny, nazývaného příznačně Trosky. Obytné paláce vnitřního hradu byly však umístěny právě mezi dvěma čedičovými vrcholy, na něž nechal Čeněk vystavět obranné obytné věže. Nyní jsou přístupné obě hradní věže „Baba" a „Panna" a skýtají jedinečné výhledy na široké okolí. K dalším významným historickým památkám Českého ráje patří například novogotický zámek Sychrov, který se řadí mezi nejnavštěvovanější zámky v České republice, dále Hrubý Rohozec, Valdštejn nebo zřícenina hradu Zbiroh. Raně gotickou sakrální architekturu v Libereckém kraji reprezentuje kostel sv. Jana Křtitele ležící na kraji města Turnova, v Nudvojovicích. Dalším unikátem nejen Českého ráje je nejnižší rozhledna věnovaná již zde zmiňovanému Cimrmanovi v obci Nouzov u Semil.

Region Českolipska je spjat s osobou českého romantického básníka Karla Hynka Máchy, po němž je pojmenována i největší vodní plocha severních Čech – Máchovo jezero, které založil již v roce 1366 král Karel IV. S Karlem Hynkem Máchou je svázán i hrad Bezděz, jedna z nejvýznamnějších gotických památek České republiky. Založení hradu však spadá již do období vlády Přemysla Otakara II. ve 13. století. Hrad dostal v nedávné době novou siluetu díky zastřešení tzv. Manského paláce. Opomíjený původně románský kostel sv. Jiljí v osadě Bezděz pod hradem, přestavěný v barokním slohu, je jedním z nejstarších kostelů v kraji.

Zámek Zákupy láká mimo jiné i dětské návštěvníky na pohádkový okruh, v rámci něhož uvidí pokoje zařízené tak, aby připomínaly bydlení malé princezny na zámku, včetně hraček z 19. a 20. století.

The Liberec Region is located on the borders of the Czech Republic, Poland and Germany. It consists of four attractive tourist areas – the Česká Lípa area, the Czech Paradise, the Jizera Mountains and the Krkonoše Mountains. Although the Liberec Region is the second smallest region in the Czech Republic, it offers its visitors a unique and architecturally diverse area, where they can choose from a wide range of secular and sacred monuments.

The capital city of the region and its natural centre is Liberec with its one hundred thousand inhabitants. The city lies in a valley between the Ještěd Ridge and the Jizera Mountains and it offers a variety of tourist attractions. It can boast many important buildings, such as the Town Hall, F. X. Šalda Theatre, and the North Bohemian Museum of the Liberec Region, the Regional Gallery of Liberec, The Stross Villa or the Liebig Villa. For many people the Liberec Region or Liberec itself is symbolized by the Mountain Hotel national cultural monument and the Ještěd television transmission tower from 1973, awarded the Perret Prize of the International Union of Architects and declared the building of the century. The Liberec Region, however, can offer much more, from the evidence of prehistoric settlement through the medieval castles, the specific folk architecture, up to industrial and technical monuments.

The earliest traces of human presence in the region under Kozákov were found by archaeologists in Jislova cave in Klokočské rocks, which served as a dwelling as early as 115 years ago. The former "industrial zone" was unearthed in the village Jistebsko near Jablonec nad Nisou, with its products from the metamorphic shale metabasite being discovered within a radius of 400 km. In 2010, a sensation among archeologists was evoked by discovering "the hradecký vampire", a man who lived in Hrádek nad Nisou more than 700 years ago and was buried face down. The findings from the prehistoric settlement period can be seen in all regional museums – the National History Museum in Česká Lípa, the North Bohemian Museum in Liberec, or the Museum of the Bohemian Paradise in Turnov.

The Jizera Mountains are the mountains with amazing rock formations, steep waterfalls, protected peatbogs, pristine mountain meadows and many lookouts. In addition to the natural wealth, it is worth mentioning the village Kořenov on the borders of the Jizera and the Krkonoše Mountains with its unique octagonal chapel at the Tesařov hillock. The glassmaking history is reflected in the nearby Jizerka settlement, a village conservation area with wooden folk architecture in the heart of the Jizera Mountains, where the Astronomy Day is regularly held in May. In 2010, the "Darkness Reserve" was declared here, covering almost 75 km^2 and including not only Jizerka, but also the Polish village Orle.

The Frýdlant Castle national cultural monument combines two architectonic formations: the Gothic castle and the Renaissance chateau, making it an interesting testament to adaptation and modernization of aristocratic residences in the region of that time. In the burg we can find a renovated hospital, the construction of which was unconventionally financed by townspeople as early as in the 16th century and it is now used in a classicistic form as a museum. The rarity of the building is a 500 years old stone bread oven, which is dated prior to the construction of the hospital.

The Church of St. Mary´s Visitation in Hejnice, which is a significant religious monument not only in the Liberec Region, was built on the site of the wooden church in the 18th century. The Basilica of St. Lawrence and St. Zdislava in Jablonné v Podještědí, the national cultural monument, is another equally important pilgrimage site. Initially, there was a Gothic church at this site, with the adjacent Dominican monastery, founded by St. Zdislava and the knight Havel of the Marquards family. Among spiritual and charitable activities, Zdislava devoted also to governance of the adjacent manor and the Lemberk castle. The Gothic mansion at Lemberg has undergone the late Renaissance, early Baroque and Classicist reconstruction. The visitors can see the famous painted wooden coffered ceiling dating back to 1610 with animal fables.

For admirers of the work and the personality of Jára Cimrman, the Liberec Region offers a visit to the observation tower "Lighthouse of Jára Cimrman" or the cycleway dedicated to this giant of the Czech history, leading from Návarov across Tanvald to the border Jizera – Orle.

The Krkonoše Mountains are the highest mountains of the Czech Republic and also the only mountain range having an alpine character. The tourists will find here steep glacial cirques, rugged mountain meadows, rocky ridges, high waterfalls and picturesque valleys with timbered houses. A typical feature of the Krkonoše Mountains, the mountain chalets, are dating back in history to the 17th century. The most famous of those, which have survived until today, include the Meadow Chalet or the Vosecká Chalet. The glassmaking history is reflected in the national cultural monument the Cutting works in Harrachov glass factory with its glass-making machinery, where the visitors can find not only the museum of glass, but also the brewery and the beer spa. It is also worth visiting the picturesque town of Jilemnice, which repeatedly won the first prize in the regional round of the competition "Prize

Tesařovská kaple v Kořenově. / Tesařov chapel in Kořenov.
Lidová architektura v Lemberku. / Folk architecture in Lemberk.
Hrad Bezděz. / Bezděz Castle.
Horský hotel a televizní vysílač Ještěd. / Ještěd, mountain hotel and television transmitter.

for the best preparation and implementation of the Programme of Regeneration of urban conservation and urban heritage zones".

The Czech Paradise is an area with characteristic sandstone rock towns, which was declared the first protected area of the Czech Republic as early as in 1955, and in 2005 it acquired the status of the UNESCO Geopark.

The natural dominant of the Bohemian Paradise, two lava vents, was made use of in the second half of the 14th century by Čeněk of Wartenberg. Today we can see his construction project in the form of ruins, aptly called Trosky (ruins). The residential palaces of the inner castle were placed just between the two basalt peaks, on which Čeněk build defensive residential towers. Now both castle towers "Baba" and "Panna" are accessible and they offer unique views over the surrounding area. Other important historical monuments of the Bohemian Paradise include the Neo-Gothic castle Sychrov, which is among the most visited castles in the Czech Republic, Hrubý Rohozec, Valdštejn or the castle ruins Zbirohy. The early Gothic sacral architecture in the Liberec Region is represented by the St. John the Baptist Church situated on the outskirts of the town Turnov, in Nudvojovice. Another unique feature of the Bohemian Paradise is the lowest observation tower dedicated to the already mentioned Cimrman in the village Nouzov near Semily.

The Česká Lípa area is associated with the Czech romantic poet Karel Hynek Mácha. His name appears in the largest water area of northern Bohemia — Mácha Lake, which was founded already in 1366 by King Charles IV. The person of Karel Hynek Mácha is tied to the Bezděz castle, one of the most important Gothic monuments in the Czech Republic. However, establishment of the castle dates back to the reign of Přemysl Otakar II in the 13th century. The castle recently got a new silhouette thanks to roofing the so-called Manský palace. The neglected originally Romanesque St. Giles Church in the village Bezděz below the castle, rebuilt in Baroque style, is one of the oldest churches in the region.

The Zákupy castle attracts, among others, the children visitors by its fairy-tale circuit, where one can see the rooms decorated to resemble the living of a little princess in the castle, including toys from the 19th and 20th century.

Boučkův statek na Malé Skále. / Boučkův homestead in Malá Skála.
Železniční viadukt v Kryštofově údolí. / Railway viaduct in Kryštof's valley.

Lubomír Franc
Hejtman Královéhradeckého kraje
Governor of the Hradec Králové Region

Královéhradecký kraj
Hradec Králové Region
Pivovarské nám. 1245, 500 03 Hradec Králové
Česká republika / Czech Republic

tel.: +420 495 817 111
e-mail: franc@kr-kralovehradecky.cz
www.kr-kralovehradecky.cz
www.kralovehradeckykraj.eu; www.hkregion.cz

Královéhradecký kraj má návštěvníkům opravdu co nabídnout. Najdete u nás úžasné památky architektonické i přírodní. Mnoho z nich patří k republikovým unikátům. Ve zdejší krajině najdete nížiny i pohoří. Často jsem sám a velmi rád absolvoval pěší túry do Krkonoš na Sněžku, naši nejvyšší horu. Je to úžasný pocit, když se rozhlédnete kolem do Česka a na druhou stranu se už díváte přes polské hranice. Navíc neusínáme na vavřínech a návštěvníkům nabízíme třeba možnost svézt se nahoru moderní lanovkou. Máme také nejvyšší vodopád v Česku — Pančavský. Krkonošský národní park je pro nás takovým přírodním rájem. Ale to rozhodně není jediné, co stojí za vidění - Orlické hory, Broumovské stěny, Český ráj a mohl bych pokračovat. Řeka Labe je pro nás nejen významný tok, ale i osa, kolem které se soustředí velký turistický zájem. Labská stezka je totiž podle statistik průměrně třetí nejnavštěvovanější cyklotrasou v republice. K propagaci cestovního ruchu u nás přispívá i partnerství s Dolnoslezským vojvodstvím v Polsku, které je hodnocené jako jedno z nejlepších v Evropské unii.

Není lehké vybrat, kam bych Vás ještě pozval, ale nikdo by si neměl nechat ujít návštěvu areálu barokního hospitálu Kuks. Pro Královéhradecký kraj je to ikona mezi památkami. Uvnitř najdete jednu z nejstarších barokních lékáren ve střední Evropě a nesmím zapomenout nástěnný cyklus maleb s názvem Tanec smrti. Zájem turistů je ohromný. Podobně je na tom i klášter v Broumově. Tam si můžete objednat nocleh v mnišské cele tak, jak vypadala před staletími. Obě místa se těší velké oblibě a jejich genius loci je neodmyslitelně spjatý s regionem.

Pak tu jsou ještě akce a festivaly, které ke Královéhradeckému kraji neodmyslitelně patří. V roce 2016 si budeme připomínat 150. výročí bitvy u Hradce Králové. Takové výročí je třeba náležitě oslavit. Nebojím se říct, že chceme akci dát evropský rozměr, protože to byla jedna z nejvýznamnějších, nejimpozantnějších, ale bohužel také nejkrvavějších bitev na území České republiky.

A další unikát na závěr – ZOO ve Dvoře Králové. Nejen, že je to největší zoologická zahrada v Česku, co do počtu chovaných druhů, ale navíc se stále inovuje. Důkazem je například Lví safari, skutečně jedinečný projekt, kdy se zájemci mohou projet vlastním autem mezi smečkou lvů. Dlouho jsme vše připravovali, ale za tak intenzivní zážitek to stojí. ZOO má už devět lvů a my se těšíme, že lidé z nich budou nadšení. Když hodně předběhnu, mohu prozradit, že se v budoucnu bude ZOO snažit, aby mohla návštěvníkům jednou ukázat i lví mládě narozené ve Dvoře Králové.

Přijeďte se k nám podívat!

The Hradec Králové Region has really a lot to offer to its visitors. Here you can find wonderful monuments, both architectural and natural. Many of them belong to the unique objects in the country. In this landscape you can find lowlands as well as mountain ranges. I have often liked to hike in Krkonoše to Sněžka, our highest mountain. It is an amazing feeling to look around, toward the Czech Republic and to the other side where you can see across the Polish border. Furthermore, we do not rest on our laurels and our visitors are for example offered a possibility to go up in a modern cable car. There is also the highest waterfall in the Czech Republic here – Pančavský waterfall. Krkonošský národní park (the Krkonoše Mountains National Park) is a kind of natural paradise for us. But it is certainly not the only thing worth seeing — Orlické hory (the Orlické mountains), Broumovské stěny (Broumov walls), Český ráj (Bohemian Paradise) and I could go on and on. The river Labe is not only an important river but also the axis along which there is a large tourist interest. Labská stezka (the Labe trail) is according to statistics on the average the third most visited cycle path in the country. The partnership with the Lower Silesian Voivodeship contributes to promote the tourism in our country — this partnership is considered one of the best in the European Union.

It is not easy to choose where to invite you but nobody should miss the visit of the Baroque Complex of Kuks Hospital. For the Hradec Králové Region it is some kind of an icon among the monuments. Inside you can find one of the oldest Baroque pharmacies in the central Europe and I cannot forget the wall cycle of paintings called the Dance of Death. Tourists' interest is huge. The situation is similar with monastery in Broumov. There you can order an accommodation in a monk's cell as it looked centuries ago. Both the places are very popular and their genius loci is closely connected with the region.

There are also events and festivals which are inseparable parts of the Hradec Kralove Region. In 2016 we will commemorate the 150th anniversary of the Battle of Hradec Králové. Such an anniversary has to be celebrated properly. I dare to say we want to give European dimension to this event because it was one of the most important, most impressive, but unfortunately also the bloodiest battles in the territory of the Czech Republic.

And another rarity in the end – Zoo in Dvůr Králové. Not only is it the largest Zoo in the Czech Republic in the number of bred species, but it is also constantly innovating. The evidence is for example the lion safari, a really unique project, when people interested will be able to drive their own cars among a pack of lions. We have been preparing everything for a long time but such an intensive experience is worth it. The Zoo has already nine lions and we are looking forward that people will be enthusiastic. If I anticipate a lot, I can reveal that in future the Zoo will try to be able to show visitors a lion cub born in Dvůr Králové.

Come and see our region!

Královéhradecký kraj se rozprostírá v severovýchodní části České republiky. Již od středověku byl oblasti, kudy procházely důležité obchodní stezky. Velmi rychle tak rostlo osídlení kraje a rozvíjela se řemesla a obchod a zdokonalovalo se zemědělství. Území kraje se v průběhu historie země také stalo svědkem mnoha památných událostí našich dějin. V současnosti se tak může Královéhradecký kraj pyšnit množstvím památek, které lákají četné návštěvníky.

Dvacet památek, představujících nejvýznamnější kulturní dědictví Královéhradeckého kraje, bylo nařízením vlády České republiky prohlášeno národními kulturními památkami a právě tyto památky bychom Vám chtěli představit.

The Hradec Králové region spreads out over the north-eastern part of the Czech Republic. Vital trade routes have cut through here since the middle Ages. Therefore settlement of the region quickly grew and simultaneously crafts and trade showed their development and agriculture improved as well. During the country´s history the region also bores witness to many memorable events. Now the Hradec Králové region can boast of many monuments, which attract numerous visitors.

Twenty cultural monuments, which represent the most important cultural heritage of the Hradec Králové region, were declared national cultural monuments by the regulation of the Government of the Czech Republic, and it is a pleasure for us to present you these sights.

Kaple Zjevní Páně ve Smiřicích
Chapel of the Epiphany in Smiřice

Kaple byla vybudována v letech 1699–1711. Autorství není doposud spolehlivě určeno, ale vzhledem k jejím výjimečným architektonickým kvalitám a specifickým formám dynamického baroka mohl být autorem buď Kryštof Dientzenhofer, nebo Jan Blažej Santini-Aichl.
The chapel was built in 1699–1711. The authorship of the building has not yet been reliably determined, but due to its exceptional architectural qualities and specific forms of dynamic Baroque, its creator could have been either Kryštof Dientzenhofer or Jan Blažej Santini-Aichl.

Oltářní obraz Klanění tří králů od Petra Brandla
Altarpiece "Adoration of the Magi" by Petr Brandl

Klanění tří králů pro hlavní oltář zámecké kaple ve Smiřicích objednala Marie Terezie Violanta ze Šternberka u Petra Brandla. Obraz Klanění je považován za nejkrásnější Brandlovo dílo.

"Adoration of the Magi" was ordered for the main altar of the chateau chapel in Smiřice, by Maria Theresia Violanta of Sternberg, from Petr Brandl. That painting is considered the most beautiful work of Brandl.

Klášter v Broumově
Broumov Monastery

Klášter byl založen benediktiny před rokem 1322 společně s proboštstvím na broumovském hradě. Svou jedinečnou barokní tvář a architektonickou hodnotu získává klášter za opatů Tomáše Sartoria a Otmara Zinka od druhé poloviny 17. stol. do pol. 18. stol. Největší podíl na přestavbě měl architekt Kilián Ignác Dientzenhofer a jeho otec Kryštof Dientzenhofer.
The monastery was established together with the provostry at the Broumov castle by the Benedictines prior to 1322. It received its unique baroque face and architectonic value when Tomáš Sartorius and Otmar Zink were abbots between the 1650s and 1750s. The greatest contribution to the renewal of the monastery was made by the architect Kilián Ignác Dientzenhofer and his father Kryštof Dientzenhofer.

Hřbitovní kostel Panny Marie v Broumově
Cemetery church of Virgin Mary in Broumov

Kostel je nejstarší dochovanou památkou lidové dřevěné sakrální architektury. Hřbitov a kostel byl pravděpodobně založen ještě ve 2. pol. 13. nebo na zač. 14. stol. Současná stavba byla na místě staršího objektu vystavěna kolem roku 1450. Kostel je výjimečný i technikou stavby, hrázděnou konstrukcí z dubových trámů, pobitou prkny na vnější straně nad ochozem a na všech stěnách interiéru.
The church is the oldest surviving monument of folk wooden sacral architecture. The cemetery and the church were probably established in the late 13th or early 14th centuries. The current church building was built at the site of an older building around 1450. The church

In 1935–38, the former Czechoslovakia built along its borders a system of light fortification buildings, heavy fortifications and artillery fortresses. The fortress Dobrošov built in 1937–1938 was a part of that long chain of fortification.

Zámek Opočno
Opočno Chateau

Zámecký areál v podhůří Orlických hor byl budován v 16. stol. Renesanční panské sídlo s fasádami zdobenými sgrafity a s typickými arkádovými ochozy v sobě ukrývá obrazárnu a zbrojnici. Součástí areálu zámku je i anglický park zřízený v 19. stol.
The chateau complex found in the foothills of Orlické Mountains was built in 16th century. The Renaissance chateau with facades decorated with sgraffito and typical arcaded walkways hides in its interior also a painting gallery and an armory. An integral part of the chateau complex is an English park established in 19th century.

Babiččino údolí v Ratibořicích
Grandmother´s valley in Ratibořice

Tzv. Babiččino údolí se nachází v blízkosti České Skalice. Název údolí, kterým protéká řeka Úpa, je spojen s životem a dílem české spisovatelky Boženy Němcové.
The so-called Grandmother´s Valley is located near Česká Skalice. The name of the valley, through which flows the Úpa, is associated with the life and work of the Czech writer Božena Němcová.

Třebechovický betlém
The Třebechovice Nativity scene

Unikátní mechanický betlém patří k nejcennějším památkám České republiky. Dřevěný betlém, jehož výroba započala v roce 1885 a pokračovala následujících více než 40 let, je dílem Josefa Probošta, Josefa Kapuciána a Josefa Frimla.
The unique mechanical Christmas nativity scene belongs among the most valuable monuments in the Czech Republic. The wooden nativity scene was created over more than forty years from 1885 by Josef Probošt, Josef Kapucián and Josef Friml.

Zámek Hrádek u Nechanic
Hrádek u Nechanic chateau

Bývalé reprezentační letní a lovecké sídlo hraběcího rodu Harrachů bylo postaveno v letech 1841–1854 v romantickém stylu windsorské gotiky. Projektantem zámku byl anglický architekt Edward Buckton Lamb.

is exceptional also for the technique of its building, its half-timbered structures built of oak beams, covered by planks on the outside of the gallery and all the interior walls.

Hospital Kuks
Kuks hospital

Ačkoliv je budova hospitálu pouze malou dochovanou částí připomínající původní jedinečnou památku evropského urbanismu, architektury a sochařského umění, je přesto považována za jedinečnou perlu českého barokního umění. Původní areál Kuksu byl založen Františkem Antonínem Šporkem koncem 17. stol. nedaleko Dvora Králové nad Labem. Hospitál Milosrdných bratří obklopený vynikajícími díly – Braunovými sochami Ctností a Neřestí byl nedávno opraven.
Although the hospital is only a remnant of a unique monument of central European town-planning, architecture and statuary art, the Kuks Hospital is considered a jewel of Czech Baroque art. The former complex was founded by František Antonín Špork in the late 17th century near Dvůr Králové nad Labem. The Hospital of Merciful Brethren is surrounded by masterpieces of art – Braun´s sculptures of Virtues and Vices has recently been completely renovated.

Betlém v Novém lese u Kuksu
Nativity scene in Nový les near Kuks

Přírodní park s galerií barokních soch zobrazuje biblické výjevy. Sochy a reliéfy jsou vytesány přímo do pískovcových skal skrytých v lese. Toto dílo Matyáše Bernarda Brauna je možné považovat za vrchol evropského barokního sochařství ve volné krajině. Soubor vznikl na přání hraběte Šporka na přelomu 20. a 30. let 18. století.
A natural park with a gallery of Baroque sculptures depicting Biblical scenes. The sculptures and reliefs are carved right into a sandstone rock and hidden in the forest. Those creations of Matyáš Bernard Braun represent the pinnacle of European Baroque sculpting directly in nature. Braun created the group at the wish of Count Špork at the close of the 1720s and early 1730s.

Muzeum v Hradci Králové
Museum in Hradec Králové

Budova muzea byla realizována podle plánů architekta Jana Kotěry v letech 1908–1912. Na výzdobě se podíleli i další čeští umělci – sochař Vojtěch Sucharda, malíři Jan Preisler a František Kysela. Díky své jedinečné architektuře a výzdobě je budova muzea považována za jednu z nejvýznamnějších památek tehdy nastupujícího architektonického stylu české moderny.
The museum building was built according to the design of Jan Kotěra in 1909–1912. Significant Czech artists such as the sculptor Vojtěch Sucharda, painters František Kysela and Jan Preisler participated in its decoration. Due to its unique architecture and decorations the museum is considered one of the most important monuments of the then upcoming Czech modern style.

Pevnost Dobrošov
The fortress Dobrošov

V letech 1935–1938 vybudovalo tehdejší Československo ve svém pohraničí soustavu objektů lehkého opevnění, těžkého opevnění a dělostřeleckých tvrzí. Pevnost Dobrošov budovaná v letech 1937–1938 byla částí tohoto dlouhého řetězu opevnění.

Nádvoří benediktinského kláštera, Broumov. / The courtyard of Benedictine Monastery, Broumov.
Pohled ze hřbitova na kostel P. Marie, Broumov. / Church of Virgin Mary, a view from the cemetery, Broumov.
Hlavní průčelí, hospital Kuks. / The front facade of Kuks hospital.

A former representative summer seat and hunter's lodge of the family of Harrach was built in 1841–1854 in the romantic style of Windsor Gothic. The chateau was designed by an English architect, Edward Buckton Lamb.

Zámek Náchod
Náchod chateau

Náchodský zámek vznikl renesanční přestavbou původního gotického hradu z poloviny 13. stol. Nejvýznamnější etapa historie zámku je spojena s rodem Piccolomini.
Náchod chateau is the original early Gothic castle form the mid-13th century modified into a Renaissance chateau. The most important period in the architectural history of the chateau is connected with the Piccolomini family.

Hrad Kost
Kost castle

Jeden z nejlépe zachovaných gotických hradů v ČR v samém srdci Českého ráje. Hrad byl postaven v první polovině 14. stol. Benešem z Vartenberka a později byl dále rozšiřován a přestavován do dnešní podoby.
One of the best-preserved Gothic castles in the Czech Republic can be found in the very heart of Český raj. The castle was built in the first half of the 14th century by Beneš of Vartenberg, and later it was further expanded and rebuilt to its present appearance.

Zámek Humprecht
Humprecht chateau

Lovecký zámeček byl vystavěn hrabětem Humprechtem Černínem v roce 1668. Originální stavba vybudovaná podle návrhu architekta Carla Luraga na oválném půdoryse je zakončena střechou s tureckým půlměsícem.
A hunting lodge was built by the count Jan Humprecht Černín of Chudenice in 1668. This truly unique building was designed by the architect Carlo Lurago on an oval ground plan and is topped by a roof with the Turkish crescent on it.

Zámek Nové Město nad Metují
Nové Město nad Metují chateau

Zámek je součástí Městské památkové rezervace v Novém Městě nad Metují. Původní hrad byl založen v roce 1501. Šlechtické sídlo bylo přestavěno renesančně a poté barokně, ale nejdůležitější etapa jeho historie je spojena s architektem Dušanem Jurkovičem, který v letech 1905–1915 přestavěl zámek v originálním slohu spojujícím zásady nové anglické a vídeňské architektury s tradičními formami a dekoračními motivy lidového stavitelství.
The chateau is an integral part of the town's historical preservation area in Nové Město nad Metují. Former castle were established in 1501. The noble seat was rebuilt in the Renaissance style and then in the Baroque style but the most important period of its history is connected with architect Dušan Jurkovič who in the years 1909–1915 redid both the chateau and the garden in an original style combining the principles of new English and Viennese architecture with traditional forms and decorative motifs of folk structures.

Vodní elektrárna – přehrada Les Království
Hydroelectric power plant – The reservoir Les Království

Přehrada byla vybudována v letech 1910–1920 a své jméno získala po okolním rozsáhlém lese, zbytku starého hraničního hvozdu. Ve své době to byla s rozlohou 62 ha největší údolní nádrž u nás a právem patří mezi naše významné technické památky.
The dam was built in 1910–1920 and it is named after the sprawling local woods, the remains of the deep old borderland forest. In its time, its 62 hectares made it the country's largest valley reservoir and rightfully it is one of our greatest technical monuments.

Kostel sv. Jana křtitele se zvonicí a márnicí ve Slavoňově
Church of St. John the Baptist with belfry and mortuary in Slavoňov

Roubený jednolodní kostel nechal v roce 1553 postavit sedlák Jan Kotlačka se synem. Stavba je vzácnou ukázkou lidové dřevěné architektury. Kostelík, v jehož interiéru je zachována pestrá vnitřní výmalba, je obklopen venkovským hřbitovem. Součástí areálu je také roubená márnice.
The wooden church was built in 1553 by a farmer Jan Kotlačka and his son. The building is a unique example of folk wooden architecture. The small church with rich interior painting is surrounded by a rural cemetery. The complex is supplemented with a timbered mortuary.

Kostel sv. Petra a Pavla se zvonicí a farou v Liberku
Church of St. Peter and Paul with belfry and rectory in Liberk

Dřevěný jednolodní kostel postavil v letech 1691–1696 hrabě Norbert Libštejnský z Kolowrat. Cenná památka lidové architektury má sedlovou střechu, barokní interiér s kazetovými stropy a na dřevě malované obrazy. Technicky a umělecky vzácnou památku doplňuje dřevěná stupňovitá zvonice a roubená fara.
The wooden nave church was built between 1691 and 1696 by count Norbert Libštejnský of Kolowrat. This valuable monument of folk architecture has a gabled roof, a baroque interior with coffered ceilings and paintings on wood. This technically and artistically valuable monument complements a wooden stepped belfry and timbered rectory.

Dům č. p. 92 „Dřevěnka“
The house no 92 “Wooden House”

Nejstarší úpická dřevěná stavební památka je prvně doložena v záznamech z roku 1559. Stavba, jejíž stávající podoba pochází z roku 1620, je považována za klenot české lidové architektury.
The oldest wooden architecture monument in Úpice is first mentioned in written records of the year 1559. The building, whose current form dates from 1620, is considered the jewel of Czech folk architecture.

- Pohled z parku na Zámek Opočno. / Opočno Chateau — a view from the park.
- Zámek Hrádek u Nechanic. / Hrádek u Nechanic Chateau.
- Zámek Nové Město nad Metují — pohled z náměstí. / Nové Město nad Metují Chateau — a view from the town square.
- Zámek Humprecht, Sobotka. / Humprecht Chateau, Sobotka.

Martin Netolický
Hejtman Pardubického kraje
Governor of the Pardubice Region

Pardubický kraj
Pardubice Region
Komenského nám. 125, 532 11 Pardubice
Česká republika / Czech Republic

tel.: +420 466 026 113
e-mail: martin.netolicky@pardubickykraj.cz
www.pardubickykraj.cz

Pardubický kraj patří svou rozlohou spíše k těm menším v České republice, ale na památky je mimořádně bohatý. Jsem rád, že některé z nich můžeme představit také na letošním festivalu Architecture Week Praha. Na seznamu světového kulturního dědictví máme státní zámek v Litomyšli, na který jsme hrdí, a kde každoročně podporujeme i mezinárodní operní festival Smetanova Litomyšl. Pevně věřím, že se v nejbližších letech dostane na jeho rekonstrukci, jejíž potřebnost je zvláště po generální opravě sousedního Zámeckého návrší v Litomyšli vidět na první pohled. Druhou položkou na seznamu UNESCO se řadíme mezi kraje se vzácnými a dosud živými lidovými zvyky. Jsou to vesnické masopustní obchůzky a masky na Hlinecku. Rádi bychom, aby v budoucnu přibyla na seznam z našeho kraje i třetí výjimečná záležitost, chov starokladrubských koní a Národní hřebčín v Kladrubech nad Labem. Po náročné opravě hřebčína z doby Rudolfa II. je to památka, která společně se svým okolím má podle nás podobný turistický potenciál, jako Lednicko-valtický areál. Pardubický kraj také jednu národní kulturní památku vlastní, a to ne zrovna malou. Je to Zámek Pardubice, kde sídlí dvě krajské instituce – Východočeské muzeum a Východočeská galerie. Renesanční sídlo Pernštejnů obehnané obranným valem je unikátním komplexem, který prošel rozsáhlou rekonstrukcí. Zbývá nám ještě dokončit úpravy části hospodářských budov a valů. Spolu s obnovenými Tyršovými sady, uprostřed kterých leží, patří k perlám krajského města. Jednáme nyní také s Národním památkovým ústavem o převedení nevyužívaných budov takzvaného Přírádku do vlastnictví kraje. Tvoří totiž jakousi vstupní bránu do areálu zámku a kraj by je mohl s pomocí evropských fondů opravit a využívat pro kulturní účely.

Velkou radost nám letos udělalo získání ceny Gloria musaealis. Počínem roku byla vyhlášena revitalizace a rekonstrukce historické budovy Regionálního muzea v Litomyšli, kterou navrhl architekt Josef Pleskot.

V rámci státní správy se náš kraj samozřejmě podílí také na ochraně památek a pomáhá s jejich obnovou formou grantů, příspěvků a dotací. Je to nutné, protože vlastníci památek jsou dost často ve velmi složité situaci, kdy nemají prostředky na jejich záchranu a další udržování. Tady je důležitá spolupráce při sdružování financí od státu, obcí, krajů i neziskových občanských sdružení. Doufám, že právě v této oblasti se nyní významněji než dosud projeví podpora z fondů Evropské unie.

Na festivalu Architecture Week Praha vás letos také chceme upozornit na venkovské technické památky. Jsou to většinou prosté objekty, bez kterých by ovšem byl život našich předků mnohem obtížnější a chudší. Poznejte i jejich kouzlo a obyčejnou krásu prověřenou časem a přijeďte se podívat do Pardubického kraje.

Even though the Pardubice Region belongs to the smaller Czech Republic regions, it is exceptionally rich in monuments. I am happy to introduce some of these also at this year's Architecture Week Prague. The state-owned chateau in Litomyšl, listed as a UNESCO World Heritage Site, is something we are particularly proud of. Every year, we support the Smetana's Litomyšl International Opera Festival taking place there. I sincerely hope that in the coming years, it will come to its reconstruction. Especially after the nearby Litomyšl Castle Hill has been revitalized, the need to reconstruct the Chateau is quite pressing. Thanks to yet another item included on the World Heritage List – the Shrovetide door-to-door processions and masks in the villages of the Hlinsko area – we belong to regions with rare and still living folk traditions. We would like another highlight of our Region to be added to the list in the future: the Kladruber breed and the Kladruby nad Labem national stud. After the major reconstruction of the Rudolf II stud, we think that this site has a similar tourist potential as the Lednice–Valtice Cultural Landscape.

The Pardubice Region also boasts one national cultural monument, and not exactly a small one. It's the Pardubice chateau – the home of two regional institutions: East Bohemian Museum and East Bohemian Gallery. The Renaissance Pernštejn residence with its fortifications is a unique complex, which has undergone a major reconstruction, while the reconstruction of some farm buildings and fortifications is yet to be completed. Together with the surrounding revitalized Tyršovy Sady park, it is one of the jewels of the regional city. We are also negotiating with the National Heritage Institute about transferring the title to unused buildings at Přírádek in Pardubice to the Pardubice Region. These form an entry gate to the chateau complex and using money from European Funds, the Region could revitalize them and use them for cultural purposes.

We are very happy about being awarded the Gloria Musaealis Award this year. The newly reconstructed and revitalized historical building of the Regional Museum in Litomyšl, designed by the architect Josef Pleskot, won the Best Museum Initiative award.

As part of its state administration duties, the Region naturally takes part in protection of monuments and helps renovate them through grants, contributions and subsidies. It is necessary, since the monument owners are often in a very complicated situation and don't have the means to save and maintain them. This is where cooperation in collecting money between the government, municipalities, regions and non-profit organizations is essential. I hope that the European Funds support in this field will be more substantial than before.

At this year's Architecture Week Prague festival, we would also like to point out rural technical monuments. These are usually simple structures; however, without them the life of our ancestors would be much more difficult and poorer. Come and enjoy their charm and time-proven ordinary beauty in the Pardubice Region.

Historické skvosty, chov koní i venkovské památky

Pardubický kraj se rozkládá obrazně řečeno mezi Lvem a Orlicí a Češi si v něm podávají ruku s Moravou. Vedle nádherné přírody se může chlubit zajímavou historií, úchvatnými zámeckými, církevními i technickými památkami, ale také milými a pohostinnými lidmi. Jeho rodinným stříbrem jsou koně, a to nejen díky jednomu z nejslavnějších dostihových závodů na světě — Velké pardubické steeplechase, ale také historickému chovu koní v Kladrubech nad Labem a ve Slatiňanech.

Podrobnější informace včetně tipů na zajímavé výlety, akce či ubytování najdete na webu www.vychodni-cechy.info.

Kulturní památky

Přes svou relativně malou rozlohu se Pardubický kraj pyšní velkým množstvím architektonicky zajímavých památek. Na seznam památek UNESCO je v našem kraji zařazen Litomyšlský zámek, tedy skvost renesanční architektury vymykající se především sgrafitovou výzdobou fasád a štítů či nádhernými arkádami. V jeho těsném sousedství se podařilo obnovit Zámecké návrší, včetně Regionálního muzea. Tady se musel architekt Josef Pleskot vyrovnat s nečekaným archeologickým nálezem a zásadně změnit projekt rekonstrukce. Výsledkem jsou odhalené unikátní pozůstatky litomyšlského horního města, které je k vidění pod přístupovou cestou k muzeu.

Dále je v kraji 14 národních kulturních památek. Na Chrudimsku bychom chtěli milovníky architektury upozornit například na nádherný Kostel sv. Bartoloměje v Kočí. Původně gotický jednolodní kostel byl patrně během třicetileté války z části zničen. Na kostelu je pozoruhodná jeho vnější součást — dřevěný krytý most, který překonává bažinatý terén před kostelem. Nápis na bráně mostu prozrazuje datum jeho zhotovení tesařem Janem Teplým roku 1721. Ve věži se nacházejí zvony Bartoloměj (1496) a Vavřinec (1562).

Velmi krásné jsou také kompaktní městské památkové rezervace v Pardubicích, Litomyšli a Moravské Třebové. Rezervací lidové architektury je nedávno revitalizovaný Betlém v Hlinsku, tvořící spolu s lidovou architekturou na Veselém Kopci Soubor lidových staveb Vysočina.

Starokladrubský kůň a Národní hřebčín v Kladrubech nad Labem

Je jediným živým tvorem na světě s památkářskou ochranou. Už 20 let je kulturní památkou a spolu s Kladrubským hřebčínem byl v roce 2002 prohlášen za národní kulturní památku. Pardubický kraj usiluje o jejich zapsání na seznam UNESCO.

Chov starokladrubáků založil císař Rudolf II. roku 1579 v Kladrubech nad Labem, kde je nyní nejstarší hřebčín Evropy. Základem chovu byly domácí klisny zkřížené s dovezenými starošpanělskými a staroitalskými (neapolskými) hřebci. Je to jediné plemeno koní vyšlechtěné speciálně pro ceremoniální účely panovníků. Do dnešních dnů si stále udržel barokní ráz a je velmi oblíbený jako výstavní nebo rodinný kůň.

Starokladrubský kůň je vysoký, silný s impozantním vzhledem. Původně byl chován ve všech barevných rázech. Od konce 18. století se poptávka ustálila na vraníky a bělouše. Vynikají elegantním vzhledem, který je podepřen fyziologickými vlastnostmi. Národní hřebčín v Kladrubech nad Labem prochází rozsáhlou rekonstrukcí v hodnotě téměř 300 milionů korun. Opravy budou dokončeny v podzimních měsících.

Venkovské technické památky

Pod termínem technická památka si nejspíš představíme starý tovární komplex, železniční výpravní budovu nebo třeba městskou plynárnu. Oproti těmto industriálním památkám mají technické objekty z venkovského prostředí ve většině případů vazbu na zemědělství, jsou menší a z architektonického pohledu většina z nich patří do sféry tzv. lidového stavitelství.

Pro technické objekty byla charakteristická víceúčelovost. Například kovárna sloužila jak k výrobě a opravě nářadí, tak i ke kování koní a hovězího dobytka, ale i k výrobě

Kostel sv. Bartoloměje v Kočí s dřevěným krytým mostem a zvonicí. / St. Bartholomew's Church in Kočí with a wooden covered bridge and bell tower.

Starokladrubský kůň a Národní hřebčín v Kladrubech nad Labem jsou národní kulturní památkou. / Kladruber horses and Kladruby nad Labem national stud have been declared national cultural monuments.

kovových stavebních prvků. Obdobně ve mlýně se prvotně zpracovávaly obiloviny, ale vodní motor mohl být používán i k jiným činnostem, zejména k výrobě elektrické energie. S podivem můžeme konstatovat, že zdánlivě primitivní technologické postupy umožňovaly získávání produktů vysoké kvality, což platí zejména o mlynářství, ale i bělení plátna, kovářství, výrobě potaše, škrobu nebo vápna.

Přestože ze společenského hlediska patří vesnické technické objekty dosud k opomíjeným památkám, nachází se mezi nimi řada těch, které jsou prohlášeny za kulturní památku. Jejich krásu objevoval fotograf Tomáš Kubelka.

Suchá Lhota (Svitavsko), rozcestník

Němé svědectví o vývoji dopravního značení z doby budování státní silniční sítě podává kamenný rozcestník z doby před polovinou 19. století stojící u křižovatky cest do Morašic, Vysoké, Příluky a Suché Lhoty.

Třemošnice (Chrudimsko), vápenka zv. Berlova, kulturní památka

Slavná éra této vápenky s dvěma pecemi má počátky v 70. letech 19. století a svému účelu sloužila do roku 1960. Před hrozícím zánikem ji zachránila rekonstrukce z let 2008 až 2010 pro muzejní potřeby.

Lanškroun (Orlickoústecko), zájezdní hostinec čp. 77, kulturní památka

Nejmohutnější dochované roubené stavbě Orlických hor a Podorlicka známé jako Krčma dodávají na masivnosti sloupy podstávky a tzv. křížová světnička.

Chrast – Chrašice (Chrudimsko), vodárenská věž, kulturní památka

Zdejší biskupský zámek napájela od roku 1662 samospádem voda z chrašické vodárenské věže. Později napájela také kašnu na náměstí.

Záliš (Orlickoústecko), mlýn čp. 35, kulturní památka

Mlýn zvaný Betlém z přelomu 18. a 19. století skrývající torzo starého českého složení, postupně od 20. let 20. století modernizovaného na velmi jednoduché tzv. umělecké složení vyráběné průmyslově.

Dašice (Pardubicko), mlýn čp. 35, kulturní památka

Areál mlýna, v jehož podobě se odráží renesance, klasicismus i pseudogotika a dominuje mu nepřehlédnutelná industriální architektura mlýnice z roku 1911.

Chroustovice (Chrudimsko), rozcestník, kulturní památka

Hrdou podobu kamenného dopravního značení reprezentuje rozcestník z poslední čtvrtiny 19. století prozrazující informace v kilometrech o vzdálenostech do Hrochova Týnce, Luže a Uherska.

Historical jewels, horse breed and rural monuments

Figuratively speaking, the Pardubice Region is situated between the Lion and the Eagle: here, the Bohemians shake hands with Moravians. Besides its beautiful nature, it can boast interesting history, breathtaking chateau, church and technical monuments, but also nice and hospitable people. Its family silver is horses – not only because of one of the most famous horse race in the world, the Velká Pardubická Steeplechase, but also thanks to the historical horse breed in Kladruby nad Labem and Slatiňany.

For more information, including tips for interesting trips, events and accommodation, visit www.vychodni-cechy.info.

Cultural monuments

Even though it is relatively small, the Pardubice Region is rich in many monuments with interesting architecture. The Litomyšl chateau, listed as a UNESCO World Heritage Site, is a Renaissance jewel with unique sgraffito facade and gables and gorgeous arcades. Next to it, the Castle Hill has been successfully revitalized, including the Regional Museum. Here, the architect Josef Pleskot had to cope with unexpected archaeological finds and make major changes in the reconstruction project. The result is unique remains of the Litomyšl Upper Town exposed below the access road to the museum.

Moreover, there are 14 national cultural monuments. In the Chrudim area, the admirers of architecture will certainly appreciate for instance the beautiful St. Bartholomew's Church in Kočí. The originally Gothic, single-aisled church was allegedly partly damaged during the Thirty Years War. Noteworthy is the exterior of the church – a wooden covered bridge over the marshy terrain in front of the church. According to an inscription on the gate of the bridge, the bridge was created by the carpenter Jan Teplý in 1721. The tower holds the bells Bartholomew (1496) and Lawrence (1562).

Very beautiful are also the compact urban monuments preservation areas in Pardubice, Litomyšl and Moravská Třebová. Vernacular architecture has been preserved in the recently revitalized Hlinsko Betlém Museum, which is together with the Veselý Kopec Museum part of the Open-Air Museum Vysočina.

Kladruber horses and Kladruby nad Labem national stud

The only animal in the world protected as cultural heritage, it has been a cultural monument for 20 years and together with the Kladruby stud, it was declared a national cultural monument in 2002. The Pardubice Region is making efforts to add it to the UNESCO list.

The Kladruby stud was founded in 1579 by the Emperor Rudolf II in Kladruby nad Labem. Nowadays, it's the oldest stud in Europe. The breed was based on local mares crossed with imported Spanish and Italian (Neapolitan) stallions.

It is the only horse breed bred for ceremonial purposes of the rulers. Up to now, they have maintained their Baroque features and are very popular as show or family horses.

The Kladruber is tall, strong and impressive in appearance. It originally came in a whole variety of colours. Since the end of the 18th century, only black and white stallions have been in demand. They are remarkable for their elegance enhanced by physiological features.

The Kladruby nad Labem national stud is undergoing a major CZK 300 million reconstruction. The repairs will be completed in autumn.

Rural technical monuments of the Pardubice Region

The term technical monument usually implies an old factory complex, railway dispatching building or let's say city gas works. However, as opposed to these urban sites, the rural technical structures are usually related to agriculture, they are smaller and most of them are products of vernacular architecture.

The technical structures served several purposes. For instance at a blacksmith's workshop, not only tools were produced and repaired; also horses and beef cattle were shoed and metal building components were manufactured. The primary function of a mill was grain processing; however, the water motor could also serve other purposes, such as electricity production. We might wonder how the seemingly primitive technologies

Nečekané archeologické nálezy pozměnily projekt architekta Josefa Pleskota. / Unexpected archaeological finds made the architect Josef Pleskot change his project.

Atmosféra skanzenu Veselý Kopec. / Atmosphere at the Veselý Kopec Open-Air Museum.

Mlýn zvaný Betlém z přelomu 18. a 19. století v Záliši. / Mill known as Betlém from the turn of the 18th to 19th centuries in Záliš.

Revitalizace Regionálního muzea v Litomyšli. / Revitalization of the Regional Museum in Litomyšl.

produced high quality products: this is mainly the case for milling, but also linen bleaching, smithery, or the production of potassium, starch and lime.

Even though rural technical structures have often been left unnoticed by society, many of them have been declared cultural monuments. The photographer Tomáš Kubelka was discovering their beauty.

Suchá Lhota (Svitavy area), guidepost

A silent witness to the development of traffic signs during the construction of the state road network, the stone guidepost was erected in the first half of the 19th century at the crossroads at Morašice, Vysoké, Příluka and Suchá Lhota.

Třemošnice (Chrudim area), Berl's Lime Factory, cultural monument

The famous era of the lime works with two ovens started in the 1870s, the factory terminating the lime production in 1960. The 2008—2010 reconstruction for museum purposes saved it from destruction.

Lanškroun (Ústí nad Orlicí area), coaching inn, house number 77, cultural monument

The most monumental log cabin in the Orlické Mountains and Podorlicko area known as Krčma (tavern) is so massive mainly thanks to supporting pillars and an oversailing room.

Chrast — Chrašice (Chrudim area), water tower, cultural monument

The gravitational water feed from the Chrašice water tower supplied the bishop castle since 1662. Later it also supplied the fountain on the square.

Záší (Ústí nad Orlicí area), mill, house number 35, cultural monument

The mill known as Betlém from the turn of the 18th to 19th centuries contains a torso of an old Czech milling machine, which since the 1920 was gradually being upgraded to the very simple, factory-made "artistic" milling machine.

Dašice (Pardubice area), mill, house number 35, cultural monument

Shaped by Renaissance, Classicism and Pseudo Gothic styles, the mill complex is dominated by the remarkable industrial mill room from 1911.

Choustovice (Chrudim area), guidepost, cultural monument

A proud stone traffic sign, the guidepost from the last quarter of the 19th century informs about the distance in kilometres to Hrochův Týnec, Luže and Uhersko.

Berlova vápenka v Třemošnici z 19. století. / Berl's Lime Factory in Třemošnice from the 19th century.
Suchá Lhota, rozcestník z 1. poloviny 19. století. / Suchá Lhota, guidepost from the first half of the 19th century.

Jiří Běhounek
Hejtman Kraje Vysočina
Governor of the Vysočina Region

Krajský úřad Kraje Vysočina
Vysočina Regional Authority
Žižkova 57, 587 33 Jihlava
Česká republika / Czech Republic

tel.: +420 564 602 111
e-mail: posta@kr-vysocina.cz
www.kr-vysocina.cz

Památky jsou naší pýchou, památky jsou odrazem historie země. A také obrazem vztahu současníků k ní. Krásnou krajinu Vysočiny po staletí dotvářeli naši předci. Ti tady vybudovali mnoho staveb, jež se proměnily v historické památky. Na každém kroku zde naleznete stopy gotických hradů postavených k ochraně kupeckých stezek, renesanční zámky poskytující svým obyvatelům přepychové pohodlí nebo barokní církevní stavby, které návštěvníky ohromují svou výzdobou a monumentálním pojetím. A také zde můžete spatřit spoustu památek lidového stavitelství. Historie zanechala na Vysočině množství památek, z nichž tři — historické centrum Telče, poutní kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené Hoře u Žďáru nad Sázavou a židovské město a bazilika sv. Prokopa v Třebíči — jsou zařazeny mezi světové kulturní dědictví UNESCO. Stopy dějin doplňují dílo člověka v krajině a dotvářejí její krásu.

Stav památek a péče o ně jsou projevem toho, jak si vážíme díla našich předků. Jejím smyslem je koncepční a účinná podpora i této oblasti našeho života. Ovšem úspěšnou ochranu památkového fondu je možné realizovat jedině na základě širokého zájmu a spolupráce celé společnosti. Právě zapojení obcí, mikroregionů, občanských sdružení, spolků a jednotlivců do aktivit směřujících k záchraně a uchování kulturního dědictví je tou nejúčinnější formou vzdělávání veřejnosti. Nikoliv příkazy formou paragrafů, ale opravdový vztah k odkazu minulosti může vést k tomu, abychom mohli být ještě po staletí pyšní na to, co dokázali naši předci.

Byl bych rád, kdybychom bohatství zdrojů zachovalé přírody a do ní vkomponovaných děl lidských mozků a rukou dokázali nejen udržovat, ale také lépe propagovat a využívat pro obohacení života našich občanů. V jejich využití je bohatství, jež je nemalým potenciálem pro rozvoj kraje. Památky ožívají v podobě komentovaných prohlídek, přednášek, koncertů, městských slavností, soutěží a dalších kulturních programů.

Kraj Vysočina pravidelně podporuje konkrétními finančními injekcemi své památky, protože si je vědom, že jsou nejen odrazem naší historie, ale jejich stav a využití je současně obrazem naší současnosti.

Monuments are our pride, a reflection of the country's history. At the same time, they portray the relationship of contemporaries to it. Our ancestors looked after the beautiful landscape of Vysočina region for centuries. They built a number of buildings here, which changed into historical monuments. You can find traces of Gothic castles built to protect trade routes, Renaissance palaces providing its residents lavish comfort and Baroque church buildings that impress the visitors with a rich decor and monumental concept at every step. You can also visit many monuments of folk architecture here. History has left number of sights in Vysočina region, three of which are classified as UNESCO World Heritage — the historical centre of Telč, Pilgrimage Church of St. John of Nepomuk at Zelená Hora near Žďár nad Sázavou and the Jewish Town and Basilica of St. Prokop in Třebíč. Traces of history complement the work of a man in the countryside, completing its beauty.

Condition of monuments and our care for them express how we appreciate the work of our ancestors. The purpose of heritage protection is a conceptual and effective support of this area of our lives. However, successful protection of the monument fund can be realized only because of wide interest and cooperation of the entire society. The involvement of municipalities, micro regions, civic associations and individuals in activities aimed at saving and preserving of cultural heritage is the most effective form of public education. Cordial relationship to our heritage, unlike commands in form of paragraphs, may lead us to be proud of what our ancestors built.

I would be happy if we were able to better promote and maintain a wealth of resources of preserved nature with embedded human works, and use it to enrich the lives of our citizens. Richness, creating a considerable potential for the development of the region, is in their use. Monuments come alive thanks to guided tours, lectures, concerts, town festivals, competitions and other parts of the cultural program.

Vysočina Region supports its sights with specific financial injections regularly, because we are aware of their reflection in our history, as well as the importance of their condition at present.

Reprezentativní církevní stavby kromě duchovního rozměru nabízejí i působivý estetický a kulturní zážitek. Pomyslný svět sakrálních staveb Vysočiny otevírá dekorativní „Porta paradisi" baziliky sv. Prokopa v Třebíči, která byla součástí benediktinského kláštera. Architektonický vzhled baziliky je skvělým dokladem zpracování nových podnětů ze západní a střední Francie, z Burgundska a z jihozápadního Německa.

Bazilika spolu se židovskou čtvrtí v Třebíči představuje pozoruhodnou symbiózu dvou rozdílných kultur, kde vedle sebe stojí mistrovské dílo křesťanského stavitelství a unikátně dochované kompaktní židovské osídlení. Toto dílo bylo světovou veřejností oceněno zápisem na prestižní seznam světového kulturního dědictví UNESCO. I další sakrální stavba na Vysočině se chlubí tímto významným ocenením. Kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře u Žďáru nad Sázavou vznikl ve spolupráci dvou mimořádných osobností, zaujatých znalců kabalistické symboliky, architekta Jana Blažeje Santiniho Aichla a objednavatele opata žďárského kláštera Václava Vejmluvy.

Vedle světově proslulých sakrálních staveb však Vysočina nabízí návštěvníkům i další poklady. Za návštěvu určitě stojí ojedinělý soubor dochovaných gotických venkovských sakrálních staveb s ikonograficky pozoruhodnou výzdobou v okolí hradu Lipnice nad Sázavou (Dolní Město, Loukov, Řečice) nebo barokní

atraktivní prohlídku rozsáhlého historického podzemí či návštěvu ZOO. V Pelhřimově narazíte na pestrou směs architektonických slohů v dokonalé harmonii, Nové Město na Moravě vlastní díky tvorbě slavných rodáků Jana Štursy a Vincence Makovského originální a ojedinělou sochařskou galerii, která zdobí jeho veřejná prostranství, atmosféru Vánoc můžete po celý rok zažít v Třešti, stačí zajít do muzea a navštívit expozici třešťských dřevěných betlémů. Jemnice zaujme osobitou historickou slavností Barchan a v Polné můžete na mrkvancové pouti ochutnat mrkvové koláče. Ve městech a vesnicích žila vedle křesťanského obyvatelstva i často trpěná židovská menšina, izolovaná ve vyhrazených ulicích nebo čtvrtích. I když výjimečnost židovských památek na Vysočině reprezentuje především

Kraj se rozkládá na podstatné části Českomoravské vrchoviny, vyvýšené zvlněné krajiny na pomezí obou historických zemí České republiky. Přítomnost zemské hranice dokládá i několik dochovaných hraničních kamenů. Na začátku 13. stol. objevené bohaté zdroje stříbra a železné rudy přivedly na Vysočinu hornické podnikatele z okolních, převážně německy mluvících zemí. S tím souvisí i specifické postavení krajské metropole Jihlavy, která byla založena jako královské město, podle v té době ojedinělých zásad územního plánování Přemysla Otakara II.

Pro Vysočinu je ovšem charakteristická roztroušená zástavba, typická zejména pro oblast Žďárských vrchů. Mezi domky vybíhajícími do okolních kopců najdeme malá roubená stavení, ale i velké zemědělské usedlosti bohatých sedláků.

Původní neprostupný prales se díky úsilí mnoha generací podařilo zkultivovat v harmonickou krajinu s množstvím lesů, hájů, polí a luk, pastvin i řadou rybníků. K důležitým kolonistům patřily mnišské řády, jejichž stavební hutě zanechaly hodnotná umělecká díla v Třebíči nebo ve Žďáře nad Sázavou.

skvost kostel Nanebevzetí Panny Marie v Polné s nevšední ornamentální a figurální štukovou výzdobou interiéru či vyhledávané poutní místo Křemešník. Premonstrátské kláštery (Nová Říše, Želiv) nabízí procházku všemi stavebními slohy a v nádherně zdobené klášterní knihovně v Nové Říši lze spatřit čtyři vzácné svazky herbáře z 18. století, jež se staly předlohou výzdoby tzv. novořišské keramiky.

Rázovitá zvlněná krajina Vysočiny byla vhodnou kulisou i pro toleranční modlitebny, které se musely z náboženských důvodů budovat na odlehlých místech. Dodnes svým zasazením do krajiny poutají pozornost (Veselí, Daňkovice, Horní Vilémovice). Jedna z nejstarších tolerančních modliteben na území kraje se nachází v Humpolci, obdiv vzbuzuje interiér kostela zcela vybavený v duchu pravidel evangelické církve augšpurského vyznání.

Kopcovitá krajina regionu po staletí vytvářela předpoklady k výstavbě feudálních sídel, které jsou dodnes ozdobou krajiny. Nad údolími se tyčí množství romantických zřícenin (Orlík u Humpolce, Rokštejn, Zubštejn), ale také honosných dochovaných hradů a zámků (Ledeč nad Sázavou, Lipnice nad Sázavou, Kámen, Náměšť nad Oslavou). K nejhodnotnějším objektům určitě patří zámek Třebíč, bývalý benediktinský klášter z 12. století, dnes sídlo Muzea Vysočiny Třebíč, příspěvkové organizace Kraje Vysočina. V roce 2014 byl po rozsáhlé obnově a modernizaci expozice slavnostně otevřen veřejnosti. Barokní komplex Jaroměřic nad Rokytnou od rakouského architekta Jacoba Prandtauera patří k nejmohutnějším zámeckým architekturám první poloviny 18. století v Evropě. Opomenout nelze zámek v Telči, kam Zachariáš z Hradce v 16. století povolal italské stavebníky, aby mu nepohodlnou gotickou tvrz přestavěli na honosné renesanční sídlo. Služeb Italů

následně využili i někteří měšťané žijící v domech na náměstí, a tak pomalu vznikla Telč, jak ji známe nyní. Malebné historické náměstí s několika přilehlými uličkami a rozsáhlý areál renesančního zámku jsou důmyslně zasazeny v soustavě rybníků, jež měly obranný charakter. Historické jádro Telče představuje unikátně zachovalý a stavebně ukončený gotico-renesanční urbanistický celek. Toto dokonalé urbanistické dílo bylo jako jedno z prvních v ČR zapsáno na seznam světového kulturního dědictví UNESCO.

I další města na Vysočině lákají k návštěvě. Krajské město Jihlava, jehož život pulzuje kolem jednoho z největších evropských náměstí, nabízí

židovské ghetto v Třebíči zapsané na seznamu světového kulturního dědictví UNESCO, lze na území kraje najít i další pozoruhodné architektonické skvosty, z nichž některé nemají v rámci České republiky obdobu. Vzpomeňme např. unikátní tvarový židovský hřbitov u Havlíčkova Brodu, půdorysně zajímavé židovské ghetto v Polné s rabínským domem a synagogou nebo nedávno obnovenou a veřejnosti zpřístupněnou novorománskou synagogu v Nové Cerekvi.

Není bez zajímavosti, že i když území Kraje Vysočina nepatří k vysokohorským regionům, nachází se zde jedna z nejstarších rozhleden v republice. Rozhlednu Babylon nechal

- Poutní kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře. / Pilgrimage Church of St. John of Nepomuk at Zelená Hora.
- Selské muzeum Michalův statek v Pohledi. / Rustic Museum "Michalův statek" in Pohled.
- Židovský hřbitov v Černovicích. / Jewish cemetery in Černovice.
- Gotický kostel sv. Martina v Dolním Městě. / Gothic church of St. Martin in Dolní Město.
- Hrad Roštejn s věží na půdorysu sedmiúhelníku. / Roštejn castle with a tower in heptagon shape.

pro potřeby zeměměřičů v roce 1831 vystavět hrabě Jindřich Vilém Haugwitz.

Vydáme-li se po stopách historie od severu k jihu, nemůžeme opomenout významné osobnosti. Vysočina vitala na svět a přitahovala velké básníky, spisovatele, hudební skladatele či architekty. Jejich význam a odkaz připomínají četné památníky, galerie a muzea, kterých se v kraji nachází bezmála devadesát. Vzpomeňme alespoň světově uznávaného hudebního skladatele a dirigenta Gustava Mahlera, architekta a designera Josefa Hoffmanna, spoluzakladatele Wiener Werkstätte, Karla Havlíčka Borovského, zakladatele české žurnalistiky nebo světoběžníka Jaroslava Haška, autora slavného dobrého vojáka Švejka.

Vysočina je rozhodně místem, kam se dá přijet na návštěvu za poznáním a odpočinkem. Buďte vítaní v našem kraji!

Region covers a substantial part of Bohemian-Moravian Highlands, elevated rolling countryside on the border of two historical lands of the Czech Republic. The presence of provincial boundaries is demonstrated also by several preserved boundary stones. Rich resources of silver and iron ores, discovered at the beginning of the 13th century, brought mining entrepreneurs from neighbouring, predominantly German-speaking countries to Vysočina. This is related to the specific position of the regional capital Jihlava, established as a royal town, by, at that time unique, urban planning principles of Přemysl Otakar II.

However, many disseminated buildings, typical for the region of Žďárské vrchy, are characteristic for Vysočina. Cosy timbered houses as well as large farmhouses of rich peasants can be found among buildings extending into the surrounding hills.

People managed to cultivate the original impenetrable forest thanks to the efforts of many generations to create a harmonious landscape with a number of forests, groves, fields and meadows, pastures and numerous ponds. Religious orders, whose building works have left valuable pieces of art in Třebíč or in Žďár nad Sázavou, were among the important colonists.

Representative religious buildings offer their spiritual dimension as well as an aesthetic and cultural experience. The imaginary world of religious buildings in Vysočina is introduced by a decorative "Porta paradise" of Basilica of St. Prokop in Třebíč, former part of the Benedictine monastery.

The architectural appearance of the basilica is a great evidence of processing of new stimuli from western and central France, Burgundy and the south-west Germany.

The Basilica together with the Jewish Quarter in Třebíč represents a remarkable symbiosis of two different cultures, where side-by-side stands a masterpiece of Christian architecture and uniquely preserved Jewish compact settlement. This masterpiece was appreciated by the world public and entered on prestigious list of UNESCO World Heritage Sites. Pilgrimage Church of St. John of Nepomuk at Zelená Hora near Žďár nad Sázavou is another religious building in the region that boast this prestigious award. It was constructed thanks to cooperation of two outstanding personalities and experts interested in Kabbalistic symbolism, architect Jan Blažej Santini Aichel and maecenas Václav Vejmluva, the Žďár monastery abbot.

Besides the world-famous religious buildings, Vysočina offers its visitors other treasures. Unique collection of preserved Gothic rural ecclesiastical structures with remarkable iconographic decorations near Lipnice nad Sázavou castle (Dolní Město, Loukov, Řečice) is definitely worth a visit as well as Baroque Virgin Mary Assumption Church in Polná with unusual ornamental and figural stucco decor or a popular pilgrimage site Křemešník. Premonstratensian Convents (in Nová Říše and Želiv) offer a walk through all the architectural styles. Tour rare volumes of Herbarium from the 18th century that served as inspiration for decoration of local "Novořišská" ceramics, can be seen in the exquisitely decorated monastic library in Nová Říše.

A vigorous rolling landscape of Vysočina also became an appropriate place for alternative oratories that had to be built in secluded places for religious reasons. Some of them attract attention by their setting in the landscape until today (Veselí, Daňkovice, Horní Vilémovice). One of the oldest chapels of tolerance in the region is located in Humpolec, having an admirable church interior, completely equipped in the spirit of rules of the Evangelical Church of Augsburg Confession.

Hilly region created the conditions to build feudal residences for centuries, which are still adorned of the landscape. There is a number of romantic ruins rising over the valleys (Orlík near Humpolec, Rokštejn, Zubštejn), together with preserved palatial castles and chateaux (Ledeč nad Sázavou, Lipnice nad Sázavou, Kámen, Náměšť nad Oslavou). Třebíč Chateau, a former Benedictine monastery from the 12th century, is certainly one of the most valuable objects. Today it is the seat of the Vysočina Museum in Třebíč, contributory organization of Vysočina Region. It was inaugurated to the public after extensive restoration and modernization of the exhibition in 2014. Baroque complex in Jaroměřice nad Rokytnou designed by Austrian architect Jacob Prandtauer is one of the most massive chateau architecture of the early 18th century in Europe. We must not forget the chateau in Telč, where Zachariáš z Hradce summoned Italian builders in the 16th century to adapt an uncomfortable Gothic fortress into a Renaissance residence. Italian masters subsequently worked on some of the town houses on the square slowly forming a town of Telč, as we know it today. A picturesque historic town square with several adjacent streets and extensive grounds of the Renaissance castle are ingeniously embedded in the system of ponds with a defensive character. The historic town of Telč represents uniquely preserved and structurally terminated Gothic-Renaissance urban complex. This perfect urban masterpiece was one of the first places on the UNESCO World Heritage Site list in the Czech Republic.

Other cities in Vysočina also attract people to visit them. County town Jihlava, pulsating around one of Europe's largest squares, offers an attractive tour around the extensive historical underground or a trip to ZOO. In Pelhřimov you come across a diverse mix of architectural styles in perfect harmony, Nové Město na Moravě owns an original and unique sculpture gallery thanks to the creation of famous natives Jan Štursa and Vincent Makovský, decorating numerous public areas. Třešť offers Christmas atmosphere all year round thanks to the original wooden nativity scenes exposed in local museum. As regards gastronomy, Jemnice attracts visitors on genuine historical feasts "Barchan" and you can taste the famous carrot cakes on "mrkvancová" carrot cake feast in Polná.

Merely tolerated Jewish minority often lived isolated in designated streets or quarters of towns and villages besides Christian population. Jewish ghetto in Třebíč, included in UNESCO World Heritage Site list, represents the uniqueness of Jewish monuments in Vysočina. However, it is possible to find

a number of remarkable architectural treasures that are unique within the Czech Republic. Let us recall for example unique typhoid Jewish cemetery near Havlíčkův Brod, interesting ground plan of the Jewish ghetto in Polná with a rabbinical house and synagogue or the Neo-Romanesque synagogue in Nová Cerekev that has been renewed and accessible to the public recently.

It is interesting that although the territory of the Vysočina Region do not belong to alpine regions, there is one of the oldest lookout towers in the country located here. It is called Babylon and it was constructed by Earl Jindřich Vilém Haugwitz for the needs geodetic surveyors in 1831.

If we follow in the footsteps of history from north to south, we cannot forget significant personalities. Vysočina has always welcomed and attracted great poets, writers, composers and architects. More than ninety monuments, galleries and museums commemorate their importance and work. Think of at least a world-renowned composer and conductor Gustav Mahler, architect, designer and co-founder of Wiener Werkstätte Josef Hoffmann, Karel Havlíček Borovský as founder of Czech journalism or eternal globetrotter Jaroslav Hašek, author of the famous Good Soldier Schweik.

Vysočina is definitely a place where you can come for a visit, offering both entertainment and relaxation. Welcome to our region!

- **Velké loubí v Telči patří k nejdelším v České republice.** / Great arcade in Telč is one of the longest in the Czech Republic.
- **Barokní knihovna premonstrátského kláštera v Nové Říši.** / Baroque library of Premonstratensian monastery in Nová Říše.
- **Rozhledna Babylon z roku 1831 sloužila pro potřeby zeměměřičů.** / Babylon observation tower from 1831, originally for geodetic surveyors.

Michal Hašek
Hejtman Jihomoravského kraje
Governor of the South Moravian Region

Jihomoravský kraj
The South Moravian Region
Žerotínovo nám. 449/3, 601 82 Brno
Česká republika / Czech Republic

tel.: +420 541 651 511
e-mail: hejtman@kr-jihomoravsky.cz
www.kr-jihomoravsky.cz

Jižní Morava oplývá velkým množstvím historicky i kulturně významných objektů, které po staletí vtiskují jejímu krajinně malebný ráz. Naše země nemá turisticky přitažlivé moře a pláže, které v mnoha zemích Evropy představují hlavní cíle turistických cest zahraničních návštěvníků. Bez nadsázky však můžeme říci, že právě naše četné kulturní a historické památky mohou sehrát stejnou roli. Přitahovat zahraniční i tuzemské turisty a inspirovat je k návštěvě jižní Moravy.

Málokde najdete v těsném sousedství hned čtyři světově významná teritoria, natolik cenná, že je pod svou ochranu vzala organizace UNESCO. Na jižní Moravě to jsou dvě památky zapsané do seznamu kulturního a přírodního dědictví: kulturní krajina Lednicko-valtický areál, nejrozsáhlejší komponovaná krajina v Evropě s četnými drobnými stavbami mezi dvěma zámky a vila Tugendhat – funkcionalistická stavba autora Ludwiga Miese van der Rohe z první poloviny 20. století ve městě Brně. Pod patronací UNESCO se nachází rovněž dvě biosférické rezervace: Dolní Morava a Bílé Karpaty. Jedinečná je položka, která nedávno přibyla na seznam nehmotného světového kulturního dědictví UNESCO, a to mužský tanec verbuňk z Moravského Slovácka.

Kraj oplývá i mimořádnými přírodními krásami, jako je území Národního parku Podyjí s četnými meandry a skalnatými svahy porostlými lesy nebo Moravský kras s krasovými jeskyněmi, propastí Macocha a podzemní řekou Punkvou.

Jihomoravská metropole Brno, druhé největší město ČR, nabízí celou řadu historických a architektonických památek. Kromě již zmíněné vily Tugendhat šíří jeho věhlas další památky, které v posledních letech prošly rekonstrukcí — secesní vila Löw Beer v jejím bezprostředním sousedství, funkcionalistická vila Stiassni nedaleko brněnského výstaviště nebo Jurkovičova vila.

Turisticky vyhledávané jsou rovněž brněnské dominanty katedrála sv. Petra a Pavla či hrad Špilberk. Nedaleko Brna se nachází proslulé Slavkovské bojiště (Austerlitz), místo Bitvy tří císařů v roce 1805. Každoročně se koncem roku uskutečňují vzpomínkové akce této mimořádné bitvy s ukázkami.

Náš kraj nabízí svým návštěvníkům mozaiku míst, vůní i chutí. Folklór zde přitom není představením pro turisty, ale skutečnou součástí života. Zvyky a obřady předávané z generace na generaci naplňují folklorní festivaly, jimiž si jižní Morava získala mezinárodní proslulost. Milovníky aktivního odpočinku v kraji uspokojí množství značených cyklotras, pěších tras a naučných stezek často spojených s poznáním vinařství a jeho tradice, ale také s možností degustací vína.

Jižní Morava je region přitažlivý, atraktivní a přímo určený k návštěvě a poznávání. Přírodní památky, hrady a zámky i folklor zhlédnou každoročně statisíce návštěvníků, kteří mají také možnost ochutnat víno a na vlastní kůži zažít moravskou pohostinnost. Stále je přitom možné objevovat něco nového.

South Moravia is teemed with many sites of historic and cultural importance that add to the picturesque nature of its landscape. The Czech Republic does not have an attractive sea or beaches that make for popular destinations like many European countries do. However, without exaggeration, we can say that our numerous cultural and historic sites can play the same role. They can also attract both foreign and domestic tourists and inspire them to visit South Moravia.

Not many regions can boast four sites so important that they have been included in the UNESCO World Heritage List. In South Moravia, there are two sites listed as world cultural and natural world heritage: the Lednice-Valtice cultural landscape, the most extensive composed landscape area in Europe with many minor structures and two chateaux, and the Tugendhat Villa, a functionalist structure designed by Ludwig Mies van der Rohe in the first half of the 20th century found in Brno. UNESCO also protects two biosphere reserves here: Dolní Morava and Bílé Karpaty (the White Carpathians). A very unique item recently added to the intangible cultural heritage list is verbuňk, a traditional male dance from Moravské Slovácko.

The region abounds in exceptional natural beauty, such as the Podyjí National Park with numerous meandering waterways and rocky, forested hills, and the Moravian Karst with karst caves, the Macocha Abyss and the underground Punkva River.

Brno, the capital of South Moravia, is the second largest city in the Czech Republic. It offers many historic and architectonic sites. Besides the Tugendhat Villa, Brno has become famous for other sites that have been recently renovated, such as the Art Nouveau Löw Beer Villa located in the immediate vicinity of the Tugendhat Villa, the functionalist Stiassni Villa near the Brno exhibition grounds and the Jurkovič Villa.

From the touristic perspective, Brno's dominant features, the Cathedral of St. Peter and Paul and Špilberk Castle, are popular. Not far from Brno is the famous Austerlitz, where the Battle of the Three Emperors took place in 1805. An event commemorating this exceptional battle is held annually towards the end of the year and includes a battle re-enactment.

The South Moravian Region offers a rich mosaic of places, aromas and tastes to its visitors. Folk traditions are not only a show for tourists, but a real part of life. Customs and ceremonies passed down from generation to generation can be seen at folk festivals that have made South Moravia renowned all over the world. Lovers of active relaxation can enjoy a dense network of marked cycling and hiking paths and nature trails, often associated with vineyards and wine tasting.

South Moravia is an attractive region that invites you to visit and learn. Every year, hundreds of thousands of visitors admire its natural sites, castles, chateaux and folklore, sample delicious wines and enjoy true Moravian hospitality. There is always something new to explore.

Stvořitel nadělil Jihomoravanům slunce, víno a pohostinnost k tomu

Nevěřte povídačkám, že jižní Morava leží až kdesi daleko. Že její obyvatelé mluví jakousi málo srozumitelnou řečí, většinu času tráví pojídáním uzeného bůčku a popíjením vína a Brno – onu obydlenou zatáčku pár kilometru před Vídní – by rádi viděli jako Caput regni. Skutečnost je vždycky jiná, než jaká o ní vládne představa. Pokud si troufnete až do míst, kde římské legie zastavily svůj pochod od Vindobony na sever (protože za strdím a mlékem se už nemusely dál trmácet), určitě si ten kraj oblíbíte.

Když stvořitel rozdával, byl k Jihomoravanům opravdu štědrý. Aby mohli své zemi říkat „kraj vína," nadělil jim největší dávku slunečního záření v celém Česku. A také teplé klima, svědčící nejen révě, ale i rekreaci — třeba u Vranovské či Brněnské přehrady nebo u jezer pod Pálavou. Ti, kdo „mají oči k vidění", tu mají co objevovat. Památky Velkomoravské říše, Věstonickou Venuši, hrady, zámky, církevní a technické památky, pozůstatky historické pevnostní architektury nebo vojenská pohraniční opevnění z 30. let 20. stol. a v neposlední řadě nevšední krásy krajiny. Ne náhodou je jižní Morava hned po Praze turisticky nejvyhledávanějším regionem naší vlasti.

Objevte zemi jižních Moravanů, odkud do naší země přišel slovanský jazyk. Ochutnejte zdejší kuchyni, víno, užijte si slunce i temperamentní a srdečnou letoru obyvatel, jejichž předkové uctívali Věstonickou Venuši a jejichž denní součástí jsou lidová muzika, písně a tanec.

Pod ochranou UNESCO

V Jihomoravském kraji najdete hned několik kulturních a přírodních památek, které byly zařazeny na Seznam světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO. Vedle brněnské vily Tugendhat, která přitahuje návštěvníky ze všech světadílů, je dalším klenotem jižní Moravy takzvaný Lednicko-valtický areál. Tento jedinečný krajinný komplex o rozloze cca 300 km^2, kterému dominují honosné zámky v Lednici a Valticích, překvapí množstvím umělých zřícenin, chrámů, lesních kaplí a dalších pozoruhodných staveb, jimž vévodí nepřehlédnutelný Hardtmuthův minaret – výraz dobového zájmu Liechtensteinů o orientální umění. Stavby jsou harmonicky zasazeny v romantické přírodní krajině zahrad, polí a lesů. Celý areál je protkán stezkami vhodnými pro pěší výlety, pro zájemce jsou připraveny projížďky v bryčce i plavby vyhlídkovými loděmi po ramenech Dyje od lednického zámku k minaretu a umělé zřícenině Janohradu.

Na seznamu kulturních památek UNESCO najdeme také dva doklady nehmotné kultury: Sólový mužský improvizovaný tanec skočného typu „verbuňk," který se dodnes tančí v mnoha obcích na Slovácku, a také lidový obyčej jízda králů na Slovácku, který se pravidelně udržuje v obci Skoronice v Jihomoravském kraji a v Hluku, Kunovicích a ve Vlčnově v kraji Zlínském. K místům s certifikátem UNESCO patří biosférické rezervace Bílé Karpaty a Dolní Morava, jejichž kvality ocení milovníci nedotčené přírody a obdivovatelé květnatých luk s nejbohatším výskytem orchidejí ve střední Evropě.

Památky na každém kroku

Nezaměnitelný půvab jižní Moravy po staletí dotvářejí jedinečné památky a architektura. Nacházejí se zde více než čtyři tisíce nemovitých kulturních památek. Na tři desítky z nich jsou chráněny jako národní kulturní památky a dvě jsou natolik unikátní, že byly zapsány na seznam památek UNESCO. Jižní Morava se může pochlubit největším počtem hradů a zámků ze všech krajů České republiky. Každý z okresů kraje se pyšní hned několika a každý z nich bezesporu stojí za návštěvu.

Samotná jihomoravská metropole, město Brno, je souborem skvělých architektur v jasné, harmonické a funkční urbanistické

Klášter Porta coeli, Předklášteří u Tišnova. / Monastery Porta coeli, Předklášteří u Tišnova.
Zámek Vranov nad Dyjí. / Vranov nad Dyjí castle.

textuře. Snoubí se zde především historizující architektura 19. stol. s moderní meziválečnou architekturou reprezentovanou například pavilony brněnského výstaviště. Panoramatu města dominují historické stavby v čele s katedrálou sv. Petra a Pavla a hradem Špilberk.

Povodí řek Svratky a Svitavy v okolí Brna a na Blanensku lemuje romantická přírodní a kulturní krajina, protkaná celou řadou památek, někdejších sídel středověkých šlechtických rodů a velkolepých církevních staveb. Patří k nim král moravských hradů Pernštejn nebo hrad Veveří, jeden z nejstarších a nejdůležitějších hradů středověké Moravy, zámky v Kunštátě, Lysicích a Rájci nad Svitavou, klášter Porta coeli v Předklášteří či chrám Jména Panny Marie ve Křtinách. Tento barokní poutní kostel z první poloviny 18. stol. je neodmyslitelně spjat s osobností Jana Blažeje Santiniho-Aichela. Santini, český barokní architekt a stavitel, zanechal na jižní Moravě svou stopu také v podobě projektu přestavby proboštství a konventu benediktinů s kostelem svatého Petra a Pavla v Rajhradě do dnešní podoby.

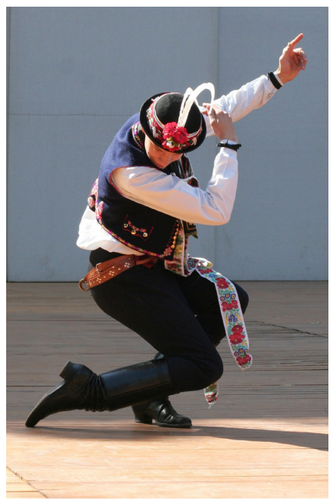

Vydáme-li se jihozápadně od Brna, narazíme na architektonicky i historicky významné stavby – renesanční zámek Rosice stojící na místě původního hradu datovaného do 14. stol. nebo zříceninu kláštera Rosa coeli v Dolních Kounicích, na jehož stavbě se podílel slavný stavitel Petr Parléř.

Území Vyškovska je neodmyslitelně spjato s historií napoleonských válek v českých zemích. Nachází se zde slavkovské bojiště, místo slavné Bitvy tří císařů, s Fantovým secesním památníkem Mohyla míru. Za návštěvu jistě stojí i barokní zámek ve Slavkově u Brna, kde bylo po této bitvě podepsáno příměří mezi Napoleonovou Francií a poraženým Františkovým Rakouskem. Označením národní kulturní památka se pak honosí také zámek v Bučovicích, jenž je unikátní stavbou renesančního stavitelství u nás. K ojedinělým patří jeho bohatá manýristická výzdoba interiérů a arkádové nádvoří s překrásnou kašnou.

Břeclavsku vévodí zámek v Lednici s multifunkčním centrem – barokní jízdárnou, který ve statistikách návštěvnosti zámeckých objektů ČR figuruje hned na druhém místě za Pražským hradem, valtický zámek, původně gotický hrad ze 13. stol., jež prošel renesanční a později barokní přestavbou, nebo malebné město Mikulov se zámkem, Ditrichštejnskou hrobkou a mnoha památkami vážícími se k místní židovské a křesťanské tradici.

Při návštěvě Znojemska kromě samotného města Znojma s historickým centrem, jemuž dominuje unikátní rotunda sv. Kateřiny, nelze minout zámky Uherčice a Vranov nad Dyjí, z malebného kaňonu tzv. Moravského Švýcarska tyčící se hrad Bítov nebo ojedinělou technickou památku vodní mlýn ve Slupi.

Hodonín a jeho okolí proslavily především bohaté folklorní tradice. Nedaleko Mikulčic je však díky expozici památníku Slovanského hradiště možné prozkoumat pozůstatky velkomoravské architektury, Milotice zaujmou barokním zámkem vystavěným na místě středověké tvrze ze 14. stol. a Strážnice známá konáním každoročního mezinárodního folklorního festivalu láká k návštěvě pozdně gotického zámku ležícího v blízkosti Baťova kanálu nebo skanzenu Moravské vesnice Slovácka.

Jižní Morava je nejvýznamnější vinařskou oblastí s 96 % všech vinic ČR. Že tomu tak bylo odedávna, dokládá řada staveb lidové architektury, mezi jinými například vesnická památková rezervace Petrov – Plže nebo barokní sklepy v Pavlově.

The Creator endowed South Moravia with sunshine, wine and hospitality

Do not believe any stories that say that South Moravia is in the middle of nowhere, that its inhabitants speak some hard-to-understand dialect, spend most of the their time eating smoked bacon and drinking wine and would like to think of Brno, a "suburb of Vienna", as Caput Regni. Reality always differs from deep-rooted ideas. If you venture all the way to places where Roman legions stopped while on their march from Vindobona to the north, you will certainly fall in love with the region.

The Creator was truly generous with South Moravia. He gave the region more sunshine than any other location in the Czech Republic, which makes it the region of wine. And this warm climate is good not only for the vineyards, but also for recreation, such as can be found at Vranov and Brno Reservoirs and in the lakes near Pálava. Those who open their eyes will discover many things in South Moravia: the sites of Great Moravia, the Venus of Dolní Věstonice, castles, chateaux, sacral and technological sites, remains of historic fortifications and military border fortifications from the 1930s and last but not least, an unusually beautiful landscape. It is not without reason that after Prague, South Moravia is the most visited tourist destination in the Czech Republic.

Discover the land of South Moravia, from where the Slavic language was introduced to the Czech Republic. Taste the local cuisine and wine, enjoy the sunshine and the vibrant and hospitable temper of the local people, whose ancestors used to worship the Venus of Dolní Věstonice and who made folk music, songs and dances an everyday part of their lives.

Under UNESCO protection

Several cultural and natural sites that are included in the UNESCO World Heritage List can be found in South Moravia. Besides the Tugendhat Villa in Brno, which attracts visitors from all over the world, another South Moravian gem is the Lednice-Valtice Cultural Landscape Area. This unique landscape complex, spreading out over nearly 300 square kilometres, is dominated by ostentatious chateaux in Lednice and Valtice and surprises visitors with its numerous ruins, temples, forest chapels and other remarkable structures, including the highly visible Hardtmuth Minaret, evidence of the Liechtensteins' interest in Oriental works of art. The structures are carefully set within a romantic natural landscape of gardens, fields and forests. The entire complex is interwoven with hiking trails. Visitors can take rides in horse-drawn carriages and sail on excursion boats on tributaries of the Dyje River from the Lednice Chateau to the minaret and the Janohrad ruins.

The UNESCO list also includes two examples of intangible cultural heritage: an individual improvised dance called verbuňk, performed in men many villages in the Slovácko region; and the folk custom of the Slovácko region, known as the Ride of the Kings, which is regularly celebrated in the village of Skoronice (the South Moravian Region) and in Hluk, Kunovice and Vlčnov (the Zlín Region). Other sites under UNESCO protection include the biosphere reserves of Bílé Karpaty (the White Carpathians) and Dolní Morava (Lower Morava) whose qualities will be appreciated by everybody who loves pristine nature and blooming meadows with the greatest presence of orchids in Central Europe.

Sites everywhere you look

For centuries, the unmistakeable charm of South Moravia has been shaped by unique sites and architecture. There are more than 4,000 immovable cultural sites in the region. About thirty of them are protected as national cultural monuments and two of them are so unique that they have been included in the UNESCO World Heritage List. South Moravia can boast the largest number of castles and chateaux of all the Czech Republic's regions. There are several of them in each district within the region and each of them is worth visiting.

The South Moravian capital, Brno, features a collection of great architecture of a clear, harmonic and functional urbanistic texture. The city combines mainly historical 19th century architecture and modern buildings, as well as interwar architecture, which can best be seen in the exhibition halls of Brno's exhibition grounds. The city's skyline is dominated by historic structures, of which the Cathedral of Saint Peter and Paul and Špilberk Castle are the most important ones.

The catchment areas of the Svratka and Svitava Rivers around Brno and in the Blansko area are surrounded by a romantic natural and cultural landscape with many sites, former seats of medieval noble families and imposing sacral structures. These also include the king of Moravian castles, Pernštejn, and Veveří

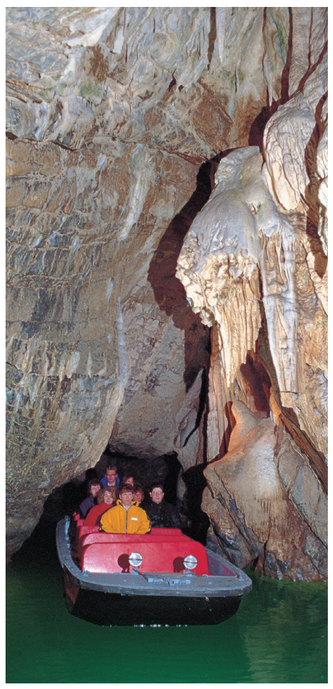

- Moravské vinařské stezky. / Moravian Wine Trails.
- Verbíř ze Slovácka. / Dancer of folk dances, Slovácko region.
- Hrad Pernštejn. / Pernštejn Castle.
- Moravský kras, Punkevní jeskyně. / Moravian karst, Punkevní cave.

Castle, one of the oldest and most important castles of medieval Moravia, chateaux in Kunštát, Lysice and Rájec nad Svitavou, the Porta coeli Monastery in Předklášteří and the Church of the Name of the Virgin Mary in Křtiny. This pilgrimage Baroque church from the first half of the 18th century is inseparably associated with Jan Santini Aichel. Santini, a Czech Baroque architect and builder, also left traces of his mastery in South Moravia when he worked on the redevelopment of the provostry and Benedictine Monastery of Saint Peter and Paul in Rajhrad.

If we set off south-east from Brno, we will find structures important both for their architecture and history — the Renaissance Rosice Chateau, built on the site of an original 14th century castle, and the Rosa coeli Monastery ruins in Dolní Kounice, constructed with the help of the famous architect Petr Parléř.

The Vyškov region is forever connected to the history of the Napoleonic wars in Bohemia. The Austerlitz battlefield, where the famous Battle of the Three Emperors took place, and the Art Nouveau Cairn of Peace memorial by Fanta are found here. The Baroque chateau in Slavkov u Brna is also worth visiting. The ceasefire between Napoleon's France and defeated Austria was signed here. Another national cultural monument is the Bučovice Chateau, a unique Renaissance structure in the Czech Republic. Its rich manneristic interior decoration and the arcade courtyard with a beautiful fountain are also unique.

The main site in the Břeclav region is the Lednice Chateau with a multifunctional centre — a Baroque riding hall. According to statistics, the Lednice Chateau is the second most visited in the Czech Republic after Prague Castle. Other sites include the Valtice Chateau,

originally a 13th century Gothic castle that was rebuilt in the Renaissance and Baroque styles, and the picturesque town of Mikulov with its chateau, the Dietrichstein family tomb and many other sites related to local Jewish and Christian traditions.

When visiting the Znojmo region, in addition to the city of Znojmo and its historic city centre, which is dominated by the Rotunda of St. Catherine, you should not miss seeing the Chateaux of Uherčice and Vranov nad Dyjí, Bítov Castle looming over the picturesque Moravské Švýcarsko canyon and the water mill in Slup, a unique technological site.

Hodonín and its surroundings have gained fame especially because of their rich folklore traditions. Near Mikulčice, remains of Great Moravian architecture can be explored at the exhibition in the Slavic fortified settlement. Milotice is interesting because of its Baroque chateau, which was built on the site of a 14th century medieval fortress. Strážnice, known for holding the annual International Folklore Festival, allows visitors to see a late Gothic castle near Bata Canal. You should also be sure to visit the open-air Museum of the Villages of South-East Moravia.

South Moravia is the most important wine-making region, containing 96% of all Czech wineries. This has always been true as is evidenced by the Petrov — Plže rural conservation area and the Baroque cellars in Pavlov.

Památník Mohyla míru, Slavkov (Austerlitz). / The Cairn of Peace Memorial, Slavkov (Austerlitz).
Sklepní ulička Petrov – Plže. / Cellar lanes of Petrov – Plže.

Jiří Rozbořil
Hejtman Olomouckého kraje
Governor of the Olomouc Region

Olomoucký kraj
Olomouc Region
Jeremenkova 40a, 779 11 Olomouc
Česká republika / Czech Republic

tel.: +420 585 508 111
e-mail: posta@kr-olomoucky.cz
www.kr-olomoucky.cz
www.ok-tourism.cz

Jsem rád, že Vám mohu představit Olomoucký kraj s jeho dvěma turistickými regiony, Střední Moravou a Jeseníky. Náš kraj má co nabídnout každému. Milovníci památek a historie budou nadšeni starobylými městy, monumentálními hrady i krásnými zámky. Poznání nabízejí četná muzea s exponáty, které nikde jinde nespatříte. Osobně oceňuji, že poznání lze kombinovat s aktivním pohybem. Rád sednu na kolo a na trase navštívím některou z mnoha památek, které jsou v jejím okolí. I malé venkovské kostelíky, poutní místa nebo židovské památky stojí za návštěvu. Nelze však zapomenout na barokní perlu, Olomouc, kterou i věhlasný průvodce Lonely Planet označil za nejkrásnější české město.

Střední Morava nabízí pohodlné trasy brázdící Chráněnou krajinnou oblast Litovelského Pomoraví nebo území Moravské brány podél toku řeky Bečvy. Za prohlídku jistě stojí starobylá centra měst, jako jsou Hranice, Lipník, Přerov, Litovel či Uničov. Milovníci secesní či funkcionalistické architektury by rozhodně neměli minout Prostějov. Potřebnou energii doplní místní gastronomické speciality, třeba jídla připravená z pravých Olomouckých tvarůžků. V horkých dnech je jistě příjemné ukrýt se před slunečními paprsky v podzemních labyrintech jeskyní v Javoříčku, Mladči či Zbrašově. A to i přesto, že Zbrašovské aragonitové jeskyně jsou nejteplejší v ČR.

Severní část kraje zabírá masiv Jeseníků. Region s krásnou, i když mnohdy drsnou přírodou. Turistické trasy stoupají na vrcholky kopců a zase padají do hlubokých údolí. Po jejich absolvování je dobré nechat se zlákat nabídkou některého z lázeňských míst nebo wellness zařízení a nechat své tělo hýčkat nejrůznějšími masážemi, koupelemi či zábaly. Nemyslete si však, že Jeseníky jsou jen pro sportovce. I zde jsou zajímavá města s výstavními domy a malebnými zákoutími. Jeseníky mají i svou specifickou lidovou dřevěnou architekturu. Kromě vesnických staveni se do dnešní doby dochovaly i tři dřevěné renesanční kostelíky. Dále zde najdete takové unikáty, jako jsou jediná funkční ruční papírna ve střední Evropě, kterou najdete ve Velkých Losinách, nebo přečerpávací vodní elektrárna Dlouhé Stráně s největší turbínou, příkonem a nejvýše položenou vodní nádrží v ČR/Evropě.

Publikace, kterou držíte v ruce, Vám ukáže nejvýznamnější památky našeho kraje. Ale osobní návštěva Vám odhalí mnohem více a především zažijete jedinečnou atmosféru našeho krásného regionu.

It is an honour for me to introduce the Olomouc Region, with its two touristic areas: Central Moravia and Jeseníky Mountains. Our region holds something for everybody. History and monuments lovers will be thrilled by our ancient towns, impressive castles and charming stately homes. Numerous museums offer exhibits rarely to be seen anywhere else. I personally appreciate the chance to combine learning with exercise. I like to ride a bicycle, and visit some of many places of interest nearby a bike route. Even the smallest village churches, pilgrimage sites or Jewish monuments are worth visiting. One must not forget the gem of Baroque — Olomouc which has been titled the most beautiful Czech city by the famous guide Lonely Planet.

Central Moravia offers comfortable tourist routes through the protected natural reserve Litovelské Pomoraví or along the Bečva River in the area of the Moravian Gate. Old town centres of Hranice, Lipník, Přerov, Litovel, or Uničov are worth visiting; for admirers of Art Nouveau or functionalism seeing the city of Prostějov is a must. Depleted energy can be restored by local food specials as for example dishes cooked with the original Olomouc cheese "tvarůžky". Underground labyrinths of caves in Javoříčko, Mladeč or Zbrašov promise a welcome shelter from hot sun even though the Zbrašov Aragonite Caves are the warmest caves in the country.

The northern part of the region is covered by the range of the Jeseníky Mountains. It is a land of rugged natural beauty. The tourist routes climb the mountaintops, and dive to deep valleys. After a tough trek you might be coaxed by one of many spa or wellness facilities to have your tired body nursed in a mineral bath, wrapped, or massaged. However Jeseníky are not solely for sportsmen. You can find lovely towns with picturesque houses and alleys. Jeseníky Mountains have their own specific wooden architecture. Besides village houses three wooden churches from the Renaissance period have been preserved. There are unique places like the only working handmade paper mill in Central Europe in Velké Losiny, or the pumped storage power plant Dlouhé Stráně, with the largest water turbine in Europe, biggest installed power, and the highest elevation reservoir in the Czech Republic.

This book will show you the most important monuments of our region. But a personal visit will reveal much more, above all the special atmosphere of our beautiful region.

OLOMOUC REGION

Olomoucký kraj — region, který zahrnuje úrodnou rovinu Hané na jihu i vrcholy nejvyšších moravských hor, Jeseníků, na severu. Oba turistické regiony, Střední Morava a Jeseníky, nabízí nepřeberné možnosti pro aktivní trávení volného času, poznání i odpočinek. Střední Morava je regionem památek, kultury, bohatých folklorních tradic Hané a nabízí terény vhodné pro rekreační cyklistiku. Jeseníky, to je zejména krásná příroda, turistika, lyžování, ale také relaxace a odpočinek v lázeňských centrech.

Správním i kulturním střediskem kraje je město Olomouc, jehož historie sahá hluboko do minulosti. K jeho rozvoji významně přispěl vznik biskupství (1063), později arcibiskupství (1777) a založení univerzity (1573), která je druhou nejstarší v českých zemích. Olomouc se tak brzy stala centrem vzdělanosti a kultury na Moravě. Olomouc je po Praze i druhou největší městskou památkovou rezervací. Náměstí vévodí renesanční radnice a především barokní Sloup nejsvětější Trojice, který je díky své jedinečné sochařské výzdobě zapsán na seznamu světového kulturního dědictví UNESCO. K nejstarším dochovaným památkám patří románský biskupský palác, který je dnes součástí Arcidiecézního muzea. Za zhlédnutí jistě stojí katedrála sv. Václava, kostel sv. Mořice s jedněmi z největších varhan v Evropě. Unikátní je soubor barokních kašen i další kostely a paláce. Olomouc je také dějištěm mnoha kulturních akcí a festivalů (hudebních, divadelních, filmových). K městu neodmyslitelně patří i květinové výstavy Flora Olomouc. A i když město navštívíte mimo dobu konání výstav, zelenou oázu skýtá prstenec parků obklopující historické centrum, rozárium, botanická zahrada nebo skleníky. V těsné blízkosti Olomouce se nachází také Svatý Kopeček, který patří mezi jedno z nejvyhledávanějších poutních a turisticky atraktivních míst regionu. Jeho dominantou je chrám Navštívení Panny Marie ze 17. století, který povýšil na baziliku minor papež Jan Pavel II.

Za návštěvu stojí i další místa Střední Moravy, která nabízejí mnoho zajímavých památek a atraktivit. Milovníkům historie jsou otevřeny brány hradů a zámků Bouzov, Šternberk, Helfštýn, Náměšť na Hané nebo Tovačov. Neméně zajímavá jsou historická centra měst. Ve Šternberku, městě s tradicí výroby hodin, mohou návštěvníci navštívit i Expozici času nebo areál bývalého augustiniánského kláštera s kostelem Zvěstování Panny Marie, kde jsou k vidění díla významného malíře J. K. Handkeho. Navíc je toto město každoročně dějištěm motoristických závodů do vrchu Ecce Homo. Lipník nad Bečvou láká unikátní zámeckou střešní zahradou, židovskými památkami, včetně jedné z nejstarších synagog v Česku, nebo renesanční zvonicí. Z architektonického hlediska je velmi zajímavý Prostějov, který se vyznačuje zejména novodobou architekturou, např. secesním Národním domem nebo mnoha funkcionalistickými stavbami. Za návštěvu stojí i Přerov s významným archeologickým nalezištěm v Předmostí. V Přerově také působil J. A. Komenský, po kterém je pojmenováno zdejší muzeum sídlící v bývalém přerovském zámku. Čechy pod Kosířem jsou sice malou obcí, ale stojí zde zámek, který obklopuje krásný anglický park, kde tvořil známý český malíř Josef Mánes. Kromě toho se zde nachází Muzeum kočárů a Hasičské muzeum s množstvím zajímavých a jedinečných exponátů. Střední Morava je i bohatou studnicí tradic. Národopisná oblast Hané je známá bohatými kroji. Se zvyky a hanáckou lidovou architekturou se mohou návštěvníci seznámit v Hanáckém skanzenu v Přikazech. K Hané patří i místní gastronomická specialita, Olomoucké tvarůžky. Ty se vyrábí v Lošticích, kde mají i své muzeum. Střední Morava se také může pochlubit jednou z nejhlubších propastí v Evropě. Dosud byla v Hranické propasti naměřena hloubka 384 m, avšak kvůli členitosti stěn se zatím nepodařilo dosáhnout dna. V blízkosti se pak nachází Zbrašovské aragonitové jeskyně. A krásy podzemí mohou návštěvníci obdivovat i v Javoříčských či Mladečských jeskyních. Střední Morava, to je i malebná krajina Litovelského Pomoraví, oblast protkaná sítí pěších a cyklistických tras. Zdatnější sportovci mohou zavítat do kopců Drahanské vrchoviny, Moravské brány nebo Nízkého Jeseníku.

Kdo touží po opravdových horách s dalekými rozhledy, hlubokými údolími a zachovalou přírodou, ať zavítá do Jeseníků. Zdejší krásná příroda nabízí unikáty, jako je rašeliniště na Rejvízu, rezervace Šerák – Keprník či pramen řeky Moravy v oblasti Králického Sněžníku. Krásy zdejšího kraje poznáte nejlépe při pěších nebo cyklistických výletech, celá oblast je protkána turistickými trasami. Vyznavači adrenalinu zde najdou traily pro horská kola, bike parky, bobové dráhy, minikáry a další atrakce. Jeseníky však nejsou jen divoká příroda a aktivní turistika. I zde najdete malebná městečka a vesnice s mnoha zajímavostmi a unikáty, z dob minulých i ze současnosti. K těm starším patří velkolosinská Ruční papírna, která vyrábí papír tradičním postupem již více než 400 let. Těžbu zlata, která v Jeseníkách probíhala ve středověku, připomíná Hornický skanzen s replikami zlatorudných mlýnů ve Zlatých Horách. Techniku moderní doby reprezentuje Přečerpávací vodní elektrárna Dlouhé Stráně, jejíž horní nádrž je nejvýše položenou nádrží v ČR. Zajímavá je i zdejší lidová dřevěná architektura. K nejcennějším stavbám bezesporu patří renesanční dřevěné kostely v Maršíkově, Klepáčově a Žárové, nebo stavby vesnické památkové zóny Rejvíz. K významným památkám patří i zámek Jánský Vrch, letní sídlo vratislavských biskupů v Javorníku, kde je i zajímavá sbírka dýmek a kuřáckých potřeb, nebo renesanční zámek ve Velkých Losinách, dějiště neblaze proslulých čarodějnických procesů. Významným centrem

- Renesanční zámek ve Velkých Losinách s parkem. / Renaissance castle Velké Losiny with the park.
- Hrad Helfštýn patří k nejrozsáhlejším hradním komplexům v Evropě. / Helfštýn Castle, one of the largest castles in Europe.
- Klášterní Hradisko. / Klášterní Hradisko.
- Poutní místo Panny Marie Pomocné u Zlatých Hor. / Pilgrimage site of Virgin Mary the Helpful, near Zlaté Hory.

OLOMOUCKÝ KRAJ

je město Šumperk, jehož historickému centru vtiskli podobu vídeňští architekti v 2. pol. 19. století. Díky výstavnosti domů byl Šumperk nazývaný „malá Vídeň". Temnou minulost města připomíná Expozice čarodějnických procesů.

Olomoucký kraj je regionem se silnou tradicí lázeňství. Priessnitzovy léčebné lázně v Jeseníku nesou jméno po svém zakladateli a objeviteli vodoléčby Vincenci Priessnitzovi. Úspěch jeho léčebných metod sem přiváděl hosty z celé Evropy. Dokazují to i četné pomníky, které zde hosté lázní nechali zbudovat. Termální lázně Velké Losiny zase využívají k léčbě teplé prameny, a to více než 450 let. Podobně dlouhou historii využití minerálních vod mají i Lázně Teplice nad Bečvou, které se rozkládají na břehu stejnojmenné řeky.

Olomoucký kraj má každému co nabídnout. Prohlídku historických měst, či hradů a zámků lze kombinovat s výlety do přírody, aktivním odpočinkem nebo relaxací v lázních a wellness zařízeních. To vše doplní bohatá nabídka koncertů, divadelních představení, festivalů, výstav, sportovních akcí a mnoha dalších. Přesvědčte se sami.

Fertile plains of Haná area in the south, and the tallest hilltops of Jeseníky Mountains in the north – that is Olomouc Region. Both tourist regions, Central Moravia and Jeseníky offer a wide range of opportunities to spend leisure time visiting places of interest, or simply resting. Central Moravia is a region of monuments, culture, rich Haná folklore, with ideal terrains for casual bike rides. Jeseníky means mainly beauty of nature, trekking, skiing, and relaxing in spa centres.

The administrative and cultural centre of the region is Olomouc with its long history. Its development was spurred by founding of the bishopric (1063), and later the archbishopric (1777), and by founding of the university (1573), second oldest in the Czech lands. Olomouc soon became the centre of knowledge and culture in Moravia. Olomouc is also the second largest urban preservation area after Prague. The Renaissance town hall and chiefly Baroque column of the Holy Trinity dominate the main square. For its marvellous sculptural decorations the column is listed in the UNECSO World Heritage list. One of the oldest preserved monuments, the Romanesque bishop's palace, is a part of the Archdiocese museum. The Saint Wenceslas cathedral, and the Saint Maurice church with one of the largest organs in Europe are worth visiting as well. Other churches, palaces, and a unique set of Baroque fountains serve as a tourist magnet. Olomouc is a scene of many cultural events and festivals (musical, theatrical, film). Seasonal floral exhibitions "Flora Olomouc" are an inherent part of the city. But even when there is no exhibition the belt of parks circling the city centre, with a large rosary, botanical garden, or tropical greenhouses, lure the visitors as a green oasis. The Holy Hillock nearby the city is one of the most frequented pilgrimage sites, and tourist attractions in the region. It is crowned with the church of the Visitation of Our Lady from 17th century which has been promoted to basilica minor by the Pope John Paul II.

In Central Moravia other places of interest are attractive. The history lovers will visit castles and stately homes in Bouzov, Šternberk, Helfštýn, Náměšť na Hané, or Tovačov. Old town centres are enticing nonetheless. In Šternberk, a town with a clock- and watchmaking tradition you can visit the "Exposition of Time", or a former Augustinian monastery and the church of the Annunciation with paintings of a famous artist J. K. Handke. Annually this town also hosts a car hill climbing race "Ecce Homo". Lipník nad Bečvou offers a unique chateau rooftop garden, Jewish monuments including one of the oldest synagogues in the country, or a Renaissance bell tower. Prostějov is very interesting from the architectural point of view; there is a choice of modern time buildings, e. g., National House, or many functionalistic houses. Předmostí near Přerov is an important archaeological site. In Přerov J. A. Komenský lived and worked there; a local museum in the former city castle is named after him. Čechy pod Kosířem is a small village but there is a large stately home surrounded by an English park where a famous Czech painter Josef Mánes worked. Beside the mansion there is also a Museum of carriages, and a Firemen museum with many exceptional exhibits. Central Moravia is an abundant source of traditions. The ethnographic area of Haná is famous for its rich folk dresses. Visitors can learn about the customs and folk architecture in the Haná Open-Air Museum in Přikazy. Haná has its own gastronomic specialty, Olomouc "tvarůžky" – aromatic cheese. It is made in Loštice where there is the museum of "tvarůžky". Central Moravia is proud of one of the deepest caves in Europe: Hranice Chasm. The measured depth so far is 384 meters but for the jagged walls the bottom has not been reached yet. Zbrašov Aragonite Caves are located nearby. Beautiful underground world can also be admired in Javoříčko or Mladeč Caves. Central Moravia – that is quaint bottomland along the Morava River around called "Litovelské Pomoraví" with a network of walking or biking paths. Fitter sportsmen can go for hills in Drahany Highland, Moravian Gate, or Lower Jeseníky.

If you crave for real mountains with far views, deep valleys, and well preserved environment, go to Jeseníky Mountains. You will find natural beauty of unique sites there, as Rejvíz peatbog, Šerák-Keprník Reservation, or Moravia River Spring in the Králický Sněžník area. The local charms can be best enjoyed on foot or on a bike along numerous tourist paths. Adrenalin seeker will get their field day on the bike trails and bike parks, bobsled tracks, and other attractions. Jeseníky Mountains are not only about wild nature and active tourism. There are also picturesque little towns with many places of interest from the days of old, or contemporary. One of the historical places is Handmade Paper Mill in Velké Losiny where paper is made traditional way for over 400 years. The Mining Museum in Zlaté Hory shows the gold mining technology, with replicas of original machinery. The modern day technology is represented by the pumped storage power plant Dlouhé Stráně. Its upper reservoir is the highest water reservoir in the country. Local folk wooden architecture is another attraction. The most valuable buildings are Renaissance wooden churches in Maršíkov, Klepáčov, and Žárová, or the houses in the country preservation area Rejvíz. The summer home of the Breslau archbishops, the castle Jánský vrch in Javornik, is another important monument, with a collection of pipes and tools for smokers, or the Renaissance castle in Velké Losiny, the scene of the infamous witch hunts. Šumperk, an important centre of the area, received the outlines of its historical centre from Vienna architects in the second half of the 19th century. For its imposing houses Šumperk was called "Little Vienna." The dark history of the town is reminded by the Witch Hunt Exposition.

The Olomouc Region has a long tradition of spa treatment. Priessnitz healing spa in Jesník bears the name of its founder, and the discoverer of hydrotherapy Vincenc Priessnitz. The success of his methods attracted guests from all over Europe – proof being many memorials the guests had built around the spa resort. The thermal spa Velké Losiny uses hot springs for treatment for more than 450 years. Spa Teplice nad Bečvou on the riverbanks of Bečva River operates just as long using mineral springs as well.

Olomouc Region has something to offer for everybody. Sightseeing in the towns or castles can be combined with outings, sports, or relax in spas and wellness facilities. All of that is complemented by rich offer of music, theatre, festivals, exhibitions, sports events, and many others. Come and check it for yourselves!

- Renesanční roubený kostel sv. Martina v Žárové, postavený roku 1611. / Renaissance wooden St. Martin church in Žárová, built in 1611.
- Romantický hrad Bouzov / Romantic Bouzov Castle.
- Sloup Nejsvětější Trojice na Horním náměstí v Olomouci, památka UNESCO. / Holy Trinity Column on Horní náměstí in Olomouc, UNESCO monument.

Stanislav Mišák
Hejtman Zlínského kraje
Governor of the Zlín Region

Zlínský kraj
Zlín Region
třída Tomáše Bati 21, 761 90 Zlín
Česká republika / Czech Republic

tel.: +420 577 043 111
e-mail: podatelna@kr-zlinsky.cz
www.kr-zlinsky.cz

Nevím, jestli už jste někdy měli možnost zavítat na východ Moravy, kde se rozprostírá Zlínský kraj. Proto mi dovolte pozvat Vás tam, kde se setkávají tři svébytné národopisné celky: Valašsko, Slovácko a Haná. Co oblast, to samozřejmě jiný kroj a také trochu jiná kultura, jiná mentalita. S jemnou nadsázkou rád říkávám, že Zlínský kraj tvoří pracovití Valaši, rozvážní Hanáci a temperamentní obyvatelé Slovácka. Ale bez nadsázky je pracovitost, temperament a rozvážnost zakořeněna v povaze většiny lidí pocházejících „tam od nás", stejně tak jako přátelský duch a pohostinnost.

Však se také na východě Moravy hodně a od srdce zpívá. A když spolu lidé zpívají, zapomínají na nesváry a taškařice, obejmou se kolem ramen, a to se nám pak mnohem lépe ladí jednotná tónina. A takto si společně rádi zanotujeme i s našimi bratry Slováky, s nimiž nás spojuje nejen státní hranice, ale také kus společné historie a často i příbuzenské vztahy. Náš kraj je v mnoha směrech mimořádně rozmanitý. Je v něm silně zafixována úcta k tradicím a k odkazu předků. Však také do míst kolem dnešního Velehradu přišli před 1152 lety slovanští apoštolové — sv. Cyril a Metoděj – a položili základy křesťanské kultury, která je na východě Moravy stále živá a ovlivňuje naše hodnoty. Kdo si potrpí na objevování unikátních hmotných i nehmotných památek, má se určitě za čím vydat. Areál zámku Kroměříž s Květnou a Podzámeckou zahradou, stará lidová slavnost Jízda králů i slovácký tanec Verbuňk najdeme dokonce na seznamu světového kulturního dědictví UNESCO.

Kdo je založením spíše turista, dobře značené trasy ho spolehlivě provedou mnohotvárnou krajinou s množstvím přírodních, historických i technických zajímavostí. Patří k nim třeba vyhlášeně krásná a špičkově vybavená zoologická zahrada v Lešné u Zlína, skanzeny, tajemné hrady, okouzlující zámky i lidová architektura. Milovníci cykloturistiky si mohou dopřát opravdový požitek z jízdy po „královně českých cyklostezek" — Cyklostezce Bečva.

Údolí řeky Moravy je zase ideální pro rodiny s dětmi, pro které může být nevšedním dobrodružstvím plavba po rekreačním Baťově kanálu. Kvalitní odpočinek a relaxaci nabízí nejen vyhlášené Luhačovice, ale také další lázně jako je například Kostelec u Zlína či Ostrožská Nová Ves. Byli bychom špatní hostitelé, pokud bychom návštěvníkům nenabídli něco z poctivé moravské kuchyně, nepozvali na pohárek jiskrného slováckého vína či na stopečku pravé domácí slivovice. Ale to všechno je potřeba ochutnat a zažít vlastními smysly.

Proto Vás srdečně zvu a těším se na shledanou ve Zlínském kraji!

I do not know if you've ever had an opportunity to visit eastern Moravia, where the Zlín region is situated. Therefore, let me invite you to the locality of merging three distinct ethnographic units: Wallachia, Moravian Slovakia and Hanakia. Of course, each of them is characterized by a different costume and a little different culture, as well as a different mentality. With a slight exaggeration, I like to say that the Zlín region consists of hardworking Wallachians, considerate Hanakians and spirited inhabitants of Moravian Slovakia. Yet, it is no exaggeration to say that diligence, temperament and prudence are rooted in the nature of most people coming "from our region", as well as the friendly spirit and hospitality.

After all, eastern Moravians sing a lot and they sing from their hearts. And when people sing together, we forget about discords and quarrels, hug around our shoulders, and then it is much easier to put ourselves in tune. In this way we also like to get together to sing along with our brothers Slovaks, with whom we share not only our state borders, but also a piece common history and often also family relationships. Our region is in many ways extremely diverse. It keeps a strongly fixed respect for traditions and the legacy of our ancestors. It was right here, near today's Velehrad, where the apostles of the Slavs, Saints Cyril and Methodius, come 1152 years ago and laid the foundations of Christian culture, which is still alive in the east of Moravia and is influencing our values. Those who like exploring a unique tangible and intangible heritage, there are certainly lots of places to go. The Kroměříž Castle with its gardens Květná and Podzámecká, an old folklore festival Ride of the Kings and the Slovácko verbunk dance can be find even on the List of UNESCO World Heritage Sites.

Those preferring tourism will enjoy the well-marked routes reliably guiding around the multiform landscape with a number of natural, historical and technical sites of interest. These include for example the renowned beautiful and excellently equipped zoo in Lešná near Zlín, open-air museums, mysterious castles, charming chateaux and folk architecture. Lovers of cycling can take a real pleasure in driving along "the queen of Czech cycle paths" — the cycle path Bečva.

The Morava river valley is ideal for families with children, who may enjoy an unusual adventure cruise along the recreational canal Baťa. A high-quality rest and relaxation is offered not only by the well-known Luhačovice spa, but also by other spas such as Kostelec near Zlín or Ostrožská Nová Ves. We would be bad hosts, if we did not offer our visitors anything from the genuine Moravian cuisine, or did not invite them for a cup of sparkling Moravian-Slovakian wine or for a shot of the original homemade plum brandy. All this needs to be tasted and experienced by your own senses.

Therefore, I cordially invite you and I look forward to meet you in the Zlín Region!

Východní Morava — kouzlo rozmanitosti

Nádherné památky, rozmanitá příroda, jedinečné tradice, originální gastronomie i zajímavé akce. To je Východní Morava, atraktivní region, v němž se střetávají tři národopisné oblasti s bohatstvím lidových zvyků a tradic – úrodná Haná, pohostinné Slovácko a svérázné Valašsko. Turistický region Východní Morava pokrývá kompletní území Zlínského kraje. Region je doslova protkán sítí značených turistických a cykloturistických tras, vysokou úroveň má turistická infrastruktura, skvělou pověst pak místní gastronomie. Region Východní Morava nabízí současně hory, zahradní architekturu, lázně, vinohrady, pozůstatky Velkomoravské říše, řadu církevních památek a historicky cenných staveb, i jedinečné prvky moderní architektury. Na Východní Moravě se stále něco děje a je stále co objevovat. Nechejte na sebe i Vy působit její kouzlo rozmanitosti.

Centrem turistického regionu Východní Morava je krajské město Zlín ovlivněné rozmachem firmy Baťa, jejíž systém řízení se stal proslulým v celém světě. Seznamte se s tímto odkazem v ojedinělé expozici 14|15 BAŤOVA INSTITUTU. Zlín je místem konání mezinárodní filmové přehlídky ZLIN FILM FESTIVAL, která se koná každoročně na konci května, a významné automobilové soutěže Barum Czech Rally Zlín.

Nejoblíbenějším turistickým cílem celé Moravy je ZOO ve Zlíně – Lešné s ojedinělým konceptem kontaktních a průchozích expozic, mezi nimiž vyniká nový unikátní pavilon „Zátoka rejnoků". Zde můžete hravé rejnoky nejen vidět, ale můžete si na ně sáhnout nebo je krmit. V nedalekých Vizovicích najdete hned několik důvodů k návštěvě - Distillery Land v areálu největšího světového výrobce ovocných destilátů R. Jelínek, Zámek Vizovice a vyhlášené hudební festivaly: Vizovické Trnkobraní a Masters of Rock.

Historické město Kroměříž je kouzelné klidné místo znějící hudbou, vyzařující pohodu. Je městskou památkovou zónou a zdejší zahrady – Květná a Podzámecká, patří k těm největším skvostům zahradní architektury u nás i na světě. Arcibiskupský zámek Kroměříž nabízí umělecké a historické sbírky nedozírné ceny, unikátní knihovnu, v níž nescházejí ani originální partitury takových autorů, jako Beethoven či Mozart. Mozartův příběh zde byl ve snímku "Amadeus" dokonce zfilmován. Není divu, že kroměřížské skvosty patří na seznam památek Světového a kulturního dědictví UNESCO.

Vinařské Slovácko je přímo prodchnuto folklorem, je ceněno pro skvělá vína, která dozrávají na proslulých vinařských tratích. V průběhu roku pak mají své pevné místo folklorní slavnosti. Nejznámější jsou tradiční jízdy králů. Ta nejvíce známá, vlčnovská, se koná každoročně koncem května. V první polovině září si udělejte čas na Slovácké slavnosti vína a otevřených památek, které pořádají v srdci Slovácka, Uherském Hradišti. Poznáte bohatou historii královského města a užijete si skvělou přehlídkou folkloru, lidových krojů, písní, tanců a lidové zábavy dělané srdcem. Návštěvu Uherského Hradiště určitě spojte s prohlídkou zajímavých pamětihodností v okolí – Hradu Buchlova, Zámku Buchlovice či Archeoskanzenu v Modré u Velehradu. Velehrad je nejvýznamnějším poutním místem regionu, které v roce 1990 navštívil papež Jan Pavel II.

Kopcovité Valašsko je oázou klidu okořeněnou zádumčivou krásou lidové architektury, dalekými výhledy z horských hřebenů, hlubokými lesy plnými hub, stovkami kilometrů turistických tras. Zkusili jste někdy jídla z pohanky nebo valašský frgál? Pokud ne, pak to na Valašsku udělejte. Objevíte nové skvělé chutě. Stejně tak při putování Valašskem musíte vidět Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm. Dýchne na vás atmosférou života našich pradědů.

Východní Morava je protkána více než sedmi tisíci kilometry značených tras. Z nich je 2.500 km určeno cykloturistům. Východní Moravou procházejí dvě skvělé a bezpečné cyklostezky pojmenované po vodních tocích, které sledují: Cyklostezka Bečva a cyklostezka podél Baťova kanálu. Pokud milujete dálkové jízdy, pak se můžete vydat od pramenů Vsetínské nebo Rožnovské Bečvy až do Hodonína, případně můžete cestu ukončit u soutoku Moravy s Dunajem pod starodávným Děvínem. Cyklotrasa mezi Kroměříží a Hodonínem vedená podél řeky Morava a Baťova kanálu se může pochlubit výjimečnou možnosti kombinace plavby na lodi a jízdy na kole. Jak výletní lodě, tak hausbóty, které si zde můžete pronajmout, na cyklisty pamatují.

Jako v bikerském nebi se na Východní Moravě budou cítit vyznavači singletracků. Jsou jich zde desítky kilometrů. Největší pozornosti se těší zcela nové a stále přibývající traily Bike Resortu Valašsko ve Vsetíně, Zděchově a Velkých Karlovicích.

- Baťův mrakodrap, předválečné sídlo firmy Baťa, navržené architektem Vladimírem Karfíkem. Raritou je výtahová kancelář o rozměrech 6 x 6 m. / Baťa's skyscraper, the pre-war seat of the Baťa company – designed by architect Vladimír Karfík, the rarity: elevator office of 6 x 6 metres.
- Slovácké slavnosti vína a otevřených památek Uherské Hradiště, přehlídka krojů, tradic a místní gastronomie. / The Slovácko Festival of Wine and Open Monuments Uherské Hradiště, show of costumes, traditions and local cuisine.

Východní Morava dokáže léčit a přinášet pohodu do života. Kombinace jedinečných minerálních pramenů, příjemného klimatu, čistého životního prostředí a dlouhá tradice lázeňských služeb jsou základem účinné a pro mnohé nenahraditelné lázeňské péče vracející zdraví.

Perlou moravských lázní jsou Luhačovice. Málokteré lázeňské město může nabídnout tak vlídnou atmosféru, dokonalou péči, pestré kulturní programy a k tomu rozmanitou nabídku aktivního vyžití, jako právě Luhačovice. Unikátní architektura lázeňských domů z dílny slovenského básníka dřeva Dušana S. Jurkoviče okouzluje každého návštěvníka. Totéž platí pro útulné hotely dýchající prvorepublikovou noblesou. Sestava 17 luhačovických minerálních pramenů má celoevropskou proslulost. Nejznámější Vincentka zachránila hlas nejednomu učiteli či zpěvákovi. Lázeňské pobyty nejsou zdaleka jediným důvodem, proč zavítat do Luhačovic. Víte, že v nedalekých Bílých Karpatech jsou vzácné orchidejové louky?

Vyhlášenými lázeňskými místy se sirnatými minerálními prameny jsou Ostrožská Nová Ves, Leopoldov–Smraďavka a Kostelec u Zlína. Vody s obsahem síry mají ojedinělé účinky při léčbě řady kožních chorob a poruch pohybového aparátu. Když k tomu přidáme odbornou péči personálu a příjemné prostředí, stanou se tyto lokality výbornou volbou pro vaši zdravou dovolenou.

Za relaxací a odpočinkem se vyplatí cestovat do Beskyd. K Valašsku dnes patří příjemně, komplexně vybavené hotely, wellness centra včetně termálních bazénů, golfová hřiště, vše jako stvořené pro ty, kdo hledají místo pro odpočinek či neobvyklý zážitek. Netradiční relaxační procedury lze absolvovat třeba v 300 let starém sklepení pivovaru v Rožnově pod Radhoštěm. Léčivá pivní koupel doplněná pivovarskými kvasnicemi osvěží a omladí jak ženy, tak muže.

Region Východní Morava potěší i milovníky zimních sportů. Naleznete zde bezmála sedm desítek lyžařských lokalit a stovky kilometrů běžkařských tras. Ty nabízejí nejen krásné výhledy do malebné krajiny, ale také pohled do naší historie. Kdo by neznal útulný Maměnka a Libušín na Pustevnách, stavby lidové secese s valašskými prvky, jejichž autorem je slovenský architekt Dušan S. Jurkovič.

Navštivte region Východní Morava.

Východní Morava vás bude hýčkat, Východní Morava vás bude bavit, Východní Morava vás bude překvapovat krásami přírody, chutěmi, vůněmi, tancem, zpěvem, architekturou, historií.

Eastern Moravia — Magic of Diversity

Beautiful monuments, diverse nature, unique traditions, genuine cuisine and interesting events. This is Eastern Moravia, an attractive region merging three ethnographic areas rich in folk customs and traditions – a fertile Hanakia, hospitable Moravian Slovakia and a distinctive Wallachia. A tourist region of Eastern Moravia covers the entire territory of the Zlín region. The area is literally interwoven with a network of marked hiking and biking trails, and provides a high-level tourist infrastructure, including the local gastronomy with excellent reputation. The region of Eastern Moravia offers mountains, garden architecture, spas, vineyards, and the remains of the Great Moravian Empire, a number of religious monuments and historically valuable buildings, as well as unique elements of modern architecture. Eastern Moravia is full of life and there is still something to discover. Leave its magic of diversity impress on you.

The county town of Zlín, which is a centre of the tourist region of Eastern Moravia, is influenced by the boom of the Baťa Company with its management system that has become famous throughout the world. Learn about this legacy in a unique exhibition 14 | 15 Baťa INSTITUTE. Zlín is a venue for the International Film Festival ZLÍN FILM FESTIVAL held annually in late May, as well as for the major car competition Barum Czech Rally Zlín.

The most popular tourist destination of the whole Moravia is the ZOO in Zlín – Lešná with a unique concept of contact and walk-through exhibitions, among which an extraordinary new pavilion "Bay of rays" is most remarkable. Here you can not only see the playful rays, but you can also touch them or feed them. The nearby Vizovice are worth to visit due to several reasons: the Distillery Land within the premises of the world's largest producer of fruit spirits R. Jelínek, the Vizovice Chateau and the renowned music festivals: Vizovice Plum Harvest and Masters of Rock.

The historic town of Kroměříž is a magical quiet place sounding of music and radiating peace. It is an urban conservation area and the local gardens Květná and Podzámecká are one of the largest gems of garden architecture in our country and around the world. The Archbishop Kroměříž Chateau offers priceless artistic and historical collections, a unique library comprising even the original scores of the composers such as Beethoven or Mozart. It was also the shooting location of the "Amadeus" movie capturing the Mozart's story. No wonder that Kroměříž gems are included in the UNESCO World Heritage List.

The viticultural area of Moravian Slovakia is truly imbued with folklore; it is valued for its great wines ripening at the renowned wine-growing localities. The folklore festivals are organized here throughout the whole year. The most famous of them include the traditional Ride of the Kings, out of which the ride in Vlčnov, held annually in late May, is most popular. In the first half of September, take some time to visit the Slovácko Festival of Wine and Open Monuments, which is held in the very heart of Moravian Slovakia, the town of Uherské Hradiště. You will learn about rich history of this royal town and you will enjoy the great show of folklore, folk costumes, songs, dances and heartily performed folk entertainment. You should definitely combine your stay in Uherské Hradiště with touring the interesting sights in the area – the Buchlov Castle, Buchlovice Castle and the Archaeological Open-air Museum in Modrá u Velehradu. Velehrad is the most important pilgrimage site in the region, which was also visited by the Pope John Paul II in 1990.

- Kongresové centrum Zlín, moderní budova navržená významnou architektkou Evou Jiřičnou. / Congress Centre Zlín – a modern building designed by a significant architect Eva Jiřičná.
- Velehrad, jedno z nejvýznamnějších poutních míst České republiky, které v roce 1990 navštívil papež Jan Pavel II. / Velehrad, one of the most significant pilgrimage sites in the Czech Republic, which was also visited by the Pope John Paul II in 1990.
- Betlém Horní Lideč. Unikátní mechanický betlém prezentuje více než 100 vyřezávaných staveb a 230 figur. / Nativity Scene in Horní Lideč. A unique mechanical nativity scene presents more than 100 carved buildings and 230 figures.
- Jurkovičův dům, Luhačovice, unikátní stavba architekta Dušana S. Jurkoviče ve stylu lidové secese. / Jurkovič House, Luhačovice, an unique building designed by an architect Dušan S. Jurkovič in the folk Art Nouveau style.
- Turistika na Baťově kanále, historická vodní cesta, 80 km dlouhá cykloturistická trasa podél Baťova kanálu. / Tourism on Baťa Canal, a historical waterway, 80-kilometer cycle path along the Baťa Canal.

The hilly Wallachia is an oasis of peace spiced up with calm beauty of folk architecture, wide views from the mountain ridges, deep forests full of mushrooms and hundreds of kilometres of hiking trails. Have you ever tried dishes from buckwheat or the Wallachian cake called "frgál"? If not, then do it in Wallachia. You will discover new great tastes. Also, when travelling around Wallachia, you should see the Wallachian Open-air Museum in Rožnov pod Radhoštěm. You will feel the atmosphere of life of our forefathers.

The Eastern Moravia is interwoven with more than seven thousand kilometres of marked trails. Of these, 2,500 km is for the cyclists. The Eastern Moravia is crossed by two great and safe cycle paths named after the rivers they lead along: the Bečva Cycle Path and the cycle path along the Baťa Canal. If you love long-distance riding, you can go from the springs or the Vsetínská Bečva or Rožnovská Bečva to Hodonín, or you can finish your trip at the confluence of the Morava River with Danube under an ancient Děvín Castle. The cycle way between Kroměříž and Hodonín leading along the Morava River and the Baťa Canal can boast an exceptional possibility of combination of boating and cycling. The cyclist can use both the cruise ships as well as the houseboats, which are for rent.

Lovers of single-tracks will feel as in the bikers' heaven in Eastern Moravia. There are dozens of kilometres of them here. The greatest attention is enjoyed by brand-new and continuously increasing trails in the Bike Resort Wallachia in Vsetín, Zděchov and Velké Karlovice.

The Eastern Moravia can heal and bring peace to life. A combination of unique mineral springs, mild climate, clean environment and a long tradition of spa services are the basis for effective and often irreplaceable spa treatment bringing the health back.

Luhačovice is a pearl of the Moravian spas. Only a few spa towns can offer such a welcoming atmosphere, excellent care, eventful cultural program and a diverse range of active sporting facilities such as Luhačovice. A unique architecture of spa buildings designed by the Slovak "poet of wood", Dušan S. Jurkovič, will enchant every visitor. The same applies to cosy hotels steeped in nobility of the first republic. A group of 17 mineral springs of Luhačovice is of a Europe-wide fame. The most famous of them, Vincentka, saved voice to a good many teachers and singers. The spa stays are far from the only reason to visit Luhačovice. Did you know that in the nearby White Carpathians there are rare orchid meadows?

The renowned spa resorts with sulphurous mineral springs are Ostrožská Nová Ves, Leopoldov–Smrdaťavka and Kostelec near Zlín. The sulphur containing water has unique effects in treating a variety of skin diseases and musculoskeletal disorders. If we add the professional care of the personnel and a pleasant environment, these sites will become an excellent choice for your healthy holiday.

For relaxation and rest it is worth travelling to Beskydy. The Wallachia of today includes cosy and completely equipped hotels, wellness centres including thermal pools, golf courses, all of which are ideal for those looking for a place to rest or for an unusual experience. Untraditional relaxation treatments can be enjoyed in the 300-year-old brewery cellar in Rožnov pod Radhoštěm. The healing beer bath supplemented with brewer's yeast will refresh and rejuvenate both women and men.

The Eastern Moravia region will delight all lovers of winter sports. You will find here almost seven dozens of ski centres and hundreds of kilometres of cross country skiing trails. They offer not only beautiful views of the picturesque landscape, but also an insight into our history. Everybody knows the Maměnka and Libušín shelters in Pustevny, the buildings of folk Art Nouveau with Wallachian elements, designed by the Slovak architect Dušan S. Jurkovič.

Visit the region of Eastern Moravia.

Eastern Moravia will pamper you, Eastern Moravia will entertain you, Eastern Moravia will surprise you by its nature beauties, tastes, smells, dance, singing, architecture, and history.

www.vychodni-morava.cz
www.moravia-czech.eu

Květná zahrada Kroměříž, jedno z nejvýznamnějších děl zahradní architektury v celosvětovém měřítku. Památka UNESCO. / Květná Garden in Kroměříž, one of the most significant works of garden architecture in the world. UNESCO heritage.

Miroslav Novák
Hejtman Moravskoslezského kraje
President of the Moravian-Silesian Region

Moravskoslezský kraj
Moravian-Silesian Region
28. října 117, 702 18 Ostrava
Česká republika / Czech Republic

tel.: +420 595 622 222
e-mail: posta@kr-moravskoslezsky.cz
www.kr-moravskoslezsky.cz

Narodil jsem se tady a zde jsem i vyrůstal. V kraji zarámovaném mezi Beskydy s dominantní Lysou horou a Jeseníky, jimž vévodí vrchol Pradědu.

Díky otcovu povolání jsem brzy vnímal realitu průmyslu uhlí a oceli, na níž byla přítomnost kraje postavena stejně jako slibovaná budoucnost. Vše to v sobě vždy obsahovalo protiklady tvrdé a nebezpečné práce spolu s citlivou duší lidí, kteří ji rádi skrývali za drsné vyjadřování.

A tak se přirozeně rodilo mé porozumění pro místa, která jsem si spojil do kouzelného a zároveň bezpečí skýtajícího slova - domov.

S přibývajícím věkem následovala setkání s lidmi i místy, rodilo se věcné porozumění tomu dříve daleko citovějšímu vnímání prostředí i lidí, kteří ho utvářeli a nadále utvářejí.

Tito lidé dříve, tedy naši předkové, i nyní, naši společní současníci, se podepisují do kouzelné a malebné krajiny Moravskoslezského kraje stavbami pro krásu, reprezentaci, uspokojování potřeb, výrobu zboží, či jeho dopravu.

Mnohé z těchto podpisů funkčně dotvářejí obraz kraje pro jeho návštěvníka. Mnohé usnadňují život, mnohé jej činí plnějším.

Přiblížení této symbiózy nechám následujícímu textu. Omezím se na jediné. Jsou to místa, pro něž stojí za to žít, která stojí zato navštívit a poznat.

I was born here and grew up here. In a region bordered by the Beskydy Mountains with dominant Lysá Mountain, and the Jeseníky Mountains, dominated by Praděd.

Thanks to my father's profession, I soon became aware of the reality of coal and steel industry, on which the presence of the region, as well as the promised future was based. All this always contained the contrast between hard and dangerous work, and the sensitive soul of the people who liked to hide it behind harsh speech.

So naturally, I had gradually learned to understand the places which merged for me in the magic word representing safety – home.

With age, when I have met more people and got acquainted with more places, factual understanding complemented my earlier more emotional perception of the environment and the people who have shaped it.

In the charming and picturesque landscape of the Moravian-Silesian Region, these people, our ancestors earlier, and now our contemporaries, have created structures for beauty, representation, catering for the needs, producing goods or transporting them.

Many of these functionally complete the image of the region for its visitor. Many of them make life easier, many make it fuller.

This symbiosis will be described in more detail in the following text. I will confine myself to one thing. There are places worth living for, worth visiting and exploring.

Moravskoslezský kraj je plný perel, postupně se z nich skládá náhrdelník

Úchvatná příroda s horami, lesy a řekami. Díla vědy a techniky, která připomínají průmyslovou sílu této oblasti a která přijíždí obdivovat čím dál více návštěvníků. Města, kterými prošly dějiny, významné kulturní památky. A k tomu především lidé: poctivi a drsnými podmínkami ovlivnění obyvatelé měst, úrodných vesnic i drsných hor. A někteří z nich – tak zvaní slavní rodáci – myslitelé, spisovatelé a vědci, kteří jsou uznávaní doma i ve světě, a kteří nikdy nezapomněli na místo, jež se stalo jejich kolébkou.

Je to kraj plný perel – jsou všude, kam se člověk podívá. A je půvabné pozorovat, jak se z nich postupně stává ucelený šperk, vyleštěný náhrdelník či brož. Protože tak, jako jedna perla klenot nedělá a až v dekoltu půvabné ženy nabere tu správnou krásu, tak i přírodní, kulturní a historické perly kraje najdou svou skutečnou nádheru v celku.

Jako když se člověk podívá na krajinu z letadla. Uvidí řeky, kopce, hrady, zámky, kostely, červené střechy venkovských domů… A najednou se malé jednotlivosti poskládají v celkovou nádheru. Právě takový nadhled přináší i tato kniha a věřím, že díky ní lidé pochopí v plné míře krásu regionu, který je sevřen z jedné strany hřebenem Jeseníků, ze strany druhé pohořím Beskyd, regionu, který je otevřen Moravskou branou jako trychtýřem mezi Českou republikou a okolním světem.

Zdejší impozantní krajinou se s chutí procházeli takoví velikáni, jakými byli Jan Amos Komenský, František Palacký, Petr Bezruč, Leoš Janáček či Sigmund Freud. Sportovci, Jiří Raška nebo Emil Zátopek, na své rodiště nedali dopustit. Způsobů, jak poznat Moravskoslezský kraj je mnoho. Svou poetiku má rozhodně jízda vlakem, ať už po běžné trati nebo historickým vlakem po známé osoblažské úzkokolejce. Jedná se o technický unikát z dob Rakouska-Uherska, který potěší všechny snílky.

Pohodově strávený den se vám naskytne, pokud se rozhodnete sednout na kolo a prozkoumat krásy místních cyklostezek. Je jich hojný počet a zavedou vás až k významným památkám. Třeba díky 115 km dlouhé cyklostezce Olše-Olza budete mít celou oblast Těšínska jako na dlani. Dokonce i centrem moravskoslezské metropole, prochází cyklostezka, která kopíruje tok řeky Ostravice a umožňuje relax naprosto nečekaný uprostřed třetího největšího města země.

Nenechte si ujít nádheru dřevěné architektury Beskyd a divoké přírody. Pokud jste dostatečně vnímaví, pak vás na každém kroku budou potkávat příběhy, písně, pověsti, záhady i pohádky, které vycházejí z bohaté folklorní historie této oblasti.

Při aktivních výletech si užijete nejlepší místa horské turistiky

Příznivci putování pěšky a milovníci horské turistiky si v Moravskoslezském kraji přijdou na své. Dvě pohoří se dvěma nejvyššími vrcholy na sebe vzájemně hledí a čekají na své návštěvníky, kteří by obdivovali neotřelé pohledy do dálky. Najdete tu chráněné krajinné oblasti, husté lesy, potoky a vodopády. A samozřejmě rozhledny, z nichž se můžete dívat na přírodní bohatství ptačím okem. Vyzkoušet to lze třeba rovnou na majestátném vrcholu Praděd, odkud se dá dohlédnout až na Krkonoše nebo Tatry. Osvěžení po túře najdete u některého z jesenických léčivých pramenů.

Hustými lesy porostlé hřebeny Beskyd jsou opředené nejrůznějšími pověstmi, a proto lákají turisty svým tajemstvím. Královna Beskyd, Lysá hora, je spjatá především s postavou zbojníka Ondráše, který prý na jejím úpatí v místních jeskyních a průrvách ukrýval nesmírné bohatství. Dnes je Lysá hora rájem jak letních, tak zimních sportů všeho druhu a přitahuje běžce, účastníci se řady vytrvalostních soutěží. Jen ten Ondrášův poklad stále čeká na objevitele… Dalším významným bodem Beskyd je poutní místo Radhošť se symbolickým kostelíkem Cyrila a Metoděje. Dostanete se k němu pěšky směrem z Pusteven. Po cestě potkáte také známou sochu pohanského boha hojnosti Radegasta.

Pozoruhodné památky vědy a techniky vás budou bavit

Pro ty, kdo jsou více technicky založení a spíše než příroda je zajímá, co vykonal člověk, těm se otevírá samotná Ostrava. Komplex Dolní oblasti Vítkovice je jedinečnou technickou památkou z doby největšího rozvoje průmyslu v celé této oblasti. Na jednom místě poznáte historii technologického procesu, na jehož začátku byl nález uhlí a na konci výroba železa. Už jste někdy měli možnost podívat se do tavicí pece? Stačí k ní vyjet výtahem.

Jak to chodilo při těžbě uhlí v místních dolech, se dozvíte v areálu Landek a ve zdejším Hornickém muzeu. Nejen s těžbou uhlí, ale také s mluvou horníků se tady dá seznámit – areálem provázejí bývalí havíři a své průvodcovské slovo neváhají opepřit výrazy, které používali v hlubinách země pod Ostravou a Karvinou… Mimochodem, právě tady, na Landeku, na soutoku již zmiňované Ostravice a drsnější Odry, vyřezal už před více, než dvaceti tisíci lety pravěký lovec mamutů krásnou, štíhlou sošku, zvanou dnes Petřkovická Venuše. Asi to neudělal proto, aby zanechal doklad historie, ale faktem je, že právě to se mu jeho uměleckým dílem podařilo — ukázal, jak pradávné je osídlení tohoto kraje.

Do světa automobilového průmyslu nahlédněte ve městě Kopřivnici. Muzeum Tatra vám ukáže ty nejlepší kousky aut z dlouhé a slavné minulosti této značky. Právě tady, v Kopřivnici, je jeden z mnoha důkazů, že muzeum nejsou jen nudné vitríny, ale zábava a poučení. Čekají na vás historické exempláře celé řady dopravních prostředků, ale i další vynálezy. A nejedná se o žádné malé stroje, těšit se můžete třeba na letadlo, nákladní auta nebo lokomotivu.

Fanoušci vojenské techniky určitě uvítají prohlídku areálu pevnosti Hlučín—Darkovičky. Tento obranný systém vznikal v letech 1935—1938 a je dokladem významného období v minulosti Československa. Každoročně se zde konají srazy historických vozidel nebo ukázky obrany pevností ve spolupráci s Armádou ČR. Další zachovalý komplex pevností najdete v Opavě—Milostovicích.

Sídla moravských a slezských pánů mají co nabídnout

Co by to bylo za výlety, kdyby nebyly okořeněné půvabem hradů a zámků. V Moravskoslezském kraji se významné šlechtické rody činily a zanechaly tak po sobě architektonické perly z různých epoch, které mohou dnešní návštěvníci obdivovat. Pokud hledáte pravý středověký hrad, jistě se vám bude líbit Sovinec, který měl původně za úkol střežit cestu z Olomouce do Slezska.

Za hradem, obklopeným lesní oborou s daňky, si zajeďte na Hukvaldy. Kromě krásné procházky můžete stihnout i některou z kulturních akcí. Ujít si nenechte výlet do kopcovitého městečka Štramberk. Zcela jistě vás dobře naladí pohodová atmosféra místa, kde čas plyne jen pozvolna. Zdejší věž zvaná Trúba vyčnívá do krajiny a je z ní překrásný výhled. Skutečnou perlou je pro milovníky zámků Osoblažsko, tedy stále téměř nepoznaná oblast v okolí Krnova. Tolik zámků jako právě tady nikde jinde nenajdete.

Zajímavých zámků je v Moravskoslezském kraji spousta a každý je něčím originální. Například při návštěvě Hradce nad Moravicí vám zůstane v paměti architektura z červených cihel, inspirovaná německým středověkem. Součástí sídla je také lesopark a okrasná zahrada. Nádherným parkem se pyšní i zámek v Kravařích. Atmosféru jako z pohádky zažijete v Raduni a zámek Kunín patří k největším barokním skvostům celé Moravy.

Architektonickým klenotem je například náměstí v Novém Jičíně, jedno z mála, které si zachovalo podloubí po celém svém čtvercovém obvodu. Po rekonstrukcích získalo už nejedno ocenění v rámci celé České republiky. Podobně hodnotné je náměstí v Příboře, které zatím na svou citlivou opravu čeká.

V Moravskoslezském kraji je zkrátka stále co objevovat. Najdete tu místa k odpočinku, ale i místa, která vám rozšíří kulturní obzory. Zjistěte, jak se kdysi žilo v tomto kraji plném přírodních krás a nechte se překvapit tím, co je tu nového. Moravskoslezský region poznává každým rokem čím dál víc turistů. Buďte mezi nimi i vy a vyberte si to, co je vám nejbližší. Těšit se můžete na nevšední zážitky.

The Moravian-Silesian Region is full of pearls, one by one, they make up a necklace

Stunning scenery with mountains, forests and rivers. Works of science and technology that recall the industrial strength of this region and that more and more visitors come to admire. Towns whose history date back to old times, significant cultural monuments. And above all, the people: residents of towns, fertile villages and harsh mountains, honest and toughened by harsh conditions. And some of them – the so-called famous natives – thinkers, writers and scientists who are respected at home and abroad and who never forgot the place that had become their cradle.

It is a region full of pearls — they are everywhere you look. And it is lovely to see how they are gradually making up a complete jewel, a polished necklace or brooch. For just as one

Dolní oblast Vítkovice, národní kulturní památka. / Lower Vítkovice, a national monument.

pearl does not make a jewel and it becomes really beautiful in a pretty woman's neckline, the same is also true about the natural, cultural and historical pearls of the region, whose beauty becomes apparent when they make up a whole.

It is like when one looks at the landscape from an airplane. They will see rivers, hills, castles, chateaus, churches, red roofs of rural houses... And suddenly, small details become a splendid whole. This is the view presented in this book, and I believe that it will help people understand the full beauty of the region, which is bounded on one side by a ridge of the Jeseníky Mountains, on the other side by the Beskydy Mountains; the Moravian Gate opening the region is like a funnel between the Czech Republic and surrounding world.

Great men, such as Jan Amos Komenský, František Palacký, Petr Bezruč, Leoš Janáček, or Sigmund Freud liked walking round the impressive local countryside. The sportsmen Jiří Raška and Emil Zátopek were proud of their birthplace. There are many ways to explore the Moravian-Silesian Region. A train ride is definitely quite poetic, whether you go for a conventional railway or a historical train ride on the famous Osoblaha narrow-gauge. It is a unique piece of engineering from the time of the Austro-Hungarian Empire, which will please all dreamers.

You can spend a leisurely day on a bike exploring the beauty of the local cycle lanes. There are many of them and they will lead you to the major sights. For example, thanks to the 115 km long cycle path Olše-Olza, the whole Těšín area will lie open to you. There is also a cycle path leading through the centre of the Moravian-Silesian metropolis; it runs along the Ostravice River, where you can relax at a totally unexpected place, right in the centre of the third largest city in the country.

Do not miss the beauty of the wooden architecture of the Beskydy Mountains and the wildlife. If you are perceptive enough, on every step you will meet stories, songs, legends, mysteries and tales that are based on the rich folklore history of the area.

Enjoy trips to the best places for mountain hikes

The Moravian-Silesian Region is tailor-made for hiking and trekking lovers. Two mountain ranges with the two highest peaks face each other and wait for their visitors, who could admire the unusual view into the distance. There are protected area, dense forests, streams and waterfalls. And of course, observation towers

offering a bird's eye view of the natural wealth. For example, from the majestic peak of Praděd you can see all the way to the Giant Mountains or Tatra Mountains. Refreshment after the hiking tour can be found at any of medicinal springs of the Jeseníky Mountains.

The ridges of the Beskydy Mountains covered with dense forests are steeped in all sorts of legends, and the tourists are attracted by their mystery. The queen of the Beskydy Mountains, Lysá Mountain, is mostly associated with the rebel Ondráš, who allegedly hid enormous wealth in the local caves and chasms at its foot. Today, Lysá Mountain is a paradise for both summer and winter sports of every kind, and attracts runners participating in a series of endurance competitions. Only Ondráš's treasure is still waiting for its discoverer...

Another important site in the Beskydy Mountains is the place of pilgrimage, Radhošť, with the emblematic church of Cyril and Methodius. It can be reached on foot in the direction from Pustevny. Along the way you pass the well-known statue of the pagan god of abundance, Radegast.

Remarkable sights of science and technology will entertain you

Those who are more technically minded and who are, rather than in nature, interested in what man has done, can enjoy what Ostrava itself has to offer. The Lower Vítkovice complex is a unique technical sight from the time of the largest industrial development in the region. At one site you will get acquainted with the history of the technological process from the discovery of coal to iron production. Have you ever had a chance to look into the smelting furnace? Just take the lift to it.

The Landek area and the local Mining Museum present the history of coal mining in the local mines. You can get acquainted not only with coal mining, but also with miners' speech – the guides in the area are former miners who do not hesitate to spice up their presentation with expressions used in the depths of the earth in Ostrava and Karviná...

By the way, right here at Landek, at the confluence of the Ostravice River and the harsher Odra River, more than twenty thousand years ago, a prehistoric mammoth hunter carved a beautiful, slender statuette, now called Petřkovice Venus. He probably did not do so to leave an evidence of history, but the fact is, that is what his masterpiece succeeded

in – it shows that this region was inhabited as early as in prehistoric times.

In Kopřivnice, you can glance into the world of automotive industry. The Tatra Museum will show you the best examples of cars from a long and glorious history of the brand. Here, in Kopřivnice, you can find one of many proofs that a museum does not mean only boring showcases, but fun and education. You can look forward to historical exhibits representing a number of vehicles, but also other inventions. And it is not the case of small machines, but for example an aircraft, lorries, and a locomotive.

Fans of military equipment will welcome a tour of the Hlučín-Darkovičky fortification complex. The defensive system was created in 1935–1938 and demonstrates a significant period in the history of Czechoslovakia. Annually, rallies of historic vehicles and demonstrations of defending the forts are held in cooperation with the Czech army. Another well-preserved fortification complex can be found in Opava-Milostovice.

Residences of the Moravian and Silesian lords have something to offer

What sort of trips they would be had they not been spiced with grace of castles and chateaus. Important noble families did their best to leave architectural pearls from different eras in the Moravian-Silesian Region, which can be admired by their visitors today. If you are looking for a genuine medieval castle, surely you will enjoy Sovinec, which was built to guard the way from Olomouc to Silesia.

To see a castle surrounded by a forest preserve with fallow deer, take a trip to Hukvaldy. In addition to beautiful walks, you can also enjoy one of the cultural events. Do not miss a trip to the hilly town of Štramberk. Surely you will like a relaxed atmosphere of the place where time passes very slowly. The local tower called Trúba rises over the countryside and it offers a marvellous view. A real gem for lovers of castles is the Osoblaha area, still almost unrecognized region around Krnov. It would be difficult to find another place with so many chateaus.

There are many interesting chateaus in the Moravian-Silesian Region and each of them is original in its own way. For example, after a visit to Hradec nad Moravicí, the red-brick architecture, inspired by the German Middle Ages will stick in your memory. A forest park and an ornamental garden adjoin the chateau. The Chateau of Kravaře also boasts a beautiful park. At Raduň, you will experience the atmosphere of a fairy-tale, and the chateau of Kunín ranks among the largest Baroque gems in Moravia.

One of the architectural gems is the square in Nový Jičín, which is one of the few squares that have kept their arcades around the whole perimeter. After renovations, it has already received many awards within the Czech Republic. The square in Příbor, which is still awaiting its sensitive reconstruction, is similarly valuable.

In short, there is always something to discover in the Moravian-Silesian Region. You will find places to rest, as well as sights that will broaden your cultural horizons. Find out how our ancestors lived in this region full of natural beauty and be surprised by what is new here. Each year, more and more tourists explore the Moravian-Silesian Region. Be among them, and choose what you like best. You can look forward to extraordinary experiences.

- Hrad Sovinec, kulturní památka. / Sovinec Castle, a cultural monument.
- Štramberk, historická dřevěná zástavba na předměstí. / Štramberk, historic wooden buildings in the suburbs.
- Technické muzeum Tatra, nejucelenější sbírka věnovaná automobilce TATRA / Tatra Technical Museum, the most comprehensive collection dedicated to the TATRA automobile factory.
- Hrad Hukvaldy. / Hukvaldy Castle.

Miloš Petera
Hejtman Středočeského kraje
Governor of the Central Bohemia Region

Středočeský kraj
Central Bohemia Region
Zborovská 11, 150 21 Praha 5 / Prague 5
Česká republika / Czech Republic

tel.: +420 257 280 227
e-mail: petera@kr-s.cz
www.kr-stredocesky.cz

Středočeský kraj je jedním z největších regionů v České republice co do rozlohy i podle počtu obyvatel. Zároveň je také krajem, který se může pochlubit bohatou kulturní tradicí a velkým množstvím cenných historických památek, zajímavých muzeí, galerií a dalších kulturních institucí. Širokou nabídku kulturního vyžití doplňují tradiční kulturní a společenské akce, jako jsou Muzejní noc, Mezinárodní den muzeí, Dny evropského dědictví, Den Středočeského kraje a mnohé další.

Dějiny naší vlasti jsou hluboce spjaty právě se středními Čechami. Na území Středočeského kraje dávno v předslovanských dobách budovali svá oppida Keltové. Tetín, Stará Boleslav či Zbraslav jsou místa spojená s prvními Přemyslovci. Věhlas, slávu a bohatství kraje dokumentují královské hrady Karlštejn, Křivoklát či Kokořín, zámky Konopiště, Lány, Dobříš a další. Města jako Kutná Hora, Mělník či Kouřim si dodnes uchovala středověký ráz a právem jsou zahrnována mezi nejcennější památky světového kulturního dědictví.

Na podporu cestovního ruchu se v uplynulých letech ve středních Čechách podařilo uskutečnit několik investičních projektů. Nejdůležitějším z nich byla rekonstrukce barokního areálu Jezuitské koleje v Kutné Hoře, která je zapsána v seznamu památek UNESCO. Díky citlivé práci projektantů a architektů oprava vhodně navázala na odkaz autora Giovanniho Domenica Orsiho. V Jezuitské koleji dnes sídlí Galerie Středočeského kraje. Letos v létě se po rekonstrukci otevře veřejnosti Veigertovský dům v Kolíně. Podařilo se také zrekonstruovat zámek v Roztokách u Prahy, který poškodily dvě povodně. Středočeský kraj věnuje velkou péči také památkám lidové architektury, což dosvědčují skanzeny v Přerově nad Labem či na Vysokém Chlumci.

V nedávné době se ve Středočeském kraji významně rozrostla také síť cyklostezek. Cykloturisté mohou nově využívat například trasy Praha–Kyšice či Rakovník–Pavlíkov. Turisté jistě uvítali i pět nových železničních zastávek, u kterých Středočeský kraj nechal budovat přístupové cesty pro pěší i cyklisty s osvětlením a uzamykatelnými boxy na kola. Vyznavačům sportu a pohybu v přírodě střední Čechy nabízí celou řadu golfových hřišť světových parametrů, lyžařská střediska, přírodní koupaliště, řeky pro romantické výlety lodí nebo jízdárny pro vyjížďky na koních. Vyhlášená jsou letoviska a rekreační areály v Povltaví, Polabí, v okolí řek Berounky, Sázavy či Jizery. Cenná přírodní společenstva návštěvníci najdou ve čtyřech chráněných krajinných oblastech – v Českém krasu, Českém ráji, Blaníku a na Křivoklátsku.

Central Bohemia Region is one of the largest regions in the Czech Republic as regards the area and the number of inhabitants. It is also a region with rich cultural tradition and a great number of valuable historical monuments, interesting museums, galleries, and other cultural institutes. A great offer of cultural life is completed with traditional cultural and social events, such as the Museum Night, International Day of Museums, Days of European Heritage, Day of Central Bohemian Region, and many more.

The history of our country is closely related to Central Bohemia. The Celts built their oppida in pre-Slavic periods in the area of Central Bohemia. Tetín, Stará Boleslav, and Zbraslav are the locations closely related to the first members of Přemysl family. The fame, recognition, and wealth of the region is documented by the royal castles Karlštejn, Křivoklát, and Kokořín, manors Konopiště, Lány, Dobříš, and many more. The towns such as Kutná Hora, Mělník, and Kouřim still maintain the medieval appearance, and they are justly included amongst the most valuable memorials of the world cultural heritage.

Several investment projects were made in recent years for the support of travel industry in Central Bohemia. The most important investment was the reconstruction of baroque area of the Jesuit College in Kutná Hora recorded in the list of UNESCO memorials. Due to the sensitive work of the designers and architects, the repair work suitably followed in the legacy of the author Giovanni Domenico Orsi. The Jesuit College hosts the Gallery of Central Bohemia Region. This year in the summer, the Veigert House in Kolín will open for public after reconstruction. The reconstruction of manor Roztoky near Prague was completed after the damages caused by two floods. Central Bohemia Region also cares about rustic architecture proved by the open-air folk museum in Přerov nad Labem or in Vysoký Chlumec.

Recently, many cycling routes were built in Central Bohemia. The cyclists can now use for example the routes Praha–Kyšice or Rakovník–Pavlíkov. The tourists surely appreciate five new railway stations, where the Central Bohemia Region built the access roads for hikers and cyclists with the clarification and lockable boxes for bikes. The enthusiasts of sport and activity in countryside can appreciate many golf courses of world parameters, skiing centres, country swimming pools, rivers for romantic boat trips or stables for horse riding. The recognized resorts and vacation areas are located in Vltava and Labe river basin, near Berounka, Sázava, and Jizera rivers. Valuable natural areas are available to the visitors in four protected countryside areas – Český kras, Český ráj, Blaník, and Křivoklát region.

Středočeský kraj byl vždy přirozeným centrem naší země, kde se odehrávaly významné dějinné události. Proto také množstvím památek patří mezi nejbohatší. Vznikala zde nejstarší sídla, odehrála se tu řada významných historických událostí. Vydejme se tedy po jejich stopách.

Historickou perlou středních Čech světového významu po hlavním městě Praze je Kutná Hora. Její historické jádro bylo pro nevšední krásu a architektonické skvosty zapsáno do Seznamu světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO. V Kutné Hoře, jak sám název města napovídá, se po staletí těžilo stříbro, a proto také byl honosný gotický chrám zasvěcen patronce horníků sv. Barboře. Význam města ve středověku připomíná Vlašský dvůr, kdysi centrální mincovna českého státu, arciděkanský kostel sv. Jakuba, výstavný Kamenný dům i zdobená gotická kašna na náměstí.

Poblíž Kutné Hory si můžeme prohlédnout Kačinu, jeden z nejkrásnějších empírových zámků v Čechách. Na nejvýchodnějším výběžku kraje, na úpatí Železných hor, obkroužen řekou Doubravou, se hrdě tyčí romantický zámek Žleby. Vydáme-li se od Žlebů jihozápadním směrem, přivítá nás Posázaví, oblast přírodou jako stvořená k letní rekreaci. Z výchozího bodu plavby po Sázavě ze Zruče nad Sázavou brzy spatříme majestátně se vypínající hrad Český Šternberk a jen o několik kilometrů dále vstoupíme do městečka Sázava, které se pyšní Sázavským klášterem, jenž byl v 11. století nositelem staroslověnské kultury a písemnictví. V těsné blízkosti Prahy se rozprostírá jedno z nejvýznamnějších děl evropské zahradní zámecké architektury – Průhonický park, který je rovněž součástí seznamu UNESCO. Najdeme zde nejen novorenesanční zámek, ale na ploše 250 hektarů také množství domácích i cizokrajných rostlin.

Naše další cesta vede na zámek Konopiště na Benešovsku, který byl na přelomu 19. a 20. století reprezentativním sídlem následníka císařského trůnu Františka Ferdinanda d'Este a ohromuje bohatstvím interiérů, mimořádně cennou zbrojnicí a rozsáhlou sbírkou loveckých trofejí. Za návštěvu stojí také barokní zámek Jemniště z počátku 18. stol., od něhož již dohlédneme na zalesněný vrchol legendární hory Blaník. Stočíme se na západ a přes město Sedlčany jsme se přiblížili ke Slapské přehradě na Vltavě, která je jednou z nejrozsáhlejších rekreačních oblastí v celé České republice.

Na úpatí Brd stojí významné hornické město Příbram, které bylo od svého vzniku spojeno s těžbou stříbra a dalších rud. Poznat dolování a hornictví na Příbramsku nám umožní prohlídka podzemních štol, kam můžeme jet důlním vláčkem Prokopskou štolou až k jámě, jež zasahuje do hloubky 1.600 m. Dále se můžeme vydat na starobylé mariánské poutní místo, jímž je barokní klášter Svatá Hora – cíl poutníků i turistů z celého světa. Nedaleko Berouna můžeme navštívit Koněpruské jeskyně, vyhloubené erozí ve vápencových horninách Chráněné krajinné oblasti Český kras. Budeme-li pokračovat po proudu Berounky, objeví se mezi kopci nejnavštěvovanější středočeský hrad Karlštejn. Karel IV. založil tento hrad v roce 1348 nejen jako panovnické sídlo, ale také jako pevnost pro uložení císařských korunovačních klenotů a sbírky relikvií. Později zde byly uloženy české korunovační klenoty. Již dávní kronikáři psali o nádheře karlštejnské kaple sv. Kříže, která je vyzdobena polodrahokamy, zlatem a také cennými středověkými obrazy z dílny Mistra Theodorika.

Postoupíme-li do pásma lesů proti proudu Berounky, nacházíme se ve vyhlášeném loveckém revíru českých králů v křivoklátských lesích a přicházíme k dalšímu z nejznámějších českých královských hradů Křivoklátu, který byl ve středověku jedním z nejvýstavnějších a nejlépe opevněných královských sídel. Dnes patří architektonickou hodnotou a kvalitou sbírek k předním památkám v naší zemi. Navštívme dále Rakovník; město s gotickým chrámem sv. Bartoloměje a zachovaným historickým středem otevírá chmelařskou a pivovarnickou oblast Středočeského kraje. Severní okraj křivoklátských lesů pak ukrývá letní sídlo prezidenta republiky, zámek Lány.

Národní kulturní památka hrad Karlštejn. / National cultural monument castle Karlštejn.

Odtud se můžeme stočit na východ přes průmyslové město Kladno, jehož rozvoj podnítil náhodný nález ložisek železné rudy a černého uhlí. Někdejší slávu hornického řemesla lze obdivovat ve Vinařicích, kde se zachovala významná technická památka – důl Mayrau. V blízkosti Kladna leží obec Lidice, která byla vyhlazena za druhé světové války. Mementem této události zůstává Památník obětem nacismu. V průmyslové krajině severně od Prahy se jako oáza rozprostírá přírodně krajinářský park s raně barokním zámečkem ve Veltrusech. V blízké Nelahozevsi, rodišti světově proslulého hudebního skladatele Antonína Dvořáka, najdeme renesanční zámek s expozicí cenných malířských děl.

Řeka Vltava nás opět provází krajem až k soutoku s Labem pod vinicemi Mělníka, města s typickým panoramatem renesančního zámku a kostela sv. Petra a Pavla na kopci přímo nad soutokem obou řek. Každoroční mělnické vinobraní připomíná staletou vinařskou tradici, v níž se pokračuje dodnes. Z Mělníka vstupujeme do chráněné krajinné oblasti Kokořínska, která patří přírodními úkazy i zachovanými roubenými stavbami k nejpozoruhodnějším oblastem středních Čech. V údolí říčky Pšovky se objevuje hrad Kokořín, jenž dal celé oblasti jméno. Východním směrem leží Mladá Boleslav. Ta je neodmyslitelně spjata s historií výroby automobilů, jejíž počátky sahají do roku 1895. Historii i současnost mladoboleslavské automobilky přibližuje moderně vybavené Muzeum Škoda Auto. Historii letectví nám připomene nové Muzeum letectví Metoděje Vlacha, kde najdeme desítky historických letounů. Obdivovat můžeme i samotnou budovu muzea, která získala ocenění Stavba roku 2014.

Proti proudu řeky Jizery leží město Mnichovo Hradiště, jehož nejvýznamnější památkou je zámek, nabízející v interiérech rozsáhlou sbírku delfské fajánse a míšeňského porcelánu. V přilehlé kapli sv. Anny jsou uloženy ostatky Albrechta z Valdštejna. Než se naše trasa stočí opět na jih, navštívíme cíp Chráněné krajinné oblasti Český ráj, kterému vévodí vrchol Mužský, pod nímž se nachází vesnická památková rezervace téhož jména. Cesta nás opět přivedla do Polabí, jmenovitě do Brandýsa nad Labem, který dnes vytváří se Starou Boleslaví dvojměstí. Ve Staré Boleslavi byl v roce 935 zavražděn kníže Václav, pozdější patron české země. Postupujeme Polabím, abychom si prohlédli Přerov nad Labem, kde je nejstarší skanzen lidového stavitelství v České republice. Významným centrem Polabí je pak Nymburk se zachovanou částí středověkého opevnění, které spolu s kostelem sv. Jiljí charakterizuje vzhled města. Labe nás vede do nedalekých Poděbrad, lázní proslulých léčbou srdečních onemocnění,

ale i zručností českých sklářů. Poděbrady jsou rodištěm krále Jiřího z Poděbrad, jehož jezdecká socha stojí před místním zámkem. Trojici významných polabských měst uzavírá Kolín, slavné královské město, dokládající svou minulost četnými architektonickými památkami – gotickým chrámem sv. Bartoloměje, radnicí či měšťanskými domy. V Kolíně na dohled od Kutné Hory naše pomyslná pouť Středočeským krajem končí.

Central Bohemia Region has always been a natural centre of our country where significant historical events took place. Therefore it is the richest region as regards the memorials. The oldest seats were found here, many historical events took place here. We will follow their tracks.

After Prague, historical pearl of Central Bohemia with worldwide reputation is Kutná Hora. For its unusual beauty and architectural treasures, the historical centre has been listed as UNESCO Natural and Cultural Heritage Site. In Kutná Hora, as the Czech name indicates, silver was mined for centuries, and therefore the opulent gothic cathedral was consecrated to the patron of miners St. Barbora. The town significance is resembled by Vlašský dvůr, former Archdeacon church of St. Jacob, the imposing Stone house, and the decorated gothic fountain on the square.

Close to Kutná Hora, there is Kačina, one of the most beautiful empire manors to visit in Bohemia. The romantic manor Žleby is located in the very eastern promontory, at the foot of the Iron Mountains, surrounded with Doubrava River. On the way from Žleby in the south-west direction, we reach Sázava river basin, the area with countryside created for summer vacation. From the eastern point of Sázava river navigation from Zruč nad Sázavou, we will soon see castle Český Šternberk, and only few kilometres further, we can enter the town of Sázava, with its dominant Sázava Monastery, which was the centre of Old-Slavonic culture and literature in the 11th century. In close vicinity to Prague, there is one of the most recognized works of European garden castle architecture – Průhonice Park which is also a part of UNESCO list. Here, we will find the new-renaissance castle and many domestic and foreign species of plants on the 250 hectare area.

Our further path leads to Konopiště castle in Benešov region, which was the representative residence of the crown prince Franz Ferdinand d'Este on the verge of the 19th and 20th century, and it contains many rich interiors, exceptionally valuable armoury, and extensive collection of hunting trophies. It is worth visiting the baroque castle Jemniště from the beginning of the 18th century from which we can see the top of legendary mountain Blaník. We can turn west pass Sedlčany to reach the reservoir Slapy on Vltava which is one of the most extensive vacation areas in the whole Czech Republic.

At the foot of Brdy, there is Příbram, which was established with the commencement of silver and ore mining. You can get to know the mining and excavation in Příbram area by the tour in the underground galleries which you can reach by means of the mine train in Prokopská gallery to the hole reaching the depth of 1,600 m. We can also go to old Marian pilgrim place which is Baroque Closter Svatá Hora – the goal of the pilgrims and tourists from the whole world. Near Beroun, you can visit Koněpruské caves, excavated by erosion in the calcite rocks of the Protected Landscape area Český kras. Down Berounka river flow, we will see the most frequently visited the castle Karlštejn. Charles IV established the castle in 1348 as the king's residence, and also as the fortress for storing the crown jewels

- Národní kulturní památka hrad Kokořín. / National cultural monument castle Kokořín.
- Památník Antonína Dvořáka ve Vysoké u Příbrami. / Monument of Antonín Dvořák in Vysoká near Příbram.
- Národní kulturní památka zámek Konopiště. / National cultural monument castle Konopiště.
- Středočeské muzeum v Roztokách. / Central Bohemian Museum in Roztoky.
- Kulturní památka synagoga v Čáslavi. / Cultural memorial synagogue in Čáslav.

and the collection of relics. The Czech crown jewels were stored here. The old chroniclers wrote about the beauty of Karlštejn chapel of Holy Cross which is decorated with gemstones, gold, and valuable medieval paintings by Master Theodorik.

Upon entering the forest area opposite the Berounka current, we reach the recognized hunting ground of Czech kings in Křivoklát forests, and we move close to the next most recognized Czech royal castles, Křivoklát, which was one of the most imposing and best fortified royal residences. Today it ranks amongst to the leading memorials in our country as regards the architectural value and quality. Let's visit Rakovník; the town with gothic church of St. Bartholomew and maintained historical centre opens the hop and brewery area in Central Bohemia. The northern edge of Křivoklát forests hides the summer seat of the Republic President, Lány castle.

From here, we can turn east pass the industrial town Kladno, which was developed by accidental discovery of iron ore and black coal deposits. Former fame of mining craft is exposed in Vinařice with maintained technical monument – mine Mayrau. Near Kladno, there is the village of Lidice which was wiped out during WWII. The memento of the event is the Monument for the victims of the Nazis. The natural landscape park with the early Baroque castle is placed like oasis in the industrial landscape north of Prague. Near Nelahozeves, the birthplace of famous musical composer Antonin Dvořák, there is a renaissance manor with the exposition of precious paintings.

Vltava River takes us through the region to the confluence with Labe under the vineyards in Mělník, the town with typical panorama of renaissance castle and the church of St. Peter and Paul right above the confluence of both rivers. Everyday Mělník grape harvest reminds us of hundred years of tradition which still continues. From Mělník we enter the protected landscape area of Kokořín with the natural phenomena and maintained curb buildings which rank amongst the most unique areas of Central Bohemia. Kokořín castle is located in Pšovka river valley, and it gave the name to the whole region. Mladá Boleslav is located in the east direction. It is linked to the history of car manufacturing with the beginning reaching 1895. The history and current days of Mladá Boleslav car manufacturing plant is outlined in the modern equipped Muzeum Škoda Auto. The aviation history is outlined in new Aviation Museum of Metoděj Vlach, with dozens of historical aircrafts. We can appreciate the museum building which won the award Building of 2014.

Against Jizera river current, there is the town of Mnichovo Hradiště, with the castle as the most significant monument, with the interiors with extensive collection of Delphi faience and Meissen Porcelain. The remains of Albrecht von Wallenstein are placed in adjacent chapel of St. Ann. Before the route turns back to the south, we will visit the tip of the protected landscape area Český ráj, which is dominated by the hilltop Mužský with the village memorial reserve placed underneath with the same name. The route took us back to Labe river basin, namely Brandýs nad Labem, which today forms twin towns with Stará Boleslav. In Stará Boleslav, the duke Václav was murdered in 935 and later became the patron of Czech country. We continue in the Labe river basin to see Přerov nad Labem with the oldest folk museum of rural architecture in the Czech Republic. A significant centre in Labe river basin is Nymburk with the maintained part of medieval fortification which together with the church of St. Jilji defines the town appearance. Labe River takes us to nearby Poděbrady, spa recognized for the treatment of heart disease and also the skills of Czech glass makers. Poděbrady is the birthplace of Jiří from Poděbrady, and his riding statue stands in front of the local manor. The three significant towns in the Labe region are completed with Kolín, famous royal town, which records its past by many architectonic memorials — gothic church of St. Bartholomeo, the town hall, and town houses. In Kolín, which can be seen from Kutná Hora, we finish our tour in Central Bohemia Region.

Národní kulturní památka zámek Kačina. / National cultural monument castle Kačina.
Památka UNESCO Kutná Hora: jezuitská kolej (GASK) a město. / UNESCO monument Kutná Hora: jesuit college (GASK) and town.
Hrad Český Šternberk. / Czech Šternberk Castle. Foto / Photo: CzechTourism

CZECH HERITAGE — CITIES

ČESKÉ DĚDICTVÍ — MĚSTA

ZÁMEK LEDNICE / LEDNICE CHATEAU, FOTO / PHOTO: DANIEL PEROGORDO MADRID

Česko – země příběhů a kulturních cest

Renesanční skvosty a okolí v České Kanadě

Úchvatná, romantická, něžně drsná, taková je Česká Kanada, krajina na pomezí Čech a Moravy kolem zříceniny hradu Landštejna.

Hluboko v 16. století, v době, kdy byl Jindřichův Hradec plný italských dělníků, kteří přetvářeli zdejší hrad na nádherný renesanční zámek, a kdy se nedaleko odtud rodil ze syrové tvrze křehký vodní zámek Červená Lhota, vypukla nevyhlášená válka mezi měšťany zdejších měst, boj o to, kdo si vystaví vznosnější, honosnější a skvostnější dům. Renesance byla na vrcholu a Slavonice, Jindřichův Hradec i Telč rozkvétaly.

Náměstí vroubily domy s bohatě zdobenými štíty, módními psaníčkovými nebo figurálními sgrafity, vzdušnými podloubími, gotická jádra domů nadto začasto poskytla půvabné jakoby pavučinové klenby. Slavonice k tomu budovaly i rozsáhlý komplex gotických lochů – sklepů, odvodňovacích šachet a únikových cest. Chodíte-li dnes Jindřichovým Hradcem, díváte-li se na obě slavonická náměstí z věže kostela Nanebevzetí Panny Marie, kráčíte-li předkloněni slavonickým podzemím, plujete-li na loďce po hladině odrážející snový zámek Červená Lhota, dotýkáte se holou rukou renesančního srdce tohoto regionu. A byl by hřích nevydat se do okolí měst, třeba po nesčetných cyklostezkách oplývajících terénní vlídností, anebo pěšky, jako kdysi vyhlášený grázl, vlastně loupežník Grasel, jehož stezky jsou dnes připravené provést zvědavého poutníka křížem krážem krajem podmanivé krásy.

Santiniho gotický dotek barokní krásy

Géniové se často rodí s nevýhodou. Jan Blažej Santini-Aichel byl sice dítětem pražského kameníka, ale narodil se s tělesnou vadou, byl chromý, a tudíž řemeslu kamenickému nezaslíbený. Ale nehodlal se vzdát a nevzdal se až do smrti. Stal se z něj jeden z nejinvenčnějších architektů doby vrcholného baroka. Svůj obdiv ke gotice vetknul do tehdy moderních principů a vytvořil cosi, co by se snad dalo nazvat „barokní gotikou". Jeho stavby jsou rozesety po celém Česku a všude dodnes budí úžas, neboť jako by byly vystavěny jen ze světla a stínu. Jednou z nejzásadnějších enkláv bylo pro Santiniho Plzeňsko. V Mladoticích realizoval jednu ze svých prvních staveb, v Kladrubech své dílo poslední, v Mariánské Týnici zase nejucelenější, v Plasích jedno z nejmonumentálnějších … Stát pod Santiniho kopulemi, vystupovat po jeho schodištích, dotýkat se promyšlených detailů, luštit skrytou symboliku, to je dobrodružství, které s ubíhajícím časem nebledne. Na samém sklonku svého života svedl přátelský souboj s druhým géniem, svým věčným souputníkem, Kiliánem Ignácem Dientzenhoferem – a vyhrál. Jeho návrhu přestavby kladrubského klášterního chrámu byla totiž dána přednost, a tak mohlo začít vznikat jedno z nejúchvatnějších Santiniho děl, vedle poutního kostela sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře ve Žďáru nad Sázavou patrně nejznámější Santiniho stavba. Osud ale hraje divné šarády. Jan Blažej umírá, aniž chrám dokončil – a nastupuje jeho konkurent, Kilián Ignác. Kladrubský klášter tak vyrostl ze spojení dvou géniů, jejichž význam dalece překročil jejich dobu. Být ovšem na Plzeňsku a nepoužít ani jednou slovo „pivo" není možné. A vařilo se v klášterech kladrubském i v plaském. Pivovary tu sice vznikly až během 19. století, ale benediktini i cisterciáci tu pivo vařili od počátku, třebaže tak trochu podomácku. Kdepak klášter bez piva – a na Plzeňsku!

Broumovsko Krajina s uměleckým rukopisem Dientzenhoferů

Dějiny se často odvíjejí podle toho, kdo má kuráž jimi pohnout. V kraji nádherných a roztodivných pískovcových skal, štíhlých věží a jehel z pískovce, uzounkých puklin a skalních náměstí, v kraji útěšně zvlněné krajiny, v prvním roce 18. století, chopil se úřadu opata broumovského kláštera zdejší rodák, benediktin Otmar Daniel Zinke a proměnil okolní krajinu jednou provždy. Během několika málo let vzniklo v okolí Broumova devět barokních kostelů povětšinou na místech někdejších lidových dřevěných kostelíků. Opat Zinke nebyl troškař, pozval si na tu práci nejslavnější odborníky v zemi, Kryštofa Dientzenhofera a jeho syna Kiliána Ignáce. Kostely se staly novými dominantami krajiny, novými středobody života okolních vsí. Dnes je spojují krom vzácných snah skupiny lidí o jejich rekonstrukci také cesty, které lákají k poznávání kostelíků ze sedla kola. Putovat tímhle krajem, ať už na kole, pěšky či třeba na koni, je krásné. Broumovský klášter a okolní kostely mají totiž jedinečný rámec, kraj. Rozmařile výtvarný, kraj, kde se v kostelech oslavovaný nejvyšší sochař realizoval mimořádně invenčně. Adršpašsko-teplické skály jsou neuvěřitelnou galerií fantastických pískovcových útvarů. Kaňon Vlčí rokle odděluje adršpašskou část s až devadesátimetrovými skalními věžemi,

Karlův most v Praze. / Carls Bridge in Prague. Foto / Photo: Libor Sváček

Romantická zřícenina hradu Bezděz. / Bezděz romantic castle ruins. Foto / Photo: Ladislav Renner

Katedrála Nanebevzetí Panny Marie, Sedlec u Kutné Hory. / Assumption Cathedral, Sedlec near Kutná Hora. Foto / Photo: Ladislav Renner

hlubokými soutěskami, jezírky, vodopádem nebo zříceninou hradu Adršpach, od části přiléhající k Teplicím nad Metují s členitým Bludištěm a nesčetným množstvím skal, jimž dávali lidé jména už někdy v osmnáctém století, kdy tu doslova vybuchla móda výletů a turistických výprav. A to je celé rozsáhlé skalní město – a také skalní labyrint na Ostaši a příkré svahy Broumovských stěn – ještě chráněno dokonalou hradbou Stolových hor na česko-polském pomezí se skalním labyrintem a stovkami do kamene vytesaných schodů.

Hlavní město funkcionalismu

Když se koncem 19. století začal „rakouský Manchester", tedy staré textilácké Brno, proměňovat, nikdo nemohl tušit, že to je jen začátek obrovského přerodu. Brno mělo prostě štěstí na dobu i lidi.

Československo bylo ještě novorozeně a v Brně už všechno vřelo. K městu se připojily další obce, vznikl nový urbanistický plán a na místě hlavního městského architekta byl mladý člověk, který se začal obklopovat svými vrstevníky. Představitelé města byli dychtiví vyvléci se z kolonky „druhé největší město v republice" – a rázně vystoupit z pražského stínu. Začalo se stavět – a Brno bylo najednou architektonicky nejprogresivnější město Evropy. Funkcionalistické stavby rostly jak houby po dešti, vznikaly kavárny, ve kterých to neskutečně žilo, umění bylo hlavním tématem, Devětsil razil své manifesty, Leoš Janáček za velkými prosklenými okny popíjel moravské víno, stavělo se výstaviště, samozřejmě v současném trendu … Obrovský kvas zasáhl i movitější obyvatele – a zakázky na architektonicky moderní vily jen pršely. Manželka spolumajitele vlnařských závodů, paní Greta Tugendhat, znalá současných trendů z Německa, zve do Brna startující hvězdu, architekta Miese van der Rohe, který tu na úchvatné terase vystaví jeden z největších skvostů architektury 30. let, vilu Tugendhat, od roku 2001 památku chráněnou UNESCO.

Tyhle jedinečné skvosty jsou dnes propojeny čtrnácti naučnými stezkami, na kterých můžete obdivovat neuvěřitelných 383 objektů – to všechno v rámci programu BAM – Brněnský Architektonický Manuál.

The Czech Republic Land of Stories and cultural tours

Renaissance gems in Czech Canada and environs

Entrancing, romantic, rough but gentle. Such is Czech Canada, a landscape on the border of Bohemia and Moravia located around the ruins of Landštejn Castle.

Deep in the 16th century, when Jindřichův Hradec was full of Italian labourers converting the castle into a wonderful Renaissance chateau and when nearby the Červená Lhota delicate water chateau grew out of a rough-hewn fortress, an undeclared war erupted between local burghers over who would build the most magnificent, opulent and sumptuous house.

The Renaissance was at its peak and Slavonice, Jindřichův Hradec and Telč were all thriving. Squares were lined by richly decorated gables, fashionable design, figural sgraffiti and airy arcades, while the Gothic cores of houses frequently featured charming spiderweb arches. Slavonice also built an extensive complex of Gothic cellars – underground spaces, drainage shafts and escape routes. You can touch the essence of the region's Renaissance heart today by visiting Jindřichův Hradec, by looking over both Slavonice squares from the tower of the Church of the Assumption of the Virgin Mary, by walking head bowed through Slavonice's underground or by sailing across a surface reflecting the dreamlike Červená Lhota chateau. And it would be a sin not to visit the surrounding towns, either by countless cycle routes boasting kind terrain or on foot like the one-time famous bandit Grasel, whose trails today allow curious pilgrims to crisscross a region of captivating beauty.

Santini's Gothic touch of Baroque beauty

Geniuses are often born with a disadvantage. Jan Blažej Santini-Aichel was the child of a Prague stone mason, but he was born disabled and therefore unsuited to that trade. However, he was not minded to give up and refused to do so throughout his life. He became one of the most inventive architects of the High Baroque period. His admiration for the Gothic was grounded in the modern principles and he created what could be dubbed "Baroque Gothic".

His buildings are dotted around the entire Czech Republic and – seemingly built from nothing but light and shade – inspire awe to this day. The Plzeň region was one of the most important enclaves for Santini. He carried out one of his first building projects in Mladotice, his last in Kladruby, his most comprehensive in Mariánská Týnice and his most monumental in Plasy… To stand beneath a Santini dome, to alight his stairway, to touch the elaborate details and to work out the hidden symbolism is an adventure that doesn't fade with the passing of time. At the very end of his life, he led an amicable battle with his eternal companion Kilián Ignác Dientzenhofer – and won. His design for the reconstruction of the Kladruby Monastery church was selected, allowing for the creationof one of Santini's most enchanting works; alongside the pilgrimage church of St. John of Nepomuk at Zelená hora in Žďáru nad Sázavou, it is perhaps his best-known building. However, fate plays strange games. Santini died before the church was completed – and his competitor Dientzenhofer stepped in. The Kladruby Monastery therefore arose from the coming together of two geniuses whose importance has far exceeded their own era. Naturally it is impossible to be in Plzeň without coming across the word "beer" at least once, and the beverage was brewed at both the Kladruby and Plasy monasteries. The breweries may have closed their doors back in the 19th century but both the Benedictines and the Cistercians had produced beer in this area from the beginning, albeit in something of a homemade style. But whoever heard of a monastery without beer – and in Plzeň to boot!

Broumov – a region bearing the signature of the Dientzenhofers

History is often shaped by those who have the courage to set it in motion. In the first year of the 18th century, the locally born Benedictine Otmar Daniel Zinke took office as abbot of Broumov Monastery, transforming forever a region of wonderful and quaint sandstone rocks, slim sandstone towers and needles, slender cracks and stone towns and gently rolling landscape. Within a few short years, nine Baroque churches were built in the Bromouv area, for the most part at the sites of former wooden folk churches. Abbot Zinke was no spendthrift, engaging the services of the most famous experts in the land, Kryštof Dientzenhofer and his son Kilián Ignác. The churches became new dominant structures in the landscape and new focal points for the lives of surrounding villages.

Today they are linked not only by the efforts of a group of people to renovate them but also by paths that allow them to be enjoyed from the saddle of a bicycle. Wandering this region, by bike, on foot or even on horseback, is a real pleasure. After all, the Broumov Monastery and surrounding churches are framed by a region that is profusely artistic, a region where the most highly acclaimed of sculptors worked with extraordinary invention. The Adršpach-Teplice Rocks are an incredible gallery of fantastic sandstone formations. The Wolf's Gorge canyon separates the Adršpach part, with its stone towers of up to 90 m, deep passes, pools, waterfall and ruins of Adršpach Castle, from the part abutting Teplice nad Metuji, with its rugged labyrinth and countless rocks that were given names sometime in the 18th century, when a fashion for daytrips and hiking excursions really took off. This entire extensive stone town – along with the stone labyrinth at Ostaš and the steep slopes of the Broumov Walls – is protected by the perfect barrier of the Stolové Mountains in the Czech-Polish borderland with a stone labyrinth and hundreds of steps carved into the stone.

The capital of Functionalism

When at the end of the 19th century the transformation of the "Austrian Manchester", the old textiles-focused Brno, got underway, nobody could have guessed it was just the beginning of a great rebirth. Brno was simply lucky with regard to the era and to people Czechoslovakia had just been born but in Brno everything was already simmering. Other municipalities joined the city, a new urban plan was drawn up and the chief architect was a young man who surrounded himself with peers. City representatives were keen to shake off the "second city" tag and to emerge forcefully from Prague's shadow. Construction work began – and Brno was suddenly Europe's most progressive city architecturally.

Functionalist buildings started shooting up. Buzzing cafés were opened, art was on everybody's lips, the avantgarde group Devětsil issued its manifesto, Leoš Janáček sipped Moravian wine behind huge glass windows, and an exhibition ground was opened, naturally in the latest style… This great fermentation was also felt by wealthy locals and there was an abundance of commissions for modern villas. The wife of the co-owner of a wool plant, Greta Tugendhat, was familiar with current trends from Germany and invited to Brno an emerging star, the architect Miese van der Rohe, who built one of the gems of 1930s architecture, Villa Tugendhat (protected by UNESCO since 2001), on a delightful terrace. These unique treasures are today joined by 14 education trails on which you can admire an incredible 383 buildings as part of the BAM – Brno Architecture Manual – programme.

CZECHTOURISM

kudyznudy.cz

Zřícenina hradu Zvířetice. / Zvířetice castle ruins. Foto / Photo: Ladislav Renner
Horní náměstí, Slavonice. / Upper Square, Slavonice. Foto / Photo: Milan Jaroš
Zámek Lednice, Lednicko-Valtický areál. / Lednice Chateau, Lednice-Valtice area. Foto / Photo: Ladislav Renner

Petr Vokřál
Primátor
Mayor

Statutární město Brno
City of Brno
Magistrát města Brna / Brno City Municipality
Dominikánské nám. 1, 601 67 Brno
Česká republika / Czech Republic

tel.: +420 542 172 201
e-mail: kp@brno.cz
www.brno.cz

B R N O

Vítejte v expozici města Brna, druhého největšího města České republiky, historické i současné metropole Moravy, města v srdci Evropy.
Dějiny sídla na soutoku řeky Svratky a Svitavy jsou bohaté a trvají stovky let. Dovolte mi proto jen několik stručných zastavení, která načrtnou obraz Brna jako města, které si zaslouží vaši pozornost.
Ve druhé půli 14. stol. právě zde sídlil markrabě, vládce Moravy, sem se dvakrát ročně sjížděla moravská šlechta rozhodovat o osudu země. Už ve středověku bylo Brno významným hospodářským a politickým centrem, a toto postavení neztratilo dodnes.
V 17. stol. se ani Moravě nevyhnul vleklý celoevropský konflikt – třicetiletá válka. Švédská vojska pod vedením generála Torstensona měla v úmyslu dobýt Vídeň, a proto oblehla strategický opěrný bod císařských vojsk – Brno. Švédský stroj na vítězství se ale před brněnskými branami zadrhl. Město se přes jasnou převahu obléhatelů ubránilo, pevnost Špilberk dobyta nebyla. Jméno města se tehdy stalo známým po celé Evropě a bylo vyslovováno s úctou.
V následujících dekádách čekal moravské centrum intenzivní hospodářský rozvoj a v 19. století bylo díky rozmachu textilního průmyslu zváno rakouským Manchesterem. Brno se pozvolna měnilo v moderní velkoměsto. Na začátku 20. století probíhala rozsáhlá asanace historického jádra a stavební boom pak nastal mezi světovými válkami. Oněch 20 let je sice menším časovým úsekem, avšak svým významem a kvantitou a především kvalitou nově vzniklých staveb nebylo z hlediska architektury a urbanismu doposud překonáno.
Připravili jsme pro vás stručný přehled brněnských staveb, které se zapsaly do dějin evropské moderní architektury, včetně skvostu architektury světové – funkcionalistické vily Tugendhat.
Přál bych si, aby vás výstava zaujala a inspirovala k návštěvě Brna, protože bezprostřední dotek krásy zažijete jen na vlastní kůži. Fotografie, byť sebelepší, nepřenesou intenzitu stavební hmoty, ladnost zdobných prvků a působivost uměleckých děl, harmonii tvarů a barev nábytku a vybavení či atmosféru vzdušného interiéru, který plynule přechází v exteriér.
V současné době lze v Brně navštívit čtveřici rodinných vil, které patří k tomu nejlepšímu, co v oblasti architektury na našem území vzniklo – Löw-Beerova a Jurkovičova vila, dům rodiny Stiassni a vila Tugendhat. Pokochejte se jimi na naší výstavě a pak si nezapomeňte rezervovat prohlídku, nezklamou vás.
Těším se na vaši návštěvu.

Welcome to the exhibition of Brno, the second largest city in the Czech Republic, a historical and contemporary metropolis of Moravia, a city in the heart of Europe.
The history of the settlement on the confluence of the Svratka and Svitava rivers is rich and hundreds of years long. Allow me to briefly pause over a few milestones that will sketch the picture of Brno as a city that deserves your attention.
The Margrave of Moravia had his seat here in the mid-14th century, and the Moravian nobility arrived here twice a year to make decisions about the fate of the country. In the middle ages Brno was an important economic and political centre and it has not lost any of this importance until the present day.
In the 17th century the prolonged all-European conflict, the Thirty Years' War, did not avoid Moravia. The Swedish troops under the command of general Torstenson intended to conquer Vienna and this was why they besieged Brno, a foothold of the imperial army. However, the Swedish victory machine seized up before the gates to Brno. In spite of the obvious predominance of the besiegers the city defended itself and the Špilberk fortress was never conquered. The name of the city became known throughout Europe at the time and it was pronounced with respect.
In the following decades the Moravian centre underwent an intense economic development and in the 19th century, thanks to the boom of the textile industry, it was nicknamed the Austrian Manchester. Brno was gradually transformed into a modern metropolis. An extensive reconstruction of the historical centre took place at the beginning of the 20th century and a building boom took place in the inter-war period. Those 20 years are a rather short period of time but in terms of the importance and quantity, and namely the quality of the newly built houses, this period has not yet been surpassed in architecture and urban planning.
We have prepared for you a brief summary of Brno structures that made their imprint in the history of modern European architecture, including the jewel of world architecture, the functionalist Villa Tugendhat.
I hope that the exhibition captures your attention and inspires you to visit Brno because the immediate touch of beauty can be enjoyed only through a first-hand experience. Photographs, no matter how good they are, cannot transmit the intensity of the building mass, the elegance of ornaments and impressiveness of the works of art, the harmony of shapes and colours of the furniture and fittings or the atmosphere of the spacious interior that freely continues in the exterior.
At present, it is possible to visit a quadruple of villas in Brno that belong to the best of architecture in the city: Villas Löw-Beer and Jurkovič, the Stiassni family home and Villa Tugendhat. Admire them at our exhibition and then do not forget to book your guided tours. They will not disappoint you.
I am looking forward to your visit.

BRNO

Vila Tugendhat. / Villa Tugendhat. Foto / Photo: David Židlický

BRNO

Moderní Brno a jeho slavné vily

Vznik moderního Brna lze datovat již od třicátých let 19. stol., kdy se postupně začaly bourat hradby a na jejich místě vznikala okružní třída po vzoru nedaleké metropole rakousko-uherské monarchie Vídně. Nová urbanizace se přesouvala i dále mimo centrum a vyrůstala průmyslová předměstí a rezidenční čtvrti. Probíhala rozsáhlá asanace historického jádra a architektonický výraz nových staveb ovládl pozdní historismus a secese rakouské a německé provenience. Příslušníci dobře situovaných vrstev vyhledávali klidné bydlení „za městem" v nově zakládaných vilových čtvrtích. Nejstarší z nich vznikla v Černých Polích nad parkem Lužánky. Následovaly Pisárky a Žabovřesky. Jako architekti se zde uplatnili až do vypuknutí první světové války převážně tvůrci z Německa a Rakouska. Mnozí z nich v Brně působili také jako pedagogové na zdejší průmyslové škole. Jejich žáci pak studovali ve Vídni u Otto Wagnera a stali se vůdčími osobnostmi vídeňské secese. Patřili k nim moravští a slezští rodáci jako např. Josef Hoffmann, Leopold Bauer či Hubert Gessner.

Mezi světovými válkami nastal v Brně intenzivní stavební boom. V dějinách města je období let 1919–1939 sice jen menším časovým úsekem, avšak svým významem, kvantitou a především kvalitou nově vzniklých staveb nebylo doposud překonáno. Po vzniku samostatného Československa se z dříve převážně německého průmyslového města se silnými vazbami k Vídni stalo důležité hospodářské a administrativní centrum nového státu. Budovala se sídla centrálních správních úřadů, ale také politických, vědeckých, kulturních a školských institucí. Nárůst obyvatel podnítil rozsáhlou bytovou výstavbu. Vznikly stavby, které patří nejen k ikonám brněnského funkcionalismu, ale evropské moderní architektury vůbec. Výjimečná tvůrčí atmosféra byla posílena osvícenou stavební politikou města. Stavební produkci významně podpořil také zákon na podporu stavebního ruchu, který např. formou státních subvencí podstatně zvýhodňoval stavební podnikání.

Ve 20. letech v Brně přednášeli evropští průkopníci moderní architektury – Le Corbusier, Amédéé Ozenfant, Jacobus Johannes Pieter Oud, Theo van Doesburg, Walter Gropius a brněnský rodák Adolf Loos. Na podzim roku 1925 navrhl Bohuslav Fuchs v parku na Kolišti Zemanovu kavárnu (zbořena 1964, replika postavena 1995), která je považována za první funkcionalistickou stavbu v Československu. Doslova triumfem funkcionalismu a vynikajících konstrukčních schopností projektantů se stalo výstaviště v Pisárkách, vybudované u příležitosti Výstavy soudobé kultury v roce 1928, na které bylo prezentováno úspěšné desetiletí existence samostatného státu. Jako součást výstavy byla v Žabovřeských vybudována kolonie šestnácti rodinných domů s názvem Nový dům, která představila moderní trendy v individuálním bydlení. Již o tři roky dříve vznikly v Černých Polích rodinné dvojdomky inspirované Loosovým konstrukčním systémem „domu s jednou zdí".

Na přelomu 20. a 30. let minulého století dosáhla výstavba rodinných domů vrcholu a vilové čtvrti se výrazně rozrostly. Vedle průmyslníků, ale i úředníků, umělců, lékařů a vědců byli stavebníky i samotní architekti. Rodinné vily vysoké architektonické kvality však v Brně vznikaly již od samého počátku 20. stol. Zde nelze nezmínit alespoň „první moderní dům v Rakousku", kterým se stala vila Karla Reissiga v Pisárkách (Leopold Bauer, 1901–1902), reprezentující vídeňskou modernu ovlivněnou anglickou „cottage".

V současné době lze v Brně navštívit čtveřici rodinných vil, které reprezentují výjimečné momenty v oblasti individuální rodinné výstavby, a to jak v období moderny a secese z počátku minulého století, tak v období meziválečné avantgardy.

Modern Brno and its famous villas

The modern Brno dates back to the 1830s when the town walls were being removed and replaced with a ring road following the example of Vienna, the nearby metropolis of the Austro-Hungarian Empire. The new urbanisation was spreading outside the centre, industrial suburbs and residential districts were cropping up. The historical centre was being rebuilt and the architectonic expression of the new buildings took on the shapes of late historicism and Art Nouveau of the Austrian and German provenance. Well-off citizens were seeking quiet residence "in the suburbs", in newly founded villa districts. The oldest of them was developed in Černá Pole, above the Lužánky park. It was followed by Pisárky and Žabovřesky. Until the outbreak of the World War I the architects came mostly from Germany and Austria. Many of them worked as teachers at the local technical school. Their students continued to study with Otto Wagner in Vienna and became leading personages of Viennese Art Nouveau. Among them were Moravian and Silesian natives Josef Hoffmann, Leopold Bauer and Hubert Gessner.

A building boom took place in Brno during the inter-war period. The period 1919-1939 was a rather short period of time in the history of the city but in terms of the importance and quantity, and namely the quality of the newly built houses, it has not yet been surpassed. Following the establishment of independent Czechoslovakia the previously predominantly German industrial city with strong connections with Vienna became an important economic and administrative centre of the new state. State administration offices were being built as well as the seats of political, scientific, cultural and educational institutions. Some structures from this period became the icons of Brno functionalism but also of modern European architecture. The extraordinary creative atmosphere was supported by the enlightened development policy of the city. The building production was also supported by a law in support of the construction boom which incentivised the construction business for example by state subsidies.

In the 1920s, European pioneers of modern architecture gave lectures in Brno: Le Corbusier, Amédée Ozenfant, Jacobus Johannes Pieter Oud, Theo van Doesburg, Walter Gropius and the Brno native Adolf Loos. In autumn 1925 Bohuslav Fuchs designed Zeman Café in the park at Koliště (it was demolished in 1964 and its replica was built in 1995) which is believed to be the first functionalist structure in Czechoslovakia. The exhibition ground in Pisárky became a triumph of functionalism and the outstanding skills of the designers. It was built for the occasion of the Exhibition of Contemporary Culture in 1928 where the successful decade of the independent state was presented. A colony of sixteen family homes called New House was built as part of this exhibition introducing modern trends in independent housing. Three years earlier semi-terraced houses inspired by the Loos's structural system of "a house with one wall" were built in Černá Pole.

At the turn of the 1920s and 1930s the construction of detached houses culminated and the villa districts grew in size remarkably. As well as industrialists, officials, artists, doctors and scientists the owners were the architects themselves. However, villas of great architectonic quality were being built in Brno from the beginning of the 1920s. It is worth mentioning that the "first modern house in Austria" was the villa of Karel Reissig in Pisárky (Leopold Bauer, 1901–1902) representing the Viennese modernism inspired by the English "cottage" style.

At the present time it is possible to visit a quadruple of villas representing exceptional moments in individual home construction, both in the modernism and Art Nouveau periods at the beginning of the last century as well as in the inter-war avant-garde period.

Vila Tugendhat. / Villa Tugendhat. Foto / Photo: David Židlický
Vila Tugendhat. / Villa Tugendhat. Foto / Photo: David Židlický

BRNO

VILLA TUGENDHAT

www.vilastiassni.cz/cz
Adresa: Černopolní 45, Brno-Černá Pole

Vilu manželů Grety a Fritze Tugendhatových navrhl v letech 1928–1930 architekt Ludwig Mies van der Rohe (1886–1969). Jde o unikátní umělecké dílo ve smyslu konstrukce, prostorového uspořádání, interiérového vybavení, technického zázemí a začlenění do přírodního rámce. Poprvé v dějinách architektury byla v privátním domě užita ocelová nosná konstrukce. V interiérech jsou užity vzácné materiály – onyx z Maroka, italský travertin, dýhy z asijských dřevin. Zcela výjimečné je technické zázemí domu – teplovzdušné vytápění a chlazení, elektrické spouštění oken aj. V roce 2001 byla vila Tugendhat zapsána na Seznam světového kulturního dědictví UNESCO. Vilu spravuje Muzeum města Brna jako instalovanou památku moderní architektury. Sídlí zde Studijní a dokumentační centrum, konají se zde přednášky, výstavy, koncerty, filmové projekce apod.

The villa of Greta and Fritz Tugendhat was designed by Ludwig Mies van der Rohe (1886–1969) in 1928–1930. It is a unique piece of art in terms of the structure, space arrangement, interior furnishing, technical facilities and its setting in the natural landscape. For the first time in the history of architecture a steel load-bearing structure was used in a private house. Noble materials are used in the interior, such as onyx from Morocco, Italian travertine and veneer of Asian woods. The technical facilities in the house are extraordinary: heating and cooling with air, electrical controls on the windows, etc. In 2001, Villa Tugendhat was included in the UNESCO List of Cultural Heritage. The Villa is managed by the Museum of the City of Brno as an installed monument of modern architecture. It houses the Study Documentation Centre and lectures, exhibitions, concerts, film shows and other events are held there.

VILA LÖW-BEER

Drobného 22, Brno-Černá Pole

Vilu si dal v letech 1903–1904 postavit továrník Moriz Fuhrmann. Stavbu v barokně pojatých hmotách s klasicizujícími a secesními detaily navrhl vídeňský architekt Alexander Neumann (1861–1947). Od roku 1913 vlastnil dům textilní průmyslník Alfred Löw-Beer, který dal v roce 1934 upravit interiéry, zejména centrální halu (asi vídeňský architekt Rudolf Baumfeld). V roce 1929 daroval Alfred Löw-Beer své dceři Gretě po jejím sňatku s Fritzem Tugendhatem parcelu v horní části pozemku při ulici Černopolní na stavbu rodinné vily, která později proslula jako jedna z nejvýznamnějších staveb světové moderní architektury. Vila Löw-Beer je ve správě Muzea Brněnska a je v ní umístěna expozice Svět brněnské buržoazie mezi Löw-Beer a Tugendhat, stojící na pomezí muzea architektury a „house-muzea".

The villa was commissioned by Moritz Fuhrmann, a factory owner, in 1903–1904. The structure of baroque-style mass and classicist and Art Nouveau details was designed by the Viennese architect Alexander Neumann (1861–1947). In 1913 the villa became the property of the industrialist Alfred Löw-Beer who had the interiors re-decorated in 1934, namely the central hall (probably by the Viennese architect Rudolf Baumfeld). In 1929, Alfred Löw-Beer gave his daughter Greta who had married Fritz Tugendhat a plot in the upper part of the property along Černopolní Street for them to build a family home. Later their house became one of the most important structures of world modern architecture. The Villa Löw-Beer is managed by the Museum of the Brno Region and it houses an exhibition named The World of the Brno Bourgeoisie around the Löw-Beers and Tugendhat on the edge between architecture and a "house museum".

Jurkovičova vila

www.vilalowbeer.cz/cz
Jana Nečase 2, Brno-Žabovřesky

Vlastní vilu si postavil architekt Dušan Samo Jurkovič (1868–1947) v letech 1905–1906. Členitý objekt, vystavěný tradičními i experimentálními stavebními konstrukcemi (kámen, dřevo, korek) charakterizuje romantický výraz umocněný sytou barevností. Jde o příklad Gesamtkunstwerku vycházejícího z britské a vídeňské secesní moderny, avšak silně inspirovaného slovanským lidovým uměním, jak je u Jurkovičova díla tohoto období typické. Vila je ve správě Moravské galerie v Brně, je přístupná veřejnosti a sídlí v ní Centrum Dušana Samo Jurkoviče. Pořádají se zde pravidelně výstavy a workshopy.

The architect Dušan Samo Jurkovič (1868–1947) had his own villa built in 1905–1906. The varied structure built with traditional as well as experimental materials (stone, wood, cork) is typical of a romantic expression underpinned by the rich colours. It is an example of Gesamtkunstwerk based on the British and Viennese Art Nouveau modernism but strongly inspired by the Slavic folk art, as is typical for Jurkovič's work from this period. The house is managed by the Moravian Gallery in Brno, it is open to the public and it houses the Dušan Samo Jurkovič Centre. Exhibitions and workshops are held there regularly.

vila Stiassni

www.moravska-galerie.cz/jurkovicova-vila.aspx
Adresa: Hroznová 14, Brno-Pisárky

Vila manželů Alfreda a Hermine Stiassni z let 1927–1929 patří k nejvýraznějším rodinným domům navrženým architektem Ernstem Wiesnerem (1890–1971). Navenek prostá stavba s hladkou fasádou a velkými okny inspirovaná středomořskou architekturou je v příkrém kontrastu s tradičně pojatými interiéry až zámeckého charakteru, odrážejícími vkus paní domu. Od padesátých let 20. století sloužil dům „ukrytý" v rozlehlé zahradě jako vládní vila. Objekt spravuje Národní památkový ústav, je přístupný veřejnosti a sídlí zde Metodické centrum moderní architektury.

The villa of Alfred and Hermine Stiassni from 1927–1929 is one of the most remarkable family homes designed by architect Ernst Wiesner (1890–1971). The simple structure on the outside with a smooth facade and large windows inspired by the Mediterranean architecture is in sharp contrast with the traditionally furnished interiors which have an almost castle character reflecting the lady of the house's taste. Since the 1950s the house "hidden" in a vast garden was used as a government villa. The house is managed by the National Heritage Institute, it is open to the public and it houses the Methodical Centre of Modern Architecture.

Poděkování / thanks:

Jan Jílek
Starosta
Mayor

Obec Jankov
Jankov Community
Jankov 42, 373 84 pošta Dubné
Česká republika / Czech Republic

tel.: +420 387 982 133
e-mail: jan.jilek@popron.cz
www.jankovcb.cz
www.holasovice.eu

O důležitosti, významu, důrazu a věcnosti úvodního slova takovéto krásné, inspirující a významné památce jako jsou Holašovice lze vést určitě dlouhou debatu. Je to jako s člověkem, jehož charakter poznáte až tehdy, když nahlédnete dovnitř za jeho vnější obal (tvář). Jako z pouhého pozdravu nelze poznat pravé jádro člověka, stejně tak těžké je poznání pravého ducha jedinečného místa a je proto zapotřebí bližšího poznání. I proto bylo velmi nesnadné napsat úvodní slovo k této – z mého pohledu výjimečné – výstavě Architecture Week Praha, pořádané na majestátním místě, v prostorách Pražského hradu.

Zařazení vesnice Holašovice na Seznam světového kulturního dědictví UNESCO byl historický milník v novodobých dějinách této mimořádné vesnice. Při zápisu si většina z nás, kteří v Holašovicích žijeme, kladla otázku, kterou nám i dnes pokládá řada politiků, starostů, novinářů, podnikatelů a dalších občanů: „Co máte z toho, že se Holašovice staly součástí světového dědictví? Dostáváte peníze od Fondu světového dědictví na ochranu statků, na jejich zvelebování a údržbu, na obnovu a rozvoj infrastruktury, anebo jde pouze o prestiž?" Často slýchávám ještě dnes, po více než patnácti letech po zápisu od svých spoluobčanů: „Světové dědictví u nás nechceme. Jsou s tím jenom starosti a my jenom odkrýváme světu, jak se vlastně (ne)umíme starat o naše kulturní a přírodní hodnoty a bohatství. " V podstatě tím a těmito tvrzeními odkrýváme naši nekulturnost, neuvědomělost a neušlechtilost. Avšak málokdo si dnes v tomto globálním a kyberneticky propojeném světě uvědomí, že jde o všeobecně uznávané hodnoty místního, regionálního, až světového významu, které obohacují našeho ducha, dělají nás moudřejšími, lepšími, kulturnějšími a ušlechtilejšími, způsobují radost každému, kdo je dokáže vnímat.

Jsou naším dědictvím, a naším posláním je jejich uchování pro naše vnuky. Už tím, že byly hodnoty této památky uznány jako výjimečné, jim bylo přisouzeno významné postavení v našem životě a prostředí s památkou spjaté, se stalo místem, které díky jeho nezaměnitelnému charakteru, společně znovu nacházíme. Stali jsme se její součástí, bez které upřímně řečeno, řada z nás nedokáže žít. Navzdory veškerým příkořím a úskalím si něco takového nedovedeme představit. Jakmile by tato živá památka ztratila své hodnoty, jejichž nedílnou součástí jsou právě její obyvatelé, proměnila by se na zpustlé prostředí, které by bezpochyby zaniklo a ztratilo svůj genius loci. V rámci péče o přírodní a kulturní hodnoty lidstva, jako základní etnické normy, je nutností, nezbytností a zároveň prioritou zapojení nás všech, kteří v dané krajině žijí. Povznést se nad to, že památka není pouze věcí občanů, kteří zde žijí, ale že Světové kulturní dědictví je významný kulturní odkaz z dob minulých, jež by měl obohacovat životy nás všech, kteří zde žijeme napříč kontinenty.

Přál bych si, aby péče o NAŠE charakteristicky jihočeské Holašovice, právem nazývané „perla selského baroka", byla i nadále pro nás všechny samozřejmostí a stala se projevem vnímání kulturních hodnot, napříč potřebami života v určitém čase. Vždyť je to vizitka nás všech a tak trochu v současnosti i „má", coby starosty této výjimečné, inspirující a pohádkově okouzlující vesničky.

A long debate could surely be lead over the importance, sense, emphasis and objectivity of introductory words about such a beautiful, inspiring and significant historical site as Holašovice. It is like with a man whose character can be recognized only when you look inside, behind his face. You cannot infer the real character of a man from the mere greeting, and it is just as difficult to discover the spirit of a unique place, and so you need to get to know it closer. Therefore, it was not easy to write these introductory words to this – in my view exceptional – Architecture Week Prague exhibition, organized at the majestic location, in the interiors of the Prague Castle.

Inclusion of the village of Holašovice in the UNESCO World Heritage List was a historic milestone in the modern history of this extraordinary village. Upon the inscription, most of us who live in Holašovice were asking themselves a question that is even today asked by number of politicians, mayors, journalists, businessmen and other people: "What is your benefit of becoming a part of the world heritage? Do you get money from the World Heritage Fund for the protection of farmsteads, their cultivation and maintenance, for renewal and development of infrastructure, or is it only about the prestige?" Even today, more than fifteen years after the inscription, I often hear my fellow citizens saying: "We do not want the World Heritage here. It brings nothing but problems and we just reveal to the world, how (un)able we are to take care of our cultural and natural values and wealth". By these words we are in fact uncovering our lack of cultured manners, our unconsciousness and ignobleness. Nevertheless, only a few people today, in our global and cyber-connected world, realize these are generally accepted values of local, regional and even worldwide significance, that enrich our spirit, make us wiser, better, more culture-mannered and nobler, and they bring joy to everyone who is able to perceive.

They are our heritage, and our mission is to preserve them for our grandchildren. Already by recognizing the value of these monuments as being exceptional, they were accorded an important role in our lives and the environment associated with them has become a place, where we find ourselves again thanks to their unmistakable character. We have become a part of them and, frankly, many of us simply cannot live without them. Despite all the obstacles and difficulties, we are not able to imagine something like that. If these living monuments lost their value, with people being their inseparable part, they would turn into an inanimate environment, which would surely disappear and thus lose its unique genius loci. Within preservation of natural and cultural values of a mankind, which is a basic ethical standard, it is inevitable, essential and also prior to involve everybody living in this environment. One has to regard that the monuments belong not only to local citizens, but the world cultural heritage is a significant cultural legacy from the past, which should enrich the lives of all of us, who are living across the continents.

I wish that the care for Holašovice, our typical South Bohemian village, rightly called "the pearl of Folk Baroque", remained to be a natural thing for all of us, and that it became a manifestation of the perception of cultural values across the necessities of life at a particular time. After all, it is a good advert for all of us, at present also a bit of including me, the mayor of this unique, inspiring and fabulously charming village.

Holašovická náves s rybníkem. / Holašovice village green with pond.

HOLAŠOVICE

Holašovice se nacházejí v jižních Čechách v Podhůří Šumavy, 15 km západně od Českých Budějovic. Jedinečnost obce také souvisí s její polohou na hranicích dvou významných kulturních a přírodních oblastí – Hlubocko-Zbudovských blat a CHKO Blanský les. Nyní jsou osadou obce Jankov. Hlavní město regionu České Budějovice je vzdálené 150 km od Prahy a 60 km od hranic s Rakouskem.

Tento vesnický komplex byl v roce 1998 zapsán na Seznam světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO, včetně obytných domů, sýpek, stodol, chlévů a jiných hospodářských budov. Budovy představují souvislý zachovalý obraz středověké vesnice. Předmětem památkové péče je vesnická architektura, která se nazývá „jihočeské" nebo „selské baroko".

Obec byla založena ve 13. stol. v rámci kolonizace jihočeského pohraničí a až do roku 1848 byla součástí kláštera ve Vyšším Brodě. Původní obyvatelstvo bylo české. V letech 1520 až 1525 zasáhla jižní Čechy morová epidemie a vyhladila téměř celé obyvatelstvo. Oblast byla znova obydlena německými poddanými, kteří se postupně smísili s lidmi z okolních vesnic.

Významně do života místních obyvatel zasáhla také druhá světová válka. Podpisem Mnichovské dohody byly Holašovice připojeny k Německu a menšina českých obyvatel byla vysídlena do vnitrozemí. Po porážce Německa v roce 1945, byli naopak odsunuti Němci a Holašovice byly dosídleny Čechy z okolí. Po válce nedocházelo k nové výstavbě, lidé spíše opravovali a udržovali domy, které se poté podařilo prohlásit za památku.

Z období středověku se dochoval obdélníkový půdorys návsi o rozměrech 210 x 70 m, na kterou ústí štíty 23 usedlostí. V památkové péči je ale více než 120 budov. Uprostřed návsi se nachází malý rybník, bývalá kovárna a chalupa kováře. V severním okraji návsi stojí malá kaple zasvěcená Svatému Janu z Nepomuku.

Všechny statky na návsi mají podobnou vnitřní dispozici. Na hlavní obytnou budovu navazovaly další prostory – komory, chlévy apod. Na druhé straně dvora stával obvykle výměnek pro rodiče hospodáře. Celý dvůr byl uzavřen stodolou, na kterou navazovaly zahrady obehnané kamennou zídkou. Štíty obou obytných částí směřují na náves a jsou spojeny uprostřed stojící bránou se vstupní brankou. Ve větších statcích stávala sýpka na skladování obilí. Před domem byla malá zahrádka nebo dřevěná pístová pumpa.

Vznik selského baroka je datován mezi lety 1840 až 1880. Hlavním impulzem pro jeho vznik byla snaha ukázat rostoucí bohatství a blahobyt selského stavu. Významnou roli hrál také počet nadaných místních zedníků, kteří prvky od renesance až po klasicismus použili společně s lidovými ornamenty a to novým a jedinečným způsobem. Tato architektura je typická pro celou oblast jižních Čech, nikde se ale nedochovaly památky tak komplexní a v takovém množství jako právě tady.

Každoročně na konci července se zde konají Selské slavnosti – staročeský lidový jarmark s bohatým kulturním programem.

shape approximately 210 m x 70 m. Around the square are built homesteads with baroque style painted gables. The village complex is formed of 23 rural homesteads and 120 other buildings. In the middle of the village square there is a small pond, a former blacksmith's workshop and his house. In the northern side of the village square there is a small chapel dedicated to St. John of Nepomuk.

Every house in the square is of similar design. First there is the main house which was the dwelling of the housekeeper. This is connected to a second space housing the storage room, cowshed etc. Then, on the other side of the yard, there is usually a dwelling house for the housekeeper's parents. The yard was closed with a barn and behind it was a large garden. A dwarf stone wall ran around all the gardens and so formed the border of the village. The gables of both the dwelling houses and the granaries face the square and are connected with the gate and the entrance wicket makes a single architectural unit. In the larger yards there are granaries which served for the storage of corn. In front of the houses were little gardens or wells with a wooden piston pump.

The emergence of the folk baroque style in Holašovice can be dated to the period 1840–1880. The main impulse for the change came from a desire to show growing affluence. The important role played also the number of talented local builders, who adopted expressions and styles from Renaissance up to Classicism and used them together with the folk ornaments in a new and unique way. This architecture is typical of many South Bohemia villages, but there have not been preserved monuments in such numbers and so complex as right here.

At the end of July, the well-known festival takes place here – it's traditional old-time country fair with a varied folklore program.

This village complex was entered on the list of the UNESCO World Cultural and Natural Heritage Sites in 1998, including the dwelling houses, granaries, barns, woodsheds, cowsheds and other agricultural buildings. The buildings present us with a coherently preserved picture of a medieval village. Its heritage is village architecture described as "the south bohemian" or "rustic baroque".

The village was founded in 13th century, in a time that is now called the inner colonization of the Czech land and was part of monastery in Vyšší Brod until 1848. Original population was Czech nationality. Between 1520–1525 the southern bohemian region was hit with a plague epidemic which almost wiped out the whole population. Then this region was resettled (depopulated) with new German speaking settlers, who mixed with people from the surrounding villages.

The ground plan of the village remains medieval to this day. Its historical foundation is the village square which is of a rectangular

Selské baroko. / Rustic Baroque.
Holašovice, panoráma. / Holašovice, panorama.
Selské baroko. / Rustic Baroque.
Portrétka Natálky. / Portrait of Natálka.

HRADEC KRÁLOVÉ

Zdeněk FINK
Primátor
Mayor

Statutární město Hradec Králové
Statutory City Hradec Králové
Československé armády 408, 502 00 Hradec Králové
Česká republika / Czech Republic

tel.: +420 495 707 423
e-mail: primator@mmhk.cz; zdenek.fink@mmhk.cz
www.hradeckralove.org

HRADEC KRÁLOVÉ…
VĚNNÉ MĚSTO ČESKÝCH KRÁLOVEN…

BYLO OSÍDLENO JIŽ V PRAVĚKU A DOBĚ ŘÍMSKÉ,
JE TO MĚSTO SLAVNÍKOVCŮ, PŘEMYSLOVCŮ, ČESKÝCH KRÁLOVEN,
ALE I JANA ŽIŽKY, ZMARU TŘICETILETÉ VÁLKY, TOVÁRNY PETROF,
JANA ULRICHA, JANA KOTĚRY, JOSEFA GOČÁRA,
HRADEC KRÁLOVÉ JE SALONEM PRVNÍ REPUBLIKY,
JE MĚSTEM DIVADEL, MUZEÍ A ŠKOL

Historické centrum města Hradce Králové je městskou památkovou rezervací. Je nejen naší povinností, ale především ctí naše památky, jako odkaz předchozích generací chránit a pečovat o ně. V rámci dotačních titulů se nám podařilo kompletně zrekonstruovat Bílou věž, nejvyšší dominantu města.
Bílá věž, vysoká sedmdesát dva metry, byla postavena jako zvonice a strážní věž v letech 1574–1581 z bílého pískovce (odtud její název). Ve druhém patře je zavěšen osmitunový zvon Augustin z roku 1508, jeden z největších zvonů v Čechách. Při pohledu na věžní hodiny nelze přehlédnout, že ručičky měří čas neobvykle – malá ukazuje minuty a velká hodiny. Vchod, nad nímž je vytesáno heslo tehdejšího císaře Maxmiliána Deus providebit, vigilandum tamen (Bůh bude prozřetelným, přesto je třeba bdít), nevede do Bílé věže, ale do kaple sv. Klimenta.
Historická Bílá věž v Hradci Králové, která je symbolem města, se v sobotu 23. května otevřela veřejnosti. Náklady na opravu dosáhly 53 milionů korun bez DPH. Hlavní novinkou je multimediální informační centrum uvnitř věže. Oprava Bílé věže trvala od podzimu 2013 a téměř dvě třetiny nákladů uhradila dotace z fondů EU.
Audiovizuální technologie disponuje 14 monitory s celkovou projekční plochou téměř 16 m², 50 reproduktorovými soustavami a 465 světly. Návštěvníkům jsou k dispozici tři prohlídkové programy. O věži, historii města a zážitkový program. Postupně budou přibývat další, aby návštěvníci při dalších prohlídkách viděli něco nového.
Pozornost návštěvníků bude zcela jistě poutat tunu vážící skleněný model věže uvnitř stavby. Po restaurování se do věže také vrátil vzácný hodinový stroj z roku 1829, který je patrně největším dochovaným hodinový strojem zhotoveným v českých zemích. Zařízení na věži sloužilo do roku 1987, kdy bylo nahrazeno elektrickým strojem. Novodobý stroj bude hodiny pohánět nadále, ale není vyloučeno, že v budoucnu by se původní stroj do ovládání hodin také mohl zapojit.
Tímto Vás srdečně zvu nejen na návštěvu Bílé věže, ale i ostatních pamětihodností a zajímavostí našeho města. Pevně věřím, že se Vám bude v našem městě líbit. Množství cyklotras ve městě Vám umožní jeho prohlídku případně i na kole.

HRADEC KRÁLOVÉ…
THE DOWRY CITY OF BOHEMIAN QUEENS…

WAS SETTLED IN THE PREHISTORIC AND ROMAN ERAS,
IT IS A CITY OF THE SLAVNÍKS, PŘEMYSLIDS, AND BOHEMIAN QUEENS,
BUT ALSO OF JAN ŽIŽKA, THE DESTRUCTION OF THE THIRTY YEARS WAR, THE PETROF FACTORIES,
JAN ULRICH, JAN KOTĚRA, JOSEF GOČAR,
HRADEC KRÁLOVÉ IS THE SALON OF THE FIRST REPUBLIC,
IT IS THE CITY OF THEATRES, MUSEUMS, AND SCHOOLS

The historical centre of the city of Hradec Králové is an urban conservation area. It is not only our duty, but most importantly our honour to protect and care for our monuments, which are the legacy of the generations that came before us. With the help of subsidies, we were able to completely reconstruct the White Tower, the tallest dominant feature of the city.
The 72-metre tall White Tower was built as a bell and watch tower in 1574–1581 from white sandstone (which is the origin of its name). The eight-tonne bell, Augustin, from 1508 hangs on the second floor. It is one of the largest bells in the Czech Republic. A simple glance at the clock immediately reveals that the clock hands keep time rather unconventionally: the small hand indicates minutes, and the large hand indicates hours. The entrance above which the motto of the Emperor Maximilian, Deus providebit, vigilandum tamen (God will be provident, though we must be alert) is inscribed, does not lead into the White Tower, but rather to the Chapel of St. Clement.
The historical White Tower in Hradec Králové, a symbol of the city, was opened to the public on 23 May. The repairs cost a total of 53 million Czech Crowns, VAT-exclusive. One of the main new features is the multimedia information centre housed in the tower. The repairs of the White Tower began in 2013, and almost two thirds of the costs were covered by grants from EU funds.
Audiovisual technologies feature 14 screens with a total projection area of over 16 m², 50 speaker systems, and 465 lights. Visitors can take advantage of three sightseeing programmes. A programme about the tower, another about the history of the city, and the third is an experience programme. Additional programmes will continue to be added, so that visitors will always have the opportunity to see something new each time they visit.
Visitors' attention will no doubt be captured by the one-tonne glass model of the tower that resides in the building. After restorations were complete, the valuable clockwork mechanism from 1829 was returned to the tower. It is most likely the largest surviving clockwork produced in the Czech lands. The mechanism was in operation until 1987, when it was replaced by electric clockwork. The modern mechanism will continue to drive the clock, but it is possible that the original clockwork may also be incorporated into the operations of the clock in the future as well.
I am hereby inviting you to visit not only the White Tower, but also the other sights and points of interest of our city. I truly believe that you will enjoy your stay here. The many cycling routes in the city mean that you can tour the city by bike as well.

Historie města Hradce Králové

Oblast v okolí současného Hradce Králové byla obydlena již v době prehistorické. Z archeologických průzkumů vyplývá, že lokalita na soutoku Labe a Orlice byla osídlena již v období pravěku a době římské. Díky svému výhodnému umístění měla oblast charakter obchodního střediska. Už v 10. stol. zde měli své sídlo Slavníkovci.

První písemná zmínka o Hradci králové je z roku 1225, ve které je město označováno svobodným královským městem. Ještě ve 13. stol. byl postaven nový gotický královský hrad, kde často přebývali Přemyslovci. Hradec ustanovil Václav II. za část věna českým královnám, které na hradě žily jako vdovy.

Prestiž Hradce postupně vzrůstala a ve 14. stol. město rostlo a bohatlo. Svým významem a počtem obyvatel patřil za Prahou k druhému nejvýznamnějšímu městu. Hmotným dokladem bohatství města v době, kdy v Hradci sídlil skvělý dvůr královny Elišky Rejčky, je chrám sv. Ducha z počátku 14. stol.

Významnou roli sehrál Hradec za husitské revoluce, při které se město postavilo na stranu Jana Žižky. Ten byl také roku 1424 údajně pochován v chrámu sv. Ducha.

Začíná se projevovat odboj českých královských měst proti císaři Ferdinandovi I. Odpovědí byla roku 1547 konfiskace majetku města a ztráta politických práv. Z těžkých hospodářských poměrů vyvedl město primas Martin Cejp z Peclinovce. Výsledkem jeho dlouholetého působení na radnici byla rozsáhlá renesanční přestavba města. V tomto období také vznikla Bílá věž, která se řadí mezi typické hradecké dominanty.

Pohromou pro město bylo období třicetileté války. Švédské útoky stály Hradec vysoké výpalné, ale i ztráty na obytných domech na předměstích a na uměleckých a stavebních památkách. Lidnatá předměstí byla útoky a požáry proměněna v poušť.

Roku 1850 byl Hradec Králové prohlášen samostatným městem, a zvolen jeho první starosta Ignác Lhotský. Město usilovalo o dosažení dalších hospodářských výhod. V roce 1857 byla do Hradce zavedena železnice, později se dostalo i na další vymoženosti, jako cukrovar, strojírnu, plynárnu, záložnu a spořitelnu. Roku 1864 vznikla světoznámá továrna na piana Antonín Petrof.

Roku 1866 se za hradbami pevnosti rozhodla válka mezi Rakouskem a Pruskem. Tehdy se ukázala další existence pevnosti bezúčelnou. Hradby se staly brzdou dalšího rozvoje. O zrušení pevnosti, zbourání hradeb a odprodej vojenských pevnostních objektů a pozemků městu se zasloužil starostův náměstek Ladislav Jan Pospíšil. Kulturní život se koncem století projevil v bohatém spolkovém životě. V 80. letech bylo postaveno Klicperovo divadlo, založeno muzeum, živý kulturní ruch byl i na hradeckém gymnasiu, jehož žákem byl v 60. letech Alois Jirásek a na počátku minulého století i Karel Čapek a Emil Vachek.

Roku 1895 byl zvolen starostou František Ulrich. To bylo v době, kdy se už systematicky bořily hradby a vypracovávaly regulační plány. Starosta Ulrich zve do Hradce architekta Jana Kotěru, který ještě před 1. světovou válkou realizuje na nábřeží velkoryse pojatou budovu muzea. Průmyslový rozvoj města pokračoval. Stávající závody se rozšiřovaly, vznikaly nové, jak to vyplývalo ze značného finančního obratu královéhradeckých peněžních ústavů.

Bílá věž, Hradec Králové. / The White Tower, Hradec Králové.
Biskupská rezidence, Hradec Králové, Giovanni Santini. / The Episcopal Residence, Hradec Králové, Giovanni Santini.

Ještě před 1. světovou válkou byl hradecký průmysl značně vyvinut. Po 28. říjnu 1918 nastává i pro město nová epocha jeho vývoje. Je to slavné období, kdy se vytvářel jeho moderní urbanistický obraz, kdy se Hradec Králové zásluhou starosty Ulricha a jeho spolupracovníků a tvůrčí činnosti architekta prof. Josefa Gočára rázem dostal na přední místo mezi československými městy. Přibývaly nové školy, ústavy a úřady, komunikace, celé nové čtvrti a prospekty. Pevnostní město bylo nazýváno „salonem republiky".

Rozvoj města byl násilně přerušen 2. světovou válkou: Po osvobození republiky v roce 1945 se město znovu stalo významným hospodářským a kulturním střediskem. Historické centrum města bylo prohlášeno památkovou rezervací. Území obkružující památkovou rezervaci s moderní výstavbou zejména z 20. a 30. let 20. stol. bylo vyhlášeno městkou památkovou zónou.

Putování po pamětihodnostech města začneme v historickém centru města na Velkém náměstí

Radnice čp. 1

byla poprvé připomenuta roku 1418. V rámci barokní přestavby byly připojeny dvě věže s hodinami (1786–87), v letech 1850–52 bylo průčelí zvýšeno o jedno patro a upraveno v klasicistním duchu.

Bílá věž

vysoká 72 m, byla postavena jako zvonice a strážní věž v letech 1574–1581 z bílého pískovce (odtud její název). Ve druhém patře je zavěšen osmitunový zvon Augustin, z roku 1508, jeden z největších zvonů v Čechách. Při pohledu na věžní hodiny nelze přehlédnout, že ručičky měří čas neobvykle – malá ukazuje minuty a velká hodiny. Vchod, nad nímž je vytesáno heslo tehdejšího císaře Maxmiliána Deus providebit, vigilandum tamen (Bůh bude

HRADEC KRÁLOVÉ

prozřetelným, přesto je třeba bdít), nevede do Bílé věže, ale do kaple sv. Klimenta. V roce 2015 byla Bílá věž rekonstruována.

Barokní kaple sv. Klimenta
byla postavena na místě původního nejstaršího městského kostela v letech 1714–17 patrně podle projektu G. Santiniho. Kopuli kaple zdobí pozlacená papežská tiára a dva klíče, symboly dvou bývalých městských bran. Stavebně barokní kapli předcházela gotická kaple, kterou prakticky celou pohltila stavba barokní kaple sv. Klimenta a Bílé věže.

Katedrála sv. Ducha
patří k nejstarším zachovalým památkám na území města. Gotická trojlodní katedrála byla postavena v průběhu 14. stol., západní vstupní průčelí s kruchtou pochází až z roku 1463. Na katedrálu byl původní kostel povýšen papežem Alexandrem VII. v roce 1664 po založení královéhradeckého biskupství. Interiér katedrály zdobí pozdně gotický malovaný triptych z roku 1494, oltářní obraz Sv. Antonína od Petra Brandla a cínová křtitelnice z r. 1406, jedna z nejstarších v Čechách, kterou do Hradce Králové přivezli husité z dobytého podlažického kláštera. V presbytáři katedrály stojí unikátní gotické pastoforium, které je největší v Čechách.

Mariánský sloup
19 m vysoký barokní mariánský sloup, postavený na paměť ušetření města od morové epidemie v roce 1716, stojí uprostřed Velkého náměstí a tvoří jeho dominantu. Hradecký historik L. Domečka (1915) přisuzuje autorství Giovanimu Battistovi Bullovi, historik I. Kořán spíše Janu Pavlu Cechpauerovi. Vznik díla se datuje do roku 1717.

Kostel Nanabevzetí Panny Marie
byl vystavěn jezuity v letech 1654–1666 podle plánů řádového stavitele Carla Luraga. Fundátorem stavby byl plukovník lichtenštejnského pluku císaře Ferdinanda II. a majitel panství Kostelec nad Orlicí Kašpar Gramm. V čele presbytáře je malovaný oltář.

Biskupská rezidence
byla vystavěna na místě tří měšťanských domů v letech 1709–1716 podle plánů Giovanni Santiniho nákladem biskupů královéhradecké diecéze Tobiáše J. Beckera a Jana Adama hraběte Vratislava z Mitrovic. Roku 1777 bylo průčelí objektu zvýšeno o druhé patro. Palác dostal v zásadě dnešní podobu a vznikl tak reprezentační biskupský palác. V roce 1897 zničil oheň šindelovou střechu. Po opravě dostala mansardový tvar, krytinou byla ornamentální břidlice. Komplexní obnova biskupské rezidence proběhla v letech 1991–1993.

Z význačných staveb moderní architektury musíme zmínit

Městské historické a průmyslové muzeum
dnešní Muzeum Východních Čech. Roku 1898 věnovalo město na stavbu historického a průmyslového muzea pozemek na nábřeží Elišky Pomořanské. Již v tomto roce první návrhy zpracovával arch. Jan E. Koula. Ty však představitele města příliš neuspokojovaly. V době, kdy byl stavěn Okresní dům navržený arch. Janem Kotěrou, byly u tohoto architekta objednány návrhy budovy muzea a na jejich základě byla roku 1907 objednána podrobná stavební dokumentace. Monumentální budova muzea na městském nábřeží byla realizována v letech 1909–1912 a stala se symbolem nastupující české moderny. Pro své nesporné architektonické a výtvarné kvality byla budova bývalého historického a průmyslového muzea, nyní Muzea východních Čech, prohlášena národní kulturní památkou.

Labská elektrárna „Hučák“
Výstavbě labské elektrárny předcházela regulace Labe započatá roku 1907, jejíž součástí bylo zrušení starého jezu „Hučáku“. Projekt stavby vodního díla vypracoval tehdejší ředitel Elektrických podniků pražských, prof. ing. K. Novák. Vnější architektonickou podobu Labské elektrárny „Hučák“ v secesním slohu navrhl arch. František Sander. Režné cihelné zdivo, plastické omítky a pískovec vtiskly budovám osobitý ráz.

The History of the City of Hradec Králové

Human settlements have been present in the area surrounding the current borders of the city of Hradec Králové since ancient times. Archaeological surveys have indicated that the area of the confluence of the Elbe and Orlice Rivers were settled as early as the Prehistoric and Roman eras. Thanks to its advantageous location, the area took on the character of a trading post. By the 10th century, it had become the seat of the Slavník dynasty.

The first written mention of Hradec Králové is dated 1225, in which the city is labelled an independent royal city. A new Gothic royal castle was built in the 13th century, and the Přemyslids often resided there. Václav II established Hradec as a part of the dowry of the Bohemian queens who lived at the castle as widows.

Hradec's prestige gradually grew, and in the 14th century, the city expanded in size and wealth. Its importance and population ranked it just behind Prague as the second most important city. The Cathedral of the Holy Spirit from the early 14th century is tangible evidence of the city's wealth at the time when the splendid court of Elizabeth Richeza resided in Hradec.

Hradec also played an important role during the Hussite Revolution, in which the city stood alongside Jan Žižka. It is believed that, in 1424, he was also laid to rest in the Cathedral of the Holy Spirit.

Over time Bohemian royal cities began to demonstrate resistance against Emperor Ferdinand I. The response was the confiscation of city property and a loss of political rights in 1547. The city was pulled from its deep economic troubles by Primate Martin Cejp of Peclinovec. The result of his long years of leadership at the town hall was an expansive reconstruction of the city in the Renaissance style. The Bílá věž (White Tower) was also built during this time. The tower is one of the characteristic dominant features of Hradec Králové.

Devastation was brought upon the city during the period of the Thirty Years War. Swedish attacks cost the city great ransoms as well as losses to residential houses in the suburbs and artistic and architectural monuments. The attacks and fires turned the populated suburbs into a virtual desert.

In 1850, Hradec Králové was declared an independent city, electing its first mayor, Ignác Lhotský. The city sought to gain other economic advantages as well. In 1857, a railroad was established in Hradec, and later the city enjoyed further enhancements in the form of a sugar refinery, machine works, gas plant, credit union, and savings bank. In 1864, the world-renowned piano factory of Antonín Petrof was established here.

In 1866, the war between Austria and Prussia was decided just beyond the fortress's ramparts. It was during this time that it became clear that the fortress no longer served a purpose. The ramparts became a hindrance to further development. The demolition of the fortress, tearing down of the ramparts, and sale of the military fortification structures and city property was the work of Deputy Mayor Ladislav Jan Pospíšil. Cultural life late in the century was reflected in a rich social environment. The 1880s saw the construction of the Klicperovo divadlo Theatre, the foundation of the museum, and even the Hradec grammar school was enjoying a vibrant cultural life, attended in the 1860s by Alois Jirásek, and even by Karel Čapek and Emil Vachek in the early 1900s.

In 1895, František Ulrich was elected mayor. This was during an era when the ramparts were being systematically demolished and regulatory plans were being drafted. Mayor Ulrich invited the architect Jan Kotěra to Hradec, who implemented the richly-conceived museum building on the waterfront prior to the First World War. The city's industrial development continued. Existing facilities were expanded and new ones were built, as was indicated in the significant financial turnover of Hradec Králové financial institutions.

Hradec Králové industry was well-developed even before World War I. The period following 28 October 1918 was the dawn of an era of development as well. It is a celebrated era when the city's modern urbanistic image was born, when the efforts of Mayor Ulrich and his colleagues and the artistic activities of architect Prof. Josef Gočár brought Hradec Králové to the forefront of Czechoslovak cities. New schools, institutes and agencies, roads, entire quarters, and prospects were on the rise. The fortress city was labelled the "Salon of the Republic."

The city's development came to an abrupt halt with the Second World War. After the liberation of the republic in 1945, the city once again became an important economic and cultural centre. The city's historical centre was declared a conservation area. The territory encircling the conservation area with contemporary developments dating primarily from the 1920s and 30s was declared an urban conservation zone.

We will begin our tour of the city's sights in the city's historical centre at Velké náměstí Square.

Town Hall, house No. 1
was first mentioned in sources in 1418. During its Baroque reconstruction (1786–87), two towers with clocks were added, and in 1850–52, the frontage was raised by one storey and was renovated in the Classicist style.

The White Tower
is 72 m tall, and was built as a bell and watch tower in 1574–1581 from white sandstone (which is the origin of its name). The eight-tonne bell, Augustin, from 1508 hangs on the second floor. It is one of the largest bells in the Czech Republic. A simple glance at the clock immediately reveals that the clock hands keep time rather unconventionally: the small hand indicates minutes, and the large hand indicates hours. The entrance above which the motto of the Emperor Maximilian, Deus providebit, vigilandum tamen (God will be provident, though we must be alert) is inscribed, does not lead into the White Tower, but rather to the Chapel of St. Clement. The tower was reconstructed in 2015.

The Baroque Chapel of St. Clement
was built on the site of the oldest church in the city in 1714–1717, evidently according to the designs of G. Santini. The chapel's dome is decorated by a gilt papal crown and two keys—symbols of the two former city gates. This Baroque chapel was preceded by a Gothic chapel that was almost entirely overwhelmed by the construction of the Baroque Chapel of St. Clement and the White Tower.

- **Městské historické a průmyslové muzeum, Hradec Králové, Jan Kotěra.** / The Municipal Historical and Industrial Museum, Hradec Králové, Jan Kotěra.
- **Katedrála sv. Ducha s Bílou věží, Hradec Králové.** / The Cathedral of the Holy Spirit with The White Tower, Hradec Králové.
- **Labská elektrárna „Hučák“, Hradec Králové, František Sander.** / The "Hučák" Elbe Power Station, Hradec Králové, František Sander.

HRADEC KRÁLOVÉ

HRADEC KRÁLOVÉ

The Cathedral of the Holy Spirit
is one of the oldest surviving monuments within the city's borders. The Gothic, three-nave cathedral was built during the 14th century, and the western entrance frontage and choir loft date from the year 1463. The original church was promoted to cathedral status by Pope Alexander VII in 1664 after the foundation of the Hradec Králové diocese. The cathedral's interior is decorated by a late-Gothic painted triptych from 1494, the St. Anthony altarpiece by Petr Brandl, and a pewter baptismal font from 1406, one of the oldest in the Czech Republic, brought to Hradec Králové by the Hussites from the captured Podlažice Monastery. A unique Gothic pastophorium, the largest in the Czech Republic, stands in the cathedral's presbytery.

The Marian Column
stands in the centre of Velké náměstí Square, and is its dominant feature. The 19-metre tall Baroque Marian column was built in remembrance of the city having being spared the plague epidemic in 1716. Hradec Králové historian L. Domečka (1915) attributed it to Giovanni Battista Bull, while historian I. Kořan, on the other hand, credits Pavel Cechpauer. The construction of the piece dates from the year 1717.

The Church of the Assumption of the Virgin Mary
was built by the Jesuits in 1654–1666 according to the designs of order architect, Carlo Lurago. The building's founder was colonel of the Lichtenstein regiment of Ferdinand II and owner of the Kostelec nad Orlicí estate, Kaspar Gramm. A painted altar stands at the head of the presbytery.

The Episcopal Residence
was built in place of three burgher houses in 1709–1716 according to the designs of Giovanni Santini at the expense of the bishops of the Hradec Králové diocese Tobias J. Becker and Jan Adam, Count Vratislav of Mitrovice. In 1777, the building's frontage was extended by a second storey. The palace thus essentially acquired its current appearance, and became a representational episcopal palace. In 1897, a fire destroyed the shingled roof. The roof was repaired, giving it a mansard shape with ornamental slate roof tiles. A comprehensive restoration of the entire episcopal residence took place in 1991–1993.

Noteworthy buildings of contemporary architecture include

The Municipal Historical and Industrial Museum
now the Museum of Eastern Bohemia. In 1898, the city donated land on the nábřeží Elišky Pomořanské waterfront for the construction of a historical and industrial museum. This same year, designs on the building were drafted by arch. Jan E. Koula. City representatives, however, were unhappy with the designs. During the period when the Okresní dům (District House) was being built according to the designs of arch. Jan Kotěra, the architect was commissioned to design the museum building as well, based on which detailed construction documentation was ordered in 1907. The monumental museum building on the city's waterfront was built in 1909–1912, and became a symbol of the rising Bohemian modernism. The undeniable architectural and artistic value of the building of the former historical and industrial museum (now the Museum of Eastern Bohemia) led to it being declared a national cultural monument.

The „Hučák" Elbe Power Station
The construction of the Elbe power station was preceded by the regulation of the Elbe River that began in 1907, a part of which included the demolition of the old weir, "Hučák". The waterworks construction project was created by then-director of the Elektrické podniky pražské (Prague Electrical Companies), prof. ing. K. Novák. The exterior architecture of the "Hučák" Elbe electrical power station was designed by architect František Sander in the Art Nouveau style. The bare brickwork, plaster stucco, and sandstone have given the building a truly distinct character.

Radnice čp. 1, Hradec Králové. / City Hall no. 1, Hradec Králové.
Mariánský sloup stojí uprostřed Velkého náměstí a tvoří jeho dominantu. / The Marian Column stands in the centre of Velké náměstí Square, and is its dominant feature.

Petr Řezníček
Starosta
Mayor

Město Chrudim
City of Chrudim
Resselovo náměstí 77, 537 16 Chrudim
Česká republika / Czech Republic

tel.: +420 469 657 111
e-mail: urad@chrudim-city.cz
www.chrudim.eu

Město Chrudim se sice na festivalu Architecture Week Praha objevuje poprvé, ale jeho krása a dědictví předků uchované v památkách a kulturním odkazu jsou objeveny již dávno. Místo, ležící na ostrohu malebné řeky Chrudimky, na hranici úrodného Polabí a na úpatí čarokrásných Železných hor znali lidé již před několika tisíci lety. Začali zde budovat jedno z nejkrásnějších a nejvýznamnějších sídel východních Čech. Jsou v něm zapsány příběhy lidí prostých i těch, kteří svým zaujetím, schopnostmi a rozhledem ovlivňovali dění ve městě a dávali mu jeho nezaměnitelnou tvář. Královské věnné město založené Přemyslem Otakarem II. ji má milou, něžnou, romantickou a upravenou jako zralá žena. V našem městě najdeme řadu romantických uliček a zákoutí, zajímavých staveb a objektů, kde jsou patrné stopy dějin, kterými Chrudim prošla.

Břetislavova ulice připomíná rok 1055, kdy na hradišti zemřel český kníže Břetislav I. Dnes v této ulici čeká na návštěvníka města v renesančním Mydlářově domě jedinečné Muzeum loutkářských kultur.

Když se Chrudimáka budete ptát po srdci města, jistě zmíní náměstí, které nese jméno rodáka Josefa Ressela, vynálezce lodního šroubu. Dominanta města, kostel Nanebevzetí Panny Marie, který uvidíte již z dálky, když k Chrudimi přijíždíte, kraluje i náměstí. Původně gotická stavba s románskými základy a novogotickou úpravou z poloviny 19. stol. uchvátí každého. Uprostřed náměstí lemovaného řadou starobylých měšťanských domů stojí barokní, sochařsky bohatě zdobený sloup Proměnění Páně. Barokní průčeli staré, původně renesanční radnice na severní straně náměstí už jen nezaměnitelný ráz chrudimské městské památkové zóny podtrhuje. Novodobá dostavba obchodně bytového centra „Balustráda" architekta Zdeňka Kozuba z roku 2007 na východní části náměstí působí čistě, nenásilně a příjemně.

Chrudimskou stopou období baroka je také kostel sv. Josefa ze 17. stol., který byl součástí kapucínského kláštera budovaného od roku 1656. V letech 2009–2011 prošel velmi zdařilou a pozoruhodnou přeměnou na Muzeum barokních soch.

Krytá cesta v podloubí měšťanských domů ve Štěpánkově ulici nás přivede k úzké tmavé fortně zvané Myší díra, jež vybíhá mimo plášť hradeb dodnes obepínajících přibližně tři čtvrtiny historického jádra města.

Další chloubou města je komplex budov Muzea od architekta Jana Vejrycha, tvořený novorenesančním a novobarokním křídlem s nádherným bohatě zdobeným společenským a koncertním sálem.

Although this is the first time for Chrudim to participate in the Architecture Week Prague event, Chrudim's beauty and heritage preserved in its monuments and its cultural legacy have long been appreciated. People knew this place abutting the picturesque Chrudimka River, and situated on the border of fertile Elbe area and at the foot of the magical Iron Mountains several thousands years ago. This is where they started to build one of the most beautiful and foremost settlements in the East of Bohemia. It stood witness to the lives of people, both ordinary and those who helped to give the town its unique character. The looks of the Dowry Town, founded by Prince Přemysl Otakar II, are pleasing, gentle, romantic and well-kept as those of a mature woman. In our town you can see many romantic alleys and nooks, as well as interesting buildings, which show signs of the history of Chrudim.

Břetislavova Street is a reminder of 1055 when the Bohemian Prince Břetislav I died in this fortified place. Today, visitors to Chrudim may go and see the unique Museum of Puppetry in the Renaissance Mydlářův House.

Should you ask a native of Chrudim about the town's heart, they would certainly say it is the square called after Josef Ressel, inventor of the ship propeller, who was born in this town. The Assumption of the Virgin Mary Church is Chrudim's landmark – it can be seen from afar as you approach the town and it is the dominating feature of Ressel Square. This church, initially built in Gothic style on Romanesque foundations, later, in the 19th century, turned into a Neo-Gothic structure, is, no doubt, admired by everybody. In the middle of the square, bordered by a row of ancient burgher houses, stands the Baroque column of The Transfiguration, adorned with many statues. The Baroque façade of the Town Hall, originally built in Renaissance style, gives the Municipal Conservation Zone its distinctive character. On the east side, a new residential and shopping building, "Balustráda", designed by architect Zdeněk Kozub and built in 2007 gives a neat, fitting and pleasing impression.

The17th-century St. Joseph's Church is also an expression of the Baroque era. It used to be part of a Capuchin Monastery built in Chrudim after 1656. From 2009 to 2011 the Church underwent a very successful and remarkable transformation and was turned into a Museum of Baroque Statues.

Sheltered passageway in the arcade-fronted burgher houses in Štěpánkova Street brings you to a dark gate called the Mouse Hole which runs through the old town walls, still surrounding about three quarters of the historical core of the town.

CHRUDIM

Významného zástupce architektury 20. stol. nalezneme v podobě půvabné secesní vily dle návrhu Jana Kotěry či velkorysou funkcionalistickou budovu Divadla Karla Pippicha od architektů Jindřicha Freiwalda a Jaroslava Böhma z roku 1933.

Novodobá architektura se v Chrudimi podepsala nejen šedí panelových sídlišť podobně jako na mnoha jiných českých městech, ale obohatila městskou zástavbu i některými zajímavými objekty, které stojí za zmínku. V 70. letech 20. stol. vznikl komplex hotelu Bohemia na Masarykově náměstí podle rumunských architektů. V devadesátých letech byla podle návrhu architekta Radima Kousala postavena čtyřpodlažní budova Okresního státního archivu v romantické Filištínské ulici.

Naše Chrudim je příjemným místem, které stojí za to navštívit. Skýtá pestrou mozaiku atraktivních příležitostí pro široké spektrum návštěvníků, kteří hledají zábavu i poučení, sport i kulturu, historii i současnost. Ne nadarmo se město pyšní uznáním Ministerstva kultury České republiky „Historické město roku 2013" a řadou dalších prestižních ocenění na národní i mezinárodní úrovni, kupříkladu LivCom Awards.

Přijeďte a přesvědčte se na vlastní oči.

Chrudim is also proud of its set of buildings, the Museum complex, designed by architect Jan Vejrych. It has two parts – a Neo-Renaissance and a Neo-Baroque wings, the latter one housing a beautiful public and concert hall.

20th century architecture is represented by a charming Art Nouveau villa, designed by architect Jan Kotěra, and grand functionalist Karel Pippich Theatre by architects Jindřich Freiwald and Jaroslav Böhm from 1933.

Modern architecture left its mark on Chrudim not only in the greyness of concrete-panel houses, but there are also some interesting buildings that are worth mentioning. In the 1970's the Bohemia hotel was built in Masaryk Square according to designs of Romanian architects. In the 1990's, architect Radim Kousal designed a four-storey building for the Regional Archives in Filištínská Street.

Chrudim is a pleasant place and it is worthwhile to pay a visit. There is a great offer for a variety of different types of visitors seeking entertainment or education, sports or culture, history or looking for something modern. The town received the "2013 Historical Town" award of the Czech Ministry of Culture; it holds a number of other prestigious national and international awards, such as LivCom.

Please come and see for yourselves.

Slovo městského architekta

Současná podoba a význam města Chrudim je výsledkem mnohasetletého vývoje svébytného městského organismu v podhůří Železných hor a současně v silně urbanizovaném území exponované pardubicko-hradecké aglomerace. Poloha města, vycházející z výrazné terénní konfigurace i historických podmínek spolu s významným postavením v systému osídlení, umožnila vývoj, který vedle řady význačných architektonických děl zachovává i řadu hodnot urbanistických. Ochrana a respektování panoramatu města, jeho vnějšího i vnitřního obrazu, řešení hierarchie a vazeb veřejných prostranství, jakož i respektování historické urbanistické struktury, terénní konfigurace nebo příměstské krajiny se v novodobé historii města fyzicky projevuje.

K tomu přispívá i aktivní občanská společnost v Chrudimi, využívající dostupných nástrojů a možností k zachování hodnot sídla. Vedle Programu regenerace Městských památkových zón města Chrudim a systematické mnohaleté práce na obnově památek na území města jde zejména o použití veškerých dostupných nástrojů územního plánování, včetně Regulačního plánu MPZ nebo dlouhodobě kvalitně zpracovávaného územního plánu a intenzivního využívání územních studií. Ke kvalitě městského prostředí přispívá i vyhlašování architektonických soutěží nebo mnohaletá tradice fungování městského architekta.

Město se nechlubí jen architekturou našich předků, ale snaží se pokračovat v nastavené tradici kvalitní architektonické tvorby zapojením významných současných ateliérů, takže na území města můžeme nalézt realizace Martina Rajniše, Romana Kouckého nebo ateliéru Projektil a dalších předních českých architektů. Městu se daří bojovat se suburbanizací i chránit přírodní bohatství, pracovat se sociální skladbou obyvatel i zvládat ekonomicky náročné investice, respektuje tedy principy udržitelného rozvoje v reálných podmínkách českého města.

Tento způsob práce s územím vyžaduje i velkou míru participace veřejnosti, která je realizována nejen prostřednictvím programů Zdravé město nebo Místní agenda 21, jejichž každoroční součástí je akce Desatero problémů města, kde sama veřejnost určuje problémy k řešení. K participaci veřejnosti jsou využívány i moderní nástroje, jako jsou plánovací setkání, workshopy a v neposlední řadě podrobné a otevřené informování veřejnosti o projektech města prostřednictvím specializovaného webu.

Pokud jde o architekturu samotnou, nejvýznamnější koncentraci památek a architektonicky významných staveb nalezneme v historickém centru města, které i prostorově dominuje kompozici sídla a je městskou památkovou zónou. Hlavním uzlem městských prostorů je celoměstské centrum tvořené náměstím J. Ressela s novogoticky upraveným arciděkanským kostelem Nanebevzetí Panny Marie, barokním sloupem Proměnění páně s kašnou, Starou radnicí z 15. století nebo Mydlářovským domem, původně gotickým, renesančně přestavěným. Samozřejmě i mimo toto centrum lze nalézt hodnotnou architekturu, jako například Divadlo Karla Pippicha z let 1931–1934 nebo třeba rozhlednu Bára v rekreačních lesích.

Zkrátka, chcete-li prožít příjemný „týden architektury", Chrudim je připravena. :-)

A word by city architect

The current appearance and significance of Chrudim is the result of the many centuries of development of a sovereign urban organism at the foot of the Iron Mountains within a highly urban territory of the Pardubice – Hradec Králové conurbation. The location of the town in a distinctive land configuration and

Chrudim. / City of Chrudim.
Chrudim panorama. / Panorama of the City of Chrudim.

CHRUDIM

its historical setting, together with its important position in a system of settlements, have enabled its growth within which a number of outstanding architectonic works as well as urban values have been preserved. Preserving and respecting the town's skyline, its external and internal image, the hierarchy of and relations between public spaces, as well as respecting the historical urban structure, terrain configuration or suburban landscape, are physically manifest in the modern history of the town.

This is supported by Chrudim's active local community who make the most of available means and possibilities to preserve the values of the town. Apart from the Programme for the Regeneration of Chrudim's Conservation Zones and years of systematic work on the regeneration of monuments, the aim is to make use of all instruments of town planning at hand, including the Zone Plan of the Town's Conservation Zones or the carefully prepared long-term town plan, and making the best of planning studies. Architectonic tenders and the work of the town architect help to maintain the quality of the urban environment at a high level.

The municipality is not only proud of the architecture of our predecessors but strives at carrying on the tradition of first-rate architectonic work by engaging foremost architectural design studios. Thus, in the town one can see examples of work of Martin Rajniš, Roman Koucký or of the Projektil studio as well as other leading Czech architects. The municipality manages to avoid suburbanisation and conserve natural wealth, work with the social structure of its population and cope with demanding investments; this means it respects the principles of sustainability in real conditions of a Czech town.

Such method of working requires big public involvement. Apart from other measures, this is achieved by means of the Healthy Town or Local Agenda 21 projects, within which Top Ten Pressing Issues of the Town are annually pinpointed with the help of citizens. Modern instruments are also applied to get the public involved, such as planning meetings, workshops and, last but not least, informing the public in detail and openly by means of a special website about projects planned and/or being executed in the town.

Speaking of architecture, most monuments and buildings of great architectonic value are concentrated in the historical centre of Chrudim, the town's Conservation Zone. The core of the urban spaces is J. Ressel Square with its Neo-Gothic archdeacon Church of the Assumption of the Virgin Mary, Baroque column of The Transfiguration with a fountain, Old Town Hall from the 15th century and the Mydlářův House, first built in the Gothic and then remodelled in the Renaissance style. Naturally, even away from the centre of the town you may see excellent architecture, e. g. Karel Pippich Theatre (1931–1934) or the lookout tower Bára in Chrudim's recreational forests.

Simply put, if you want to spend an enjoyable "week of architecture", Chrudim is waiting to welcome you. :-)

- **Kostel Nanebevzetí Panny Marie a sloup Proměnění Páně.** / The Assumption of the Virgin Mary Church and column of The Transfiguration.
- **Regionální muzeum v Chrudimi.** / Regional Museum in Chrudim.
- **Kostel svatého Josefa, Muzeum barokních soch** / St. Joseph's Church, Museum of Baroque Statues.

CHRUDIM

Pavel Trojan
Starosta
Mayor

Město Valtice
City of Valtice
Náměstí Svobody 21, 691 42 Valtice
Česká republika / Czech Republic

tel.: +420 519 301 000
e-mail: starosta@valtice.eu
www.valtice.eu

Valtice – Hlavní město vína

Valtice jsou jedním z přirozených center tzv. Lednicko-valtického areálu, který byl v prosinci 1996 zapsán jako kulturní krajina na seznam UNESCO. Toto území o rozloze asi 200 km² je považováno za nejrozsáhlejší komponovanou krajinu v Evropě a pravděpodobně i na světě. Těsné sousedství dvou krajinných celků pod ochranou UNESCO (tím druhým je Pálava u Mikulova) je celosvětově naprostým unikátem. Lednicko-valtický areál vznikl za vlády knížecího rodu Lichtenštejnů a je tvořen výstavnými zámeckými sídly ve Valticích a Lednici s okrasnými zahradami, cennými drobnějšími stavebními památkami, které byly citlivě zasazeny do přírody a doplněny vysázenými háji a zakládanými rybníky.

Nejpozoruhodnější architektonickou stavbou ve městě a jednou z jeho dominant je zámek, svým rozsahem jeden z největších v ČR. Zámek je pokládán za jeden z nejvýznamnějších dokladů raně barokní architektury ve střední Evropě. Byl vybudován nedaleko někdejšího středověkého hradu, který byl známým dějištěm rytířských turnajů a soutěží minnesängrů. Zámek byl několikrát přestavován, naposledy v letech 1643–1730 za účasti předních architektů, sochařů a malířů. Místnosti jsou bohatě zdobeny zlacenými štukami a nástropními malbami, je zde také významná sbírka středoevropského barokního malířství. Interiéry prvního patra kdysi sloužily jako reprezentační a svou honosností soupeřily s vybavením císařských rezidencí ve Vídni.

Proslulé bylo zámecké divadlo z 18. stol., jehož náročná rekonstrukce právě probíhá. V původní historické budově bude obnoven sál pro 240 osob včetně technologického zázemí. Vznikne tak unikátní divadelní scéna, která poskytne možnost rekonstrukce dobových představení a na rozdíl od podobných nemnoha zámeckých divadel nebude provozně limitována památkovou ochranou. Funkční barokní divadlo bude světovým unikátem a může se stát vítanou tvůrčí dílnou pro soudobé divadelní experimentátory i milovníky tradičních uměleckých forem. Divadlo má být zprovozněno na podzim 2015. Obnovována je současně i zámecká jízdárna. Záměrem této rekonstrukce je navrácení do podoby z 18. stol. a vybudování plně funkčního prostoru pro pořádání kulturních a společenských akcí většího rozsahu. Sál jízdárny má bezmála 1.200 m² a tomu odpovídá jeho potenciální kapacita – ve srovnání s divadlem až čtyřnásobný počet diváků. Jízdárna byla slavnostně otevřena koncertem operní pěvkyně Magdaleny Kožené 25. června 2015. Součástí oprav je i přilehlý zahradní domek, z něhož se stane e-badatelna pro vzdělávací a výzkumné aktivity zaměřené na divadlo a tanec. Z těchto tří objektů vznikne Národní centrum divadla a tance. Má poskytnout technologické zázemí a podporu při tvorbě v oblasti soudobého i historického divadla a tance.

Capital of Wine

City of Valtice is one of the natural centres of the so-called Lednice-Valtice Area that was listed as UNESCO Cultural Landscape in 1996. This 200 km² area is considered to be the largest composed landscape in Europe and perhaps in the world. The close vicinity of two landscape units under UNESCO protection (the second one is Pálava near Mikulov) is an international rarity. Lednice-Valtice Area was built under the reign of the Liechtenstein family and it consists of representative castles in Valtice and Lednice with decorative gardens, valued smaller buildings delicately embedded in the nature, and completed by groves and ponds.

The most remarkable architectonic object in the city and one of its dominant features is the Chateau – one of the largest in the CR. The Chateau is considered to be one of the most important examples of early-Baroque architecture in Central Europe. It was built near the former medieval castle that was a famous venue of tilts and minnesingers competitions. The Chateau was rebuilt several times, last time in 1643–1730 with the participation of renowned architects, sculptors, and painters. Its rooms are generously decorated with gilded stucco and ceiling paintings, there is also an outstanding collection of Central-European Baroque paintings. Interiors in the first floor used to serve as presentable and its splendour competed with the furnishing of imperial palaces in Vienna.

The Chateau Theatre from the 18th century was famous and now it is undergoing a demanding restoration. The historical building will include a restored hall for 240 people including technical facilities. It will become a unique theatre that is going to offer a chance to re-enact period performances and unlike a few similar chateau theatres it won't be restricted by preservation protection. The functional Baroque theatre will be an absolute rarity and it might become a creative workshop for modern drama experiments as well as for traditional art forms. The Theatre should be opened in autumn 2015. Also, the Chateau Riding Hall is being renovated. The aim of this reconstruction is to restore it to its 19th century appearance and to build a fully functional space for cultural and social events. The Riding Hall covers almost 1,200 m² and its potential capacity is corresponding – almost twice as many audience compared to the Theatre. The Riding Hall was opened with a gala concert of opera singer Magdalena Kožená on June 25, 2015. The reconstruction involves the adjacent garden shed which is to become e-laboratory for educational and research activities concerning drama and dance. These three objects will form the National Centre for Drama and Dance. It should provide technical background and support for production of modern as well as historical drama and dance.

U zámku byla postupně vybudovaná barokní zahrada v duchu francouzských zahrad doby krále Ludvíka XIV. s přísnou geometrií záhonů. V 19. století však byla změněna na anglický park, z něhož zůstala zachována do dnešní doby jen část o rozloze 20 ha. Park zdobí sochy z antické mytologie, najdeme zde umělou jeskyni Peklo, ale také vzácné dřeviny: např. smrk Schrenkův – jediný na Moravě a jerlín japonský – nejstarší v ČR a unikátní ve střední Evropě.

Druhou historicky nejvýznamnější stavbou ve městě je farní kostel Nanebevzetí Panny Marie ze 17. století s varhanami od významného vídeňského varhanáře Johanna Henckeho a Rubensovým obrazem na hlavním oltáři.

Dalším významným komplexem zdejší barokní architektury je klášter Milosrdných bratří s kostelem sv. Augustina a řádovou nemocnicí. Milosrdní bratři sem přišli z Itálie roku 1605 na pozvání knížete Karla I. z Lichtenštejna, aby zde založili svou první nemocnici na sever od Alp. V 17. století ve Valticích působil jako chirurg a botanik Norbert Boccius. Sestavil celkem 17 unikátních herbářů, které jsou odborníky dodnes velmi ceněny.

Kolonáda (zvaná též Reistna) stojí v těsné blízkosti hraničního přechodu do Rakouska na vyvýšenině zvané Homole (291 m) – nejvyšším bodě celého Lednicko-valtického areálu. Kníže Jan I. Josef z Lichtenštejna ji nechal postavit jako památník otci a bratrům. Svým vzhledem Kolonáda připomíná známý Gloriet u vídeňského Schönbrunnu. Vyhlídková terasa spočívá na 24 korintských sloupech a je z ní nádherný výhled do širokého okolí.

Dianin chrám (zvaný též Rendez-vous) má podobu triumfálního oblouku, jaký se ve starém Římě stavěl vítězným vojevůdcům. Tento klasicistní zámeček nechal postavit známý vojevůdce z napoleonských válek — kníže Jan I. Josef z Lichtenštejna. Stavba byla symbolicky věnována římské bohyni lovu Dianě, o čemž svědčí latinské nápisy na průčelí. Kníže a jeho hosté využívali zámeček při četných honech jako místo pro občerstvení a odpočinek.

Valtice a víno. Tyto dva pojmy patří nerozlučně k sobě už stovky let. Vinnou révu sem přinesly římské legie císaře Marka Aurelia a po příchodu Slovanů do této oblasti byly vinice již trvalým prvkem v krajině. O pozdější rozmach valtického vinařství se zasloužily vládnoucí rody Seefeldů a Lichtenštejnů.

Vinařskou tradici potvrzuje i střední odborná škola vinařská, jediná v České republice, která byla založena v roce 1873. Škola si v krátké době získala výbornou pověst, o čemž svědčí řada studentů ze zahraničí, např. z Rakouska, bývalé Jugoslávie, ale i z Turecka a Ruska.

Další vinařskou organizací ve Valticích je Národní vinařské centrum. Poskytuje obecně prospěšné služby v oblasti vinařství, vinohradnictví a souvisejících činnostech. Sídlí na zámku, kde má k dispozici školicí místnost a příslušné zázemí. Součástí Národního vinařského centra je Salón vín ČR umístěný v historickém sklepení pod hlavní budovou zámku. Je zde veřejná degustační expozice, kde je možné ochutnat 100 nejlepších moravských a českých vín – kolekce je každoročně obnovována.

Near the Chateau, a Baroque garden was built in the spirit of French gardens from the times of Louis XIV with strict patch geometry. However, in the 19th century it was transformed into an English park from which only a 20-hectare fragment has been preserved to this day. The park is decorated with statues from ancient mythology, there is an artificial cave called Inferno as well as rare trees: e.g. Schrenk's Spruce (the only one in Moravia) or Pagoda Tree (the oldest in the CR and unique in the Central Europe).

The second historically most significant building in the city is the Parish Church of the Assumption of the Virgin Mary from the 17th century with organ by the famous Viennese organ maker Johann Hencke and Rubens' painting on the high altar.

Another important complex of the local Baroque architecture is the Monastery of the Brothers of Charity with the Church of St. Augustine and hospital. The Brothers of Charity came here from Italy in 1605 upon invitation of Charles I, Prince of Liechtenstein to establish here their first hospital north off the Alps. In the 17th century, a surgeon and botanist Norbert Boccius worked in Valtice. He composed 17 herbariums that are still highly appreciated by the experts.

The Colonnade (also Reistna) is located near the border crossing to Austria on a mound called Homole (291 m) – the highest point of the whole Lednice-Valtice Area. Johann I Joseph, Prince of Liechtenstein had it built as a memorial to his father and brothers. The Colonnade resembles the famous Gloriet near Schönbrunn. The scenic terrace rests on 24 Corinthian columns and offers a beautiful view over the surrounding landscape.

Diana's Temple (also Rendez-vous) is shaped as a triumphal arch that used to be built in ancient Rome for victorious generals. This classicist castle was built by the famous general from the Napoleoninc wars - Johann I Joseph, Prince of Liechtenstein. The building was symbolically dedicated to the Roman goddess of hunt Diana which is evidence in the Latin scriptures on the front façade. The Prince and his guests used the castle during numerous hunts as a place for refreshment and relaxation.

Valtice and wine. These two words have been inseparable for hundreds of years. Grapevine was brought here by the Roman legions of Marcus Aurelius and after the arrival of the Slavs; the vineyards were already a permanent feature of the local landscape. The following growth of wine-making was supported by the ruling families of Seefeld and Liechtenstein.

The wine-making tradition includes wine-making high school, the only one in the CR, founded in 1873. The high school has quickly gained excellent reputation, proved by many students from abroad, including Austria, former Yugoslavia, Turkey, or Russia.

Another wine-making organization in Valtice is the National Wine Center. It provides beneficial services in wine-making, viniculture, and related activities. It resides in the Chateau, where it has a training room and necessary facilities. The National Wine Center includes the Wine Salon of the Czech Republic situated in the historical cellar under the main Chateau body. There is a public degustation exhibition where one can taste 100 best Moravian and Bohemian wines – the collection is annually renewed.

Libor Kabát
Starosta
Mayor

Obec Lednice
Lednice Community
Zámecké náměstí 70, 691 44 Lednice
Česká republika / Czech Republic

tel.: +420 519 340 330
e-mail: starosta@lednice.cz
www.lednice.cz

LEDNICE

Lednice leží v srdci Lednicko-valtického areálu, který byl v roce 1996 zapsán na Seznam světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO.

Městečko Lednice je místem s bohatým kulturním i sportovním vyžitím. Okolí je protkáno cyklotrasami, na kterých můžete obdivovat jedinečnost, půvab i historii zdejšího kraje.

Samotná obec je vyhledávaným turistickým cílem, zejména díky pohádkovému zámku a přilehlé kulturní krajině, v posledních letech však také díky úspěšně se rozvíjejícímu lázeňství. Historie lázní na jižní Moravě se datuje již od 14. stol. Zlatým věkem pak bylo 18. a 19. stol., kdy se šlechta, města a obce snažily u každého kvalitního pramene vody zřídit lázně či stáčírnu vody. Na dlouhou historii navazují také Lázně Lednice, nejmladší léčebné lázně v České republice. Zahájily svůj provoz v únoru 2007, kdy začaly léčit první ambulantní klienty. Hlavním léčebným zdrojem je jodobromová minerální voda, kterou přivádí do lázní z nedalekého vrtu. Svým obsahem jodu je jednou z nejkvalitnějších svého druhu v Evropě. V roce 2009 získaly Lázně Lednice statut léčebných lázní.

Areál lázní propojuje s centrem obce lázeňská kolonáda. Součástí kolonády je 365 m dlouhý zastřešený prostor s posezením, vodními prvky a amfiteátrem pro kulturní akce. Vzniklo zde klidové zázemí, které slouží lázeňským hostům, turistům i místním obyvatelům jako místo pro odpočinek a relaxaci.

Ať už při návratu z procházky zámeckým parkem od Minaretu nebo při cestě k zámku, nemůžete minout rozsáhlý objekt zámeckých jízdáren. Historie jízdáren spadá do 17. stol., kdy byly postaveny dle projektu Johanna Bernarda Fischera z Erlachu a italského projektanta Domenica Marinelliho. Díky vzorové obnově památky byl „zámek orů" uveden zpátky do života. Dnes nabízí prostřednictvím expozic a moderně vybavených výukových prostor vzdělávací aktivity zaměřené na komponovanou krajinu, hospodaření v krajině a historii jízdáren. V další stálé expozici je možné nahlédnout do historie a vývoje Biosférické rezervace Dolní Morava, která se nachází rovněž na území Lednicko-valtického areálu a nedávno oslavila již 10. výročí od založení.

The City of Lednice is located in the heart of the Lednice-Valtice Area that was enlisted as UNESCO World Heritage in 1996.

Lednice is a place with rich cultural and sports opportunities. The surrounding landscape is interwoven with cycling paths where you can admire the uniqueness, beauty, and history of the region.

The city itself is a popular tourist destination mainly because of the dreamy Chateau and the surrounding cultural landscape, recently also because of the successfully growing spa care. History of spa care in the South Moravia goes back to 14th century. The golden age was 18th and 19th century when the nobility, cities, and municipalities tried to establish a spa near every quality spring. The long history is continued by Lednice Spa, the youngest spa in the CR. It was opened in February 2007. The main healing source is iodide-bromine mineral water from a near well. Thanks to its iodide content, it is one of the best of its kind in Europe. In 2009 Lednice Spa received a status of treatment spa.

The Spa is linked to the city centre by a colonnade. It consists of 365 m long roofed space with seating, water elements, and an amphitheatre for cultural performances. This creates a relaxation zone not only for spa visitors, but also for tourists and local inhabitants.

Either when walking through the Chateau park from the Minaret or towards the Chateau, you can't miss the extensive complex of the riding school. Its history goes back to the 17th century when it was built according to the project by Johann Bernard Fischer from Erlach and Italian engineer Domenico Marinelli. It has been restored and revived. Today, it offers exhibitions and educational rooms for activities focused on composed landscape, landscape management, and history of riding schools. Another permanent exhibition shows the history and evolution of the Dolní Morava Biosphere Reserve that is also situated in the premises of the Lednice-Valtice Area and recently celebrated 10 years from its foundation.

Zámek Lednice. / Lenice Chateau.
Zámek Valtice. / Valtice Chateau.

LEDNICE-VALTICE

OLOMOUC

Antonín Staněk
Primátor
Mayor

Statutární město Olomouc
Statutory City of Olomouc
Horní náměstí 583, 779 11 Olomouc
Česká republika / Czech Republic

tel.: +420 585 513 261
e-mail: antonin.stanek@olomouc.eu
www.olomouc.eu

S hrdostí Vám představuji expozici, kterou se na 9. ročníku mezinárodního festivalu architektury a urbanismu bude prezentovat Olomouc, statutární město, jež je sídlem Olomouckého kraje, druhé nejstarší univerzity v českých zemích a nejstarší univerzity na Moravě – Univerzity Palackého. Olomouci, městu s více než sto tisíci obyvateli, se znovu dostává příležitosti představit se v té nejlepší společnosti, kterou festival Architecture Week Praha 2015 prezentuje. Dostává se nám možnosti ukázat alespoň malý dílek toho, co tvoří pověstnou krásu a bohatství Olomouce, bývalého hlavního města moravského markrabství a duchovní metropole Moravy.
Na tomto festivalu je sympatické především to, že umožňuje setkání na slovo vzatých odborníků s laickými zájemci o tuto oblast lidské tvořivosti. Architektonická tvorba je nejen technickým a uměleckým oborem, ale současně i zcela praktickou činností, která ovlivňuje život každého člověka. Díky dědictví staletí je v Olomouci řada učebnicových příkladů faktu, jak může kvalitní architektura ovlivnit život a uvažování obyvatel daného prostoru. Kostel svatého Mořice, který letos hostům festivalu představujeme, má v tomto smyslu pro Olomoučany mimořádný význam.
Chrám sv. Mořice je nejvýznamnější sakrální stavbou pozdní gotiky na střední a severní Moravě a patří k nejhodnotnějším památkám města. Ve své době byl proboštský farní kostel, jenž stojí jen pár desítek kroků od hlavního náměstí a radnice, hlavním symbolem královského města. Sama tato lokalita je mimořádně významná a patří k nejdéle osídleným v Olomouci. Od doby svého vzniku ve 13. století tvořil kostel sv. Mořice určitou protiváhu metropolitnímu chrámu svatého Václava, domovské katedrále olomouckých biskupů a arcibiskupů.
Svatomořický kostel býval hlavním chrámem měšťanů, kteří na něj byli patřičně hrdí. Svědčí o tom nejen velkolepost chrámu samotného, ale například také náhrobní desky a hrobky nejvýznamnějších obyvatel města. Dnes je kostel neodmyslitelnou součástí panoramatu města a díky unikátním Englerovým varhanám i součástí olomouckého kulturního života. Jeho budování v průběhu staletí vždy věrně odráželo slohové cítění a duchovní proudy doby. Týká se to i postupného utváření interiéru, který se stává nejen památkou hodnou obdivu, ale především živým a žijícím organismem, kde právě duchovní hodnoty jsou hodnotami nejvyššími.
Model chrámu je sám o sobě historickým artefaktem, nicméně těm, jež model oslovi, musím připomenout, že ještě výrazně silnější zážitky nabízí reálné setkání s touto stavbou, umístěnou v samém srdci města. Chvíle, strávené uvnitř kostela či na malém náměstíčku před jeho průčelím nabízejí až překvapivě intenzivní moment ztišení v jinak velmi živém centru města.

It is a great honour to herein introduce an exhibition focused on the city of Olomouc which will be part of the 9th annual international festival of architecture and urban planning. Olomouc is the capital of the Olomouc region and home to Palacký University, the second oldest university in the Czech Lands and the oldest in Moravia. Olomouc, a city with more than one hundred thousand inhabitants, once again has the opportunity to present itself at the highly prestigious Prague Architecture Week Festival 2015. This will allow us to at least show part of the remarkable beauty and wealth of Olomouc, the former capital of the Margraviate of Moravia and the ecclesiastical metropolis of Moravia.
This festival is of importance first and foremost because it provides an opportunity for learned specialists to meet with those with a layman's interest in this area of human creativity. Architecture is not only a technical and artistic endeavour, but also a truly practical activity which influences the lives of each person. Thanks to the heritage of centuries, Olomouc contains an entire range of textbook examples of how quality architecture can influence the lives and thinking of the inhabitants of the given space. The Church of St. Maurice, which will be presented to the guests at this year's festival, has a particular importance in this respect.
The Church of St. Maurice is the most significant ecclesiastical structure of the Late Gothic in Central and North Moravia and ranks among the most remarkable monuments in the city. In its day the provost parish church, which stood only a short distance from the main square and the town hall, was the main symbol of the royal city. The locality itself is of great importance as it consists of one of the longest inhabited areas of Olomouc. From the time of its construction in the 13th century, the Church of St. Maurice has served as a certain counter-balance to Saint Wenceslas Cathedral which was under the authority of the Olomouc bishops and archbishops.
The Church of St. Maurice used to be the main church of the burghers, who were evidently greatly proud of it. This is testified to by the grand appearance of the church itself, as well as the gravestones and graves of the most renowned city inhabitants. The church is currently an essential part of the panorama of the city as well as an important church in the cultural life of Olomouc thanks to the unique organ built by Michael Engler. The construction of the church over the course of centuries always faithfully reflected the architectural styles and spiritual trends of the day. This also concerns the gradual development of the interior which has become not only a remarkable monument but also, first and foremost, a living and a live organism where genuine spiritual values are the highest values.
Although the model of the church is in and of itself a historical artefact, I would like to emphasize that an actual encounter with this structure, situated directly in the heart of the city, provides an even more powerful experience. Moments spent inside the church or on the small square in front of its facade offer truly intense moments of calm in the otherwise lively centre of the city.

Olomouc leží na řece Moravě v rovině úrodné Hané. Dnešní krajské město, s více než tisíciletou kontinuitou slovanského osídlení, bylo až do třicetileté války považováno za hlavní město Moravy. Městská památková rezervace Olomouc dnes patří k plošně nejrozsáhlejším památkově chráněným urbanistickým souborům v ČR. V historickém jádru města, obklopeném zeleným prstencem parků, najdeme památky nejen románského, gotického a renesančního slohu, ale především z období baroka a klasicismu. Barokní Čestný sloup Nejsvětější Trojice na Horním náměstí byl v roce 2000 zapsán na Seznam světového a kulturního dědictví UNESCO.

Historické jádro Olomouce bylo prohlášeno památkovou rezervací už v roce 1971 a nově pak v roce 1987. Rozlohou a počtem objektů zapsaných v seznamu nemovitých kulturních památek se řadí k našim největším a současně i nejstarším historickým městským celkům.

O urbanistické genezi Olomouce se vedou odborné diskuze odnepaměti, přičemž je zřejmé, že otázky týkající se vzniku města nebudou beze zbytku objasněny nikdy. Jako datum lokace se sice uvádí rok 1248, avšak ze starších písemných dokladů a zejména z výsledků průběžně probíhajících archeologických průzkumů vyplývá, že už dlouho před tímto datem Olomouc existovala jako významné středověké sídlo vzniklé splynutím několika tržních a zemědělských osad vyrůstajících zhruba od sedmého století na křižovatce starodávných obchodních cest poblíž brodu přes řeku Moravu.

V následujících staletích se Olomouc rozrůstala a zpočátku úspěšně soupeřila s jižněji položeným Brnem o pomyslný titul hlavního moravského města. Olomouc, která měla ambice stát se duchovním a správním centrem Moravy ovšem nakonec o tuto možnost definitivně přišla po švédské okupaci v závěru třicetileté války (1642–1648). Po odchodu žoldnéřských vojsk se město nacházelo v tak zbědovaném stavu, že císařský dvůr ve Vídni dokonce zvažoval jeho případnou úplnou demolici.

K tomu ale nakonec nedošlo a Olomouc se stala významnou vojenskou pevností. Její historické centrum se náhle ocitlo v izolaci od navazujících okolních předměstských osad, z nichž nejbližší musely být ze strategických důvodů beze zbytku odstraněny. Středověké jádro města se pak na více jak dvě staletí zakonzervovalo v krunýři hradeb a bastionů. Až teprve ve druhé polovině 19. stol. došlo k likvidaci v té době již nefunkčních hradebních systémů, čímž se Olomouci znovu naskytla možnost rozrůstat se do krajiny. Následný průmyslový a stavební rozvoj olomouckých předměstí měl však ve srovnání s Brnem, které mimo jiné profitovalo z větší blízkosti centra monarchie – Vídně, už jen provinční charakter. Z hlediska dnešní památkové péče je podstatné, že při bourání hradeb zůstala struktura historického jádra města prakticky neporušená. Do současnosti se tak zachoval jeho středověký půdorys a převážně klasicistní charakter většiny historických fasád v městské památkové rezervaci, jež dnes patří k nejzachovalejším a nejrozsáhlejším v ČR. Památková ochrana a obnova historického

Čestný sloup Nejsvětější Trojice na Horním náměstí, Olomouc. / The Most Holy Trinity Column (Upper Square).
Letecký pohled na Olomouc, v popředí Dóm sv. Václava a kapitulní děkanství (dnes sídlo Arcidiecézního muzea). / Aerial photography of Olomouc, St. Wenceslas Cathedral (front) and the Chapter Deanery, today the Archdiocesan Museum).

OLOMOUC

jádra Olomouce je proto v dlouhodobém výhledu jednou z trvalých priorit rozvoje města.

Na rozdíl od některých jiných měst měla Olomouc štěstí, že kvůli nedostatečným finančním přídělům stavební činnost v centru města až do roku 1990 v podstatě stagnovala. Jeden z nejrozsáhlejších souborů památkových budov v ČR tak nebyl zasažen velkoplošnými asanacemi, k nimž by zákonitě docházelo při původně plánované soustředěné blokové přestavbě.

Po dlouhé nečinnosti, díky které se kulturní a historický charakter jádra města Olomouce podařilo (ač často již ve značně zchátralém stavu) uchovat, se i zde po roce 1990 rozvinula čilá stavební činnost. Město Olomouc se v tomto počátečním období soustředilo v historickém jádru především na rekonstrukci a obnovu infrastruktury (zejména vodovodu a kanalizace), která pocházela z velké části ještě z 19. stol. Současně však začala také příprava akcí zaměřených na revitalizaci nejvýznamnějších veřejných prostranství (obnova Horního náměstí a Dolního náměstí) a na obnovu památkově chráněných objektů. Šlo zejména o restaurování souboru barokních kašen a sloupů, které jsou národními kulturními památkami a zejména Sloupu Nejsvětější Trojice, posléze zapsaného na Seznam světového kulturního dědictví UNESCO.

Soubor šesti dochovaných barokních kašen s antickou tématikou a barokních „morových" a čestných sloupů, které se nacházejí na poměrně malém území, představuje unikát evropského významu. Díla vznikla v období sedmdesáti let na přelomu 17. a 18. stol. a jsou dokladem jeho stavebního a uměleckého znovuzrození po období třicetileté války. Dodnes představují jeden ze základních prvků určujících tvář města. Barokní soubor tvoří Herkulova kašna, Caesarova kašna, Neptunova kašna, Jupiterova kašna, Merkurova kašna, kašna Tritonů, Čestný sloup Nejsvětější Trojice a Morový sloup Panny Marie.

Z uměleckého hlediska je nejpozoruhodnější Čestný sloup Nejsvětější Trojice (1716–1753). Sloup je největším seskupením barokních soch v rámci jedné skulptury ve střední Evropě. Měří 32 metrů a v jeho spodní části se nachází kaple. Jeho výzdobu tvoří 18 soch světců, 12 figur světlonošů, 6 reliéfů s polopostavami apoštolů, sousoší Nanebevzetí Panny Marie a vrcholové sousoší Nejsvětější Trojice. Obě sousoší jsou měděná a pozlacená. Návrh sloupu zpracoval olomoucký stavební podnikatel a kameník Václav Render (1669–1733), který stavbu do své smrti také financoval a pro její dobudování odkázal celý svůj majetek. Render byl mimo jiné rovněž autorem čtyř olomouckých barokních kašen a Mariánského sloupu na Dolním náměstí. Podstatná část výzdoby sloupu je dílem sochaře Ondřeje Zahnera (1709–1752). Roku 1754 byl sloup slavnostně posvěcen olomouckým biskupem a kardinálem Troyerem za účasti císařovny Marie Terezie. Soubor olomouckých kašen v historickém jádru města doplnila v roce 2002 sedmá, Ariónova kašna, zamýšlená již v baroku. Jejími autory jsou sochař Ivan Theimer, olomoucký rodák žijící ve Francii a v Itálii, a italská architektka Angela Chiantelli.

Dle různých dotazníkových a statistických šetření je Olomouc vnímána jako historické město s množstvím zachovaných pamětihodností, kde ale na rozdíl od Prahy nejsou takové davy turistů, aby si každý nemohl v klidu užít atmosféru a genia loci historického jádra města. Zároveň pokračuje trend z předchozích let, kdy se zvyšuje počet návštěvníků města. Tyto úspěchy jsou výsledkem mnoha faktorů, mimo cílené propagace města, zápisu Sloupu Nejsvětější Trojice do seznamu Světového kulturního dědictví UNESCO, také například pochvaly ve světově renomované edici turistických průvodců Lonely Planet. Již v roce 2012 ohodnotil Lonely Planet Olomouc jako „nejkrásnější město České republiky", v roce 2013 pak byla Olomouc zahrnuta mezi Top 10 destinací Evropy a v roce 2014 dokonce získala 1. místo v žebříčku TOP 50 „skrytých pokladů Evropy". Specializovaný britský portál pro turisty zase Olomouc zařadil mezi deset nejzajímavějších měst, které skutečný znalec – cestovatel nemůže vynechat. Odborníci z cestovního ruchu zde pak nejvíce hodnotí koncentraci historických památek a jejich zachovalost.

The City of Olomouc is located on the River Morava, in the fertile plain called Haná (or Hanakia). Today it is the capital of the Olomouc Region. Continuously settled by the Slavic population for last thousand years, it had been considered the first city of the entire province (land) of Moravia until the Thirty Years' War. Its urban conservation area is currently one of the largest urban heritage zones in the country. The historical centre of the city surrounded with a ring of parks contains fine examples of Romanesque, Gothic, Renaissance, but primarily baroque and Classicist architecture. A Baroque jewel located on the Upper Square, the Holy Trinity Column, was inscribed on the UNESCO World Cultural Heritage List in 2000.

Olomouc's historical centre was proclaimed an urban conservation area as early as in 1971 and then again in 1987. Due to its size and number of buildings and monuments listed as immovable cultural heritage, it is one of Czech Republic's largest and oldest city heritage reserves.

The question of the city's origins has been discussed for centuries and probably will never be fully answered. The general opinion is that Olomouc was founded in 1248; however, earlier written sources and continuous archaeological excavations suggest that it had existed long before, in a form of a major medieval settlement formed by merging several market and agricultural hamlets that had emerged at a crossroads of ancient merchant routes nearby a ford across the River Morava since the 7th century AD.

In the centuries to follow, Olomouc grew and successfully competed with Brno for the status of the informal capital of Moravia. However, the ambitions to become the province's religious and administration centre came to nothing with the Swedish occupation of the city at the very end of the Thirty Years' War (1642–1648). After the mercenaries left the town, it lied in ruins and the Imperial Court in Vienna even considered the possibility of tearing it down and abandoning it completely.

Instead, Olomouc was eventually turned into a major military fortress. Its historical centre was suddenly isolated from neighbouring villages while the closest suburbs had to be demolished for strategic reasons, and the old medieval town was petrified within a circle of fortifications and bastions. It was not before the second half of the 19th century that the defunct fortifications were torn down and Olomouc could expand again. The subsequent urban and industrial development of its suburbs was rather timid and small-scale, though, especially when compared to Brno that profited from its advantageous location, being much nearer to the capital of the Habsburg Monarchy – Vienna. From the point of view of the contemporary urban conservation practice, it is important that the historical centre remained virtually intact, even though the fortifications had been removed. Its medieval layout was preserved, and so were most facades, chiefly in the style of Classicism that dominates Olomouc's urban conservation area, one of the largest and best preserved in the Czech Republic. In a long-term run, preservation of cultural heritage and restoration of the historical centre will always be the City's top priorities.

Unlike some other Czech cities, Olomouc was luckily underfunded before 1990 and, consequently, its centre was spared from extensive construction works. Thanks to this, the unique collection of historical buildings was not affected by large-scale redevelopment projects that would have reshaped whole blocks of the city centre.

The long period of stagnation helped preserve the historical face of the city centre, even if in disrepair. Extensive reconstruction works were launched after 1990, starting with rehabilitation and modernization of the infrastructure, mainly water mains and sewage systems that for the most part dated to the 1800s. At the same time, several projects were prepared, focussed on the reclamation of public spaces (the Upper and Lower Squares) and restoration of listed historical monuments, above all a collection of national heritage monuments – Olomouc's famous Baroque fountains and columns, in particular the Holy Trinity Column that was later inscribed on the UNESCO World Cultural Heritage List.

Concentrated in a relatively small space, the set of six surviving Baroque fountains inspired with classical myths and ancient history, as well as the plague columns and columns dedicated to patron saints is unique in a European context. These stunning monuments are evidence of the post-Thirty-Years-War revival of culture

Kostel Navštívení Panny Marie na Svatém Kopečku. / Basilica of the Visitation of the Blessed Virgin Mary at Svatý Kopeček.

Dóm sv. Václava, Olomouc. / St. Wenceslas Cathedral, Olomouc.

Neptunova kašna a Morový sloup Panny Marie na Dolním náměstí. / Neptun's Fountain and the Plague Column of Virgin Mary (Lower Square).

and arts. They date back to late 1600s and early 1700s and still remain the most distinctive feature of the city. The aforesaid set of the Baroque monuments consists of Hercules' Fountain, Caesar's Fountain), Neptune's Fountain, Jupiter's Fountain, Mercury's Fountain, Tritons' Fountain, The Holy Trinity Column of Honour, and The Plague Column of Virgin Mary.

In terms of its artistic value, the most remarkable of them is the Holy Trinity Column on (1716–1753). The Central Europe's largest collection of Baroque statues concentrated in a single sculpture, the Column is 32 m high, with a chapel housed in its base. It is decorated with 18 statues of saints, 12 figures of torchbearers, 6 relief half-figures of the Apostles, a sculptural group symbolizing the Assumption of Our Lady, and another one on the very top – the sculpture of the Holy Trinity. The both sculptural groups were hammered out of copper and gilded. The Column was designed by local builder and stonemason Václav (Wenzel) Render (1669–1733), who financed the construction and bequeathed his entire property for the purpose of completing the Column. Render also created four of Olomouc's Baroque fountains and the Plague Column of Virgin Mary on the Lower Square. The plastic decoration of the Column is for most part the work of sculptor Ondřej (Andreas) Zahner (1709–1752). The Column was solemnly consecrated by the Bishop of Olomouc, Cardinal Troyer in 1754, in the presence of Empress Maria Theresa. The seventh piece of art was added to Olomouc's six existing fountains in 2002: Arion's Fountain, which had been contemplated as early as in the Baroque times. Its authors are Ivan Theimer, a sculptor born in Olomouc and living in France and Italy, and Italian architect Angela Chiantelli Soubor.

Numerous polls and statistics show that Olomouc is recognized as a historical city abounding in well-preserved monuments that, unlike Prague, is not crowded with tourists and, hence, its visitors can savour the local atmosphere and the 'genius loci' undisturbed. At the same time, recent trends continue and numbers of incoming tourists have been steadily increasing. This is caused by several factors, starting with targeted promotion of the city, to the inscription of the Holy Trinity Column on the UNESCO World Cultural Heritage List, to the high profile the city has received in the Lonely Planet worldwide guides. Rated as the 'Czech Republic's most beautiful destination' in 2012, the City of Olomouc was included among Europe's Top 10 destination in 2013, and ranked as first among the Top 50 Europe's hidden gems in 2014. According to a British portal focused on tourism, Olomouc is one of ten most interesting towns and cities that are absolute must-sees for real connoisseurs. Professionals engage in tourism esteem above all the well-preserved range of historical monuments concentrated in such a small area.

Radnice, v pozadí kostel sv. Mořice. / The City Hall with St. Maurice Church (in the background).
Radnice s orlojem. / The City Hall and astronomical clock.

Tomáš Macura
Primátor
Mayor

Statutární město Ostrava
Statutory City of Ostrava
Prokešovo nám. 8, 729 30 Ostrava
Česká republika / Czech Republic

tel.: +420 599 443 131
e-mail: tmacura@ostrava.cz
www.ostrava.cz

OSTRAVA!!!

Město Ostrava se po odmlce vrací na festival architektury a urbanismu Architecture Week Praha, významnou mezinárodní akci, během které se veřejnost na výstavách, přednáškách a exkurzích seznamuje s minulostí a přítomností architektury v českém i světovém měřítku. Ústředním bodem letošního 9. ročníku se stala výstava Památky mého kraje, která nabízí přehlídku stavebních skvostů naší země.
Snažíme se bojovat se stereotypním názorem, že Ostrava nemá do této mozaiky čím přispět. Město, jehož existence byla doložena poprvé v roce 1267, ozvláštnila řada architektonických slohů. Nejstaršími ostravskými památkami jsou kostel sv. Václava a Slezskoostravský hrad, obě ze 13. stol. Na centrálním Masarykově náměstí stojí budova městské radnice ze 16. stol., dnes sídlo Ostravského muzea. Dominantou centra je neorenesanční Bazilika Božského Spasitele z roku 1889, po Velehradu druhý největší chrám na Moravě. Městská památková zóna ve čtvrti Přívoz nese rukopis vídeňského architekta Camilla Sitteho. Své projekty u nás v 19. a 20. stol. realizovali významní evropští architekti Meretta, Mendelsohn, Gočár, Neumann, Fuchs, Deininger, bratři Šlapetové aj. Pozoruhodná je i památková zóna SORELA v Porubě, dokumentující architekturu 50. let minulého století.
V něčem je Ostrava jedinečná a neopakovatelná – jsou to industriální památky. Dolní oblast Vítkovice, někdejší vysoké pece, koksovna a důl tvoří kombinaci průmyslového muzea, centra vzdělání, multifunkční auly pro kulturní a společenské akce. Komplex industriálních staveb a rekonstrukcí, navržený architektem Josefem Pleskotem, patří spolu s vyhlídkovou věží Nové radnice, hornickými muzei a zoo k nejvíce navštěvovaným ostravským turistickým atraktivitám, vyvolává zasloužený obdiv a zájem u nás i v zahraničí.
Těžký průmysl, především hutě a doly, v minulosti způsobily proměnu provinční Ostravy na jedno z významných velkoměst Evropy. Těžba uhlí a výroba oceli představovaly zisky pro majitele a stát, přinášely solidní obživu mnoha generacím obyvatel města i lidem, kteří sem za prací přicházeli. Průmysl míval přednost před architekturou a kvalitou života vůbec. Po roce 1990, po změnách politických a ekonomických, se karta obrátila. Stavby, s nimi práce a bydlení, se vracejí z okrajových čtvrtí do centra. Ostrava si hýčká své industriální památky, ale dává zelenou také moderní architektuře. Je pestrá, barevná, otevřená novým výzvám.

After a period of absence, the city of Ostrava is returning to the Architecture Week Prague festival in 2015. This prestigious international event offers a forum where members of the public can enjoy varied exhibitions, attend lectures by noted experts and take part in fascinating excursions – all with a focus on architecture in both the past and present, in the Czech Republic and beyond. The central event of this year's ninth Architecture Week Prague is an exhibition showcasing the most valuable architectural gems of the Czech regions.
In Ostrava we are keen to combat the stereotypical notion that our city is an architectural wasteland. In fact, nothing could be further from the truth. The first written record of Ostrava dates back to 1267 and the city's rich and turbulent history has left a strong imprint on its urban fabric, which can boast a multitude of architectural styles. The oldest surviving buildings in the city – the Church of St Wenceslas and the castle in Silesian Ostrava – both date back to the 13th century. Ostrava's central square boasts a beautiful 16th-century building which used to be the city hall and now houses a museum. The city also has some remarkable sacred architecture – including the neo-Renaissance Basilica of the Holy Saviour (1889), the second largest cathedral in Moravia after Velehrad. The urban heritage zone in the Přívoz district bears the unmistakable imprint of the Viennese Secession architect Camillo Sitte. Some of Ostrava's most imposing buildings date from the late 19th and early 20th century: the city's rich architectural heritage encompasses many leading lights of European architecture such as Meretta, Mendelsohn, Gočár, Neumann, Fuchs, Deininger, the Šlapeta brothers, and more. The suburb of Poruba is home to a unique complex of buildings from the 1950s – a living document of the communist regime's official style known as socialist realism.
There is one area in which Ostrava is entirely unique and unrivalled: industrial heritage. The Lower Vitkovice district – a huge complex consisting of a former ironworks, coking plant and coal mine – has been transformed into a vibrant new centre of arts, education and culture, with museums and multifunctional halls hosting a wide range of events. Architect Josef Pleskot's striking new designs and bold conversions of historic industrial buildings now rank among Ostrava's most popular tourist attractions, alongside the New City Hall viewing tower, the mining museums and the city's zoo – helping to raise Ostrava's profile on the international stage.
In the 19th century and the early 20th century, Ostrava's dynamic heavy industrial sector – above all its coal mines and steelworks – transformed a sleepy provincial town into one of Europe's foremost industrial centres. These industries brought great prosperity to their owners and to the state. They also supported generations of local citizens and attracted huge numbers of people who arrived in Ostrava seeking work. For many decades, industry continued to have priority not only over architecture, but also over quality of life in general. This situation changed radically after 1989, when the Velvet Revolution ushered in a new era marked by a deep-reaching political and economic transformation. After decades of neglect, Ostrava's city centre is now undergoing a major process of regeneration. The city is proudly preserving its rich industrial heritage, while also embracing bold works of modern architecture. Ostrava is vibrant, colourful, and open to new challenges.

Z historie se mnoho nezachovalo

Přestože Ostrava vznikla na křižovatce dávných obchodních cest – severojižní spoj Balt – Jadran nazývaný Jantarová stezka a Západovýchodní Hedvábná cesta z Orientu – dochovalo se z doby např. prvních písemných záznamů o městě v polovině 13. stol. jen málo památek. Dnes k nim patří především kostel sv. Václava, zbytky městské hradby a Slezskoostravský hrad ze 13. stol. a stará ostravská radnice (poprvé zmiňovaná v dokumentech z roku 1539), v současnosti po kvalitní a nákladné rekonstrukci sloužící jako Ostravské muzeum. Posledně jmenovaný objekt se jako jediný zachoval z kdysi centrálního náměstí, jehož původní dřevěné domy ničily časté požáry.

Skvosty z počátku 20. století

Rozmach města nastal po nálezu černého uhlí ve 2. polovině 19. stol., ale až na přelomu 19. a 20. stol. nabral větší obrátky rozšiřováním těžby, vznikajícím metalurgickým průmyslem a značným přílivem obyvatel i ze sousedních zemí. Z tohoto období dodnes zdobí město řada pozoruhodných staveb; vznikaly obchodní objekty, banky i bytové domy. Například městskou část Přívoz dodnes krášlí secesní domy, jejichž autorem byl Camillo Sitte, k secesi se hlásí i některé objekty Ostravské univerzity či budova Divadla Jiřího Myrona a mnoho dalších. 30. a 40. léta přinesla řadu funkcionalistických staveb, k nimž určitě patří především budova nové městské radnice na Prokešově náměstí (1930, autoři Kolář, Fischer, Ruby), bývalý obchodní dům Bachner (1933, Eric Mendelsohn) a další. Dodnes tento rozmach připomínají památkově chráněné domy podle návrhů architektů tak zvučných jmen, jakými byli Josef Gočár, Ernst Korner, Karel Kotas, Felix Neumann, Wunibald Deininger aj. Z tohoto období pochází také řada soukromých vil, z nichž nejznámější je tzv. Liskova vila podle návrhu bratří Šlapetů. Z přelomu 19. a 20. stol. pocházejí i některé objekty, které, byť památkově chráněné, jsou kvůli neshodám s novými majiteli problémem města. Patří k nim především bývalá městská jatka (modernizovaná 1924–1927) či kdysi luxusní a oblíbený obchodní dům Ostravica Textilia. O jejich využití a budoucnosti se však intenzivně jedná.

Sídliště a SORELA

Druhá polovina 20. stol. vtiskla Ostravě podobu nových panelových sídlišť na západě a jihu města, na staré, historické centrum už se příliš nedbalo. Sídliště Poruba se stalo svébytným centrem, nabízejícím kromě bydlení i školy, kulturní stánky, sportoviště a dostatek obchodů zejména na Hlavní třídě. Styl zvaný SORELA – socialistický realismus je dnes uznáván jako oficiální architektura daného období, tzv. Porubský oblouk je jeho charakteristickou ukázkou. Z roku 1961 také pochází objekt dnešního Domu kultury města Ostravy, který ve své době byl největším kulturním zařízením v zemi. Architekt Jaroslav Frágner mu vtiskl charakteristický punc dané doby, rozmanitá dispoziční nabídka objektu zahrnuje koncertní a divadelní sály, kino, desítky kluboven a výstavních síní, stravovací a sociální zařízení. Dodnes patří tento kulturní dům k hojně navštěvovaným cílům, je patrné, že řešení objektu plně odpovídá jeho pestré náplni. Druhá polovina 20. stol. však znamenala pro Ostravu také ztráty – laickým rozhodnutím bylo například zbouráno pozoruhodné městské krematorium, zcela zničen židovský hřbitov s pozoruhodnými náhrobky, staré domy s podloubím blízko centrálního náměstí aj.

Přelom: 1989

Tak jako pro mnoho dalších měst, i pro Ostravu znamenaly změny přelomového roku dobré i nepříliš šťastné počiny. Obludná komerční monstra rostoucí na okrajích města, ale bohužel někdy i v centru, spolu se stovkami hektarů zabetonovaných ploch rozsáhlých parkovišť na kráse ani Ostravě nepřidala. Významným počinem z hlediska urbanismu byla dekontaminace 30 ha brownfieldu po bývalé koksovně Karolina v samotném centru Ostravy, na jejímž místě vyrostla moderní součást městského centra Nová Karolina s obřím obchodním střediskem, velkokapacitní administrativní budovou, bytovými domy a tzv. Trojhalím, což je památkově chráněný industriální objekt přebudovaný na prostor pro možné kulturní i sportovní akce.

Za 25 let od roku 1989 se staré městské centrum ještě více vylidnilo, rozrostlo se o pár nových bytových domů, které se však nedaří plně obsadit. Pozitivní je modernizace a dostavba nádraží Ostrava-Svinov podle návrhu Václava Filandra a rekonstrukce blízkého přestupního dopravního terminálu stejného autora. Ostrava dosud změn, které nabízejí nové podmínky a možnosti výstavby po roce 1989, ještě plně nevyužila, podle mnoha odborníků městu chybí „architektonická pecka" – moderní, odvážné architektonické projekty. Ostrava však dokáže vytěžit hodně ze své průmyslové minulosti. Přeměna industriálních objektů na centra kultury, poznání, zábavy a nečekaných zážitků konečně dorazila i do České republiky a konkrétně Ostravu velmi zviditelnila i v mezinárodním měřítku. Vzniklo tak hornické muzeum Landek Park z bývalého dolu Anselm a Urx v Petřkovicích a muzeum Důl Michal.

Odvážným štěstí přeje

Smělá myšlenka, schopnost sehnat peníze a skvělá vize – tak by se daly nazvat tři atributy zrodu Dolní oblasti Vítkovice. Provoz někdejších Vítkovických železáren se po roce 1989 značně zredukoval do menších strojírenských výroben, zanikla hutní produkce, opuštěné zůstaly staré pece, koksovna, blízký důl Hlubina a řada hal bývalých technických provozů včetně plynojemu. Za odvážné vizionáře lze považovat současného ředitele společnosti Vítkovice Jana Světlíka a architekta Josefa Pleskota. Přebudovat bývalý plynojem, v podstatě prázdný objemný válec, na multifunkční halu považovali mnozí za nereálnou myšlenku. Už při zvedání zvonu plynojemu do požadované výšky se dalo tušit, že vzniká něco neobvyklého. Multifunkční hala Gong, jak se dnes bývalý plynojem s kapacitou 1.500 diváků nazývá, zprovozněná před třemi roky, je dnes unikátní, mnoha poctami oceněnou stavbou s pestrou programovou nabídkou. Dolní oblast Vítkovice však před časem veřejnosti nabídla i tzv. Malý svět techniky a od roku 2014 i Velký svět techniky, což jsou interaktivní muzea se zábavou a poučením pro malé a velké. První z nich vzniklo ve starém průmyslovém objektu, Velký svět techniky vyrostl v podobě nového pavilonu podle návrhu Josefa Pleskota. Jeho prosklené průčelí dokonale zrcadlí okolní technické prostředí. Gong byl poctěn ostravskou cenou Dům roku 2012, za rok 2014 tento titul získal Svět techniky. Josef Pleskot získal ocenění Architekt roku. Přeměna Dolních Vítkovic však zdaleka nekončí. 1. 5. 2015 byla zprovozněna nástavba vysoké pece č. 1, návštěvníkům nabízí úchvatný rozhled na Ostravu ze zhruba 80 m výšky. Skleněný válec nástavby tvoří výtah, vyhlídková plošina, prezentační klub a malá kavárna, kolem válce vede „naučná stezka v koruně pece", dalo by se říci. V plném proudu je postupné zprovozňování starých povrchových objektů a dílen vedlejšího dolu Hlubina, kde v unikátních, rekonstruovaných prostorách vznikají kluby, tvůrčí dílny, hospůdky. Průmyslové dědictví umí Ostrava dokonale využít.

Ostrava's early history

Ostrava grew up at a crossroads of two ancient trade routes – the north-south axis of the Amber Road running between the Baltic and the Adriatic, and the east-west axis of the Silk Road connecting Europe with the Far East. The first written records of a settlement at this location date back to the mid-13th century, but very few buildings from this period have survived. They include the Church of St Wenceslas, some remnants of the original city walls, and the 13th-century castle in Silesian Ostrava (now reconstructed). Another notable historic building is the old city hall (first documented in 1539), which has now been beautifully restored to house the Ostrava City Museum. This building is the only surviving remnant of the original central square, whose wooden structures were frequently destroyed by fire.

The boom years

Ostrava's history was changed forever by the discovery of rich coal deposits in the mid-19th century. The burgeoning coal-mining and iron-making industries sparked a huge boom in the late 19th and early 20th century, transforming the city into a modern industrial metropolis and bringing an influx of people from all parts of Central Europe. Many of Ostrava's most imposing and distinctive buildings date from this era, when the city's civic self-confidence was reflected in a multitude of department stores, banks, coffee-houses and grand apartment blocks. The suburb of Přívoz is home to many beautiful buildings in the style of the Viennese Secession, designed by Camillo Sitte. Other noteworthy examples of Secession architecture include the University of Ostrava and the Jiří Myron Theatre. The 1930s and 1940s brought a change in style, as Ostrava became a focal point for Functionalist architecture. High-quality examples of Czech Functionalism include the New City Hall (1930, architects Kolář, Fischer & Ruby) and the former Bachner department store (1933, Erich Mendelsohn). Ostrava's rich heritage of inter-war architecture encompasses famous names such as Josef Gočár, Ernst Korner, Karel Kotas, Felix Neumann, Wunibald Deininger and more. This period also saw the construction of many beautiful private houses – among them the exquisite Liska villa designed by the Šlapeta brothers. Some valuable buildings dating from this era have had a more problematic history. Despite being legally protected heritage sites, the former city slaughterhouse (modernized in 1924–1927) and the Ostravica Textilia department store (formerly one of Ostrava's most exclusive addresses) have both fallen into disrepair due to irresponsible ownership, and the city is engaged in long and complex negotiations to ensure that these beautiful structures can once again be restored to their former glory.

The communist era

During the second half of the 20th century the communist regime built huge new housing estates in the western and southern suburbs, while the historic centre gradually fell into disrepair. The new suburb of Poruba became a self-contained town in its own right, a peaceful and sought-after residential area with schools, cultural venues, sports facilities and numerous shops lining the grand axis of its central boulevard. The architecture of the early communist era showcased the imposing official style known as socialist realism; this style is particularly striking in the older part of Poruba, including a triumphal arch that represents a unique document of its time and place. The 1960s brought a new style, exemplified in Jaroslav Frágner's City of Ostrava Cultural Centre (1961), which at the time of building was the largest cultural venue in the country. This impressive complex includes a concert hall, a theatre auditorium, a cinema, a restaurant, and a multitude of exhibition halls and function rooms. Even today it remains a very popular venue for a huge range of cultural events and activities – proving the value of the original design. Of course, Ostrava

Silueta Radnice města Ostravy (otevřena 1930) se stala výraznějším reprezentantem města než její znak. / The silhouette of Ostrava's New City Hall (opened in 1930) has become an unmistakable symbol of the city.

Trojhalí, rekonstruované pro zábavu, výstavy i případně sport, je součástí Nové Karoliny. / The "Triple Hall" complex at New Karolina – now transformed into a venue for entertainment, sport and exhibitions.

Hornické muzeum Landek Park. / The mining museum at Landek Park.

OSTRAVA

also suffered some irreplaceable losses during the communist era. In acts of great ignorance, the authorities demolished one of Ostrava's finest buildings – the city crematorium – and completely destroyed the Jewish cemetery. The historic buildings lining the central square, featuring typical covered arcades, were also demolished.

1989 — a turning point

The Velvet Revolution of 1989 ushered in a completely new era, radically transforming the city's urban fabric. Like most former Eastern bloc cities, Ostrava experienced both positive and negative aspects of architectural development in the new market economy. Huge retail parks mushroomed not only on the edge of the city, but also closer to the centre. With their undistinguished buildings and vast parking lots, these developments may have brought convenience, but they hardly contributed to the city's aesthetic beauty. On a more positive note, the decontamination of the 30-ha site of the former Karolina coking plant created a unique brownfield in the very heart of the city. This has now been transformed into the "New Karolina" development, a vibrant extension of the city centre combining residential buildings, offices, a shopping mall and cultural venues – including the unique "Triple Hall", a protected industrial heritage site that has now been converted into a multipurpose venue for sporting and cultural events. In the quarter of a century that has elapsed since 1989, the historic city centre has become increasingly depopulated. Several new apartment complexes have been built, but some of the units still remain unsold. Two particularly striking post-1989 developments have been the sensitive reconstruction of the historic Svinov railway station and the adjacent transport interchange, both by the architect Václav Filandr. Ostrava has not yet taken full advantage of the opportunities now available to it; in the eyes of many experts, the city still lacks a genuinely iconic building – a bold, modern architectural project that would truly put the city on the map. However, Ostrava's proud industrial past remains a constant source of inspiration in the present day. Former industrial sites have been transformed into vibrant centres of culture, education and entertainment – and these projects have helped to raise the city's profile on the international stage. Examples include the mining museum at Landek Park (the former Anselm/Urx Colliery in Petřkovice) and the museum at the beautifully preserved Michal Colliery.

Fortune favours the brave

A bold idea, a clear vision, and the ability to secure funding – those are the three attributes that have helped the Lower Vítkovice project to achieve such a resounding success. In the 1990s the Vítkovice ironworks fell into a spiral of decline; the blast furnaces, the coking plant and the nearby Hlubina coal mine were all closed down, along with many of the company's other production facilities. But this once-derelict site has now been utterly transformed thanks to the visionary leadership of Vítkovice CEO Jan Světlík, working in close conjunction with the architect Josef Pleskot. When the plans were unveiled to convert the gas-holder – essentially a huge empty cylinder – into a multifunctional concert and congress hall, many observers doubted whether such a bold idea would work in practice. But once construction started, it rapidly became clear that this was a project that would confound its critics and raise Ostrava's profile on the international stage. The 1500-seater hall – opened three years ago and known as the "Gong" – has become a mainstay of Ostrava's cultural life, hosting a wide range of performances and activities and winning several prestigious architectural awards. The Lower Vítkovice complex continues to grow and flourish. The Ostrava Science and Technology Centre – whose most recent building was opened in 2014 – is an exciting interactive attraction for all the family, combining entertainment with education. The Centre's first building – known as the Small World of Technology – is a converted historic factory. The new building – the Large World of Technology – was designed by Josef Pleskot with a glazed facade which acts as a huge mirror, reflecting the atmospheric industrial landscape all around it. The Gong won Ostrava's Building of the Year award in 2012; the 2014 prize went to the Science and Technology Centre. Josef Pleskot also won the prestigious Architect of the Year award for his bold and imaginative concept. The transformation of Lower Vítkovice continues apace. On 1 May 2015 a new structure at the top of blast furnace no. 1 was opened to the public, offering wonderful views of Ostrava from a platform 80 m above ground level. The glass-walled building, reached by an elevator, houses a viewing terrace, a presentation room and a small café, all linked to the walkways of a tour route which gives visitors a stunning bird's eye view of the blast furnace and the entire ironworks complex. Work is continuing on the restoration of other buildings at the site – including the neighbouring Hlubina coal mine, which is being transformed into an arts and cultural centre with clubs, creative workshops and cafés. Ostrava truly knows how to make the most of its rich industrial heritage.

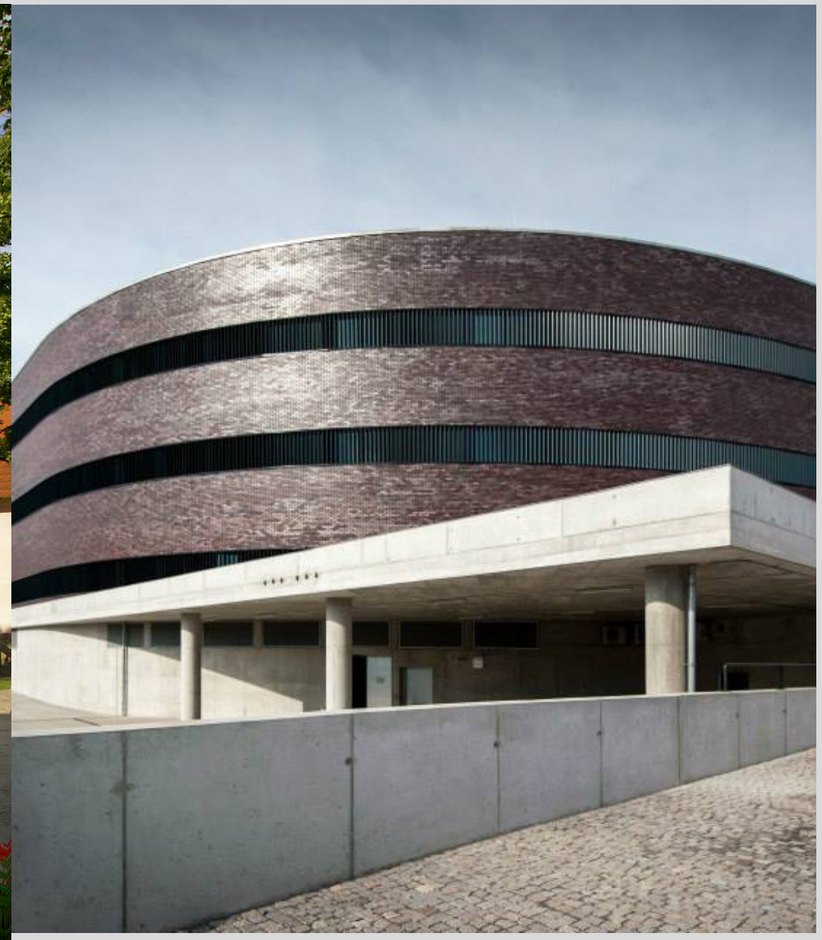

Masarykovo náměstí ve starém centru Ostravy je dnes klidovou zónou. / Masaryk Square in the historic city centre – an oasis of calm in the heart of the city.

Rekonstrukce zříceniny Ostravského hradu z 13. století areál oživila mnoha akcemi. / The 13th-century castle has been reconstructed to create a hugely popular venue.

Prosklené průčelí Světa techniky zrcadlí okolní industriální stavby. / The glass facade of Ostrava's Science and Technology Centre reflects its industrial surroundings.

Pavilon Světa techniky z opačné strany. / The Ostrava Science and Technology Centre viewed from the other side.

OSTRAVA

Pardubice

Martin Charvát
Primátor
Mayor

Statutární město Pardubice
Statutory City of Pardubice
Pernštýnské náměstí 1, 530 21 Pardubice
Česká republika / Czech Republic

tel.: +420 466 859 502
e-mail: martin.charvat@mmp.cz
www.pardubice.eu

V dobách nedávno minulých se v učebnicích vlastivědy a zeměpisu psalo, že Pardubice jsou průmyslové město s dominantním chemickým a potravinářským průmyslem. O to víc mě těší, že dnes jsou Pardubice vnímány jako moderní, průmyslové město, které ale má bohatou historii a na jehož území je množství historicky i architektonicky zajímavých míst a staveb.

Pardubice leží ve středu východních Čech na soutoku Labe a Chrudimky. Nejstarší dochovaná písemná zmínka o jejich existenci pochází z konce 13. století, městem se staly někdy kolem roku 1340. Tehdy náležely rodu pánů z Pardubic, jehož nejvýznamnější postavou byl Arnošt z Pardubic, první pražský arcibiskup, rádce a přítel císaře Karla IV., význačná evropská osobnost té doby.

O dvě stě let později se v Čechách vžilo úsloví „Skví se jako Pardubice", které nebylo v žádném případě přehnané. O tom nakonec každého dodnes nejlépe přesvědčí procházka historickou částí města, která se svým zámkem, podzámčím a náměstím obklopeným malebnými uličkami patří ke světovým unikátům. Neexistuje příliš mnoho takto dochovaných ukázek dovedností a schopností našich předků.

O středověký rozkvět Pardubic se zasloužil rod pánů z Pernštejna. Vilém, který město s okolním panstvím koupil koncem 15. století, přestavěl zdejší vodní hrad na pozdně gotickou rezidenci a jeho synové Vojtěch a Jan pak pokračovali v přebudovávání již v renesančním duchu. Dnes představuje pardubický zámecký komplex s opevněním jeden z mála unikátních přechodů mezi hradem a zámkem, které se na světě dochovaly. Vilém z Pernštejna rovněž rozhodl o půdorysu a jednotném stylu města, který se zachoval do současnosti. Na historickém pardubickém náměstí se dosud nacházejí pozdně gotické a renesanční domy, které organicky doplňují stavby z pozdějších období.

Protože nejsem rodilý Pardubán, velmi dobře si vzpomínám na okamžik, kdy jsem poprvé procházel Pernštýnské náměstí a přes Přírhrádek jsem došel až na pardubický zámek.

Vše jsem vnímal očima turisty, návštěvníka. A byl jsem ohromen krásou historických budov v centru města, jejich dokonalostí, jejich detaily.

Přál bych si, aby budoucí generace měly za několik století podobný pocit z budov, které dnes stavíme my. A Pardubicím přeju, aby se na jejich krásu jezdilo dívat stále více turistů nejen z Čech.

Not a long time ago in the schoolbooks of history and geography there were written that Pardubice is the industrial city mainly with dominant chemical and food industry. That is why I am even more pleased that nowadays the City of Pardubice is understood as the modern, industrial city with rich history, with many interesting historic and architectural locations and buildings.

The City of Pardubice is situated in the heart of the East Bohemia on the confluence of the rivers Labe and Chrudimka. The oldest surviving written reference on the existence of the place comes from the end of 13th century; it has become the City long ago around the year 1340. The City was in possession of Lords of Pardubice Dynasty with most significant character Arnošt from Pardubice, the first Prague bishop, Charles's IV mentor and friend.

Two hundred years later the saying "To be distinguished as Pardubice" became usual, which was not exaggerated at all. Walking through the historic part of the City with the Castle, the square surrounded by historic lanes – all the unique specimen – is, what makes one convinced about these beauties. There are not many such well preserved examples of skills and abilities of our ancestors.

The medieval boom happened thanks the Lord of Pernštejn Dynasty. Vilém, who bought the abbey in the end of 15th century rebuilt local water fortress to late Gothic residence and his sons Vojtěch and Jan then later went on the reconstruction into the Renaissance style. Today Pardubice Castle Complex with the fortification represents one of unique and exclusive transitions from the fortress to the castle, which is preserved over the world till nowadays. So far the late Gothic and Renaissance houses are situated on the historic square in Pardubice, which create organic part of the structure from the later periods.

As I am not native Pardubice citizen, I do remember very well the moment, when I walked across the Pernštýn Square and through Přírhrádek I approached the Castle first time.

Everything I perceived with eyes of a tourist or a visitor. And I was overwhelmed – by the beauty of historic buildings in the City Centre – by their perfection, by their details.

I would like the future generations have the similar feeling after several centuries, when we build the City. And I wish to the City of Pardubice so that more and more visitors, tourists come to see its beauty and charm.

Kde si éra Pernštejnů podává ruce s 20. století

Do rozvoje Pardubic i jeho architektury se výraznou měrou zapsala dvě historická období. Přelom 15. a 16. století, kdy pardubické panství patřilo rodu Pernštejnů a počátek 20. století, charakterizovaný v Pardubicích rozvojem průmyslu, ale také působením významných architektů. Symbolem rozmachu Pardubic v období Pernštejnů je renesanční zámek, symbolem růstu města v době vědecko-technické revoluce pak podzámecký park Tyršovy sady a několik staveb, souvisejících s jejich vznikem. Přestože vznik obou areálů dělí čtyři století, tvoří organický celek a jsou tak dokladem přirozené symbiózy různých historických epoch.

Začněme starším z obou souputníků, pardubickým zámkem. Počátky panského sídla, tehdy vodního hradu, lze v těchto místech datovat do konce 13. století. Ve 14. století, za pánů z Pardubic, byl hrad přestavován, ale z této přestavby se zachovaly pouhé fragmenty. Další přestavbou prošlo sídlo po husitských válkách, kdy byl hrad obehnán novou kamennou hradbou s nárožními věžicemi a se střílnami pro ruční palné zbraně a patrně i děla.

Fortuna bdí nad zámkem již šest století

Zásadní stavební zásah, určující charakter zámku dodnes, je dílem Viléma z Pernštejna, který na přelomu 15. a 16. století během 19 let přebudoval původní hrad podle návrhu Albrechta Dürera ve skvostný pozdně gotický opevněný zámek – rezidenci rodu, vyhovující nárokům aristokratického dvora. Kolem paláce s čtyřkřídlou dispozicí a dvorem s hospodářskými budovami nechal Vilém vybudovat mohutné opevnění, představující vrchol pozdně gotické fortifikační techniky. Tvoří jej mohutný hliněný val s nárožními rondely, na němž se dalo umístit těžké dělostřelectvo. Na úpatí jej chránila hradba se střílnami. Před hradbou se nacházel široký příkop, který se mohl v případě nebezpečí zavodnit. Barbakán přiléhal k sousednímu městu a se zámkem jej spojoval dlouhý původně dřevěný most. Tento typ stavebního objektu vybudovaný na tak rozlehlé ploše a v takovém stupni dochování onoho urbanistického řešení nemá ve střední Evropě obdobu.

Po Vilémovi z Pernštejna pokračovali v úpravách zámku jeho synové. Z jejich doby se dochovaly kromě celkové dispozice zámeckého areálu a řady architektonických prvků především zbytky raně renesančních nástěnných maleb s biblickými motivy, krajinami a ornamenty. Pozoruhodná je výzdoba rytířských sálů patřící k nejstarším dochovaným renesančním nástěnným malbám v Čechách. Unikátem mezi nimi je malba z první poloviny 16. století, zpodobňující bohyni Fortunu Volubilis (Štěstěnu vrtkavou). Je totiž nejstarším dochovaným ženským aktem v dějinách českého výtvarného umění. V rytířských sálech také zůstaly zachovány velmi cenné malované raně renesanční kazetové stropy. Ve stejném období vznikl kamenný portál, který byl osazen v roce 1541. Z prvního nádvoří k němu vede kamenný most s reliéfní výzdobou.

V roce 1560 prodali Pernštejnové pardubické panství králi. Poslední rozsáhlejší přestavbu zámku řídil v letech 1574–1579 Ulrico Aostali de Sala a palác tehdy dostal mj. sgrafitovou výzdobu fasád, byl upraven štít nad vstupním rizalitem a přistavěno schodiště do severního

Zámek s bývalým příkopem. / Castle with former moat.
Zámek s Tyršovými sady z ptačí perspektivy. / Bird view of Castle with park Tyršovy sady.

PARDUBICE

křídla. Barokní úpravy z počátku 18. století se již nijak zásadně do dispozice zámku nepromítly.

V době správy panství úřadem české komory sloužil zámek komerčním zájmům zdejšího velkostatku. Během let zanikla původní výzdoba a zmizela výbava panského sídla. S restaurováním zbytků původní výzdoby a obnovou zámku začal po roce 1920 Pardubický muzejní spolek. V roce 1953 přešel zámek do vlastnictví státu a postupně chátral. Až poté, co se na konci 70. let minulého století propadly stropy, začala jeho generální rekonstrukce. Po bezmála dvaceti letech byl v roce 1997 zámek znovu zpřístupněn. Od roku 2013 je veřejnosti přístupná i kaple Tří králů, kterou ve východním křídle zámku zřídil Vilém z Pernštejna.

V současné době zámek vlastní Pardubický kraj. Sídlí v něm Východočeské muzeum, které má ve svém fondu na tři čtvrtě milionu exponátů. Řada jeho sbírek je významná v českém i mezinárodním kontextu, například ve sbírce zbraní najdou pravé lahůdky příznivci zbraní chladných i palných, laikové i odborníci.

Prvorepubliková výstava změnila mokřady v park

Vznik pardubického centrálního parku, Tyršových sadů, dělí od přestavby zámku dlouhá staletí. Ještě na počátku 20. století, kdy už byly Pardubice významným průmyslovým městem při železniční trati Praha – Olomouc, byl prostor pod zámeckými valy nevzhledným koutem. Mokřady v místech bývalého vodního příkopu byly každoročně zaplavovány a sloužily spíše k odkládání nepotřebných věcí. V roce 1927 byla na části pozemků založena první československá pokusná jiřinková zahrada (zanikla v roce 1967). Až celonárodní Výstava tělovýchovy a sportu v roce 1931 byla podnětem k přeměně okolí zámku ve výstavní park o ploše 70 510 m², který v době výstavy navštívil i T. G. Masaryk. Pod hradbami vyrostl podle návrhů architektů K. Řepy, F. Potůčka a V. Vetešníka rozlehlý parkový komplex s desítkami funkcionalistických výstavních pavilonů. Při budování výstavního parku byla voda svedena do několika jezírek a při stavbě pavilonů použito 3.600 dřevěných pilotů. V souvislosti s přípravou výstavy byl v těsné blízkosti parku postaven letní stadion (architekt Karel Řepa, ing. Ferdinand Potůček) a na náměstí Republiky Hotel Grand (architekt Josef Gočár) a Průmyslové muzeum (architekt Karel Řepa), sloužící tehdy jako hlavní pavilon národní výstavy, dnes Střední škola potravinářská.

Po skončení výstavy sloužil areál výstaviště jako městský park pro společenské vyžití, byl osázen nejen dřevinami, ale v následujících letech postupně také dalšími jiřinami, kterých zde svého času kvetlo na 960 druhů. Výstavní pavilony, postavené většinou ze dřeva, však postupně zanikaly. Pamětnici dodnes vzpomínají na taneční večery v Rotundě a letní kavárně u jezírka. Ta byla z parku odstraněna jako poslední v roce 1977.

Léta pak v Tyršových sadech probíhala pouze běžná údržba, byť se o potřebě jejich revitalizace hovořilo více než 30 let. Obnovu parku se městu podařilo zahájit až v roce 2014. Vítěz architektonické soutěže, architekt Tomáš Jiránek, ponechává Tyršovým sadům charakter městského parku s volnou krajinnou dispozicí, se stromy a skupinami dřevin v loukách. Park má být místem pro odpočinek, relaxační aktivity a hry, různé kulturní akce či zajímavá setkání. Aby mohl plnohodnotně plnit všechny tyto funkce, bylo třeba nejen prostorově i architektonicky vymezit plochy pro jednotlivé činnosti a obměnit parkovou zeleň, ale vytvořit i technické zázemí. Plochy bylo třeba odvodnit, zrekonstruovat a doplnit nefunkční drenáže, vybudovat závlahový systém, aby zde mohly být založeny pobytové travnaté plochy. Byla zrekonstruována a rozšířena elektroinstalace, přibude také kavárna s terasou, jejíž sociální zařízení bude sloužit návštěvníkům zrevitalizovaného parku.

Náklady na obnovu parku jsou odhadovány na 88 milionů korun, z části bude financována z fondů Evropské unie, neboť Pardubice projekt zařadily do Integrovaného plánu rozvoje města – Přitažlivé město, jehož prostřednictvím evropské dotace čerpají. Stavbu kavárny za zhruba 16 milionů korun hradí město z vlastního rozpočtu, stejně jako revitalizaci podzámeckého biotopu přiléhajícího k parku.

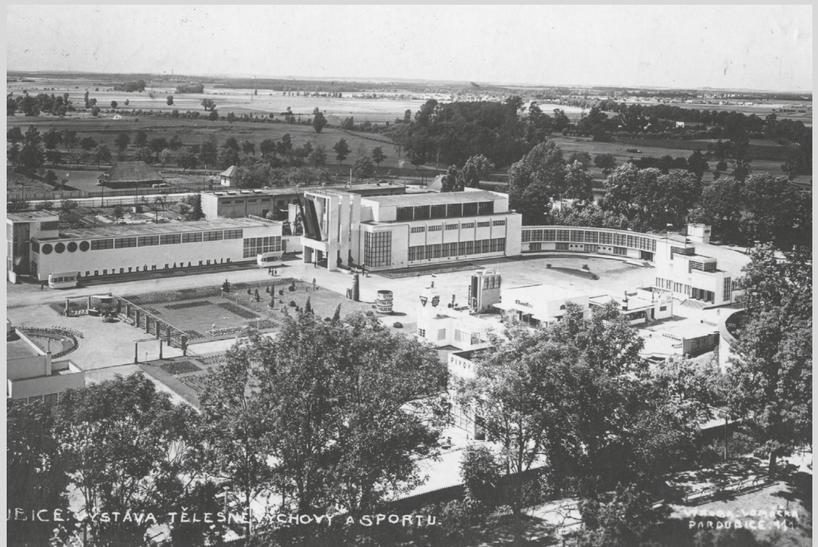

Where the Pernstejn Epoch shakes hands with 20th century

Two great historic periods are significantly recorded in the City of Pardubice development and its architecture. There were the turn from 15th to 16th century, when Pardubice abbey were possessed by Pernstejn Dynasty and the beginning of 20th century, characterized by huge industrial development in Pardubice and in the same time also by activities and impact of famous architects. The Renaissance Castle of Pernstejn Epoch became the symbol of the City of Pardubice boom, later on in the time of science-technical revolution then Tyršovy sady (the park) and several buildings related to the park and its formation contribute to the City growth. Despite the fact that these two complexes development is separated by four centuries, they form organic whole and they document the natural symbiosis of various historic periods.

Let us start with the older one from those two partners, with the Castle. The commencement of the noble residence, that time water fort, can be dated in this location to the end of the 13th century. In the 14th century, during Pernštejn Dynasty, the castle was being rebuilt, however only the fragments were preserved from those reconstructions. Further conversions were made after Hussite Wars, when the castle has been surrounded by new stone wall with corner towers and loopholes for hand weapons and apparently also for cannons.

The Fortune looks after the Castle for six centuries already

The main structural intervention, which marked the character of the Castle till nowadays, is dated in the turn of 15th and 16th centuries, when Vilém of Pernštejn in 19 years rebuilt the former Castle based on Albrecht Dürer design into the magnificent Late Gothic fortified castle – the dynasty residence, which oblige the demands of aristocratic court. Around the palace with four-wing ground plan and the court with homestead buildings Vilém of Pernštejn got massive fortification built, and it represents the top of the Late Gothic fortification and defence techniques. It consists of massive clay fortified line with corner roundels, where the artillery could have been places. At the base it has been protected by the barrier with loopholes. In front of the barrier wide moat was situated, which could have been eventually watered. The entrance part (barbakán) fitted tightly to the close city and it joined with the castle by long, originally wooden bridge. This type of structure built up on such a large area and in such extent of survive of that urban solution has no parallel in the Central Europe at all.

After Vilém of Pernštejn his sons continued with adjustments of the Castle. In their time primarily reminders of Early Renaissance wall paintings with Bible motifs, landscapes and ornaments has been preserved together with total lay-out of the Castle complex and many architectural elements. Decoration of knight halls is remarkable and it belongs to the oldest preserved renaissance wall paintings in Bohemia. Especially the painting from the first half of 16th century – Goddess Fortuna Volubilis is the unique masterpiece. The thing is that it is the oldest surviving female nude wall painting in the history of Czech fine arts. In knight halls there are also well maintained precious Early Renaissance painted cassette ceilings. Stone portal has been created in the same period, it was installed in 1541. One can approach it from the first courtyard across the stone bridge with relief decoration.

In the year 1560 the Pernstejn Dynasty sold their Pardubice abbey to the King. The last conversion in 1574 to 1579 was managed by Ulrico Aostali de Šala and during that time the palace obtained sgraffito decoration on facades, the gable above the entrance rizalito was adjusted and the North wing has been extended by the staircase. Baroque adaptations from the beginning of the 18th century are not projected principally to the Castle ground plan.

During the time of the Czech Crown Authority control of the abbey the Castle was used to the commercial interests of the local large farm. The original decoration of the Castle and the equipment of the noble residence disappeared. It was the Pardubice Museum Fellowship, who actually started restoration of the original decoration and the Castle renovation after the year 1920. In 1953 the Castle came into the ownership of the State and gradually became dilapidated. Until the end of seventies, when the ceilings collapsed, the general reconstruction did not start. The Castle has been newly made accessible after nearly twenty years in1997. Also the Chapel of the Magi (The three Wise

Zámek a Tyršovy sady - Výstava tělovýchovy a sportu v roce 1931. / The Castle and Tyršovy sady — Gym And Sport Exhibition in the year 1931.
Výstava tělovýchovy a sportu v roce 1931 v Tyršových sadech. / Physical Education and Sports Exhibition in 1931 held in Tyršovy sady.
První nádvoří zámku. / The First Court.

PARDUBICE

PARDUBICE

Men), which has been created by Vilém of Pernštejn in the Eastern Wing of the Castle, was restored and opened for public.

Nowadays the Castle is owned by the Region of Pardubice. It is the seat of East Bohemia Museum, which has got about three quarters of million exhibits in its assets. Many of its collections are significant in the scale both of Czech and international contexts, for example as far as arm and weapon collection is concerned where real delicacies can be found for the fans of both the cold and fire weapons, for amateurs and professionals.

The First Republic Exhibition altered wetlands into the park

Long centuries however divide creation of Pardubice central park – Tyršovy sady – from the Castle adaptation. Yet at the beginning of the 20th century, when the City of Pardubice has been already the important and meaningful industrial city at the railway line Praha – Olomouc, the space under the Castle fortified line was only unattractive space. The wetlands in the former water moat were flooded every year and they were used rather for putting off useless garbage. In 1927 the first Czechoslovak experimental dahlia garden has been founded on the part of that site (it disappeared in 1967). The only national Gym and Sport Exhibition in the year 1931 was the impulse towards the transformation of the Castle surroundings into the fair area or exhibition park with the area of 70,150 m^2, which has been visited also by T. G. Masaryk during the exhibition. Large park complex with tens of exhibition pavilions has been raised under the fortification in functionalism architectural style based on the design of architects K. Řepa, F. Potůček and V. Vetešník. Water has been conducted to several lakes during exhibition park construction and there were used about 3,600 wooden piles far pavilions structures. Also Letni stadion (Summer Stadium) (by architects Karel Řepa and Ferdinand Potůček) has been built close to the park in connection with exhibition preparation, together with Hotel Grand on Náměstí Republiky (Square of Republic) (architect Josef Gočár) and Industrial Museum (architect Karel Řepa), which were used for the main pavilion of the national exhibition, nowadays it is High Food School.

After the end of the exhibition the exhibition area used to be the city park for public and social use, it has been planted with trees, woody plants and gradually also with further dahlias, which were that time about 960 types. The exhibition pavilions made of wood mainly, however, step by step vanished. People living contemporary remember nowadays the dancing evenings in Rotunda and in summer cafeteria near the lake. In 1977 it was the last structure removed from the park.

For years only the usual maintenance went on in Tyršovy sady, despite the fact, that the need of the park revitalization was talked about for more than 30 years. The City succeeded to commence the park renovation only in the year 2014. The winner of the architectural competition architect Tomáš Jiránek keeps Tyršovy sady as the park with open landscape lay-out, with the trees and groups of woody plants in the meadows. The park should be a place for relax activities, for rest and game, for other different activities or interesting meetings. It has been vital not only to define architecturally and structurally the areas for the individual activities and modify all the park verdure for fully working park but also to create the technical facilities. The areas had to be dewatered and drained, reconstructed and defected drainage had to be replaced, irrigation system had to be built so that new grassy areas could be founded. The electricity installation was reconstructed and extended; new cafeteria with terrace will be built with all the necessities for visitors of newly refurbished park.

The costs for the park revitalization are being estimated to be 88 million Czech Crowns, partly invested by the European Union as the City of Pardubice filed the project into the Integrated Plan of the City Development – Attractive City, which is he programme through which the City is able to draw the European financial support. The cafeteria construction, in the same time, is invested with about 16 million Czech Crowns by the City itself together with the biotope revitalization under the Castle closely fitted to the park.

Kaple zámku. / The Chapel in the Castle.
Rytířský sál. / The Knight Hall.

Jan Wolf
Radní hl. m. Prahy pro oblast kultury, památkové péče, výstavnictví a cestovního ruchu
Prague City Councillor for Culture, Heritage, Exhibitions and Tourism

Magistrát hlavního města Prahy
City of Prague, Prague City Hall
Mariánské náměstí 2, 110 00 Praha 1 / Prague 1
Česká republika / Czech Republic

tel.: +420 236 002 791
e-mail: jan.wolf@praha.eu
www.praha.eu

PRAHA
PRAGUE
PRAGA
PRAG

Mezinárodní festival architektury a urbanismu Architecture Week Praha 2015, který vstupuje do svého 9. ročníku konání, již prokázal, že se mu daří pravidelně vytvářet platformu pro setkávání odborníků v dané oblasti a široké laické veřejnosti. Každoroční účast významných povolaných osobností a vzrůstající zájem veřejnosti jsou toho důkazem.

Pro mne, jako představitele hlavního města Prahy, který má v kompetenci kulturu, památkovou péči, výstavnictví a cestovní ruch, má letošní ročník festivalu, jehož ústředním tématem je nosná výstava s názvem „Památky mého kraje", obzvlášť velký význam.

Ačkoli na to řada z nás zapomíná či to bere jako samozřejmost, máme velké štěstí, že žijeme právě v České republice. A to z mnoha důvodů. V prvé řadě je to odkaz našich předků, kteří nám za mnoho předešlých staletí zanechali obrovské množství architektonických skvostů. Můžeme na tomto místě zmínit významného „architekta" Prahy a českých zemí, krále českého, císaře Svaté říše římské, Karla IV., jehož zásluhy si v příštím roce připomeneme při příležitosti 700 let od jeho narození.

V každém kraji po celé zemi na nás dýchá historie doslova na každém kroku. V druhé řadě pak musíme hovořit o velkém štěstí, že se tak velké množství památek dochovalo do dnešních dnů, což je až s podivem, když vezmeme v úvahu množství zničujících válek, kterých jsme nezůstali stranou. A válka, jak je známo, nebere ohledy nejen na lidské životy, ale ani na lidské dílo.

Architektonické památky jsou jedním z nejdůležitějších způsobů, jak udržet paměť národa a zároveň kultivovat obyvatele. Podívejme se například na Střední východ, kde dochází k barbarskému ničení mnoho tisíc let starých historických památek, což, dovolím si tvrdit, je zločinem proti lidské civilizaci a kultuře. My jsme takovýchto zločinů vzdáleni, žijeme v moderní společnosti, která si je vědoma důležitosti tohoto odkazu a vyvíjí velké úsilí o jeho zachování. Pokud se nám vyskytne situace, kdy je na pořadu dne nějaké architektonické dílo, vedeme otevřenou a věcnou diskusi, což je obrovský úspěch a výdobytek, kterého se nesmíme za žádnou cenu vzdát. Musíme si také přiznat, že náklady na zachování tak velkého množství historického dědictví, jsou vskutku vysoké. Cena, kterou bychom však zaplatili za jeho ztrátu, by byla nesrovnatelně vyšší.

Letošní festival tedy vnímám ze své pozice jako velmi významný a věřím tomu, že svou již prokázanou kvalitou, kterou svou podporou potvrzuje i opětovná spolupráce se Správou Pražského hradu, obeznámí návštěvníky nejen faktograficky, ale přál bych si, aby se stal též platformou pro diskusi o zásadních bodech, které jsem zmínil.

Všem návštěvníkům přeji mnoho krásných a obohacujících kulturně-architektonických zážitků.

The international festival of architecture and urbanism Architecture Week Prague 2015, which is entering its ninth year, has already demonstrated that it is successful in regularly creating a platform where experts in the given area can meet with the broader lay public. The participation of important qualified persons every year and the growing interest of the public are proof thereof.

For me, as the representative of the City of Prague responsible for culture, heritage, exhibitions and tourism, this year's festival, the central theme of which is the main exhibition entitled "Monuments of my Region", is particularly significant.

Although many of us forget or take it for granted, we are extremely lucky to live in the Czech Republic. For many reasons. First among these is the legacy of our ancestors who, over the centuries, left us with an enormous number of architectural gems. In this regard we can mention the important "architect" of Prague and the Czech lands, the King of Bohemia and Holy Roman Emperor, Charles IV, whose feats we will commemorate next year on the occasion of the 700th anniversary of his birth.

In every region of the country, history jumps out at us at practically every step. Another reason we are lucky to live here is the fact that such a great number of monuments have been preserved to date, which is a wonder considering all the devastating wars that did not leave us at the sidelines. And war, as we know, not only disregards human lives, but human works as well.

Architectural monuments are one of the most important ways to preserve the memory of a nation and at the same time cultivate its people. Take for example the Middle East, where we are witness to the destruction of millennia-old historical monuments which, I dare say, is a crime against human civilisation and culture. We are far removed from such crimes, living in a modern society that is aware of the importance of this heritage and which exerts great effort to preserve it. If a situation arises where some kind of architectural work is on the agenda, we lead an open and objective discussion about it, which is a huge success and achievement that we must not give up at any price. We must also admit that the costs for maintaining such a large number of historical sites are truly high. The price which we would pay for losing them, however, would be incomparably higher.

From my position I thus perceive this year's festival as highly important and I trust that its already proven quality, which has also been confirmed by repeated cooperation with the Prague Castle Administration, will not only provide visitors with facts, but I hope that it also becomes a platform for discussion on the fundamental points that I mentioned.

I wish all the visitors many beautiful and enriching cultural and architectural experiences.

Jiří Skalický
Ředitel, Odbor památkové péče
Director, Monument Care

Magistrát hlavního města Prahy
City of Prague, Prague City Hall
Jungmanova 35/29, 111 12 Praha 1 / Prague 1
Česká republika / Czech Republic

tel.: +420 236 002 338
e-mail: jiri.skalicky@praha.eu
www.praha.eu

O Praze se dozvídáme z různých kronik a záznamů, že byla díky své poloze od raného středověku místem střetávání náboženských, společenských i politických názorů v rámci celé Evropy. Ať v dobách Karla IV. či Rudolfa II. byla skutečným místem setkávání různých kultur. V průběhu staletí, s rozvojem cestování a poznání, postupně dění v Praze ovlivňovaly zpěvy minesengrů, stavební um stavitelů z Itálie, Francie či Německa, řemeslné umění Orientu či okázalost východu. Toto by se neudálo, kdyby Praha neposkytovala v daných epochách více tolerantnosti, otevřenosti a ekonomického prostoru než města v Evropě ji podobná.

V úhlu našeho pohledu na daný vývoj často zapomínáme, že náboženská svoboda je v českých zemích kodifikována až od dob osvícenství, takzvaným Tolerančním patentem (1781). Tomuto aktu předcházely další dva významné pokusy o náboženskou toleranci v Českých zemích – Bazilejská kompaktáta z roku 1436 a Majestát na náboženskou svobodu vydaný roku 1609 Rudolfem II., které měly svoji omezenou platnost. Tyto skutečnosti svědčí o neustálé touze po získání volnosti a svobody v prostoru české kotliny.

Naše klidná současnost nám dává zapomenout, že v relativně svobodomyslné Praze nebyl vývoj vždy pokladný, a i zde se udály krvavé náboženské útoky. V době nedávné – během druhé světové války a následně v období komunismu, nebo v dávnějších dobách, můžeme uvést příklady pogromů v pražském židovském ghettu nebo útok na pražské kláštery v únoru roku 1611. I přes tyto tragické události byla Praha v porovnání s ostatními evropskými městy docela bezpečnou lokalitou.

Tento společenský vývoj se odrazil i ve stavebním dění. Na relativně malém prostoru zde najdete vedle sebe sakrální stavby křesťanské, židovské, pravoslavné a jiné. A tuto skutečnost Vám představuje i naše malá expozice s danou tématikou.

Těžko najdete v České republice někoho, kdo nepovažuje církevní stavby za památky a jejich zachování a péči o ně za důležité. Na druhou stranu podle posledního sčítání lidu se k víře hlásí pouze 30 % Čechů a podle průzkumů si jen 28 % lidí myslí, že náboženství má vliv na naši společnost. Příčinou tohoto duchovního stavu byly události 20. století, které postihly naše země.

I přesto mají Češi církevní stavby v úctě jako symboly, dominanty a skvosty architektury, což nás památkáře velmi těší a dodává naší profesi velkou dávku smysluplnosti.

What we learn about Prague from various chronicles and records, is that due to its location it has been a clashing point of religious, social, and political beliefs within the whole Europe since the Early Middle Ages. Be it during the times of Charles IV of Rudolph II, it was a true meeting point of different cultures. Over the centuries, with the development of travelling and knowledge, the events in Prague were being influenced by minnesingers songs, construction skills of builders from Italy, France, or Germany, craftsmanship of the Orient, or the Eastern splendour. This would have never happened if Prague hadn't provided more tolerance, openness, and economical space in the given epochs than other similar cities in Europe.

In our perspective of the development we often tend to forget that religious freedom in the Czech lands was codified as late as in the Enlightenment, with the so-called Toleration Patent (1781). Two other important attempts for religious tolerance in the Czech lands preceded this act – Basel Compact from 1436 and Imperial Charter for Religious Freedom issued in 1609 by Rudolph II – both with a limited effect. These facts prove the constant desire for liberty and freedom on our territory.

Our peaceful present lets us forget that the historical development in a relatively open-minded Prague wasn't always easy, and that there were deadly religious conflicts too. In the recent past – during WW II and subsequently in the Communist times or even further in the past we can name pogroms in Prague ghetto, or attack on Prague monasteries in 1611. Despite these tragic events, Prague was a rather safe place compared to other European cities.

This social development was also reflected in building industry. On a relatively small area of Prague, there are Christian, Jewish, Orthodox and other sacral buildings standing side by side. And this is exactly what our small exhibition would like to show you.

You will hardly find a person that doesn't consider religious buildings to be heritage and their preservation to be important. On the other hand according to the last census, only 30 % of Czechs profess any kind of religion and surveys show that only 28 % of population think that religion should affect our society. The reason for this state was the 20th century events that hit our country.

Nevertheless the Czechs still hold sacral buildings in high esteem as symbols, landmarks, and architectural jewels which make us, preservationists, very happy and our profession more meaningful.

Praha sakrální

Praha je jedním z nejkrásnějších měst v Evropě, díky přírodní malebnosti tvořené meandrující Vltavou a urbanisticko-architektonické rozmanitosti dotvářené jedinečností pražských věží. Od svého založení to je místo střetávání kultur v historickém obraze dobové politiky, náboženství, architektury a umění. Od středověku se Praha stala jedním z hlavních kulturních a politických center Evropy. Založení univerzity, jejíž prostředí umožnilo formovat názory husitského hnutí, které napomohlo formovat první teze budoucí reformace v Evropě, Rudolfínská doba, kdy se stává Praha centrem vědy a umění, baroko plní město monumentálními stavbami a díly významných autorů, 19. a 20. stol. zjemňuje jeho prostředí secesními a kubistickými skvosty. Po celá tato staletí byla Praha městem otevřeným všem významným kulturním, náboženským či politickým směrům známého světa. Jména jako Jan Hus, Judah Loew, Adrian de Vries, Tycho Brahe, Johannes Kepler, Jan Santini Aichl, W. A. Mozart, Franz Kafka, Karel Čapek, Jože Plečnik, Albert Einstein a mnoho dalších dávala městu punc jedinečnosti v evropském kontextu otevřenosti.

Zrození Prahy jako hlavního sídla vládnoucího přemyslovského rodu v 9. stol. bylo spjato s přijetím křesťanství z Velkomoravské říše a zároveň vytvořením odrazového můstku k postupnému politickému a mocenskému ovládnutí Čech a k vytvoření organizovaného českého státu. Rozšiřování křesťanství dokládá založení prvních křesťanských svatyní, kostelíka P. Marie, kostela sv. Jiří, rotundy sv. Víta a stavba prvního kláštera v Čechách, řádu benediktinek v areálu dnešního hradu. Následně bylo na Pražském hradě založeno biskupství a Praha se tak stala centrem církevní organizace českého knížectví.

V době románské po r. 1000 vznikají v podhradí malé jednoduché církevní stavby, např. dodnes zachovaná rotunda sv. Longina na Novém Městě. Usazují se zde mocné církevní instituce klášterní. K benediktinským klášterům přibyl klášter řádu premonstrátů a klášter řádu johanitů.

Na počátku 13. stol. přenesli do Prahy, na Pražský hrad, své sídlo také pražští biskupové. V místě původní rotundy je postavena bazilika sv. Víta, která se stává hlavním hradním kostelem, kde jsou uchovány relikvie světců a patronů české země – sv. Víta, Václava a Vojtěcha. V období panování krále Václava I., od počátku druhé třetiny 13. stol. je dán vznik Starému Městu pražskému. Roku 1257 dochází k založení Menšího Města pražského (později nazývaného Malá Strana).

S nástupem Lucemburků se stává Pražský hrad, díky osobě Karla IV., císařskou rezidencí a zároveň sídlem panovníka Svaté říše římské. Ve 30. letech pak vzniká třetí pražské město – Hradčany. Karel IV. zvětšuje území Prahy roku 1348 založením Nového Města pražského. Tímto monumentálním počinem a stavbou Karlova mostu se stala Praha jedním z největších měst Evropy a i díky následným událostem byl rozsah města zachován dalších 500 let. Toto období nám zanechalo zásadní otisk v pětici novoměstských kostelů, které tvoří pravidelný kříž – kostel sv. Kateřiny (1355), chrám Zvěstování Panny Marie Na Slupi Trávníček (1360), kostel Panny Marie a sv. Karla Velikého (1352), Emauzský klášter Na Slovanech (1347) a kostel sv. Apolináře (1362). Poloha těchto staveb je určena nebeskou symbolikou a křesťanskou mystikou, kříž staveb ve středověku znamenal zvláštní požehnání městu. Kříž je orientován ke královskému sídlu na Vyšehradě.

Karel IV. významným způsobem podporoval církev a napomáhal upevnění její organizace. Kromě povýšení pražského biskupství na arcibiskupství povolával do Prahy nové církevní řády se snahou podpořit univerzalistický charakter svého rezidenčního města. Václav IV. pokračuje v odkazu svého otce, přesto je tato doba ve znamení projevů sociálních rozporů ve společnosti a dochází k prohloubení celospolečenské krize. V čele kritiků církevních poměrů stanul M. Jan Hus. Po jeho smrti roku 1415 v Kostnici došlo v zemi k zásadní radikalizaci poměrů. Roku 1419, po násilném převratu na Novém Městě, začalo v Čechách období husitské revoluce a husitských válek, období bez architektonického rozvoje města.

Nástupnická dynastie Habsburků přinesla do Prahy nové poměry. Za vlády Rudolfa II., který se jako jediný z Habsburků přestěhoval do Prahy, se Praha stává centrem vzdělanců a učenců z celého světa. Jedním z důsledků střetávání různých náboženství byl vydaný Rudolfův Majestát (1609), dle kterého nesměl být nikdo nucen ke katolickému či jinému vyznání.

Břevnovský klášter. / The Břevnov Monastery.

Po třicetileté válce město ztrácí svůj kosmopolitní význam vzhledem k tomu, že již není sídelním místem císaře. Přesto v Praze a celém království ožívá výrazně stavební ruch s prvky baroka. Poprvé v historii jsou bourány malé stavby, které ustupují novým, velkolepějším komplexům včetně sakrálních staveb, které dodnes velmi významně ovlivňuji vedutu města. Až za vlády Josefa II. (1780), který navázal na snahy své matky Marie Terezie a přijal řadu osvícenských reforem, zaměřených na omezení moci a majetku církve, podporu školství a všeobecně prospěšných institucí došlo k hospodářskému rozvoji. V Praze bylo v té době zrušeno 63 církevních památek, mezi nimi i stavby historicky a umělecky mimořádně cenné, které byly zcela a nenávratně zničeny. Následující období národního obrození se zaměřuje na povznesení a znovuoživení českého jazyka a české národní kultury. Praha poměrně pozdě, od roku 1866, bourá část svých hradeb a započíná s výstavbou nových obytných čtvrtí. Vznikají nové budovy např. Národní divadlo, Rudolfinum, Obecní dům a další. Je založena řada vědeckých a uměleckých ústavů a institucí. Až do vyhlášení první světové války roku 1914 dochází k rozvoji průmyslu a modernizaci města. První světová válka znamenala pro Prahu období útlumu a stagnace. O to radostnější byl rok 1918, kdy po skončení války byl vyhlášen vznik Československa a Praze navrácen statut sídla vlády. Především Pražský hrad si po dobách válečných útrap žádal úpravy, které byly pro nástup prezidenta nezbytné. Nelehkého úkolu se výborně zhostil slovinský architekt Jože Plečnik, jenž přispěl k současné podobě Pražského hradu. Konečně byla také slavnostně dokončena Katedrála sv. Víta v roce 1929. Plečnik v Praze zanechal i výjimečnou církevní stavbu, římskokatolický kostel Nejsvětějšího Srdce Páně na pražském náměstí Jiřího z Poděbrad na Vinohradech. Stavba je inspirována Noemovou archou, obsahuje detaily s královskou symbolikou. Jeho výstavba proběhla v letech 1928–1932.

Poválečný vývoj se přes svoji počáteční stagnaci zapsal rekonstrukcí Betlémské kaple, obnovou věží kláštera Na Slovanech či stavbou hotelu Jalta.

Významným počinem pro světový věhlas hlavního města Prahy bylo roku 1992 zapsání historického jádra města – Pražské památkové rezervace na Seznam světového kulturního a přírodního dědictví UNESCO.

I když 20. stol. přineslo i zmar, ztráty na životech, potlačení svobody, neúctu k základním hodnotám, ze kterých vzešla lidská civilizace, bylo nutné se přes tato úskalí přenést a budovat stát a zemi pro budoucí generace a zároveň nezapomínat na poselství a hodnoty generací minulých. Praha nechce být jen městem kulis náboženských tradic, chce být městem, kde se tyto tradice žijí, oslavují a dál rozvíjejí a chce vnášet svůj díl k životaschopnosti lidské společnosti. Dnešní doba si žádá zasadit se o ochranu a záchranu architektonického a kulturního dědictví a to nejen historického jádra, ale Prahy jako takové.

Sacred Prague

Prague is one of the most beautiful cities in Europe thanks to its natural scenic beauty formed by the meandering Vltava and its urban architectural diversity complemented by the uniqueness of Prague's towers. Since its founding, Prague has been a city where cultures have clashed in the historical picture of period politics, religion, architecture and art. Since the Middle Ages, Prague has been one of the main cultural and political centres of Europe. The founding of the university, the environment of which fostered the ideas of the Hussite movement, which helped lay down the first theses of the future Reformation in Europe; the era of Rudolph II, when Prague became a centre of learning and art; the Baroque, which filled the city with monumental structures and the works of important authors; the 19th and 20th centuries, which softened its edges with Art Nouveau and Cubist masterpieces. For all these centuries, Prague was a city open to all the important cultural, religious and political trends of the known world. Names like Jan Hus, Rabbi Löw, Adrian de Vries, Tycho Brahe, Johannes Kepler, Jan Santini Aichl, W. A. Mozart, Franz Kafka, Karel Čapek, Jože Plečnik, Albert Einstein and many others gave this city a hallmark of uniqueness in the European context of openness.

The emergence of Prague as the main seat of the ruling Přemyslid dynasty in the 9th century was associated with the adoption of Christianity from the Great Moravian Empire, as well as the creation of a springboard for the gradual political takeover of Bohemia and the creation of an organised Czech state. The spread of Christianity is evidenced by the founding of the first Christian shrines, the Church of the Virgin Mary, the Church of Saint George, the St Vitus Rotunda and the construction of the first monastery in Bohemia – by the Benedictine order in what is today Prague Castle. With the founding of a bishopric in 973, Prague became the centre of the church for the Czech principality.

During the Romanesque period following the year 1000, small simple church structures begin to spring up in the area under the castle, for example the St. Longinus Rotunda in New Town, which has been preserved to date. Powerful monastic church institutions also settled here. Joining the Benedictine monasteries were a Premonstratensian monastery and a monastery of the Order of Saint John.

At the start of the 13th century, the development of Prague Castle continued, with the St. Vitus basilica being built in place of the original rotunda, becoming the main castle church and housing the relics of saints and the patrons of the Czech lands – Sts. Vitus, Wenceslas and Adalbert. During the rule of King Wenceslas I, at the start of the second third of the 13th century, Prague's Old Town was founded. In 1257, the Prague Lesser Town (later called Malá Strana) was founded.

With the rise of the Luxembourgs, Prague Castle, thanks to the person of Charles IV, became the residence and seat of the ruler of the Holy Roman Empire. With this monumental act and the construction of the Charles Bridge, Prague became one of the largest cities in Europe, and thanks to this and further events, the scope of the city was preserved for another 500 years. This period left a major footprint in the five New Town churches, which form a regular cross – the Church of St. Catherine (1355), the Church of Our Lady on the Lawn (1360), the Church of the Virgin Mary and Charlemagne (1352), the Emmaus Monastery (1347) and the Church of St. Apollinaire (1362). The position of these structures is determined by celestial symbolism and Christian mysticism and the cross formed meant a special blessing for the city in the Middle Ages. The cross is oriented to the royal seat at Vyšehrad.

Charles IV supported the church in a significant way and helped consolidate its organisation. Aside from raising the Prague diocese to an archdiocese, he called new religious orders to Prague in an attempt to support the universalistic character of his residential city. Wenceslas IV followed in his father's footsteps, however this period is marked by social contrasts in society and the society-wide crisis is deepened. The head of the

Kostel sv. Apolináře. / The Church of St. Apollinaire. © AMP
Kostel sv. Kateřiny. / The Church of St. Catherine. © AMP
Kostel Panny Marie a sv. Karla Velikého na Karlově. / The Church of the Virgin Mary and Charlemagne, Karlov. © AMP
Emauzský klášter, foto z roku 1910. / The Emmaus Monastery, photo taken 1910. © AMP

critics of circumstances in the Church is Jan Hus. Following his death in 1415 at Constance, fundamental radicalisation takes place in the country. In 1419, after a violent revolution in the New Town, the period of the Hussite Wars begins in Bohemia, a period with architectural development in the city.

The successor dynasty of the Habsburgs brings new conditions to Prague. Under the government of Rudolph II, who was the only of the Habsburgs to move to Prague, the city became a centre of intellectuals and scholars from around the world. One of the results of the clashing of various religions is the issuing of Rudolph's Letter of Majesty (1609), according to which no one could be forced into the Catholic or other faith.

After the Thirty Years' War, the city lost its cosmopolitan importance due to the fact that it was no longer the imperial seat. Despite this, building activity was revived in Prague and the whole kingdom with elements of the Baroque. For the first time in history, small structures are demolished to make way for new, grandiose complexes, including religious buildings that continue to very much influence the city's vista today. During the reign of Joseph II (1780), he adopted a number of enlightened reforms focused on restricting the power and property of the church, and supporting education and general welfare institutions, which led to economic development. In Prague, 63 church monuments were demolished during this period, including extremely historically and artistically valuable structures that were completely and irrevocably destroyed.

The following period of the National Revival focused on the elevation and reinvigoration of the Czech language and Czech national culture. It is relative late, starting in 1866, that Prague begins to demolish parts of its walls and starts building new residential neighbourhoods. New structures are erected, e.g. the National Theatre, Rudolfinum, Municipal House and others. A number of scholarly and artistic institutions are founded. Up until the declaration of World War I in 1914, industry booms and the city is modernised. The First World War means a period of decline and stagnation for Prague. All the more joyous is 1918, when the creation of Czechoslovakia is declared following the end of the war and Prague is returned the position of seat of government. Above all it is Prague Castle, having been damaged in the war, that requires modifications necessary for the accession of the president. This difficult task is taken up by Slovenian architect Jože Plečnik, who contributed to the current appearance of the Prague Castle. At long last the St. Vitus Cathedral was also completed in 1929. Plečnik also left behind an

exceptional religious building in Prague, the Roman Catholic Church of the Most Sacred Heart of Our Lord on Prague's Náměstí Jiřího z Poděbrad in Vinohrady. The building is inspired by Noah's Ark, containing details with royal symbolism. It was built in the years 1928–1932.

Despite stagnation in the early years, the 1950s bore witness to the renovation of the Bethlehem Chapel, the renewal of the towers at the Na Slovanech Monastery and construction of the Jalta Hotel.

An important event for the world fame of the City of Prague was the city's historical centre – the Prague Heritage Reservation – being recorded on the list of UNESCO World Heritage Sites in 1992.

Although the 20th century also brought ruin, loss of life, suppression of freedom, and lack of respect for fundamental values of human civilisation, these pitfalls needed to be overcome so that a state and country could be built for future generations and so the message and values of past generations would not be forgotten. Prague does not want to be a city of backdrops for religious traditions, it wants to be a city where these traditions live and celebrate and continue to grow and it wants to play its part in the viability of human society. Today it is necessary to promote above all the protection and preservation of architectural and cultural heritage, and not just in the historical centre, but in all of Prague as such.

- Klášter sv. Jiří s bazilikou.
  Monastery of St. George and the Basilica.
- Kostel sv. Františka z Assisi.
  The Church St. Francis of Assisi.

Vladislava Hujová
Starosta
Mayor

Městská část Praha 3
Municipal District of Prague 3
Havlíčkovo náměstí 9, Praha 3 / Prague 3
Česká republika / Czech Republic

tel.: +420 222 116 397
e-mail: hujova.vladislava@praha3.cz
www.praha3.cz

PRAGUE 3

Dějiny této části Prahy jsou v minulých stoletích především dějinami vinic a zemědělských usedlostí. Doklady o místním vinařství jsou dohledatelné už z dob před dekretem Karla IV. z roku 1358, kterým dal obyvatelům „hor viničných" zvláštní práva a ukládal jim zároveň povinnost věnovat se na těchto předměstích vinařství.

Expanze Prahy z její středověké ulity nastala již před polovinou 19. století a zesílila zvláště po prohlášení Prahy otevřeným městem po polovině 60. let. Hradby sice pražská obec vykoupila a začala bořit až roku 1874, ale následný stavební rozvoj byl o to dynamičtější. Přestože na Vinohradech a Žižkově nechyběly průmyslové a především řemeslné výrobní prostory, původní vinične a zemědělské pozemky postupně pohltila především bytová zástavba. Obzvlášť Žižkov sloužil v té době jako „dělnická ubytovna" Karlína a Libně.

Urbanistická koncepce Žižkova na rozdíl od pravoúhlého schématu dnešních Vinohrad a Karlína je založena jako síť protínajících se trojúhelníků, které jsou tvořeny ulicemi ve velmi svažitém terénu. Pitoreskost výsledného obrazu dotváří velké množství pavlačových domů. Vstoupíme-li dovnitř domů, překvapí nás svět řemesla konce 19. století: leptané sklo, litinové zábradlí, dřevěné detaily oken, dlažby a obklady. Městský prostor je doplněn zajímavými průchody, případně schodišti, dotvářejícími intimní ráz místa. Zástavba Žižkova má podobu krystalické struktury. Zároveň je neustále přítomna vazba s historickou částí Prahy, například dálkovými průhledy na Svatovítskou katedrálu.

Na území městské části Praha 3 se nachází značné množství historických a kulturních památek. Jedná se jak o sakrální stavby (kostel Nejsvětějšího Srdce Páně je v celoevropském kontextu pokládán za jednu z nejzajímavějších sakrálních staveb 20. století a v současné době je připravován jeho zápis na seznam UNESCO), tak i o stavby civilní zejména ze 30. let 20. století, jako je Národní památník na Vítkově, Nákladové nádraží Žižkov či administrativní budova Všeobecného penzijního ústavu.

This history of this part of Prague has been a history of vineyards and agricultural settlements in particular. Documents about the local wine production can be found dating from times before the decree by Charles IV in 1358, by which he awarded the residents of the "vine mountains" special rights and also imposed the duty of wine-making in these suburbs on them.

The expansion of Prague from its medieval shell began before the middle of the 19th century and increased particularly after Prague was declared an open city after the middle of the eighteen sixties. The subsequent construction development became even more dynamic after the Prague municipality purchased the fortifications and began demolishing them in 1874. In spite of the fact that there were industrial and mainly craft production areas on Vinohrady and in Žižkov, the original vineyard and agricultural land was gradually swallowed mainly by residential development. Žižkov in particular was used as a "working-class" residential zone for Karlín and Libeň.

On the contrary to the right-angled patterns of modern-day Vinohrady and Karlín, the urban concept of Žižkov was established as a network of interconnected triangles, formed by streets over very steep terrain. The picturesque resulting picture is completed by the great quantity of buildings with courtyard balconies. If we enter a building we are surprised by the world of craftsmanship at the end of the 19th century: etched glass, cast iron railings, wooden details on the windows, wall and floor tiles. The town area also includes interesting passages and even stairways completing the intimate character of the area. The Žižkov development has the appearance of a crystalline structure and the link to historic areas of Prague, for example long-distance views of Saint Vitus cathedral, is also unremittingly evident.

There is a large number of historic and cultural monuments in Prague 3 city district. This concerns sacral buildings (the Church of the Most Holy Heart of the Lord is considered one of the most interesting sacral buildings of the 20th century on a Europe-wide scale and plans are underway for its registration as a UNESCO world heritage site) and civil buildings, particularly those dating from the nineteen thirties such has the National Monument on Vítkov, the Žižkov freight station or the administrative building of the General Pension Institute.

Kostel Nejsvětějšího Srdce Páně

Kostel Nejsvětějšího Srdce Páně je mimořádným dílem slovinského architekta Josipa Plečnika. Projekt vznikal postupně v několika variantách v letech 1922–1927 a jeho výstavba proběhla mezi lety 1928–1932. Kostel byl v roce 2010 vyhlášen národní kulturní památkou a aspiruje na zápis na prestižní seznam světového dědictví UNESCO.

Kostel je obdélníkového půdorysu bez tradiční lodě. Široká věž jihoevropského typu je vysoká 42 m, původně zde bylo šest zvonů různých velikostí, během 2. světové války byly roztaveny, v současnosti jsou zde zvony jen dva. Hodiny o průměru 7,5 m, které dnes ke kostelu neodmyslitelně patří, byly do kruhového okna osazeny později.

Kostel Nejsvětějšího Srdce Páně představuje ztělesnění architektova úsilí o zachování křesťanských tradic a ideálů, na nichž stojí evropská kultura. Plečnik uvažoval jak nový kostel přizpůsobit kolektivnímu cítění moderního člověka a jak vytvořit impuls pro duchovní obrodu katolické církve. Protože mu soudobá architektura neposkytovala jasnou direktivu, nalezl řešení v návratu k tradičním formám historické architektury. Zacházel s nimi však osobitým tvůrčím způsobem, s hlubokým prožitkem a pochopením, přesto svobodně a bez ohledu na zažité konvence. I když kostel chápal jako místo intimního sblížení s bohem, kde si člověk přeje zažít pocit dokonalé jistoty, nebál se experimentovat s neobvyklými materiálovými kombinacemi, či expresivními detaily. Jeho vinohradský chrám se vyznačuje dokonalou harmonií proporcí, mimořádnou úrovní stavebního a řemeslného provedení a propracovaným ideovým programem.

Architektura Prahy 3

Městskou část Praha 3 si většina občanů spojuje s významným nehmotným kulturním dědictvím, s lidovou a bohémskou atmosférou dělnického Žižkova přelomu 19. a 20. stol., na kterou navázala i novější pověst Žižkova jako místa, kde to žije.

Architekturu Prahy 3 tvoří kompaktní bloky činžovních domů v historizujících stylech, cenné nejen svou typickou a mimořádně zachovanou urbanistickou strukturou, ale také množstvím řemeslných a uměleckých detailů v exteriéru i interiéru jednotlivých domů. Proto je podstatná část území Prahy 3 součástí městské památkové zóny Vinohrady, Žižkov, Vršovice. Praha 3 se ale může pochlubit také rozsáhlou sbírkou solitérních historických památek, které jsou nejen krásné a unikátní, ale jako celá městská část mají zcela neopakovatelného genia loci.

Památkou, která stojí na prvním místě, je již zmíněný kostel Nejsvětějšího Srdce Páně na náměstí Jiřího z Poděbrad. Další významnou památkou je Nákladové nádraží Žižkov, v době svého vzniku chlouba prvorepublikových Československých státních drah. Dnes se jedná o největší a nejlépe zachovanou industriální památku na území hlavního města Prahy.

Betlémská kaple v Prokopově ulici je příkladem kubistické stavby, postavené v letech 1912–1914. Autorem projektu je pravděpodobně architekt Emil Králíček. Uplatněním kubistického tvarosloví v sakrální stavbě představuje žižkovská Betlémská kaple v celosvětovém kontextu jedinečný stavitelský počin. Kubistického ducha vhodně zdůraznila malba v interiéru kaple, provedená v roce 1992 studenty Vysoké školy uměleckoprůmyslové z ateliéru profesora Pavla Nováka. Roku 1975 byla kaple prohlášena kulturní památkou.

Nejstarší stavební památkou na území Prahy 3 je kostel sv. Rocha na Olšanském náměstí. Barokní kopulovou stavbu vybudoval Jan Křtitel Heinritz, vysvěcena byla 1682. Za autora návrhu bývá považován významný architekt Jean Baptiste Mathey. Další zastavením je původně raně barokní kostel Povýšení sv. Kříže v Čajkovského ulici, postavený roku 1719; přestal se používat roku 1839 a dále chátral. Rekonstrukce byla zahájena až v roce 1977. Dnes slouží jako koncertní a výstavní síň Atrium, je tedy příkladem zdařilé konverze sakrálního objektu.

Architektonickou dominantou Žižkova tvoří novogotický kostel sv. Prokopa na Sladkovského náměstí. Autorem je architekt Josef Mocker, který se realizace nedožil, stavbu se štíhlou, 72 m vysokou, věží dokončil jeho pomocník František Mikš.

V katastru Prahy 3 nalezneme také významné památky moderní architektury: budovu Domů odborových svazů, původně Všeobecného penzijního ústavu, která byla podle návrhů architektů Havlíčka a Honzíka postavena v roce 1934. Mladí architekti využili moderní technické prvky: ocelový skelet, na svou dobu revoluční ventilační systém a standardizaci půdorysu, čímž docílili významných úspor. Funkcionalistický objekt je obložen keramickými dlaždičkami z Rakovníka.

Při výčtu památek nesmíme opomenout ani na obdivovanou či proklínanou moderní dominantu Prahy – žižkovskou televizní věž, která se svými 216 m je nejvyšší budovou v hlavním městě. Stavba podle návrhů architekta Václava Aulického a statiků Jiřího Kozáka a Alexe Béma byla zahájena v roce 1985, dokončena v roce 1992. Konstrukce se skládá ze tří ocelových tubusů, dva vedlejší mají 134 m, hlavní tubus se dvěma rychlovýtahy měří 216 m. Ve výšce 66 m se nachází panoramatická restaurace.

Kostel Nejsvětějšího Srdce Páně. / The Church of the Most Holy Heart of the Lord.

The Church of the Most Holy Heart of the Lord

The Church of the Most Holy Heart of the Lord is an exceptional work by Slovenian architect Josip Plečnik, whose project was created gradually in several versions between 1922 and 1927 and the construction took place between 1928 and 1932. This church was declared a national cultural monument in 2010 and aspires towards registration in the prestigious UNESCO list of world heritage sites.

The church has a rectangular ground plan, without the traditional knave. The wide South-European type tower is 42 m high and originally held six bells of various sizes. During the Second World War these bells were melted down and there are now only two bells in the tower. The clock, which has a diameter of 7.5 m and was seated in the circular window at a later date, is now an inherent part of the church.

The Church of the Most Holy Heart of the Lord represents the embodiment of the architect's efforts to preserve Christian traditions and ideals as the basis of European culture. Plečnik considered how to adapt the new church to the collective sentiment of modern-day man and how to create an impulse for the spiritual revival of the Catholic Church. Because modern architecture failed to provide him with a clear directive, he found a solution by returning to traditional forms of

PRAHA 3

historic architecture. However, he handled these in his own distinct creative manner, with deep experience and understanding, but freely, regardless of established convention. Even though he understood the church to be a place of intimate connection with God, where people wish to experience a perfect feeling of certainty, he was not afraid to experiment with unusual combinations of materials, or expressive details. His church on Vinohrady is distinguished by its perfect harmony of proportions, exceptional quality of construction and craftsmanship and elaborate ideological programme.

Architecture of Prague 3

Most citizens mainly associate the Prague 3 city district with significant intangible cultural heritage. Particularly with the popular and bohemian atmosphere of the working class Žižkov district at the turn of the nineteenth and twentieth centuries, with the subsequent reputation of Žižkov as the place where everything happens.

The architecture of Prague 3 mainly consists of compact blocks of flats in historicising styles, which are valuable not only due to their typical and exceptionally preserved urbanistic structure, but also due to the large amount of valuable hand-crafted and artistic details and elements in the exteriors and interiors of individual buildings. This is why a significant area of Prague 3 is part of the Municipal Conservation Zone of Vinohrady, Žižkov and Vršovice. But Prague 3 also boasts an extensive and varied collection of solitary historical monuments, which are not only beautiful, valuable and unique, but have absolutely unique genius loci, like the whole city district.

At the head is the above mentioned Church of the Most Holy Heart of the Lord on Jiřího z Poděbrad Square. Žižkov freight station is another important monument, which was the pride of the First Republic Czechoslovak State Railway when it was built. Today, it is the biggest and best-preserved industrial monument in the Capital City of Prague.

Bethlehem Chapel on Prokopova Street is a Cubist style building built between 1912 and 1914. The project's author is probably architect Emil Králíček. Bethlehem Chapel in Žižkov is a unique architectural work worldwide in relation to utilisation of the Cubist style in a sacral building. The interior frescoes, created in 1992 by students of the Academy of Arts, Architecture and Design from Professor Pavel Novák's studio, appropriately emphasise and complement the Cubist spirit of the building. The chapel was declared a cultural monument in 1975.

The oldest architectural monument in Prague 3 is the Church of Saint Roch on Olšanské Square. This Baroque building with a cupola was built by John the Baptist Heinritz and was consecrated in 1682. Renowned architect Jean Baptiste Mathey is considered the author of the design for this building.

Another building is the formerly Early Baroque Church of the Feast of the Cross in Čajkovského Street, which was built in 1719; the church was abandoned 1839 and subsequently fell into disrepair. Renovation work was commenced in 1977 and today the building is used as the Atrium concert and exhibition hall and is an example of successful conversion of a sacral building.

The Neo-Gothic Church of Saint Prokop on Sladkovské Square is the architectural dominant point of Žižkov. Its author is well-known architect Josef Mocker, he died before the building, with its slim, 72 m tall tower, was realised. The building was completed by his assistant František Mikš.

Significant modern architectural monuments can also be found in Prague 3. One of the most important is the distinctive building of the House of Labour Unions, originally the General Pensions Institute, which was built in 1934 according to a design by architects Havlíček and Honzík.

These young architects utilised modern technical elements: a steel skeleton, a revolutionary (at the time) ventilation system and particularly standardisation of ground plans, which resulted in significant savings. This functionalistic building is tiled with ceramic tiles from Rakovník.

The much admired and cursed modern focal point of Prague – the Žižkov television tower – must also be mentioned. This tower is 216 m tall and is the tallest structure in the capital city. The building was built on the basis of a design by architect Václav Aulický and structural engineers Jiří Kozák and Alex Bém and construction commenced in 1985 and was completed in 1992. It consists of three steel tubes, the two secondary tubes are 134 m tall and the main tube, containing two high-speed elevators, is 216 m tall. There is a panoramic restaurant at 66 m.

- Kostel sv. Prokopa / Church of St. Prokop.
- Kostel Povýšení sv. Kříže, dnes koncertní a výstavní síň Atrium. / The Church of the Feast of the Cross, today the Atrium concert and exhibition hall.
- Kostel sv. Rocha na Olšanském náměstí. / The Church of Saint Roch on Olšanské Square.

Lukáš Budín
1. zástupce starosty
1 Vice-Mayor of Prague 5

Městská část Praha 5
City of Prague 5
Nám. 14. října 1381/4, 150 22 Praha 5 / Prague 5
Česká republika / Czech Republic

tel.: +420 234 378 111
e-mail: lukas.budin@praha5.cz
www.praha5.cz

PRAHA 5

Jsou města, pyšnící se historickými klenoty. Jsou sídla, odkazující na modernost. Některá staví věhlas na architektuře vesnického typu, jinde jsou inspirací vzácné přírodní lokality. Praha 5 má od všeho z toho v míře vrchovaté. Je pestrou a bohatou výkladní skříní a inspirativní laboratoří architektury a urbanismu.

Unikátnost Prahy 5 stojí na třech pilířích: ochrana památkově cenných skvostů a historicky unikátní dispozice původně industriální zástavby, respekt k přírodní a geomorfologické pestrosti včetně unikátních přírodních lokalit a řeky Vltavy, která je určující osou pro rozvoj území. Třetím pilířem jsou velké, celostátně i evropsky ojedinělé a cenné rozvojové plochy – brownfieldy, dědictví dob, kdy Praha 5 byla prosperujícím průmyslovým městem ve městě.

Za několik let prošla Praha 5 výraznou a zásadní proměnou, podobnou přerodu, co zažila města jako Liverpool, Manchester nebo Glasgow – všude, kde se museli vyrovnat se složitou situací, kdy ze zakouřeného, ponurého, poloopuštěného, nezajímavého a zanedbaného průmyslového města se staly moderní, atraktivní lokality, dobré adresy pro život, centra kultury, turismu, obchodu a služeb. Praha 5 je takovým městem, kde zmizela největší továrna na tramvaje na světě, zmizely další zašlé polorozpadlé tovární haly. Na jejich místě vyrostlo nové lokální městské centrum celoměstského významu. Kde před lety byly jen zatuchlé lokály pochybné pověsti jako z vyprávění o Jackovi Rozparovači, je dnes moderní společenské centrum Zlatý Anděl, v němž se daří byznysu, obchodu a službám, je kulturním centrem i příjemnou lokalitou setkávání lidí. To vše v kulisách špičkové architektury mezinárodně věhlasných architektů, např. Jeana Nouvela a dalších.

Praha 5 se vyvarovala chyb, které potkaly jiná města. Především zachovala svou multifunkčnost. V symbióze zůstal zachován průmysl s historickou tradicí, třeba pivovar či špičková strojírenská výroba. Úzkostlivě Praha 5 chrání bytovou funkci, rozsah služeb a dopravní dostupnost. Negativní jevy, jako v londýnském City nebo pařížském La Défense, která se s koncem pracovní doby stávají městy duchů, se nekonají. Praha 5 žije 24 hodin.

Na Architecture Week Praha představuje Praha 5 tři typy svého architektonického a urbanistického snažení. Jedním je ukázka priority chránit a rozvíjet unikátní historické soubory původních příměstských vil a usedlostí, kterých má Praha 5 na svém území hned několik – Bertramka, Cibulka, Kavalírka, Klamovka, Šmukýřka, Nikolajka, Šalamounka a spousta dalších.

Druhou ukázkou je zástavba na obrovském brownfieldu, kde kdysi stála slavná továrna na motocykly, automobily a letecké motory Walter.

There are cities proud of their historic gems. There are places linked to modernity. Others build fame on architecture of village type; precious natural locations are inspiration somewhere else. Prague 5 has little bit of everything of that in a large degree. It is colourful and rich showroom and inspirational lab of architecture and urbanism.

The uniqueness of Prague 5 stands on three pillars, protection of valuable gems heritage and historically unique layout of originally industrial development, respect for nature and geomorphological variety including unique natural locations and Vltava River that is defining axis for territorial development. The third pillar is big, nationwide even European rare and valuable development areas – brownfields, heritage of the times, when Prague 5 was a prosperous industrial city within a city.

During few years Prague 5 has undergone a significant and fundamental change, similar to transformation, that experienced cities like Liverpool, Manchester or Glasgow – everywhere, where they had to cope with a difficult situation, when from the smoky, grim, semi-abandoned, uninteresting and neglected industrial city became modern, attractive locations, good addresses for life, centres for culture, tourism, business and services. Prague 5 is such a city, where the biggest factory in the world for production of tramways has disappeared, other dingy and half ruined factory halls disappeared. New local city centre of whole city importance has grown on their place. Where years ago were only stuffy pubs of dubious reputation as from Jack the Ripper stories, there is now modern social centre called Zlatý Anděl, where business, shops, services thrive and which is also a cultural centre and pleasant site for meeting people. That all in the scenery of top architecture of internationally renowned architects, e.g. Jean Nouvel and others.

Prague 5 has avoided mistakes that happened to other cities. It has kept especially its multifuncionality. Industry with historical tradition has remained in symbiosis, e.g. brewery and top machine production. Prague 5 anxiously protects its housing function, range of services and transportation access. Negative phenomena, as in London City or Parisian La Défense, that after working hours become ghost cities do not happen here. Prague 5 lives 24 hours.

During the Architecture Week Prague 5 introduces three types of its architectural and urban efforts. One is a priority demonstration how to protect and develop unique historical complex of original suburban villa and homesteads, there are several of them at the location of Prague 5 – Bertramka, Cibulka, Kavalírka, Klamovka, Šmukýřka, Nikolajka, Šalamounka and many others.

Začíná tu vznikat úplně nová obytná a administrativní čtvrť, která představuje hlavní principy citlivé regenerace a dodává Praze 5 povahu živého a pulzujícího moderního města.

Třetí prezentací je Projekt Smíchov Jih a přestavba Smíchovského nádraží, která je unikátním vzorkem přestavby velkého a již málo využitého dopravního uzlu. Smyslem je humánní kultivace a hledání nového významu celého prostoru, který by respektoval měřítko trvale funkčního celku v historickém kontextu, uspokojoval potřeby místních lidí i plány investorů.

Praha 5 se díky rozlehlým rozvojovým plochám, harmonické rozmanitosti a atraktivitě architektonické, památkové i přírodní a jistě také díky tomu, že je přirozenou součástí hlavního města Prahy, stala nepochybně největší investiční příležitostí v centrální Evropě.

Second demonstration is a development on a huge brownfield that used to be a famous factory for production of motorcycles, automobiles and aircraft engines Walter. Completely new residential and office district begins to emerge here, that introduces main principals of sensitive regeneration giving Prague 5 a character of lively and vibrant modern city.

Third presentation is a Project Smichov South and reconstruction of Smíchov Railway Station, that is a unique sample of reconstruction of big and little used transport hub. The intent is a human cultivation and search of a new meaning of the whole area that would respect a scale of permanently functional unit in historical context, and meet the needs of local people and plans of investors.

Prague 5 thanks to its large development areas, harmonious diversity and architectural, historical and natural atractivity and also thanks to the fact that it is a natural part of the capital city of Prague, has become without doubt the biggest investment opportunity in the Central Europe.

Architektura na území MČ Praha 5

Nejstarší zmínka o stavbě nacházející se na území dnešní Prahy 5 se spojuje s pověstí o dívčí válce, kde měl naproti Vyšehradu stát hrad Děvín. Na jeho místě vznikl patrně v roce 1338 kamenný hrad Štěpána z Tetína, který byl zbořen v 15. stol.

Mezi nejstarší památky patří kostel sv. Filipa a Jakuba na Zlíchově. V Jinonicích se nachází kostel sv. Vavřince. Do dnešní pseudorománské podoby byl přestavěn v roce 1894. Klášterní kostel sv. Gabriela na Smíchově je ojedinělým příkladem Beuronské umělecké školy druhé poloviny 19. stol. Jedná se o druhou nejucelenější památku této školy na světě. Příkladem novorenesanční architektury je kostel sv. Václava na Smíchově, z let 1881–1885. Zajímavým příkladem je dřevěný kostel sv. Michala z 2. pol. 18. stol. Smíchovská synagoga byla postavena v 60. letech 19. stol. v novorománském slohu.

V období baroka bylo založeno množství šlechtických letohrádků, hospodářských dvorů a usedlostí. Na území Prahy 5 jich bylo založeno několik desítek. Mezi nejzajímavější dochované objekty patří např. Bertramka, Cibulka, Klamovka, Pernikářka, Portheimka, Turbová. Mezi další významné usedlosti patří empírový letohrádek Kinských, novogotická Santoška, klasicistní Nikolajka, Koulka, Šalamounka a například Kotlářka. V letech 1907–1908 byl na pozemcích bývalé botanické zahrady postaven secesní Národní dům na Smíchově a sousední objekt Smíchovské tržnice.

Roku 1921 byla u hřbitova Malvazinky vybudována obecní kolonie pro sociálně slabší vrstvy. Dělnická kolonie Buďánka začala vznikat od konce 19. stol. Mezi ulicemi Na Hřebenkách a U Palaty vznikly v 60. letech 20. stol. v jednotném stylu řadové domy se zahradami.

Na přelomu 19. a 20. století vznikalo na území Prahy 5 množství průmyslových podniků. Do dnešních dnů je dochován objekt pivovaru Staropramen a radlické mlékárny.

Zahradní město Barrandov začalo vznikat ve 30. letech 20. stol. Většina zdejších objektů je dochována v původním stavu. Dále se zde nachází významný podnik své doby: Terasy Barrandov a filmové ateliéry. Celá lokalita je památkovou zónou. Sídliště Barrandov vzniklo v 80. letech 20. stol. západně od původní zástavby Barrandova.

V současné době převládá na území Prahy 5 výstavba komerčních objektů. V letech 1999–2002 vznikl hotel Anděl's. V letech 2006–2007 bylo postaveno ústředí ČSOB v Radlicích dle návrhu Ateliéru AP a Josefa Pleskota. Zlatý anděl architekta Jeana Nouvela nahradil v roce 2000 původní empírové činžovní domy a zároveň zakryl vestibul metra Anděl. V roce 2000 bylo na místě bývalých závodů na výrobu tramvají otevřeno OC Nový Smíchov a v roce 2015 nová administrativní budova Riverview Podle návrhu Ivana Krejčího.

V současné době jsou na Praze 5 cca 3 relativně obsáhlé rozvojové oblasti. Jedná se o prostor nákladového nádraží Smíchov, další oblastí je lokalita Waltrovka v místě bývalé továrny na letecké motory. Zde již započala realizace rozsáhlého projektu novodobé zástavby, zahrnující jak administrativní a komerční objekty, tak bytovou výstavbu, doplněnou o veřejná prostranství a parkové plochy. Poslední měřítkově obdobnou lokalitou jsou plochy navazující západně na stávající sídliště Barrandov. Zde by se primárně mělo jednat o pokračování bytové zástavby v rámci doplněných rekreačních ploch. Nedílnou součástí je pak dotvoření dopravních vazeb v území, resp. navazující pokračování tramvajové trati směrem k Slivenci tak, jak je zaneseno v ÚPn. Dalšími místy, která čekají na vhodnou dobu, jsou centrální část Smíchova, uzpůsobení náplavek po celé délce smíchovského břehu Vltavy nebo lokalita Knížecí jako samostatný úkol s možností realizace objektu ať už městského významu či radnice MČ Prahy 5.

Architecture in the territory of the Prague 5 District

The earliest mention of a structure located on the territory of the present Prague 5 district is associated with the legend of a war against the Vyšehrad state, for which a castle named Děvín was erected. In this location there probably was a stone castle belonging to Štěpán of Tetín, which was demolished in the 15th century.

Among the oldest monuments in Prague 5 there is the church of Saints Philip and James in Zlíchov. In Jinonice is the church of Saint Lawrence. The present pseudo-Romanesque appearance of the church dates from 1894. The monastery church of Saint Gabriel in Smíchov is a unique example of the Beuron art school from the 19th century. It is the second most complete and comprehensive monument from this artistic movement in the world. An example of neo-Renaissance architecture is the church of Saint Wenceslas in Smíchov from the years 1881–1885. Among the interesting pieces is the wooden church of Saint Michael from the 18th century. The Smíchov Synagogue was built in the 1860's in Romanesque style.

In the Baroque period several aristocratic summer residences, estates and homesteads were established in the area, with a few dozen built in the territory of Prague 5. Among the most interesting preserved buildings are Bertramka, Cibulka, Klamovka, Pernikářka, Portheimka and Turbova. Other important settlements include the Empire-style Kinsky Palace, the neo-gothic Santoška, the classicist Nikolajka, Koulka, Šalamounka and Kotlářka. In the years 1907–1908 the National House in Smíchov was built in art nouveau style on the lands of the former botanical gardens, and neighbouring Smíchov Market.

In the year 1921 was built a municipal colony for underprivileged social classes next to the Malvazinka cemetery. The Buďanka workers colony began to emerge in the 19th century, and became a rural conservation zone in the 1960s, between the streets of Na Hřebenkách and U Palaty, in the style of uniform row houses with gardens.

At the turn of the 19th and 20th centuries a number of industrial enterprises were created in Prague 5, for example the brewery and dairy factory Radlická, preserved to this day.

The garden city of Barrandov started to emerge in the 1930's. It consists mainly of family houses with gardens, created in collaboration with leading architects of the time. Most of the buildings have been preserved in their original state. Other significant contemporary buildings include the Barrandov Terraces and the film studios. The whole area was declared a conservation zone. The housing estate was built in the 1980's to the west of the original Barrandov settlement.

At present, the dominant trend is the construction of commercial buildings in Prague 5. Anděl hotel was built in 1999–2002. The CSOB headquarters in Radlice, designed by Studio AP and Josef Pleskot was built in 2006–07. The Golden Angel building was built according to a design by architect Jean Nouvel in 2000, replacing Empire-style apartment buildings, and integrates the Anděl metro station. In the same year opened the shopping centre of Nový Smíchov, in the lands of the former tram factory and ateliers and in 2015 the new administrative building Riverview by architect Ivan Krejčí.

Today there are three relatively wide areas of development in Prague 5. One is the space of the Smíchov cargo train station, another area is the location of Waltrovka, where there used to be an aircraft engine factory. Implementation of a large urban project has been started, including modern administrative and commercial buildings and housing, complemented by public spaces and park areas. The last non-occupied lots are linked to the West with the neighbouring Barrandov. Primarily, there will be a continuation of the residential development within supplementing recreational areas. An integral part is the completion of transport links to the area, including the extension of the tram lines towards Slivenec as specified in the Land Use Plan. Other areas waiting for the appropriate time are the central part of Smíchov, the re-design of the entire waterfront of the Vltava in Smíchov and the location of Knížecí as an independent project with the possibility for locally important buildings or for the Municipality of Prague 5.

Vila Portheimka, Praha 5. / Villa Portheimka, Prague 5.

Ondřej Kolář
Starosta
Mayor

Městská část Praha 6
Municipal District Prague 6
Čs. armády 23, Praha 6 / Prague 6
Česká republika / Czech Republic

tel.: +420 220 189 150
e-mail: okolar@praha6.cz
www.praha6.cz

Téma letošního 9. ročníku Architecture Week Praha v sekci současné architektury je věnováno tématu města v architektonickém konceptu, tématu inovace, kultury, památek, udržitelného vývoje, estetiky prostředí a unikátnosti.

Snadnější je představit Prahu 6 v tradičním kontextu, z hlediska památek, vývoje čtvrtí, uliční sítě, charakteristických areálů atd. Vždyť území naší čtvrti ve své rozloze více než 42 km² se rozkládá od hranic Pražského hradu až za hranice přírodního parku Šárecké údolí, od Vltavy s ústřední čistírnou odpadních vod až k areálu mezinárodního letiště Václava Havla. Ve svých hranicích má zárodky středověké i starší zástavby, území s blokovou strukturou obytných domů 19. a 20. století, panelových sídlišť i velmi kvalitní vilovou zástavbu, tak charakteristickou právě pro naši čtvrť. Snad každý slyšel o vile Dr. Müllera (Loosova vila), Bílkově vile s expozicí sochaře Františka Bílka, zahradním městě na Ořechovce či výstavě architektury „Osada Baba 1932".

Mým záměrem je ale představit Prahu 6 ve své tajemnější podobě. Magie a mysticismus naší čtvrti nejsou čitelné na první pohled, ale právě proto jsou lákavou výzvou pro tuto výstavu. Vždyť čím více se zájemce seznamuje s historií města a souvislostmi někdy až magického charakteru, tím více je pak obrazem, který před ním náhle vyvstane, uchvácen.

Ožije před ním rudolfínská doba s brusírnou drahých kamenů v Císařském mlýně či alchymistické pokusy Edwarda Kellyho a dalších alchymistů tohoto věku.

V oboře, u bělohorského bojiště, spatříme letohrádek Hvězda, snad nejmystičtější stavbu z celé Prahy v půdorysném tvaru šesticípé hvězdy. Arcivévoda Ferdinand Tyrolský ji nechal postavit pro nejkrásnější ženu české renesance – Filipínu Welserovou.

Na Pohořelci se zachovaly základy domu Tychona Braheho – jeho éra s Johannem Keplerem znamenala pro Prahu mnohé. A to nemluvím o poutní cestě z pražské Lorety do Hájku, větrném mlýně na Větrníku, či Břevnovském klášteře s Vojtěškou a Josefkou, ale hlavně s připomenutím osobnosti rytíře Günthera – Vintíře.

Mezi mystické osobnosti Prahy 6 patří bezesporu sochař František Bílek a jeho vila dle vlastního návrhu, první s rovnou střechou v Praze, stejně jako dům V Tišině 4 a jeho obyvatel, malíř Alfons Mucha. Kulturní dění „Belle epoque" Bubenče ovládl zase malíř Hanuš Schwaiger. Josef Božek zkouší na rameni Vltavy (dnes slepém) svoji paroloď, William Heerlein Lindley vyměřuje jednotnou kanalizaci pro Prahu a staví starou čistírnu odpadních vod v Bubenči.

The main theme of the 9th year of the festival Architecture Week Prague (particularly within its section of contemporary architecture) is dedicated to topics such as city within architectonic concept, innovation, culture, heritage, sustainable development, aesthetics and uniqueness of environment.

It is easier to present the Municipal District Prague 6 in the conventional manner by introducing its famous historic monuments, development of various locations, network of streets, characteristic areas and so on. The size of our district (consisting of 42 km²) stretches from the frontiers of the Prague Castle to far beyond the boundaries of Natural Park Šárka Valley; from the banks of the Vltava River with its water cleaning plant to the international Vaclav Havel Airport. Prague 6 includes elements of medieval architecture, areas with blocks of buildings from 19th and 20th century, and blocks of flats as well as characteristic villas of the highest aesthetical and functional quality. For instance, almost everyone has heard of Villa Muller (designed by Adolf Loos), the Villa Bílek encapsulating an exposition of Czech sculptor František Bílek, garden city ofOřechovka or a true showcase of architecture Osada Baba 1932.

However, my intention is to introduce Prague 6 in its slightly more mysterious way. Mystique and magic of our district may not be evident at a first glance. That is why it is such a tempting challenge for this exhibition. The more we are familiar with the history of the city and its sometimes magical connotations, the more we can marvel at its overall image.

In this way, the entire era of Emperor Rudolph II with its gem polishing workshops as well as its various alchemistic experiments of Edward Kelly and other alchemists of his time will come to live in front of our very eyes.

There is the Summer Residence Hvězda within a preserve near the ancient Bílá Hora battlefield. It is constructed in a shape of a six-pointed star and it presents one of the most mystical objects in Prague. Archduke Ferdinand of Tyrol let it built for the most beautiful woman of that time – Philippine Welser.

There are still remains of house of Tycho Brahe in Pohořelec. Contributions of Tycho Brahe and Johannes Kepler had a tremendous impact on the City of Prague. We also should not forget a pilgrim's journey from Loreta to Hájek, wind mill at Větrník or Břevnov Monastery with reminiscences of a figure of Gunther of Bohemia.

Another mystique figure connected with Prague 6 is undeniably a sculptor František Bílek whose villa with a unique straight roof was designed by him himself. World-wide known painter Alfons Mucha had his house here, too. Painter Hanuš Schwaiger was a central figure of local cultural events during the era also known as Belle époque whereas Josef Božek experimented with his steamboat at the nearby Vltava River and William Heerlein Lindley projected central sewage system and constructed water cleaning plant nowhere else but here in Bubeneč.

Furthermore, you can find a number of premises belonging to the Academy of Science within the area of Prague 6. There, we can observe a work of today's alchemists like Otto Wichterle or Antonín Holý to name just two of them.

On the West bank of the Vltava River, there is an ancient fortification of Prague. It manifests an important aspect of the system of city construction. Military history of our district is represented by figures such as General Karel Lukas, General Heliodor Píka or Maurice Cesar Joseph Pelle (who was the first generalissimos of the Czechoslovakian Army) as well as the so-called Three Kings Mašín, Balabán and Morávek.

It is difficult to monitor all these activities with respect to almost invisible traces within historic buildings. All the more important it is for the society living within this context to be gently reminded of them. Newly established localities possess a certain charm as well – a tiny square decorated with sculptures of horses, in-line skating area at Ladronka or Gallery of modern sculptures in Hadovka Park.

Last but not least, there is a sculpture of Little Martian, one and only sculpture of extraterrestrial in Prague. It might seem quite a lot for one district but the truth is that Prague 6 is also the 6th biggest town in the Czech Republic and we try to present it like that with a proper dignity.

I wish you all a very nice view and good spirit.

V hranicích Prahy 6 je řada areálů Akademie věd ČR a zde je možné vnímat práci novodobých alchymistů – mistrů svého oboru, v čele s profesory Otto Wichterlem a Antonínem Holým.

Na západním břehu Vltavy se zachovalo barokní opevnění Prahy, jeho bastiony tvoří nepřehlédnutelnou krajku v zastavovacím systému města. S vojenskou historií naší čtvrti jsou zase spojena taková jména jako generálové Karel Lukas, Heliodor Píka či Josíh Cecil Pellé (první generalissimus Československé armády) a osobnosti tří králů Mašína, Balabána a Morávka.

Je obtížné monitorovat činnost s na první pohled obtížně viditelnými stopami v historické zástavbě, o to však s větším společenským dopadem v kontextu města. Svou magii mají i nově formovaná místa na mapě naší čtvrti – náměstíčko s plastikami koní, in-line areál na Ladronce či Galerie moderních soch v parku na Hadovce.

Zde je i socha Malého Marťana, socha jediného mimozemšťana v Praze a možná v celé republice. Snad Vám to připadá dost obsažné na jednu městskou část, ale Praha 6 je zároveň také šesté největší město České republiky a tento primát se snaží důstojně naplňovat.

Přeji Vám příjemné pokoukání a dobrou náladu

Obora Hvězda s letohrádkem. / The Hvězda Game Preserve with the Summer House.

Císařský mlýn v Bubenči

Areál středověkého mlýna ze 14. století zakoupili čeští stavové a poté, v roce 1584, jej darovali císaři jako poděkování za to, že přesídlil se svým dvorem do Prahy. Rudolf II. jej nechal přestavět a upravit v manýristickém duchu – vznikl tak unikátní soubor staveb a zahradní a vodní architektury. Na stavebních úpravách se podíleli Ulrico Aostali, kameník Giovanni Antonio Brocco či Orazio Fontana. Po roce 1612 byla vybudována nová vstupní brána, pravděpodobně dle návrhu Giovanni Maria Filippiho. Během třicetileté války byla u mlýna zřízena slavná brusírna drahokamů Dionysia Miseroniho a jeho synů.

Čistírna odpadních vod v Bubenči

Čistírna odpadních vod v Bubenči podle plánů Williama Heerleina Lindleye byla postavena v letech 1899 až 1906. Areál sloužil jako čistírna odpadních vod až do roku 1967, kdy začala fungovat mechanicko-biologická čistírna na Císařském ostrově. Poté sloužila původní čistící stanice už jen jako záloha. V roce 1991 byl areál prohlášen za kulturní památku, v roce 2010 za národní kulturní památku.

Obora Hvězda s letohrádkem

Lovecká obora o rozloze 86,5 ha vznikla za Ferdinanda I. v roce 1534 z původního lesa zvaného Malejov. Letohrádek pak roku 1555 vystavěl dle vlastního návrhu Ferdinand Tyrolský z lásky k jedné z nejkrásnějších žen české renesance, Filipině Welserové, s kterou byl tajně oddán. Nástropní štuky letohrádku patří k jedinečným renesančním památkám střední Evropy. Letohrádek využívá Památník národního písemnictví pro výstavní účely, spolu s oborou a bojištěm bitvy na Bílé Hoře je od roku 1962 prohlášen za Národní kulturní památku ČR.

Bílkova vila s galerií

Bílkova vila, dnes patřící Národní galerii, patří mezi unikátní pražské stavby. Vilu postavil v roce 1911 stavitel Antonín Hulán dle vlastního návrhu sochaře, malíře a grafika Františka Bílka jako objekt pro bydlení s ateliérem i výstavní galerií. Velmi osobitý výtvarně silný objekt, ukončený první rovnou střechou v Praze je výrazným příspěvkem českého symbolismu a Art Nouveau. Stavba znázorňuje umělcovu představu obilného pole a netradiční půdorys je odvozen ze stopy kosy. Zdi z režného zdiva jsou členěny mohutnými sloupy znázorňujícími snopy klasů. Interiéry vily včetně nábytku jsou rovněž Bílkovým dílem.

Zelená Malovanka

Visutý park nad křižovatkou Malovanka. Současný ikonický projekt Prahy 6 přestavění křižovatky dálničního typu na Městském okruhu visutým parkem. Ocelové koše na opěrných zdech ramp tvoří vodorovně horní hranou do jedné roviny stopu francouzského parku baroknímu střihu. Efekt z postupně se otvírajících zelených stěn (až 12 m vysokých) umožňuje chůzi po dvou lávkách, které mají propojit dva – dnes nepřekonatelně rozdělené – světy.

Park soch Hadovka

V roce 2004 byla rekultivována chybějící část pásu radiální zeleně Dejvic v oblasti Hadovky podél nově vystavěné administrativní budovy. Tento prostor byl věnován galerii soch pod širým nebem – Park soch Hadovka. V současné době je zde trvale umístěno sedm objektů od sochařů S. Milkova, F. Skály, J. Zoubka, J. Róny a M. Gabriela, které reprezentují výtvarné názory přelomu tisíciletí. V následujících letech byl Park soch doplněn dětským hřištěm s řadou zájmových herních prvků. Tento park se stal oblíbeným místem nejen dětí, ale i kulturymilovných lidí.

Imperial Mill in Bubeneč

The area of medieval mill from 14th century was originally bought by Czech nobility. In 1584, it was given to the Emperor in order to express their gratitude for moving the entire imperial court to Prague. Rudolph II let the mill rebuilt in a Mannerist manner. Thus, a unique set of buildings accompanied with garden as well as water architecture was founded. Craftsman Ulrico Aostali, stonemason Giovanni Antonio Brocco and Orazio Fontana worked on all the architectonic changes. A new gateway, which had been built according to project designed by Giovanni Mario Filippi, was finished after 1612. Famous center of cutting and polishing of diamonds by Dionysio Miseroni and his sons was established there during the Thirty Years' War.

Water Cleaning Plant in Bubeneč

The Water Cleaning Plant in Bubeneč was designed by William Heerlein. It was constructed between 1899 and 1906. The area actually served its purpose till 1967 when mechanical-biological cleaning plant started to work on nearby Císařský Island. From that moment onward, the original cleaning plant served as a reserve one only. The area was declared a cultural heritage and national cultural heritage in 1991 and 2010 respectively.

The Hvězda Game Preserve with the Summer House

The game preserve with an area of 86.5 ha was established during the reign of Emperor Ferdinand I in 1534 from the original forest called Malejov. The Summer House was then built-in into the preserve in 1555 by Ferdinand II, Archduke of Further Austria according to his own project. He was motivated by love to one of the most beautiful women of the Czech Renaissance, Philippine Welser, to whom he was secretly married. The Summer House's ceiling stuccos belong among the unique Renaissance monuments of Central Europe. The Summer House is now used by the Museum of Czech Literature for exhibitions, and along with the game preserve and battlegrounds of the Battle of White Mountain it has been a National Cultural Monument of the Czech Republic since 1962.

Bílkova vila s galerií

Villa Bílek, now belonging to the National Gallery, is one of the Prague's unique buildings. The villa was built in 1911 by builder Antonín Hulán by the original design of sculptor, painter, and graphic artist František Bílek as a building intended for residential purposes with a studio and exhibition gallery. The building, which is highly distinctive and prominent from the point of view of art, is topped by the first flat roof in Prague and represents a distinct contribution of the Czech Symbolism and Art Nouveau. The building symbolizes the artist's idea of a grain field and the atypical shape derives from the trace left by a scythe. The walls built of brickwork without external plastering are divided by massive pillars depicting sheaves of grain. The villa's interiors, including the furniture, have also been designed by Bílek.

Green Malovanka

The hanging park above the Malovanka junction. The current iconic project of the district of Prague 6 consisting in placing a hanging park over a highway-type junction forming a part of the City Belt. The steel baskets on the supportive walls of the ramps form a semblance of a French Baroque park with their parallel upper edges. The effect of gradually opening green walls (up to 12 m high) is visible when walking along two footbridges that should connect two worlds now separated in an impassable way.

Hadovka Sculpture Park

The still missing section of the radial greenery belt in Dejvice in the area of Hadovka was renewed in 2004, along the newly built administrative building. This area was dedicated to an open air sculpture gallery called the Hadovka Sculpture Park. Currently, there are seven objects by sculptors S. Milkov, F. Skála, J. Zoubek, J. Róna, and M. Gabriel placed there, representing the artistic views of the turn of the millennium. In the following years, a children playground with a number of interesting play elements was added. This park has become popular not only among children but also culture-oriented adults.

Osada Baba. / Baba settlement. Zdroj / Source: MČ Praha 6 / Prague 6

PRAGUE 6

Jan Čižinský
Starosta
Mayor

Městská část Praha 7
Municipal District of Prague 7
Nábřeží Kpt. Jaroše 1000, Praha 7 / Prague 7
Česká republika / Czech Republic

tel.: +420 220 144 000
www.praha7.cz

Praha 7 je velmi atraktivní částí metropole. Spojuje v sobě přitažlivost historických památek, architektonicky cenných domů a ulic a neotřelou atmosféru industriální čtvrti, která se pozvolna mění v jedno z živých a inspirativních nových center Prahy. Praha 7 je také územím s velkými rozvojovými plochami, to znamená, že na jejím území se aktivně staví a stavět v nejbližší době bude. Děláme vše pro to, aby na levém břehu Vltavy v holešovickém meandru vznikla nová rekreační oblast, která propojí Štvanici se Stromovkou a Letenskými sady. Hledáme místo pro další městská spojení, například lávku na pravý karlínský břeh. Čeká nás otevření velkého rozvojového území Holešovice – Bubny, které propojí Holešovice s Letnou. Pro Prahu 7 takto intenzivní stavební aktivita představuje obrovskou rozvojovou příležitost, ale i hrozbu, pokud tyto cenné lokality budou naplněny nevhodným objemem, měřítkem nebo způsobem využití. Jedinečnost Prahy 7 lze podpořit prostřednictvím takové architektury a urbanistických úprav, které přinesou do města nové kontexty a perspektivy, vytvoří městskou krajinu vysoké architektonické kvality, zároveň ale nezničí typický charakter našeho města a míst v něm.

Při hledání inspirace k dalšímu rozvoji sedmé městské části a hledání podkladů se neobracíme jen do současnosti, ale i k dobrým příkladům minulosti, a jedním z nich je regulační plán z roku 1930, který je zajímavý mimo jiné pečlivým a důsledným vymezováním prostoru pro významné veřejné prostory a stavby, ať už se jedná o mosty nebo veřejné budovy. Pro prezentaci v rámci výstavy Architecture Week Praha jsme proto vybrali Národní technické muzeum a Národní zemědělské muzeum u hrany Letenské pláně – lokalitu nepochybně tehdy pro soukromé investory nesmírně atraktivní, která však byla věnována stavbám veřejného zájmu.

Technické i zemědělské muzeum sdílejí podobný osud. Technické muzeum sídlilo od roku 1910 ve Schwarzenberském paláci na Hradčanech. Národní zemědělské muzeum je pevně spjato s Prahou 7, základem jeho sbírek jsou totiž předměty vystavené v roce 1891 na Jubilejní výstavě a v roce 1895 na Národopisné výstavě v areálu dnešního Výstaviště. Muzeum sídlilo do roku 1902 v paláci Sylva-Tarrouca v ulici Na Příkopě a poté v letohrádku Kinských na Smíchově. Po vzniku Československé republiky v roce 1918 bylo rozhodnuto, že muzea, která zoufale potřebovala další prostory, získají důstojné sídlo. Veřejná investice do budov muzeí byla hrdou prezentací kulturní úrovně země. Díky veřejným sbírkám, darům a finanční pomoci státu bylo možné uspořádat architektonickou soutěž (vítězný návrh byl z dílny arch. Milana Babušky) a následně postavit nové, funkcionalistické muzejní budovy na Letné. Postavit v té době funkcionalistické muzeum znamenalo nejen přihlásit se k nejmodernějšímu dobovému proudu v architektuře, ale také zúčtovat s Rakousko-Uherskem na poli vizuální reprezentace nového státu. Všimněte si, že architektonická soutěž byla nedílnou součástí jakéhokoliv významnějšího zásahu do veřejného prostoru a stavba muzea, radnice, mostu nebo divadla byla bez ní nemyslitelná, to je princip, kterého se chce držet i naše městská část. Muzea se začala stavět v roce 1935, nastěhovala se v roce 1938 a to pouze na krátko – po obsazení Československa byly budovy zabrány okupační správou. Sbírky NTM se stěhovaly do Karlína (v roce 2002 byla část sbírek a archiválií v depozitářích v Invalidovně zničena poté, co je zaplavila velká voda), získání budovy zpět pro muzejní účely nebylo jednoduché a plně se podařilo až v roce 1990. Osud NZM byl podobný: sbírky putovaly postupně po zámcích Konopiště, Kačina, Ohrada, Lednice, Zdechovice, Valtice a Lednice. Do budovy, která byla pro sbírky postavena, se muzeum vrátilo až v roce 1994. Nedávno dokončená rekonstrukce budov probíhala v duchu návratu důstojnosti a podoby původně navržené architektem Babuškou a máme velkou radost, že obě muzea si získávají stále více návštěvníků. Město se sice skládá především z domů, ulic a náměstí, jeho identitu však pomáhají významně posilovat veřejné instituce a stavby.

Prague 7 is a very attractive part of the metropolis. It unifies the attractiveness of historical monuments, architectural beauty of town houses and streets and cosy atmosphere of the former industrial part of Prague. It is changing gradually in one of those lively and inspiring new centers of Prague. The city Prague 7 has high developing potential, so it is and will be a place of construction work. We are doing our best to build a new recreation space on the left bank of the Vltava River. This green line will link Štvanice Island to Stromovka and Letenské sady. We are looking for more connections in the city, as for example the pedestrian bridge to Karlín. Big development area Holešovice-Bubny is nearly to be opened, hopefully it will reconnect Holešovice to Letná. Construction activity brings lot of opportunities, as well as threats – the practically valuable localities could be filled by inadequate volume, scale or use. Uniqueness of Prague 7 can be supported by choosing the type of architecture and urban design which will bring new perspectives and contexts, creating a high quality townscape and preserving typical character of the places in Prague 7 at the same time. Searching for new inspiration and documents to support the development of Prague 7, we have found some good examples in history. Regulatory plan from 1930 is very interesting for its rigorous and consistent approach towards important public places, spaces and buildings. Thinking about possible content of this year presentation, we carefully selected National Technic Museum and National Agriculture Museum, both situated on the edge of Letenská pláň. The place was in 30-ties enormously attractive for private investors, but it was nevertheless reserved for the public buildings.

Both museums are sharing similar fate. Technical museum was first located in Schwarzenberk palace in Hradčany. Agricultural museum is closely linked to Prague 7, fundamental part of the exhibition is formed by the objects exhibited during Jubilejní výstava 1891 and Národopisná výstava 1895 in the area of today's Výstaviště. Agriculture museum was located first in Sylva-Tarrouca palace from 1902, than in Kinských Summer House in Smíchov. The new, dignified seat for growing museums was selected after the birth of Czechoslovak republic in 1918. Public investment into museum buildings was treated as proud representation of the high culture level of the state. Thanks to public donations and financial support from the state the architecture competition was organized to select the best project (by arch. Milan Babuška) and subsequently new, functionalist, museum buildings grown on Letná hill. To use such an architecture style on museum buildings meant not only to declare oneself as a part of International style movement, it was also a declaration of a divorce between Austria-Hungary and Czechoslovakia on the field of visual representation of new state. It's remarkable, that an architecture competition was an inseparable part of any important change in public space. A new museum, town hall, bridge or theatre was always designed in a competition – and this is a principle, we agreed to keep. Construction works on museum buildings started in 1935, relocation appeared 1938 and the buildings served as museums for a short time, because they were taken up by German occupation troops after the annexing of Czechoslovakia.

Collections of NTM moved to Karlín (2002 came to partial destruction of the Invalidovna depository due to flood) to retrieve the building back was a difficult process, fully ended in 1990. The fate of NAM was similar: collections were based successively at Konopiště, Kačina, Ohrada, Lednice, Zdechovice, Valtice and Lednice castles. The museum got the building back only in 1994. Recently finished reconstruction was based on regaining the dignity and shape of the space in frames of arch. Babuška intentions. We are glad that both the museums are regaining more and more visitors. Although a city consists of houses, streets and squares, its identity is built and reinforced by such essential elements as public institutions and buildings.

Veletržní palác. / Exhibition Palace. Zdroj / Source: MČ Praha 7 / Prague 7

Jiří Fišer
Starosta
Mayor

Městský úřad Tábor
The Town of Tábor
Žižkovo náměstí 2, 390 15 Tábor
Česká republika / Czech Republic

tel.: +420 381 486 130
e-mail: jiri.fiser@mutabor.cz
www.taborcz.eu

Město Tábor leží 90 km jižně od Prahy a patří díky své bohaté minulosti, architektonickým památkám i zajímavé přírodní poloze k turisticky atraktivním místům České republiky. Odkaz husitství, jež se zrodilo začátkem 15. století, naplňuje atmosféru tohoto místa dodnes.

V místech, kde stávalo původní přemyslovské Hradiště, založili husité roku 1420 opevněné město s biblickým názvem Tábor. Odtud pod vedením hejtmana Jana Žižky z Trocnova a Prokopa Holého vedli své vítězné výpravy. Zrod táborské obce je spjat se jménem Jana Husa, velkého reformátora katolické církve. Po porážce husitů získal Tábor roku 1437 z rukou císaře a českého krále Zikmunda Lucemburského privilegium, jež obci udělovalo statut královského města.

Bohatou minulost na každém kroku připomínají zachované zbytky rozsáhlého opevnění a malebná zákoutí Starého města. Historické jádro je díky unikátnímu systému zástavby a množství zachovaných památek městskou památkovou rezervací. Téměř každý návštěvník zamíří na Žižkovo náměstí, kterému vévodí monument slavného vojevůdce. V pozdně gotické budově táborské radnice se nachází Husitské muzeum se stálou expozicí „Husité", galerií výtvarného umění a vstupem do známých podzemních chodeb, které byly na počátku 16. století vyhloubeny pod měšťanskými domy. Postupně tak vznikl spletitý labyrint chodeb, jejichž část je dnes přístupná veřejnosti. Je zde také druhý největší sál v gotickém slohu v České republice, hned po Vladislavském sále na Pražském hradě, s jezdeckou sochou Jana Žižky z Trocnova a vzácnými klenbami. Krásný pohled je i na fasády starých měšťanských domů, v jejichž výzdobě se harmonicky mísí stavební slohy – pozdní gotika s renesancí, barokem i rokokem.

Příjemnou procházku romantickými zákoutími a křivolakými uličkami Starého města mohou návštěvníci zakončit výstupem na jedinou zachovalou věž původního hradu Kotnov, ze které se nabízí výhled nejen na historické jádro města, ale i na nedaleký barokní chrám v Klokotech – známé poutní místo.

Za zhlédnutí jistě stojí i expozice Táborský poklad, kde je k vidění především unikátní nález čtyř tisíc stříbrných mincí z jagellonského období. Tato moderně a poutavě pojatá výstava je umístěna v prostorách bývalého hradu Kotnov (nádvoří hotelu Dvořák). Na pravém břehu řeky Lužnice, asi 1 km od centra, se nachází geologická expozice Pod Klokoty představující vybrané druhy hornin nejen táborského regionu. Některé z nich jsou sestaveny do skulptur prehistorických ještěrů.

The town of Tábor, which is situated 90 km south of Prague, is one of the most attractive areas of the Czech Republic for tourists, due to its rich past, architectural sights and interesting surrounding landscape. The legacy of the Hussite movement, which begun at the beginning of 15th century, creates the atmosphere of this area even to this day.

In 1420 the Hussites established a fortified town with the biblical name Tábor at the place where the originál Přemyslid hillfort had been situated. It was from there they led their victorious crusades under the leadership of Captain Jan Žižka of Trocnov and Prokop Holý. The establishment of the village of Tábor is linked with the name Jan Hus, the great reformer of Catholic Church. After the defeat of the Hussites in 1437 Tábor obtained privileges from the emperor and Czech king Zikmund Lucemburský that conferred on Tábor the status of a Royal town.

The rich past is reminiscent everywhere with by the well preserved remains of the large fortification, and picturesque secluded spots the Old Town. The historic centre is considered as an urban conservation area thanks to its system of house building and many preserved monuments. Almost every visitor heads to Žižka square (Žižkovo náměstí), which is dominated by the monument of this famous commander. The Hussite museum (Husitské muzeum) is located in the late gothic building of Tabor´s town hall and it houses a permanent exhibition called "The Hussites", the gallery of visual arts, and the entrance into the popular underground tunnels that werw dug under the burgher´s houses at the beginning of the 16th century. The complex labyrinth of tunnels was gradually developed and part of it is open to the public. There is also the second largest hall in the Czech Republic built in the gothic style after the Vladislav hall in Prague Castle, with the equestrian statue of Jan Žižka of Trocnov, and contains rare vaults. The facades of the old town houses are very impressive and the decoration and architectural styles mix harmoniously – late gothic with renaissance, baroque and rococo.

A pleasant walk through the romantic secluded locations and crisscrossing lanes of the Old Town can be finished by ascending the only preserved tower of the original castle of Kotnov, which not only offers the view of the historical centre of the town but also the nearby church in Klokoty built in baroque style – a popular pilgrimage spot.

It is also worth visiting the exhibition called "Tábor treasure", where you can admire the unique discovery of four thousands silver coins from the Jagilleon period. The concept of this exhibition is modern and attractive and is located in the premises of the former castle of Kotnov (the courtyard of the hotel Dvořák). On the right bank of the Lužnice river about 1 km (0,6 mile) from the centre, the geological exhibition "Pod Klokoty" (Under Klokoty) is located, which exhibits selected types of minerals and rocks from the region of Tábor and other areas. Some of them are arranged to form sculptures of prehistoric lizards.

The oldest valley reservoir in Central Europe – the Jordán is located in the very centre of the town, which was developed in 1492 the year Christopher Columbus discovered America. On hot summer days the Jordan reservoir tempts one into relaxation and water-based recreations. Also the botanical garden, the second oldest in the Czech Republic, provides an oasis of calm.

Traditionally the international festival – Táborská setkání (Tábor Meetings) – takes place in Tábor in mid-September. Once a year the town centre turns into a medieval town with stallholders, craftsmen and tournaments between knights. This unforgettable atmosphere is completed with the highlight of the parade including the Hussite company led by Captain Jan Žižka of Trocnov. The rich social cultural program satisfies the thousands of visitors who attend each year.

Tábor, historické centrum. / Tábor, historical centre.

STÁTY

COUNTRIES

BYTOVÝ DŮM KURKOVÁ 14
APARTMENT BUILDING KURKOVÁ 14,
ZDROJ / SOURCE: MAĆKÓW PRACOWNIA PROJEKTOWA

ARGENTINA

Embajada de la
República Argentina
República Checa
Ministerio de Relaciones Exteriores y Culto

Guillermo Federico Kreckler
Chargé d'affaires a.i.

Velvyslanectví Argentinské republiky
Embassy of the Argentine Republic
Panská 6, 110 00 Praha 1 / Prague 1
Česká republika / Czech Republic

eches.cancilleria.gov.ar
eches.cancilleria.gov.ar/cs

Architektura má mnoho tváří, stejně jako každý architekt má nezaměnitelný styl. Co ale mají společného, je touha vytvořit harmonický vztah a dialog s okolním prostředím a krajinou (vliv má topografie, klima, světlo, apod.). Území Argentiny je rozsáhlé a rozmanité a může se pochlubit zcela unikátní přírodou, kde lesnaté oblasti severu střídají deštné pralesy, úrodná půda východních pamp přechází směrem na západ v sušší terény, a kde se rozprostírají rozlehlé pláně. Proto místní krajina klade na architekturu vysoké nároky. Architektura a její funkčnost se také váží na historii a zvyky dané společnosti. Pro Argentinu, zemi, která vznikla na základě přistěhovalectví z celého světa, je charakteristická sociální a kulturní rozmanitost, a ta se také odráží ve výstavbě měst.

V dnešní době, kdy většina lidí cestuje na delší vzdálenosti letecky, je těžké si představit, že na počátku 20. století téměř všichni připlouvali po moři a na území Argentiny vstupovali přes Puerto Madero, hlavní přístav města Buenos Aires. V přístavu stál Hotel de Inmigrates, kde se nově přichozí mohli ubytovat až do doby, než si opatřili trvalejší bydlení a zajistili práci. Zařízení přístavu však postupně chátralo, a tak byl v letech 1911 až 1930 vybudován jiný přístav Puerto Nuevo, aby nahradil ten, který byl navržen Eduardem Maderem a následně na několik desítek let opuštěn. Až v 90. letech minulého století byla zahájena jeho velkolepá přestavba. Revitalizací staré zástavby z červených cihel, která svého času sloužila jako přístavní skladiště, vznikly moderní byty, kanceláře a restaurace. Z původního emblematického hotelu je dnes Národní muzeum přistěhovalectví. V současnosti se jedná o nejmladší městskou čtvrť Buenos Aires, která se táhne do dálky podél řeky Río de la Plata a je zároveň považována za významné centrum gastronomie a obchodu. Nábřeží a zelené parky zvou návštěvníky k dlouhým procházkám, cyklovyjížďkám či k posezení u kávy v jedné z restaurací s úchvatným výhledem. Puerto Madero je ukázkou úspěšné přeměny jedné z opuštěných a zchátralých částí Buenos Aires v moderní, příjemnou a atraktivní městskou čtvrť.

Co nejsrdečněji bych Vás chtěl pozvat na výstavu a na část expozice věnovanou Argentině k získání prvních dojmů o mé zemi. Zároveň bych rád poděkoval organizátorům Architecture Week Praha za přípravu této výjimečné akce.

It is evident that there are many styles of architecture and architects. The common goal of all of them is to establish a harmonious relationship and dialogue with their environment and surroundings (such as topography, climate, light, etc.). The territory of Argentina is large and varied and boasts forests, jungles, vast plains, arid lands (dry pampas) and fertile terrains (humid pampas). The landscape can therefore be very challenging. Architecture is also tied to the history, functionality and customs of the society. Due to the immigration waves from all around the world, Argentina has been always characterized by social and cultural diversity which is reflected in the construction of its cities.

Nowadays, when most visitors arrive to Argentina by plane, it is difficult to imagine that in the early 20th century all immigrants used to arrive by sea to Puerto Madero, the main port of Buenos Aires at that time. The newcomers would spend a few days in Hotel de Inmigrantes until they found a more stable accommodation and work. Owing to the deterioration of the facilities, between 1911 and 1930 Puerto Nuevo (New Port) was built to replace old port designed by Eduardo Madero, which was abandoned for more than five decades. In the 90's, a magnificent urban restoration project of Puerto Madero took place. The old red brick warehouses were transformed into modern residences, offices and restaurants, and the emblematic hotel was converted in the National Museum of Immigration. Today, Puerto Madero, situated along the riverbank of Río de La Plata, is the city's youngest neighbourhood and is considered a major gastronomic and business hub. The riverside walkways and green parks invite the visitors to take walks, bike rides or a coffee and enjoy the beautiful view. Puerto Madero is a noteworthy example of a successful transformation of an abandoned and dilapidated neighborhood into a modern, pleasant and attractive urban district.

I cordially invite you to visit the exhibition dedicated to Argentina and obtain a fine first impression of this marvelous country. Also, I would like to thank Architecture Week for the organization of this special event.

BOSNIA AND HERZEGOVINA

Danka Savić
Velvyslankyně
Ambassador

Velvyslanectví Bosny a Hercegoviny
Embassy of Bosnia and Herzegovina
Opletalova 27, Praha 1 / Prague 1
Česká republika / Czech Republic

Kamenné středověké náhrobky

Kamenné středověké náhrobky – stećci, jsou kulturní a historické poklady balkánského středověku. Spolu s epitafy, jak se nazývají texty různých tvarů a kreseb, které jsou na nich vyryty, představují jedinečný jev jak v Evropě, tak ve světě. Ze 70.000 historických náhrobků existujících v balkánském regionu bylo 60.000 nalezeno na území Bosny a Hercegoviny.

Nejslavnější bosensko-hercegovský stećak – Zgošćanský stećak – se nachází v zahradě Národního Muzea v Sarajevu, a jeho replika byla před pár lety postavena před Parlament Bosny a Hercegoviny v Sarajevu. Díky rozmanitosti forem náhrobků, jejich počtu, bohaté výzdobě, reliéfům a nápisům – pohřebiště Radimlja, nedaleko hercegovského města Stolac, patří mezi nejcennější památky středověkého období v Bosně a Hercegovině.

Bosensko-hercegovský historik a odborník na stećci, Dubravko Lovrenović, je popisuje jako osobitý jev a velice specifickou syntézu jazyka a písma, náboženství a zvyků, historie a chronologie, kultury, umění a estetiky, zejména v souvislosti s bosensko-humskou středověkou krajinou, kterou je velmi obtížné nebo dokonce nemožné najít v podobné formě a která by tak významně poznamenala kulturní krajinu jakékoliv jiné středověké evropské země.

Slavný bosensko-hercegovský básník Mak Dizdar se narodil právě v Stolaci, a jeho nejslavnější dílo Kamenný spáč je inspirováno nápisy na těchto jedinečných památnících, které shromažďoval a studoval po celé roky. V díle o stećcích nám Dizdar připomíná, že život je zázrak a smrt je záhada, kterou je třeba vzít v potaz jako tajemství, které nás jednou nevyhnutelně zastihne. „Proto je," píše Dizdar, „motiv smrti jako nevyhnutelnost nejčastěji přítomen v myšlenkách zvěčněných v kameni."

Stećci, z jejichž tajemnosti a krásy se nám po staletí tají dech, jsou zároveň dědictvím a kulturními památkami Bosny a Hercegoviny, Chorvatska, Černé Hory a Srbska. Nominace na zápis stećci na Seznam světového dědictví UNESCO, která byla předložena na začátku tohoto roku, se stala prvním mezistátním projektem v oblasti kultury na Balkáně. Společně ji pod záštitou ministerstev kultury po čtyři roky (2009–2014) připravovaly týmy odborníků z Bosny a Hercegoviny, Chorvatska, Černé Hory a Srbska. Proces nominace těchto náhrobků byl zahájen v Sarajevu v listopadu 2009, z iniciativy zástupců Bosny a Hercegoviny, Chorvatska, Černé Hory a Srbska, kteří podepsali Dohodu o záměru pro společnou nominaci na zahrnutí Stećci – Středověké náhrobní kameny do světového kulturního dědictví UNESCO. Nominace zahrnuje zápis třiceti pohřebišť s náhrobky, z nichž 22 je z Bosny a Hercegoviny, 2 z Chorvatska, 3 z Černé Hory a 3 ze Srbska. To je jeden z nejkomplexnějších a nejobjemnějších dokumentů o ochraně architektonického dědictví v našem regionu.

Tombstones from the Middle Ages

Tombstones from the middle Ages – stećci are a cultural and historical treasure of the Balkan. Together with the epitaphs, as texts of various shapes and drawings which are engraved on them are called, they represent a unique phenomenon in Europe and the world. Among 70,000 historical tombstones existing in the Balkan region, 60,000 are found on the territory of Bosnia and Herzegovina.

The most famous Bosnian-Herzegovinian tombstone – Zgošćanski stećak – is situated in the garden of the National Museum in Sarajevo, and its replica was set a few years ago in front of the State Parliament in Sarajevo. Thanks to the variety of forms of tombstones, their numbers, richness of decoration, reliefs and inscriptions – necropolis Radimlja, not far from the Herzegovinian town of Stolac, is one of the most valuable monuments of the medieval period in Bosnia and Herzegovina.

Bosnian-Herzegovinian historian and expert on stećci Dubravko Lovrenović describes them as a distinct phenomenon and a highly specific synthesis of language and script, religion and customs, history and chronology, culture, art and aesthetics, primarily related to Bosnian-Hum medieval landscape, and it's difficult or virtually impossible to find a similar phenomenon, that has so strikingly marked the cultural landscape of any other mediaeval European country.

Great Bosnian-Herzegovinian poet Mak Dizdar was born in Stolac, and his most famous work The Stone Sleeper was inspired by the inscriptions on these amazing monuments, which he collected and studied for years. In the text about stećci, Dizdar reminds us that life is a miracle, and death is a mystery that should be taken into account as the mystery that will inevitably grab us. "Therefore," he writes, "the motive of death, as inevitability, is most often present in the ideas eternalized in the stone."

Stećci with their mystery and beauty that has been keeping us breathless for centuries, are at the same time the heritage and cultural monuments of Bosnia and Herzegovina, Croatia, Montenegro and Serbia. Nomination for entry of stećci on the World Heritage List of UNESCO, which was submitted earlier this year, became the first interstate project in the field of culture in the Balkans. Together under the auspices of the Ministries of Culture the expert teams from Bosnia and Herzegovina, Croatia, Montenegro and Serbia have been preparing this project for four years (2009–2014). The process of nomination of these tombstones started in Sarajevo in November 2009, at the initiative of the representatives of Bosnia and Herzegovina, Croatia, Montenegro and Serbia who signed a Letter of Intent for a joint nomination for inclusion of Stećci – Medieval Tombstones in the World Heritage List. The nomination has scheduled an enrolment of 30 necropolises with tombstones – of which 22 are from Bosnia and Herzegovina, 2 from Croatia, 3 from Montenegro and 3 from Serbia. This is one of the most complex and most comprehensive documents in the field of the protection of architectural heritage in our region.

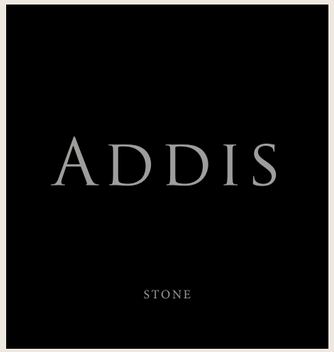

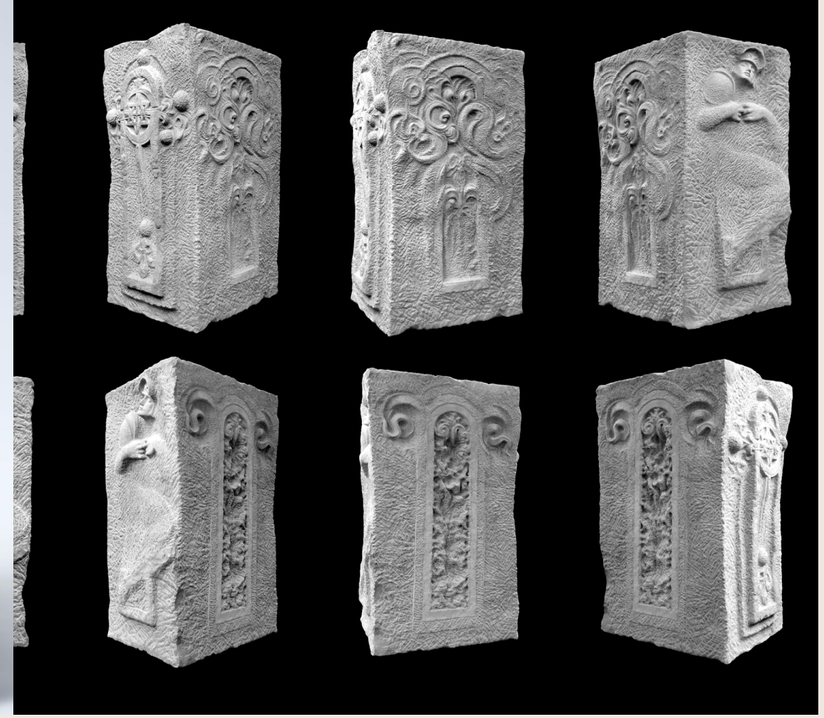

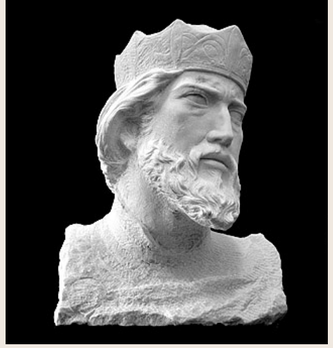

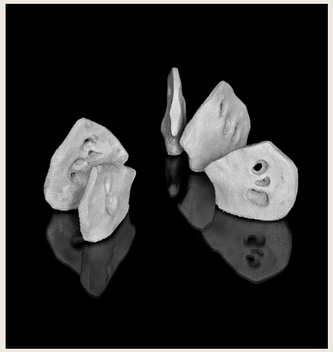

Bosenský Vítězný oblouk

Autor:
Adis Elias Fejzić – *Addis*

Bosenský Vítězný oblouk je jedním z tvůrčích výsledků mého doktorského výzkumu; část opusu, který tvořím jako současné „logické" pokračování středověké bosenské sochařské tradice – umění stećci. Můj probíhající Doktorský výzkum na Queensland College of Art, Griffith University, Brisbane, Austrálie, zahrnuje nový teoretický přístup k analýze a vysvětlení umění stećci, který zahrnuje také praktický a tvůrčí prvek: konceptualizaci tohoto středověkého umění do dnešního umění moderního a můj vlastní umělecký výraz. Oživuji tradici, která byla po staletí uhašena, a proto jsem to nazval (Dis) kontinuita a / nebo vzkříšení umění stećci… Cílem mého výzkumu je vysvětlit umění stećci přes zdánlivou dvojznačnost jejích komplexní sochařské formy a obsahu jako nadčasový princip a absolutní potenciál kamenné sochy. Umění Stećci (stejně jako samotná Bosna a Hercegovina) není vylučující, ale zahrnující – synkretická směs různých forem, výrazů a motivů. V rámci Stećci jsou duch amuletu, sochařství a architektury unikátním způsobem sloučeny do jednoho – v tom vidím žijící výhonek „původního pomníku", který Herbert Read považoval za prvotní formu architektury a sochařství.

Cílem mého výzkumu je rozšířit stávající znalosti o umění Stećci v rámci globální historie kamenného sochařství a estetiky (dát do souvislosti Stećci v rámci současného sochařství). Při hledání mého vlastního projevu v synkretismu a fúzi v praktickém/kreativním smyslu, oživuji toto středověké bosenské pohřební umění v kontextu sochařství 21. století a jako svůj osobní sochařský projev a metaforu. V současné době je můj výzkum ještě aktualizován procesem, v němž by se naše bosenské kulturní dědictví mělo formálně stát součástí světového kulturního dědictví pod záštitou UNESCO. Jak to elegantně kdysi řekl Antun Gustav Matoš: „kultura užívaná a oceňovaná pouze jedním národem nebo skupinou lidí nemá ten správný a pravý účel, pokud není univerzální".

Socha, kterou prezentuji na této výstavě, představuje složitost bosensko-hercegovinské historie na symbolické úrovni, její synketičnost formátu a obsahu, kde význam „vítězství" byl sotva kdy kýmkoli pocítěn…, což je pravděpodobně jeden z nejdůležitějších důvodů, proč Bosenský Vítězný Oblouk nikdy tak úplně neexistoval v reálném životě, a to až do okamžiku, kdy jsem ho já osobně „vymyslel". V této souvislosti je můj Bosenský Vítězný Oblouk, ve kterém neexistuje žádný fyzický průchod, také nejvíce bosenský ve všech jeho vlastnostech. Je to opravdu nejvhodnější reprezentace „vítězství" v kontextu Bosny a Hercegoviny. Tento tragikomický sochařský počin, který je adekvátní metaforou samotné Bosny a Hercegoviny, je také realistickým a hluboce humanistickým poselstvím z Bosny do světa. Tato zpráva se lyricko-satirickým způsobem pokouší zpochybnit koncept a kontext mnoha jiných vítězných oblouků, které oslavují některé „vítěze" prolitou krví poražených.

Bosna a Hercegovina je křižovatkou, nebo také místem setkávání různých kultur, epoch, Orientu a Západu… Její hlavní město, Sarajevo, bylo nazýváno „evropským Jeruzalémem" a bosensko-hercegovská multi-etnická společnost modelem pro moderní Evropu. Bohaté a komplexní kvality této země, její multi-kulturní, multi-náboženský, a multi-mytologický obsah je reprezentován abstraktní, kondenzovanou výzdobou na této soše – svázaná v sobě, zabraňuje průchodu bránou… jeví se současně jako jemný filigrán i děsivý hadí uzel. Nikdo nakonec nezvítězil nad nikým jiným. To je naštěstí nebo naneštěstí náš bosenský osud. Díky své formě tato socha sdružuje kulturní dědictví naší multikulturní středověké minulosti (naší „zapomenuté" paměti) dnešní nešťastné, téměř zničené, multikulturní Bosny spolu s velkou nadějí na lepší budoucnost. Bosna a Hercegovina jako idea/výraz představuje více než historický, geografický a politický obsah a význam. Ve svém místním rámci Bosna stojí jako paradigma pro globální a univerzální výzvy a řešení lidské existence.

The Bosnian Triumphal Gate

Author:
Adis Elias Fejzić – *Addis*

The 'Bosnian Triumphal Gate' is one of the creative outcomes of my Doctoral research; a part of the opus I am creating as a 'logical' contemporary continuation of the mediaeval Bosnian sculptural tradition – the art of Stećak. My ongoing Doctoral research at the Queensland College of Art, Griffith University, Brisbane, Australia, includes a novel theoretical approach in analysing and explaining the art of Stećak which also involves a practical/creative element: (re)conceptualisation of this mediaeval art into today's contemporary and my own artistic expression. I am enlivening this tradition that has been extinguished for centuries hence I have called it A(dis)continuity and/or resurrection of the art of Stećak … The goal of my research is to explain the art of Stećak, through a seeming ambiguity of its complex sculptural forms and content, as the timeless principle and the absolute potential of stone sculpture. The art of Stećak (like Bosnia and Herzegovina itself) is not exclusive, but inclusive – a syncretic blend of different forms, expressions and motifs. Within Stećak, a spirit of amulet, sculpture and architecture are, in a unique way, fused into one – in this I find a living sprout of an 'original monument', in which Herbert Read saw the primordial form of architecture and sculpture.

The aim of my research is to expand the existing body of knowledge about the art of Stećak in the framework of the global stone sculpture history and aesthetics (contextualise Stećak within contemporary sculpture). In search of my own expression in syncretism and fusion, in the practical/creative sense, I enliven this mediaeval Bosnian sepulchral art in the context of the 21st century sculpture (and) as my personal sculptural expression and metaphor. Currently, my research is even more actualised through the process in which our/Bosnian cultural heritage is formally due to become recognised World cultural heritage (under the UNESCO's protection/aegis). As Antun Gustav Matoš elegantly put it, 'culture used and appreciated only by one nation or a group of people has no proper and true purpose if it is not universal'.

The sculpture I am presenting at this exhibition (the 'Bosnian Triumphal Gate') represents the complexity of the Bosnian-Herzegovinian history at the symbolic level, its syncretic format and content – where the meaning of 'triumph' has been hardly ever experienced by anyone … which is probably one of the important reasons why the Bosnian Triumphal Gate never quite existed in real life, up until the moment I personally 'invented' it. In this context, my Bosnian Triumphal Gate, through which there is no physical passage, is also the most-Bosnian in all its attributes. It truly is the most suitable representation of the so-called 'triumph' within the context of Bosnia and Herzegovina. This tragic-comic sculptural undertaking, an adequate metaphor of Bosnia and Herzegovina itself, is also a realistic and deeply humanistic message from Bosnia to the world. This message, in a lyric-satiric manner, attempts to deconstruct the concept and context of many other triumphal gates that celebrate 'some' (the triumphant winners) because of the spilled blood of the 'others' (losers).

Bosnia and Herzegovina is a crossroads, or a meeting point of various cultures, epochs, Orient and Oxidant… Its capital, Sarajevo, has been recognised as the 'European Jerusalem', and Bosnian and Herzegovinian multidimensional society as a model for modern Europe. The rich and complex qualities of this country, its multicultural, multi-religious, and multi-mythical content is represented through the abstract, condensed ornamentation in this sculpture – knotted up in itself, preventing the passage through the portal…appearing simultaneously as a delicate filigree as well as a frightening snake-knot. No one really triumphed over anyone else here. This is, fortunately, or unfortunately, our Bosnian destiny. With its form, this sculpture associates cultural heritage of our multicultural medieval past (our 'forgotten memory') with today's unfortunate, almost destroyed, multicultural Bosnia, along with much hope for a better future. Bosnia and Herzegovina as an idea/term represents more than a historical, geographical, and political content and meaning. In its local framework, Bosnia stands as a paradigm for the global and universal challenges and solutions of the human existence.

BOSNIA AND HERZEGOVINA

BRAZIL

George Monteiro Prata
Velvyslanec
Ambassador

Velvyslanectví Brazilské federativní republiky
Embassy of the Federative Republic of Brazil
Panská 5, Praha 1 / Prague 1
Česká republika / Czech Republic

praga.itamaraty.gov.br

Je pro mne ctí i potěšením, že se Brazílie opětovně účastní „Architecture Week Praha". Ústředním tématem ročníku 2015 jsou „Památky mého kraje a mé země". Letos se těšíme na mimořádnou spolupráci se žáky školy Canto dos Pássaros z Rio de Janeira, kteří v rámci projektu „Hravý architekt" ukážou, jak z jejich pohledu brazilská architektura odráží naše bohaté dědictví. Podobně dvě současná architektonická studia – Jacobsen Arquitetura a Metro Arquitetos – přispějí k letošní výstavě představením některých ze svých veřejných a soukromých projektů v různých brazilských městech.

Jak víme, národní architektura je výsledkem historie a kulturního dědictví dané země. Brazílie se může pochlubit mimořádně rozmanitou historií, proto je naše architektura stejně pestrá: najdete v ní zároveň typické prvky obydlí vystavěných původními obyvateli Brazílie, propracovanou krásu baroka, jakož i prvky evropského neoklasicismu. Brazilská architektura tak získala jedinečný charakter a výraznou identitu, které odhalují své kulturní dědictví v nikdy nekončícím procesu interpretace brazilské společnosti.

Brazilská architektura pravděpodobně dosáhla největší slávy v době modernistického hnutí. Velikáni brazilské architektury, včetně legendárního Oscara Niemeyera, interpretovali přírodní krásy naší země a jejího historického dědictví jedinečným způsobem: funkčnost umístili před formu, upřednostňovali jednoduché linie, smyslnost a jemnost křivek, zároveň přísně dodržovali technickou dokonalost, čímž vtiskli brazilské architektuře nezaměnitelný charakter a zajistili ji mezinárodní uznání.

Prostřednictvím svých nádherných kreseb nám žáci ze školy Canto dos Pássaros předvádějí rysí krásu a originální podobu přírody, která je obklopuje, stejně jako příklady koloniálního dědictví v architektuře z oblasti Cabo Frio, ve státě Rio de Janeiro, kde se škola nachází a kde žáci studují.

Obě zastoupená studia Jacobsen a Metroo představují několik ze svých posledních projektů, ve kterých je možno spatřit nejcharakterističtější atributy současné brazilské architektury, díky dialogu vlivů a úspěšného začlenění do přírodního i městského prostředí.

Jsem přesvědčen, že návštěvníci této prestižní výstavy budou mít příležitost poznat prostřednictvím zde vystavené brazilské architektury alespoň zlomek brazilského bohatého kulturního dědictví, které je spojením špičkové technologie, nekonečného tvůrčího potenciálu brazilského lidu s bujností brazilské přírody.

It is both an honour and a pleasure for me that Brazil again takes part in "Architecture Week Prague". The theme of the event for 2015 is "Heritage of My Region." This year we are looking forward to a special collaboration from the students of Canto dos Pássaros School in Rio de Janeiro, who, as part of the "Playful Architect" project, will show how in their view Brazilian architecture reflects our rich heritage. Likewise, two contemporary architecture studios – Jacobsen Arquitetura and Metro Arquitetos – will contribute to this year's exhibition by showcasing some of their public and private projects in different Brazilian cities.

As we know, national architecture is a product of the history and cultural heritage of the country in question. Brazil can boast an extraordinarily diverse history and so our architecture is just as varied: in it you can find at the same time the typical elements of the dwellings built by the original native inhabitants of Brazil, the elaborate beauty of the Baroque as well as elements of the European Neoclassicism. Brazilian architecture has thus acquired a unique character and distinctive identity that act as a testament to the cultural heritage through a never-ending process of interpretation of Brazilian society.

Brazilian architecture enjoyed probably the greatest renown under the Modernist movement. The greats of Brazilian architecture, including the legendary Oscar Niemeyer, interpreted the natural beauty of our country and its historical heritage in a unique way: by placing function over form, preferring simplicity of lines and sensuality and subtlety of curves, and strictly adhering to technical perfection, thereby lending Brazilian architecture an unmistakable character and ensuring its international recognition.

Through their wonderful drawings, the students of Canto dos Pássaros school bring to us both the sheer beauty and original appearance of the nature that surrounds them as well as examples of the colonial heritage in the architecture from the Cabo Frio region, which lies the in the State of Rio de Janeiro, where the school attended by these students is located.

The studios of Jacobsen and Metro are each exhibiting some of their most recent projects. Thanks to the dialogue of influences and the successful merger with the natural and urban environments, their work shows the most characteristic attributes of contemporary Brazilian architecture.

It is my conviction that visitors to this prestigious exhibition will have the chance to see through the Brazilian architecture showcased here at least a fraction of Brazil's rich cultural heritage, which is a coming together of top-notch technology, the endless creative potential of the Brazilian people and the bounty of Brazilian nature.

BULGARIA

Lačezar Petkov
Latchezar Petkov
Velvyslanec
Ambassador

Velvyslanectví Bulharské republiky
Embassy of the Republic of Bulgaria
Krakovská 6, Praha 1 / Prague 1
Česká republika / Czech Republic

Je pro mne velkým potěšením uvést prezentaci mé země na festivalu Architecture Week Praha, ročníku 2015. Bulharsko využívá tuto vynikající příležitost k představení svých významných kulturních a historických památek – příkladů tradiční architektury a současných projektů – již počtvrté.

Letošní ročník se zaměřuje na dědictví našich krajů a já s radostí představuji překrásný kraj Asenovgrad. Malebně zasazený do Thrácké nížiny, na úpatí pohoří Rodopy, nese v sobě stopy a paměť rozličných období, kultur a civilizací. Četné archeologické, historické a kulturní památky tohoto kraje jsou cennou součástí bulharského národního dědictví. K nejvýraznějším patří starověká thrácká svatyně, impozantní středověká Asenova pevnost a skvostná památka křesťanské architektury – Bačkovský klášter, úchvatný díky mistrovství svých stavitelů a malířů.

Jako příklad interakce mezi kulturním dědictvím a současným designem, inovativní výstavby měst zachovávající architektonické dědictví, představí jedna z vedoucích společností v nejnovějších architektonických trendech v Bulharsku – ATM Studio – současné urbanistické plánování na venkově. Tato společnost působí v oblasti designu a výstavby budov, vybavenosti a infrastruktury více než dvacet let. Za projekt čistírny odpadních vod pro město Sandanski získal její hlavní architekt Ivajlo Mišev v letošním roce první cenu Svazu bulharských architektů, založenou u příležitosti 50. výročí jeho ustavení.

Závěrem bych chtěl věnovat zvláštní pozornost účasti bulharských dětí ze škol „Kněze Nedelja Ivanova" a „20. září" z Panagjuriště v projektu Hravý architekt. Jejich účast na festivalu je určitou odezvou na návštěvu ředitelů těchto škol na ročníku 2014, kam si přijeli vyměnit zkušenosti s českými vzdělávacími institucemi. Cílem tohoto projektu je zvýšit zájem a odpovědnost nejmladších účastníků o vlastní okolí a zároveň o architektonické dědictví. Snaží se podporovat jejich kreativitu a obrazotvornost, ale také nám umožňuje uvažovat o tradicích a modernosti, viděných očima budoucích generací.

It gives me great pleasure to introduce my country's presence in the 2015 edition of the Architecture Week Prague Festival. For the fourth time Bulgaria takes this excellent opportunity to present its important cultural and historical monuments, examples of its traditional architecture and contemporary projects.

This year's edition is focusing on the heritage of our regions and I am glad to present the beautiful region of Asenovgrad. Picturesquely situated in the Thracian Valley at the foot of the Rhodope Mountains, it keeps traces and memories of different epochs, cultures and civilizations. The numerous archaeological, historical and cultural monuments of the region are a valuable part of the Bulgarian national heritage. Among the most significant are the ancient Thracian rock sanctuary, the impressive medieval Asenova Fortress and a magnificent monument of Christian architecture – the Bachkovo Monastery, which amazes with the mastery of its builders and artists.

As an example of the interaction between cultural heritage and contemporary design, of building innovative cities while preserving architectural heritage, one of the leading companies in the latest architectonical trends in Bulgaria – ATM Studio will represent the contemporary urban planning in the country. More than 20 years the company takes part in design and construction of buildings, facilities and infrastructural sites. For the project of a sewage treatment plant in Sandanski, earlier this year its manager – architect Ivaylo Mishev won the first award of the Union of the Bulgarian Architects, founded on the occasion of its 50th anniversary.

Finally, I would like to pay special attention to the participation of Bulgarian children from "Sveshtenik Nedelio Ivanov" and "20th April" Schools in Panagyurishte at the Playful Architect Project. Their presence at the Festival is a kind of feedback from the 2014 local school directors visit to Prague with the purpose of sharing experience with Czech educational institutions. The project aims to arouse interest and responsibility under the youngest participants concerning their surroundings and the architectural heritage. It seeks to promote their creativity and imagination, but also allow us to consider the tradition and modernity as seen by the eyes of the future generations.

BULGARIA

Bulharský kulturní institut

Galina Todorova
Ředitelka
Director

Bulharský kulturní institut
Bulgarian Cultural Institute
Klimentská 6, Praha 1 / Prague 1
Česká republika / Czech Republic

www.bki.cz

Cestovat po světě je lákavé a vzrušující. Nemenším lákadlem je poznávat vlastní zemi. Přijít do kontaktu s různými kulturami a civilizacemi, které se rozvíjely na bulharském území, to zanechá trvalou stopu v každém. Ještě působivější je ale narazit na kulturně historickou památku nezaslouženě nedoceňovanou kvůli slavnějším pamětihodnostem v sousedství. V každodenním spěchu nebo v časové tísni cestou na známá místa nebo k populárnímu historickému objektu často mineme nějaké méně známé, ale, jak se pak ukáže, významné a zajímavé kulturní, výtvarné či architektonické památky.

V životě je všechno otázkou názoru, i pamětihodnosti. Co by nás ve 21. století přimělo záměrně navštívit dané historické místo nebo památku? Informace v médiích nebo fotografie na sociálních sítích? Reklamní brožurka nebo turistický průvodce? Vyprávění cestovatele nebo doporučení kamaráda? Každý si najde sám vlastní impuls a prostředek, který ho přiměje vydat se na cestu…

Máme výsadu, že žijeme v době, kdy stačí sednout si před monitor počítače a mít kulturně historické dědictví na dosah ruky. Nedávno jsem objevila díky virtuálnímu katalogu myastoto.bg – projektu podporujícímu domácí turistiku v rámci operačního programu Regionální rozvoj 2007–2013 – neznámé Bulharsko. Téměř polovina z padesáti málo známých objektů a míst zařazených do projektu je architektonicky cenná. Mezi nimi zaujmou zvláště skalní architektura, thrácké svatyně, starověké řecké a římské pevnosti, raně křesťanské chrámy, středověké stavitelství, náboženské stavby islámu nebo městské domy z období obrození.

Svým kulturně historickým dědictvím láká i černomořské pobřeží. Během let přišly do Nesebru a Sozopolu miliony návštěvníků. Jen několik kilometrů od Pomorie je přitom antická kupolová hrobka, známá jako Dutá mohyla (Kuchata mogila). Tato unikátní architektonická památka z 2.–3. století je jediná svého druhu na celém Balkánském poloostrově. Ačkoli leží na dostupném místě s dobrým dopravním spojením, co by kamenem dohodil od lázeňského města Pomorie, blízko Burgasu a u hlavní silnice do letoviska Slunečné pobřeží, jen málokdo ji navštívil nebo o ní vůbec ví. Originální kombinace thrácké hrobky a římského mauzolea se bohužel ocitla mezi málo známými objekty celonárodního významu. Jejich návštěvu vám mohu upřímně doporučit.

Když někdo miluje svou vlast, má velkou radost, když ji může představit jako zemi krásnou, atraktivní, pozoruhodnou. Ještě silnější je tento pocit, má-li možnost představit ji prostřednictvím neznámých architektonických skvostů a vyvolat tak zájem široké veřejnosti.

It is very tempting and exciting to travel around the world. Not less attractive is to get to know one's own land. To get in touch with different cultures and civilizations which have evolved on the Bulgarian territory leaves a trace in everybody's mind. But still more impressive is to come across a historical relic which has been undeserved undervalued for the sake of more glorious sights in the neighbourhood. In everyday rush or in a hurry, on the way to well-known places or popular historical buildings, we often miss some less known but also important and interesting cultural or architectonic sights or works of fine arts.

In life, everything is a question of one's opinion, even a historical sight. What could make us in the 21st century to go and visit deliberately a given historical place or building? Information or photography in the news or social media? Advertising booklet or a guidebook? A story told by some traveler or a friend's recommendation? Everybody will find his own impulse and means inducing him to set out on the way…

We have the privilege to live in a world where it is very easy to sit down at the monitor and have the cultural historical heritage within arm's reach. Recently, thanks to a virtual catalogue myastoto.bg – a project supporting domestic tourism within the operational program Regional development 2007–2013 – I have discovered an unknown Bulgaria. Almost the half of fifty not well-known objects and places assigned to the project are architecturally high valuable. Between them, especially the rock architecture, Thracian sanctuaries, ancient Greek and Roman fortresses, early Christian temples, mediaeval constructions, religious Islamic buildings and city houses built in a resurrection period engage the most attention.

Also the Black Sea coastline attracts with its historical heritage. Through the years, millions of visitors came to Nesebar and Sozopol. At the same time, just some kilometers from Pomorie, there is an ancient domelike tomb known as The Hollow Barrow (Kuchata mogila). This unique architectonic sight from 2nd–3rd century AD is the only one of this art on the whole Balkan peninsula. Even though it is easy accessible and has a very good traffic link, just a stone's throw from the Pomorie Spa, lying not far away from Burgas and at the main road to the summer resort Sunny Beach, hardly anybody has visited it or knows anything about it. Unfortunately, the original combination of Thracian tomb and Roman mausoleum ended up between less-known objects of nationwide significance. Honestly, its worth to visit them.

If somebody loves his homeland, he derives pleasure from present it as a beautiful, attractive and remarkable country. This feeling becomes still stronger, if he has the possibility to introduce it through unknown architectonical jewels and in this way, induce the interest of the wide public.

BULHARSKO

Emil Karaivanov
Starosta
Mayor

Obec Asenovgrad
The municipality of Asenovgrad
Náměstí Akad. N. Haytov / Akad. N. Haytov Square
9PK 4230 Asenovgrad
Bulharsko / Bulgaria

www.assenovgrad.com

Asenovgrad je spokojené město rozkládající se mezi Thrákií a pohořím Rodopy, krčící se na úpatí pevnosti Asen, pyšnící se mnohými chrámy, které město připravují na věčnost. Asenovgrad je úchvatně krásná „brána" do hor, přirozená cesta do Rodopů, které spojují Thrákii s Egejským mořem; je to město, které v sobě snoubí přírodu, historii a starověkou kulturu. Brány času se zde otevírají dokořán a cesta do minulosti nás vrací zpět o tisíce let. Na řadě prehistorických, starověkých, středověkých i novověkých kulturních památek (kterých je v nevelkém městě více než 350) lze vidět stopy lidské činnosti a tvořivosti z doby před 9000 lety. Oblast kolem Asenovgradu je mimořádně atraktivní díky jedinečnému spojení přírodního bohatství a pozoruhodného kulturního a historického dědictví. Koncentrují se zde místa z různých epoch – neolitická pokladnice Lopkite, thrácká skalní svatyně Belintash a křesťanské poutní místo Krystova gora – kde je podle legendy pohřbena část Božího kříže. Čtyři kláštery: Bachkovski, Gornivodenski, Muldavski a Arapovski, 33 kostelů a přes 200 kaplí tvoří nevyčíslitelné architektonické bohatství kraje. K tomu všemu ještě připočtěme kouzlo lidového kultury, které se tu zachovává po staletí.

Obec Asenovgrad se zúčastňuje různých turistických veletrhů a jsme v kontaktu s kolegy z největších turistických destinací a oblastí. Bereme si příklad z kvalitně odvedené práce při rozvoji a popularizaci turistického cíle. Spoléháme na informace a virtuální prezentaci našeho regionu. Díky řadě webových stránek, článků na turistických portálech a GIS jsme na špici v rámci naší země. V chystaném členění turistických oblastí budeme patřit do regionu Rodopy. Hlavní důraz je v tomto regionu kladen na rekreační, kulturní a poutní turistiku. Naše obec má největší zásoby turistických míst v porovnání s jinými obcemi v regionu. Společně s nimi pak vytváříme běžné turistické produkty založené na přírodním bohatství a křesťanské kultuře a umění.

My, lidé z Asenovgradu, známe svou historii a nezapomínáme na své hrdiny, kteří přežili v čase, kteří neznají zapomnění a kteří jsou naší inspirací, měřítkem věčných hodnot, naší minulosti, současností i budoucnosti. My, jejich dědicové, jsme vztyčili pomníky, abychom uctili jejich vznešené činy a obětování.

Asenovgrad v současnosti zažívá velký příliv turistů, především v pevnosti Asen, která je symbolem našeho města.

Asenovgrad is a blessed town spread out in Trakia and the Rodopi, huddled down to the Asen`s fortress, raised up with its` numerous temples, which has kept the town through the eternity. Asenovgrad is an impressively beautiful "gate" to the mountain, a natural road through Rodopi, which connects Trakia with the Aegean, a town which has gathered nature, history and ancient cultures in a sacral unity. Here the gates of time are widely open and the journey to the past returns us thousands of years. In many of the prehistoric, ancient, medieval and revival monuments of the culture (over 350 in the not so big area of the municipality) can be seen the signs of the human activity and creativity dated 9000 years from now. Asenovgrad's region is extremely attractive with its` unique combination of natural wealth and remarkable cultural and historical heritage. There is a concentration of cultural sites of different epochs – eneolith cultural trove Lopkite, Thracian rock sanctuary Belintash and the Christian sacred place Krystova gora – where as to the legends is buried part of the God's cross. The four monasteries: Bachkovski, Gornivodenski, Muldavski and Arapovski, the 33 churches and over 200 chapels are the priceless architectural wealth of the region. To all of the above the local include also the charm of the ethnographic and folklore values which has been kept through the ages.

The Municipality of Asenovgrad participates in many tourist markets and we keep in touch with colleagues from the biggest tourist cities and regions. We gain experience from the good practices for the development and popularization of the tourist destinations. We rely on the information and virtual representation of our region. Due to the variety of websites, articles in tourist portals and GIS we're in the highest top in national scale. In the upcoming tourist zoning our Municipality will be in "Rodopi" region. The main accent in the region is the recreative, cultural and pilgrim tourism. Our municipality has the greatest resource of tourist sites in comparison with the municipalities in the region. Together with the other municipalities we create common tourist products based on the natural grants in combination with the Christian culture and art.

We – the people of Asenovgrad, are acquainted with our history and remember our heroes – who have outlasted the time, who don`t know oblivion and who are our inspirational example, measure for the eternal values, our past, present and future. We – their heirs – have raised monuments in our native places in order to praise their elevated deeds and self-sacrifice.

Nowadays Asenovgrad enjoys great tourist interest mainly to the Asen`s fortress which is emblematic for our town.

BULGARIA

Asenova pevnost

Asenova pevnost je součástí starověkých a středověkých dějin Bulharska. Vznikla v thrácých dobách a ve středověku byla pevnost Petrichka jednou z nejvýznamnějších tvrzí v Rodopech. V první polovině 13. století, za vlády cara Ivana Asena II., dosáhla pevnost vrcholu své slávy. Dokonale zachovaný kostel „Sveta Bogoroditza" (Petrichka) je jedním z nejpozoruhodnějších příkladů středověké církevní architektury v Bulharsku. Postupem času se z něj stal symbol města. V roce 1934 bylo město přejmenováno ze Stanimaky na Asenovgrad, aby neslo a uctívalo jméno cara Ivana Asena II.

Pevnost je postavená na nepřístupné skále u vstupu do průsmyku, který spojuje Thrákii s Egejským regionem. Jedinou přístupnou stranou je ta jihozápadní, a proto tu byla vybudována zeď, do které později přibyly střílny. Vzhledem ke své malebné poloze - na skále na úpatí feudálního hradu – ke své eleganci a dobrému stavu byla vyhlášena kulturní památkou s národním významem. Asenovu pevnost navštěvuje spousta turistů a je součástí hnutí „Seznamte se s Bulharskem – 100 turistických míst".

Dnes je symbolická Asenova pevnost – „Svatá brána do Rodopů" – atrakcí, kterou každoročně navštíví přes 100 tisíc turistů.

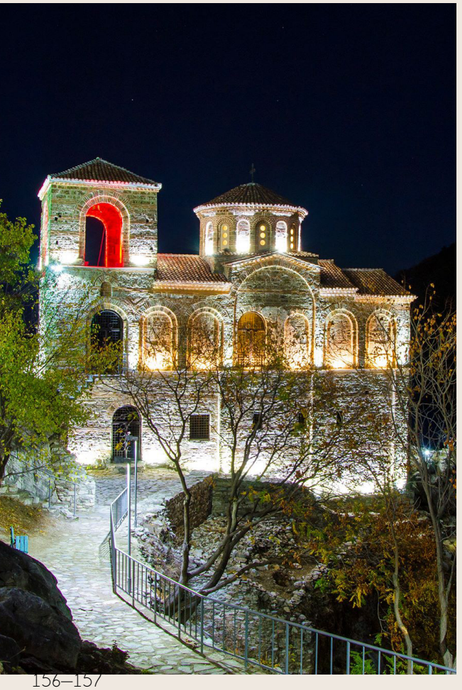

Asen`s fortress

Asen`s fortress is part of the antique and middle ages Bulgarian history. It`s been created in Thracians` time and in the middle ages Petrichka fortress has been one of the most important citadels in Rodopi. During the first half of XIII century – while tzar Ivan Asen II ruled – the fortress reached its` zenith. The perfectly preserved fortress church "Sveta Bogoroditza" (Petrichka) is one of the most remarkable examples of middle ages religious architecture in Bulgaria. During the ages it`s become symbol of the town. In 1934 the town has been renamed from Stanimaka to Asenovgrad in order to bear and worship the name of tzar Ivan Asen II.

The fortress is built on inaccessible rock in the entrance of the pass which binds Trakia and the Aegean. The only approachable part is the south-west and therefore there it`s been built a fortress wall which lately has been supplied with fighting pinnacles. Due to its` picturesque location – built on rock ground in the foot of the feudal castle, with its` elegance and good preservation it`s been announced for culture monument with national meaning. Asen`s fortress is visited by many tourist and it`s part of the movement "Get acquainted with Bulgaria – 100 national tourist sites".

Nowadays the emblematic Asen`s fortress – "The holy gates to Rodopi" is an attraction which is visited by over 100 thousand of tourist yearly.

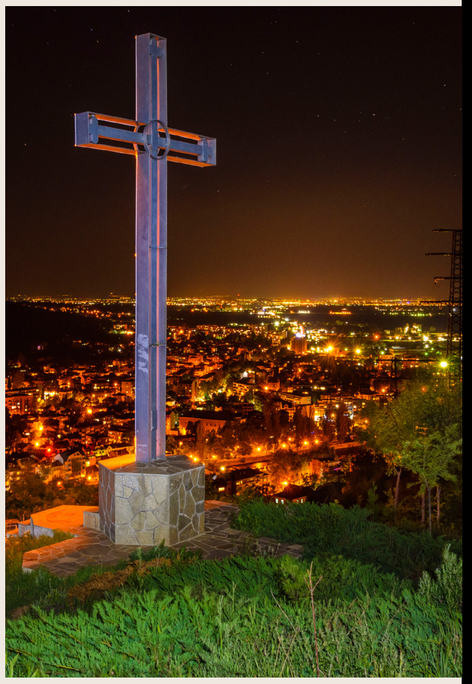

DENMARK

Christian Hoppe
Velvyslanec
Ambassador

Velvyslanectví Dánského království
Royal Danish Embassy
Maltézské náměstí 5, Praha 1 / Prague 1
Česká republika / Czech Republic

tjekkiet.um.dk

EMBASSY OF DENMARK

Dánská architektura – Funkčnost, udržitelnost a severský modernismus

Slavný dánský architekt Theophil Hansen byl jedním z nejvlivnějších architektů při navrhování vídeňské Ringstraße, včetně slavné budovy rakouského parlamentu. Neoklasicismus a majestátnost vídeňské architektury je na hony vzdálená dnešní dánské architektuře, ve které se ale objevuje nová forma majestátnosti - majestátnost moderního a inovativního designu, který se stal synonymem dánské architektury.

Nejvěhlasnějším příkladem je zřejmě opera v Sydney od dánského architekta Jørna Utzona a Vítězný oblouk v Paříži od Johana Otto von Spreckelsena. Přesto je dánská architektura mnohem víc - stále více inovativní a unikátní pohled na architekturu přinesl působivé množství mezinárodně proslulých projektů od legendárních architektů, jako jsou Bjarke Ingels, Henning Larsen, C. F. Møller, Jan Gehl a studio 3XN.

Dánští architekti umějí uhodit hřebíček na hlavičku po celém světě díky svému empatickému zaměření na potřeby uživatelů a funkčnost v kombinaci s vysoce moderním přístupem k udržitelné výstavbě. Jejich přístup k estetice a designu je postavený na velkolepém dědictví jednoduchosti, práci s denním světlem a lidským přístupem, s důrazem na poctivé materiály a řešení. Výsledkem jsou městské prostory, které jsou nejen krásné, ale také v nich skvěle žije.

Seznam projektů, které jsou v současné době ve výstavbě pod dánským vedením, je působivý. Cyklostezky a přívětivé veřejné plochy v New Yorku a v Sydney, udržitelná architektura a města na Středním Východě, ubytovací zařízení v mnoha zemích a prestižní projekty jako World Trade Center 2 od Bjarke Ingels Group.

Dánský design a architektura definují vysoce kvalitní produkty a řešení založená na funkčnosti, jednoduchosti a skandinávském životním stylu spojeném s empatickým a demokratickým přístupem, který odráží dánskou společnost. Architektura je pro každého. I pro děti. Studenti z Øster Farimagersgades School v Kodani se zúčastnili mezinárodního projektu Hravý architekt, který umožňuje dětem ocenit architekturu pomocí hry. Práce dětí jsou vystavené na Pražském hradě - a kdo ví, možná je mezi nimi i příští Arne Jacobsen.

Danish architecture – Functionality, sustainability and Nordic modernism

The famous Danish architect, Theophil Hansen, was one of the most influential architects in the design of the Ringstraße in Vienna, including its famous landmark, the Austrian Parliament building. The neoclassicism and grandeur of the Viennese architecture is far from the works of Danish architects today, but a new form of grandeur has arisen – the grandeur of the modern and innovative designs that has been become synonymous with Danish architecture.

The most iconic examples of this are perhaps The Sydney Opera House by the Danish architect Jørn Utzon and the Grande Arche in Paris by Johan Otto von Spreckelsen. Yet Danish architecture is much more – an increasingly innovative and unique view on architecture has resulted in an impressive array of internationally renowned projects by legendary architects such as Bjarke Ingels, Henning Larsen, C. F. Møller, Jan Gehl and studio 3XN.

Danish architects seem to strike a chord internationally with their empathic focus on users' needs and functionality in combination with a highly advanced approach to building with sustainability in mind. Their approach to aesthetics and design builds on a grand heritage of simplicity, working with daylight and a human approach with strong emphasis on honest materials and solutions. All this results in urban spaces those are not only beautiful, but great to live in.

The list of Danish-led architectural projects currently underway is impressive. City planning of bike paths and welcoming public spaces in New York City and Sydney, sustainable architecture and cities in the Middle East, hospital facilities in numerous countries, and prestigious icons such as Bjarke Ingels Group's 2 World Trade Center.

Danish design & architecture is defined by high-quality products and solutions based on functionality, simplicity and the Scandinavian lifestyle coupled with an empathetic and democratic approach that reflects Danish society. Architecture is for everyone. Even children. Students from Øster Farimagersgades School in Copenhagen participated in the international project Playful Architect, which, by bringing architecture to a children's level, enables the children to appreciate architecture by playing with the concepts. The children's work was/is exhibited in the Prague Castle – and who knows, the next Arne Jacobsen might be among the young students.

ESTONIA

ESTONSKÉ VELVYSLANECTVÍ V PRAZE

Sten Schwede
Velvyslanec
Ambassador

Estonské velvyslanectví v Praze
Estonian Embassy in Prague
Na Kampě 1, Praha 1 / Prague 1
Česká republika / Czech Republic

Estonská architektura a estonští architekti jsou ve skvělé formě. Je to způsobeno hlavně prostorovým a architektonickým průlomem, k němuž došlo na počátku 90. let v souvislosti se znovunabytím nezávislosti země. Změna časů se se také odráží v rychlých změnách v architektonickém vzdělávání v Estonsku. Na estonské Akademii výtvarných umění je mladá generace architektů vyučována progresivním přístupům, silně ovlivněným současnou holandskou architekturou. Všechny tyto změny vedou architekty k novým, odvážným a čerstvým způsobům tvorby, ve kterých se staré spojuje s novým.

KTA je jedním z estonských architektonických ateliérů, který velmi dobře zapadá do zmíněného kontextu. Jedním z posledních významných úspěchů architektů z KTA je návrh estonského pavilonu na výstavě EXPO Milán 2015. Je samozřejmé, že musíte být jedním z nejlepších, aby vám byl svěřen tak významný projekt. Estonské velvyslanectví v Praze má tu čest představit letošní estonský vstup na Architecture Week Praha. Děkujeme organizátorům za zahrnutí Estonska do výběru a doufáme, že pražští nadšenci do architektury budou i do budoucna mít možnost poznat více svěžích a moderních děl z Estonska.

Estonian architecture and Estonian architects are doing well. This is mainly due to a spatial and architectural breakthrough, which occurred in the early 90s in connection with the regaining of the country's independence. The new times were also reflected in rapid changes in architectural education in Estonia. The Estonian Academy of Arts began to teach progressive approaches to the young generation of architects, heavily influenced by contemporary Dutch architecture. This has produced architects with new, bold and fresh ways of doing things, blending the old with the new.

KTA is an Estonian architecture firm that fits very well into the given context. One of the latest remarkable achievements of KTA architects is the Estonian pavilion at EXPO Milan 2015. It goes without saying, that you have to be one of the best, when entrusted with such an important project. The Estonian Embassy in Prague is honoured to present this year's Estonian entry at Architecture Week Prague. We thank the organizers for including us and hope that Prague's architecture enthusiasts will continue to have opportunities to see more fresh and modern works from Estonia in the future.

CROATIA

Embassy of the Republic of Croatia

Ines Troha Brdar
Velvyslankyně
Ambassador

Velvyslanectví Chorvatské republiky
Embassy of the Republic of Croatia
V Průhledu 9, Praha 6 / Prague 6
Česká republika / Czech Republic

cz.mvp.hr

Nadcházející ročník Architecture Week Praha očekáváme s potěšením i netrpělivostí, neboť jeho hlavním tématem jsou Památky mého kraje. Zatímco ty nejproslulejší ze sedmi chorvatských památek na seznamu světového kulturního dědictví UNESCO se objeví na kresbách vystavených v sekci Hravý architekt, v tomto případě jsme se rozhodli, společně s našimi kolegy z Bosny a Hercegoviny a ze Srbska, předložit kus společného dědictví, u něhož v roce 2016 doufáme v zařazení na seznam UNESCO.

Středověké náhrobky tesané z jednoho kusu kamene, zvané stećak, nejsou – přísně vzato – architektonické památky jako takové. Rozhodli jsme se však protentokrát řídit se tezí ze skvělého díla Lewise Mumforda The City in History, podle níž jsou hroby jádrem, kolem kterého vyrůstala lidská sídliště. Tyto náhrobky patří k hlavním materiálním pozůstatkům autochtonní místní středověké kultury: na 3.300 lokalitách se nachází na 70.000 stečků, z toho více než 4.400 v Chorvatsku. Jejich výzdoba (kamenořezby jak s náboženskou, tak sekulární tematikou a nápisy) se vyznačuje vysokou uměleckou hodnotou, specifickou spojením předkřesťanské a křesťanské symboliky. Ačkoli první stećky byly zřejmě inspirovány náhrobními deskami kolem kostelů, vyvinuly se v zobrazení „věčného domu" pro život na onom světě – a naplňují pak vlastně kritéria architektury. Stećky se objevují ve druhé polovině 12. století, aby ve 14. a 15. století prodělala jejich výroba a výzdoba největší rozkvět a vyhasínala během 16. století; v chorvatské Dalmácii se však pod staré stećky pohřbívalo ještě ve 20. století.

Jsem hluboce přesvědčena, že krása a harmonie architektonických forem, obklopujících nás od nejútlejšího věku, určují a nastavují naše vnímání a kultivují naše smysly. Právě v tom spočívá význam letošního zaměření Architecture Week Praha na děti a jejich vnímání architektonických památek, jimiž jsou obklopeny. Při výběru školy, která by k výstavě přispěla, jsme zvolili menší, avšak úspěšnou základní školu „Horvati" ze Záhřebu. Tato malá škola s dlouhou tradicí je umístěna v budově více než sto let staré, vzorovém příkladu rakousko-uherského veřejného zařízení, kde se dnes dětem a učitelům (zatímco čekají na slíbenou rekonstrukci) daří zděděné prostředí sloučit s průlomem, jejž do vzdělávacího systému vnesly moderní technologie.

Doufejme, že letošní „Architecture Week Praha" a jeho výstavy nám budou připomínat nutnost podpory povědomí o ochraně a zachování našich kulturních památek a žití v souladu s kulturním dědictvím.

We are approaching another edition of the "Architecture Week Prague", eagerly and with great pleasure, as this year's main topic is Heritage of my Region. While the most famous among 7 Croatian sites on the UNESCO World Heritage List will appear on drawings exhibited in the Playful Architect section, here we have decided, together with our colleagues from Bosnia and Herzegovina and Serbia, to present a piece of common heritage that we hope to see enlisted on the UNESCO List in 2016.

Medieval tombstones curved of one piece of stone called stećak (sg) or stećci (pl), are not, strictly speaking, architectonic monuments per se. This time we have chosen to be guided by Lewis Mumford's hypothesis from his masterpiece The City in History that tombs are to be considered as nucleus around which the human settlements and constructions began to grow. These tombstones are practically the only material remains of the autochthonous local medieval culture: around 70,000 stećci are found on 3,300 locations, of which 4,400 pieces are situated in Croatia. Their decorations (engravings with both religious and secular themes and inscriptions) have high artistic value, specific for its combination of Pre-Christian and Christian symbolism. Although the first stećci were apparently inspired by the marble tombstones around churches, they developed into a presentation of "eternal home" for the life of the Hereafter - then actually meeting the criteria of architecture. Stećci appeared in the second half of the 12th century; their manufacture and decoration reaching its peak during the 14th and 15th centuries, while during the 16th century their manufacture ceased; however, in Dalmatia, Croatia, people were still buried under the old stećci in the 20th century.

I am profoundly convinced that the beauty and harmony of the architectural shapes that surround us from the earliest age determine and configure our perception and cultivate our senses. Precisely here lies the importance of this years's Architecture Week focus on children and their perception of architectural monuments that surround them. When picking the school that would contribute to the exhibition, we have opted for a relatively small but successful elementary school "Horvati" from Zagreb. This small school with a long tradition is located in an over a century old building, a very typical example of the Austro-Hungarian public facilities where today – while awaiting for the promised reconstruction – children and their teachers successfully merge the heritage that surrounds them with the breakthroughs introduced in the educational system by modern technology.

Hopefully, this year's "Architecture Week Prague" and its exhibitions will remind us of the need to foster awareness about protection and preservation of our cultural monuments and to live in harmony with our cultural heritage.

Aldo Amati
Velvyslanec
Ambassador

Italské Velvyslanectví v Praze
The Italian Embassy in Prague
Nerudova 20, 118 00 Praha 1 / Prague 1
Česká republika / Czech Republic

www.ambpraga.esteri.it

Spolupráce mezi Italským velvyslanectvím a festivalem Architecture Week Praha je již několik let stabilní a proto je mi velikou ctí, během mého prvního roku na postu Velvyslance Italské republiky v Praze, podpořit již devátý ročník této prestižní události. Těší mne zejména skutečnost, že Itálie a její architektonické a kulturní dědictví mají na festivalu své stálé místo, jež je obohacováno též díky nadšení a schopnosti odborníků z tohoto odvětví. Rád bych zdůraznil, že letos "Bel Paese" budou reprezentovat tři mezinárodně uznávaní architekti: Stefano Boeri, Elena Svalduz a Andrea Giordano.

I když není třeba připomínat mimořádné architektonické a urbanistické bohatství a rozmanitost Itálie – výsledek tisíciletí vášně, mistrovství a dovednosti, chtěl bych nicméně zmínit a všechny pozvat na výstavu EXPO v Miláně. Jedná se vskutku o světovou přehlídku špičkových architektonických a urbanistických řešení. Ovšem mé pozvání je především směrováno k návštěvě festivalu Architecture Week Praha 2015, jeho instalací a expozic a též následných konferencí a kulturního programu, v němž bude opět možnost představit italské kulturní dědictví.

Je mi potěšením také oznámit, že letos se festivalu zúčastní v rámci projektu Hravý architekt také dvě italské školy: Základní škola „Domenico Lovisato" z Terstu a Základní škola „San Felice" z města Piteccio v provincii Pistoia.

Rád bych tímto popřál festivalu hodně úspěchů a jsem si jist, že i letos se bude těšit velkému ohlasu u široké veřejnosti, mimo jiné díky krásnému prostředí, které mu Praha nabízí.

As a follow up to a well-established relationship between the Embassy of Italy and the Architecture Week Prague Festival, it is a real pleasure for me, in my first year as Ambassador of Italy to Prague, to support this prestigious event, now in its ninth edition. It is especially a pleasure as Italy and its architectural and cultural heritage is a fixture of the event, helping to enrich it thanks to the enthusiasm and expertise of industry experts. In this respect, I am pleased to point out that this year the "Bel Paese" will be represented by three architects of international renown: Stefano Boeri, Elena Svalduz, and Andrea Giordano.

Although it is not necessary to recall here the extraordinary richness and variety of architectural and urban Italy, the result of millennia of passion, skill and ingenuity, allow me nonetheless to mention Expo Milano, which I encourage everyone to visit. Expo is, in effect, also a world showcase for innovative architectural and urban vanguard. But my call is naturally addressed in first place to visit Architecture Week Prague 2015, its installations and exhibitions, and to follow the lectures and cultural program, where there will be once again the opportunity to present the Italian cultural heritage.

I am also happy to announce that two Italian schools will take part in the Festival this year with the "Playful Architect" project: primary school "Domenico Lovisato" of Trieste, and primary school "San Felice" of Piteccio in the province of Pistoia.

In expressing my warmest wishes for this event, I am sure that once again this year the Festival will be a great success, thanks also to the splendid framework offered by the host city of Prague.

Elena Svalduz

Fakulta kulturního dědictví: Archeologie a dějiny umění, filmu a hudby, Univerzita v Padově
Department of Cultural Heritage: Archaeology and History of Art, Cinema and Music, University of Padova

www.beniculturali.unipd.it

Andrea Giordano

Fakulta pozemního, ekologického a architektonického inženýrství, Univerzita v Padově
Department of Civil, Environmental and Architectural Engineering, University of Padova

www.dicea.unipd.it

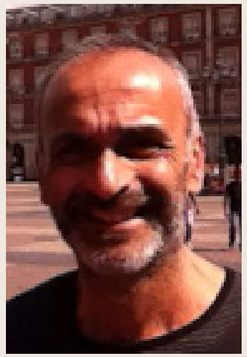

Vizualizace měst a historických míst: pedagogická / výzkumná činnost

Náš příspěvek má za cíl představit některé aspekty výzkumné/pedagogické zkušenosti na Univerzitě v Padově na poli dějin architektury a architektonické/urbanistické reprezentace. Nové přístupy ke studiu se věnují těmto disciplínám a nové postupy sdílení akademického výzkumu (zvlášť v souvislosti se záměrem zapojit veřejnost do pochopení transformačních procesů městského/stavebního prostoru) se testují na našich fakultách (Kulturní dědictví a Architektura). Hlavní nastolená otázka je role univerzity, kde je výuka založená na konceptu kulturního dědictví, jakožto všeobjímajícího vyjádření společností (jak minulých, tak současných), pokud jde o rozvoj dovedností, které umožňují hlubší znalost složitosti historického kontextu. Jak v rámci této náhlé proměny podstaty historické analýzy souvisejí nové přístupy s tradičními metodami studia a publikování? Mohly by tyto nové přístupy ve věku OSArc („Architecture Open Source") přispívat k lepší znalosti nových městských zástaveb ve vztahu k památkovému charakteru historických míst?

Oživit zájem o život míst a domů od jejich vzniku a pochopit, proč je důležité rekonstruovat historii těchto proměn v prostoru a v čase je jedním z cílů nejrůznějších výzkumných projektů, k nimž v uplynulých letech směřovala naše činnost uvnitř a vně Univerzity v Padově (ve spolupráci s veřejnými institucemi).

Jak ale můžeme popsat a představit dynamiku zastavěného prostoru, dynamické vztahy uvnitř a mezi architekturami? Je jasné, že plán, fotografie a/nebo model, který zachycuje konkrétní okamžik v historii místa nebo stavby aniž by odrážel její proměny v čase, už nestačí. Nicméně přechod od statické k dynamické formě reprezentace znamená vyměnit tradiční nástroje dějin architektury.

Je to záležitost hledání nových narativních forem, které se vyhnou jednoduchosti a popíšou celou historii: historii, která má vysoký filologický kvocient přesahující dokumentaci, který umí interpretovat a odkazovat na zdroje, který není prostým souhrnem událostí zdůrazňujícím okamžiky narušení místo kontinuity událostí. Bez složitosti dějin, bez filologické interpretace proměny je analýza jakéhokoli prostoru nebo architektury cvičením v čisté formě. Konečným cílem naší výzkumné/pedagogické činnosti je ukázat, jak je zásadní zachovat nejvyšší akademické standardy.

Dokumentování a pochopení kulturních míst lze pojmout jako multimediální proces pomocí digitálního zobrazení tvaru, stavu a vzhledu historických památek. Počínaje Benátkami, tyto příklady ukazují tři odlišné fáze podobného průzkumu:

1. Získávání dat: archivní dokumenty, laserové scany a fotogrammetrické průzkumy lze zpracovat a uspořádat pomocí 3D modelingu a vkládat mezi kompatibilní platformy.
2. Předávání dat: informace získané výše uvedenými metodami lze předávat pomocí aplikací a interaktivních systémů pro multimediální zařízení a internetové platformy. Tento proces s sebou nese návrh a testování rozšířené reality a 3D modelů pro multimediální zařízení a implementaci virtuální reality.

3. Zapojení modelů jako prostředků analýzy do procesu ochrany architektonického bohatství s virtuální rekonstrukcí architektonických prvků.

Práce na historické rekonstrukci, interpretaci a vizualizaci údajů vyžaduje výměnu nápadů a názorů. Stala se z toho sociální dovednost. Překonat propast mezi IT a historicko-filologickými znalostmi vyžaduje skutečně širokou základnu pochopení.

Visualizing cities and historic sites: teaching / research activities

Our contribution aims at introducing some aspects of research/teaching experiences at the University of Padova in the fields of history of architecture and architectural/urban representation. New study approaches are currently investing these disciplines and new modalities of communicating scholarly research (particularly in relation to the goal of engaging the public in understanding the transformation processes of urban/building space) are being tested in our Departments (Cultural Heritage and Architectural Engineering). The main issue proposed here is the role played by the University, where teaching is based on the concept of the cultural heritage as an encompassing expression of societies (both past and present), as regards the development of skills which allow deeper knowledge of the complexity of historic contexts.

Within this rapid change in the nature of historical analysis, how do these new approaches relate to traditional methods of study and publication? In the age of OSArc ("Architecture Open Source") could these new approaches contribute to better the knowledge of new urban developments in relation to the heritage character of historic places?

Reviving interest in the life of spaces and buildings from the time they were built, and understanding why it is important to reconstruct the history of these transformations in space and in time, is one of the goals of various research projects that, in the past few years, have aimed our activities inside and outside the University of Padova (in some collaborations with public institutions).

But how can we recount and represent the dynamism of built space, the dynamic relationships inside and between architectures? It is clear that a plan, a photograph and/or a model that capture a particular moment in the history of a space or a building without reflecting on its changes over time is no longer enough. Yet moving from a static to a dynamic form of representation means changing the traditional tools of architectural history.

It is a matter of finding new narrative forms that can avoid simplicity and recount the full complexity of history: history that has a high philological quotient that goes beyond the documents, that knows how to interpret and cross-reference sources, that is not a simple summation of events that can emphasise moments of rupture instead of the continuity of events. Without the complexity of history, without the philological interpretation of transformations, the analysis of any space or any architecture is an exercise in pure form. The ultimate goal of our research/teaching activity is to demonstrate how it is essential to maintain the highest scholarly standards.

The documentation and the understanding of cultural sites can be addressed as a multimedia process through the digital representation of the shape, condition, and appearance of historic monuments. Starting from Venice, some examples show three distinct phases for this kind of inquiry:

1. Data acquisition: archival documents, laser scans and photogrammetric surveys can be processed and organized through 3D modelling and implemented between interoperable platforms.
2. Data communication: the information gathered with the methods listed above can be conveyed through the design of apps and interactive systems for multimedia devices and web platforms. This process entails designing and testing augmented reality and 3D models for multimedia devices and the implementation of immersive reality.
3. Integrating the models as a means of analysis into the process of conservation of the architectural asset with the virtual reconstruction of architectural features.

The work of historical reconstruction, of the interpretation and visualisation of data requires the exchange of many ideas and opinions. It has become a social skill, to be sure. To overcome the gap between ICT and historical-philological knowledge requires a truly broad base of understanding.

Gary Koren
Velvyslanec
Ambassador

Velvyslanectví Státu Izrael v České republice
Embassy of Israel to the Czech Republic
Badeniho 2, 170 06 Praha 7 / Prague 7
Česká republika / Czech Republic

Kdybych měl jmenovat jednu ikonu současné izraelské architektury, byl by to rozhodně Moše Safdie. Jeho návrh Muzea holokaustu Jad Vašem v Jeruzalémě – ačkoli je to vzhledem k tématu expozice těžko uvěřitelné – skutečně pozvedá ducha. Monumentální tvar budovy nádherně situované na svahu Mt. Herzl zajistily Safdieho návrhu místo mezi tím nejlepším z izraelského a světového architektonického dědictví. To, že Architecture Week Praha 2015 přiváží právě Safdieho, je skvělá zpráva pro české studenty architektury, profesionály i širokou veřejnost.

Druhý vynikající izraelský architekt prezentovaný na festivalu Architecture Week je David Guggenheim. Specializuje se mimo jiné na redesign historických měst a vzhledem k tomu, že moderní urbanistické řešení pro staré centrum je otázkou dne pro Prahu i Jeruzalém, určitě bude mít plodný dialog se svými českými protějšky. Koneckonců, Karel IV. koncipoval Prahu jako Nový Jeruzalém, architektonické vazby obou měst mají tedy skutečně dávnou historii.

Architecture Week Praha v minulých letech prezentoval českému publiku to nejlepší z mezinárodní architektury a dovezl již řadu velkých izraelských jmen. Tento rok však poprvé umožňuje i tu nejčerstvější možnou perspektivu na architekturu a dědictví – pohled dětí. Projektu Hravý architekt se zúčastnilo sedm základních škol z celého Izraele (Haifa, Nazaret, Ramat Gan, Jeruzalém, Omer a Sderot) a já jsem sám zvědavý, zda děti zaujaly spíše klasické stavby jako Zeď nářků v hlavním městě Jeruzalémě a další tisíce let staré památky, nebo zcela jiné objekty. Ale co je důležitější: Hravý architekt je příležitostí pro české a izraelské děti potkat se a snad i navázat nová mezinárodní přátelství. To by byl nejlepší možný výsledek celého festivalu.

If there is one icon of contemporary Israeli architecture, it is probably Moshe Safdie. His design of the Yad Vashem Holocaust Museum in Jerusalem adds another dimension to the experience from the museum and – as hard to believe it is given the topic of the exposition – really lifts the spirit. The monumental shape of the building in combination with its beautiful position at the slope of Mt. Herzl makes Safdie's design a heritage piece for generations of future Israeli and international architects. It is great news that Architecture Week 2015 brings Moshe Safdie for a meeting with Czech students, experts and general public.

Another outstanding Israeli architect present at the festivall, David Guggenheim, is among others specialized in redesign of historical cities, so I am sure he will have a fruitful dialogue with his Czech counterparts – modern urbanistic solutions for an ancient centre is a relevant topic for both Jerusalem and Prague. After all, Charles IV. has coincieved Prague as New Jerusalem, and thus the architectural relations of these two cities run amazingly deep into the past.

Architecture Week has been focused on presenting the very best of international architecture, and from Israel, it has brought several big names in previous years. However, it is for the first time now when the festival offers possibly the most fresh view on Israeli architecture and architectural heritage – the perspective of children in the project Playful Architect. Seven elementary schools from all around Israel (Haifa, Nazareth, Ramat-Gan, Jerusalem, Omer and Sderot) are participating in the project and I am personally curious if the children were the most drawn to the classics – the Western Wall in the capital Jerusalem and other millennia-old famous Israeli sites – or to entirely different objects. Most importantly though, the Playful Architect project provides an opportunity for Czech and Israeli children to meet and thus hopefully start new international friendships. That would be the best possible outcome of this event.

CUBA

Embajada de Cuba
República Checa

Andrés Félix León Carballo
Velvyslanec a Charge d'Affaires a. i Kubánské republiky
Ambassador and Charge d'Affaires of the Republic of Cuba

Velvyslanectví Kubánské republiky
Embassy of the Republic of Cuba
Jinonická 14, 150 00 Praha 5 / Prague 5
Česká republika / Czech Republic

www.cubadiplomatica.cu/republicacheca

Kubánská architektura jako součást národní identity karibského ostrova

V rozmanité a majestátní kubánské architektuře se odráží sotva pět století dějin země. Ať je návštěvníkův cíl jakýkoli, na karibském ostrově může nalézt eklektickou pestrost architektonických stylů, počínaje koloniální architekturou přes barokní, neogotickou, neoklasicistní, art deco, až po moderní a postmoderní stavby.

Havana, s více než 900 budovami historického významu, přímo vybízí k pěší procházce Starou Havanou, která je zapsána na Seznamu světového dědictví UNESCO. Při toulkách objevíte úzké uličky, zajímavé budovy různých stylů a také rumbu. Je skutečným zážitkem projít rozličnými náměstími až k nejstarší havanské katedrále a nechat se ohromit krásným kostelem sv. Mercedes a farním kostelem sv. Ducha.

Při návštěvě země má turista několik povinných zastávek, kde na vlastní kůži pocítí pulzující a všudypřítomnou historii Kuby. Okouzlující město Trinidad a nedaleké údolí Valle de los Ingenios jsou rovněž zapsány na Seznamu světového dědictví UNESCO.

Také ve střední části ostrova lze nalézt nádherná místa zapsaná na Seznam kulturního dědictví UNESCO jako například historické centrum města Cienfuegos se svými půvabnými neoklasicistními budovami, nebo historické centrum města Camagüey.

Nezbytnou zastávkou na východě ostrova je město Santiago de Cuba, žhavé nejen svými teplotami ale také vřelostí a vstřícností svých obyvatel. Setkáme se tu se silným vlivem nejenom Španělska ale i Francie. Nachází se zde jeden z nejzachovalejších španělských vojenských komplexů ze 17. století v Karibiku, pevnost Castillo de San Pedro del Morro, další z objektů zapsaných na Seznam světového dědictví UNESCO.

Kubánská architektura tvoří mozaiku, v níž se odráží národní identita utvářená od počátků španělské kolonizace přes různorodé mezinárodní vlivy a tvůrčí přístup našich nejvýznamnějších architektů. Spousta kubánských historických měst z období kolonialismu je zapsána na Seznamu světového dědictví díky ochraně, kterou kubánský stát poskytuje k zachování svých kulturních hodnot. Na kubánských moderních městech jsou patrné vlivy všech nejvýznamnějších světových architektonických proudů, ale také se tu projevují ekonomické problémy, se kterými se země potýká.

Cuban architecture as part of the national identity of the island

The diverse and majestic architecture of Cuba covers just five centuries of history and all across the country. No matter where the visitor shall go, they will find an eclectic mix of colonial, baroque, neogothic, neoclassical, art deco, modern and postmodern architectural styles on the Caribbean island.

Havana, with more than 900 buildings of historical significance, invites you to take a walk through Old Havana, declared World Heritage Site by UNESCO, and discover its narrow streets and rumba and interesting buildings of varied influences. It's a privilege to walk to discover the Cathedral of Havana and be impressed by the beautiful church Iglesia de las Mercedes and the Parish Church of the Holy Spirit, the oldest cathedral in the town San Cristobal de La Habana.

Touring the country has mandatory stops that make the traveller feel the throbbing history of Cuba to his feet. The fascinating city of Trinidad and the nearby Valley of the Sugar Mills were declared World Heritage Sites by UNESCO.

Through the centre of the country you can also find beautiful places recognized by UNESCO, like the historic centre of Cienfuegos, with its beautiful neoclassical buildings and the historic centre of Camagüey.

Upon reaching the East, we must stop at the hot city of Santiago de Cuba, not only temperatures but also by the warmth of its hospitable people. There we can find a strong influence of Spain, but also from France and the San Pedro del Morro Castle, one of the best preserved Spanish military compounds from the seventeenth-century in the Caribbean, another site declared World Heritage by UNESCO.

Cuban architecture is part of the melting pot in which national identity was forged since colonization by the Spanish, the most diverse international influence and ingenuity of our most eminent architects. As we have identified several Cuban colonial historical centres are Heritage, thanks to safeguarding the Cuban government to keep intact their cultural and functional values. Modern cities in Cuba, show the influence of the largest and most important architectural trends in the world but have also suffered economic problems faced by the country in recent history.

HUNGARY

Magyarország Nagykövetsége, Prága
Velvyslanectví Maďarska v Praze
Embassy of Hungary, Prague

Tibor Petö
Velvyslanec
Ambassador

Velvyslanectví Maďarska
Hungarian Embassy
Pod Hradbami 17, 160 00 Praha 6 / Prague 6
Česká republika / Czech Republic

www.mfa.gov.hu/kulkepviselet/CZ/HU

Po velmi úspěšné 8. výstavě Architecture Week Praha v minulém roce, která se soustředila na architekturu zemí Visegrádské skupiny, se letos organizátoři této prestižní události rozhodli pro širší perspektivu. Titul Památky mého kraje nám říká, že architektura je umění překračující hranice a spojující lidi žijící ve stejné oblasti.

Když procházíme města bývalé Rakousko-uherské monarchie ve střední Evropě, objevujeme motivy typické spíš pro ten který kraj než pro určité národnosti. To platilo i u dřívějších věků: renesance byla ve středoevropských oblastech jiná než v západní Evropě, a existují rozdíly mezi neoklasickými stavbami tohoto regionu oproti stejné éře v jiných zemích.

Nicméně každé město a každá metropole má svůj zvláštní charakter. V historických pojmech máme šťastnější města – jako Praha –, kde na sebe mohly různé styly architektury během století navazovat (někdy doslova). A jsou města jako Budapešť, kde poryvy dějin smetly téměř vše, co naši předkové vytvořili, a zanechaly nám jen trosky – ale to nám umožnilo je zcela obnovit a zrekonstruovat v novém, čistém stylu. Jsem šťasten, že tu máme festival představující architektonické podobnosti regionů, zároveň ale ponechává veřejnosti prostor objevovat jejich rozdíly.

U festivalu Architecture Week Praha se každý rok opakuje něco, co je možná ještě důležitější než prezentace architektonických řešení, tradic a hodnot různých zemí. Je to účast příštích generací, obrácení jejich pozornosti ke společné řeči našeho regionu: k umění, nebo přesněji architektuře. Mezi těmito mladými nezahlédneme jen architekty budoucnosti, ale i umělce, manažery, vědce a pedagogy, kteří budou jednou určovat osud našeho regionu a našich zemí. V budoucnosti našich lidí hraje zásadní roli, že se mohou už v tomhle věku, spřízněni společnými zájmy, setkávat se svými protějšky z jiných zemí a učit se navzájem otevřenosti vůči hodnotám a kultuře toho druhého.

Tento rok přivážejí žáci maďarské ekumenické základní školy Máriaremete-Hidegkút své práce, aby je představili v projektu „Hravý architekt", organizovaném v rámci Architectute Week Praha. V jejich práci můžeme rozpoznat nejen výjimečné talenty a dovednosti, ale i jedinečný přístup a vize, které pro nás mohou být objevné.

Jako velvyslanec si nemohu přát nic lepšího než prohloubení přátelských vztahů mezi našimi zeměmi a lidmi v regionu, a abychom se jeden od druhého co nejvíc naučili a objevovali a rozuměli našim společným hodnotám. Tento festival k dosažení tohoto cíle nesmírně přispívá.

After the greatly successful 8th Architecture Week in Prague last year, when the architecture of the Visegrad countries was in focus, this year the organizers put the topic of this prestigious event into a broader perspective. The Heritage of the Region title communicates to us that architecture is a cross-border art, connecting people living in the same region.

Walking in the cities of the former Austro-Hungarian Monarchy in the Central European region, we discover motifs rather typical for the given region than for certain nationalities. This is also true for the earlier ages: Renaissance was different in the Central European region than it had been in Western Europe, and there are also differences in the neo-classical buildings of this region to those buildings built in the same era in other countries.

However, every city, every capital has its special character. In historical terms there are luckier cities — such as Prague — where different styles of architecture could be built on each other (sometimes literally) through centuries. And there are cities like Budapest, where the storms of history erased what our ancestors created leaving only wrecks behind – but this gave us the opportunity to a full renewal, for reconstructions in a new, pure style. I am happy, that there is a festival which presents the region's architectural similarities, but also leaves room for the public to discover the differences.

There is a recurring element of the Architecture Week Prague Festival every year, which is possibly even more important than the presentation of architectural solutions, traditions and values of different countries. The involvement of the next generation, drawing their attention to our common language of the region: art, or more specifically: architecture. Among these youngsters we can see not only architects of the future, but artists, managers, scientists and pedagogues who will once shape the fate of our region and our countries. It plays an essential role in the future of our people that they, already in this age, along a common point of interest, can meet their counterparts from different countries, and learn openness toward each other's values and culture.

This year students of the Hungarian Máriaremete-Hidegkút Ecumenical Primary School bring their work to introduce them in the project "Playful Architect" organized in the framework of Architecture Week Prague. In their work we can see not only the extraordinary talents and skills, but also their unique approach and world vision which could be revealing for us.

As Ambassador, I could not wish anything more that to deepen the friendly relations between our countries and the people of the region, to learn as much as possible from each other and to discover and understand our common values. This Festival serves immensely to achieve this goal.

MOROCCO

Driss Merroun
Ministr
Minister

Ministerstvo pro urbanismus a územní plánování
Minister of Urban and Territorial Planning
Corner of annakhil & Mehdi Benbarka avenues
Hay Ryad, Rabat 10107
Marocké království / The Kingdom of Morocco

www.maroc.ma

Marocké království má bohaté architektonické a urbánní památky ve starobylých městech, věže a paláce, může se chlubit několika mimořádnými designy v oblasti venkovské architektury a dalšími architektonickými a urbánními řešeními vytvořenými v průběhu 20. století.

Jejich architektura vychází ze starodávné urbánní a architektonické tradice a opírá se o základní zásady inspirované typickými rysy prostorového designu a místními kulturními prvky zajišťujícími odpovídající životní podmínky obyvatel.

Kromě toho, že tato území mají výjimečnou historickou, uměleckou a estetickou hodnotu, plní i urbánní funkce a z toho vyplývající kulturní, sociální, ekonomické a duchovní úkoly včetně zábavy.

Náměstí jsou považována za jedny z nejdůležitějších prostorů pro shromažďování lidí, uskutečňuje se zde řada aktivit a jsou obklopena nejdůležitějšími veřejnými zařízeními.

Hassanova mešita v Rabatu, Djemaa el Fna v Marrákeši, Bab al Makina ve Fásu, Lahdim v Meknesu a Mechouar (mashwar) v Al-'Ajúnu jsou vztažnými modely pro ostatní urbánní místa v Maroku. Odrážejí bohatost a různorodost svého architektonického, civilizačního a urbánního dědictví.

The Kingdom of Morocco has a rich architectural and urban heritage from antique cities, towers and palaces, some outstanding designs embodied in rural architecture as well as the architectural and urban designs created since the beginning of the twentieth century.

Their architectural work draw from ancient urban and architectural traditions based on fundamental principles which is inspired by the characteristics of spatial design and local cultural elements with human dimension guarantor of appropriate living conditions.

In addition to the exceptional historical, artistic and aesthetic value of these areas, they are still fulfilling their urban functions including cultural, social, economic, spiritual and entertainment duties.

Public squares are considered as one the most important spaces for human gatherings as it embraces many diverse activities and is surrounded by the most important public facilities.

The Hassan mosque in Rabat, Jamaa El Fna in Marrakech, Bab Al Makina in Fez, Lahdim in Meknes and Mechouar in Laayoune remain reference models for other urban areas in Morocco and reflect the richness and diversity of its architectural, civilizational and urban heritage.

MAROKO

Abouhani Abdelghani

Profesor Ústavu urbanistiky a generální inspektor městského plánování a architektury
Professor at the Urban Institute and Inspector General of Urban Planning and Architecture

Od medíny k městu: století urbanistických změn

Ze všech oblastí, které prošly v Maroku revolucí, se zdá stát v popředí zejména urbanistika a následný růst populace. Během jednoho století vzrostl počet obyvatel ze tří milionů v roce 1900 na více než 35 milionů v roce 2014. Městská populace prudce narostla z méně než 500.000 na 18 milionů obyvatel. Tato skutečná demografická a urbánní revoluce, provázená nesčetnými ekonomickými, sociálními, poltickými a kulturními změnami a proměnami tváře moderního Maroka, probíhala v několika fázích. Nejprve váhavě v přímořských městech v druhé polovině 19. století, posléze s narůstajícím tempem za koloniálního období, aby výrazně zesílila v rozmezí let 1960 až 1994 a ustálila se na přelomu roku 2000.

Po více než jedno tisíciletí byly mediny ohniskem intenzivního a vzkvétajícího městského života, které se paprskovitě šířilo severně od Andalusie a směrem k jihu do subsaharské Afriky až k Timbuktu a dál. Vedle architektonických a kulturních památek se městský život soustředil kolem několika institucí, jako byly mešity, zawije, habous, madrasy a kasbahy a různé obchodní spolky, což přispívalo k organizaci a soudržnosti města. Teritoriální organizace byla směrována dovnitř a rozložena kolem imperiálních měst Marrákéše, Fásu a Meknesu.

Šok francouzského protektorátu a ekonomická, sociální a politická transformace z něj vyplývající způsobily narušení urbánního prostoru a územní organizace země. Maroko se mělo stát zkušebním teritoriem pro nové, rádoby experimentální urbánní plánovací postupy. V roce 1914 navrhl a zrealizoval Henri Prost, architekt francouzského koloniálního administrátora Lyauteyeho, rozvojové plány deseti po evropsku uspořádaných měst. Toto první období historie marockého městského plánování je poznamenáno téměř úplným popřením marockých tradic a veškerá administrativní struktura a nové právní uspořádání se soustředily na problémy měst stavěných podle evropského vzoru a na jejich odpovídající rozvoj.

Důsledkem této segregační politiky bylo, že městské plánování se omezilo jen na části rozvíjené podle evropského způsobu, a ostatní urbánní prostor byl ponechán samovolnému růstu bez jakékoli regulace. Docházelo tak k zahušťování medín a šíření nelegálních douarů a slumů.

Nezávislé Maroko se musí vyrovnat se třemi výzvami: zvládnout výrazný nárůst populace (3 % ročně během prvních dvou desetiletí nezávislosti); rovnoměrné rozdělení lidí, zdrojů a aktivit po celé zemi; přestavbu měst tak, aby mohla nabízet veškeré služby, a renovaci medín s obnovou jejich architektonického dědictví a přidáním nových funkcí. Pro vládu to znamená vypořádat se během tohoto období s nesmírně obtížnými úkoly.

From the medina to the city: a century of urban change

Among the areas where Morocco has undergone a revolution, urbanization and its corollary population growth appears in the foreground. In a century the population grew from three million in 1900 to over 35 million in 2014. As for the urban situation, population has exploded from less than 500,000 to more than 18 million inhabitants. This true demographic and urban revolution, the countless economic, social, political, cultural changes and all of what has drew the contours of modern Morocco, took place in several stages. It has sketched first very timidly in coastal cities during the second half of the nineteenth century to find its active phase during the colonial period, amplified strongly between 1960 and 1994 stabilized finally during the year 2000.

For over a millennium, the medinas have been the focus of intense and flourishing urban life that radiated north of Andalusia and south sub-Saharan Africa until Timbuktu and well beyond. Besides the architectural and heritage wealth, city life was organized around a set of institutions such as the mosque, the zawiyas, habous, the madrasa and

MOROCCO

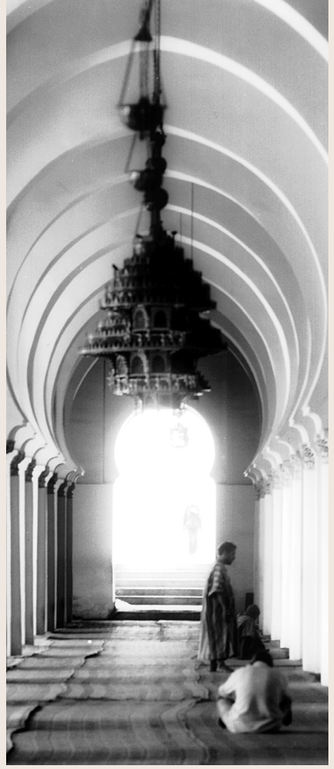

kasbah, trade corporations, which provided both the operation and cohesion of the city. The territorial organization was turned inward and structured around the imperial cities: Marrakesh, Fez and Meknès.

The shock of the Protectorate and the economic, social and political transformations to which it has given rise have upset the urban space and the territorial organization of the country. Morocco should have been used as a testing ground, quasi-experimental, new urban planning techniques. In 1914, Henri Prost, the architect of the French colonial administrator Lyautey, has designed and implemented development plans of the ten European-like cities. This first period of the history of the Moroccan urban planning is marked by almost total neglect of the Moroccan traditions. All new administrative structures and new legal arrangements have been focused on the problems of European-like cities and their corresponding development.

The consequence of this segregated urban policy was reduction of the territorial scope of urban planning in European-like cities, where other parts of urban space was left to grow without any regulation. The life in medinas was more condensed and slums and illegal douars have proliferated.

The independent Morocco faces a threefold challenge: managing the effects of population growth which accelerates significantly, (3 % a year during the first two decades of Independence); evenly distribution of men, resources and activities across the country; and rebuilding more inclusive cities and rehabilitating medinas in a way of restoring their architectural heritage and giving them new functions. This means that governments are going to face immense challenges in that period.

Zvláštní poděkování za spolupráci s Architecture Week Praha / Special thanks for cooperation with Architecture Week Prague to:
Catherine Dubois Caucheteux

MEXICO

Pablo Macedo Riba
Velvyslanec
Ambassador

Velvyslanectví Mexika
Mexican Embassy
V Jirchářích 151/10, Praha 1 / Prague 1
Česká republika / Czech Republic

www.sre.gob.mx/republicacheca

Velvyslanectví Mexika v České republice má to potěšení představit příspěvek své země v rámci mezinárodního festivalu architektury a urbanismu Architecture Week Praha 2015.

Z historického pohledu má mexická architektura za sebou jedinečný vývojový proces, který započal před 3000 lety realizací staveb zejména náboženského charakteru. Když byl v roce 1492 objeven americký kontinent, charakter mexické architektury se během koloniálního období změnil vlivem španělské kultury, přičemž její významný odkaz můžeme obdivovat i v současné době. V následující fázi prošel architektonický styl opět nejrůznějšími změnami, snažil se osvobodit od předchozích vlivů a také zavádět nové postupy. Začal se přizpůsobovat a přejímat některé charakteristické znaky jiných zemí. Stejně tak měla mexická architektura vliv na zahraniční architekturu a její dopad je patrný zejména ve Spojených státech amerických.

Ve dvacátém století prošla mexická architektura všemi fázemi světového architektonického vývoje, aniž by ztratila svou plastičnost, barvitost nebo tradiční důraz na monumentálnost. Slučuje několik generací a estetických tradic, které mají svůj původ v domorodé i španělské kultuře. Mexický muralismus značně ovlivnil umělecký vývoj v celé Latinské Americe. Fresky a mozaiky významných mexických muralistů však nejsou pouhými nástěnnými malbami, vytvářejí jedinečný architektonický prostor. Tradice pradávných předkolumbovských kultur značně ovlivnily i nejnovější trendy v architektuře a obohatily mexické architekty o jejich příznačnou vnímavost hry se světlem, prostorem a objemem.

V rámci mezinárodního festivalu architektury a urbanismu Architecture Week Praha 2015 Velvyslanectví Mexika v České republice má tu čest, že může představit ateliér Arquitectoma, mexickou firmu velmi známou díky kvalitě jejich realitních developerských projektů a personalizovánému přístupu ke klientům a investorům. Mexiko bude dále také zastoupeno dětmi ze školy The Montessori School Bet Hayladim v Mexico City, které se účastní projektu Hravý architekt, jenž je součástí tohoto významného festivalu architektury.

The Embassy of Mexico in the Czech Republic is very pleased to present the Mexican contribution to the International Festival of Architecture and Urbanism, Architecture Week Prague 2015.

Mexican architecture has had a unique process of evolution. Its history began over 3000 years ago, mainly due to religious purposes. With the discovery of the American continent in 1492, its character was changed by the imposition of the Spanish culture during the colonial period whose legacy we can appreciate nowadays. After that era the architectural style changed again trying to break free and innovate. It began adopting and adapting some characteristics of other countries. Similarly, Mexican architecture has influenced architecture abroad, especially in the United States of America.

In the twentieth century, Mexico complied with all phases of the universal architectural process, without having lost its plasticity, colorful and traditional focus on monumentalism. It synthesizes several generations and esthetic traditions, both from the native and the Spanish. Mexican muralism has had an enormous influence throughout the artistic process of all Latin America. The frescoes and mosaics of the famous Mexican muralists are more than just paintings on walls for they have created a special architectural space. The traditions of ancient pre-Columbian cultures have had a great influence even on the latest trends in architecture and have heightened a peculiar sensitivity of Mexican architects towards the game of light, space and volume.

In the context of the International Festival of Architecture and Urbanism, "Architecture Week Prague 2015", the Embassy of Mexico in the Czech Republic is proud to present the atelier Arquitectoma, a well-known firm in Mexico, due to the quality of its real estate developments and the personalized attention it provides to clients and investors. Mexico will be also represented by the children from The Montessori School Bet Hayladim of Mexico City, who participates in the project Playful Architect, which takes part in this great architectural event.

NORWAY

ROYAL NORWEGIAN EMBASSY

Siri Ellen Sletner
Mimořádná a zplnomocněná velvyslankyně
Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary

Velvyslanectví Norského království
Royal Norwegian Embassy
Hellichova 458/1, 118 00 Praha 1 / Prague 1
Česká republika / Czech Republic

www.noramb.cz

Na festival Architecture Week Praha 2015 jsme se velmi těšili. Festival se stal významnou platformou, kde mají odborníci z celého světa unikátní možnost se sejít, a kde veřejnost, jako uživatel architektury, může objevovat významné architektonické novinky. Mnohé problémy, kterým čelí moderní život, mají řešení v oblasti architektury. Nové domy by měly být stavěny tak, aby spotřebovávaly méně energie a ty staré by měly být rekonstruovány, aby byly úspornější. Města by měla usnadňovat dopravu pěším a cyklistům a zároveň by měly vznikat nové veřejné prostory, kde se lidé mohou setkávat. Festival Architecture Week Praha 2015 nás bude jistě ve všech těchto oblastech inspirovat a nabídne řešení některých dalších problémů, kterým v současné době čelí naše společnost.

Norsko je země s množstvím prostoru, extrémními povětrnostními podmínkami, spoustami lesů a malým počtem lidí. V některých částech země slunce v průběhu letních měsíců nikdy nezapadá a v zimních měsících zde naopak nevychází. V tomto ohledu není překvapením, že norská architektura byla tradičně přírodním prostředím silně ovlivňována. Také není divu, že naše architektonické dědictví od nejstarších dochovaných staveb k nejnovějším budovám především inkorporuje a staví výhradně ze dřeva. Dalším podstatným prvkem norské architektury je zachycení a hra se světlem, stejně jako budování domů, které dokážou chránit své obyvatele před nepříznivými přírodními podmínkami a současně zajistí co nejohleduplnější přístup k životnímu prostředí a okolní krajině.

V letošním roce na festivalu architektury přivítáme norské Haptic Architects. Haptic znamená hmatový, se smyslem pro dotek a v praxi vypovídá o tom, jak tento smysl začleňují do designu svých budov. Haptic bude prezentovat severskou vnímavost, ovlivňující jejich návrhy, od horských chat v norských fjordech k projektu výstavby nové vesnice na okraji Prahy. Haptic má zvláštní afinitu a vztah k místům a jejich utváření a vždy se snaží k projektům přistupovat citlivě, v souladu s jejich okolím. Studio Haptic, se sídly v Oslu a Londýně, pracuje s mezinárodním rozhledem, s partnery z Norska, Velké Británie a Německa. Na výstavě se představí projektem transformace areálu Angel v Londýně.

It is with great anticipation that we have been looking forward to Architecture Week 2015 in Prague. The festival has become an important platform where professionals from all over the world can meet, as well as – and just as importantly – an arena where the public, the end users of architecture, can discover cutting edge architectural innovation. Many of the challenges facing modern life have solutions in the field of architecture. New homes must be built in a way that allows them to use less energy; old ones must be made more efficient. Cities must facilitate ever more transport on foot and by bike, while also providing spaces where people and communities can come together. Architecture Week Prague 2015 will surely provide plenty of inspiration for both these and many other issues that confront our societies today.

Norway is a country with a lot of space, extreme weather conditions, much forest and few people. In parts of the country, the sun does not set at all during the summer months, but then also does not rise during winter. It should come as no surprise, therefore, that Norwegian architecture has traditionally been strongly influenced by the natural environment and that so much of our architectural heritage, from the oldest surviving buildings to the most recent new-builds, either incorporates or is entirely made of wood. How to capture and play with light is another element much in evidence, as is the aim of building houses that manage to protect their residents from the natural world while at the same time allowing them maximum access to the environment and scenery around them.

This year we welcome Haptic Architects as Norway's representatives to the festival of architecture. Haptic means the sense of touch and as a practice is concerned with how the user engages with their buildings. Haptic will be showcasing how their Nordic sensibilities influence their designs, from mountain chalets in the fjords of Norway, to their project for a new village in the outskirts of Prague. Haptic have a special affinity with place and placemaking and are always looking to be sensitive to how their designs "touch" their surroundings. Based in Oslo and London, with partners from Norway, the UK and Germany, an international outlook is in the DNA of the practice. A special feature of the exhibition will be the practices transformation project of the Angel area in London.

PERU

Marita Landaveri Porturas
Velvyslankyně
Ambassador

Velvyslanectví Peruánské republiky
Embassy of the Republic of Peru
Muchova 9, Praha 6 / Prague 6
Česká republika / Czech Republic

www.peru-embajada.cz

Peruánské velvyslanectví v České republice velmi vítá účast předního a velmi známého architekta s 41letou zkušeností, pana Maria Lary, na 9. festivalu architektury a urbanismu Architecture Week Praha 2015, kde bude reprezentovat Peru.

Jako mnoho umělců a architektů z Latinské Ameriky odešel Mario Lara do Španělska, kde osm let studoval a pracoval jak v Madridu, tak v Barceloně. Ve Španělsku lze také najít jeho nejproslulejší stavby realizované mimo vlastní zemi, a to především v hlavním městě.

Po návratu do Limy založil Mario Lara vlastní studio a začal tvořit uměřenou, spořádanou a neokázalou architekturu. Jeho styl lze nejlépe popsat jako funkcionalistický, přičemž Lara kladl důraz na účel budovy, jemuž dával přednost před jejím tvarem. Jako vynikající architekt se pokusil ukázat, že při navrhování budov způsobem citlivým k bohaté historii okolí bude schopen kousek po kousku vyléčit rány a jizvy města a vytvořit z něj lepší místo k žití.

Historie ukázala, že Peruánci byli vždy skvělí stavitelé. Po staletí šlapali v jílu, vyráběli cihly a stavěli zdi z uplácané hlíny (adobes), které dodnes bezchybně slouží. Tyto dovednosti by se neměly ztratit. Zeď je prvek, který dodává intimitu a zpříjemňuje život a je v architektonické práci stále velmi důležitý. Zdi v Peru vyvolávají vzpomínky na prastaré zdi předkolumbijských a koloniálních stavitelů a na ony vzniklé v období po ztrátě nezávislosti. Dalším tradičním a nejčastěji v Limě používaným prvkem jsou zadní dvorky. Bývají prosvětlené, ústřední, mají poklidnou atmosféru a podporují jednotu.

Je nepochybné, že design v sobě může zahrnovat pozoruhodné architektonické části, které oživují celý projekt. Ale je nemožné vytvořit klidné a příjemné město stavěním budov, jež se snaží architektonicky jedna druhou předčit. To je důvod, proč by projekty měly brát v úvahu ulice a jejich urbánní roli.

Jistě se shodneme na tom, že architektura je jako profese, závisející na okolním prostředí, klíčovým prvkem při vytváření přátelsky působícího a přívětivého města. Je třeba říci, že dnes je smysl pro prostor základní hodnotou pro většinu populace a zejména pro obyvatele větších měst.

On the occasion of the 9th festival of architecture and urbanism "Architecture Week Prague 2015", the Peruvian Embassy to the Czech Republic is very pleased to have the participation of Mr. Mario Lara, leading and well known architect with more than 41 years of experience; he will be representing Peru.

As many artists and architects from Latin America, he took up a position in Spain where he stayed for eight years studying and working not only in Madrid but also in Barcelona. Outside of his country, Spain is where Lara's most renowned work can be found, predominantly in the Spanish capital.

Back in Lima, Mario Lara opened his own studio and began to practice architecture that was measured, ordered and modest. His style can best be described as functionalist with emphasis on the purpose of the building over its form. This outstanding architect tried to show that by designing buildings in a manner that was sympathetic to the rich history of his surroundings he would be able, little by little, to heal the city's wounds and transform it into a better place.

Historically, Peruvians have always built superbly. For centuries they trod on clay to make bricks and adobes (plastered walls), which are today still flawless. These skills should not be lost. The wall is an element that gives privacy and makes life pleasant. They are still very important in the architectural work. The walls in Peru evoke memories of those constructed by pre-Columbian, colonial and post-independence builders. Another traditional element that is most often used in Lima is the backyards. These areas illuminate, are tranquil, central, and promote unity.

There is no doubt that a design may incorporate notable architectural pieces that enliven the project. However, it is impossible to create a quiet and pleasant city by constructing buildings that attempt to architecturally outdo each other. That is why the projects should take into account the street and its urban role.

Finally, there is consensus in believing that architecture is a key element in establishing a friendly city, as a profession that depends on the environment. It should be noted, that nowadays the sense of place has a fundamental value for most of the population, especially for those who live in larger cities.

POLAND

Velvyslanectví
Polské republiky
v Praze

Grażyna Bernatowicz
Velvyslankyně
Ambassador

Velvyslanectví Polské republiky v Česku
Polish Embassy in the Czech Republic
Valdštejnská 8, 118 01 Praha 1 / Prague 1
Česká republika / Czech Republic

www.praga.msz.gov.pl

Polsko již 25 let úspěšně mění svou tvář. Životní úroveň Poláků se zvyšuje a s tím se také proměňuje jejich pohled na jejich domy, ulice i města – jejich veřejná prostranství a architekturu. Polští architekti, kteří realizují své projekty v polských městech, využívají svých zkušeností, které získali v nejdynamičtějších světových metropolích podílejících se na tvorbě nových trendů. Tomu nahrává i stavební boom, který můžeme v Polsku v posledních letech pozorovat a také příliv evropských fondů, které umožňují výstavbu nových veřejných budov a revitalizaci prostorů, které v minulých letech z různých důvodů ztratily svůj lesk nebo změnily svoje využití.

Spoluúčast obyvatel na plánování veřejného prostranství je jedním z největších úspěchů občanské společnosti. V Polsku se zviditelnilo celosvětové a evropské hnutí městských aktivistů, které nutí orgány místních správ k zapojení obyvatel do rozhodovacího procesu alespoň konzultací s veřejností. Tímto způsobem se vysoké architektonické umění stává čím dál bližší obyčejným lidem, kteří tak mohou vykonávat své každodenní činnosti, pracovat a odpočívat v novém, lepším, příjemnějším a funkčnějším prostředí.

V polských městech se staví budovy, které jsou oceňovány po celém světě. Každé z větších polských měst se dnes může pyšnit projekty, které nejen dosáhly mezinárodního ohlasu, ale i velkého uznání místních obyvatel. Takovými budovami jsou například Centrum vědy ve Varšavě, Muzeum polského letectví v Krakově, Muzeum historie Židů ve Varšavě, Filharmonie ve Štětíně nebo revitalizace průmyslové zóny v Lodži.

Festival Architecture Week Praha 2015 stejně jako i v minulých letech ukazuje české společnosti, jak moc se toho v Polsku mění, což je důležité při vytváření i udržování blízkých vztahů mezi našimi zeměmi. Je to rovněž výborná příležitost k výměně zkušeností polských a českých architektů. Velice děkuji organizátorům festivalu a jeho dlouholetému řediteli Petru Ivanovovi za to, že se v posledních letech na festivalu vždy našlo místo pro polské umělce.

Poland has been successfully changing its image for the past 25 years. The living standard of the Poles is on the increase and together with it is also changing their perspective on houses, streets, and cities - public spaces and architecture. Polish architects working in Polish cities use their experiences gained in the most dynamic metropolises of the world that are establishing new trends. This is supported by construction boom that has been in Poland in the recent years and also the influx of European funds that allow construction of new public buildings and revitalization of places that have lost their glamour or changed their program for various reasons.

Participation of inhabitants in public spaces planning is one of the greatest successes of the civic society. The international and European movement of urban activists has gained publicity in Poland forcing local administrations to involve people in the decision-making process at least by consulting it. This way, high architectural art gets closer to ordinary people who are thus allowed to do their everyday activities, work, and relax in new, better, more pleasant, and functional environment.

Buildings appreciated all over the world are rising in Polish cities. Every major Polish city now has projects that not only gained international acceptance but also a great appreciation form local citizens. These buildings are for example Science Center in Warsaw, Polish Aviation Museum in Krakow, Museum of the History of Polish Jews in Warsaw, Szczecin Philharmonic Hall, or revitalization of an industrial area in Lodz.

Just like in the previous years, Architecture Week festival 2015 shows the Czech people how much is Poland changing which is important for constitution and maintenance of close relations between our countries. It is also a great opportunity for Czech a Polish architects to exchange their experiences. I would like to thank the organizers and the Director of the festival, Petr Ivanov, because they have always found a place for Polish artists at the festival.

POLSKO

Polský
Institut
Praha

Agnieszka Kwiatkowska
Ředitelka
Director

Polský institut v Praze
Polish Institute in Prague
Malé náměstí 1, 110 01 Praha 1 / Prague 1
Česká republika / Czech Republic

www.polskyinstitut.cz

Letošní rok je pro polskou architekturu výjimečný. Poprvé byla budova, postavená na území bývalého východního bloku, oceněna prestižní cenou Miese van der Rohe. Jedná se o štětínskou filharmonii, jejíž projekt připravilo barcelonské Estudio Barozzi Veiga. Je nám velkou ctí, že Vás v hlavní expozici festivalu Architecture Week Praha 2015 můžeme seznámit s vizualizací této stavby a hostem festivalu bude také jedna z jejích projektantek, Agnieszka Samsel.

Úspěch štětínské filharmonie je potvrzením obrovského boomu současné architektury v Polsku. Každý rok vznikají další veřejné stavby, které se okamžitě stávají ikonami svých měst. V posledních letech se na Architecture Week Praha tyto nové projekty, jako je třeba varšavské Muzeum dějin polských Židů či Podleská opera v Białystoku, pravidelně objevují. A v nejbližších měsících a letech budou otevřeny další impozantní projekty, od Národního fóra hudby ve Wrocławi až po Slezské muzeum v Katovicích. Krajina polských měst – tolik poznamenaná válkou a následnou necitlivou výstavbou éry komunismu – získává novou tvář. Dosavadní handicapy, jako právě určitá chaotičnost a nekompaktnost městské zástavby, se nyní mění v potenciál – prostor, který lze volně tvarovat a který dokáže pojmout i ty nejambicióznější architektonické vize.

Zkrátka a dobře, Polsko posledních let je pro architekty a kvalitní architekturu země zaslíbená.

Štětínskou filharmonií však „polský rozměr" letošního festivalu zdaleka nekončí. Architecture Week Praha patří mezi první místa v České republice, kde bude prezentována největší polská kulturní událost příštího roku – Wrocław – Evropské hlavní město kultury 2016. Ve znamení výborné dlouholeté spolupráce festivalu a této dolnoslezské metropole se nesou také další body programu: výstava výtvarných prací žáků wrocławské základní školy, kteří českým kamarádům ukážou některé krásné památky svého regionu. A konečně také výstava Pod kamennou klenbou, která se do Prahy dostane díky spolupráci s wrocławským Muzeem architektury. Díky ní budete mít možnost se seznámit s dílem Zygmunta Świechowského, historika umění a fotografa v jedné osobě, jehož výstava je průvodcem po evropské románské a gotické architektuře.

Srdečně Vás zvu na hlavní expozici a doprovodné programy Architecture Week Praha 2015!

This year is very exceptional for Polish architecture. For the first time a building built on the territory of the former Eastern Bloc received Miese van der Rohe Award. This building is Szczecin Philharmonic Hall designed by Barcelona based studio Estudio Barozzi Veiga. It is a great honour that we can introduce this building in the main exhibition of this year's Architecture Week Prague 2015 and that one of the authors, Agnieszka Samsel, will be a guest at the festival.

The success of Szczecin Philharmonic Hall confirms enormous boom of contemporary architecture in Poland. Every year, new public buildings emerge and are immediately becoming icons of their cities. These projects, such as Museum of the History of Polish Jews (POLIN) in Warsaw or Podlasie Opera and Philharmonic in Bialystok, have been regularly presented at Architecture Week Prague in the recent years. And in the upcoming months and years, other impressive projects will be opened, from the National Forum of Music in Wroclaw to Silesian Museum in Katowice. The landscape of Polish cities – scared by war and subsequent insensitive construction of the Communist era – gets a new face. Previous handicaps, such as certain chaos and incompactness of urban development, are now becoming a potential – a space that can be freely shaped and that can accommodate even the most ambitious architectonic visions.

Simply put, today's Poland is the Promised Land for architects and high-quality architecture.

Szczecin Philharmonic Hall is definitely not the only "Polish dimension" of this year's festival. Architecture Week Prague is one of the first places in the Czech Republic where the biggest Polish cultural event of the next year will be presented – Wroclaw – European Capital of Culture 2016. And there are more items on the program following the long-term cooperation of the festival and the city of Wroclaw: exhibition of art works by children from Wroclaw elementary school showing Czech kids some beautiful monuments of their region. And an exhibition called Under Stone Vault that will be presented in Prague due to the cooperation with Wroclaw Museum of Architecture. It will show you the work of Zygmunt Świechowski, art historian and photographer whose exhibition is a guide to European Roman and Gothic architecture.

I would like to invite you to the main exhibition and accompanying program of Architecture Week Prague 2015!

POLAND

Rafał Dutkiewicz
Starosta Vratislavi
Mayor of Wrocław

Město Vratislav
Municipality of Wrocław
ul. Sukiennice 9, Vratislav / Wrocław
Polsko / Poland

www.wroclaw.pl

Z hlediska právního a historického patří Vratislav k nejstarším městům v Polsku: její existence se datuje od roku 1000 našeho letopočtu.
V mnoha okamžicích v dějinách hrála Vratislav významnou roli. Ležela na křižovatce dvou hlavních obchodních cest: takzvané Via Regia a Jantarové stezky. Ve středověku byla sídlem biskupství a jedním z hlavních sídel království a v 18. století se stala královským městem Pruska. V důsledku toho tu význačné postavy z různých období budovaly krásné architektonické objekty. Město sice nebylo ušetřeno požárů ani válek, přesto řada z těchto objektů přežila a dnes společně tvoří jedinečnou sbírku historických budov.
Řadu nejcennějších staveb ve Vratislavi najdeme na dvou místech: na Starém městě, včetně Katedrálního ostrova, a u Haly století. Kancelář prezidenta Polské republiky je vyhlásila pomníky minulosti.
Při návštěvě Starého města uvidíme blok domů na Tržním náměstí zahrnující Sukiennici (tržnice pro obchodníky s plátnem) a radnici považovanou za nehodnotnější sekulární středověkou stavbu v Polsku. V jejich těsném sousedství váš zrak přitáhnou početně krásné měšťanské domy. Při bližším průzkumu Starého města narazíme na unikátní kostely – Svaté Alžběty a Máří Magdalény – ale i pečlivě opravenou Národní knihovnu Ossolinských (Ossolineum), Univerzitu a tržnici, která patří k neranějším a nejvýznamnějším příkladům použití železobetonu na veřejné stavbě v Evropě. Cestou ke Katedrálnímu ostrovu dominuje výhledu Katedrála svatého Jana, původně postavená z kamene v důsledku ustanovení biskupství ve Vratislavi v roce 1000 n. l.
Druhým pomníkem minulosti ve Vratislavi je Hala století a její okolí zapsané na seznam památek UNESCO. I moderní prvky přidané později, jako multimediální fontána s každotýdenním představením, také stojí za pozornost.
V roce 2016 bude Vratislav Evropským hlavním městem kultury. To je jeden z nejvýznamnějších projektů Evropské unie – jeho hlavní myšlenkou je umožnit Evropanům, aby se navzájem lépe poznali a aby se setkávali v mezikulturním dialogu. Tato iniciativa je důležitým prvkem hledání nové identity sjednocené Evropy. My, lidé z Vratislavi, jsme skutečně hrdi na to, že naše město ponese tento čestný titul.
Rok 2016 přinese do Vratislavi umělecké akce, festivaly a konference a dočasně z ní udělá kulturní centrum Evropy. Přitáhne pozornost místních obyvatel i návštěvníky z celého Polska a dalších částí Evropy. Pevně věřím, že to bude pro naše hosty prvotřídní příležitost prohlédnout si zblízka naše historické stavby a památky, které budou sloužit jako příhodná kulisa všech akcí spojených s Evropským hlavním městem kultury. Srdečně vás tímto zvu do Vratislavi.

In legal, historic terms, Wrocław belongs to the oldest cities in Poland: its existence dates as far back as 1000 AD.
In multiple moments in history, Wrocław has been a city of high significance. It lied at the intersection of two of the major trade routes: the Via Regia and the Amber Road. In the Medieval times, it was the seat of a bishopric and one of the main seats of the kingdom, and in the 18th century it became Prussia's Royal City. That made prominent figures of various eras erect there important and beautiful objects of architecture. Although the city was not spared by fires nor war, many of these objects have survived and today come together to compose a unique collection of historic buildings.
Many of the most valuable buildings of Wrocław are found in two areas: the Old Town, including the Cathedral Island (Ostrów Tumski), and the Centennial Hall. They have been recognised by the office of the President of the Republic of Poland as monuments of history.
Visiting the Old Town, we get to see the central Market Square block, containing the Cloth Halls (Sukiennice) and the Town Hall, perceived as one of the topmost valuable secular Medieval structure in Poland. In their direct neighbourhood, our eyesight is drawn by multiple beautiful townhouses. Exploring the Old Town deeper, we encounter unique churches – st. Elisabeth and Maria Magdalena – but also the carefully restored Ossolineum archive, the University, and the Market Hall, which belongs to the earliest and most prominent examples of the use of reinforced concrete in public use buildings in Europe. Headed towards the Cathedral Island, the view is dominated by the St. John's Cathedral, originally built of stone due to the foundation of the bishopric in Wrocław in 1000AD.
The second monument of history in Wrocław is the Centennial Hall and its vicinity, listed as a UNESCO World Heritage site. Elements added to this area in more modern times, such as the multimedia fountain offering weekly shows, are also worthy of attention.
In 2016, Wrocław will be the European Capital of Culture. The ECC is one of the most important projects carried out by the European Union – its idea is to allow Europeans get to know each other better, and to get together in an intercultural dialogue. This initiative is an important element of the search for the new identity of united Europe. We, the people of Wrocław, are truly proud of the fact that our city is going to carry this honourable title.
The year 2016 will bring artistic events, festivals, and conferences to Wrocław, temporarily making it the cultural centre of Europe. It will attract the attention of the local citizens, as well as guests from the rest of Poland and other parts of Europe. I firmly believe it is going to be a prime opportunity for our guests to have a closer look at our historic buildings and monuments of history, which will surely serve as fine background for all of the cultural events connected to being the European Capital of Culture.
I would like to cordially invite you all to Wrocław.

POLSKO

Vratislav a Hala století Maxe Berga

Vratislav, ležící u východní hranice Německého císařství, zaujímala v jeho rámci nejednoznačnou pozici – na jedné straně s pýchou zdůrazňovala svůj status největšího města a obchodního a průmyslového centra východní provincie, a na druhé bolestně pociťovala provinciálnost vůči rozvinutějším centrům západních území Německa. V letech 1891–1912 měla Vratislav předvídavého a vizionářského starostu G. Bendera, který vedl úspěšnou stavební a kulturní politiku. Pod jeho vedením se městská rada odvážila podporovat architektonické experimenty, aby město dosáhlo takové urbanistické úrovně, která by mu umožnila soutěžit se západním Německem. Něco takového bylo možné jen v atmosféře oživeného kulturního života, který se začal rozvíjet kolem roku 1900 díky šťastným personálním rozhodnutím města. Největšího úspěchu dosáhli slezští umělci sdružení v německém Werkbundu – organizaci, která se zasloužila nejvíce o šíření reformních idejí a renesanci umění a architektury a jejich propojení s průmyslem. Během velké Výstavy století, která se konala v roce 1913 ve Výstavním areálu, který pro ni byl vybudován, a který notabene navrhli členové Svazu slezských umělců – Hans Poelzig a Max Berg, tento „geniální tým" zajistil městu věhlas sahající daleko za německé hranice.

Nejlepší vratislavskou stavbou se tehdy ale stala Hala století, kterou v roce 1910 navrhl Max Berg. Budova vznikla v souvislosti s organizací velké historické výstavy pořádané u příležitosti stého výročí poražení Napoleona u Lipska. Na její stavbu byla použita průkopnická železobetonová konstrukce a litý beton. Hala byla zastřešena ve své době největší kupolí na světě, o průměru 65 metrů, její konstrukci tvoří železobetonová žebra. Byla to první železobetonová konstrukce takových rozměrů vyrobená z materiálu dosud používaného výhradně v inženýrských stavbách. Stala se výchozím bodem mnoha moderních staveb 20. století, především hal, stadiónů apod. Anglický historik architektury Nikolaus Pevsner o hale a jejím staviteli napsal, že „tvůrci Haly století se v letech 1910–1912 podařilo prostřednictvím železobetonu to, co dokázal (Peter) Behrens pomocí ocelových konstrukcí. Vytvořil ušlechtilé a monumentální dílo, přičemž nezakrýval smělost své konstrukce. […] Podpěry, rozpětí i křivky oblouků se vyznačují elegancí, kterou předjímají budoucí práce Piera Luigiho Nervi."

Halu století není možné jednoznačně stylově ani ideově zařadit. Formálně i obsahově odráží velmi různorodé inspirační prameny. Max Berg se ve svém díle mimo jiné vracel k antice, když za jeho pravzor považoval Panteon. Kopulová struktura Haly je rovněž blízká centrálním byzantským stavbám, především chrámu Hagia Sofia v Konstantinopoli. Zjevné jsou také analogie s bazilikou sv. Petra v Římě, zvláště s návrhy Bramanteho či Michalangela. Návrat ke klasickým tradicím byl součástí hledání inspirace pro nový styl, který by odpovídal současnosti, a který by byl opakem končícího 19. století a efemérní secese a zároveň se hodil k rodící se avantgardě. Jednoduchý a přiznaný materiál byl heslem doby. Berg nenapodoboval vzory z dob minulých, avšak čerpal z nich tak, že uznával pravidla proporcí a harmonie.

Hala století byla postavena na půdorysu symetrického čtyřlístu. Tetrakoncha, jako jeden z půdorysů centrálního prostoru, je obklopena ochozem, který opisuje její obrys.

Při popisu svého návrhu Max Berg zdůrazňoval především funkčnost, která spočívala v konstrukčních základech Haly. Budova měla splňovat dvě hlavní úlohy, měla sloužit jako výstavní interiér a zároveň shromažďovací prostor. Architektovým záměrem bylo, aby celá konstrukce byla vyrobena ze železobetonu a všechny stěny, u kterých to bylo možné, ze skla. Hala má dvě základní části – podpěrnou základnu a hlavní kupoli. Obě jsou samonosné a konstrukčně na sobě nezávislé. Spodní část se skládá ze čtyř hlavních podpěr, které tvoří čtyři velké arkády otevírající se do apsid, na něž je těsně osazen patní věnec zakončující spodní část stavby. Na něm spočívá žebrová kopule s mírně zploštělým vrchlíkem. Ve třech úrovních jsou žebra spojena zpevňujícími prstenci, které je chrání před zkroucením, a které zároveň vyznačují úrovně okenních zón. Mezi prstenci spínajícími žebra jsou umístěny čtyři okenní zóny, které se směrem nahoru postupně zužují a jsou zakončeny stropem. Takové uspořádání umožnilo osvětlení interiéru shora i ze stran.

Stejně jako Petrus Berlage nebo později Adolf Loos, i Berg odmítal ornament a v Hale století ukázal železobeton v celé jeho kráse s charakteristickými stopami po bednění, aniž by ho schoval pod omítku. Max Berg, podobně jako mnoho představitelů raného modernismu, v jistém smyslu vyznával kult materiálu. Zatímco jiní se omezovali na teorii, Berg v praxi vdechl život pravidlu o „poctivém materiálu". To však neznamenalo, že byl proti veškerému dekorování. V interiérech, po vzoru gotického chrámu, připouštěl použití sochy nebo malby. Z pramenů vyplývá, že v surovém stavu plánoval ponechat pouze vnější část budovy, zatímco interiér měl v plánu pojednat freskovou a sochařskou výzdobou, kterou chtěl svěřit Oskaru Kokoschkovi. Celková koncepce však nebyla z nedostatku finančních prostředků realizována.

Max Berg udržoval blízké kontakty s umělci kolem předního berlínského časopisu „Der Sturm", který propagoval moderní umění v Německu. Pravděpodobně prostřednictvím jeho vydavatele, Herwartha Waldena, poznal Oskara Kokoschku a Paula Scheerbarta. Literární vize „skleněných domů" Paula Scheerbarta zřejmě inspirovaly jak Maxe Berga, tak Hanse Poelziga – v noci se osvětlená Hala století mění v hmotu krystalického světla, a tento efekt by byl ještě intenzivnější, kdyby bylo použito původně plánované barevné prosklení. Spolu s Hornoslezskou věží Hanse Poelziga, postavenou na Východoněmecké průmyslové tržnici v Poznani v roce 1911, patří Hala století k prvním stavbám v Německu, v nichž nabyla skleněná architektura nový formální a konstrukční rozměr. Byl to další výsledek intenzivní spolupráce obou architektů. Koncepce haly poznaňské věže může odkazovat na stupňovité, prosklené prstence kopule Haly století. Hornoslezská věž a Hala století ukazují, jakým způsobem se Hans Poelzig a Max Berg vzájemně inspirovali. Hans Poelzig navazoval na Halu století také ve svých mnohem pozdějších dílech, ve Velkém činohrním divadle (Großes Schauspielhaus) v Berlíně, v projektu Tržního pavilonu v Berlíně či stavbě obchodního domu Tietz ve Vratislavi. Věž a Hala století se staly inspirací pro jejich mladší kolegy, což platí zejména pro „skleněnou architekturu" (Glasarchitektur) výstavních pavilónů Bruna Tauta na Stavební výstavě v Lipsku v roce 1913 a na Spolkové výstavě v Kolíně v roce 1914, ale i pro jeho utopické Stadtkronen z meziválečného období. V tomto smyslu byly Hala století a věž Hanse Poelziga prvními vyspělými díly expresionistické architektury. Hala století nebyla jen milníkem moderní architektury z betonu, ale také jednou z prvních modernistických staveb v Evropě, které byly plánovány pro masové publikum nových městských společností.

Jerzy Ilkosz
ředitel Muzea architektury ve Vratislavi

Wroclaw and the Centennial Hall of Max Berg

Wroclaw, lying at the eastern borders of the German Empire, laid in the context of an ambiguous position – on one side it took pride of its status as the largest city and

the commercial and industrial centre of the Eastern Province and on the other resented inferiority to the more developed centres of Western Germany. On the years 1891–1912 Wroclaw had the visionary mayor G. Bender, who led successful construction in the city and a cultural policy. Under his leadership, the city council took the chance to support architectural experiments to achieve an urban level that would allow it to compete with West Germany. Something like this was only possible in an atmosphere of a dynamic cultural life which began to develop around the year 1900 due to fortunate personnel decisions by the city.

The greatest success was achieved by the Silesian association of artists in the German Werkbund – an organization deserving credit for the spread of reformist ideas and a renovated art and architecture and their link with industry. During the great Expo of the Century which took place in 1913 in the Exhibition area built for this purpose and designed by prominent members of the Association of Silesian Artists – Hans Poelzig and Max Berg, a "brilliant team" who secured the fame of the city extending far beyond the German borders.

The best Wroclawian building of the time is the Centennial Hall, designed in 1910 by Max Berg. The building was created in connection with a major historical exhibition commemorating the hundredth anniversary of the defeat of Napoleon in Leipzig. The construction was realized with the pioneering use of reinforced cast concrete. It was roofed by the largest dome in the world at the time, with a diameter of 65 meters and a structure of reinforced concrete ribs. This was the first concrete structure with such dimensions, a material previously used exclusively for engineering works. The Hall became the starting point for many modern buildings of the 20th century, like halls and stadiums. The English architecture historian Nikolaus Pevsner wrote about the project and its architect: "the creator of the Centennial Hall in 1910–1912 managed through reinforced concrete what Peter Behrens did with steel structures. He created a noble and monumental work while veiling the boldness of his design [...] supporting beams, span curves and arcs are characterized by their elegance, anticipating the future work of Pier Luigi Nervi."

The Centennial Hall is not classifiable neither stylistically or ideologically without certain ambiguity. The form and the content reflect very diverse sources of inspiration. Max Berg found the inspiration for his work, among others, back in ancient times, with the archetypical Pantheon. The dome structure of the building is also close to the old Byzantine buildings, especially Hagia Sophia in Constantinople. There are also obvious analogies with the Basilica of St. Peter in Rome, specifically suggesting elements of Michelangelo and Bramante. The return to the classic traditions was part of the search for inspiration for a new style which would correspond to the present, an opposition to the end of the 19th century and the ephemeral art nouveau and at the same time fitting into the avant-garde movement. Simple and natural materials were the hallmarks of the time. Berg didn't imitate patterns from the past, but rather drew from them the recognized rules of proportion and harmony.

The Hall was built in the shape of symmetrical four arms. The tetraconch which can be found in the plan of the central area is surrounded by a gallery describing its contour. While describing his proposal, Max Berg emphasized functionality above all, which consisted in four large arcades opening to the apse, whose tightly fitted wreath finishes off the lower part of the building. On this rests the ribbed, slightly flattened dome. The three levels are connected by the reinforced ribs of the ring, which keeps them from twisting and close up the window areas. Between the ribbed ring are four window levels that gradually narrow towards the top and finish at the ceiling. This arrangement allowed the illumination of the interior from both above and the sides.

Like Petrus Berlage or later Adolf Loos, Berg refused to use ornamentation and the Centennial Hall shows reinforced concrete in all its glory with the characteristic traces of the formwork not hidden by any plaster. Max Berg, like many other representatives of early modernism professed a sense of "cult to the material". While others limited themselves in theory, Berg in practice gave life to the rule of the "honest material". This doesn't mean he was against any decoration, though: in the interior you can find statues or paintings along the lines of a gothic temple. The original sources indicate that the idea was to only leave the exterior of the building without finishing, while the interior was to have frescoes and sculptures which Berg meant to entrust to Oskar Kokoschka. This overall concept was not realized because of lack of funds.

Max Berg maintained close contacts with artist collaborating with the Berlin magazine "Der Strum", which popularized modern art in Germany. It was probably through its publisher, Herwarth Walden that he met Oskar Kokoschka and Paul Scheerbart. The literary vision of the "glass houses" of Scheerbart apparently inspired Berg and Poelzig: at night, the illuminated Centennial Hall transforms into a mass of crystalline light, and this effect would be even stronger had the original coloured glazing been used. Along with Poelzig's "Tower of Upper Silesia", built on the east industrial marketplace in Poznan in 1911, the Hall belongs to a groups of buildings in Germany which first gave glass architecture a new formal and structural dimension. This was another result of the intense cooperation between the two architects. The concept of the halls in the Poznan tower can be related to the dome rings of the Centennial Hall. These two works show Berg and Poelzig mutually inspired. Hans Poelzig followed the concept of the Hall also in much later works, like the Great Drama Theatre and the Market Hall project in Berlin, and the Tietz department store in Wroclaw. Both the Tower and the Hall became inspiration for younger colleagues, which is especially notable in the "glass architecture" of the Pavillion for the Exhibition of Leipzig in 1913 by Bruno Taut, and the Federal Exhibition in Cologne in 1914, but also in the utopian Stadtkronen of the interwar period. In this sense, the Centennial Hall and the Silesia Tower can be considered the first mature works of expressionist architecture. The Hall was not only a milestone of contemporary architecture in concrete, but also one of the first true modernist buildings in Europe, which were planned for the mass audience of the new urban society.

Jerzy Ilkosz,
Director of the Museum
of Architecture in Wroclaw, Poland

Hala století, Max Berg, 1911, současná fotografie Stanisław Klimek / Centennial Hall, Max Berg, 1911, the current photo Stanisław Klimek

Mag. Natascha Grilj
Ředitelka, kulturní rada Rakouského velvyslanectví
Director, Cultural Councillor of the Austrian Embassy

Rakouské kulturní fórum v Praze
Austrian Cultural Forum in Prague

www.rkfpraha.cz
www.facebook.com/rkfpraha

rakouské kulturní fórum prg

Před několika lety zde referoval rakouský architekt Albert Wimmer, vedoucí architektonické kanceláře pro výstavbu nového vídeňského Hlavního nádraží o tomto svém velkém projektu. S radostí vzpomínám na jeho přednášku, při které svým výrokem „Držíme se času i rozpočtu…" překvapil všechny posluchače, i ty rakouské. Dnes už je projekt skutečností a všichni cestující, kteří projíždějí Vídní vlakem, mohou nyní na vlastní oči vidět nádherný komplex hlavního nádraží. Vzpomínám si, že pan Wimmer prohlásil: „Stavím nádraží pro ty, kteří ho používají při cestě do školy, do práce, na univerzitu – nesmí mít žádné temné kouty, musí být plné světla a člověk se tam musí cítit dobře…" A také já, když čas od času při své cestě do Grazu tímhle nádražím projíždím, se tam cítím opravdu dobře. A proto mám radost, že Albert Wimmer opět zavítá do Prahy.

Hovoříme-li o česko-rakouské spolupráci v současnosti, neměli bychom opomíjet společné dědictví a tradice a také skutečnost, že toho, co po staletí Rakousko a Česko spojuje, je více než toho, co je rozděluje a platí to rovněž v oblasti architektury. Rakouští a čeští architekti i stavitelé úzce spolupracují odedávna – barokní sochař, ötztalerský rodák Matthias Bernhard Braun vytvořil v Praze mnohá umělecká díla, mimo jiné i několik soch na Karlově mostě (sv. Luitgarda, sv. Ivo, sv. Václav a sv. Ludmila).

Na druhé straně, Čech Josef Hlávka, jeden z nejvýznamnějších stavitelů z doby výstavby vídeňské ulice Ringstrasse, postavil ve Vídni mnoho činžovních domů, ale také kostel Lazaristenkirche, Akademické gymnázium a Dvorní operu. A právě letos, kdy si připomínáme 150. výročí výstavby Ringstrasse, nesmíme v žádném případě opomenout, že bez českých architektů, stavitelů a zedníků by se nikdy ve své kráse nezaskvěla. Vzpomeňme třeba jen Josefa Myslbeka, který na Ringstrasse vytvořil mramorovou atiku ve vídeňském Parlamentu.

Jeden z nejdůležitějších představitelů moderny Adolf Loos se narodil v Brně a působil ve střední Evropě, jeho stavby najdeme ve Vídni, v Praze a v Plzni. Výstava o Loosově díle s názvem Učit se bydlet byla před dvěma lety k vidění v Rakouském kulturním fóru v Praze. Letos je Plzeň evropským hlavním městem kultury a do jejího programu byla zařazena i prohlídka Loosových plzeňských interiérů.

Přejeme festivalu Architecture Week Praha i v letošním roce mnoho úspěchů a nadšených návštěvníků.

A few years ago, Austrian architect Albert Wimmer, head of an architectonic office for the construction of the new Hauptbahnhof in Vienna, referred to this large project. I gladly remember his lecture during which he surprised all listeners, even the Austrian ones, with his statement: "We stick to time as well as budget…" Today, the project is finished and all passengers travelling via Vienna by train can see the beautiful complex of the main station with their own eyes. I remember that Mr. Wimmer said: "I am building a station for those who are using it on their way to school, to work, to university - there can't be any dark corners, it has to be full of light, and you have to feel good to be there…" And when I'm passing through the station on my way to Graz, I do feel good. And that is why I am really happy that Albert Wimmer will be visiting Prague once again.

Speaking about Czech-Austrian cooperation today, we shouldn't forget our shared heritage and traditions as well as the fact that there are more things that have been connecting Czechia and Austria for centuries than those that have been separating them, which also applies in the field of architecture. Austrian and Czech architects have always been closely cooperating - Baroque sculptor born in Ötztaler, Matthias Bernhard Braun, created many artworks in Prague, besides others, and several statues on the Charles' Bridge (St. Luitgarda, St. Ivo, St. Wenceslas, St. Ludmila).

On the other hand, Josef Hlávka, one of the most significant Czech builders of the times of the Viennese Ringstrasse, built many apartment houses in Vienna as well as Lazaristenkirche church, the Academic High School and the Court Opera. This year when we are remembering the 150th anniversary of the construction of Ringstrasse, we can't forget that if it wasn't for the Czech architects, builders, and bricklayers, it would never appear so beautifully. Let's take for example Josef Myslbek who created a marble attic on the Viennese Parliament.

One of the most important representatives of Modern style, Adolf Loos, was born in Brno and his buildings can be found in Vienna, Prague, and Pilsen. Two years ago, an exhibition of Loos' work was held in the Austrian Cultural Forum in Prague. This year in Pilsen, the European Capital of Culture 2015, it is possible to visit interiors Loos has realized in this city.

We wish Architecture Week Prague a great success and many pleased visitors.

ROMANIA

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN

Ionut-Petre Munteanu
Ředitel
Director

Ionut-Petre Munteanu
Romanian Institute of Culture
Nerudova 256/5, Praha 1 / Prague 1
Česká republika / Czech Republic

Rumunský kulturní institut v Praze se zúčastňoval festivalu Architecture Week Praha od samého počátku, tedy od roku 2009, a rád se této důležité akce ve střední Evropě účastní z mnoha důvodů:

Architektura je v první řadě vzrušující pole lidské aktivity a festival Architecture Week Praha nabízí každému možnost objevovat města, nejzajímavější projekty městského plánování i architekty samotné. Navíc dává příležitost seznamovat se rovněž se zajímavými díly nejmladší generace, která se na svou profesi ještě připravuje na školách.

Architecture Week Praha dále podává různými způsoby – prostřednictvím výstav, knih, časopisů, konferencí a zvláštních kurzů – nástin vývoje architektury v sousedních zemích.

Rádi s festivalem spolupracujeme a jsme součástí takové důležité události spolu s dalšími zeměmi, kterých každý rok přibývá. Myslíme si, že prezentací rumunských architektů v České republice a nápomocí jim v navazování kontaktů během této výjimečné mezinárodní slavnosti architektury získávají všechny zúčastněné strany.

Očekáváme, že k tomuto dojde i tento rok, kdy se rumunská účast představí dvěma příspěvky, a to

na mezinárodní architektonické výstavě 2015 – Místa

Prezentovaný projekt obdržel ocenění v sekci architektury, v kategorii bydlení v Bukurešťské ročence architektury 2013 (autoři arch. Cristina Trofinová; spoluautor arch. Andreas Heier Oliver). V jeho rámci uvidíte projekt Na dvoře v rámci setkání všech zúčastněných architektů u příležitosti slavnostního zahájení; maketu (současné architektury) za Místa na výstavě 2015, doprovázenou non-stop promítáním multimediálního materiálu http://www.anuala.ro/proiecte/2013/arhitectura-locuinte/ab02/; výběr grafických a multimediálních materiálů z nedávných prací architektonického studia

výstava Hravý architekt,

kde bude Rumunsko zastoupeno 4. třídou školy Gregory Moisila v Temešváru.

Věříme, že účast na mezinárodním festivalu Architecture Week Praha pod patronací prezidenta České republiky Miloše Zemana je skutečným dárkem pro všechny, kdo mají o festival zájem, ať už jsou to vystavovatelé, návštěvníci, laická veřejnost nebo odborníci, a těšíme se na letošní ročník.

The Romanian Cultural Institute in Prague has been participating in Architecture Week Prague ever since its first edition in 2009, and wishes to join this important festival in Central Europe for a number of reasons:

First of all, architecture is an exciting field of human activity and Architecture Week Prague offers everyone a possibility to discover cities, the most interesting urban planning projects, architects as well as find interesting works of the youngest generation of architects who are in the process of preparation for their profession at schools.

Secondly, Architecture Week Prague draws an outline of the development in architecture in our neighbouring countries, in various ways. A few examples could be: exhibitions, books, journals, conferences, special courses, etc.

Furthermore, we take pleasure in the cooperation and being part of such an important event, together with more and more countries every year. We believe that presenting the works of the Romanian architects in the Czech Republic, and helping them establish contacts during this exceptional international celebration of architecture, is a win-win situation.

We expect the same thing to happen this year, where the Romanian participation will provide two contributions, consisting of the following presentations:

at International Architecture Exhibition 2015 – Places

The project was awarded at the Architecture section, Housing category at the Bucharest Architecture Annual 2013 (Author: Arch. Cristina Trofin; Co-author: arch. Andreas Heier Oliver); the project At the courtyard within the architects meeting from all participating countries on the occasion of the official opening; a maquette (of contemporary architecture) for the Places in 2015 exhibition, accompanied by a non-stop projection of a multimedia material http://www.anuala.ro/proiecte/2013/arhitectura-locuinte/ab02/; a selection of graphical and multimedia materials, recent works of architecture studio.

at Playful Architect exhibition

Romania will be represented by Class IV of the Gregory Moisil High School in Timisoara.

We believe that the participation in Architecture Week, the international festival of architecture organized under the patronage of the President of the Czech Republic, Miloš Zeman, is a true present for all those interested in the festival, be it as exhibitors, visitors, general public or specialists, press, etc., and we are looking forward to this year's edition.

SLOVENSKO

VEĽVYSLANECTVO SLOVENSKEJ REPUBLIKY V PRAHE

Peter Weiss
Veľvyslanec
Ambassador

Veľvyslanectvo Slovenskej republiky
The Embassy of the Slovak Republic in Prague

Pelléova 87/12, 160 00 Praha 6 / Prague 6
Česká republika / Czech Republic

www.mzv.sk/praha

Slovensko sa opakovane zúčastňuje na Architecture Week, takpovediac už tradičnom najrozsiahlejšom a najpestrejšom pražskom architektonickom podujatí roka. Tohto roku bude v centre pozornosti architektonické dedičstvo, predovšetkým to, ktoré je zapísané v zozname UNESCO. Slovensko sa môže popýšiť svojimi regionálne osobitými architektonickými objektmi a súbormi, ktoré sú do tohto svetového zoznamu zaradené. V roku 1993 boli do Zoznamu svetového dedičstva zapísané prvé 3 slovenské lokality s kultúrnym dedičstvom: Banská Štiavnica a technické pamiatky okolia, Spišský hrad a pamiatky okolia a Rezervácia ľudovej architektúry Vlkolínec. Každá z nich predstavuje iný výnimočný typ kultúrneho dedičstva. V roku 2000 bol do Zoznamu svetového dedičstva zapísaný Bardejov a v roku 2008 Drevené chrámy v slovenskej časti Karpatského oblúka. Lokalita Spišský hrad a pamiatky okolia bola v roku 2009 rozšírená o územie historického jadra mesta Levoča s dielom Majstra Pavla a bol zmenený jej názov na Levoča, Spišský hrad a pamiatky okolia. Spolu s Jaskyňami Aggtelekského krasu a Slovenského krasu tvoriacimi našu spoločnú lokalitu s Maďarskom (zápis 1995, rozšírenie 2000) a Karpatskými bukovými pralesmi a starými bukovými lesmi Nemecka (lokalita spoločná s Ukrajinou a Nemeckom, zápis 2007, rozšírenie v r. 2011), ktoré reprezentujú prírodné dedičstvo, má dnes Slovensko na Zozname svetového dedičstva 7 lokalít. V súčasnosti sa Slovenská republika usiluje o zápis pamiatok ležiacich pozdĺž Dunaja na voľakedajších hraniciach Rímskej ríše.

Samozrejme, na Slovensku jestvujú aj ďalšie unikátne architektonické pamiatky, ktoré zdobia jeho regióny, ale zároveň ich presahujú. Jedným z ich je synagóga v Žiline, ktorá patrí k najkrajším a z hľadiska architektúry najdôležitejším židovským stavbám na Slovensku. Je považovaná za jednu z najpozoruhodnejších pamiatok modernej medzivojnovej architektúry s celoeurópskym významom. Modernú budovu s kupolou, ktorej výstavba prebiehala v rokoch 1928 až 1931, projektoval svetoznámy nemecký architekt Peter Behrens, ktorý je považovaný za jedného z krstných otcov modernizmu. Nie náhodou sa táto synagóga stala už v roku 1963 národnou kultúrnou pamiatkou. Stavba stojí na mieste pôvodnej synagógy z roku 1881. Pozoruhodné je, ako sa reagovalo na čoraz naliehavejšiu potrebu zásadnej rekonštrukcie tejto unikátnou kultúrnej pamiatky, ktorá pripomína niekdajšiu ekonomickú silu a početnosť členov židovskej náboženskej obce v meste a z tohto hľadiska je dôležitým momentom pripomínajúcim hrôzy slovenského holocaustu v časoch Druhej svetovej vojny a zvrátenosť vtedajšieho politického režimu na Slovensku.

Rekonštrukcie sa ujalo občianske združenie Truc sphérique v spolupráci a s podporou Židovskej náboženskej obce Žilina, ktorá je vlastníkom budovy. Zámerom združenia pod vedením Mareka Adamova je vytvorenie výstavného priestoru európskeho rozmeru, tzv. kunsthalle. Okrem obnovy skvostnej monumentálnej budovy tak má v Žiline vzniknúť priestor s kvalitným kurátorským programom a jednoznačným profilom. Cieľom je ponúkať kombináciu výstav, neformálneho vzdelávania a výskumných aktivít končiacich edičnou činnosťou. Možno len privítať, že tento projekt pretvorenia historickej pamiatky na galériu moderného umenia bude predstavený na tohtoročnom Architecture Week Praha spolu s reprezentantom súčasnej architektúry: ateliérom Atrium.

Slovakia has been repeatedly participating in Architecture Week - traditional and the most extensive and colourful Prague architectonic event of the year. This year, the focus will be on architectural heritage, mainly UNESCO sites. Slovakia takes pride in its regionally unique architectonic objects and complexes that are part of this list. In 1993, the first three sites were registered as UNESCO World Heritage: Banská Štiavnica and industrial monuments in the area, Spiš Castle and surrounding monuments, and Vlkolínec Folk Museum. Each one of them represents a different type of cultural heritage. In 2000, Bardejov was listed as UNESCO site and in 2008 wooden churches in Slovak Carpathians as well. The Spiš Castle and surrounding locality was expanded by the historical center of Levoča with Master Paul's works, and it changed its name into Levoča, Spiš Castle and Surrounding Monuments. Together with Aggtelek Karst and Slovakian Karst forming a joint locality with Hungary (listed 1995, extended 2000), and Carpathian beech forests and German beech forests (joint locality with Ukraine and Germany, listed 2007, extended 2011) representing natural heritage, Slovakia has 7 localities listed as World Heritage today. Slovakia is currently aiming to also register monuments situated along Danube River on the former borders of the Roman Empire.

Of course there are other unique architectural monuments in Slovakia, gracing its regions and at the same time exceeding them. One of them is a synagogue in Žilina that is amongst the most beautiful and architectonically valuable Jewish buildings in Slovakia. It is considered to be one of the most remarkable monuments of the modern interwar architecture with a European significance. The modern building with a dome, constructed in 1928-1931, was designed by famous German architect Peter Behrens who is acknowledged as one of the fathers of Modernism. It is no accident that this synagogue became a national cultural heritage already in 1963. The building is standing on the site of the former synagogue from 1881. It is interesting how the increasing need to renovate this unique cultural monument was addressed, since it reminds the once economical power and quantity of members of the Jewish Community in the city and in this respect it is an important reminder of the terrors of holocaust in Slovakia during WWII and perversity of the political regime of that time.

The renovation was managed by civic association Truc sphérique in cooperation with the Jewish Community in Žilina, owner of the building. The aim of the association, run by Marek Adamov, is to create exhibition space, so called kunsthalle. Besides renovation of a beautiful monumental building, a new space is planned to emerge in Žilina with quality program and a clear profile. The aim is to offer a combination of exhibitions, informal education, and research activities resulting in publishing. It is great that this project of conversion of a historical monument into a gallery of modern art will be presented in this year's Architecture Week together with a representative of contemporary Slovak architecture: Studio Atrium.

SLOVAKIA

Mesto Žilina
Mesto s tvárou

Igor Choma
Primátor
Mayor

Mestský úrad v Žiline
The City of Žilina
Námestie obetí komunizmu 1, 011 31 Žilina
Slovenská republika / Slovak Republic

tel.: +421 417 063 111
e-mail: igor.choma@zilina.sk
www.zilina.sk

Hravý architekt je medzinárodný výtvarno-architektonický projekt pre žiakov 3. a 4. ročníka základných škôl, ktorý sa koná v rámci medzinárodného festivalu architektúry a urbanizácie „Architecture Week Praha". Hlavným cieľom je, aby sa deti základných škôl oboznámili s pojmom architektúra. Rovnako je dôležité aj pochopiť, prečo je významné architektonické dedičstvo a dôležitosť záchrany a starostlivosti o historické budovy. V meste Žilina sa nachádza mnoho známych i menej známych historických budov a rôzne architektonické skvosty, o ktorých mnoho Žilinčanov ani nemá vedomosť. Aj na základe toho, sme radi, že naše mladé generácie sa zapájajú do projektu tohto rázu. Práve takéto rozširovanie vedomostí detí by v budúcnosti mohlo pomôcť k zachovaniu pamiatok nášho mesta pre budúce generácie.

Do projektu sú zaangažované školy z viacerých krajín. Konkrétne ide o Českú republiku, Slovenskú republiku, Maďarsko, Poľsko a Taliansko. Spomedzi všetkých týchto krajín bude mať zastúpenie aj jedna naša žilinská základná škola, ZŠ Karpatská, čo nás nesmierne teší. Mesto je zároveň pripravené pomôcť organizátorom tohto podujatia a všetkým reprezentantom pri realizácii akcie v rámci mesta Žilina. Pre mesto je nesmierne dôležitý rozvoj mládeže a zároveň vítame každú akciu, ktorá by mohla k tomu napomôcť. Hravý architekt je akciou, ktorá napomáha deťom rozviť svojho kreatívneho ducha a pochopiť základy kultúrneho dedičstva.

V dnešnej digitálnej spoločnosti, kedy naše deti trávia čoraz viac času na internete alebo pri počítačových hrách, je nové priateľstvo skôr rarita než bežná vec. Hravý architekt umožní žilinským deťom nadviazať medzinárodné priateľstvá a deti tak budú môcť nájsť nových priateľov aj mimo svojho štátu.

Hlavnou myšlienkou projektu je priniesť pohľad na architektúru detským okom. Každé dieťa má za úlohu nakresliť výkres, na ktorom zobrazí svoj pohľad na vybranú architektonickú budovu. Mesto Žilina následne zabezpečí vo svojich priestoroch výstavu, kde budú deti prezentovať svoje jedinečné diela. Najlepšie diela sa potom zašlú na Pražský hrad, kde budú deti súťažiť o vecné ceny a triedy, ktoré na projekte pracovali, na hrade strávia noc.

Akcia Hravý architekt bude mať v meste Žilina vždy podporu, ak to okolnosti, ako doteraz dovolia. Táto akcia je nám veľmi sympatická a to aj najmä kvôli tomu, že deťom prináša mnoho pozitív. Získavajú nové informácie a formou kresieb prejavujú svojho kreatívneho ducha. Deti sa navzájom spoznávajú a získavajú nové priateľstva. V neposlednom rade formou zábavy spoznávajú svoje domáce kultúrne dedičstvo, o ktoré je potrebné sa neustále starať. Preto zdôrazňujeme, že akcia Hravý architekt a jej podobné, ktoré majú slúžiť na pozitívny rozvoj našej mládeže, budú mať v meste Žilina vždy plnú podporu.

"Playful Architect" is an international artistic-architectural project for pupils of 3rd and 4th years of primary schools, which takes place within the international festival of architecture and urbanisation "Architecture Week Prague". The main objective is to make primary school children familiar with the concept of architecture. It is also important to understand why architectural heritage is significant, and to perceive the importance of preserving and caring for historic buildings. The town of Žilina has many well-known and lesser known historic buildings and various architectural gems, and many inhabitants of Žilina do not know about them. This is one of the reasons why we welcome the involvement of our young generation in a project of this nature. In the future, children possessing such a wider knowledge could help preserve the monuments of our city for future generations.

The project involves schools from several countries – the Czech Republic, Slovak Republic, Hungary, Poland and Italy. We are immensely happy to have our representative in the project – the ZŠ Karpatská elementary school. The city is also prepared to help the organisers and all representatives in the implementation of this event in the town of Žilina. Youth development is extremely important for the town, and we welcome every event that could help it. "Playful Architect" is an event that helps children to unfurl their creative spirit and understand the basics of cultural heritage.

In today's digital society our children spend more and more time on the Internet or playing computer games, and a new friendship is rather a rare than a common thing. "Playful Architect" enables Žilina children to establish international friendships.

The main idea of the project is to present a child-eye view of architecture. Each child is asked to draw a drawing showing their view of the selected architectural building. The town of Žilina will provide its exhibition spaces where children will present their unique works. The best works are then sent to the Prague Castle, where children will compete for prizes. The school classes that worked on the project will spend the night at the castle.

The "Playful Architect" event will always be supported by the town of Žilina, if circumstances allow. We think this event is very nice especially because it brings children a lot of positives. Children learn new information and manifest their creative spirit through drawings. Children get to know each other and establish new friendships. Last but not least, children learn in an entertaining way about their domestic cultural heritage that we need to care about. Therefore we underline that the "Playful Architect" event, and the like, are important for the positive development of our youth and will always have full support from the town of Žilina.

SLOVENSKO

NOVÁ KUNSTHALLE
SYNAGÓGA ŽILINA

New Synagogue / Kunsthalle Žilina

Architekti / architects: Peter Behrens (autor pôvodnej synagógy / author of the original synagogue); Martin Jančok (autor rekonštrukcie / author of reconstruction)
Realizace / Realization: 1928—1931
Rekonštrukcia a zmena funkcie / reconstruction and modification of function: 2011—2015
Investor: Truc sphérique, občianske združenie
Autor / Author: Marek Adamov

Budova neologickej synagógy v Žiline patrí k najkrajším a z hľadiska architektúry najdôležitejším židovským stavbám na Slovensku. Stavba stojí na mieste pôvodnej synagógy z roku 1881. Modernú budovu s kupolou projektoval svetoznámy nemecký architekt Peter Behrens, v ktorého berlínskom ateliéri začínali Mies van der Rohe, Le Corbusier aj Walter Gropius. Výstavba prebiehala v rokoch 1928 až 1931. Budove dominuje jednoduchá hmota hlavnej sály s úzkymi vysokými oknami, ktorá vystupuje z nižšej prízemnej časti z riadkového kamenného muriva. Ústredný priestor bol určený pre 450 mužov a na emporách bolo miesto pre 300 žien. Hlavná sála je zakrytá kupolou s priemerom 16 m a výškou 17,6 m.

Neologická synagóga je považovaná za jednu z najpozoruhodnejších pamiatok modernej medzivojnovej architektúry s celoeurópskym významom. V ankete v roku 2000 ju architekti zaradili medzi 5 najdôležitejších občianskych stavieb 20. storočia na Slovensku. Národnou kultúrnou pamiatkou je od roku 1963, to ale nezabránilo prestavbám v interiéri. Po vojne slúžila najskôr ako divadelná a koncertná sála, potom ako aula Vysokej školy dopravnej, neskôr, až do roku 2010, tam bolo kino. Pre účely prevádzky auly a kina bol pôvodný vnútorný priestor nahradený vloženým interiérom, ktorý okrem „papundeklovej" estetiky razantne pozmenil tiež dispozičné riešenie priestoru.

Náš projekt rekonštrukcie a revitalizácie Novej synagógy v podobe kunsthalle motivuje samotná architektúra a dôležitosť jej obnovy a trvaloudržateľného kultúrneho využitia.

Projekt občianske združenie Truc sphérique (kultúrne centrum Stanica Žilina-Záriečie) v spolupráci a s podporou Židovskej náboženskej obce Žilina ako vlastníka pamiatky. Hlavným architektom je Martin Jančok (P-L-U-R-A-L), ale projekt závisí na nezištnej aktivite desiatok dobrovoľníkov z radov projektantov, odborníkov i aktivistov a kurátorov budúcich výstav a aktivít v synagóge.

Architektonický návrh sleduje požiadavky reštaurovania pamiatky aj jej transformáciu na výstavné priestory. Postupne sú odstraňované neskoršie zásahy, dochádza k odkrytiu pôvodnej monumentality interiéru. Obnovujeme pôvodnú orientáciu priestoru na východ a z nájdenej dokumentácie a výsledkov historických a reštaurátorských výskumov skladáme interiér do pôvodnej podoby.

The building of the Neolog synagogue in Žilina is among the most beautiful in terms of architecture and among the most important Jewish buildings in Slovakia. The building stands on the site of the original synagogue from 1881. A modern building with a dome was designed by the world-renowned German architect Peter Behrens; his Berlin studio was the starting point for Mies van der Rohe, Le Corbusier as well as for Walter Gropius. The construction was under way from 1928 to 1931. The building is dominated by a simple matter of the main hall with narrow high windows, extending from the lower ground floor of the coursed masonry. The central space was designed for 450 men and the gallery provided place for 300 women. The main hall is covered with a dome having a diameter of 16 m and a height of 17.6 m.

The Neolog Synagogue is considered one of the most spectacular sights of the modern inter-war architecture of Europe-wide importance. In a poll in 2000, it was ranked by architects among the 5 most important public buildings of the 20th century in Slovakia. It was declared a national monument in 1963, but this did not prevent the reconstructions in the interior. After the war it served as a theater and a concert hall, then as an auditorium of the University of Transport, and later, until 2010, there was a cinema. For the purpose of operating the auditorium and the cinema, the original interior was replaced by the intermediate interior, which in addition to "paperboard" aesthetics significantly altered also the layout of the space.

Our project of reconstruction and revitalization of the New Synagogue in the form of the Kunsthalle is motivated by the architecture itself as well as by the importance of its restoration and sustainable cultural use.

The project Truc sphérique Civic Association (the cultural center Žilina-Záriečie Station) is running in cooperation with support of the Jewish community in Žilina as the owner of the monument. Martin Jančok (P-L-U-R-A-L) is the chief architect, but the project involves the selfless activities of dozens of volunteers from among designers, experts and activists, as well as curators of future exhibitions and activities in the synagogue.

The architectural design follows the requirements of restoring the monument and its transforming into exhibition spaces. The later construction changes are gradually removed, the original monumentality of the interior is being uncovered. We are restoring the original orientation of the space to the east, and from the found documentation and the results of historical and restoration researches we are composing the interior in its original form.

SLOVENIA

SLOVINSKÁ REPUBLIKA
VELVYSLANECTVÍ V PRAZE

Leon Marc
Velvyslanec
Ambassador

Velvyslanectví Republiky Slovinsko Praha
Embassy of the Republic of Slovenia in Prague
Pod Hradbami 15, Praha 6 / Prague 6
Česká republika / Czech Republic

www.praga.veleposlanistvo.si

V České republice jsou Slovinci již dlouho hrdi na dílo architekta Jože Plečnika, který v období 1920–1934 obnovil Pražský hrad a jeho okolí; jsme velmi potěšeni úctou, jaká je věnována jeho mistrovskému dílu, a také následnou tvorbou jeho žáků. Děkujeme našim českým přátelům za jejich drahocennou starost o celé Plečnikovo dědictví. Mistrova práce na Pražském hradě představuje klenot v koruně nejenom kulturních, ale také politických vztahů, které se mezi národy začaly formovat na konci devatenáctého století a ukončila je až druhá světová válka.
Tato provázanost by neměla být vynechána při tak významné události jako je Architecture Week Praha. Česká republika a Slovinsko totiž připravují společnou nominaci vybraných děl Plečnikova opusu pro zapsání na seznam světového dědictví UNESCO. V současné době je to jeden z našich nejdůležitějších společných cílů. V rámci letošního Architecture Week Praha představí Slovinsko veřejnosti dalšího, pro celý středoevropský prostor významného slovinského architekta, urbanistu a inovátora Maxe Fabianiho (1865–1962) – v tomto roce si připomínáme 150. výročí jeho narození. Návštěvníci si budou moci prohlédnout jeho tvorbu objektivem uznávaného fotografa architektonických děl Mirana Kambiča. „Max Fabiani patřil do okruhu umělců vídeňské secese, kteří na začátku 20. století představovali základ a východisko pro rozvoj moderní architektury... Přestože Max Fabiani využíval různých stylů, díky nimž svoje stavby přizpůsoboval době a prostředí, ve všech obdobích své tvorby zůstával věrný hlavnímu požadavku secese – propojit umění a každodenní život. Z tohoto důvodu je každá jeho stavba odlišná a jedinečná, koncepčně přizpůsobena svému účelu, prostředí a oblasti," uvádí profesor Janez Koželj. Architekt Fabiani tvořil nejvíce ve Slovinsku, Rakousku a Itálii. Díla s jeho podpisem nalezneme v Lublani, ve Vídni a v Terstu. Část Ministerstva zahraničních věcí v Lublani je v domě, který projektovat Fabiani – tehdejší dívčí školu jménem Mladika. Pro Lublaň vytvořil ambiciózní plán obnovy po zemětřesení. Ve Vídni jsou známé jeho realizace paláců Urania, Portois & Fix a Artaria, v Terstu někdejší slovinský Národní dům a palác Bartoli. Méně známé je, že byl v těsném kontaktu s arcivévodou Františekem Ferdinandem a nechal pro něj přestavět část zámku Konopiště.
Z minulosti do současnosti. V rámci programu Hravý architekt nynějšího ročníku Architecture Week Praha se představí skupina školáků ze základní školy v Radovljici. I na tomto místě nemůžeme opomenout česko-slovinské vzájemné vztahy: jejich škola nese jméno po Antonu Tomažu Linhartu, jednom z největších slovinských intelektuálů 18. století, jehož otec pocházel z Čech. Dnes je Radovljica partnerským městem jihomoravských Ivančic.
Vystavena budou díla dětí, které se prostřednictvím projektu Hravý architekt seznámily s architektem Maxem Fabianim a jeho tvorbu zachytily formou koláže a barevně natřených fasád. Současně se návštěvníkům představí Centrum architektury, působící v oblasti výuky a vzdělávání v architektuře. Centrum informuje o významu kvalitně zařízených míst, zvyšuje povědomí o prostorovém uspořádání, představivosti a kultuře bydlení. Jsme hrdí, že se slovinská architektura a její dědictví opět představuje v Praze – děkujeme organizátorům Architecture Week Praha!

For a long time Slovenians have been proud of the Czech architectural opus of Jože Plečnik who, between 1920 and 1934, worked as chief architect at Prague Castle. We are happy that his masterpieces and those of his Czech disciples are so highly valued in the Czech Republic, and are grateful to our Czech friends for taking such meticulous care of Plečnik's common heritage. His works at Prague Castle are the jewel in the crown of the close cultural and also political links that began to develop at the end of the 19th century and were only severed by WW2.
It is well worth mentioning these links between the Czech Republic and Slovenia on such an occasion as Architecture Week Prague. Namely, the two countries have been jointly selecting Plečnik's works to nominate them for the UNESCO World Heritage List. At the moment, this is one of the most important bilateral projects. At this year's Architecture Week Prague, Slovenia is presenting to the wider public another architect who was also an important Central European figure. Maks Fabiani (1865–1952) was an architect, urban planner and innovator, this year, we are commemorating the 150th anniversary of his birth. Visitors to Architecture Week Prague will be able to see his world through the lenses of Miran Kambič, a renowned architectural photographer. In the words of the Slovenian architect, Professor Janez Koželj, "Max Fabiani was a member of the Vienna Secession circle. At the beginning of the 20th century, he laid the foundations for modern architecture... Although Fabiani utilised different styles to adapt the expression of his buildings to time and space, he nevertheless remained faithful to the key goal of the Secession, i.e. to establish links between art and daily life, throughout his creative life. This is why each of his buildings is different and unique, yet adapted both in concept and form to its purpose, location and place." Max Fabiani worked in Slovenia, Austria and Italy, and his creations can be seen in Ljubljana, Vienna and Trieste. In Ljubljana, part of the Ministry of Foreign Affairs is housed in the Mladika, a building designed by Fabiani. He also devised an ambitious reconstruction plan for Ljubljana following the disastrous earthquake in 1895. In Vienna, his best known works include the Urania Palace, Palace Portois & Fix and Palace Artaria; in Trieste, he designed the former Slovenian cultural centre Narodni Dom and the Bartoli Palace. It is less known that he also maintained a close relationship with Archduke Ferdinand, who commissioned him to refurbish parts of the Konopiště estate.
Let us move to the present. At this year's Architecture Week Prague, a group of school pupils from the town of Radovljica is taking part in the Playful Architect programme. Interestingly enough, another Central-European connection is at play here: the school that the children attend is named after Anton Tomaž Linhart, a local from Radovljica and one of the best-known Slovenian 18th-century intellectuals, whose father was of Czech descent, and the municipality of Radovljica is twinned with Ivančice in South Moravia.
The Playful Architect exhibition will show collages and colour facade paintings by Radovljica pupils, who will learn about Maks Fabiani and his works during the programme. Visitors will also learn about the Slovenian Architecture Centre, which provides architectural education and training aimed at raising awareness of the quality of urban spaces, further developing spatial values, spatial literacy and housing culture in our society. We are proud – and grateful to the organisers of the Architecture Week Prague – that this year, Slovenian architecture and its heritage are once more being presented in Prague.

SLOVINSKO

Miran Kambič
Fotograf
Photographer

Radovljica

Jsem velmi rád, že dnes můžete spatřit mé fotografie díla architekta Makse Fabianiho na tak prestižním místě jako je Pražský hrad a na tak důležité akci, jako je Architecture Week Praha.

Maks Fabiani je vedle Jože Plečnika nejvýznamnějším slovinským architektem.

Jsem si jistý, že dílo Jože Plečnika je vám určitě známé, jelikož se podílel na úpravách Pražského hradu, místa konání festivalu Architecture Week Praha a je autorem Kostela Nejsvětějšího Srdce Páně v Praze na Vinohradech.

Fabiani a Plečnik se seznámili během studií ve Vídni u známého architekta, profesora Otty Wagnera. Oba tvořili přibližně ve stejném časovém období.

S prací obou architektů jsem se seznámil již v dětství. Bydleli jsme téměř naproti domu Hribarových, jehož podpis nese Maks Fabiani a v blízkosti centra Lublaně, jejíž dominantu tvoří Plečnikovo Trojmostí.

Pro dnešní výstavu na Pražském hradě jsem zvolil výběr velkoformátových fotografií Fabianiho praci. Část pochází z Vídně a z Terstu, část dokonce zobrazuje zahradu zámku Konopiště. Nejvíce však tvořil v Lublani, hlavním městě Slovinska. Věřím, že se vám dílo Fabianiho bude líbit, stejně jako mé zobrazení jeho mistrovství a doufám, že oboje vás podnítí k dalšímu objevování architektury.

Velice děkuji organizátorům Architecture Week Praha, Velvyslanectví Slovinské republiky v Praze a všem, kteří přispěli k realizaci výstavy na Pražském hradě.

It is a great pleasure to show you my photographs about the work of the architekt Maks Fabiani at a such prestigious setting as the Prague castle and at a such significant event, namely the Prague Architecture Week.

Maks Fabiani has been, next to the Jože Plečnik, for sure the most important Slovenian architect.

I am confident that you know the work of Plečnik since he left an important footprint at the Prague castle where Prague Architecture Week is taking place and I know you have seen the Church he designed at Vinohrady in Prague 3.

Fabiani and Plečnik met each other during their work and study in Vienna where they had a common professor – Otto Wagner. They have worked practically in the same period of a history.

I have met with the work of both already when I was a small child. We lived virtually across the street of the so called Hribar's house designed by Fabiani and Plečnik's three bridges (Tromostovje) in the center of Ljubljana.

For this exhibition at the Prague castle, I have chosen more than large photos. Some are taken in Vienna, Trieste, there is even a garden at the Konopište castle designed by Fabiani. However, most of the photos are from my home town Ljubljana, the capital of Slovenia. I hope you like the work of Maks Fabiani and I hope you will like my photos as well. I do hope it wakes up your desire for further discovery of architecture.

Allow me to use this opportunity to thank the organizers of Prague Architecture Week, the Embassy of Slovenia in Prague and all who have actively contributed to bringing my exhibition to the Prague castle.

Vera Mavrić
Mimořádná a zplnomocněná velvyslankyně Srbské republiky v České republice
Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary of the Republic of Serbia to the Czech Republic

Velvyslanectví Srbské republiky
Embassy of the Republic of Serbia
Mostecká 15, Praha 1 / Prague 1
Česká republika / Czech Republic

www.prague.mfa.rs

Srbské architektonické dědictví

Římská, byzantská, osmanská a uherská bělehradská akropole, která se vypíná nad soutokem Dunaje a Sávy, byla během XVIII. století zpevněna základy monumentální celnice s vysokými klenbami a oblouky. Budova určená k proclívání zboží se změnila v následujícím století ve velké srbské divadlo – a v moderní době byla zbořena. Taková je i paradoxní metafora života srbského architektonického dědictví.

Z tohoto prostoru se stejně jako z blízké Bělehradské pevnosti prchalo na Západ, s nímž jsme vyměňovali zboží, učili se o vlastní kultuře a o požadavcích doby. Srbské sídelní město a jeho architektonické dědictví se tím konstituovalo na důležitém paradoxu vlastního v cizím ve vlastním. Bělehradská pevnost, svědčí o historickém životě Bělehradu a Srbska způsobem, který dává odpověď, o jaký prostor jde: pokud je ten prostor cizí ve vlastním, pak je v plné míře nomádský a tím již historický, protože je vždy bodem integrace, separace a výměny obchodních společenství a kultur – a jestliže je ten prostor vlastní v cizím, je diasporální, protože i když jeho účelem byla stěhování, měl funkci udržování nebo získávání srbské autonomie v rámci okolního světa.

Bělehrad je podle archeologů velice staré město. Takové je i architektonické dědictví Srbska. Archeologická architektura srbského kulturního života pochází od kamene megalitické hrobky, geometrie lepenského staveni, slavnostního víka sarkofágu, z nichž pak během století vznikají středověké stečci. Pod kamennou střechou bylo možné nalézt rodinný dům, který byl lůnem života a historické paměti rodu, ale pod kamenem se však hledala i cesta temnotou smrti ke spáse na onom světě.

Srbská kulturní entita získala historickou pozici díky dílu českého historika Konstantina Jirečka a svoji západní architektonickou podobu díky jedné z prvních velkých bělehradských staveb, jejímž autorem byl český architekt Jan Nevole, absolvent vídeňské stavební akademie. S kamenem byl spojen život i smrt srbských vojáků v 1. světové válce. Kamenné pomníky bez hrobu podél cest, tzv. „krajputaši," jsou svědky válečného utrpení od Tunisu a Alžíru do českých Jindřichovic.

Touha po svobodě jako pramenu života národa zrodila počátkem XX. století česko-srbské sokolské hnutí, které zdůrazňovalo péči o zdraví, hygienu a rovněž péči o zdravý duch. Konala se přátelská bezkonfliktní setkání mladeže i dospělých, tak zvané slety. V pátrání po srbském národním stylu byly nejdůležitější estetické prostory srbské architektury nalezeny v návaznostech sokolství na neobyzantskou a moravskou stylistickou tradici jako odraz možností západu i východu.

Serbian architectural heritage

Roman, Byzantine, Ottoman and Hungarian Belgrade's acropolis, ascending above the confluence of the Danube and Sava Rivers, both flowing from the westerly direction, was anchored in the 18th century with the monumental Customs Service building (djumrukana), with high vaults and arches. The building, which was the venue of merchandize trading, was turned, in the 19th century, into a large Serbian theatre, to be eventually torn down in modern times. It further reflects the paradoxical metaphor of the life cycle of Serbian architectural heritage.

This area and the Belgrade Fortress nearby were the points of departure for fleeing to the West, with which goods were traded and one's own culture and the demands of the time studied. Thus, the Serbian capital and its architectural heritage established themselves as the critical paradox of one's own estranged and alien in one's own. The Belgrade Fortress gives a historical account of life in Belgrade and Serbia in a way describing the nature of this area: if the area reflects alien in one's own, it is then entirely nomadic and, accordingly, already historical, for it has always been a point of integration, separation and exchange between trading communities and cultures, whereas if the area is one's own estranged, it is diasporic, for even if its purpose was relocation, it served to maintain or achieve self-rule for Serbia in terms of the outside world, always as an important corner site.

According to archaeologists, Belgrade is an ancient city. Serbian architectural heritage is likewise. The archaeological architecture of the Serbian cultural being originated from the stone of megalith grave chambers, from the geometry of a "lepen" house and the ceremonial veil of a sarcophagus from which mediaeval "stećak" wayside tombstones developed centuries on. Stone roofs often covered family homes as wombs of life and historical remembrance of kindred. However, paths ensconced under such stone were also sought, leading to unearthly salvation through the darkness of death.

Serbian cultural entity acquired its historical dimension through the work of Czech historian Konstantin Jireček, and its Western architectural appearance was acquired through one of the first large Belgrade buildings – the work of the Czech architect and professor of the Great Technical School, Jan Nevole. With the lapse of time, stone was used to record life and death of Serbian warriors in the First World War – "krajputaši" or roadside tombstones were erected to honour war casualties from Tunisia and Algeria to Czech Jindřichovice.

Libertarianism, as a source of human life, gave birth in the 20th century to Serbian-Czech falconry, a modern reflection of the quest for good health and hygiene – a friendly and uncontroversial youth event. In the quest for identifying the Serbian national style, the major aesthetic scenes of its architecture were found in the links between falconry, neo-Byzantine and Morava stylistic remembrance, painting a probable picture of both the West and the East.

A more humane face given to socialist architecture after the non-dogmatic Serbian architects of the second half of the 20th century gained the upper hand could have been the underlying reason that the Serbian Academy of Sciences and Arts invited – three years before the Prague Spring – Czech architect Adolf Beneš, a protagonist of "emotional architectural functionalism", to join the Academy. Serbian response to the dilemmas of modern architecture was reflected in the romantic indulgence of a second modernity, as a trace of profound civilian emotions of Serbian architects.

The age of web 2.0 culture that followed, streamlined Serbian architectural performance to take the shape of Western and global.

Humánnější tvář socialistické architektury v Srbsku nastala ve druhé polovině XX. století, když již nepřevažovala dogmata, a to byl pravděpodobně důvod, proč Srbská akademie věd a umění tři roky před Pražským jarem nabídla své členství českému architektovi Adolfu Benšovi, protagonistovi architektonického „emocionálního funkcionalismu." Naší odpovědí na dilemata moderní architektury byl i romantický ponor druhé moderny – jako stopa hlubokých občanských emocí srbských architektů.

A potom se epochou kultury web 2.0 obnovil směr srbské architektonické tvorby, který se v ničem neliší od západního a světového.

Ekomušketýři ze Základní školy Drinky Pavlović

Žáci 5. a 4. třídy Základní školy Drinky Pavlović z Bělehradu se v tomto roce přihlásili do konkurzu Playful architect s přáním, aby vyšli ze svého milovaného města, a přece s ním zůstali ve spojení. Žáci tohoto oddělení jsou ve městě známí jako Ekomušketýři, protože mají rádi své město, účastní se různých ekologických akcí a svými kresbami chtějí poslat vzkaz, že nejkrásnější města světa bez ohledu na polohu nebo architekturu jsou ta, která milujeme odmalička.

Eco-Musketeers from elementary school "Drinka Pavlović"

Elementary school "Drinka Pavlović" responded this year to the competition Playful architect, trying to get out of this milieu, and yet remain attached to their city. Students of the class 5-4 are famous as Eco-Musketeers, because they love their city and participate in various environmental actions. With their drawings they would like to send a message that the most beautiful cities of the world are these which one likes from an early childhood regardless on the location or architecture.

Budova Kapitána Mišy, 19. století, Bělehrad. / Captain Miša's Edifice, 19th century, Belgrade.

Instituto Cervantes Praga

Ramiro Villapadierna
Ředitel
Director

Instituto Cervantes v Praze
Instituto Cervantes in Prague
Na Rybníčku 536/6, Praha 2 / Prague 2
Česká republika / Czech Republic

praga.cervantes.es/cz

Sny potřebují místo

Bez určitého místa se nemá člověk k čemu vztáhnout, nemá pocit, že někam patří; nemá ani možnost architektonické představivosti. Sny skutečně potřebují místo.

Úzký vztah je sám o sobě výrazem identity vztažené k určitému místu, kde pro něho nebo pro ni či jiné důležité osoby probíhá a vyvíjí se život naplněný smyslem.

Jestliže je každé místo přirozeným životním prostředím pro všechny, kdo se v něm narodili, pak zásahy do veřejných prostor v rámci urbánního rozvoje jej naopak mění: jejich legitimním cílem je vytvářet nové prostory a učinit je přístupnými každodennímu životu obyvatel.

A to nejen v hypotetických představách nestálých a proměnlivých životů lidí, ale i v kolektivních architektonických názorech na život komunity. Úzký vztah k místu je objektivním aspektem v poměřování tohoto smyslu pro prostor.

K tvorbě veřejného prostoru dochází tam, kde jsou aspekty utvářeny jednotlivci a kolektivní dynamikou stejně jako jejich vztahem k fyzickému prostředí, a vyžadují tudíž ucelený názor. Teprve tehdy lze pomocí koncepcí jako „vytváření pouta k místu" nebo „smysl pro místo" popsat kvalitu vztahů lidí s místem, kde žijí.

Jednou z převládajících koncepcí výzkumů zabývajících se místem je zkoumání dojmů a pocitů – byť i nejasných, jak na to někteří vědci kriticky poukazují – spojených se způsobem, jakým lidé vnímají místa a přiřazují jim své představy a hodnoty.

Velké veřejné prostory by už neměly být poměřovány pouze co do fyzických znaků; jejich úlohou je i sloužit lidem jako živý zdroj komunity, o jehož fungování vždy rozhoduje forma a který je skutečně důležitý pro zachování integrity lidského života.

Utváření místa ve veřejných prostorech je přístup, jenž se zrodil v 60. letech a šířil se až do 90. let. Měl by být odrazovým můstkem pro revitalizaci obce. Dnes je základem procesu řízeného obcemi při projektování ulic, náměstí, areálů, parků a chodníků, jež jsou místem řady aktivit pro různorodé publikum a dobře se slučují se životem větších měst a jejich center.

Koncepce utváření místa přináší jisté kvality: je řízena komunitou, pracuje s vizí, upřednostňuje funkci před formou, je přizpůsobitelná a zahrnuje řadu funkcí, orientovaná na vytváření destinací, bere v úvahu souvislosti, je dynamická a interdisciplinární, flexibilní, přístupná přeměnám, spolupracující a sociální.

Na druhé straně je třeba poukázat i na všechny protilehlé klady: od koncepcí utváření místa by se nemělo čekat, že budou řízené shora dolů nebo jakýmkoli způsobem reakční, direktivně určované designem, rychle proveditelné, vylučující určité subjekty, soustředěné na automobilový provoz, celoplošně řešené a připouštějící cokoli, statické; nevládne jim disciplína a nejsou jednorozměrné, jsou nezávislé na regulačních omezeních nebo analýzách nákladů a přínosů a nejsou nebo by neměly být orientovány na projekt.

Vstup komunity do procesu utváření místa je považován za nezbytný, ale stejně důležité je dosáhnout vzájemného konsensu se způsobem, jakým rozlehlá místa podporují vznik úspěšných sociálních sítí a zároveň prospívají mnoha různým zájmům a iniciativám. Toto hledisko není vždy patrné a ne vždy jsou plánovači nebo účastníci ze strany veřejnosti schopni tohoto cíle dosáhnout.

Vytvářet pocit místa nebo vyhledávat jeho genius loci bylo vždy starostí veškerých urbanistů a architektů. Ten, kdo místo utváří, by se jich měl zeptat – nebo snad raději sám sebe než kohokoli jiného: Co především činí toto místo jedinečným? A jak sem umístím něco nového, aniž zničím jeho historii, topografii nebo dnešní využití?

Proto mohou jedinečné veřejné prostory, jejichž výsledný přesah nemůže nikdo předvídat, navrhovat pouze designéři se schopností vnitřního vhledu, kteří dovedou dobře naslouchat, pozorovat a sjednotit protichůdné názory klientů a občanů.

Utváření místa má potenciál „stát se jednou z největších transformativních myšlenek tohoto století", s tisícovkami dokončených projektů v desítkách zemí. Ale kritici poukazují ještě na jeden neopominutelný aspekt, jenž se zdá být vlajkovou lodí celého hnutí. Jak se ukazuje, utváření rozlehlých prostor je spíš organický a mnohem méně pouze demokratický mechanický proces, jak si jeho zastánci myslí. Aktivní veřejná účast je dobrá, ale některým výjimečným místům je třeba porozumět.

Nicméně toto je dobrá příležitost, jak upozornit na příklad utváření velkého prostoru, jakým bylo úspěšné, mnohými cenami vyznamenané plánování veřejného prostoru španělským architektem Josepem Miásem jak pro Banyoles, tak pro La Barcelonetu. Výsledek skutečně ovlivnil život v těchto oblastech, ale ty přesto neztratily nic ze svého významu a jsou dnes už neodmyslitelné od urbánních komunit v Miásově městě a jeho regionu.

Na úplně jiném místě se latinskoamerický architektonický kontext vyvinul v tvůrčí laboratoř, jíž jsou cizí akademické, stylistické či formální diskuze. Instituto Cervantes a Architecture Week poprvé s velkou radostí představí v Praze Freshlatino02: přehlídku, jež nabízí práce vybraných skupin latinskoamerických a španělských architektonických kanceláří.

Freshlatino02, znamenitě připravené kurátory Ariandou Cantisovou a Andrésem Jaquem, zkoumá hranice disciplíny a navrhuje nové cesty práce v kontextu atraktivního nepoměru a silného dramatu, ale především případů náhodného nedostatku plánovaného stavebního materiálu. Jinými slovy: cihly někdy nahradí zanícení, starostlivá péče a odvaha k výměně.

Dreams do need place

Without a place there is no sense of relating, or belonging for humans; nor even the possibility of any imagined architecture. Dreams do actually need space.

The sense of attachment explains the person's identity bond to a particular place where meaningful life for him or her and it's significant ones occurs and develop.

However if every place is naturally a living location for anyone born within, opposite to this the recreation of public spaces in urban developing takes things the other way round: It purports to legitimate some new space and make it central to the daily parameters of people.

And then not only in the notional imaginary of one person's fickle life but moreover in the collective architectural mind of a community of living. Place attachment is an objective dimension for measuring this sense of place.

A public place setting is there where dimensions are moulded by individuals and collective dynamics as well as by their relationship with a physical environment, thereafter acquiring a meaning within their mindset. Only then concepts like "place identity bonding" or "sense of place" can emerge to describe the quality of people's relationships with its location.

This overarching impression -as vague as might it be criticized by some scholars- of the ways in which people senses places, and assign concepts and values to it is one of the prevailing concepts among place-based researches.

A great public space should not be measured any longer by its physical features alone; it has an obligation also to serve people as a vital community resource in which function always trumps form and is actually important in maintaining the quality of the integrity of human life.

Hence placemaking in public spaces is an approach, born in the 60s but only expanded in the 90s, that intends to be a springboard for community revitalization. It comprises as of today a community-driven process for designing streets, plazas, campuses, parks, sidewalks, that host a variety of activities for diverse audiences, and are well-connected to the larger city or town.

It is said that placemaking enjoys the qualities of being community-driven, visionary, function goes before form, is adaptable and inclusive, focused on creating destinations, is ontext-specific, dynamic and trans-disciplinary, is flexible, transformative, collaborative and sociable.

Whereas it's not all the opposite to these named virtues: so placemaking should not be expected to be top-down or reactionary, design-driven, a quick fix, exclusionary, car-centric, a blanket solution fits all, static; is not discipline-driven or one-dimensional, is not dependent on regulatory control or on a cost/benefit analysis and it is not or should not be project-focused.

But just as the community input is understood as essential to the placemaking developement, it appears to be all the most important too, to have a mutual understanding of the ways in which great places foster successful social networks and benefit multiple interests and initiatives at once. And this is not immediately apparent nor yet always achieved by planners or the involved participants of the public.

Creating a sense of place, or divining its genius loci, has always been a concern of all sorts of urbanists and architects. The designer should ask him- or herself, more than anybody at large: What is this place's essential uniqueness? And how do I put something new here that does not destroy the history, topography or use that exists?

That's why unique public places, those whose transcendent result none could have anticipated, are only created by insightful designers who are good listeners, observers, and capable of stirring together conflicting wishes of clients and citizens.

Placemaking pretends it "has the potential to be one of the most transformative ideas of this century", with thousands of completed projects throughout dozens of countries. But critics say there is yet one memorable example to be shown as flagship of the movement. As it appears, making great places is a more organic and less merely, democratically mechanical process than "placemaking" thinks it to be. Active public involvement is good but some extraordinary places need to be understood.

This is however the perfect place to point out examples of great space developing, as it has been the successful, award winning public space plannings, drawn by the Spanish architect Josep Miás, both for Banyoles and La Barceloneta. These have actually transformed the life in those areas, all the same remaining significant and, as of today, already inevitable to the urban communities of this architect's city and region.

On another planet, the Latinamerican architecture context has been evolving into a creative laboratory, alien to academic, stilistic or formal discusions. Instituto Cervantes and Architecture Week are therefore excited to bring for the first time to Prague Freshlatino02: A show that brings together the work of a selected group of Latinamerican and Spanish architecture practices.

Masterly curated by Ariadna Cantis and Andrés Jaque, Freshlatino02 explores the boundaries between disciplines and suggest new ways of operating in a context of attractive disparity and intense drama but, specially, of random scarcity of any given planed construction material. Meaning bricks are sometimes substituted with passion, attention and daring exchange.

SWEDEN

EMBASSY OF SWEDEN
Prague

Annika Jagander
Velvyslankyně Švédska
Ambassador of Sweden

Velvyslanectví Švédska
Embassy of Sweden
Úvoz 13, P.O.Box 35, 160 12 Praha 612 / Prague 612
Česká republika / Czech Republic

www.swedenabroad.com/prag

Jsem velmi ráda, že na letošním ročníku Architecture Week Praha budou Švédsko zastupovat Belatchew Arkitekter. Tato renomovaná společnost, kterou založila Rahel Belatchew, získala během let své činnosti několik státních i mezinárodních ocenění a uznání a byla mimo jiné časopisem Wallpaper zahrnuta do výběru Architect Directory jako jeden z nejzajímavějších mladých talentů v architektuře na světě. Ve Švédsku byla zvolena Architektem roku (Architect of the Year in Sweden).

Pokud jde o atraktivní, novátorská a cenově dostupná řešení v oblasti designu, architektury a urbanismu, zaujímají Belatchew Arkitekter ve světě přední místo, podobně jako mnoho jiných švédských architektů a designérů. Švédské společnosti mají na svém kontě mnoho zásluh o na člověka zaměřené, holistické plánování měst. Co je ale možná charakterizuje nejvíc, je jejich schopnost propojit své zkušenosti a odbornost s přemýšlením o cenově efektivním a životní prostředí nezatěžujícím přístupu.

Do tohoto konceptu se zapojuje i švédská vláda, a sice iniciováním projektu SymbioCity (www.symbiocity.se), který si klade za cíl švédské know-how a náš přístup k udržitelnějším řešením, ať už v architektuře, městském plánování nebo likvidaci odpadu, šířeji zpřístupnit.

Rok 2015 je pro naši planetu klíčový. Na podzim se do Paříže sjedou světoví lídři, aby společně, jak doufáme, přijali novou dohodu o přístupu k životnímu prostředí a změnám klimatu. Proto chceme i já a celý personál velvyslanectví k této iniciativě přispět svou troškou do mlýna: téma na tyto dva roky jsme si pojmenovali „Sweden loves the Planet" (www.swedenlovestheplanet.cz). Touto iniciativou bychom rádi inspirovali a posílili dialog s našimi českými partnery a s Čechy obecně. My všichni, národy i jednotliví lidé, máme zodpovědnost pracovat na udržitelnější planetě. Jak jednou řekl kdosi moudrý: „Nikdo nemůže dělat všechno. Každý ale může udělat aspoň něco."

Jsem proto nesmírně ráda, že se Architecture Week Praha v roce 2015 zaměří na téma UNESCO a světové dědictví. Pohled zpátky a poučení z minulosti jsou totiž pro plánování budoucnosti a života příštích generací nezbytné.

I am delighted that Belatchew Arkitekter is representing Sweden in this year's Architectural Week. This renowned company, founded by Rahel Belatchew, has received numerous national as well as international awards and recognitions throughout the years, among them being ranked in Wallpaper's Architect Directory as one of the world's most exciting new architects and being chosen Architect of the Year in Sweden.

Belatchew Arkitekter, together with many other Swedish architects and designers, are known around the world as being at the forefront in offering attractive, innovative and affordable solutions in design, architecture and urban planning. These companies have a long track record on a human-oriented and holistic approach to urban planning but perhaps what typifies them most is their ability to combine experience and expertise with cost-effective and carbon-smart thinking.

The Swedish government has also joined in by initiating SymbioCity (www.symbiocity.se), which aims to make more widely available Swedish know-how and our approach to more sustainable solutions whether it be architecture, urban planning or waste disposal.

2015 is a crucial year for our planet as the world leaders will gather in Paris in the late autumn hoping to agree on a new climate agreement. Therefore, my staff and myself have also joined with our voices by introducing the theme "Sweden loves the Planet" (www.swedenlovestheplanet.cz). With this initiative we hope to inspire and intensify the dialogue with our Czech partners and the Czech people. We have all, nations as well as people, a responsibility to work for a more sustainable planet. As some wise person once said: "Everyone cannot do everything, but everyone can do something."

I am therefore pleased to note that the 2015 edition of Architecture Week Prague will center around UNESCO and World Heritage issues because looking back and learning from the past is necessary when planning for the future and generations to come.

TURECKO

Ahmet Necati Bigalı
Zplnomocněný velvyslanec
Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary

Velvyslanectví Turecka v Praze
Embassy of the Republic of Turkey in Prague
Na Ořechovce 69, 162 00 Praha 6 / Prague 6
Česká republika / Czech Republic

prag.be.mfa.gov.tr

REPUBLIC OF TURKEY
EMBASSY
PRAGUE

Anatólie byla během historie lidstva domovem četných civilizací. Tvořila nejen vojenský, politický, ekonomický a kulturní most mezi Asií a Evropou, ale byla i vlastí těch největších říší a států. Nikde jinde na světě se nezrodilo na jednom místě tolik velkých civilizací jako v Anatólii. Teď, když většina starověkých měst tvoří stopy následujících civilizací, je Anatólie učiněným muzeem pod širým nebem.

Zvláštnosti, krásy a kulturní rozmanitost Anatólie nelze vyčíslit. Panna Marie žila v Anatólii. Nachází se tu Dům Panny Marie v Efezu a klášter Černé Panny v Sumele. Ve středozemí žil i svatý Mikuláš. Kostel svatého Mikuláše v Demre každoročně navštíví tisíce turistů. Slavný historik Hérodotos žil ve městě Datça a předpokládá se, že slavný básník Homér, autor Iliady, žil v Izmiru. Starověké město Trója, zmíněné v Iliadě, leží poblíž Çanakkale. První hodiny vymyslel slavný filozof Eudoxus v Knidosu. V Anatólii žila řada slavných filozofů, jako Anaximenés, Thalés nebo Strabón. Dva ze sedmi divů světa, chrám bohyně Artemis v Efezu a Mauzoleum v Bodrumu, jsou v Anatólii. Druhé největší muzeum mozaiky a první křesťanský kostel, kostel svatého Petra, jsou v Antakyi. Kostel svaté Tekly, zasvěcený první světici, stojí u Silifke. Socha, busta a sarkofág Alexandra Velikého jsou vystaveny v Istanbulském archeologickém muzeu.

Osmanská říše, jejíž základy byly položeny v severozápadní Anatólii v roce 1299, existovala více než 600 let a založila slavnou civilizaci jak v Anatólii, tak v podrobených oblastech. Říše nejenže ztělesňovala významný politický, ekonomický, společenský a kulturní systém, ale také vytvářela velká umělecká a architektonická díla. Architektonické kusy vytvořené osmanskými mistry na územích pod osmanskou nadvládou, nejvýrazněji v Istanbulu, dodnes stojí. Mimar Sinan, jedna z nejvýznamnějších vůdčích osobností v dějinách architektury, byl nejslavnějším představitelem osmansko-turecké architektonické tradice. Velkolepá díla od tohoto architekta jsou dodnes nedotčená a pro milovníky umění představují pozoruhodné příklady osmansko-turecké architektury.

Rád bych všechny pozval do Turecka, aby si prohlédli dědictví všech civilizací, které se v Anatolii v průběhu dějin objevovaly a nalezli historické a kulturní bohatství Anatólie.

Anatolia has been the land of a number of civilizations throughout the history of mankind. It has been not only a military, political, economic and cultural bridge between Asia and Europe, but also a motherland of the biggest empires and states for centuries. Nowhere in the world has such a lot of great civilizations emerged on the same land except Anatolia. Now that most of the ancient cities are the traces of successive civilizations, Anatolia is a veritable open-air museum.

The peculiarities, beauties and cultural diversity of Anatolia cannot be counted. The Virgin Mary lived in Anatolia. The House of Virgin Mary at Ephesus and the Monastery of the Black Virgin at Sumela are in Anatolia. St. Nicholas, Father Christmas, lived in the Mediterranean region. The Church of St. Nicholas in Demre is visited by thousands of visitors every year. The famous historian Herodotus lived in Datça and it is assumed that the great poet who wrote the Illiad, Homer, lived in İzmir. The ancient city of Troy, mentioned in the Illiad, is near Çanakkale. The first clock was invented by the great philosopher Eudoxus in Knidos. A lot of famous philosophers, such as Anaximenes, Thales and Strabo lived in Anatolia. Two of the Seven Wonders of the World, the Temple of Artemis at Ephesus and the Mausoleum in Bodrum, are in Anatolia. The second biggest mosaic museum and the first Christian church, the Church of St. Peter, are in Antakya. The Church of St. Thecla, dedicated to the first female saint is around Silifke. The statue, bust and sarcophagus of Alexander the Great are exhibited in the Istanbul Archaeological Museum.

The Ottoman Empire, the foundations of which were laid in north-western Anatolia in 1299, existed for more than 600 years and established a great civilization in Anatolia and other territories under its suzerainty. The Empire not only embodied a great political, economic, social and cultural system, but also produced great artistic and architectural works. The architectural pieces produced by master Ottoman architects in the territories under the Ottoman rule, most prominently in İstanbul, still exist today. Mimar Sinan, one of the most important masterminds in the history of architecture, was the greatest representative of the Ottoman-Turkish architectural tradition. Magnificent works produced by this great architect still remain intact today and present outstanding examples of the Ottoman-Turkish architecture to art lovers.

I invite everybody to Turkey to see the legacy of all civilizations which existed in Anatolia throughout history and to explore the historical and cultural wealth of Anatolia.

TURKEY

HASSA
HASSA ARCHITECTURE
ENGINEERING CONSTRUCTION

TURECKO

Muharrem Hilmi Şenalp

Muharrem Hilmi Şenalp se narodil roku 1957 v Konye, kde také vystudoval základní a střední školu. Po absolvování Technické univerzity v Istanbulu (ITU) v roce 1981 dokončil magisterské studium v oboru stavebních systémů a další v oboru historie architektury a restaurování na Technické univerzitě v Yıldızu. Čtyři roky byl členem univerzity Boğaziçi. Od roku 1983 pracuje jako samostatný inženýr architekt. Navrhl stavby, jež sloužily různým účelům a u nichž Şenalp prováděl architektonická zjednodušení nebo stylisticky přetvářel klasickou osmansko-tureckou architekturu z období před westernizací a modernismem. Zkoumal a využíval souvislostí, stylu a tvorby prakticky všech tradičních islámských umění; a protože se zajímal o hudbu, hrál i na klasické hudební nástroje tambur, rebab a ney a rovněž praktikoval klasický hudební styl a přístup s renomovanými skladateli a učiteli jako Cahid Gozkan, Sabahaddin Volkan a Kemal Batanay. Projekt tokijské mešity a Tureckého kulturní centra, které dokončil roku 2000, byly roku 2002 vybrány Japonským ústavem architektury a stavebních věd mezi 40 špičkových děl, které přispěly k úrovni japonské architektury; zároveň za ně obdržel ocenění Elite Lighting Award od společnosti National. Na světové výstavě Aichi Japan, jíž se zúčastnilo 121 zemí, obdržel jeho pavilon za návrh a splnění tematického zadání Zlatou cenu moudrosti přírody.

Vedle projektů a budov, u nichž používá fraktálovou geometrii a přírodní tvary, jež jsou podstatou islámského umění, Şenalp usiluje o vytvoření nového, odlišného stylu. Zkoumá nové struktury, u nichž se poprvé snaží o protlačovaný geometrický design v 3D, a to vždy za využití výjimečného architektonického jazyka, místo aby vytvářel repliky existujících děl.

Hassa Architecture

Název vychází z Hassovy architektonické školy, jež byla ústřední architektonickou organizací Osmanské říše. Kancelář Hassa Architecture byla založena roku 1983 arch. Muharremem Hilmi Şenalpem, aby nabízela služby v oblasti architektury, inženýrství, urbánního plánování, výstavby a restaurování staveb.

Při realizaci projektů v různých místech v Turecku i ve světě je naším posláním napodobovat v dnešních podmínkách čistou a nepozměněnou turecko-islámskou tradici z doby před westernizací země. Za využití moderní technologie se snažíme, aby se v nových budovách odrážel způsob tradičního myšlení, jeho duchovní kořeny, logika výrobní technologie a schopnost rozlišování a elegance v přístupu k věcem.

Investicemi do lidského potenciálu a jeho výchovou ve všech praktických architektonických postupech se Hassa Architecture snaží být mostem mezi budoucími generacemi a tradicí, jíž jsme zdědili a přivlastnili si ji.

Jaké jsou naše základní hodnoty: každý projekt posuzujeme velmi odpovědně a trváme na tom, aby všechny náležité operace proběhly, jak mají; vždy dáváme přednost kvalitě před náklady; klademe velký důraz na relace, harmonii a proporce na všech úrovních od urbánního plánování až k nejmenším podrobnostem stavby; a snažíme se provádět každou práci důsledně v naprosté stylové jednotě až do nejmenšího detailu.

Naše filozofie a architektonický přístup

Abychom byli schopni vytvářet novou a správně pojatou architekturu, myslíme si, že si je nejprve třeba uvědomit, jakou hodnotu má naše kulturní a umělecké dědictví, a přesně porozumět tomu, co dědictvím je a co jím není. Turecká architektonická otázka není izolovaným subjektem, a je jako kultura, umění, literatura a hudba jedním z článků řetězu civilizace. V tomto smyslu se musí správná architektura opírat pouze o hlubokou filozofickou identitu a odpovídající vizi. Ta není možná bez hlubšího pohledu na vlastní kořeny. Myslíme si, že v moderní době potřebujeme rozmnožovat naše kulturní a historické dědictví v rámci tradice, nově, ale správně je interpretovat, vyhýbat se degenerativním trendům a nesnažit se cokoli kopírovat. K tomu nám napomáhá silný „pocit sounáležitosti". Uchovávání historických děl a reprodukce kultury je rozhodující pro její udržení cestou ochrany hodnot vytvářejících sdílené vědomí. Člověk je kulturní bytost; nikdo bez kultury nemůže být. Její přínos může být proměnlivý, ale osobnost, jíž člověku a jeho národu poskytuje kulturní dědictví, zůstává neměnná. Právě kulturní dědictví, jež prošlo sítem staletí, formuje správný postoj člověka vůči měnícímu se kulturnímu světu a výrazně podporuje jeho zápas za zachování osobnosti. Minulost se skutečnosti ještě nepominula.

V Hassa Architecture se vědomě vyhýbáme terminům jako „moderní stavba" či „moderní mešita", neboť modernita se stala v dnešním významu a svou povahou označením materialistického přístupu západní civilizace k světu; způsobem, jak chápat svět; a v neposlední řadě zkresleným ontologickým a intelektuálním přístupem k věcem. „Modernita" každého z nás by měla být odvozována od našich vlastních hodnot a měla by být „subjektivní", nesnažit se kopírovat. Jsme toho názoru, že pokud se nám podaří stylově zvládnout naši klasickou, civilní a náboženskou architekturu a správně ji koncepčně interpretovat, můžeme vytvořit krásné autorské příklady zjednodušeného umění, aniž ztratíme vlastní osobnost.

V nových projektech se držíme hlavní myšlenky, že „prostota a jednoduchost jsou složité i jednoduché zároveň", myšlenky, která je jádrem naší architektury. Vytváříme tak projasněné prostory, jež je možné číst stejným způsobem zevnitř i z vnějšku, přičemž vyžíváme „úsměvné" technologie, jež bere jak v produkci, tak ve spotřebě v potaz lidský faktor, kdy při využití malého množství materiálu vytváříme střídmě pojaté, jednoduché prostory, v jejichž prostotě je skrytá nádhera.

Mezi tradicí a modernitou mohou existovat společné estetické rysy nebo styčné body, ale správná interpretace tradice si nikdy nezaslouží označení „moderní" nebo „současná". Takový přístup a debata o vlastní kulturní sféře a hodnotách jsou chybné a orientalistické.

Tradice je významová sféra, v níž se stýkají univerzální pojmy s lokálními a živí a reprodukují se navzájem. Formy, jež se vyvinou v tradici, jsou nositeli všeobecných hodnot. Kulturní degenerace a povrchnost, jichž jsme v současné době svědky, jsou výsledkem rozrušování a rozkládání hodnot.

Ochrana hodnot a tradic umožňuje zachovat staletou zkušenost pro příští generace. Architektonické dědictví a umělecká díla jsou měřítkem vznešenosti v srdci národa, jemuž náleží, a vyjadřují hodnoty nashromážděné po celá staletí. Civilizace je výsledkem práce tohoto ušlechtilého přístupu, který ví, jak je vybírat, vytvářet, uchovávat, hodnotit, reprodukovat a užívat. Kdo se neumí divat na to, co vzniklo kdysi, jinými slovy, co bylo vytvořeno v minulosti, nemůže produkovat něco nového.

Bez přihlédnutí k tradici, bez zřetele k hlavní ose a intelektuálnímu pozadí, jež mají za sebou síto staleté zkušenosti, nelze sledovat a zachytit dialektickou dynamiku uchovanou v jádře tradice, ani vytvářet nová a odlišná díla s novým vztahem materiálu a formy. Myslíme si, že toto je jediná cesta, jak dojít ke správné změně a různým interpretacím a neztratit přitom soustředění.

Když stavíme budovu, položíme nejprve na pevné půdě základy. Ve chvíli, kdy začneme pochybovat o vlastních hodnotách, tuto pevnou půdu pod nohama ztratíme. „Umění, styl nebo cesta", jež posvětíme a nazveme moderním uměním dneška, jsou pokračováním tradičního západního umění, jež bylo na těchto základech vystavěno. Pokud jim ale správně neporozumíme, budeme pouze „kopírovat".

Je nezbytně nutné rozpoznat hodnotu civilizačního odkazu a hledat novou a správnou syntézu, abychom na něj mohli navázat. Architektura je zrcadlem a formujícím jazykem společnosti. Vždy když vyzdvihujeme nějaké lidské, vrozené hodnoty, nebo kdekoli vyvstane ve společnosti chaos či se rozmlží hodnoty, odrazí se to nejprve v architektuře, a následně v hudbě. Monotónní a opakující se kultura, která není schopna se sama nově přetvořit, je odsouzena k degeneraci a konečnému zániku.

Úctu a vážnost a ještě mnohem víc nabízí a dodává modernímu světu vlastní kultura; záleží na schopnosti to odhalit. Protože jsme bohužel posledních 250 let směřovali od vlastního způsobu myšlení k eurocentrickému světonázoru, nejsme si už vlastních hodnot vědomi.

Myslíme si, že dnes potřebujeme myšlenkový systém, který si je skutečně vědom světového kulturního a uměleckého dědictví; který vnímá západní odkazy, ale nepatří k nim; a který se začne rozvíjet z vlastních zdrojů a bude v tomto stylu a v téhle ose měnit tradici.

Vybrané projekty

Národní komplex osmanských archivů a muzea
Návrh a konzultace: HASSA
Rok: 2012 / rozpočet: $ 125 mil. / rozloha: 130.000 m²

Muzeum národních archivů
Návrh a výstavba: HASSA
Rok: 2013 / rozpočet: $ 8 mil. / rozloha 2.500 m²

Archivy jsou dneškem a zítřkem národa, ale i pamětí, kulturou a civilizací včerejška. Osmanské archivy jsou velmi důležité pro velký počet dokumentů významné kulturní i vědecké hodnoty. V jejich sbírkách jsou historické dokumenty 41 zemí (vzniklých po pádu Osmanské říše). Archivy obsahují přibližně 100 milionů dokumentů a 365 tisíc starých vládních záznamníků.

Komplex stojí na 120.000 m² a rozkládá se na pobřeží v délce 120 km. Další funkce: hřiště pro 600 diváků, výstavní a konferenční haly, muzeum, knihkupectví a příslušenství.

Muzeum archivů bylo rovněž navrženo a provedeno kanceláří Hassa Architecture. Je v něm přes 200 originálních dokumentů z osmanského období, vystavených v klimatizovaných skříních a vitrínách odolávajících změnám teploty a vlhkosti. Je vybaveno digitálními dotykovými obrazovkami, projektory, interaktivními podlahami a další moderní technikou.

Restaurování hrobky Abú Ajjúba al-Ansárího
Provedení: HASSA
Rok: 2015 / rozpočet: $ 2,5 mil.

Hrobka byla otevřena během 6–7 měsíců v nejdůležitější historické budově Istanbulu, aniž bylo nutné sejmout jedinou dlaždici. Po otevření se ukázalo, že hrobka je vystavena velkému nebezpečí, a bylo nutné provést její zásadní obnovu. Střecha prostoru pro návštěvníky byla původně zpevněna 300 let starou dřevěnou konstrukcí, jež byla shnilá, deformovaná a zamořená hmyzem. Po zavěšení střechy byly vyměněny shnilé dřevěné podpěry a stěny byly téměř celé rekonstruovány při zachování odolných kusů a za opatrného sejmutí 7.678 iznických kachlů.

Vzdělávací komplex Marmarské univerzity a mešita teologické fakulty
Návrh a konzultace: HASSA
Rok: 2015 / rozpočet: $ 30 mil. / rozloha: 32.000 m²

Mešita teologické fakulty Altunizade je naší interpretací architektonické tradice z pohledu dnešní lidové kultury. Podnětem byl rotační pohyb probíhající v celém vesmíru od makrokosmu až k mikrokosmu. Mešita inspirovaná tisíciletou technikou konstrukce stropu je snahou o dosažení nového horizontu v náboženské architektuře sjednocením „části v celku" a „celku v části" s fraktálním charakterem lasturového tvaru.

Muharrem Hilmi Şenalp

Muharrem Hilmi Şenalp was born in 1957 in Konya, where he also attended primary, secondary and high school. After having graduated from Istanbul Technical University (ITU) in 1981, he completed a masters' program on Building System at the same school, and another masters' program on Architectural History and Restoration at Yildiz Technical University. He was a member of faculty with Bogazici University for 4 years. Since 1983, he has been operating as a freelance architect-engineer. He designed buildings of

Mešita teologické fakulty Altunizade. / Altunizade Theology Faculty Mosque.
Restaurování hrobky Abú Ajjúba al-Ansárího. / Ayyub Al-Ansari Tomb Restoration.
Restaurování hrobky Abú Ajjúba al-Ansárího. / Ayyub Al-Ansari Tomb Restoration.

various functions where he stylized as simplified architecture or stylistically re-composed the classical Ottoman-Turkish architecture from the pre-westernization and pre-modernism period. He researched into and applied the relation, style and production of virtually all traditional Islamic arts; and having an interest in music, he both performed classical Turkish musical instruments like tanbur, rebab and ney, and he also practiced classical musical style and attitude with renowned composers and master musicians like Cahid Gozkan, Sabahaddin Volkan and Kemal Batanay. The Tokyo Mosque and Turkish Cultural Center project, which he completed in 2000, was elected in 2002 by the Japanese Institute of Architecture and Building Science as one of the 40 elite architectural works which have contributed to Japanese Architecture; and also received the "Elite Lighting Award" from the company National. At World Expo 2005 Aichi Japan, in which 121 countries participated, his Turkey Pavilion project received the "Nature's Wisdom Golden Award" for design and compliance with theme.

Next to projects and buildings in which he uses fractal geometry and natural forms, which are the essence of Islamic arts, he aspires to create a different style by trying new structures where he, for the first time, extrudes geometric designs into 3D, and always takes care to use an extraordinary architectural language instead of replicating existing works.

About Hassa Architecture

Named after Hassa School of Architects, the central architectural organization of the Ottoman Empire, Hassa Architecture was founded in Istanbul in 1983 by MArch. Muharrem Hilmi Şenalp to offer services in fields of architecture, engineering, urban planning, construction, and restoration.

By implementing projects at different locations in Turkey and around the world, it's our mission to reproduce under today's conditions the uncorrupted Turkish-Islamic tradition from the pre-westernization period. Making use of modern technology, we aim at reflecting onto new buildings the mentality of the tradition, its spiritual roots, the logic of its production technology, and the percipience and elegance in its approach to things.

Investing in and nurturing human potential in all architectural practices of its, Hassa aspires to act as a bridge between future generations and the tradition which we have inherited and made ours.

As for Hassa Architecture's core values; we take each project very seriously, and insist on doing what needs to be done, always choosing quality over cost; we set great store on relation, harmony and proportion at all levels from urban planning to minute details of a building; and we take care to perform each work in a genuine fashion with stylistic integrity down to the smallest detail.

Our Philosophy and Architectural Approach

As Hassa Architecture, we believe that in order to be able to produce new and correct architecture, one must first realize the value of our own cultural and artistic heritage, and accurately understand what tradition is, and what it's not. Turkey's architectural question is not an isolated subject, and like culture, art, literature and music, it is one of the links of the chain of civilization. In this sense, correct architecture can only be produced through a deep philosophical identity and vision. And such vision is not possible without a deeper look at one's own roots.

We believe that we need to reproduce our cultural and historical heritage in modern times within the chain of tradition with new interpretations, but this time correctly, and without falling into degeneration, or resorting to replication. To be able to do that, "a feeling of belonging" is important. Preservation of historical works and reproduction of the culture is critical for preserving the culture by way of conserving those values that make up the shared consciousness.

Man is a cultural being; no man is without culture. Cultural assets may change, yet the personality given by that cultural heritage to man and his nation does not change. What shapes the correct attitude of man against the changing cultural world, what is his greatest support in the fight for preserving his personality, is the cultural heritage that is has been filtered through centuries. The past, indeed, has not passed.

As Hassa Architecture, we consciously avoid using terms like "modern structure" or "modern mosque." Because, with its present meaning and nature, modernity has become the name of the rather materialistic approach of the western civilization toward things; of its way of understanding the world; and of its distorted ontological and intellectual approach to things. Everyone's "modernity" should be derived from his or her own values, and should be "subjective," rather than a mere replication. It is our claim that, if we manage to stylize our classical, civil and religious architecture with correct interpretations and conceptions, we can then produce the most beautiful examples of simplified art with new authoring and without losing our personality.

In new projects, to give the message that "plainness and simplicity are both difficult and very easy at the same time," a message which is the essence of our architecture, we create clear spaces which can be read in the same way both inside and outside, and we use a smiling technology which always take into account the human factor during both production and consumption, to use less materials to create plain spaces that harbor splendor within that plainness.

There may be aesthetic commonalities or contact points between tradition and modernity, but a correct interpretation of the tradition never deserves such labeling as "modern or contemporary." Such approach and discourse is a faulty and orientalist way of approaching one's own cultural sphere and values.

Tradition is a sphere of meaning where the universal meets the local, and they nurture and reproduce one another. Forms which emerge as tradition are carriers of universal values. The cultural degeneration and superficiality we are presently experiencing is a result of the erosion and decomposition of our values.

Conservation and tradition is to preserve the experience of centuries for future generations. As a measure of nobility in the heart of the nation they belong, architectural heritage and works of art are a manifestation of values accumulated over centuries. Civilization is the work of that noble attitude which knows how to select, to correctly produce, to preserve, to evaluate, and to reproduce and use. He who doesn't know how to look at the old, or in other words, at what was produced in the past, cannot produce the new either.

Without taking tradition into consideration, without observing the main axis and intellectual background which has been filtered through centuries, one can neither notice the dialectic dynamism in the essence of tradition, nor can he make new and different productions with new "material-form relationship." We believe that this is the only way in which correct change and different interpretations will be possible without losing focus.

When building a structure, one first reaches into sound ground, and lays a foundation. The moment we started to doubt our own values, we lost our sound ground. The "art, style or path" that we sanctify and call modern art today is a continuation of traditional western art, and has been erected on that foundation. If this is not understood correctly, there is "replication" then.

It is imperative that we realize the value of our civilization heritage, and search for new and correct syntheses for its continuation. Architecture is the mirror and formative language of a society. Whenever human and inborn values are exalted, or whenever chaos or a blurring of values occurs in a society, it is reflected first onto architecture, and then onto music. A repetitive culture which is incapable of reinventing itself is destined to degenerate and ultimately perish.

Whatever the modern world holds in high esteem, that and much more is held and offered by our own culture; what matters is the ability to unearth that. Since we have for the last 250 years drifted away from our own world of mentality toward a Eurocentric world view, unfortunately, we are unaware of our very own values.

We believe that we are today in need of an effort and thought system which is truly knowledgeable about world cultural and artistic heritage; which is aware of, but does not belong to western references; and which starts out from its own resources, and transforms the tradition in this fashion and on this very axis.

Selected Projects

National Ottoman Archives Complex & Museum

Design and consultancy by Hassa
Year: 2012 / Budget: $125.000.000 / Area: 130,000 m²

National Archives Museum

Design and consultancy by Hassa
Year: 2013 / Budget: $8.000.000 / Area: 2,500 m²

Archives are the today and tomorrow of a nation, as well as memory, culture, civilization and yesterday of them. Ottoman Archives has a very important estate for the number of documents it contains, cultural and scientific aspects. 41 countries' (after the Ottoman Empire) historical documents are in Ottoman archieve's collections. The archieve building contains approximately 100.000.000 documents and 365.000 old government notebooks.

The complex has 120.000 m² construction area, and 120 km. shelf length. Other functions for the Archives complex are, a 600 seated auditorium, exhibition and meeting halls, museum, book store and accessories.

As for the Archives Museum, it was also designed and executed by Hassa Architecture. The museum contains more than 200 original documents from Ottoman period, exhibited in conditioned cabinets and weather proof showcases. The museum is equipped with digital touch screens, projections, interactive flooring and latest techniques.

Ayyub Al-Ansari Tomb Restoration

Restoration work by Hassa
Year: 2015 / Budget: $2.500.000

Without hesitation, in Istanbul's most important historical building, in the beginning of the work, the tomb would reopen in 6-7 months via a simple restoration without taking any tile off. The situation of the building which is hidden under tiles revealed that the tomb was exposed to great danger and an essential restoration work should be undertaken. The roof of the visiting area was reinforced by the 300 years old wooden base system which was decayed, deformed and became bug-infested. By suspending the whole roof, the decayed wooden posts has been changed and the walls almost completely rebuilt by keeping the durable pieces and gently removing 7678 Iznik tiles on the walls.

Marmara University Educational Complex and Theology Faculty Mosque

Design and consultancy by Hassa
Year: 2015 / Budget: $30.000.000 / Area: 32.000 m²

Altunizade Theology Faculty Mosque is designed as our architectural tradition's interpretation of today's vernacular. Being inspired by the rotational movement that takes part in the whole universe from macrocasmos to microcosmos, the mosque is in the pursuit of a new horizon in the mosque architecture by uniting „the part in the whole" and „the whole in the part" notion with the fractal character of the nautilus form and the inspration of millenarian traditional ceiling technic.

- Národní komplex osmanských archivů a muzea, komplex F. / National Ottoman Archives Complex & Museum, Complex F.
- EXPO 2005 Japonsko turecký pavilón. / EXPO 2005 Japan Turkish Pavillion.
- Vzdělávací komplex Marmarské univerzity a mešita teologické fakult. / Marmara University Educational Complex and Theology Faculty Mosque.
- Národní komplex osmanských archivů a muzea, komplex C. / National Ottoman Archives Complex & Museum, Complex C.

WALLONIA-BRUSSELS

Wallonie - Bruxelles International.be
Délégation Prague

Pascale Delcomminette

Administratrice générale
Wallonie-Bruxelles International

Zastoupení Valonsko-Brusel
Representation of Wallonia-Brussels
Myslíkova 31, 110 00 Praha 1 / Prague 1
Česká republika / Czech Republic

www.wbi.be

Architektura má ve Valonsko-bruselské federaci (FWB) velký potenciál. Architekti používají nejrůznější postupy, v nichž se spojuje technická vynalézavost a kreativita s vysoce vyvinutým smyslem pro začlenění do daného prostředí. Těmito vlastnostmi se vyznačují jak malé zastavěné plochy, tak i větší prostory.

Ve Valonsku a v Bruselu, na území pro architekturu výjimečně příznivém, rostou kanceláře, obchodní plochy, technologické parky, centra výzkumu a vývoje, nádraží, mosty, letiště… a pochopitelně muzea, divadla, obytné domy, sportovní areály, školy a jesle. Několik takových staveb přineslo svým tvůrcům prestižní ocenění.

Kromě architektů, kteří již mají v belgické architektuře své pevné místo, se v posledních necelých deseti letech začíná ve Valonsku a v Bruselu objevovat velice bohatá a nová architektonická produkce a nové kanceláře mladých architektů. V souvislosti s tím je nutné zdůraznit úlohu veřejné moci, která ve výsledku zodpovídá za politické nasměrování architektury a urbanismu. V posledních deseti letech veřejné zakázky podnítily vznik odvážných moderních projektů.

Architekti Valonska a Bruselu disponují výrazným talentem a kreativitou. Pro jejich podporu v mezinárodní konkurenci byla v roce 2010 založena agentura Wallonie-Bruxelles Architectures (WBA – www.wbarchitectures.be), pobočka Wallonie-Bruxelles International (WBI) a ministerstva Valonsko-bruselské federace. WBA také úzce spolupracuje s belgickými regionálními agenturami zahraničního obchodu: s Valonskou agenturou pro vývoz a zahraniční investice (AWEX) a Bruxelles Invest&Export.

Posláním WBA je propagovat v zahraničí know-how bruselských a valonských architektů a poskytovat podporu jejich činnostem mířícím na export.

Nutnost otevřít se zahraničním trhům platí právě pro odvětví architektury, jež patří zároveň do klasické i kulturní ekonomiky. Naši architekti to dobře pochopili.

Letos se WBA účastní výstavy ve Svatojiřském klášteře na Pražském Hradě a představí práci ateliéru L´Escaut Architecture.

L´Escaut je sdružení architektů sídlící v Bruselu, zabývající se tvorbou a produkcí. Do jeho působnosti spadá architektura, scénografie a urbanismus. Svou praktickou činnost slučuje s uměleckými, teoretickými i experimentálními postupy a rozvíjí mimořádné prostředky pro vytváření vhodných a poetických řešení projektů.

Architecture has a great potential in the Wallonia-Brussels Federation, architects use various approaches combining technical invention and creativity with highly developed sense for integration in the given environment. These qualities are found both in small, developed areas and larger spaces.

In Wallonia and Brussels, a territory especially convenient for architecture, there are growing offices, commercial spaces, technology parks, research and development centers, stations, bridges, airports… and of course theatres, residential houses, sport areas, schools, and nurseries. Some of these numerous buildings have brought their authors prestigious awards.

Besides architects well established on the Belgian architectonic scene, there has been a rich and new architectonic production and new young offices emerging in the past decade in Wallonia and Brussels. There it is necessary to accentuate the role of the public power responsible for political focusing on architecture and urbanism. In the last ten years, the public commissions stimulated the development of some very courageous projects.

Architects from Wallonia and Brussels are talented and creative. To support them on the international field, Wallonie-Bruxelles Architectures (WBA) agency was established in 2010 with the help of two organizations, Wallonie-Bruxelles International (WBI) and the Ministry of Wallonia-Brussels Federation. WBA closely cooperates with Belgian regional agencies of foreign trade: Wallonia agency for export and international investments (AWEX) and Bruxelles Invest&Export.

WBA´s mission is to promote the know-how of Brussels and Wallonia architects abroad and to provide them with support when exporting.

Especially for the branch of architecture it is essential to open up to the international markets since it is a part of classical and culture economy. Our architects have understood it very well.

This year, WBA will be participating in the exhibition in the Convent of St. George at the Prague Castle, presenting the work of atelier L´Escaut Architecture.

L´Escaut is an association settled in Brussels which is engaged in creative work and production in the field of architecture, scenography and urbanism. It unify its practical activity with artistic, theoretical and experimental processes and develops extraordinary tools to creating convenient and poetical project solutions.

VENEZUELA

Héctor Castillo

Kulturní atašé
Cultural Attaché

Velvyslanectví Bolívarovské republiky Venezuela
v České republice
Embassy of the Bolivarian Republic of Venezuela
in the Czech Republic
Sněmovní 9, Praha 1 / Prague 1
Česká republika / Czech Republic

www.embajada-venezuela.cz

Embajada de la República Bolivariana de Venezuela en la República Checa

Velvyslanectví Bolívarovské republiky Venezuela si považuje za čest a výsadu, že se může opět zúčastnit 9. festivalu architektury a urbanismu Architecture Week Praha 2015, události, která se pro svou vysokou úroveň těší uznání a vážnosti po celém světě. Tento rok jsou tématem Památky mého kraje, což je velmi důležité pro upevňování vzdělání a pěstování povědomí občanů o památkách a smyslu přináležitosti k místu, a rovněž pro ty, kteří o ně pečují a uchovávají jejich architektonické, duchovní, kulturní a sociální hodnoty.

V případě Venezuely bylo v posledních letech vyvinuto nesmírné úsilí renovovat, obnovovat a zkrášlovat budovy, staré domy, náměstí, parky a další významné památky, z nichž by mohli mít lidé potěšení. Tuto koncepci jsme rozšířili o rozmanité formy dalšího uměleckého poznání, jako jsou hudba a různé druhy kuchařského a lidového umění (folklór), a díky těmto základním výrazovým formám tak upevnili povědomí o pozitivních hodnotách a posílili pevnou národní identitu a vzájemný respekt.

Důležité je však zmínit se také o tom, že v rámci naší prezentace na 9. festivalu Architecture Week Praha 2015 přicházíme s novou myšlenkou. Jde o výchovný projekt v podobě dětské dílny Plastilinarte, jehož cílem je rozvíjet u dětí smysl pro umělecký výraz. V dílně jsou děti vedeny k tomu, aby si vyzkoušely možnosti různých materiálů. Mohou malovat na hlínu, vytvářet mozaiky a basreliéfy, sestavovat úlomky, dělat si vlastní loutky a malovat masky; mohou si z papíru zhotovovat kostýmy i vlastní knihy. V těchto dílnách, kde se začíná čtením a děti mají k dispozici literaturu s ukázkami a cvičeními, se učí rozvíjet své umělecké a tvůrčí schopnosti. Dílny jsou určeny nejen dětem, ale i učitelům, rodičům a dalším zájemcům o šíření těchto zručností. V dílnách pro dospělé se vyučuje metodám, jak rozvíjet u dětí kreativitu a vizuální dovednosti.

Doufáme, že veřejnost, která se těchto aktivit zúčastní, bude mít z našeho příspěvku k tomuto významnému architektonickému a urbánnímu programu radost.

To the Embassy of the Bolivarian Republic of Venezuela is an honour and a privilege to participate again in the Festival of Architecture and Urbanism, 9th Prague Architecture Week 2015, an event that enjoys worldwide respect and prestige for its high level. In this edition, the theme is Heritage of my region, a matter of utmost importance for educational consolidation in building citizen awareness about heritage and sense of belonging, typical of the people who care for and preserve their architectural, spiritual, cultural and social.

In the case of Venezuela, in recent years we have made enormous and considerable efforts to rehabilitate, restore and beautify buildings, old houses, squares, parks and other buildings of heritage significance, for the enjoyment of the people. But the cultural heritage concept we have expanded to multiple forms of knowledge and sensitivity, covering music, various forms of folk art (folklore), cuisine and each of these fundamental forms of expression to create an awareness of positive values and solid national identity and mutual respect.

However, it is worth making the reservation that we stake our very significant added value within our presence at the 9th Architecture Week Prague 2015. The contribution of children Plastilinarte Children's Workshop, an educational project that aims to sensitize children and closer to the arts. In the workshops, the children are encouraged to explore the possibilities of different materials. Clay to painting, making mosaics and bas-reliefs is used; scrap for assemblies, puppets and masks; and paper to make costumes and teach them to make their own books. In Plastilinarte art workshops in which reading is the starting point, and the proposed integrated plastic children's literature with exercises in which children develop their artistic and creative skills are taught. These workshops, besides going aimed at children, are aimed at teachers, parents and multipliers. In adult workshops offered tools to develop creativity and visual skills of children.

We hope that the public attending this event enjoy our contribution to this important program architecture and urbanism.

EXHIBITIONS / VÝSTAVY

EXPOZICE GALLIA ROMANICA NA ARCHITECTURE WEEK PRAHA 2015 / GALLIA ROMANICA EXPOSITION AT ARCHITECTURE WEEK PRAGUE 2015,
FOTO / PHOTO: IVETA KOPICOVÁ

GALLIA ROMANICA

Románská architektura a románské sochařství ve Francii na fotografiích ZYGMUNTA ŚWIECHOWSKÉHO

Romanesque architecture and sculptures in France on the photographs of ZYGMUNT ŚWIECHOWSKI

Zygmunt Świechowski

(*1920) historik umění, patřící k nejvýznamnějším polským znalcům románského umění. Přednášel na univerzitách ve Francii, Itálii a Německu a je autorem řady článků, monografií a publikací, věnovaných dějinám umění, a to především středověkého umění. Jeho práce byly vydávány také v Berlíně, Wiesbadenu a Londýně.

Černobílé fotografie z cyklu **Gallia Romanica** většinou vznikaly v 50. letech 20. století, v průběhu jeho prvních návštěv Francie, kdy mj. spolupracoval s Centre d'Etudes Supérieures de Civilisation Médiévale v Poitiers. Prezentuji příklady románské architektury a sochařství ve Francii. **Anglické katedrály** jsou logickým vyústěním jeho zájmu o středověkou tématiku a vše nové, co nabízí dnešní dostupná digitální fotografie. Nyní ve svých 95 letech je profesor Świechowski nadále aktivní v oboru a zasedá mj. v muzejní radě Muzea architektury ve Vratislavi.

(*1920) is an art historian and one of the best Polish connoisseurs of the Romanesque art. He gave lectures in France, Italy and Germany and wrote a series of articles, monographs and publications about the art history, primarily of a mediaeval art. His works were also published in Berlin, Wiesbaden and London.

The black-and-white photos from **Gallia Romanica** series came into existence mostly in the fifties of the 20th century during his first visits in France where he has – besides other things – cooperated with the Centre d'Etudes Supérieures de Civilisation Médiévale in Poitiers. The photos present examples of the Romanesque architecture and sculptures in France. **English cathedrals** is a consequent outcome of his interest about the Middle Ages topic and all the novelties which contemporary digital photography can offer. Now, in his 95 years, he is still active in his field and, among other things, a member of the Counsel of the Architecture Museum in Wrocław.

Počátek mé fascinace francouzským románským uměním je velmi starého data. Dodnes vzpomínám na tiskařskou barvou vonící exemplář knihy Dějiny umění od Richarda Hamanna, který jsem dostal na Vánoce roku 1934. Skutečně překvapivé bylo dokonalé propojení textu se skvělými fotografickými ilustracemi, které byly zhotoveny pod osobním dohledem R. Hamanna, mimo jiné autora projektu „Foto Marburg".

Hamannovo syntetické kompendium udalo směr, kterým se dále rozvíjely zájmy a budoucí studium žáka nižšího stupně gymnázia, a zároveň mi pomohlo si uvědomit, jak důležitá je pro historika umění autopsie a fotografie. Na základě toho jsem si z vlastních úspor koupil první levný fotoaparát značky Agfa. Pod vlivem dojmů z kovenské galerie symbolisty Mikalojuse Konstantinase Čiurlionise jsem začal dokumentovat slavné žmuďské dřevěné kříže a kapličky. Zároveň jsem však nepřestával myslet na francouzskou románskou architekturu, kterou jsem měl slibenou jako prémii za maturitu.

Stejně jako pro miliony mých vrstevníků znamenal i pro mě rok 1939 tragický předěl, nemožnost zahájit vyšší studium, ztrátu blízkých osob a společenského postavení. Teprve v roce 1956, ještě před polským říjnem, jsem s patnáctiletým zpožděním konečně mohl uskutečnit svou pomaturitní cestu.

Moje monománie způsobila, že jsem rovnou z Gare de l'Est zamířil do kostela opatství Saint-Germain-des-Prés. Náhoda tomu chtěla, aby první pomník románské architektury ve Francii, který jsem navštívil, byl jednou z těch několika staveb, které stály na počátku jedné z nejneobvyklejších a nejvíce tvůrčích inovací v architektuře evropského středověku. Na hlavicích polosloupů v lodích kostela pocházejícího z počátku 11. stol. se nacházejí reliéfy s mnohočetnými figurálními scénami. V Saint-Germain-des-Prés a ve westwerku Tour de Gauzlin benediktinského kostela opatství Saint-Benoît-sur-Loire se hlavice s příběhy, znázorňující biblická témata objevují poprvé.

Ve srovnání s antickými nebo karolinskými hlavicemi, kde se samostatné figurální motivy objevovaly velmi sporadicky, to bylo absolutní novum. Ve 12. stol. začnou postupně témata, zobrazovaná na třech stranách přistěnných a na čtyřech stranách volně stojících sloupů, díky jiné důležité inovaci, tentokrát prostorového uspořádání – polokruhového chórového ochozu s mnoha sloupy, vytvářet cykly.

Skutečná iniciace autora těchto slov do problematiky umění románské Galie se však neuskutečnila v Paříži, ale v Poitiers, v právě vzniklém Centru pro studia středověké civilizace (Centre d'Etudes de Civilisation Médiévale) tamní univerzity. Na území městské aglomerace a v jejím nejbližším okolí je zde seskupena většina učebnicových architektonických a uměleckých objektů, počínaje starokřesťanským baptisteriem sv. Jana a merovejskou hrobkou abbé Mellebauda přes všechny fáze předrománského a románského umění monumentálních kostelů až po bohatě zdobené průčeli Notre-Dame-la-Grande a největší dochovaný malířský románský cyklus v blízkém Saint-Savin-sur-Gartempe. Tady, v Poitou, se dá na mnoha „hlavicích s příběhy" sledovat prudký vývoj narativního figurálního sochařství v prvních šedesáti letech 11. stol.

V důsledku bezprostřední konfrontace se současným, velmi neuspokojivým stavem bádání, jsem tehdy pocítil palčivou potřebu napsat na téma románského umění ve Francii knihu natolik podrobnou, že by v ní byly uvedeny všechny podstatné stavby, které byly nositeli průkopnických tendencí a myšlenek.

V roce 1957 tak začalo velké dobrodružství. Pečlivě připravená trasa nepočítala pouze s nejdůležitějšími raně středověkými městskými sídly regionu jako Toulouse, Arles, Dijon, Auxerre nebo Clermont, ale brala v potaz rovněž stavby, které se nacházely na území jejich vlivu. Na programu byly rovněž čtyři francouzské větve největší evropské středověké poutní cesty do Santiaga de Compostela. Jsem velice vděčný panu řediteli Jerzymu Ilkoszovi, který mi umožnil vystavit několik desítek černobílých fotografií, ilustrací ke knížce, která nikdy nebyla napsána. Vybrat je bylo velmi těžké, ale přitom se mi vracely vzpomínky na ta dávná léta, za což velice děkuji.

The beginning of my fascination of the French Romanesque art is a very old date. Till today, I remember the book History of Art, written by Richard Hamann and still smelling of printer's ink, which I was given at Christmas 1934. The most surprising to me was a perfect link of the text and excellent photo illustrations made under the personal supervising of Mr. Hamann, who was – inter alia – the author of the project "Foto Marburg".

Hamann's synthetic compendium gave a direction to further interests and future study of a lower degree gymnasium pupil and, at the same time, helped me to become aware of the importance of the art of autopsy and photography for an art historian. From my own savings, I could have bought my first cheap Agfa camera. Under the impressions of the Mikalojus Konstantinas Čiurlionis Gallery in Kaunas I have begun to illustrate the famous wooden crosses and small chapels of Žmudź (Samogitia). At the same time, I didn´t quit to think about French Romanesque architecture which was promised to me as a premium for my graduation.

Exactly as for millions of my contemporaries, the year 1938 meant a tragic turning point for me and the impossibility to start a higher education. I have lost my nearest persons and my social position as well. Just in 1956, yet before a Polish October, I could have finally, with a 15 years delay, carry out my post-high school proceeding.

My monomania has sent me from the Gare de l'Est directly to the church of the Saint-Germain-des-Prés abbey. It was just a lucky coincidence that the first monument of the Romanesque architecture in France was a building staying at the beginning of one of the most unusual and creative innovations in the mediaeval architecture of the European Middle Age period. On the column half-heads in the church aisles from the beginning of the 11th century there are reliefs with rich figural scenes. In Saint-Germain-des-Prés and in the westwork Tour de Gauzlin of the Benedictine church of the Saint-Benoît-sur-Loire abbey there are column heads with stories representing, for the first time, some biblical themes. In comparison to the ancient or Carolingian heads where independent figural motifs emerged very sporadically, it was an absolute novelty there. In the 12th century, the themes being depicted on three sides of the wall-columns and on four of those standing free gradually begin to create series thanks to another new innovation, this time of a space arrangement – a semicircular choir peristyle with lots of columns.

True initiation of the author of these words into the issues of the art of Romanic Gaul did not happen in Paris but in a newly-emerged Centre d'Etudes Supérieures de Civilisation Médiévale at the University of Poitiers. On the territory of city agglomeration and in the nearest neighbourhood the majority of exemplary architectonical and art objects is gathered up starting from an old Christian baptistery of Saint John and Merovingian tomb of abbé Mellebaud over all stages of the Pre-Romanesque and Romanesque art of the monumental churches till a richly decorated frontage of the Notre-Dame-la-Grande and the greatest Romanesque painted cycle still in existence in the near Saint-Savin-sur-Gartempe. Here, in Poitou, a rapid progress of the narrative figural sculpture art in the first sixty years of the 11th century could be followed on lots of "heads with a story".

As a consequence of immediate confrontation with a very unsatisfactory state of research at that time I have experienced a pungent need to write a detailed book about the Romanesque art in France where all substantial constructions bearing pioneer trends and ideas would be mentioned.

In 1957, a great adventure began. A thoroughly prepared route didn't count just with most important early mediaeval settlements of the region as Toulouse, Arles, Dijon, Auxerre or Clermont but took also into consideration buildings situated on the territory of their influence. Four French branches of the biggest European mediaeval pilgrimage path to Santiago de Compostela were also included into program. I would like to thank the director of the Museum of Architecture in Wrocław Mr. Jerzy Ilkosz for giving me the possibility to exhibit some tens of my black-and-white photos, illustrations to a book which has never been written. It was very difficult to choose them all but in that process plenty of reminiscences of my young years has come into my mind and I am very thankful for it.

Zygmunt Świechowski

Kurátoři výstavy / Curators of the exhibition: Zygmunt Świechowski & Agnieszka Gola

Kurátoři výstavy v České republice / Curators in the Czech Republic: Tadeáš Goryczka & Jaroslav Němec (Kabinet architektury / Cabinet of Architecture in Ostrava), Wojciech Stefanik (Muzeum architektury ve Vratislavi, Polsko / Museum of Architecture in Wrocław, Poland)

Nad výstavou převzala záštitu Anna Olszewska, generální konzulka Polské republiky v Ostravě. / The exhibition is under the aegis of Anna Olszewska, General Consul of Poland in Ostrava.

GALLIA ROMANICA

Anglické katedrály pohledem prof. Zygmunta Świechowského

English cathedrals from the Zygmunt Świechowski´s point of view

Na podzim roku 2006 se ve vratislavském Muzeu architektury konala výstava Gallia Romanica. Výstava se setkala s pozitivním ohlasem a díky iniciativě ostravského Kabinetu architektury výstava hostovala v několika českých a moravských galeriích, a byla publikována také česká verze katalogu. Tento nečekaný úspěch mě motivoval k přípravě další výstavy, tentokrát na téma anglických katedrál. Realizace byla možná jen díky šťastné tematické souhře s programem vědeckých zájezdů po Anglii, organizovaných kieleckou pobočkou Sdružení historiků umění (Kielecki Oddział Stowarzyszenia Historyków Sztuki). Katedrály byly jedním z hlavních bodů skvěle připraveného itineráře, který sestavili Elżbieta Chodkiewicz-Przypkowska, autorka několika zde publikovaných fotografií, a Bartłomiej Kaczorowski. Bylo pořízeno několik tisíc fotografií, což nesmírně komplikovalo konečný výběr. Za to, že byl dokončen, vděčím vševidoucímu oku mé ženy Ewy.

Pokud se zmiňuji o osobách a institucích, které napomohly vzniku výstavy Anglické katedrály, musím vyzdvihnout neocenitelnou pomoc Britského velvyslanectví ve Varšavě. Díky doporučujícím dopisům pana velvyslance D.R.Todda, adresovaným ctihodným správcům diecézí, jsme mohli nerušeně dokumentovat krásu anglických katedrál.

Pojem „katedrála" je spojován s křesťanským chrámem nejvyššího stupně. Vznikl přenesením výrazu pro slavnostní biskupský stolec na architekturu hlavního kostela diecéze. Intronizační rituál je neodmyslitelnou součástí nástupu nového biskupa do funkce. V tomto smyslu není rozdíl mezi anglickými katedrálami a jejich protějšky v jiných zemích středověké Evropy. Rozdíly najdeme v oblasti organizační struktury. Kromě světských katedrál, které byly stejně jako na kontinentu podřízeny biskupovi podporovanému kolegiem kanovníků, existovalo v Anglii také mnoho katedrál řádových. Povinnosti opata přebíral biskup a členy kapituly se stali jemu podřízení mniši. Biskup opat měl mnohem větší pravomoci a disponoval většími prostředky než biskup světský. Z devatenácti katedrál, jejichž fotografie je možné na pražské výstavě shlédnout, jich bylo dvanáct svázáno s opatstvími.

Pro současného člověka jsou obrovské rozměry anglických katedrál zarážející. Arcidiecézní kostel v Canterbury dosahuje délky kolem 180 m, a mnoho diecézních chrámů měří kolem 150 m. Mohlo by se zdát, že vznikla jistá disproporce mezi rozlohou katedrály a počtem obyvatel měst, ve kterých se nacházejí. Katedrála však nebyla budována jen pro ně. V období svátků, během slavností souvisejících s jejími patrony, a také v souvislosti s kultem relikvií, které zde byly uchovávány, navštěvovalo chrám obyvatelstvo celé diecéze, někdy i odjinud. Tak tomu bylo i v případě kultu relikvie anglosaské královny Etheldredy v Ely a biskupa Osvalda ve Worchesteru. K účasti na liturgii v katedrále lákala její působivá výprava stejně jako dobový kalendář. Kromě 52 neděli v něm figuroval podobný počet volných dní souvisejících s celocírkevními i místními kulty svatých. V tyto sváteční dny kráčela interiéry katedrál barevná procesí za zvuků zvonů, zpěvů a hudby přenosných varhan. Věřící vzdávali hold ostatkům svatých v relikviářích zářících zlatem a drahými kameny.

V raném středověku byla katedrála a kapitula místem zasedání městské rady nebo místem schůzek s panovníkem či představiteli královské moci. Ke změně došlo až ve 13. stol., kdy měšťanstvo začalo stavět okázalé radnice.

Popis anglických katedrál by nebyl úplný bez zmínky o mobiliáři, stallách a biskupských trůnech, které se alespoň částečně zachovaly, na rozdíl od relikviářů nebo řezbářské a malířské výzdoby. Atmosféru anglických katedrálních interiérů dotvářejí především sepulkrální sochařství. Přední místo zaujímají královské hrobky, jako jsou náhrobní tumby Eduarda II. (Gloucester) a Jana Bezzemka (Worchester), umístěné v presbytáři nebo v arkádě, chráněné prolamovaným baldachýnem (chantry). Dále jsou to časté rytířské náhrobky a náhrobky manželských párů. Některé z nich jsou ukázkou vysoké umělecké úrovně, i když převažují díla méně talentovaných tvůrců. Jedno však mají společné – detailní a věrné vyobrazení oděvu a zbraní.

Důležitou roli v programu a estetice katedrálních interiérů hrály nástěnné malby, zachované bohužel jen fragmentárně. V tomto ohledu se mnohem lépe zachovaly vitráže, které se vzhledem k ohromné velikosti oken rovněž podílely na estetické a didaktické hodnotě interiéru 14. a 15. století. Celistvě zachovaný vitrážový cyklus s krásnou barevností můžeme obdivovat v Yorku. Zvláštní komplikovanost

tehdejších vitráží byla dílem velmi složité kresby okenních kružeb perpendikulárního stylu. Jeho nejznámějším příkladem je tzv. „biskupovo oko" – rozeta na jižním rameni transeptu lincolnské katedrály.

In autumn 2006, the exhibition Gallia Romanica took place in the Museum of Architecture in Wrocław. It has met with a positive echo and, thanks to the initiative of the Cabinet of Architecture in Ostrava, it has given some guest performances in the Czech and Moravian galleries. Then, a Czech version of the catalogue has also been printed. This unexpected success of this exhibition has motivated me to the preparation of another one, this time about English Cathedrals. The realization could have been made thanks to a lucky thematic harmony with the programme of scientific excursions to England organized by the Kielce's branch of the Association of the Art Historians (Kielecki Oddział Stowarzyszenia Historyków Sztuki). The cathedrals was one of the main items of the excellent prepared itinerary compiled by Elżbieta Chodkiewicz-Przypkowska, who is also the author of some photos published here, and Bartłomiej Kaczorowski. Some of thousands of photos were made and it was immensely difficult to collect the final selection. For the successful completion I have to thank the all-seeing eye of my wife Ewa.

If I mention some persons and institutions which have assisted the exhibition English Cathedrals to come into existence I must emphasize the invaluable help of the British Embassy to Warsaw. Thanks to the recommendation letters of Mr. Ambassador D. R. Todd addressed to the honourable custodians of the dioceses we could have undisturbed illustrate the beauty of English cathedrals.

The term "cathedral" is linked with a Christian church of highest degree. It emerged from transferring the term for ceremonial bishop's throne to the architecture of the major church of the diocese. The enthronization ritual is an inherent part of the bishop entering his function. In that sense there is no difference between English cathedrals and their counterparts in other countries of the mediaeval Europe, but there are some in the organization structure. Besides the secular cathedrals subordinated, in same manner as at the continent, to the bishop and a collegium of canons, there were still other ones of religious orders. By them, the abbot duties assumed the bishop and the members of the chapter became his subordinated monks. The bishop abbot has had much more authorities and more means to his disposal as a secular one. From nineteen cathedrals to be seen on the photos at the Prague exhibition, twelve were tied up with abbeys.

For a contemporary, the huge dimensions of English cathedrals are simply startling. The archdiocese church in Canterbury reaches a length of some 180 meters and a lot of diocese churches size up round 150 meters. It could appear that there is some disproportion between cathedral expanse and number of inhabitants in the city. But it was not built just for them. During the holy days and benefactor celebrations or in the context of some relic cults of the cathedral, the inhabitants of the whole diocese came to visit, sometimes even from somewhere else. That was always the case with relic cult of the Anglo-Saxon queen Etheldreda in Ely and bishop Osvald in Worchester. The cathedral liturgy has attracted people by its impressive setting, and also the period calendar had its stimulating effect. It included, besides 52 Sundays, a similar number of days off related to the all-church or local cults of the Saints. In those holy days the colourful processions were walking through the cathedral interiors under the ringing bells, accompanied by portable organ music and liturgical chants. The faithful people have paid tribute to the remains of Saints in the reliquaries glittering with gold and precious stones. In the early Middle Ages, the cathedral and a chapter were places of city council meetings or summits with a sovereign or some exponents of the king's power. Only during the 13th century, the townspeople have begun to build their own pompous city halls.

The description of English cathedrals would not be complete without mentioning the furniture, choir stalls and bishop's thrones which could partly retain in contrast to reliquaries or woodcarver and painting embellishment. The finishing touch to the atmosphere of English cathedral interiors puts primarily the art of sepulchral sculpture. The prominent place belongs to the king's tombs, as to the grave tombs of Eduard II. (Gloucester) or of Jack Lackland (Worchester), located in a presbytery or in an arcade sheltered with a broken baldachin (chantry), and further lots of knight's headstones and those of married couples. Some of them are examples of a high art level, even though the works of less-talented creators prevail. But the detailed and true representation of pieces of clothes and arms have all of them in common.

A very important part in the cathedral interiors programme and aesthetics was awarded to the mural paintings; unfortunately, they are just fragmentary preserved. With regard to that, much better behaved stained glasses, having also – through their huge windows dimensions – a great share of aesthetical and didactical value of the 14th and 15th century interiors. Such a compact stained glass cycle with beautiful diversity of colours could be admired in York. Very special complexity of stained glasses at that time was caused by very complicated drawing of the windows circles of perpendicular style. One of the most known examples is so called "bishop's eye" – a rosette at the southern arm of the transept of the cathedral in Lincoln.

Zygmunt Świechowski

Kurátoři výstavy / Curators of the exhibition: Zygmunt Świechowski & Agnieszka Gola

Kurátoři výstavy v České republice / Curators in the Czech Republic: Tadeáš Goryczka & Jaroslav Němec (Kabinet architektury / Cabinet of Architecture in Ostrava), Wojciech Stefanik (Muzeum architektury ve Vratislavi, Polsko / Museum of Architecture in Wrocław, Poland)

Nad výstavou převzala záštitu Anna Olszewska, generální konzulka Polské republiky v Ostravě. / The exhibition is under the aegis of Anna Olszewska, General Consul of Poland in Ostrava.

Zvláštní poděkování Tadeáši Goryczkovi & Jaroslavu Němcovi (Kabinet architektury) za dlouhodobou spolupráci s Architecture Week Praha. / Special thanks to Tadeáš Goryczka & Jaroslav Němec (Cabinet of Architecture in Ostrava) for long-term cooperation with Architecture Week Prague.

ENGLISH CATHEDRALS

ANGLICKÉ KATEDRÁLY

Escuelas Nacionales de Arte – Národní školy umění

Escuelas Nacionales de Arte – National Art Schools

Na okraji Havany, ve čtvrti zvané Cubanacán, stálo v padesátých letech luxusní americké golfové hřiště. Blízko pláží "jen pro bílé" a kousek od vyhlášeného Yacht clubu, poskytovalo rozptýlení havanské smetánce. Po revoluci ale Američané zmizeli a Kuba začala hledat svou identitu jak politicky, společensky, tak kulturně.

Existují fotky, na kterých v lednu roku 1961 Che Gevara hraje s Fidelem golf na zmíněném hřišti a údajně po jednom takovém souboji a při drinku se rozhodli, že na místě golfového hřiště postaví nejlepší a největší školu umění, kde se nebude platit žádné školné. V té době už byl odstartován projekt na potlačení negramotnosti napříč ostrovem. 235 tisíc dobrovolníků se vydalo po celé Kubě, aby během roku snížili negramotnost z 25 % na 3,9 %. Školy umění měly sloužit jako výukové centrum až pro 3 tisíce studentů z Afriky, Asie a Latinské Ameriky, kteří by posléze reprezentovali socialistickou estetiku na Kubě i v celém Třetím světě. Tomuto megalomanskému záměru měla odpovídat i architektura škol. Musela být jedinečná. Nejlépe se pro tento úkol hodil Ricardo Porro, architekt, komunista, který se zúčastnil odboje proti Batistovi a který také před Batistovým režimem uprchl do Venezuely. Krátce po revoluci se vrátil a přijal od Fidela naprosto nesplnitelný úkol: vyprojektovat školy za dva měsíce. V době utopického optimismu to bylo buď "ber, nebo nech ležet". Porro souhlasil a přizval si ke spolupráci dva italské architekty, také komunisty, které znal z Venezuely, Roberta Gottardiho a Vittoria Garatti. Koncem dubna roku 1961 se začalo pracovat na projektu. Bylo to krátce poté, co Fidel se svými stoupenci osobně potlačil vzpouru kontrarevolucionářů, kteří se vylodili v Zátoce sviní, což nesmírně podpořilo revoluční optimismus.

Architekti si zřídili hlavní stan v bývalé kapli u rezidence aristokratické rodiny Sarrá ve čtvrti El Vedado, kde se brzy začali scházet nadšení umělci té doby, hledači „nové kultury" pro „nového člověka". Architekti pracovali dnem i nocí spolu se svými nadšenými pomocníky, aby vyprojektovali pět různých staveb, každou pro jiné účely. Porro navrhoval školu moderního tance a výtvarných umění, Gottardi měl na starost školu dramatického umění a Garatti byl zodpovědný za školy hudby a baletu. Navzájem si do práce nezasahovali, dohodli se jen na třech základních principech, které měly celý projekt spojovat.

Objekty měly respektovat nádhernĕ zelenou krajinu bývalého rozlehlého hřiště, kde měl být zachován původní country club, aby sloužil jako kanceláře a zázemí. Další zásada se týkala použitých materiálů. Kuba byla v té době velmi industriálně zaostalá a vinou ekonomické blokády ze strany USA (19. 10. 1960), byl nedostatek cementu a oceli. Museli se spolehnout na své vlastní zdroje, a to byla cihla a terakotové dlaždice. Barva těchto materiálů pro ně zároveň symbolizovala Kubu černou, Kubu, která měla mnoho afrických kořenů. Třetí princip vycházel z druhého, a tím byl návrat ke katalánské klenbě, která se stala spojovacím prvkem všech staveb. Měli štěstí, že náhodou objevili zedníka, říkali mu Gumersindo, jenž byl synem zedníka, který pracoval pro Gaudího.

Katalánská klenba nebo oblouk je velmi tenká, sílu nemá díky hmotě, ale díky konstrukci a formě. Je téměř nezničitelná.

V červnu roku 1961, kdy se ještě nezačalo kopat, a projekty nebyly hotové, chválil Fidel Escuelas Nacionales de Arte jako nejkrásnější akademii umění na světě a vyzdvihoval architekty jako velké umělce.

Později, v září roku 1961 se celé architektonické studio přestěhovalo na golfové hřiště, aby autoři projektu byli blíže započatým pracím. Jeden projektant na tu dobu vzpomíná jako na ráj na zemi. Nádherné prostředí, úžasné pracovní nasazení, a pro obveselení si občas zazávodili na golfových vozících, které ještě fungovaly. Architekti nejenže pracovali na projektech, ale vzhledem k tomu, že po revoluci došlo k velkému odlivu architektů, kteří se etablovali za Batistova režimu, byl nedostatek profesorů. Porro, Garatti a Gottardi dopoledne učili a odpoledne jejich studenti pracovali jako brigádníci na stavbě. Studenti svého profesora vášnivě nazývali Le Porbusier nebo Poromini... a Porro dával lekce nejen v architektuře, ale i v umění a velmi rád během náhodných setkání na stavbě. Byli jako jedna rodina, architekti, dělníci, studenti, plní utopického nadšení.

Škola začala s výukou v roce 1962 a to ne proto, že by stavby byly dokončeny. Práce pokračovaly a na trávníku se zkoušel balet, mezi stromy někdo hrál na fagot a všichni si připadali jako součást něčeho nového, velkého.

Mezitím se svět změnil. Socialistické země třetího světa utrpěly ztráty. Přišly o Alžírsko, Čína se rozhádala se Sovětským svazem a Kuba se Sovětskému svazu začala přibližovat. Ale Vietnam se blížil válce a Kuba jako malá země byla izolovaná. Školy začaly ztrácet prioritu a došlo to tak daleko, že 26. 7. 1965 byly vyhlášeny jako dokončené, přestože tomu skutečnost zdaleka neodpovídala. Nastaly i další potíže, které souvisely s přijímáním sovětského modelu společnosti. Začala padat obvinění, že většina lidí, zúčastněných na projektu, jsou lidé z buržoazních rodin, že nejsou Kubánci, protože v době největších bojů byli v exilu ... Architektura škol byla vnímána jako příliš živočišná, egoistická a dokonce homosexuální, protože postrádala pravé úhly, tak jak to doporučoval Chruščev se svými betonovými prefabrikáty.

Architekti byli obviněni z elitářství, byli považováni za kulturní aristokraty, jejichž práce jen demonstrovala sklony k narcismu a zálibu v buržoazních formách. Garatti a Gottardi byli navíc nařčeni z toho, že se nedokážou zbavit svých italských kořenů a dědictví středověku. Havana byla před revolucí městem hříchu a komunisté ji chtěli „očistit". Zejména smyslná architektura školy výtvarného umění začala být trnem v oku. Náměstí vaginy, fontána ve tvaru papáji, symbolu pro ženské přirození ... To nemělo s revolučními myšlenkami nic společného.

Poté, co v roce 1964 dorazily na Kubu první betonové prefabrikáty, měl Fidel v říjnu dlouhou řeč, kdy vedle mnoha jiných témat rozebíral i trendy ve stavebnictví. Tři roky poté, co školy chválil, přišel s myšlenkou, že stavby by měly být hlavně ekonomické, standardizované, a kritizoval egocentrická kritéria některých architektů, kteří z každé stavby dělají zvláštní případ. Absolutně tím přejal názor Chruščeva, jenž odmítal architekty, kteří si takzvaně staví svůj vlastní pomník. Gottardi a Garatti se snažili přizpůsobit novým podmínkám, ale Porro neustoupil. Sám o tom říkal, že si připadal jak v Kafkově dramatu, kde tě někdo obviní, ty se máš cítit, jako kdybys spáchal prvotní hřích, ale o ničem nevíš. Nakonec, v červenci roku 1966, Ricardo Porro se svou ženou a synem a se dvěma obrazy od svého kamaráda Wilfreda Lama odcestoval do Paříže, aby tam začal nový život. Vittorio Garatti zůstal až do roku 1974, když předtím byl na 21 dní uvězněn za špionáž. Byl vyhoštěn a vrátil se zpátky do Milána. Jediný Roberto Gottardi zůstal.

Školy, které byly dříve pýchou revoluce, začaly chátrat, a jako by se na ně zapomnělo. Částečně se využívaly jen dvě, škola výtvarného umění a škola moderního tance. Během 80. let se studenti snažili o rehabilitaci škol, ale marně. V roce 1994 se škola moderního tance zúčastnila Havanského mezinárodního bienále, zdi byly natřeny, prostory zameteny, aby poprvé od roku 1963 posloužily jako výstavní prostor pro mezinárodní návštěvníky. V průběhu dalších let pokračovaly pokusy o rehabilitaci škol, nicméně až kniha „Revolution of forms – Cuba's forgotten art schools" od Johna Loomise z roku 1998 přilákala dostatečnou mezinárodní pozornost. V roce 2000 byly školy nominovány do seznamu sledovaných památek „World Monuments Fund" a až v listopadu roku 2010 byly Národní školy umění oficiálně uznány kubánskou vládou jako kulturní památka.

Pro cizince je téměř nemožné dostat se do objektu škol a volně se tam pohybovat. Během Havanského bienále 2015 se mi to dvakrát podařilo, ale také mne dvakrát vyhodili. Stačila jsem nafotit všechny školy, ale bývala bych tam ráda strávila mnohem více času.

Kniha „Revolution of forms" je, myslím, velkým mezníkem v historii škol. Autor, John Loomis, je sám architekt a profesor architektury žijící v Kalifornii.

At the periphery of Havana City, in a quarter called Cubanacán, a luxury American golf playground used to stay in the Fiftieth. Near the beaches "For Whites Only" and not far away from the well-known Yacht Club, it has provided an amusement for the cream of Havana society. But after the revolution, the Americans have disappeared and Cuba has begun to seek for its political, social and culture identity.

There are photos from 1961 with Che Gevara playing golf with Fidel on the playground mentioned above, and allegedly, after one of those duels and some drinks, they decided to build here the best and biggest art school at all, where nobody shall pay a school fee. At that time, a project to suppress illiteracy across the whole island has already started. Some about 235.000 volunteers set off to reduce the illiteracy in Cuba within one year from 25 to 3,9 %. The art schools should have served as educational centres for up to 3000 students from Africa, Asia and Latin America who would then represent the socialistic aesthetic in Cuba and the whole Third World. This megalomaniac requirement should also have met the architecture of the schools. It had to be unique. The best for this task appeared to be Ricardo Porro, an architect and communist who participated at the revolt against Batista and had then to escape to Venezuela. Shortly after the revolution, he came back to Cuba and took up an impossible task from Fidel to design schools in two months. At the time of utopian optimism, it was the question of "take it or leave it". Porro has accepted and invited two Italian architects, both communists known to him from Venezuela, Roberto Gottardi and Vittorio Garatti. The project work began at the end of April, 1961, shortly after Fidel personally put down a revolt against his revolution in the Bay of Pigs. This was an immense backup to the revolutionary optimism.

The architects have established their headquarters in a former chapel by the residence of noble family Sarrá in Havana's quarter El Vedado. In a short time, lots of art enthusiasts of that time, the seekers of a "new culture" for a "new man", began to gather there. The architects, together with their keen helpers, have work all the time to design five different buildings for five different purposes. Porro has designed a School of Modern Dance and Plastic Arts, Gottardi's task was a School of Dramatic Arts, Garatti's of Music and Ballet. They didn't interfere in each other's work and agreed just on three fundamental principles which should have linked the whole project.

The premises had to respect the beautiful green scenery of the former excessive playground where earlier Country Club should have been maintained as the offices and facilities base. Another principle did concern the applied materials. At that time, Cuba was industrial very underdeveloped country and owing to the economic blockade from the United States of America (started at October 19th, 1960), there was a considerable lack of cement and steel. The architects had to relay on own resources, which were brick and terra-cotta tiles. At the same time, their colour was for them a symbol of red Cuba, Cuba with lots of African roots. The third principle has proceeded from the second one, and it was the reversion to the Catalan vault which became a joining element of all the structures. The architects were lucky to discover, by chance, a bricklayer called Gumersindo, a son of a bricklayer who used to work for Gaudi. Catalan vault or arc is a very thin structure having almost indestructible strength thanks to its construction and form, not just the mass.

In June 1961, without any earthwork done and without completed projects, Fidel has praised Escuelas Nacionales de Arte as the most beautiful Academy of Arts in the world and emphasised the architects as great artists.

Later on, the whole architect studio moved to the golf playground to be nearer to the commenced works. One of the designers remembers this time as a Heaven on Earth. A beautiful surroundings, amazing working discipline – and, to have some fun, they occasionally run a race on the golf carts in a time they were still in operation. Because many of architects established under the Batista regime were gone, there was also a lack of professors. Thus before noon, Porro, Garatti and Gottardi were teaching and, in the afternoon, their students were working as volunteers on the building site. They called their professor enthusiastically Le Porbusier or Poromini... and Porro gave not only architecture lessons but also those of the art, even in the course of accidental encounters at the building site. They all were like one family – architects, workers and students, full of utopian exultation.

ESCUELAS NACIONALES DE ARTE

The school began with education in 1962, but not that the buildings were finished. The works were continuing and, at the same time, ballet examinations were running on the grass, somebody has played bassoon in between the trees and all felt like a part of something new and great.

In the meantime, the world has changed. The socialist countries of the Third World suffered losses. They lost Algeria, China has quarrelled with Soviet Union, and Cuba came nearer to the Soviets. But Vietnam was approaching the war and small Cuba was isolated. The schools were no more priority and on July 26th, 1965, they were declared as completed even if the reality was far from that. Further problems came which have had something to do with a new adopted Soviet model of the society. Accusations were made against some people participating on the project, allegedly coming from bourgeois families or being not Cubans because in the time of heaviest combats they were in exile... The architecture of the schools was perceived as too sensuous, egoistic and even homosexual – because it was short of right angles, as Nikita Khrushchev has recommended with his concrete prefabricated parts.

The architects were accused of elitism and considered culture aristocrats because their work has demonstrated just inclination to narcissism and fondness of bourgeois forms. Moreover, Garatti and Gottardi were blamed of inability to get rid of their Italian roots and the Middle Ages inheritance. Before the revolution, Havana was a sin city and communists wanted to "purge" it. The voluptuous architecture of the school of fine arts in particular has begun to be thorn in the flesh. The vagina square, a fountain in a form of papaya, the symbol for woman´s genitals... It had nothing in common with revolutionary ideas.

After the first concrete prefabricated parts arrived in 1964 to Cuba, Fidel had a long speech in October and, apart from a lot of other topics, he examined the buildings trends. Three years after he spoke highly about the schools, he came with an idea that the structures should be primarily economical, standardised, and criticized the egocentric criteria of some architects who make each building to a special case. In that point, he absolutely took over Khrushchev´s opinion that has turned down architects who try to build, as to say, their own monument. Both Gottardi and Garatti have struggled to adapt to new conditions, but Porro didn´t make concessions. Later he said that he felt like a Kafka´s dramatic figure accused of an original sin without knowing anything about it. Finally, Ricardo Porro left with his wife and son and two paintings from his friend Wilfred Lama to Paris to begin a new life. Vittorio Garatti stayed till 1974, being previously imprisoned for 21 days for espionage. He was expelled from the country and returned back to Milano. Only Roberto Gottardi stayed.

The schools, being earlier the pride of the revolution, began to dilapidate and seemed to be forgotten. Partly used were only two of them, the school of fine arts and the dancing school. During the Eightieth, the students tried to rehabilitate all of them, but in vain. In 1994, the school of modern dance has participated at Havana International Biennale, its walls were painted, spaces swept up to serve, for the first time from 1963, as exhibition areas for international visitors. During the following years, some other attempts were made to rehabilitate the schools, but only the book of John A. Loomis Revolution of forms – Cuba's forgotten art schools published 1998 in Princeton has lured an adequate international attention. In 2000, the schools were selected to the "World Monuments Fund" Watch List and only in November 2010, the National Art Schools were officially recognized as national monuments by the Cuban Government.

For the foreigners it is nearly impossible to enter the internal areas of the schools and move freely. During the Havana Biennale 2015, two times I was successful, but each time also expelled. I have managed to make photos of the schools but would have liked to stay longer.

In my opinion, the book Revolution of forms represents a great milestone in the history of the Havana schools. John A. Lommis, oneself an architect, is an architecture professor living in California.

Iveta Kopicová

Vittorio Garatti
(* 1927)

Vystudoval architekturu v Miláně, kde na něj měl největší vliv Ernesto Nathan Rogers. V roce 1957 přijel do Venezuely a začal pracovat na projektu Banco Obrero. Na pozvání Ricarda Porra odjel na Kubu, aby tam vyprojektoval školu baletu a školu hudby. Poté, co školy upadly v nemilost, pracoval na urbanistickém projektu Havany. V červnu 1974 byl obviněn ze špionáže, uvězněn na 21 dni, a v témže roce byl donucen opustit ostrov. Byl přesvědčen, že jeho vyhoštění bylo následkem konspirace s CIA, která se snažila dostat ze země cizince, odborníky, kteří kolaborovali s režimem.

Garatti se vrátil do Milána a pokračoval ve své praxi. Rekonstruoval například Grand Hotel Galia. Mezinárodní tisk v listopadu 2012 oznámil, že dojde k rekonstrukci školy baletu pod záštitou slavného kubánského mistra baletu Carlose Acosty. BBC uvedla, že Acosta plánuje nový model baletní školy, který bude sloužit jako nezisková organizace. Garatti protestoval, připadal si odstrčený, proto napsal dopis Kubánské komunistické straně, že si nepřeje, aby si Acosta privatizoval jeho školu. Založil výbor Vittoria Garatti, jehož cílem bylo získat prostředky na dokončení a renovaci tří z pěti škol: školy baletu, hudby a dramatických umění.

He studied architecture in Milan, where he received a great influence from Ernesto Nathan Rogers. In 1957 he went to Venezuela and began work on the project of the Banco Obrero. At the invitation of Ricardo Porro he visited Cuba, where he designed the Schools of Music and Ballet. Later, when the schools projects lost prestige, he worked on urban projects in Havana. In June 1974 he was accused of spying and was imprisoned for 21 days, and in the same year he was expelled from the island. He was convinced that his expulsion was the result of a CIA conspiracy that attempted to remove foreign experts collaborating with the regime.

Garatti returned to Milan and continued with his practice, rebuilding the Grand Hotel Galia. In November 2012, the international press announced the reconstruction of the School of Ballet under the patronage of ballet master Carlos Acosta. The BBC reported that Acosta was planning a new Ballet School as a non-profit organization. Garatti protested, feeling left out of the project, and wrote a letter to the Cuban Communist Party to denounce Acosta's privatization of his school. Vittorio Garatti established a committee whose goal was to raise funds to complete and renovate three of the five schools of art: the Schools of Ballet, Music and Performing Arts.

Roberto Gottardi
(*1927)

Vystudoval architekturu v Benátkách, kde jeho největším vzorem byl Carlos Scarpa. Po studiích pracoval v Miláně, v ateliéru Ernesto Nathan Rogers, kde se seznámil s venezuelským

architektem a na jeho pozvání následně odjel do Caracasu. Spolu s Ricardem Porro a Vittoriem Garatti pracovali na projektu Banco Obrero, vedeném proslulým Carlosem Raúlem Villanuevem. V prosinci roku 1960 přijel na Kubu, aby se zúčastnil ambiciózního projektu na výstavbu škol umění. Projektoval školu dramatických umění. Byl jediný, který po skončení projektu na Kubě zůstal a dál působil jako profesor architektury. Vyprojektoval některé stavby, například Zemědělské centrum v Menocal a je autorem Kubánského pavilonu pro Expo v Montrealu 67. Od roku 2008 spolupracuje se státními organizacemi a snaží se zrekonstruovat a dokončit stavbu školy umění, která byla zastavena v roce 1965.

Studied architecture in Venice where Carlos Scarpa was his biggest example. After studies, he worked in Milan in Ernesto Nathan Rogers studio where he met Venezuelan architect and on his invitation he went to Caracas. With Ricardo Porro and Vittorio Garatti they worked on the project Banco Obrero led by well-known Carlos Raúl Villanuevo. In December 1960 he came to Cuba to participate in the ambitious project of constructing schools of art. He designed the school of performing arts. He was the only one who stayed in Cuba after the project and continued working as Professor of Architecture. He designed other projects, for example Agricultural Centre in Menocal or Cuban pavilion for Expo in Montreal 1967. Since 2008 he has cooperated with governmental organisations and tried to reconstruct and finish the construction of the school of art which was stopped in 1965.

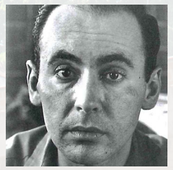

Ricardo Porro
(1925 Kuba / Cuba – 2014, Paříž / Paris)

Vystudoval architekturu na Havanské univerzitě a dva roky pokračoval na Sorboně, kde studoval na Institutu urbanismu. V Paříži strávil hodně času s Wilfredem Lamem, kubánským malířem, který na něj měl velký umělecký i politický vliv. Právě díky němu se z Porra stal marxista. Na Kubu se vrátil v roce 1952, aby tam vyprojektoval sérii staveb, které dodnes patří k nejvýznamnější moderní architektuře ostrova.

Porro byl stoupencem kubánské revoluce a po neúspěšné generální stávce v roce 1957, kdy byly rozkryty jeho podvratné aktivity, musel Kubu opustit. Odešel do Venezuely a v Caracasu pracoval jako profesor urbanistického rozvoje a architektury. Tam se potkal s italskými architekty, Robertem Gottardim a Vittoriem Garattim, které si přizval ke spolupráci na školách umění v Havaně, když mu v roce 1960 Fidel Castro zadal tento projekt. Po šesti letech ale Kubu opustil a utekl s rodinou do Paříže, kde pracoval jako architekt, profesor architektury a umění, ale zároveň jako sochař a malíř.

Jeho první architektonické dílo v Evropě vzniklo v roce 1969 na žádost Robert Altman, pro kterého vytvořil Lór du Rhin centrum ve Vaduz, Lichtenštejnsku. Pokračoval dalšími projekty, je autorem Prázdninové vesnice na ostrově Vela Luka v bývalé Jugoslávii nebo vily Esfahan v Íránu.

Od roku 1986 spolupracoval s francouzským architektem Renaudem de la Noue. Získal mnoho mezinárodních ocenění.

Na Kubu se Ricardo Porro vrátil v březnu roku 1996 na pozvání starých přátel a architektů. Bylo domluveno, že bude mít pět přednášek, ale pak přišel povel z ústředí komunistické strany, že přednášky budou jen pro zvané. Porro pohrozil, že zruší cestu, a tak byly přednášky otevřeny i pro veřejnost. Pro studenty architektury na Kubě byl Porro modlou, jeho přednášky byly vyhodnoceny jako nejdůležitější událost v kultuře za mnoho posledních let. Porro se pak vracel na Kubu v letech 97, 98 a postupně začala slábnout i kritika jeho díla a oficiální státní organizace uznaly hodnotu jeho práce.

He studied architecture at Havana University and continued two years at the Sorbonne, where he studied at the Institute of Urbanism. In Paris he spent time with Wilfred Lam, a Cuban painter who had great artistic and political influence. Thanks to Lam, Porro became a Marxist. He returned to Cuba in 1952, where he designed a series of buildings that still belong to the most remarkable modernist architecture of the island.

Porro was a supporter of the Cuban Revolution, and after an unsuccessful general strike in 1957 where his subversive activities were uncovered, he had to leave Cuba. He went to Venezuela and in Caracas worked as a professor of urban development and architecture. There he met Italian architects Robert Gottardi and Vittorio Garatti, whom he invited to cooperate in the Schools of Art in Havana when he was awarded the project by Fidel Castro. After six years he left Cuba again and went with his family to Paris, where he worked as an architect, professor of architecture and art, and also as a sculptor and painter.

His first architectural work in Europe was done in 1969 at the request of Robert Altman, for whom he designed the Lór du Rhin Center in Vaduz, Liechtenstein. Other projects followed, like the holiday villages in the island of Vela Luka in the former Yugoslavia and the Esfahan villas in Iran. Since 1986 he cooperated with French architect Renaud de la Noue. He has won many international awards.

Ricardo Porro returned to Cuba in March 1996 at the invitation of old friends and architects. It was agreed that he would give 5 lectures, but an order from the headquarters of the Communist Party the lectures could only be by invitation. Porro threatened to cancel the trip unless the lectures were open to the public. For the students of architecture in Cuba, Porro was an idol, and his lectures were regarded as the most important cultural event in recent years. Porro has returned to Cuba in the years 1997 and 1998 and the criticism to his work began to fade gradually, getting recognition from the official state organizations.

ESCUELAS NACIONALES DE ARTE

Spolupráce / cooperation: Architecture Week Praha, Botanicus

Secesní Ljubljana a architekt Maks Fabiani

Art Nouveau Ljubljana and the Architect Maks Fabiani

Výstava fotografií Mirana Kambice

An Exhibition of Photographs by Miran Kambič

a nového interiérového vybavení. Secesní budovy byly uceleným uměleckým dílem společně navržené architekty, sochaři, malíři, dekoratéry a řemeslníky.

Úsilí o harmonickou architekturu a kvalitu všech prvků budov, včetně vnitřního vybavení, užitečných objektů a grafických prvků, vedlo k oživení řemesel v nábytkářství, sklářství, kovářství a keramice.

Stejně jako Art Nouveau v minulosti, výstava o Art Nouveau Lublani se zaměřuje na podporu architektury jako důležité formy veřejného umění. Secesní architektura, se svými rozjařenými, fantastickými formami a nádhernými grafickými fasádami, je snadno uznána veřejností pro svou uměleckou hodnotu. V Lublani, secesní budovy byly navrženy slovinskými a dalšími slovanskými architekty, kteří, pomocí nového architektonického stylu, přispěli k národnímu obrození ve Slovinsku, stejně jako jejich maďarští, skotští, katalánští, finští a další protějšky v jejich vlastních zemích. V tomto ohledu výstava upozorňuje na význam tohoto mezinárodního uměleckého

MAKS FABIANI

Art Nouveau se zaměřovalo na vštěpování smyslu pro krásu nejširší veřejnosti prostřednictvím architektonického a každodenního produktového designu. Toto progresivní umělecké hnutí, které se objevilo na přelomu 20. století a bylo označováno jako secese v Rakousku a Slovinci obydlených zemí, Art Nouveau ve Francii, Belgii a ve Skotsku, Jugendstil v Německu, Liberty v Itálii, a Modernismo v Katalánsku, vyústilo do výrazného uměleckého stylu. Secesní architektura a design už nenapodobovala historické styly jako gotika, renesance, baroko a klasicismus, ale vyvinula zcela nový a originální jazyk forem.

Nejtypičtější byla organická verze nového stylu, který byl odvozen zejména z přírody a rostlinných a živočišných forem, zatímco druhá verze secese, geometrický styl, používal mřížky čtverců a grafické kombinace černé a bílé. Art Nouveau umělci obhajovali svobodu kreativity, která vedla ke vzniku všestranného uměleckého jazyka, který umožnil řadu různých uměleckých výkladů dvou verzí stylu. V důsledku širokého národů, inovativní a pluralitní jazyk secese stimuloval velké množství architektů, aby hledali národní styl a otevřel tak celou řadu různých cest k modernismu.

Návrat k přírodě byl výchozím bodem pro testování nových forem prostorů, dynamických skladeb, nových struktur, nových forem výzdoby,

hnutí jako kulturního faktoru společného pro celou Evropu tohoto času. Téma této výstavy souvisí s dědictvím architekta Maks Fabiani, jednoho ze zakladatelů a jednoho ze členů vídeňské secese mezi 1903 a 1904. Kvůli jeho aktivní roli v kruhu vídeňských umělců a známým secesním budovám, které navrhl ve Vídni, Lublani, Gorizia, a Terstu v období mezi 1899 a 1909, Fabiani přispěl k vytvoření principů moderní architektury. Tato výstava je první v sérii oslav 150. výročí jeho narození.

Art Nouveau aimed at instilling a sense of beauty into the widest public by means of architectural and everyday product design. This progressive artistic movement that emerged at the turn of the 20th century and was referred to as Secession in Austria and Slovenian-inhabited lands, Art Nouveau in France, Belgium, and Scotland, Jugendstil in Germany, Liberty in Italy, and Modernismo in Catalonia, resulted in a distinctive artistic style. Art Nouveau architecture and design no longer imitated historical styles such as the Gothic, Renaissance, Baroque, and Classical styles, but developed an entirely new and original language of forms. The most typical was the organic version of the new style, which was derived from nature and plant and animal forms in particular, while the other version of Art Nouveau, the geometric style, used grids of squares and graphic combinations of black and white. Art Nouveau artists advocated the freedom of creativity, which led to the emergence of a versatile artistic language that allowed a range of different artistic interpretations of the two versions of the style. In the aftermath of the Spring of Nations, the innovative and pluralist language of Art Nouveau stimulated a large number of architects to search for a national style and opened a variety of different pathways to Modernism.

The return to nature was the point of departure for the testing of new forms of spaces, dynamic compositions, new structures, new forms of ornamentation, and new interior furnishings designs. Art Nouveau buildings were total works of art jointly designed by architects, sculptors, painters, decorators and craftsmen.

Efforts towards harmonious architecture and the quality of all the elements of buildings, including interior furnishings, useful object, and graphic elements, led to the revival of the crafts of cabinetmaking, glass-making, blacksmith, and pottery.

Just like Art Nouveau in the past, the exhibition on Art Nouveau Ljubljana aims to promote architecture as an important form of public art. Art Nouveau architecture, with its exuberant, fantastic forms and magnificent graphic facades, is being readily acknowledged by the public for its artistic value. In Ljubljana, Art Nouveau buildings were designed by Slovenian and other Slavic architects who, using a new architectural style, contributed to nation awakening in Slovenia just like their Hungarian, Scottish, Catalan, Finnish, and other counterparts did in their own countries. In this respect the exhibition draws attention to the significance of this international artistic movement as a cultural factor common to the entire Europe of the time. This exhibition's theme is related to the legacy of the architect Maks Fabiani, one of the originators and, between 1903 and 1904 members of the Viennese Secession. Due to his active role in the circle of Viennese artists and the famous Art Nouveau buildings he designed in Vienna, Ljubljana, Gorizia, and Trieste in the period between 1899 and 1909 Fabian contributed to the establishment of the principles of modern architecture. This exhibition is the first in the series of events marking the 150th anniversary of his birth.

Janez Koželj

MAKS FABIANI

KONFERENCE

DRISS MERROUN, MINISTR URBANISMU A ÚZEMNÍHO ROZVOJE MAROCKÉHO KRÁLOVSTVÍ ZAHAJUJE ODBORNOU KONFERENCI /
DRISS MERROUN, MINISTER OF URBAN AND TERRITORIAL PLANNING OPENS THE CONFERENCE

KONFERENCE

V. MEZINÁRODNÍ KONFERENCE

STRATEGIE FINANCOVÁNÍ OBNOVY NEMOVITÝCH KULTURNÍCH PAMÁTEK a SOUČASNÁ ARCHITEKTURA A HISTORICKÁ ZÁSTAVBA

Středa 30. 9. 2015, Rezidence primátorky hl. m. Prahy

Eliahu Stern

Předseda Komise pro světové dědictví UNESCO Izrael
Chairman of the Israel World Heritage Site

UNESCO
ועדת ישראלי לאונסקו
ISRAEL NATIONAL COMMISSION FOR UNESCO
اللجنة الإسرائيلية لليونيسكو

téma / topic:
Důsledky zápisu Světových památek v urbanistickém Izraeli
The Consequences of Inscribing World Heritage Sites in Urban Israel

Jednou často kladenou otázkou je, „proč zapsat památku jako světové dědictví?" Zřejmě existuje velký rozptyl v odpovědi na tuto otázku v rámci různých zemí a situací. Proto zkoumání konkrétních případů může přispět k definování společného očekávání a důsledků. Přednáška se zaměří na městské krajiny s cílem zjistit, jak se zápisy světového dědictví (WH) v urbanistickém Izraeli hodí do obecného schématu instrumentálních očekávání nebo výhod. Na základě literatury jsme rozdělili očekávané výhody od WH míst do přirozených výhod, zatímco druhý jsou vlastně „skrytá přání" místních iniciátorů. Zatímco program světového dědictví se týká především uchování (skutečných výhod), zápisem památky se běžně očekává, že také přinese ekonomické benefity (ve skutečnosti to je hlavní očekávaný instrumentální přínos) zvýšením cestovního ruchu a souvisejícími aktivitami. Proto navrhujeme obecné schéma popisující vývoj očekávaných hospodářských přínosů. Tento program slouží jako základna pro zkoumání čtyř případových studií v Izraeli: tři WH zapsané památky (v Acre, v Haifě, a v Tel Avivu) a jedna památka zahrnutá do předběžného seznamu (Lifta v Jeruzalémě). Zjištění a poučení jsou předložena.

One of the frequently asked question is "why to inscribe" a site as a world heritage property. Apparently there is a large variance between countries and situations in answering this question. Therefore the examination of specific cases may contribute to define common expectations and consequences. The current lecture will focus on the urban scene in order to find how world heritage (WH) inscriptions in urban Israel fit the general scheme of instrumental expectations or benefits. Based on the literature, we divided the expected benefits from WH sites into Intrinsic benefits and while the second is actually the "hidden wish" of local initiators. While the world heritage program is principally concerned with preservation (intrinsic benefits), the listing of a site is commonly expected to also yield economic benefits (actually it is the main expected instrumental benefit) through increased tourism and associated activity. Accordingly, we suggest a general scheme describing the development of consequences of expected economic benefits. This scheme serves as a base for examining four case studies in Israel: three WH inscribed sites (in Acre, in Haifa, and in Tel Aviv), and one new site inserted to the tentative list (Lifta in Jerusalem). The findings and the lessons are put forward.

Richard Otevřel

Zástupce právního poradenství, Havel, Holásek & Partners
Legal advice, Havel, Holásek & Partners

HAVEL HOLÁSEK advokátní kancelář PARTNERS
ÚSPĚCH SPOJUJE

téma / topic:
Podpora z veřejných zdrojů jako adekvátní kompenzace omezení vlastnického práva?
Support from public sources as an adequate compensation of property rights limitation?

Předmětem příspěvku je zamyšlení nad kličovým střetem památkové péče se základními právy soukromých vlastníků nemovitých kulturních památek, zhodnocení dosavadní právní regulace, mezinárodní srovnání a výhled na připravovaný nový zákon.

The subject of the contribution will reflect on the key clash of heritage preservation with the fundamental rights of private owners of immovable cultural heritage, appreciation of existing legal regulations, international comparisons and views on the upcoming new law.

Michael Devonshire

Člen komise pro zachování památek New York City
Member of the commission for the preservation of monuments in New York City

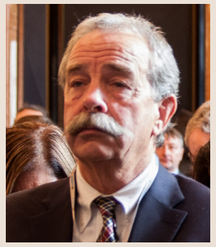

NYC Landmarks Preservation Commission

téma / topic:
Památky v New York City — Stále v ohrožení
Heritage in New York City — Still at Risk

Ačkoli zákon o památkách byl přijat a komise památkářů byla založena v New Yorku před 50 lety, ohrožení dědictví zůstává a útoky na zákon o památkách a jedinečných budovách, pokračují.

Although the Landmarks law was enacted and the Preservation Commission established in New York City 50 years ago, threats to heritage remain, and assaults on the Landmarks Law, and significant buildings, continue.

Francesco Bandarin

Odborný poradce a zástupce paní Iriny Bokove, generální ředitelky Světového dědictví UNESCO Paříž
Special Advisor to the UNESCO Assistant Director-General for Culture

UNESCO United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization · World Heritage Centre

téma / topic:
Kultura pro udržitelná města: Agenda pro Habitat III
Culture for Sustainable Cities: an Agenda for Habitat III

V říjnu 2016 Organizace spojených národů svolá Habitat III, třetí mezinárodní konferenci o lidských sídlech, po konferencích ve Vancouveru 1976 a Istanbulu 1996. Tématem konference je přijetí nové městské agendy, politický rámec, jehož cílem je řešit problémy měst v XXI. století. V rámci tohoto procesu, UNESCO podporuje opatření zaměřená na větší roli kultury a dědictví v oblasti udržitelného rozvoje měst. Tento přístup se zaměřuje na uvedení kulturních iniciativ, kulturních odvětví a institucí v jádru městských strategií hospodářského a sociálního rozvoje. Kultura se stává novým důležitým hospodářským odvětvím ve městech, umožní udržitelný rozvoj a řídí inovační a tvůrčí procesy. Dědictví se stalo nejen zdrojem identity, ale lákadlem hospodářského a sociálního rozvoje, založeném na kulturní turistice a vzdělávacích aktivitách.

In October 2016, the United Nations will convene Habitat III, the third International Conference on Human Settlements after the ones of Vancouver, 1976 and Istanbul, 1996. The scope of the Conference is the adoption of a new Urban Agenda, a policy Framework aimed to address the problems of cities in the XXIst century. Within this process, UNESCO is supporting policies aimed to give Culture and heritage a greater role in Sustainable Urban Development. This approach aims at putting Cultural initiatives, Cultural Industries and Institutions at the core of urban economic and social development strategies. Culture is becoming a new importatnt economic sector in cities, the enabler of sustainable development and the driver of innovative and creative processes. Heritage has become not only a source of identity, but an attractor of economic and social development, based on cultural tourism and educational activities.

KONFERENCE

CONFERENCE

Jan Michal

Vedoucí Zastoupení Evropské komise v ČR
Head of Representation, European Commission Representation in the Czech Republic

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR

Evropská komise

Zastoupení v České republice

téma / topic:
Podpora ochrany kulturního dědictví v Evropské unii
Support of preservativ of cultural heritage in EU

EU podporuje ochranu a povědomí o evropském kulturním dědictví. Činí tak jak prostřednictvím cen a iniciativ, tak finančními prostředky. Ve stávajícím období 2014-2020 bude možno financovat pouze kulturní a turistickou infrastrukturu, která bude mít přínos pro růst a zaměstnanost. Současně může jít pouze o infrastrukturu tzv. malého rozsahu, přičemž zvláštní postavení mají památky UNESCO. Poroste také důraz na využívání mechanismů finančního inženýrství.

The EU supports preservation of and awareness about European cultural heritage. It does so through prizes and initiatives as well as by financial means. In the current 2014-2020 period, it will be possible to fund only cultural and touristic infrastructure that will support economic growth and employment. At the same time, it may only concern of the so-called small scale infrastructure, whereas UNESCO monuments will have a special position. Emphasis on the use of instruments of financial engineering will also grow.

Michael Turner

Předseda Studií oboru urbanismu a památkové péče UNESCO, Jeruzalém
Chairman, UNESCO Chair in Urban Design and Conservation Studies from the Bezalel Academy of Arts and Design in Jerusalem

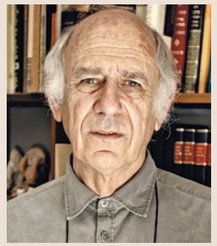

United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization · World Heritage Centre

téma / topic:
Dopad sociálních změn v městské krajině
Impact of Social Changes in the Urban landscape

Současná architektura se vztahuje k potřebám transformujících lokálních městských komunit a bude mít důsledek na historické části prostřednictvím změn použití, různých funkčních požadavků a potřeb pro vytvoření budov relevantních k naší době v použití materiálu a v udržitelnosti. Vlny stěhování v Evropě, Africe a Asii představují nové otázky a problémy, které je třeba projednat v našem chápání kontinuity v našich městech; komu patří místní památky? Jaká jsou práva budoucích generací na vytváření našich měst? Existují nová vysvětlení starých hodnot? Doporučení UNESCO na historické městské krajiny by mohlo objasnit cestu vpřed.

Contemporary architecture relates to the needs of the transforming local urban communities and will impact on the historic areas through changes of use, different functional demands and the needs to create buildings relevant to our time in materials and sustainability. The waves of migrations in Europe, Africa and Asia present new issues and challenges that need to be debated in our understanding of continuity in our cities; to who does the local heritage belong? What are the rights of future generations in the design of our cities? Are there new interpretations to old values? The UNESCO Recommendation on the Historic Urban Landscape might shed some light on the way forward.

Driss Merroun

Ministr pro urbanismus a územní plánování Marockého království
Minister of Urban and Territorial Planning of the Kingdom of Morocco

Maroko, země velké urbanistické tradice a opatrovník majetku západní muslimské civilizace, má bohaté a různorodé architektonické dědictví, které je vyjádřeno v obojím - urbanismu medin a jejích památkách, přes všechny regiony země a oslňující bílá středomořská města, až po slavnou hliněnou architekturu, K.sour, Kasbas a saharské provincie. Bohatost a rozmanitost tohoto dědictví vychází z geografické polohy a historického vývoje naší země. Marocké království je již po více než tři tisíciletí spojeno s civilizacemi, které uspěly ve Středomoří (fénická, kartáginská, řecká a římská), a které byly propojeny karavanovými cestami, spojujícími Jižní Afriku a království Ghany, Senegalu a Súdánu. Maroko, země míru a tolerance, dnes, stejně jako v minulosti, propojuje civilizace, a to nejen východní se západními, ale také sever s jihem. Bohatství marockého architektonického a urbanistického dědictví ilustruje velký zájem ze strany organizace UNESCO a jeho iniciativ. Zahrnuje spoustu míst, která byla klasifikována jako světové dědictví UNESCO: mediny Fezu, Marrakech, Meknes, Tetouan, Rabat, Qasba Ait Ben Haddou, archeologické naleziště Volubilis a náměstí Jamaa El Fna v Marrákeši (jako nehmotné dědictví).

Morocco, a country of great urban tradition and custodian of the assets of the West Muslim civilization, has a rich and diverse architectural and urban heritage, which is expressed in both of Urbanism and the medina's and imperial capitals' monuments and through all regions of the country, the dazzling white of Mediterranean cities to the famous earthen architecture, the Ksour and Kasbas, and the Saharan provinces. The richness and the diversity of this heritage stand to the geographical position and the historical evolution of our country. Indeed, the Kingdom of Morocco, has, for over three millennia, been linked to the civilizations that succeeded in the Mediterranean (Phoenician, Carthaginian, Greek and Roman), those conveyed by caravan routes linking South Africa to the Kingdom of Ghana, Senegal and Sudan. Morocco, a land of peace and tolerance, continues today, as it assured in the past, to play the role of civilizational relays, not only between East and West but also encouraging South -South cooperation. The richness of Moroccan architectural and urban heritage is illustrated by the great interest of UNESCO and its initiative to include a bunch of sites that were classified World Heritage Site : the medinas of Fez, Marrakech, Meknes, Tetouan, Rabat, Qasba Ait Ben Haddou and the archaeological site Volubilis and the Jamaa El Fna Square in Marrakesh as Oral Heritage.

Anna Matoušková

Náměstkyně ministra kultury ČR
Deputy Minister of Culture of the Czech Republic

MINISTERSTVO KULTURY

téma / topic:
Nakládání s památkovým fondem ČR v ekonomických souvislostech
Handling the heritage fund CR in economic consequnces

Příspěvek nejprve seznámil účastníky konference, zejména zahraniční hosty, s aktuálním stavem památkového fondu ČR (součásti, četnost, dynamika vývoje, fyzický stav) a zevrubně informoval o financování činností zahrnutých pod pojmem nakládání s památkovým fondem z veřejných rozpočtů. Soustředil se zejména na otázku tzv. kompenzace uplatnění veřejného zájmu v oblasti památkové péče, resp. na všechny tři typy nástrojů, které mají vlastníci kulturních památek na základě platné legislativy k dispozici (přímá finanční podpora prostřednictvím dotačních programů Ministerstva kultury, daňové úlevy a odborná pomoc). Dal nahlédnout do vývoje finančního vybavení památkových programů MK v celé časové řadě jejich existence (1992-2015) a nabídnul i bližší ekonomický rozbor těchto programů. Závěrečná část prezentace seznámila auditorium s výsledky ekonomické studie „Analýza výdajů státu na podporu péče o památkový fond ČR", kterou pro Ministerstvo kultury zpracovala společnost KPMG. Vnitřní dluh na památkovém fondu naší země činí dle studie 318 miliard Kč. I když naše památky potřebují mnoho peněz, nejsou finance na ně vynakládané nevýhodnou investicí: 1 Kč vydaná na obnovu a údržbu památkového fondu z programů Ministerstva kultury znamená konečný příjem 0,49 Kč (49 % z výdaje) prostřednictvím daní do státního rozpočtu. Památky vracejí vynaložené náklady do veřejných rozpočtů též prostřednictvím cestovního ruchu. Studie zjistila, že 100 Kč vydaných návštěvníky kulturních památek vygeneruje 36 Kč do veřejných rozpočtů prostřednictvím daní. Ministerstvo kultury disponuje nyní jak vlastními rozbory efektivity financování památek, tak přínosnou externí studií. Je tedy připraveno ke kvalifikované argumentaci ve prospěch vstřícnějšího přístupu veřejných rozpočtů k financování památek.

Dr. Matouskova's contribution introduced the public, especially the foreign visitors, to the current state of the Heritage Fund (Components, frequency, dynamic development, physical condition) and thoroughly informed about the financing of the activities covered by the concept of monuments and heritage from public resources. She focused particularly in the so-called "compensation of public interest" in the area of heritage conservation and the three types of instruments under the current legislation (direct financial support via the grant programs of the Ministry of Culture, tax credits and professional support). She also gave insight into the development of financial support of the Ministry of Culture programs during their existence (1992 to present) and offered even more detailed economic analysis of these programs. The final part of the presentation acquainted the public with the results of the economic study "Analysis of state spending to support the Fund for the conservation of heritage", prepared for the Ministry of Culture by Czech audit firm KPMG. According to the study, the resources assigned to our country's heritage fund amount to 318 billion Czech Crowns. Although our monuments require a considerable amount of funding, they don't represent a bad investment: each 1 kc spent on the heritage fund from programs of the Ministry of Culture represent an income of 0.49 kc (49% of expenses) in taxes to the state budget. Heritage also contributes to the public budget via tourism. The study found that from each 100 kc spent by visitors to cultural heritage sites, 36 kc go to the public budget through taxes. The Ministry of Culture now counts with both internal analyzes of the effectiveness of heritage funding as well as external cost-benefit studies. It is therefore prepared with qualified arguments to continue supporting the public funding of heritage and monuments.

Zvláštní poděkování za spolupráci s Architecture Week Praha / Special thanks for cooperation with Architecture Week Prague to: **Ministerstvo pro místní rozvoj ČR a Havel, Holásek & Partners**

KONFERENCE

INTERVIEWS AND ARTICLES

ROZHOVORY A ČLÁNKY

VIZUALIZACE PINKASOVA PALACE / PINKAS PALACE VISUALIZATION, ZDROJ / SOURCE: TaK Architects, s.r.o.

České dráhy
Oficiální dopravce

Pavel Krtek
Předseda představenstva
Chairman of the Board

České dráhy
Czech Railways
Nábřeží Ludvíka Svobody 1222/12
110 15 Praha 1 / Prague 1
Česká republika / Czech Republic

www.cd.cz

Velmi si vážím opětovné spolupráce na festivalu architektury Architecture Week Praha. Hlavní téma letošního festivalu jsou kulturní památky. Status kulturní památky je zavazující pro každého vlastníka movité či nemovité věci, která je významným dokladem historického, uměleckého a technického vývoje, jenž je chráněna památkovým zákonem.

Památkově chráněných objektů v majetku a správě Českých drah je celá řada, od vodáren, staničních a obytných budov, dílen, skladišť, přes rotundy v depech kolejových vozidel až po výpravní budovy železničních stanic. Mezi nejvýznamnější stavby ve správě Českých drah se statusem kulturních památek patří výpravní budovy pražských nádraží: Praha hlavní nádraží, Praha Masarykovo nádraží, Praha Vršovice, výpravní budovy hlavních nádraží ve městech Brno, Pardubice, Hradec Králové, Plzeň, České Budějovice, Děčín, Trutnov. Řada objektů leží v ochranném pásmu kulturní památky, kde se přistupuje citlivě k rekonstrukcím, a záměry jsou konzultovány s památkáři.

Obnova těchto staveb je časově i finančně náročná. Mezi úspěšně dokončené rekonstrukce poslední doby patří vstupní dvorana historické budovy pražského Hlavního nádraží, která je jedním z významných představitelů stavebního slohu secese a jejímž autorem je architekt Fanta. Dalšími příklady jsou vstupní hala plzeňského hlavního nádraží, kde architekt Kulhavý dal budově novorenesanční až novobarokní ráz s prvky secese nebo kompletní rekonstrukce nádražní budovy Praha – Vršovice, kde byl obnoven původní vzhled budovy v historizujícím klasicistním stylu s prvky neorenesance. Reprezentantem modernějších architektonických stylů, a to konkrétně funkcionalismu, je výpravní budova vlakového nádraží v Poděbradech, která prošla obnovou v letošním roce.

Mezi objekty, které přímo nemají status nemovité kulturní památky, ale nacházejí se v historicky cenném území, což znamená např. v ochranném pásmu kulturní památky, patří nádražní budova železniční stanice Telč, kde ve spolupráci s městem a Správou železniční dopravní cesty došlo k přeměně objektu a celého prostoru vlakového nádraží na dopravní terminál zachovávající historický ráz a současně odpovídající moderním požadavkům cestující veřejnosti.

Specifickým rysem nemovitých kulturních památek ve vlastnictví naší společnosti je to, že se jedná o objekty sloužící veřejnosti, které musejí obstát v každodenním provozu nejenom po stránce estetické, ale i funkční. Věřím, že tyto příklady zdařilých rekonstrukcí železničních objektů prezentované na festivalu Architecture Week Praha 2015 jsou přínosem nejen pro naše cestující, ale i pro širokou veřejnost.

I am truly honored to participate in the Architecture Week festival once again. The main theme of this year's festival is cultural heritage. A status of cultural heritage is obliging for every owner of movable or immovable property that is an important evidence of historical, art, or technical development being protected by conservation law.

There is a great number of historical monuments in possession and keeping of České dráhy, from water towers, station and residential buildings, workshops, warehouses, to rotunds in railway yards, and dispatch stations. The most important buildings declared to be cultural heritage are railway stations in Prague: Praha hlavní nádraží, Praha Masarykovo nádraží, Praha Vršovice, and in other cities such as Brno, Pardubice, Hradec Králové, Plzeň, České Budějovice, Děčín, Trutnov. As a cultural heritage, reconstructions of these objects need to be very sensitive and all plans are consulted with the conservationists.

Renovation of these objects is time-consuming and financially demanding. One of the successfully finished reconstructions is the entrance hall of the Prague main station that was built by Josef Fanta in Art Nouveau style. Other examples are the entrance hall of Plzeň main station, where architect Kulhavý designed a neo-Renaissance, almost neo-Baroque building with Art Nouveau features, or a complete reconstruction of the station Praha – Vršovice where the original appearance of the building was restored in Classical style with neo-Renaissance features. Modern architectonic styles, Functionalism specifically, is represented by railway station in Poděbrady that was renovated this year.

There are also objects that are not cultural heritage but are located in historically valuable area and therefore protected as cultural heritage, such as railway station in Telč where the object was transformed into a terminal meeting the modern requirements while preserving historical character.

Cultural heritage objects in our possession share one specific feature that is they serve the public and have to succeed in everyday traffic not only esthetically but also functionally. I believe that these examples of successful reconstructions of railway objects presented at Architecture Week 2015 festival will be a contribution not only for our passengers but also the general public.

- Praha hlavní nádraží. / Prague Main station.
- Nádraží Poděbrady. / Poděbrady station.
- Nádraží Praha – Vršovice. / Prague – Vršovice Station.
- Nádraží v Telči. / Station Telč.
- Plzeň hlavní nádraží. / Plzeň main station.

park inn
HOTEL PRAGUE

Historie budovy bývalé Československé Grafické Unie

Historie budovy v ulici Svobodova začíná v roce 1899, kdy dochází k rozvoji tiskařských závodů. Nejdříve vznikla výrobní hala ve dvoře, v roce 1907 byla přistavěna třípatrová nárožní budova, která byla rozvíjena dalšími přístavbami až do roku 1921, do dnešní podoby. Tiskárna a nakladatelství byly známé kvalitními obrazovými tisky, uměleckými publikacemi a časopisy a závod patřil mezi nejlepší u nás i ve světě. Svou kvalitu si tiskárna udržela až do 70. let 20. století. V tu dobu ji začaly předbíhat moderněji vybavené tiskárny.

Hlavní budova z let 1906 až 1907 je první stavbou, při níž bylo v takové míře použito nosných konstrukcí a stropů z vyztuženého betonu, a vznikl tak ojedinělý stavební organismus, vyjadřující dobové slohové tendence i dokonalou funkčnost budovy včetně promyšleného odvětrávacího systému. Budova byla ve své době vrcholem spojení dokonalosti architektonického řešení a účelnosti vnitřního uspořádání.

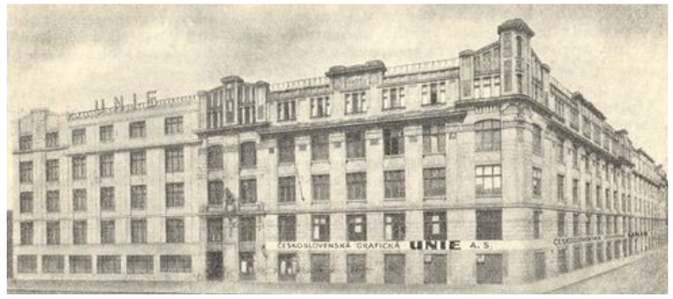

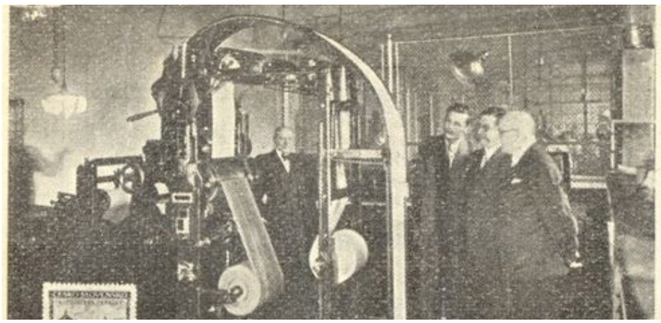

Čtyřhvězdičkový hotel z historické tiskárny

Developerská a investiční společnost Red Group dokončila přestavbu historické nemovitosti v Praze 2. Vznikl zde reprezentativní čtyřhvězdičkový hotel Park Inn Prague jako první zástupce stejnojmenného řetězce v Praze. Více než roční rekonstrukce tiskárny z roku 1907 za více než 700 milionů korun navázala na předchozí spolupráci mezi hotelovou skupinou The Rezidor Hotel Group, která značku Park Inn provozuje, a irským developerem Red Group. Značku Park Inn uvedla skupina Rezidor na český trh minulý rok otevřením hotelu Park Inn Ostrava a doplnila jím ve své nabídce již etablovaný hotel Radisson Blu v Praze.

Nový Park Inn citlivě kombinuje původní secesní styl s moderními prvky. Svou polohou v blízkosti Vyšehradu – chráněné památky UNESCO – a jen několik desítek metrů od vltavského nábřeží nabízí svým hostům mimořádný zážitek. „Adaptace sto let staré budovy tak, aby splňovala nároky kladené na špičkový hotel a zachovala si svůj historický industriální ráz, byla velkou výzvou. Zároveň však byla i splněním vize Rezidoru o podobě prvního Park Inn hotelu v Praze, který má být vlajkovou lodí značky ve střední Evropě," říká Colin Glover, ředitel výstavby a developmentu ve společnosti Red Group.

Developer spojil síly s polským architektonickým ateliérem Ovotz design Lab, který již vytvořil návrh interiéru pro Park Inn v Ostravě. Industriální ráz budovy prozrazují vysoké stropy a velké loftové prostory připomínající tovární haly. Rámy na zdech inspirované kubismem a litografie z dob staré tiskárny jsou svědectvím dlouhé historie budovy. Svými 210 pokoji a apartmány s balkóny, zahradou v atriu a fitness centrem na střeše nabízí hotel návštěvníkům příjemný pobyt, ať už přijíždějí na dovolenou nebo pracovně. K dispozici je i pět konferenčních místností s celkovou plochou 400 m² a značková restaurace RBG Bar & Grill.

Informace o partnerech projektu

Park Inn je moderní a inovativní značka hotelů pro střední klientelu, která nabízí kosmopolitní styl, národní charakter a lokální přístup. Hotelovým hostům poskytuje vše podstatné: špičkové ubytování ve své třídě za přijatelné ceny. Park Inn provozuje v Evropě, na Středním východě a v Africe více než 120 hotelů s 21.900 pokoji.
(www.parkinn.com a www.prague.parkinn.cz)

Hotelová skupina Rezidor patří světově mezi nejrychleji se rozvíjející firmy v oboru. Skupina spravuje nebo staví téměř 370 hotelů se 78.000 pokoji v 58 zemích světa. Rezidor provozuje značky Radisson Blu Hotels & Resorts, Regent Hotels & Resorts, Park Inn a Country Inns & Suites v Evropě, na Středním východě a v Africe, spolu s věrnostním programem „Goldpoints plusSM" pro časté návštěvníky hotelů. S italskou módní značkou Missoni uzavřela skupina Rezidor celosvětovou licenční smlouvu, která jí umožňuje provozovat hotely pod jménem Missoni.
(www.rezidor.com)

Red Group je developerská společnost, která na českém trhu s nemovitostmi působí od roku 1992. Firemní portfolio zahrnuje různorodou škálu projektů na trhu kancelářských, residenčních, hotelových i průmyslových nemovitostí, jejichž celková plocha činí více než 300.000 m².
(www.redgroup.cz)

Zvláštní poděkování Miroslavu Forejtkovi a Kateřině Klímové za dlouhodobou spolupráci s Architecture Week Praha.

PARK INN

Dopravní podnik hlavního města Prahy

Dopravní podnik v roce velkých kulatin

Po dubnovém slavnostním prodloužení trasy metra A do Motola a samotném startu roku velkých oslav, o který se 16. dubna 2015 postaral tradiční projekt Naladte se v metru, už přišla řada na autobusy. Dopravní podnik si společně s veřejností připomněl 90 let od zahájení jejich pravidelného provozu v sobotu 6. června, kdy do garáže ve Vršovicích zavítají návštěvníci na Den otevřených dveří. V neděli 7. června před Pražany defilovaly jednotlivé typy autobusů v rámci průvodu, aby ty nejmodernější z nich zakončily období oslav tradiční účastí na Muzejní noci, tentokrát v sobotu 13. června. Všechny akce byly důstojnou připomínkou 21. června 1925, kdy byl v Praze zahájen pravidelný provoz autobusů.

Vrchol roku 2015 patřil oslavám 140 let pražské MHD, které jsou svázány s datem 23. září 1875. V 15 hodin toho dne byl u Národního divadla slavnostně zahájen provoz na první trati koněspřežné tramvaje v Praze. Po 140 letech se čelo tramvajového průvodu, jak jinak než s koňkou v čele, rozjelo ze stejného místa. Tisíce návštěvníků v neděli 20. září 2015 tak sledovaly slavnostní defilé 55 tramvajových vozů, které se vydaly historickou Prahou směrem k Výstavišti.

Veřejnosti toto významné výročí Dopravní podnik připomněl mj. i výstavou na zastávkách, kde byl instalován výběr ze 140 plakátů s osobnostmi, událostmi a zajímavostmi z pražské MHD. Ve stanici metra Florenc je zase k vidění expozice pod názvem Tramvaje v Evropě. V Království železnic u Anděla měli a mají zájemci o městskou hromadnou dopravu po celý rok vždy jednu sobotu v měsíci možnost vyslechnout přednášky speciálně věnované „stočtyřicítce", a to počátkům dopravy v Praze až po nejmodernější technologie používané v řízení dopravy. Ani letos v programu pro veřejnost nechyběl oblíbený Den otevřených dveří; v sobotu 19. září se několik tisíc zájemců vydalo do hostivařského areálu Ústředních dílen, a to do garáže a depa Hostivař a také do vozovny Strašnice, kde jim ochotně zázemí jednotlivých provozů představily stovky zaměstnanců. Třetí kulaté narozeniny roku 2015 se dotknou metra – na 2. listopad připadá zahájení provozu na prvním úseku trasy B a tím zároveň vznik přestupního trojúhelníku pražského metra. V neděli 1. listopadu bude cestující mimořádně vozit historická souprava metra 81–71 a v pondělí bude v ranní a odpolední špičce zařazena do běžného provozu. K výročí jsou plánovány jízdy historickými soupravami metra.

Dopravní podnik i v roce 2015 pokračuje ve vydávání dílů unikátního projektu – Encyklopedie pražské MHD, skládající se ze dvou stále doplňovaných svazků k historii a vozovému parku. Další vydavatelský počin, kterým jsou „Výlety", rovněž doznaly reedice a k zájemcům o putování v Praze a jeho okolí se tak dostalo symbolických 140 výletů s Dopravním podnikem. Dalšího vydání se dočkal i Slang pražských dopraváků – po dvou knižních podobách vyšel za přispění veřejnosti v elektronické podobě.

Přípravy na tato významná výročí začala už vloni. S pomocí soutěže mezi zaměstnanci DPP vznikla loga ke 140. i 90. výročí, která provázejí všechny propagační materiály. Z iniciativy zaměstnanců jsou funkční i speciální webové stránky, mapující veškeré aktivity k významným výročím: www.mhd140.cz

Výročí pražské MHD připomněly také pravidelné jízdy v metru v rámci tzv. Zážitkové turistiky a promítacími večery i tradiční Kinobus. O finále roku se v prosinci postará akce Naladte se v metru také o Vánocích.

PINKASŮV PALÁC

Pinkasův palác, to je ale také severní cíp ostrova Kampa, se svou poetikou, romantickou Čertovkou, malými dvorky a Karlovým mostem za zády. Jsou to desítky příběhů lidí, kteří Prahou prošli, anebo v zákoutích Malé Strany prožili své životy. Mezi ty patří i rodina Albina Sybery, který se rozhodl rehabilitovat tuto pozoruhodnou stavbu a obnovit slávu jedinečného místa, jímž pro něj starý palác na Kampě byl po desítky let. Jeho přispěním, energií a zápalem tak ožívá historie, která dostává nový rozměr, jde proti proudu času, aby vyzdvihla období, kdy byly zbudovány pilíře nejstaršího mostu v Praze a propojila ho se současností, která píše novou kapitolu stavební historie Prahy. To vše lze nalézt nejen ve vlastním projektu rekonstrukce, ale i v interiérech jednotlivých částí stavby.

Pinkasův palác

Projekt: rekonstrukce paláce
Investor: ARTEMIS PROPERTY
Stupeň: architektonická studie
Datum: 4/2014

První zmínka o objektu je z roku 1516, kdy byl jeho majitelem rybář Duchek. Po požáru Malé strany roku 1541, došlo k velkému stavebnímu rozvoji dané lokality a dům koupil Mikuláš Prachař, od té doby se domu říká „Prachovna". V následujících letech měl dům různá hospodářská využití, sloužil mimo jiné jako prádelna, palírna kořalky, dílna, stáje a části domu byly obytné. Zásadní změnou prošel objekt mezi lety 1800–1810, kdy jej přestavěl dvorský tesařský mistr a zároveň majitel objektu do dnešní podoby a dům získal čistě obytnou funkci. Od roku 1815 byl dům v majetku rodiny Pinkasů. Přesto, že navenek vystupuje jako přehledně koncipovaná palácová architektura, uvnitř je bohatou srostlicí několika původních objektu, postupně přeměňovanou v čase až do nedávné doby. Tento autentický útvar, situovaný na výjimečném místě v blízkosti Královské cesty, je dnes, stejně jako mnoho ostatních domů v centru Prahy, poškozen zejména svévolnými stavebními úpravami jednotlivých bytových jednotek, ale také necitlivou obnovou z 80. let minulého století, které místy vymazaly historické vrstvy umělecko-řemeslných prvků.

Pinkasův palác je ale třeba vnímat i v souvislostech urbanizace ostrova Kampa. Zjistíme totiž, že se řadí k realizacím podobným, i když snad známějším a větším, jakými jsou Nostický, Michnovský nebo Lichtenštejnský palác, doprovázených řadou menších solitérů, dnes zaniklých nebo přestavěných, mezi které můžeme počítat třeba malý objekt č. p. 418 (bývalá Salla terena Michnovského paláce) v parku Kampa a také malý lovecký objekt, dnes dobře známý jako Werichova vila.

Důležitým pojítkem všech uvedených staveb je zejména jejich zpracování a využití potenciálu řemeslníků, pracujících současně pro šlechtu i bohaté Pražany v daném historickém období a místě. To vše nám bylo vodítkem i při obnově dispozičního rozvrhu a také při projektu stavební rekonstrukce paláce, zejména těch částí, kde se, i přes poměrně značnou devastaci, zachovaly alespoň torzálně umělecko-řemeslné prvky – výplně otvorů, okenice s dřevěným táflováním nebo tordované vnitřní schodiště a kde se nám restaurátorským průzkumem podařilo prokázat i bohatou polychromii stěn.

Interiéry společných prostor přízemí a suterénu

Společné prostory, které jsou převážně společenským zázemím pro jinak výhradně rezidenční objekt, jsou navrženy jako reflexe historických interiérů. Základem jsou tradiční materiály, které se uplatňují zejména u povrchů podlah a stěn, ty jsou pak doplněné v interiéru látkovým mobiliářem a svítidly ze skla. Olejované dřevo a světlé renesanční odstíny s akcenty solitérů nábytku v historickém tvarosloví vypracují základ kompozice, která je dotvořena komponenty ze skla. Sklo má v celém návrhu interiéru důležitou roli. Zpracování skla je přitom velice různorodé, stejně jako světlo, které sklo probarvuje a vytváří tak atmosféru jednotlivých prostor.

Prostory jsou svou kompozicí i zařízením vždy navrženy tak, aby odrážely svou povahu: knihovna jako klidný a uzavřený prostor s krbem, zalitá teplým světlem, bar a vinotéka jako místo, ukryté hluboko pod povrchem v magickém přítmí, klubové, shromažďovací nebo komunikační prostory, vždy odlišené typy podlah, intimitou osvětlení i mobiliářem.

Interiéry muzea

Muzeum Juditina mostu se stává autentickým prvkem, kde vybavení interiéru ustupuje dominantnímu prvku – pilířům Juditina mostu a jejich prezentaci spojené s expozicí pro veřejnost, která začíná už v obnoveném barokním sále v přízemí, v návrhu dispozičního řešení, nově s vlastním vstupem směrem od Vltavy. Povrchy stěn podzemní části budou převážně původní opukové zdivo, doplněné střídmou cihelnou dlažbou a hladkými stěrkami stropů. Nové konstrukce – lávky nad pilíři, zábradlí a výplně otvorů, jsou navrženy z průhledného skla s bílou serigrafií, aby nedocházelo k optickému rozdělování prostoru a naopak celá plocha nově vybudovaného suterénu získala jednotný a silný výraz, odpovídající významu místa i náročnosti celého projektu Muzea Juditina mostu.

Interiéry bytů

Jednotlivé byty jsou navrženy jako velkorysé a pohodlné celky. Tam, kde se při jejich návrhu vracíme k původním dispozicím, se místnosti uplatňují ve své autentické kompozici s vysokými stropy, zakončenými fabiony, podlahami z parketových čtverců, dveřmi a okny s táflováním vysokého řádu, doplněnými omítkami s barevnou malbou nebo dokonce restaurovanou polychromií.

Byty v typických podlažích jsou pak rozšířeny i do krovu. Zde píše interiér zcela novou kapitolou. Již při návrhu střešního pláště byla zvolena technologie, která umožňuje ponechat dřevěnou konstrukci krovu jako pohledovou, což do značné míry určuje i vlastní povahu obytných místností v podkroví. Celý interiér této části objektu je ale navržen jako moderní a jednoduchý, s uplatněním starého dřeva, doplněného světlými barvami a hladkými plochami. Důležitou roli opět hraje světlo. Ve dne je interiér prosvětlen velkým ateliérovým oknem, večerní světla jsou navržena tak, aby v interiéru nevznikaly temné kouty a světelné kontrasty a celé podkroví aby působilo prostorně a přívětivě. U všech obytných částí platí, že mobiliář, světla, látky a vybavení jsou voleny tak, aby vznikly účelné, ale atraktivní a výjimečné rezidenční prostory.

- Pinkasův palác, Praha, vizualizace exteriéru. TaK Architects, s.r.o., Hollarovo nám. 2, Praha 3.
- Podkroví, Pinkasův palác, Praha.
- Vizualizace interiéru galerie v podkroví, Pinkasův palác, Praha. TaK Architects, s.r.o., Hollarovo nám. 2, Praha 3.
- Vizualizace haly v suterénu Pinkasova paláce, Praha. TaK Architects, s.r.o., Hollarovo nám. 2, Praha 3.

ASOCIACE KRAJŮ ČESKÉ REPUBLIKY

Památky mého kraje - expozice v Klášteře sv. Jiří na Pražském hradě

Heritage of my homeland exposition in Convent of St. George, Prague Castle

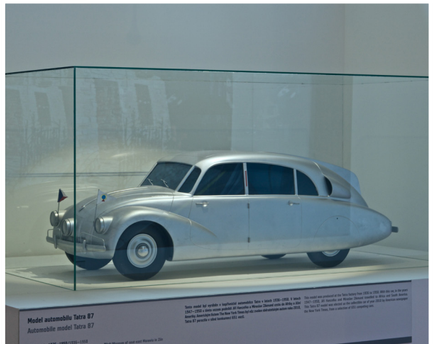

EXHIBITION OF MY HERITAGE

VYSTAVA PAMÁTEK

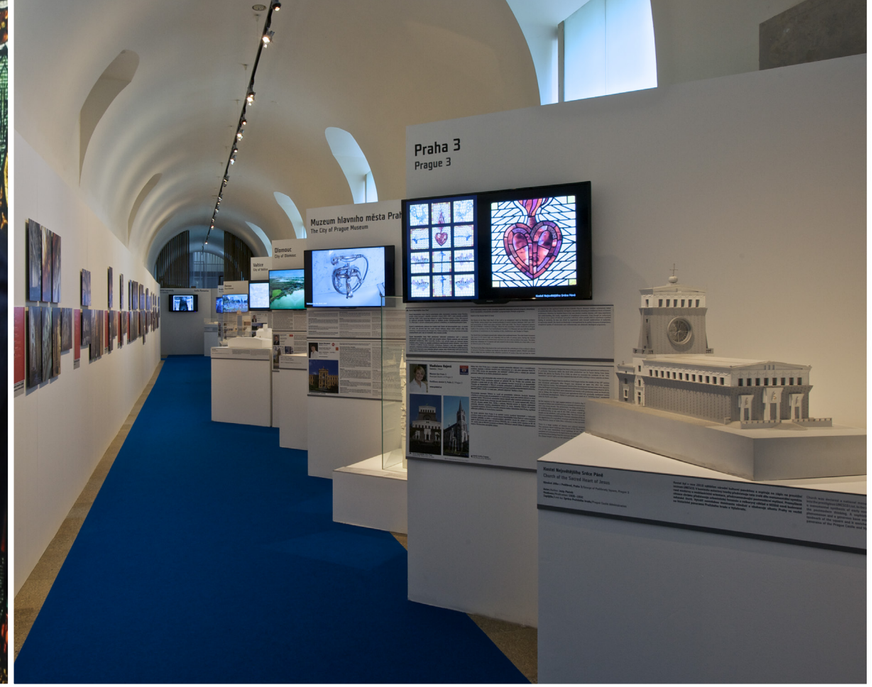

PRA HA
PRA GUE
PRA GA
PRA G

Praha sakrální – expozice Hlavního města Prahy v Klášteře sv. Jiří na Pražském hradě

Sacral Prague – Exposition of the Capital City of Prague in Convent of St. George, Prague Castle

České dědictví/Czech Heritage
Vila Tugendhat a Nově zpřístupněné brněnské vily/Villa Tugendhat and Newly Opened Villas of Brno
Světové dědictví/World Heritage
UNESCO Building Peace
Místa/Places
Gallia Romanica
Anglické katedrály/English Cathedrals
AUDI Heritage
Mystika městské části Praha 6
Mysticism of Prague 6
Maks Fabiani ve fotografiích Mirana Kambiče
Maks Fabiani in photographs of Miran Kambic
Las Escuelas nacionales de Arte ve fotografiích Ivety Kopicové
in photographs of Iveta Kopicová

Klášter sv. Jiří na Pražském hradě
Convent of St. George, Prague Castle

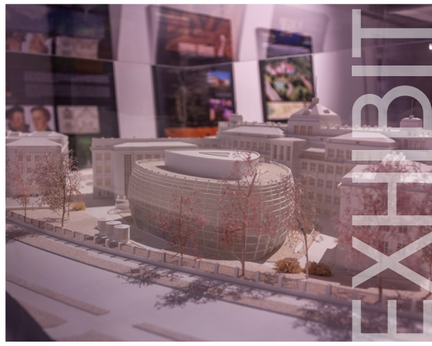

Slavnostní večer ve Španělském sále Pražského hradu

Gala evening in the Spanish Hall of Prague Castle

u příležitosti konání mezinárodního festivalu architektury a urbanismu Architecture Week Praha 2015

on the occasion of the international festival of architecture and urbanism Architecture Week Prague 2015

1. 10. 2015

GALA EVENING

SLAVNOSTNÍ VEČER

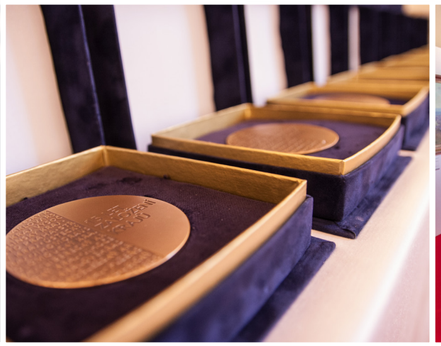

V. mezinárodní odborná konference
V. International Expert Conference

Rezidence primátorky hl. m. Prahy
Residence of the Mayor of the City of Prague
30. 9. 2015

Poděkování/thanks to:
MMR ČR, Havel, Holásek & Partners

Oslava 15. výročí založení krajů
v České republice
15th Celebration of the establishment
of regions in the Czech Republic

Klášter sv. Jiří a Rudolfova galerie na Pražském hradě
Convent of St. George and Rudolph Gallery, Prague
Castle

10. 9. a 1. 10. 2015

Hravý architekt 2015

Playful architect 2015

Mezinárodní
výtvarně-architektonický projekt
International
artistic-architectural project

Rožmberský palác / Rosenberg Palace,
Jiřský klášter / Convent of St. George,
Plečnikova vyhlídka / Plečník´s View
na Pražském hradě / on Prague Castle

Poděkování/thanks to:
MK ČR, ČD, ČKAIT, Trustav, ARCHouse

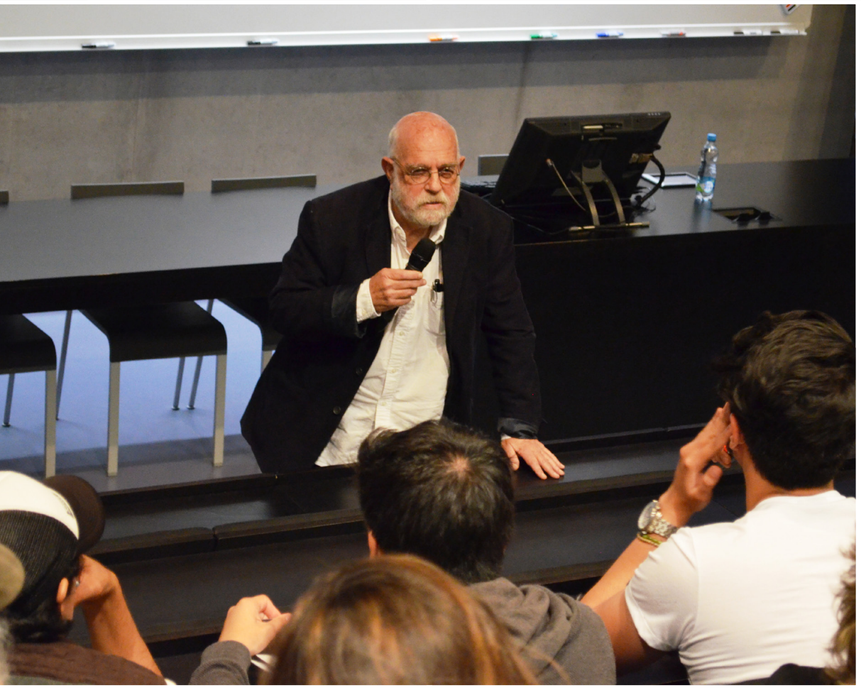

Přednášky architektů Davida Guggenheima a Agnieszky Samsel (výherce Mies van der Rohe Award 2015)

Architects David Guggenheim and Agnieszka Samsel (Mies van der Rohe Award 2015 winner) lectures

Fakulta architektury ČVUT
Faculty of architecture, CTU
30. 9. a 12. 10. 2015

Hosté festivalu na návštěvě města Brna, Vily Tugendhat a Lednicko-valtického areálu

Guests of the festival visiting the city of Brno, Villa Tugendhat and Lednice-Valtice Area

30. 9. 2015

Výlet lodí po Vltavě a návštěva Pinkasova paláce, Praha

Prague Vltava Boattrip and a visit of the Pinkas palace

28. 9. 2015

Poděkování/thanks to:
Prague Boats, Richardu Vojtovi, Věře Hampl a panu Albínu E. Syberovi

Audi, oficiální vůz a partner Architecture Week Praha 2015/Audi, official car and partner of Architecture Week Prague 2015

Audi expozice v Klášteře sv. Jiří na Pražském hradě/Audi exposition in Convent of St. George, Prague Castle

17. 8. – 18. 10. 2015

Poděkování/thanks to:
Porsche Česká republika s.r.o.

GENERAL INFORMATION

Name of the event: Architecture Week Prague 2015

Theme: Heritage of my homeland

Date: Aug 17 – Oct 18, 2015

Venue: Convent of St. George, Prague Castle, Prague

Characteristic: International festival of architecture and urbanism

Year: 9th

Organizers: Prague Castle Administration, Czech Architecture Week

Main Curator: Miroslav Řepa

Partners of Prague Castle Administration: Huawei, Jaguar, Land Rover

Main media partner of Prague Castle Administration: Mafra Media Group

Media partners of Prague Castle Administration: Czech Television, Czech Radio

Auspices and partners of Architecture Week 2015: Miloš Zeman, President of the Czech Republic; World Heritage Centre UNESCO; Association of Regions of the Czech Republic, chairman Michal Hašek; Ministry of Regional Development of the Czech Republic, Minister Karla Šlechtová; Czech Tourism; Prague City Hall, Mayor Adriana Krnáčová; Ministry of Culture of the Czech Republic, Minister Daniel Herman; Ministry of Education of the Czech Republic, Deputy Director for Management of Section of Education Jaroslav Fidrmuc; The Association of Historical Settlements in Bohemia, Moravia and Silesia; National Heritage of the Czech Republic, General Director Naděžda Goryczková; National Technical Museum, General Director Karel Ksandr; Czech Commission for UNESCO; Architecture cabinet; Panasonic; Pardubice region, Governor Martin Netolický

Partner and official car of the festival: Audi

The official carrier of the festival: Czech Railways

Official hotel of the festival: Park Inn Prague

Media partners: archiweb.cz; Transport Company of Prague

Participating regions: Prague, the capital, Central Bohemian Region, South Bohemian Region, Pilsen Region, Karlovy Vary Region, Ústí Region, Liberec Region, Hradec Králové Region, Pardubice Region, Vysočina Region, South-Moravian Region, Olomouc Region, Moravian-Silesian Region, Zlín Region

Participating cities: Cities of Brno, Holašovice, Hradec Králové, Chrudim, Lednice, Olomouc, Ostrava, Pardubice, Prague, Prague 3, Prague 5, Prague 6, Prague 7, Valtice, Žilina (Slovakia).

Participating embassies: Embassy of Bosnia and Herzegovina, Embassy of the State of Israel, Embassy of Sweden, Embassy of the Argentine Republic, Embassy of the Bolivarian Republic of Venezuela, Embassy of the Federative Republic of Brazil, Embassy of the Republic of Bulgaria, Embassy of the Republic of Croatia, Embassy of the Republic of Cuba, Embassy of the Republic of Peru, Embassy of the Republic of Serbia, Embassy of the Republic of Slovenia, Embassy of the Republic of Turkey, Embassy of the Slovak Republic, Embassy of the Republic of Estonia, Embassy of Hungary, Embassy of the Republic of Italy, Embassy of the United Mexican States, Minister of Urban and Territorial Planning of Morocco, Embassy of the Republic of Poland, Representation of Wallonia-Brussels, Embassy of the Kingdom of Denmark, Embassy of the Kingdom of Norway

Participating cultural institutes: Austrian Cultural Forum in Prague, Bulgarian Cultural Institute, Instituto Cervantes, Polish Institute in Prague, Romanian Institute of Culture

Organizers of the conference: Ministry of Regional Development of the Czech Republic; City of Prague; Czech Architecture Week

Partners of the conference: City of Prague; Czech Tourism; Havel, Holásek & Partners

Thanks to participating institutions for lending models: Aleš South Bohemian Gallery in Hluboká nad Vltavou; Czech Railways, ROJ ŽS Hradec Králové; Karlovy Vary Gallery of Art; Gallery of fine Arts in Ostrava; GASK – Gallery of Central Bohemian Region; Museum of Horácko region, Nové Město na Moravě; South Moravian Museum in Znojmo; Regional Gallery of fine Arts in Zlín; Municipal House of Culture Sokolov; Moravian gallery in Brno; Museum of the Czech Paradise in Turnov; Museum of Southeast Moravia in Zlín; Olomouc Museum of Art; Museum in Bruntál; Vysočina region Museum Jihlava; National Heritage Institute, Regional Administration in Prague; National Heritage Institute, Administration of Lipnice State Castle; National Heritage Institute, Administration of Jezeří Castle; National Heritage Institute, State Castle Slatiňany; National Heritage Institute, Regional Monuments Administration in České Budějovice; National Heritage Institute, Regional Monuments Administration in Sychrov, Hospital Kuks; National Heritage Institute, Regional Administration in Prague, State castle Karlštejn; National Technical Museum; Holašovice area; Regional gallery of Vysočina Region in Jihlava; Regional Art Gallery in Liberec; Regional Museum Most; Regional Museum in Děčín; Pilsner Urquell, Brewery Museum in Pilsen; Prácheň Museum in Písek; North Bohemian Gallery of fine Arts in Litoměřice; Silesian Museum; Private collection of Ladislav Koucký; Private collection of Martin Křivan; Private collection of Petr Sečkář; Administration of Kašperk Castle; Administration of Sovinec Castle; Administration of Valdštejn Castle; Turnovské monuments and tourism, City of Turnov; Škoda Museum, Mladá Boleslav; Museum of Decorative Arts in Prague; Museum of Decorative Arts in Prague, Museum of Porcelain in Klášterec nad Ohří; Regional Museum in Olomouc; Military History Institute in Prague; East Bohemian Gallery in Pardubice; Slatiňany Castle; West Bohemian Gallery in Pilsen; West Bohemian Museum in Pilsen, City of Prague Museum, Prague Castle Administration, Prague City Tourism

Organization team: Petr Ivanov, Sylvia Hanáková, Miluše Kaudersová, Tereza Krejčová, Zdenka Fabiková (Prague Castle Administration), Helga Hrabincová, Daniel Perogordo Madrid, Jaroslav Němec, Patrik Opěla, Michal Schneider, Barbara Štruplová, Dovile Valenčiuté

ZÁKLADNÍ INFORMACE

Název akce: Architecture Week Praha 2015

Téma: Památky mého kraje

Termín konání: 17. 8. – 18. 10. 2015

Místo konání: Jiřský klášter, Pražský hrad, Praha 1

Charakteristika: mezinárodní festival architektury a urbanismu

Ročník: 9.

Organizátoři: Správa Pražského hradu, Czech Architecture Week

Hlavní kurátor: Miroslav Řepa

Partneři Správy Pražského hradu: Huawei, Jaguar, Land Rover

Hlavní mediální partner Správy Pražského hradu: Mediální skupina mafra

Mediální partneři Správy Pražského hradu: Česká televize, Český rozhlas

Záštity a partneři Architecture Week 2015: Prezident ČR, pan Miloš Zeman; World Heritage Center UNESCO; Asociace krajů ČR, předseda Michal Hašek; Ministerstvo pro místní rozvoj, ministryně Karla Šlechtová; Czech Tourism; Magistrát hlavního města Prahy, primátorka Adriana Krnáčová; Ministerstvo kultury ČR, ministr Daniel Herman; Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, náměstek pro řízení sekce vzdělávání Jaroslav Fidrmuc; Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska; Národní památkový ústav, generální ředitelka Naděžda Goryczková; Národní technické muzeum, generální ředitel Karel Ksandr; Česká komise pro UNESCO; Kabinet architektury; Panasonic; Pardubický kraj, hejtman Martin Netolický

Partner a oficiální vůz festivalu: Audi

Oficiální dopravce festivalu: České dráhy

Oficiální hotel festivalu: Park Inn Praha

Mediální partneři festivalu: archiweb.cz; Dopravní podnik hlavního města Prahy

Zúčastněné kraje: Hlavní město Praha, Středočeský kraj, Jihočeský kraj, Plzeňský kraj, Karlovarský kraj, Ústecký kraj, Liberecký kraj, Královéhradecký kraj, Pardubický kraj, Kraj Vysočina, Jihomoravský kraj, Olomoucký kraj, Moravskoslezský kraj, Zlínský kraj

Zúčastněná města: Brno, Holašovice, Hradec Králové, Chrudim, Lednice, Olomouc, Ostrava, Pardubice, Hlavní město Praha, Praha 3, Praha 5, Praha 6, Praha 7, Valtice, Žilina (SR)

Zúčastněná velvyslanectví: Velvyslanectví Estonské republiky, Velvyslanectví Italské republiky, Velvyslanectví Argentinské republiky, Velvyslanectví Bolivarovské republiky Venezuela, Velvyslanectví Bosny a Hercegoviny, Velvyslanectví Brazilské federativní republiky, Velvyslanectví Bulharské republiky, Velvyslanectví Dánského království, Velvyslanectví Chorvatské republiky, Velvyslanectví Kubánské republiky, Velvyslanectví Maďarska, Velvyslanectví Spojených států mexických, Velvyslanectví Norského království, Velvyslanectví Peruánské republiky, Velvyslanectví Polské republiky, Velvyslanectví Slovinské republiky, Velvyslanectví Srbské republiky, Velvyslanectví Státu Izrael, Velvyslanectví Švédska, Velvyslanectví Turecké republiky, Velvyslanectví Slovenské republiky, Zastoupení Valonsko-Brusel, Ministerstvo územního rozvoje Maroko

Zúčastněné kulturní instituty: Bulharský kulturní institut, Instituto Cervantes, Polský institut v Praze, Rakouské kulturní fórum v Praze, Rumunský kulturní institut v Praze,

Organizátoři odborné konference: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, Magistrát hl. m. Prahy, Czech Architecture Week

Partneři odborné konference: Magistrát hl. m. Prahy; Czech Tourism; Havel, Holásek & Partners

Poděkování spolupracujícím institucím za zapůjčení modelů: Alšova jihočeská galerie v Hluboké nad Vltavou; České dráhy, ROJ ŽS Hradec Králové; Galerie umění Karlovy Vary; Galerie výtvarného umění v Ostravě; GASK – Galerie Středočeského kraje; Horácké muzeum; Nové Město na Moravě; Jihomoravské muzeum ve Znojmě; Krajská galerie výtvarného umění ve Zlíně; Městský dům kultury Sokolov; Moravská galerie v Brně; Muzeum Českého ráje v Turnově; Muzeum hlavního města Prahy, Muzeum jihovýchodní Moravy ve Zlíně; Muzeum umění Olomouc; Muzeum v Bruntále; Muzeum Vysočiny Jihlava; Národní památkový ústav, územní památková správa v Praze; Národní památkový ústav, správa státního hradu Lipnice; Národní památkový ústav, Správa zámku Jezeří; Národní památkový ústav, Státní zámek Slatiňany; Národní památkový ústav, Územní památková správa v Českých Budějovicích; Národní památkový ústav, Územní památková správa na Sychrově, Hospital Kuks; Národní památkový ústav, územní památková správa v Praze, Státní hrad Karlštejn; Národní technické muzeum; Obec Holašovice; Oblastní galerie Vysočiny v Jihlavě; Oblastní galerie Liberec; Oblastní muzeum Most; Oblastní muzeum v Děčíně; Plzeňský prazdroj, Pivovarské muzeum v Plzni; Prácheňské muzeum v Písku; Severočeská galerie výtvarného umění v Litoměřicích; Slezské zemské muzeum; Soukromá sbírka Ladislava Kouckého; Soukromá sbírka Martina Křivana; Soukromá sbírka Petra Sečkáře; Správa hradu Kašperk; Správa hradu Sovinec; Správa hradu Valdštejn; Správa Pražského hradu; Turnovské památky a cestovní ruch, p. o. města Turnov; Škoda muzeum, Mladá Boleslav; Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze; Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, Muzeum porcelánu Klášterec nad Ohří; Vlastivědné muzeum v Olomouci; Vojenský historický ústav Praha; Východočeská galerie v Pardubicích; Zámek Slatiňany; Západočeská galerie v Plzni; Západočeské muzeum v Plzni, Prague City Tourism

Organizační tým: Petr Ivanov, Sylvia Hanáková, Miluše Kaudersová, Tereza Krejčová, Zdenka Fabiková (Správa Pražského hradu), Helga Hrabincová, Daniel Perogordo Madrid, Jaroslav Němec, Patrik Opěla, Michal Schneider, Barbara Štruplová, Dovile Valenčiuté

www.architectureweek.cz

OBSAH / CONTENTS

Památky mého kraje / Heritage of My Homeland 2

České dědictví — města / Czech Heritage — Cities 80

Státy / Countries 146

Výstavy / Exhibitions 196

Konference / Conference 208

Rozhovory a články / Interviews and Articles 214

Fotogalerie / Photo Gallery 224

Základní informace / General Information 238

OBSAH/CONTENTS

Publikaci Architecture Week Praha 2015 vydává společnost Czech Architecture Week, s.r.o. / Architecture Week Prague 2015 publication is published by the Czech Architecture Week, Ltd.
Editor: Helga Hrabincová
Redakce / editorial staff: Petr Ivanov, Helga Hrabincová
Překlady / translations: Tereza Fendrychová, Dáša Mamudo, Radovan Charvát, Miluše Kaudersová, Daniel Perogordo Madrid
Logo & design © Czech Architecture Week s.r.o.
Grafické zpracování a předtisková příprava / Graphic design and prepress: Tereza Krejčová
Foto na titulní straně / photo on the front page: Hospital Kuks, zdroj / source: CzechTourism, foto / photo: Ladislav Renner
Fotografie fotogalerie: David Bareš, Štěpán Čermák, Michal Dvořák, Iveta Kopicová, Daniel Perogordo Madrid, Lukáš Procházka, Dovilė Valenčiūtė a další

Změna programu vyhrazena. / Program subject to change.
Úroveň reprodukcí je dána kvalitou tiskových podkladů dodaných jednotlivými subjekty, které jsou v katalogu zastoupeny. / The level of reproduction is determined by the quality of printing materials supplied by various entities that are represented in the catalog.

Všechna práva vyhrazena. Žádná část tohoto katalogu nesmí být reprodukována, kopírovaná a elektronicky šířena bez písemného souhlasu autorů. / All rights reserved. No part of this catalog may be reproduced, copied and electronically distributed without the written consent of the authors.

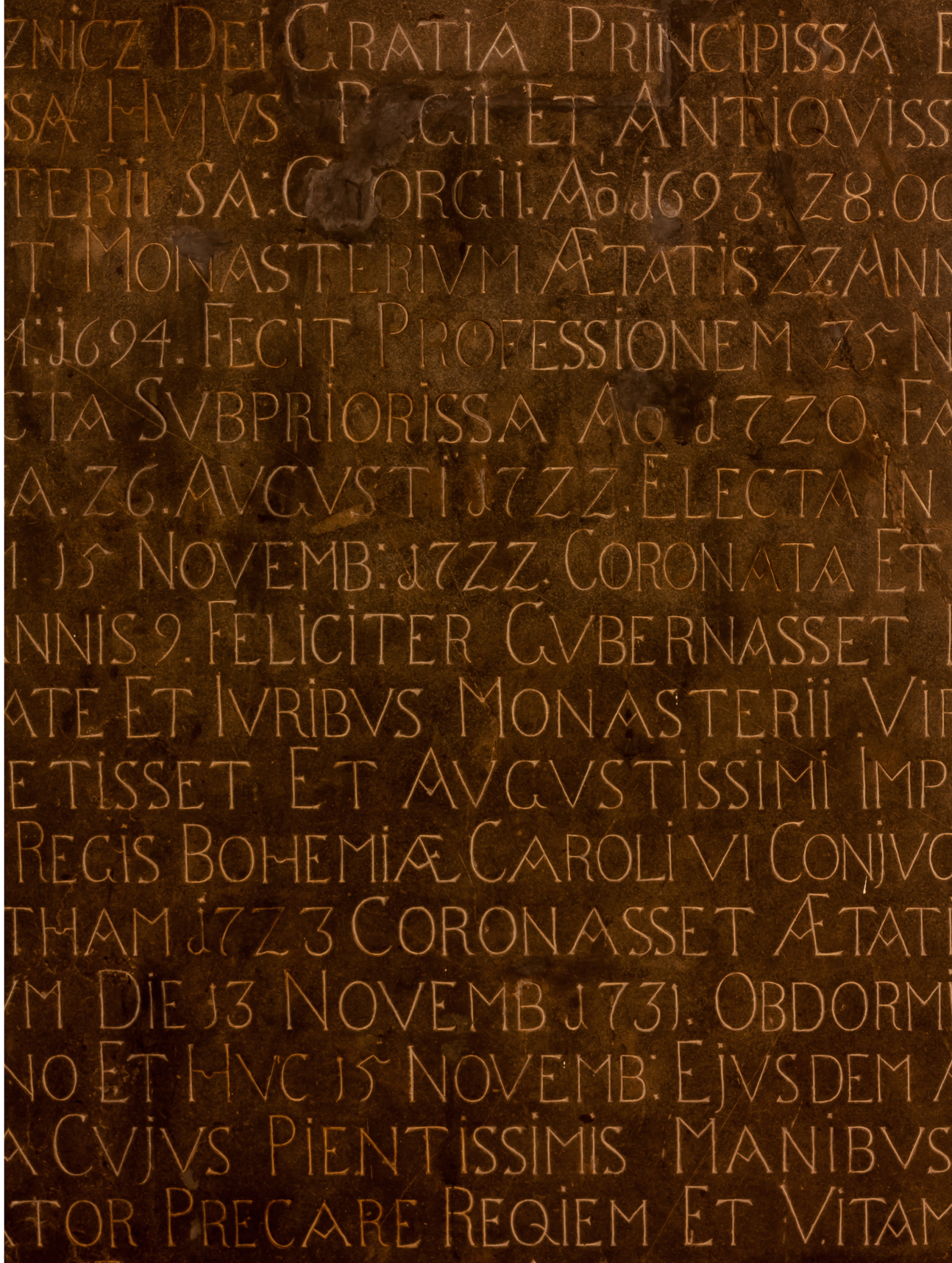

Organizátoři / Organizers:

Správa Pražského hradu

ARCHI TECTURE WEEK

UNESCO
United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization

In partnership with
World Heritage Centre

www.architectureweek.cz